

PUOLUEKOKOUSALOITTEET 2016

Aloitteet ja vastaukset aakkosjärjestyksessä

1. [4-tien kriittisimpään kohtaan saatava rahoitus](#)
2. [Aitoa valinnanvapautta myös erikoissairaanhoidon](#)
3. [Alkoholin mainonta vapautettava](#)
4. [Alkoholin mainostaminen vapautettava](#)
5. [Alkoholin myyntiajat purettava](#)
6. [Alkoholin vähittäismyynnin aikarajoitukset vapautettava](#)
7. [Alkoholin vähittäismyynnimonopoli purettava](#)
8. [Alkoholipitoisia tuotteita verotettava elintarvikkeiden arvonlisäveron mukaisesti](#)
9. [Alueellinen kuljetustuki uudistettava tukemaan paremmin Suomen vientiä](#)
10. [Alueelliset painopistealueet digitalouteen](#)
11. [Ammattiyhdistysliikkeiden jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuuden poistaminen](#)
12. [Ammattiyhdistysliikkeiden maksettava veronsa](#)
13. [Ammattiyhdistysten lakkoavustukset ansiotuloverotuksen piiriin](#)
14. [Ansiosidonnainen sosiaaliturva perustuslain mukaiseksi](#)
15. [Ansiosidonnainen työttömyysturva rajattava 300 päivään](#)
16. [Ansiotuloverotuksen progressiota on lievennettävä](#)
17. [Apteekkien toimilupasääntelyä kevennettävä ja tavallisimpien itsehoitolääkkeiden myynti vapautettava](#)
18. [Apteekkikompensaation poisto kompensoitava Helsingin yliopistolle](#)
19. [Asedirektiivin kansallista poikkeusta edistettävä](#)
20. [Aselain tiukentamista ja puoliautomaattisten aseiden kieltämistä siviileiltä ei tule sallia](#)
21. [Asevelvollisuudesta sukupuolineutraali](#)
22. [Bonukset verolle](#)
23. [E-kansalaisuuden käyttöönoton mahdollisuudet Suomessa selvitettävä](#)
24. [Eläkejärjestelmälle luotava uusi laskentaperuste](#)
25. [Eläkeläisten työssäkäynnin esteet poistettava](#)
26. [Eläketuloa on verotettava yhdenmukaisesti ansiotulon kanssa](#)
27. [Epäinhimillinen translaki muutettava](#)
28. [Esi- ja alkuopettajien asema lakiin](#)
29. [Finlandia-hymni Suomen uudeksi kansallislauluksi](#)
30. [Finlandia-hymnistä Suomen kansallislaulu](#)
31. [Henkilöjunaliikenne osittain avoimeksi](#)
32. [Huomattavasti alle sallitun nopeuden ajaminen kiellettävä tieliikenteessä](#)
33. [Huumelainsäädäntö Portugalin mallin mukaiseksi](#)
34. [Hyvinvointiyrittäjille alennettu arvonlisävero viideksi ensimmäiseksi toimintavuodeksi](#)
35. [Hyvä saavutettavuus on elinkeinojen kasvun ja kehityksen ehto](#)
36. [Hyväntekeväisyyskeräysten lahjoituksille verovähennysoikeus](#)
37. [Ihmisen perimän muokkaamisen tutkiminen sallittava perinnöllisten sairauksien kohdalla](#)
38. [lökkään maahanmuuttajaväestön ottaminen huomioon sote-uudistuksessa](#)

39. [Ilman naamioita ja naamareita mielenosoituksiin](#)
40. [Ilman opiskelupaikkaa jääneille uusille ylioppilaille koulutusseteli](#)
41. [Inhimillisyyttä teuraseläinten lopettamiseen](#)
42. [Isyyslaki muutettava yleiseksi vanhemmuuden tunnustamiseksi](#)
43. [Jatko-opiskelijoiden perustoimeentulo turvattava](#)
44. [Jokaisen 2030-luvulta eteenpäin syntyvän suomalaisen koko perimä selvitettävä genomitietopankkiin](#)
45. [Julkinen liikenne vapautettava kilpailulle](#)
46. [Jätteen kierrätystä tehostettava](#)
47. [Jäämeri-yhteys palautettava](#)
48. [Kaikille osinkotuloille verotuksessa sama prosentti](#)
49. [Kaikissa maakunnissa oltava itsenäinen ja koulutusaloiltaan laaja ammattikorkeakoulu](#)
50. [Kansainvälistä politiikkaa vahvistettava kokoomuksessa](#)
51. [Kauppiaan saatava päättää itse liikkeensä aukioloajat](#)
52. [Kieltenopetus aloitettava jo varhaiskasvatuksessa](#)
53. [Kieltenopetus uudistettava ja virkamiesten kielitaitovaatimukset uudelleenarvioitava](#)
54. [Kiinteistö- ja asuntokaupat maksettava vain tilisiirtona](#)
55. [Kokoomukselle Perheet ja työelämä -asiakirja](#)
56. [Kokoomuksen edistettävä sotilaallisen valmiuden lakeja](#)
57. [Kokoomuksen edistettävä turvallisuuspoliittista keskustelua](#)
58. [Kokoomuksen ja Nykypäivä-lehden maksuosuutta perusjäsenmaksusta pienennettävä](#)
59. [Kokoomuksen jäsenmaksu ilman Nykypäivää vaihtoehdoksi](#)
60. [Kokoomuksen seniorijaoston toiminnan vahvistaminen ja resursoiminen](#)
61. [Kokoomuksen tuotava oma näkökulma ja ehdotus perustulokeskusteluun](#)
62. [Kokoomus aidon maakuntaitsehallinnon taakse](#)
63. [Kokoomuskenttää hyödynnettävä ohjelmatyötä tehdessä ja ohjelman sisältö jalkautettava tehokkaammin kentälle](#)
64. [Kokoukset osittain näkyviksi jäsenille](#)
65. [Korjausrakentamisen avustusjärjestelmä kuntoon](#)
66. [Korkeakoulujen rahoitusperusteisiin lisättävä vaikuttavuuden arviointi](#)
67. [Korkeakoulujen kielenopetuksen mahdollisuudet vapautettava](#)
68. [Korkeakoulujen toimintakokonaisuuksia suurennettava](#)
69. [Korkeakouluopiskelijan opintolainan turvallisuutta parannettava](#)
70. [Korkeakoulutusta uudistettava poistamalla päällekkäisyyksiä](#)
71. [Kotihoidontuki jaettava puoliksi vanhemmille](#)
72. [Kotihoito ei voi olla pakkohoitoa](#)
73. [Kotiin sairasta lasta hoitamaan jäävän mikroyrityksen työntekijän palkka yhteiskunnan vastuulle](#)
74. [Koulutustarve ja koulutuksen tuloksellisuus huomioitava ammatillisen koulutuksen rahoitusta uudistettaessa](#)
75. [Koulutusvienti kehitysyhteistyön ytimeen](#)
76. [Kulttuuri- ja luovien alojen merkitys näkyväksi suomalaista yhteiskuntaa, yritystoimintaa ja elinkeinoelämää uudistettaessa](#)
77. [Kunnallisten terveyspalveluiden todelliset kustannukset tuotava esiin](#)
78. [Kuntademokratian ja järjestötyön edellytyksiä parannettava](#)
79. [Kuntoutus jokapäiväiseksi kotihoidossa oleville vanhuksille](#)

80. [Käräjäoikeuksien lautamiesjärjestelmä säilytettävä](#)
81. [Lahjoittaminen valtiolle helpoksi](#)
82. [Laittomien lakkojen hyvityssakoista luovuttava ja siirryttävä laittomien lakkojen kohteena oleville työnantajille maksettaviin vahingonkorvauksiin](#)
83. [Laittomien lakkojen sanktioita kovennettava](#)
84. [Laittomien lakkojen sakkoja ja vahingonkorvauksia kovennettava](#)
85. [Laittomien lakkojen vahingonkorvausvelvollisuus oikeudenmukaiselle tasolle](#)
86. [Lakisääteisille työeläkemaksuille määriteltävä yläraja](#)
87. [Lapsen hoitaminen kotona oltava aito vaihtoehto yhteiskunnan järjestämälle päivähoidolle](#)
88. [Lapsilisiä muutettava progressiiviseksi](#)
89. [Lautamiesjärjestelmä säilytettävä](#)
90. [Lautamiesjärjestelmä säilytettävä II](#)
91. [Lemmikkieläimille päästövero](#)
92. [Liikenteeltä kerätyt verotulot tiedon ylläpitoon](#)
93. [Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ajoneuvoliikennerekisterin tietojen jakaminen muille kuin viranomaisille on estettävä](#)
94. [Lisää voimavaroja urasuunnitteluun ja opintoneuvontaan](#)
95. [Lounasedun käyttörajoitukset poistettava](#)
96. [Lukiokoulutuksen valtionrahoituksen yksikköhinnan tarkistaminen](#)
97. [Luodaan palvelu lyhytaikaisten työsuhteiden palkanmaksuun](#)
98. [Luodaan työeläkejärjestelmään henkilökohtainen eläketili](#)
99. [Luomulainsäädäntöä järjeistettävä](#)
100. [Luonnonmukaisen tuotannon tuki poistettava](#)
101. [Luottamusta lisäämällä ketteryys sopimuksiin - Suomi tarvitsee sosiaalista markkinataloutta](#)
102. [Lääkärikoulutuksen resurssit käytettävä siten, että potilasturvallisuus tulee taatuksi](#)
103. [Maahanmuuttajatermistö uudistettava](#)
104. [Maahanmuuttajaäitien kotouttamista parannettava](#)
105. [Maallikkotuomarijärjestelmä on säilytettävä](#)
106. [Maanpuolustusvähennyksellä lisää oikeudenmukaisuutta varusmiespalvelukseen](#)
107. [Maaseutu ja suomalainen ruoka kokoomuslaisuuden keskiöön](#)
108. [Maatalousinvestointien väliaikaisrahoitusta muutettava](#)
109. [Maataloustukijärjestelmää uudistettava](#)
110. [Maksuton korkeakoulutus säilytettävä](#)
111. [Massavalvonta on yksityisyyden loppu](#)
112. [Matematiikan ja luonnontieteiden opetusta lukioissa kehitettävä](#)
113. [Metsätilan sukupolvenvaihdokseen vastaava verohuojennus kuin maatalan sukupolvenvaihdoksessa](#)
114. [Mikro- ja pienyritysten toimintaympäristöä parannettava kotimarkkinoilla](#)
115. [Mobilisaatiota hyödynnettävä yhdistysten tiedotuskanavana](#)
116. [Muovipussit pois kaupoista ja luonnosta – asetettava tuntuva muovipussivero](#)
117. [Naiset mukaan kutsuntoihin](#)
118. [Naton jäsenenä Suomi ei jää yksin](#)
119. [Nikotiinipitoisten sähkötupakanesteiden myynti sallittava](#)

120. [Nollatuntisopimukset kieltävän kansalaisaloitteen hyväksyminen vähentäisi työn määrää](#)
121. [Nuorisovaltuustot maakuntiin](#)
122. [Nuorten mahdollisuus solmia nollatuntityösopimuksia turvattava](#)
123. [Nuorten seksuaalikasvatusta kehitettävä](#)
124. [Nuuskan laillistamisen vaikutukset kansanterveydelle ja kansantaloudelle selvitettävä](#)
125. [Nykypäivä-lehden osuus poistettava jäsenmaksusta](#)
126. [Oikean opintien löytämistä helpotettava](#)
127. [Oikeus siihen, että ikääntyvän henkilön ansiopäivärahan suuruus ei muutu, vaikka työssäoloehto täyttyy työssäoloaikana, laajennettava taloudellisen tukipaketin kattamaan aikaan](#)
128. [Oikeus valita oman uskonnon ja elämäkatsomustiedon oppimäärän välillä peruskoulussa](#)
129. [Omaishoitajan mahdollisuuksia työhön parannettava](#)
130. [Omaishoito ja ansiotyö pitää voida sovittaa yhteen](#)
131. [Oman asunnon pakkolunastuskorvaus käyvällä arvolla](#)
132. [Opintotukien tulorajat on poistettava](#)
133. [Opiskelijat mukaan perustulokokeiluun](#)
134. [Opiskelijoiden tulorajoja nostettava](#)
135. [Oppimisvaikeuksien pitkän aikavälin vaikutukset tiedostettava](#)
136. [Oppisopimuskoulutus otettava käyttöön dualimallia soveltaen](#)
137. [Osatyökykyisille mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan](#)
138. [Palkkakuitti läpinäkyväksi](#)
139. [Palkkalaskelmaan merkittävä kaikki sivukulut](#)
140. [Palveluiden tarjoamista helpotettava nostamalla arvonlisäveron alarajaa ja keventämällä kirjanpitovelvollisuutta](#)
141. [Perintöverotusta kehitettävä oikeudenmukaisemmaksi](#)
142. [Perusopetuksen kolmiportainen tuki purettava](#)
143. [Pienpanimoiden normeja purettava](#)
144. [Pienten yritysten tilinpäätösten toimitusvelvollisuus kaupparekisteriin on poistettava](#)
145. [Pienyrittäjien toimintaedellytykset huomioitava sotessa](#)
146. [Poikalasten ympärileikkauksista uskonnollisten ja kulttuuristen syiden perusteella säädettävä lailla](#)
147. [Poliisitoiminta turvattava](#)
148. [Postilakia muutettava postilaatikoiden sijoittamisen osalta](#)
149. [Proteesien lakikysymykset ratkaistava](#)
150. [Psykologin vastaanotolle päästävä nopeammin](#)
151. [Puolueen ansiomerkkihakemusta helpotettava](#)
152. [Puolueen johtaelimien noudatettava puoluekokouksen päätöksiä](#)
153. [Puolustusmäärärahoja nostettava](#)
154. [Päivittäistavarakaupan keskittyneisyyttä vapautettava terveemmälle kilpailulle](#)
155. [Päivähoitomaksut tulonhankkimiskuluiksi](#)
156. [Pääomatuloverotuksen progressio poistettava](#)
157. [Pääsykokeista opintosuoritus](#)

158. [Pääteiden nopeusrajoitukset kelin mukaan vaihtuviksi](#)
159. [Päätösvalta ydinvoimaloiden periaateluvista pois eduskunnalta](#)
160. [Rakennusten terveys on asumisen terveyttä](#)
161. [Raskaan liikenteen kabotaasisäädöksillä ei saa haitata suomalaista kuljetusliikennettä ja elinkeinoa](#)
162. [Raskaussyrjinnän sanktiointia tehostettava](#)
163. [Risto Rydin muistolle liputuspäivä](#)
164. [Ryhmäkanneoikeuden laajentaminen](#)
165. [Samppanjat ruokakaappoihin](#)
166. [Satamat valmisteltavat laajamittaista robotisaatiota ja automatisaatiota varten](#)
167. [Seutupolitiikka nostettava aluepolitiikan rinnalle](#)
168. [Sijaissynnytys sallittava Suomessa](#)
169. [Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvattava](#)
170. [Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin monituottajamalli turvaamaan yrittäjien toimintaedellytykset](#)
171. [Sosiaali- ja terveydenhuollon sääntelyä selkeytettävä ja vähennettävä](#)
172. [Språkstatistiken bör utvecklas](#)
173. [Starttirahaa myös sivutoimisesta yrittäjästä päätoimiseksi siirtyvälle](#)
174. [Suhdanneluonteista avustusta pientalojen ja taloyhtiöiden korjausrakentamiseen](#)
175. [Sunnuntailisistä luovuttava asteittain](#)
176. [Suomen- ja ruotsinkielisyyden yhdistävä lukiokokeilu toteutettava](#)
177. [Suomen otettava selkeä kanta sotarobotteihin ja selvítettävä niiden rooli Suomen armeijassa](#)
178. [Suomen terveydenhuoltojärjestelmä muutettava vakuutus pohjaiseksi](#)
179. [Suomen valtiomuodoksi muutettava monarkia](#)
180. [Suomessa otettava käyttöön valtakunnallinen opinto-ohjausrekisteri](#)
181. [Suomessa otettava käyttöön Viron mallin mukainen E-kansalaisuus](#)
182. [Suomessa säädettävä lapsen oikeuksia turvaava äitiyslaki](#)
183. [Suomessa tulee vuonna 2018 siirtyä Viron yritysveromalliin](#)
184. [Suomessa tutkinnon suorittaneiden kansainvälisten opiskelijoiden valmistumisenjälkeistä oleskelulupaa pidennettävä](#)
185. [Suullinen viestintä otettava osaksi kielten kokeita ylioppilaskirjoituksissa](#)
186. [Sähköautojen ajoneuvoverosta sekä käyttöverosta luovuttava](#)
187. [Sähköautojen latauksen luontoisedun verotusarvon määrääminen](#)
188. [Sääntelyn aikaistettu purkaminen joukkoliikenteessä](#)
189. [Taksiliikenne avattava kilpailulle](#)
190. [Talous- ja yrittäjäyyskasvatus liitetään osaksi perus- ja lukio-opetusta](#)
191. [Tasavallan presidentin syntyperäisen Suomen kansalaisuuden vaatimuksesta luovuttava](#)
192. [Tasavero](#)
193. [Tehoton alueellistaminen lopetettava](#)
194. [Tekoälyt ja robotit julkisen sektorin sote-palveluihin](#)
195. [Terveellisyttä ja ekologista kestävyttä kouluruokailuun](#)
196. [Toisen asteen liikunnanopetuksen valinnanvapaus ja monipuolisuus taattava yhteistyöllä urheiluseurojen kanssa](#)
197. [Translaki uudistettava](#)

198. [Tulevaisuudentutkimus lukioihin](#)
199. [Tuontielintarvikkeiden täytettävä samat ehdot kuin kotimaistenkin](#)
200. [Turpeen käyttö lämmön- ja sähköntuotannossa vapaaksi turveverosta ja päästökaupasta](#)
201. [Turvakotipaikkoja lisättävä](#)
202. [Tuulivoiman haittavaikutuksista otettava selvää](#)
203. [Tytöt ja pojat tasa-arvoisemmin koulusta ammatteihin](#)
204. [Työ on parasta kotouttamista](#)
205. [Työaikapankista joustoa pienten lasten vanhempien työaikaan](#)
206. [Työehtosopimusten yleissitovuudesta luovuttava](#)
207. [Työehtosopimusten yleissitovuus poistettava](#)
208. [Työeläkeindeksi korvattava palkkaindeksillä](#)
209. [Työelämän pelisääntöjen päivittäminen](#)
210. [Työmarkkinajärjestöjen ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luovuttava](#)
211. [Työntekijän ammattiyhdistyksen jäsenmaksu työntekijän vastuulle](#)
212. [Työpankkitoiminta vakinaistettava ja työpankit levitettävä koko maahan](#)
213. [Työttömyysetuuden saamiselle maassaoloehto](#)
214. [Työttömän ammattitaitosuoja säilytettävä](#)
215. [Työturvallisuusrikosten rangaistusasteikkoa kiristettävä ja työpaikkakiusaamisen määritelmä lisättävä työturvallisuuslakiin](#)
216. [Työuupumus ehkäistävä](#)
217. [Upseerin oikeuksia parannettava](#)
218. [Uusi eläkejärjestelmän laskentaperuste tasapuolisen eläkejärjestelmän luomiseksi](#)
219. [Uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksien käyttöönotossa tuettava pientalouksia](#)
220. [Uuteen aikaan - kellojen siirrosta luovuttava](#)
221. [Valinnaisuutta kieliopintoihin](#)
222. [Valtatie 4:n uudistamisen loppuun saattaminen välillä Kemi-Oulu](#)
223. [Valtion myytävä ei-strategisia omistuksia 20 miljardin arvosta ja sijoitettava ne pitkäjänteisesti maailman indeksirahastoihin](#)
224. [Vammaisille taattava yhdenvertaiset mahdollisuudet omaan kotiin ja palveluihin](#)
225. [Vanhustyön leikkaukset](#)
226. [Verotusmenettelylain palauttaminen yritysverotuksen osalta vuotta 2006 edeltävään sanamuotoon](#)
227. [Vertikaaliviljelyä edistettävä](#)
228. [Viinit ja oluet vähittäiskauppoihin ja ravintoloille sekä panimoille ulosmyyntioikeus](#)
229. [Vinjettimaksujen asettaminen ulkomaalaisille raskaan liikenteen ajoneuvoille](#)
230. [Virkistys- ja harrastustoiminta verovähennyskelpoiseksi myös liikkeen- tai ammatinharjoittajalle](#)
231. [Väylä- ja luotsausmaksujen tasaus Suomen satamakaupunkien kesken](#)
232. [Yhdistysten jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luovuttava](#)
233. [Yhdistysten verkkosivujen perusmaksun kattaminen Naisten Liiton puolesta \(aloite vedetty pois\)](#)
234. [Yhteisöllisyys nähtävä vahvuutena ja rikkautena](#)
235. [Yhteisöveron pientuloskevennys](#)

236. [Yhtenäinen valtion aluehallintojako](#)
237. [Yksilön oikeudet omiin geenitietoihin kirjattava osaksi lainsäädäntöä](#)
238. [Yleisen asevelvollisuuden ulottaminen naisiin selvitettävä](#)
239. [Ylioppilaskuntien jäsenmaksu uudistettava](#)
240. [Ylioppilaskuntien jäsenyys vapaaehtoiseksi](#)
241. [Yrittäjyyden esteet purettava](#)
242. [Yrityksen tulos ohjattava investointeihin ja suunnitteluun](#)
243. [Yrityksen voitot verotettava vasta osingonmaksun yhteydessä](#)
244. [Yritystukia karsittava](#)
245. [Äitiyslaki Suomeen](#)
246. [Äänestyksen ja muun asioinnin suorittaminen sähköisesti](#)
247. [Äänestyslippujen värit vaihdettava](#)
248. [Äänioikeus henkilöjäsenille puolueen puheenjohtajavaalissa](#)

1. 4-tien kriittisimpään kohtaan saatava rahoitus

Jyväskylän Kokoomus ry

4-tie on EU-tasolla Suomen pääväyläksi määritelty ydinverkko, jonka parannukseen on sitouduttu vuoteen 2030 mennessä koko Helsinki-Haaparanta välillä. Kriittisimpiä kohtia tiestössä on Kanavuori-Jyväskylä, Jyväskylä-Äänekoski ja Oulu-Kemi-välit. Näistä Oulu-Kemi sai rahoituksen kevään 2016 kehysriihessä, mutta Keski-Suomen kriittiset korjaustoimenpiteet jäivät odottamaan tulevia päätöksiä.

Ruuhkat välillä Kanavuori - Vaajakoski aiheuttavat merkittävää haittaa elinkeinoelämän kuljetuksille ja muulle aikataulujen mukaisesti ajettavalle liikenteelle. Paikalliset asukkaat kärsivät myös huomattavasti lähes päivittäisistä liikenteen sujvuusongelmista. Liikenne ruuhkautuu erityisesti perjantaisin ja muinakin viikonpäivinä huipputuntien aikoina. Vuonna 2030 valtatie 4 liikennemäärä (KVL) Vaajakoski-Kanavuoren alueella vaihtelee ennusteen mukaan 22 000–26 000 ajoneuvoa vuorokaudessa, eli liikenteen kasvu ennusteen mukaan on 20-25 % isompi kuin tänä päivänä.

Tien herkkä ruuhkautuminen esimerkiksi onnettomuustilanteessa on iso riski onnettomuuspaikan pelastustoimien kannalta ja aiheuttaa lisävaaraa tienkäyttäjille ja pelastushenkilöstölle. Lyhin kiertomahdollisuus pidentää ajomatkoja yli 40 km ja on valtatiehen verrattuna heikkotasoinen. Naissaaren siltaremontin aikana konkretisoitui, miten pienikin häiriötilanne ruuhkauttaa ja aika ajoin pysäyttää koko 4-tien liikenteen Vaajakosken kohdalle.

Vaajakosken ohitustien rakentaminen on nelostien liikenteen sujuvuuden ja Keski-Suomen elinkeinoelämän kannalta erittäin tärkeää. Se tulee nostaa esiin voimakkaasti, jotta tierahat sen rakentamiseksi saadaan mahdollisimman pian.

Edellä mainittuun perustuen Jyväskylän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskuntaryhmää

toimimaan sen eteen, että 4-tien rahoitus välille Kanavuori-Vaajakoski myönnetään viivyttelemättä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kokoomus esittää aloitteessaan, että VT 4:n tieosuudelle Kanavuori-Vaajakoski myönnetään rahoitus viivyttelemättä.

Puoluehallitus yhtyy Jyväskylän Kokoomuksen huoleen valtakunnan pääväylien investointitarpeista. Investoinnit liikenneverkkoon ovat vähentyneet merkittävästi ja myös liikenneverkon korjausvelka on kasvanut. Liikenneverkon toimivuus on niin yksittäisten ihmisten kuin elinkeinoelämänsäkin kannalta välttämätöntä.

Valtatie 4 Helsingistä Utsjoelle on Suomen tärkein etelä-pohjoissuuntainen tieyhteys. Tie kuuluu myös osana yleiseurooppalaiseen TEN-liikenneverkkoon ja on osa valtakunnallista erikoiskuljetusten verkkoa. Valtatie 4 palvelee kansainvälistä, valtakunnallista ja maakunnallista henkilö- ja tavaraliikennettä.

VT 4 Kanavuori-Vaajakoski-välin yleissuunnitelmassa hankkeen kustannusarvioksi on arvioitu noin 119,1 milj. € (alv 0 %). Hankkeen HK-suhde on 1,2. Tärkeimpänä tiehankkeen tavoitteena on sekä pitkämatkaisen että paikallisen autoliikenteen sujuvuuden parantaminen ja ruuhkautumiseen johtavien ongelmien poistaminen. Hanke edistäisi valtakunnallisen päätieverkon toimivuutta ja vaikuttaisi myönteisesti Jyväskylän seudun kilpailukykyyn ja saavutettavuuteen.

Kokoomus luottaa liikennepolitiikassa pitkäjänteisyyteen ja asiantuntija-arvioihin. Päätökset lähivuosisien liikenneinvestoinneista tehtiin kevään 2016 kehysriihen yhteydessä. Kehysriihipäätösten mukaan VT4:ää kehitetään seuraavaksi Oulu-Kemi-välillä. VT 4:n parantaminen on Suomen liikennejärjestelmän kannalta merkityksellistä ja siihen tulee panostaa myös jatkossa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

2. Aitoa valinnanvapautta myös erikoissairaanhoidon

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan potilaalla on oikeus valita kiireettömän hoidon hoitopaikkansa eli se, mistä terveyskeskuksesta saa tarvitsemansa terveydenhuollon palvelut. Nykyinen laki ei kuitenkaan kosketa erikoissairaanhoidon yksiköitä. Kansallinen Kokoomus on sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen uudistuksen valmistelussa korostanut yksilön valinnanvapautta. Vasta valinnanvapauden laajentaminen kaikkiin terveydenhuollon yksiköihin sekä yksityiseen terveydenhuoltoon merkittäisi potilaalle aitoa valinnanvapautta, tarkoittaen käytännössä myös erikoissairaanhoidon siirtymistä valinnanvapauden piiriin.

Nykyinen valinnanvapaus on riittämätöntä muun muassa erikoissairaanhoidon yksikön valinnan osalta. Nykyisen lain perusteella potilaat eivät saa aina halutessaan siirtoa sairaanhoitopiirin aluesairaalaan saman sairaanhoitopiirin yliopistolliseen sairaalaan, vaikka siirto parantaisi potilaan hoitoa merkittävästi. Erikoissairaanhoidon yksikön vapaa valinta on erityisen tärkeää potilaan kannalta riittävän lääketieteellisen hoidon turvaamiseksi.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan potilaan valinnanvapauden lisäämiseksi myös erikoissairaanhoidossa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus kannattaa ihmisen mahdollisuutta valita hoitopaikkansa. Tällä hetkellä kiireellistä hoitoa annetaan potilaalle hänen asuinkunnastaan riippumatta. Kiireettömän hoidon hoitopaikan valinnasta säädetään terveydenhuoltolaissa. Vuodesta 2014 alkaen potilaalla on ollut mahdollisuus valita terveysasema ja erikoissairaanhoidon yksikkö kaikista Suomen julkisista terveysasemista ja sairaaloista.

Erikoissairaanhoidon yksikkö voi käsittää useampia sairaaloita. Käytännössä kuitenkin potilaalla on tavallisesti mahdollisuus valita, jos erikoissairaanhoidon tiettyä toimenpidettä, esimerkiksi tiettyä leikkausta, ei ole keskitetty, vaan niitä tehdään useammassa kuin yhdessä sairaalassa. Erikoissairaanhoidon hoitopaikka valitaan yhdessä lähetteen antavan lääkärin tai hammaslääkärin kanssa. Potilaalla on hoitopaikan käytäntöjen mahdollistamissa rajoissa oikeus valita myös häntä hoitava lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattilainen.

Kokoomus pitää tasa-arvoisten ja laadukkaiden tulevaisuuden sote-palveluiden toteuttamisessa ensisijaisen tärkeänä ihmisen valinnanvapautta eli sitä, että ihminen voi pääosin peruspalveluissa ja soveltuvissa erityistason palveluissa hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta valita yksityisen, kolmannen sektorin tai julkisen tuottajan. Tällä hetkellä valmistellaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, jossa valinnanvapautta laajennetaan koskemaan myös yksityisiä ja kolmannen sektorin palveluntuottajia. Hallituksen marraskuun 2015 linjauksen mukaan osana uudistusta säädetään valinnanvapauslainsäädäntö, joka mahdollistaa, että käyttäjä valitsee itse palveluiden julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin tuottajan. Hallituksen linjauksen mukaisesti valinnanvapaus toteutetaan pääsääntönä perustasolla ja soveltuvin osin erikoistason sote-palveluissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

3. Alkoholin mainonta vapautettava

Tampereen Kansalliset Nuoret ry

Vuonna 2014 alkoholilakiin lisättiin alkoholin mainonnan sääntelyä koskeva kohta, joka rajoittaa alkoholijuomia tuottavien ja myyvien yritysten kaupankäyntiä puuttamalla niiden mahdollisuuksiin markkinoida tuotteitaan. Pykälä asettaa kotimaiset yritykset epätasa-arvoiseen asemaan, sillä ulkomaiset yritykset pystyvät markkinoimaan tuotteitaan vapaammin. Kotimaisten panimoiden, tislaamojen sekä muiden alkoholijuomien tuottajien aseman turvaamiseksi markkinoilla tulisi kyseinen pykälä poistaa. Uskomme vahvasti, että markkinat ja yritykset pystyvät itse luomaan soveliasta materiaalia alkoholituotteiden mainonnalle. Kyseinen pykälä ei onnistu missään muussa kuin yritysten ylimääräisessä sääntelyssä.

Edellä mainitun perusteella Tampereen Kansalliset Nuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että alkoholilain mainonnan sääntelyä koskeva pykälä (33 §) poistettaisiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 4.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

4. Alkoholin mainostaminen vapautettava

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

1.1.2015 Suomessa astuivat voimaan alkoholin mainontaa rajoittavat uudet lait. Nämä tiukensivat huomattavasti alkoholin mainonnan jo ennestään hyvin tiukkaa sääntelyä. Uusien rajoitusten perusteluna käytettiin tutkimusta, jonka mukaan alkoholimainonta aikaistaa nuorten juomisen aloittamista ja lisää alkoholinkulutusta. Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto on kuitenkin huomauttanut, että Suomessa 2000-luvulla alaikäisten nuorten alkoholinkäyttö on vähentynyt ja lähteinä käytetyt tutkimukset ovat metodeiltaan kiistanalaisia.

Suomen alkoholimainontaa säädellään tiukemmin kuin monissa muissa EU-maissa. Esimerkiksi Tanskassa alkoholimainonta vapautettiin täysin jo vuonna 2003. Mitään pätevää perustetta alkoholimainonnan rajoittamiselle ei Suomessakaan ole.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että alkoholin mainonnan rajoitteet puretaan täysin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tampereen Kansalliset Nuoret ja Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ehdottavat alkoholimainonnan sääntelyn poistamista kokonaan. Asia on ajankohtainen meneillään olevan alkoholilain kokonaisuudistuksen takia.

Esimerkiksi vientimarkkinoilla toimivien juomavalmistajien mahdollisuuksia kertoa tuotteistaan rajoitetaan tällä hetkellä tavalla, joka ei ole perusteltu alkoholilainsäädännön tavoitteiden näkökulmasta. Kotimaisten toimijoiden mahdollisuudet kilpailla ja tehdä ulkomaankauppaa ovat sääntelyn vuoksi hyvin rajalliset ilman, että rajoituksilla olisi yhteyttä kotimaassa tapahtuvaan alkoholihaittojen torjuntaan.

Sen sijaan kotimaassa kuluttajamarkkinoinnin sääntelylle on perusteita. Koko alkoholilainsäädännön perustavoitteena on kulutuksen ja haittojen vähentäminen. Erityisen tärkeää on ylläpitää sellaisia hyväksyttävän mainonnan lainsäädännöllisiä reunaehtoja, joilla ennaltaehkäistään lasten ja nuorten alkoholinkäyttöä. Viimeaikainen kehitys on ollut myönteistä, kun nuorten alkoholinkäyttö on tasaisesti vähentynyt.

Markkinoinnin alan tutkimustieto puhuu sen puolesta, että esimerkiksi juomien mainonnalla pystytään vaikuttamaan lähinnä muutoksiin markkinaosuuksissa. Sen sijaan kysymys siitä, mikä mainonnan vaikutus on kokonaiskulutukseen, on kiistanalaisempi. Selvää tietenkin on, että mainonnalla tavoitellaan myynnin kasvua. Vastuullinen politiikka korostaa enemmän yleistä etua kuin esimerkiksi yksittäisen toimialan välitöntä intressiä.

Nykyinen mainonnan sääntely on kuitenkin ollut voimassa niin vähän aikaa, että sen vaikutuksista on näin lyhyellä tarkastelujaksolla mahdotonta esittää uskottavia arvioita. Vaikutuksia on tarpeen seurata ja tehdä saatujen kokemusten pohjalta aikanaan johtopäätöksiä mahdollisten epäkohtien korjaamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

5. Alkoholien myyntiajat purettava

Tampereen Kansalliset Nuoret ry

Suomen lainsäädäntö kieltää anniskelun ennen kello 9:ää ja kello 1.30:n jälkeen, ellei aluehallintovirasto ole myöntänyt erityislupaa sen jatkamiseen. Alkoholituotteiden vähittäismyyjät eivät saa myydä alkoholia ennen kello 9:ää ja kello 21:n jälkeen. Alkoholiyhtiön vähittäismyyntiä ei saa myöskään harjoittaa sunnuntaisin, kirkollisina juhlapäivinä, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä eikä jouluaattona tai pääsiäispäivän aattona. Juhannusaattona vähittäismyyntiä ei saa harjoittaa kello 13 jälkeen.

Näkemyksemme mukaan nykyinen alkoholilainsäädäntö on pitkälti holhouspolitiikkaa, jolla rajoitetaan liiketoimintaa ja osoitetaan epäluottamusta kansalaisten harkintakykyä kohtaan. Esitämme, että kaikki alkoholituotteiden myyntiaikaa rajoittavat säädökset purettaisiin.

Edellä mainitun perusteella Tampereen Kansalliset Nuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että kauppojen, ravintoloiden ja muiden alkoholin vähittäismyyntiä harjoittavien toimijoiden alkoholin myyntiaikarajoitukset puretaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 6

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

6. Alkoholin vähittäismyyntin aikarajoitukset vapautettava

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

Suomessa alkoholin vähittäismyynti on rajoitettu aikavälille 9-21. Rajoite ei ole nykypäivää. Se pakottaa ihmiset suunnittelemaan kaupassa käyntinsä alkoholin saatavuuden mukaan. Aamulla ennen töihin menoa ruokajuomien tai myöhään illalla saunaoluen ostaminen ei ole mahdollista.

Rajoituksesta johtuen alkoholin hankinta yllättävään tarpeeseen on tehty vaikeaksi ja kellonaikaan sidotuksi, minkä seurauksena ihmiset ostavat suuria määriä alkoholia varastoon – niin sanotusti kaiken varalle. Suuret alkoholivarastot johtavat helposti alkoholin suurkulutukseen, mikä vie Suomea jälleen kauemmaksi sivistyneestä alkoholinkäytöstä.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että alkoholin vähittäismyyntiajat vapautetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Alkoholipolitiikan ja sitä toteuttavan lainsäädännön tarkoituksena on vähentää alkoholin käytöstä aiheutuvia haittoja, joista aiheutuu monenlaisia terveydellisiä, sosiaalisia sekä järjestykseen ja turvallisuuteen liittyviä ongelmia. Nämä haitat aiheuttavat kustannuksia, jotka hyvin suurelta osin koituvat valtion ja kuntien eli viime kädessä veronmaksajien maksettaviksi. Myös työnantajille kohdistuvat taloudelliset menetykset alkoholinkäytöstä johtuvien poissaolojen ja sairastapausten vuoksi ovat merkittävä kansantaloudellinen kustannus.

Toisaalta nykyaikana on välttämätöntä tunnistaa myös alkoholiin liittyvät myönteiset ja hyödylliset seurausvaikutukset kuten juomavalmistuksen, vähittäismyyntin ja anniskelun mahdollistamat työpaikat ja taloudelliset hyödyt yhteiskunnalle. Erityisesti anniskeluala on viime vuosina kärsinyt menetyksiä, ja siihen on kohdistunut myös raskas sääntelytaakka. Alkoholilain kokonaisuudistuksella tavoitellaan helpotuksia erityisesti ravintola-alan ongelmiin. Kokoomus on ajanut helpotuksia myös vähittäiskauppaan ja muille osa-alueille etenkin valikoimien suhteen. Erityisen huomion kohteena ovat olleet pienpanimot. Niiden mukanaan tuomat myönteiset vaikutukset ulottuvat paremman laatukulttuurin syntymiseen, uusien työpaikkojen luomiseen valmistuksessa ja kaupassa, sekä raaka-aineiden kautta vaikkapa uusiin mahdollisuuksiin kotimaiselle viljanviljelylle.

Alkoholihaittojen vähentämiseen on käytössä rajallinen valikoima keinoja. Hinta ja saatavuus ovat keskeisimmät tekijät, joita sääntelemällä voidaan vaikuttaa kokonaiskulutukseen ja väestötasolla ilmenevien haittojen määrään ja kustannuksiin. Kokoomus on alkoholilain kokonaisuudistuksen yhteydessä pyrkinyt vaikuttamaan parempien ja laadukkaampien valikoimien saattamiseksi kuluttajien saataville. Sen sijaan myyntiaikojen täyteen vapauttamiseen on katsottu järkeväksi suhtautua pidättyvämmiin. Tarkastelu on tältä osin keskittynyt siihen, olisiko myyntiaikoja mahdollista pidentää hiukan alku- tai loppupäästä siten, että seurauksena haitat ja häiriöt lisääntyisivät mahdollisimman vähän.

Kokoomuslainen suhtautuminen alkoholipolitiikkaan on nykyajan vaatimukset huomioon ottava sekä laadukkaisiin tuotteisiin ja sivistyneeseen, hallittuun alkoholinkäyttöön suopeasti suhtautuva. Ihmiseen luottava ja yksilön vastuuta korostava puolue hyväksyy sen, että laajentamalla valinnanmahdollisuuksia laajennetaan mahdollisuuksia myös sellaisille valinnoille, jotka osoittautuvat seurauksiltaan kielteisiksi. Esimerkiksi yöaikaan tapahtuva alkoholinkäyttö olisi kuitenkin järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvistä syistä perusteltua pyrkiä ohjaamaan ravintoloissa tapahtuvaksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

7. Alkoholin vähittäismyyntimonopoli purettava

Itä-Vantaan Kokoomus ry

Alkoholilain 14 § määrittää, että alkoholin vähittäismyynti on luvanvaraisesti sallittu sellaisille alkoholituotteille, jotka on valmistettu käymisteitse ja joiden tilavuusprosentti on enintään 4,7. Lisäksi luvanvarainen valmistaja voi määrätyn ehdoin itse myydä enintään 13-tilavuusprosenttista etyylialkoholia. Muutoin alkoholin vähittäismyyntiä saa lain mukaan harrastaa vain valtion omistama alkoholiyhtiö.

Suomessa alkoholihaittoja on pitkään pyritty torjumaan ns. holhoavalla alkoholikulttuurilla, eli vaikuttamalla voimakkaasti alkoholin hintaan ja saatavuuteen. Tilastollisesti katsoen alkoholipolitiikkamme vaikuttaa epäonnistuneelta. Käytännössä alkoholin saatavuuteen vaikuttaminen vaikuttaa vain ihmisten ostokäyttäytymiseen. Saatavuutta on muun muassa internetin ja EU:n sisäisen matkustamisen takia mahdotonta onnistuneesti rajoittaa. Alkoholin saatavuuden rajoittaminen vähentää myös kotimaista työllisyyttä ja siirtää alkoholin verotuloja ulkomaille.

Myös alkoholiyhtiö tietää saatavuuden rajoittamisen toimimattomuuden ja suunnittelee verkkokaupan avaamista marraskuussa 2016. Lisäksi se jatkaa myymälöiden keskittämistä kauppojen yhteyteen. Alkoholiyhtiö itsekään ei siis pyri saatavuuden rajoittamiseen. Kansanterveydelle taas alkoholia myyvän yrityksen nimellä ei ole merkitystä.

Edellä mainitun perusteella Itä-Vantaan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että alkoholilain vähittäismyyntilupa laajennetaan koskemaan kaikkia alkoholituotteita riippumatta niiden valmistustavasta ja tilavuusprosentista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 228.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

8. Alkoholipitoisia tuotteita verotettava elintarvikkeiden arvonlisäveron mukaisesti

Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry

Alkoholiveron laskeminen elintarvikkeiden 14 prosentin arvonlisäveron tasolle vähentäisi suuresti ”viinarallia” Tallinaan. Nykyinen alkoholituotteiden maahantuonti vie Suomesta verotuloja ulkomaille ja laskee kotimaisten tuotteiden kulutusta. Lisäksi alkoholin paikallinen myynti olisi ekologisesti järkevämpi päätös, kun suomalaiset eivät enää kokisi tarpeelliseksi matkustaa hakemaan alkoholijuomiaan ulkomailta. Alkoholiverotuksen laskeminen voisi myös tuottaa realistisempia tilastoja suomalaisten alkoholikäyttäytymisestä. Nykyisellään on vaikea arvioida, paljonko suomalaiset kuluttavat maahantuotua alkoholia.

Edellä mainitun perusteella Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomen alkoholiverotus muutettaisiin elintarvikeverotuksen mukaiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Arvonlisäverodirektiivin (2006/112/EY) mukaan jäsenvaltioiden on sovellettava yleistä arvonlisäverokantaa, jonka on oltava vähintään 15 prosenttia. Jäsenvaltiot voivat lisäksi soveltaa joko yhtä tai kahta vähintään 5 prosentin suuruista alennettua verokantaa direktiivin liitteessä erikseen mainittuihin tavaroihin ja palveluihin. Direktiivin liitteessä luetellaan elintarvikkeet, mukaan lukien juomat, mutta alkoholijuomia alennetun verokannan sallivaan tuoteluetteloon ei sisälly, vaan ne on erillismaininnalla merkitty pois suljettavaksi alennetun alv-oikeuden piiristä. Näin ollen arvonlisäverodirektiivi ei salli alennetun arvonlisäverokannan soveltamista kaupan hyllyltä ostettaviin alkoholijuomiin.

Lisäksi on syytä huomioida, että arvonlisävero on yleinen kulutusvero, jonka tarkoituksena on kerätä valtiolle verotuloja tehokkaasti kysyntää ja kilpailua vääristämättä. Tämän vuoksi neutraalisuusperiaate on arvonlisäverotuksessa keskeinen. Alennetut verokannat vähentävät verotuloja ja heikentävät järjestelmän tehokkuutta. Ne eivät myöskään yleensä ole tehokkaita välineitä erilaisten yhteiskuntapolitiittisten tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan tässä suhteessa muut, tarkemmin kohdennettavat ja mitoitettavat keinot ovat usein parempia. Alennetun verokannan kautta annettu verotuki voi myös eräissä tilanteissa kohdistua enemmän hyvätuloisille kuin pienituloisille kotitalouksille. Alennetut verokannat aiheuttavat lisäksi yrityksille ja hallinnolle hallinnollisia lisäkustannuksia sekä rajanveto- ja neutraalisuusongelmia. Tämän vuoksi alennettujen verokantojen käyttöön tuki- ja ohjausvälineinä tulee yleisestikin suhtautua kriittisesti.

Puoluehallitus muistuttaa, että Kokoomuksen veropolitiikan keskeisenä tavoitteena on siirtää verotuksen painopistettä työn ja yrittäjyyden verotuksesta kulutusverotukseen. Linjaus perustuu sille, että talouskasvun ja työllisyyden tukemiseksi työn ja yrittäjyyden verorasitusta on minimoitava. Vastaavasti hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden ja tulonsiirtojen kannalta välttämättömät verotulot on järkevämpää mahdollisimman suurelta osin kerätä ympäristölle ja terveydelle haitallisista kulutusveroista. Aloitteen ehdotuksen osalta on myös syytä huomioida kansanterveydelliset näköseikat. Veronkevennysvaraa ei ole tarkoituksenmukaisinta ohjata alkoholin kulutukseen kannustavaan uuteen verotukseen.

Pitkällä aikavälillä Kokoomuksen tavoitteena on siirtyä kohti yhtä yhtenäistä alv-kantaa. Alennettujen kantojen laajentaminen ei olisi linjassa myöskään tämän tavoitteen kanssa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

9. Alueellinen kuljetustuki uudistettava tukemaan paremmin Suomen vientiä

Lapin Kokoomus, Pohjois-Pohjanmaan Kokoomus ja Kainuun Kokoomus

Kokoomus on koko Suomen ja kaikkien suomalaisten puolue. Kokoomus kantaa vastuuta koko maamme eri kilpailukyvyistä ja kehittämisestä. Jotta Suomi voi menestyä

parhaalla mahdollisella tavalla, yrittämistä, työtä ja kasvua tarvitaan kaikilla paikkakunnilla Hangosta Utsjoelle. Pinta-alaltaan laajassa, Euroopan unionin reuna-alueella sijaitsevassa maassa logistiikka ja kuljetuskustannukset näyttelevät edelleen kilpailukyvyn kannalta ratkaisevaa roolia. Tuotannollisen toiminnan osalta sijainti on monilta osin vientimme suurin haaste.

Suomessa kuljetuskustannuksia nostavat raskaat liikenteeltä kerättävät verot sekä esimerkiksi ympäristönsuojelun nimissä säädetyt kustannusrakenteet, kuten meriliikenteen rikkidirektiivi. Nämä lainsäädännöllä säädellyt tekijät asettavat maan eri alueet eriarvoiseen asemaan ja iskevät kilpailukykyyn erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Pohjoisilla alueilla on kuitenkin huomattava taloudellinen potentiaali, joka Suomen kansantalouden kasvu-uralle saamiseksi kannattaa täysimääräisesti hyödyntää. Tässä tarkoituksessa kuljetustuki on pieni mutta tehokas panostus, jolla voidaan saada merkittävä positiivinen vaikutus aikaan. Nykyinen alueellinen kuljetustuki perustuu valtioneuvoston asetukseen ja on voimassa vuoden 2017 loppuun saakka. Tukea tarvitsevat erityisesti vientisatamista etäällä olevien sekä pohjoisia vientisatamia hyödyntävien alueiden yritykset.

Muissa Pohjoismaissa syrjäisempien alueiden vientivetoista yritystoimintaa tuetaan voimakkaasti. Esimerkiksi Ruotsin pohjoisille alueille ohjaamat tuet ovat sekä toiminnallisesti että määrällisesti Suomea edellä ja vaikuttavat väistämättä myös yritystemme kilpailuasetelmaan. Tukimallia on Suomessakin syytä kehittää naapurimaamme esimerkin mukaisesti.

Tukemalla yritysten toimintaedellytyksiä ja kustannuskilpailukykyä kuljetustuella mahdollistetaan reilu hintakilpailukyky kovimpien kilpailijamaiden kanssa. Tällöin raaka-aineet voidaan jalostaa vientiä varten kannattavasti paikallisestikin, eivätkä mahdollisuudet kotimaisen työllisyyden ja talouskasvun kohentamiseksi jää hyödyntämättä.

Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun Kokoomus esittävät, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin kuljetustuen uudistamiseksi edellä esitetyn mukaisesti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lapin, Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun Kokoomus esittävät aloitteessaan kuljetustuen kehittämistä Ruotsin pohjoisille alueille ohjaamien tukien kaltaisesti.

Puoluehallitus yhtyy piirijärjestöjen aloitteen huoleen pohjoisten alueiden yritysten kilpailukyvystä. Yritysten toimintaedellytyksistä ja kustannuskilpailukyvystä huolehtiminen on välttämätöntä, sillä vain työn ja yrittämisen avulla voimme rakentaa kestävästi tulevaa. Pohjoiset alueet tarjoavat omien erityispiirteidensä kautta valtavasti mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille.

Alueellinen kuljetustuki on työ- ja elinkeinoministeriön alainen tuki. Alueellista kuljetustukea on myönnetty 1970-luvulta alkaen harvaan asutuilla alueilla toimivien yritysten valmistamien tuotteiden pitkistä kuljetusmatkoista aiheutuvien kuljetuskustannusten tasaamiseen.

Alueellisesta kuljetustuesta vuosille 2014 - 2017 säädetään valtioneuvoston asetuksessa. Kuljetustukihakemukset käsitellään ja päätökset niistä tehdään Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa. Yritykset hakevat tukea kalenterivuoden pituisissa jaksoissa siten, että edellistä vuotta koskevat hakemukset tulee jättää maaliskuun loppuun mennessä. Kuljetustuen määrärahaa on viime vuosina käytetty noin 4 miljoonaa euroa vuodessa. Tukea on myönnetty noin 200–250 pk-yritykselle niiden valmistamien tuotteiden kuljetusten perusteella.

Kuljetustuen arvioinnissa (TEM Yritystukiselvitys 2012) todettiin, että tuki ei vaikuttanut tuotteiden jalostusarvoon, mutta yritysten sijoittumiseen ja työllistämiseen sillä näyttäisi olevan merkittävä vaikutus. Kuljetustuella arvioitiin olevan erittäin vähäinen merkitys aluekehityksen ja rakennemuutosvaikutusten kannalta. Myös kuljetustuen hallinnollinen taakka koettiin melko raskaaksi. Tuen saajat pitivät tukea tärkeänä ja halusivat korottaa sen tasoa.

Kuljetustuen mahdollisen jatkon osalta, koskien vuonna 2018 ja siitä eteenpäin tapahtuvia kuljetuksia, ei vielä ole tehty päätöksiä. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee muita ministeriöitä koordinoiden alustavaa kantaa kuljetustukeen vuoden 2016 aikana. Kokoomus pitää tärkeänä, että yritystukien tehokkuutta ja vaikuttavuutta lisätään kaikkien yritystukien osalta. On tärkeää huolehtia siitä, että pohjoisten alueiden yritysten kustannuskilpailukyky ja toimintaedellytykset säilyvät vähintään nykyisellä tasolla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

10. Alueelliset painopistealueet digitalouteen

Jyväskylän Kokoomus ry

Suomi tunnetaan tieto- ja viestintäteknologian kehittäjänä, mutta ei sen soveltajana. Siksi on tärkeää, että digitalouden selvitystyöhön määritellään konkreettiset alueelliset painopistealueet ja kohdennetaan alueellista kehittämisrahoitusta osaamiskeskuksiin ja kärkihankkeisiin. Hallitusohjelman yhtenä digitalisaation kärkihankkeena mainitaan digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön rakentaminen.

Vahva teknologiaosaamisemme on valjastettava parempaan käyttöön, jotta pystymme toimimaan kilpailukykyisesti yhä globaalimmassa toimintaympäristössä. Tarvitsemme konkreettisia toimenpiteitä, joilla teknologiaa lähdetään järjestelmällisesti

hyödyntämään eri toimialoilla.

Nopeasti kehittyvä robotisaatio, 3D-tulostus ja keinoäly ovat konkreettisia esimerkkejä teknologioista, jotka ovat muuttaneet perinteisiä teollisuuden alojen työpaikkoja. Teknologinen kehitys kiihtyy, ja heikot signaalit teknologian alalla tulisi ottaa parempaan hyötykäyttöön mahdollistamalla nopeampi ja ennakkoluulottomampi tuotekehityspilotointi yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa. Teollinen tuotanto on mahdollista elvyttää myös Suomessa, kun panostetaan koulutuksessa ja työelämässä korkeamman osaamistason vaatimuksiin.

On varmistettava, että uudistuva teknologia saadaan tuotua eri toimialoille nopeasti ja osaaminen saadaan uudistettua eri alueiden osaamis- ja yrityssegmentit huomioiden. Tähän tarvitaan konkreettista toimenpidesuunnitelmaa, johon hallitusohjelmassakin viitataan. Hallitus on päättänyt aloittaa tulevaisuusselonteon valmistelun. Vuonna 2017 valmistuva tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa käsittelee työn tulevaisuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Esimerkiksi tässä alkavassa selvityksessä olisi hyvä nostaa esiin alueelliset vahvuudet ja kohdentaa resurssit konkreettisesti eri alueiden vahvuuksien mukaan.

Edellä mainittuun perustuen Jyväskylän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan sen eteen, että 1) digitalouden selvitystyöhön määritellään konkreettiset alueelliset painopistealueet ja toimintasuunnitelmat sekä 2) alueille kohdennetaan kehittämisrahoitusta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kokoomus on tunnistanut monia tulevaisuuden trendejä, jotka tulevat jo lähivuosina mullistamaan työn ja yritystoiminnan, tuotannon ja logistiikan. Robotisaatio etenee vauhdilla, ja 3D-tulostus yleistyy ja kehittyä suurin harppauksin. On tärkeää olla mukana kehityksen eturintamassa, jotta pääsee mahdollisimman viivytyksettömästi nauttimaan uusien teknologioiden mahdollistamista hyödyistä.

Hallitusohjelman digitaalisen liiketoiminnan kasvu ympäristön rakentamisen kärkihankkeessa lähtökohtana on toteuttaa uudistuksia, jotka edistävät uusien liiketoimintamallien yleistymistä sijannista riippumatta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi markkinoille tulon esteiden purkamista ja uusien, digitaaliseen tietoon perustuvien palvelukonseptien tarjonnan mahdollistamista.

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon tarkoituksena ei ole niinkään kohdentaa resursseja joidenkin nykyhetkessä vallitsevien kriteerien pohjalta. Sen sijaan tarkoituksena on ennakoinnin toimintatapojen avulla luodata tulevia kehityskulkuja ja tuottaa tilannekuva työn tulevaisuudesta noin 20 vuoden aikajänteellä. Selonteossa on määrä arvioida, miten työmarkkinat, työpaikkarakenteet, työn tekemisen tavat ja työvoimaan liittyvät ominaisuudet muuttuvat.

Kehittämisrahoituksen alueellisesta kohdentumisesta on syytä todeta, että jo nyt monelta osin toimitaan juuri siten kuin Jyväskylän Kokoomus ilmeisesti tarkoittaa. Alueiden vahvuuksien mukaiseen kehittämistoimintaan suunnataan varoja esimerkiksi EU:n rakennerahasto-ohjelman kautta. Esimerkiksi voimassa oleva Keski-Suomen maakuntastrategia ja maakuntaohjelma linjaavat rakennerahasto-ohjelman toteuttamisen valintoja ja erikoistumista Keski-Suomessa. Keski-Suomen maakuntastrategiassa kehittämisen yhdeksi painopisteeksi on valittu juuri digitalous. Näiden tavoitteiden saavuttamista tuetaan osaltaan myös rakennerahastovaroista, erityisesti Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR).

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 on Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja sosiaalirahaston (ESR) toimeenpano-ohjelma. Ohjelmaa toteutetaan kaikkialla Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Maakunnissa ohjelman toteutuksesta ja seurannasta sekä niiden yhteensovittamisesta muiden kehittämistoimien kanssa vastaa maakunnan yhteistyöryhmä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

11. Ammattiyhdistysliikkeiden jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuuden poistaminen

Teljän Kokoomus ry

Ammattiyhdistysliikkeiden jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuus tulee poistaa. Yksittäisen tahon etuja ajavan lobbausorganisaation jäsenmaksujen verovähennysoikeus ei ole perusteltua.

Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan edellä mainitulla tavalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista ja työttömyyskassamaksuista säädetään tuloverolain (TVL) 31 ja 95 §:ssä. Tuloverolain 95 §:n mukaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut saadaan vähentää tuloverotuksessa täysimääräisinä. Palkkatulosta myönnettävä tulonhankkimisvähennys ei rajoita näiden maksujen vähennysoikeutta.

Työmarkkinajärjestöä ei ole määritelty lainsäädännössä. Vakiintuneen käsityksen mukaan työmarkkinajärjestöjä ovat etujärjestöt, joiden päätehtävänä on keskinäisillä neuvotteluilla sopia molempia osapuolia sitovasti työ sopimuksissa tai työsuhteissa muuten noudatettavista ehdoista.

Tuloverotuksessa lähtökohtana on, että veropohja on mahdollisimman laaja. Tämä tarkoittaa, että veronalaiseksi tuloksi määritellään verovelvollisen rahana tai

rahanarvoisena etuutena saamat tulot sekä eräät laskennalliset tulot. Vastaavasti tulojen hankkimisesta ja säilyttämisestä aiheutuneet menot ovat vähennyskelpoisia.

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähentämisoikeutta voidaan pitää edellä mainittua normia laajempina oikeutena. Valtiontalouden tutkimuslaitos on arvioinut, ettei vähennystä voida pitää aidosti tulonhankkimiskustannuksena. Näin sen vähennyskelpoisuudesta aiheutuu verotukea. Valtiovarainministeriö on arvioinut, että työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen (pois lukien työttömyyskassojen jäsenmaksut), lisäisi julkisyhteisöjen verokertymää yhteensä noin 75 miljoonalla eurolla vuodessa. Tästä valtion osuus olisi 25 miljoonaa euroa, kuntien 45 miljoonaa euroa sekä seurakuntien ja KELA:n osuus 5 miljoonaa euroa.

Kokoomuksen puoluekokoukselle on tehty vastaavansisältöiset aloitteet Lahden puoluekokoukseen 2014. Tuolloin puoluekokous linjasi Kokoomuksen tavoitteeksi tehottomien verotukien, kuten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen vähennysoikeuden, poistamisen ja verokantojen vastaavan alentamisen.

Puoluehallitus näkee, että Kokoomuksen veropolitiikan tavoitteena tulee edelleen pitää verotuksen toteuttamista laajojen veropohjien ja kohtuullisten verokantojen mallilla. Kokoomukselle tärkeää on, että työllisyyden ja kasvun kannalta tehottomia verotukia pyritään karsimaan ja vastaavasti verokantoja voidaan alentaa. Tällä olisi myönteistä vaikutusta talouskasvuun ja työllisyyteen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavassa muodossa: ”Puoluekokous toteaa kokoomuksen tavoitteena olevan tehottomien verotukien, kuten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen (pl. työttömyyskassojen jäsenmaksut) verovähennysoikeuden poistaminen ja verokantojen vastaava alentaminen.”

12. Ammattiyhdistysliikkeiden maksettava veronsa

Vaasan Kokoomusnuoret ry

Kokoomuksessa korostetaan, että kaikkien osapuolten on osallistuttava taloustalkoisiin. Kukaan ei vältty näiltä sopeutuksilta ja leikkauksilta. Me Vaasan Kokoomusnuorissa kuitenkin näemme, että ammattiyhdistysliikkeet eivät osallistu kyseisiin talkoisiin juuri mitenkään.

Ammattiyhdistysliikkeiden johtajat ovat ihmetelleet hallituksen säästöjulkistusten jälkeen, mikseivät rikkaat osallistu talkoisiin. Pitää kuitenkin muistaa, että solidaarisuusveroa ja pääomatuloveroa korotettiin jälleen. Lisäksi Suomen rikkain 7 % vastaa valtaosasta Suomen verotuloja. Eikö tämä jo ole tarpeeksi oikeudenmukaista?

Vaasan Kokoomusnuoret haluaa muistuttaa, että ammattiyhdistysliikkeiden verovapaus koskee erityisesti pääomatuloja. Marraskuussa uutisoitiin, että ay-liike on

saanut viiden vuoden aikana lähes 50 miljoonaa euroa verovapaita osinkoja vuokra- ja asuntoyhtiö VVO:sta. Näin ollen asumistuet ovat valuneet suoraan osinkoina liitoille. Ay-johdajien mielestä tämä ilmeisesti on solidaarisuutta.

Ammattiyhdistysliikkeet korostavat, että heidän tehtävänä on toimia yleishyödyllisinä yhteisöinä. Me Vaasan Kokoomusnuoret puolestaan näemme ay-liittojen pakoilevan vastuutaan ja harrastavan röyhkeän kartellimaisia piirteitä. Täten voidaan todeta, että ammattiliittojen on myös osallistuttava talkoisiin ja maksettava veronsa.

Edellä mainitun perusteella Vaasan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ammattiyhdistysliikkeet asetetaan verovelvollisiksi, jolloin ne kantavat vastuunsa Suomen talouden tasapainottamisessa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tuloverolain mukaan yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta sekä eräistä kiinteistötuloista. Pörssiosingot ovat tyypillisesti yleishyödyllisille yhteisöille verovapaita tuloa. Vuonna 2014 yhdistykset ja säätiöt saivat yhteensä noin 310 miljoonaa euroa osinkoja, joista työmarkkinajärjestöjen (sis. työnantaja- ja työntekijäjärjestöt) osuus oli 44,5 miljoonaa euroa. Kyseessä on merkittävä veroetu.

Yleishyödyllisten yhteisöjen vapauttaminen verosta on tehty yhteiskunnallisin perustein. Verotuksen keinoin on haluttu tukea yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa. Tuloverolaissa määritelty yleishyödyllisyyden edellytys on, että se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä. Tuloverolain 22 §:ssä työmarkkinajärjestöt on erikseen määritelty yleishyödylliseksi yhteisöksi.

Lisäksi osa yleishyödyllisten yhteisöjen taloudellisesta toiminnasta on Suomen laissa rajattu elinkeinotoiminnan käsitteen ulkopuolelle. Euroopan komissio on pitänyt Suomen nykyistä yleishyödyllisten yhteisöjen verotusta näiltä osin ongelmallisena valtiontukisääntöjen näkökulmasta. Komissio katsoo, että verovelvollisuuden tulisi koskea kaikkea taloudellista toimintaa.

Valtiovarainministeriö on arvioinut, että yleishyödyllisten yhteisöjen osalta yhden ryhmän osalta poikkeava sääntely ei olisi yhdenvertaisuusnäkökulmasta mahdollista. Tämä tarkoittaa, että jos työmarkkinajärjestöjen saamien osinkojen verokohtelua muutettaisiin, tulisi sitä muuttaa kaikkien yleishyödyllisten yhteisöjen osalta. Tämä tarkoittaisi, että kaikkien yleishyödyllistä toimintaa harjoittavien tahojen, kuten erilaisten yhdistysten ja säätiöiden verotus kiristyisi samalla, mikä ei ole tarkoituksenmukaista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

13. Ammattiyhdistysten lakkoavustukset ansiotuloverotuksen piiriin

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Suomessa lakkoilu on tällä hetkellä hyvin edullista, kun ottaa huomioon lakoilla mahdollisesti aiheutettavat kustannukset. Lakkoja järjestetään Suomessa huomattavasti enemmän kuin muissa Pohjoismaissa kuten Ruotsissa. Yhteiskunnan kannalta avainasemassa olevien alojen, kuten satamien, lakot voivat aiheuttaa miljoonien tai jopa kymmenien miljoonien eurojen kustannukset. Laittomista lakoista saatavat sakot ovat naurettavan pieniä. Suomessa on myös muita tekijöitä, jotka tekevät lakkoilusta turhan houkuttelevaa. Yksi tällainen tekijä on lakkoavustusten osittainen verovapaus.

Lakkoavustus ja muu siihen rinnastettava avustus on veronalaista tuloa vasta siltä osin, kun sen määrä ylittää 16 euroa päivässä. Alle 16 euron jäävä osuus on saajalleen verotonta riippumatta siitä, onko lakko lailliseksi todettu vai ei. Onkin perusteltua kyseenalaistaa, miksi laittomien lakkojen järjestämistä tuetaan verovapailla avustuksilla.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ammattiyhdistysten lakkoavustukset saatettaisiin ansiotuloverotuksen piiriin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lakkoavustuksen verovapaudessa on kyse yhdestä monista verojärjestelmämme verotuista, jotka ovat olleet voimassa pitkään. Työmarkkinajärjestöjen saama toinen verotuki on ay-jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuus. Vähennykset ovat aikanaan verojärjestelmäämme otettuja poikkeuksia, joilla on tuettu työmarkkinajärjestöjen ja ay-liikkeen toimintaa.

Kokoomuslaisen veropolitiikan keskeisenä periaatteena on pyrkimys laajoihin veropohjiin ja mataliin verokantoihin. Verojärjestelmän yksinkertaisuuden ja selkeyden kannalta tällaisista lakkoavustuksen kaltaisista laajan veropohjan periaatteesta tapahtuvista poikkeuksista olisi aivan perusteltua luopua.

Verovapauden kytkeminen esimerkiksi työtaistelutoimenpiteen laillisuuteen olisi kuitenkin hallinnollisesti hyvin raskasta kun otetaan huomioon se, että toimenpiteen laillisuudesta voi eri tilanteissa olla myös erilaisia näkemyksiä.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan lakkoavustuksen poistaminen lisäisi valtion verotuloja vuosittain noin 100 000 eurolla. Puoluehallitus korostaa, että muutos olisi siten ennen kaikkea periaatteellinen, eikä sillä sellaisenaan olisi fiskaalista merkitystä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

14. Ansiosidonnainen sosiaaliturva perustuslain mukaiseksi

Helsingin Edistyskokoomus ry

Vuonna 2015 julkaistiin erittäin ansiokas työttömyysturvan uudistamista ehdottanut raportti nimeltään "Ansioturvareformi - Yhtäläinen, oikeudenmukainen ja kannustava työttömyysturva". Raportissa tuotiin selkeästi esiin lukuisia työttömyysturvaan liittyviä epäkohtia ja ehdotettiin kustannusneutraalia, yrittäjyyttä edesauttavaa, kannustavuutta kohottavaa ja kansalaisten yhdenvertaisuutta lisäävää ansioturvareformia.

Kyse ei ole pienestä asiasta. Ansiosidonnaisia työttömyysturvaetuuksia myönnettiin vuonna 2013 yhteensä 2 471 miljoonaa euroa. Vuoden 2013 lopussa työttömyysturvaetuksien saajia oli yhteensä 365 000 henkilöä eli 13,9 % Suomen 15–64vuotiaasta työvoimasta. Ansiosidonnaisen työttömyysturvan piirissä oli 45 % työttömyysturvaetuksien saajista eli 158 600 henkilöä.

Vastoin yleistä harhaluuloa ansiosidonnaisen työttömyysturvan kustannukset maksetaan 94,5-prosenttisesti valtion lakisääteisesti kaikilta palkansaajilta keräämistä työttömyysvakuutusmaksuista ja veroista. Työttömyyskassojen osuus ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoituksesta on vain 5,5 %.

Järjestelmän seurauksena kassoihin kuulumattomat joutuvat osallistumaan ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoitukseen, mutta eivät ole itse siihen oikeutettuja.

Kansa on nykyisin jaettu kahtia: 1) tyypillisesti vakituisissa keski ja hyvätuloisissa työsuhteissa työskenteleviin, korotettua ja pidennettyä työsuhde ja työttömyysturvaa nauttiviin sekä 2) epäsäännöllisissä työsuhteissa tai työsuhteen rinnalla esimerkiksi yksinyrittäjinä työskenteleviin henkilöihin, joiden työttömyysturva saattaa olla työpäätöksenkin suhteutettuna oleellisesti heikompi.

Perustuslain 6 § mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä ja perustuslain 13 §:n mukaan ihmisillä on yhdistymisvapaus, jonka eräänä keskeisenä sisältönä on oikeus kuulua tai olla kuulumatta järjestöihin. Nykyinen järjestelmä rikkoo räikeästi yhdenvertaisuutta. Mahdollisuuden liittyä johonkin yksityiseen työttömyyskassaan ei pitäisi perustuslain 13 §:n tähden voida olla myöskään edellytys sille, että pääsee osalliseksi veroluonteisilla maksuilla lähes kokonaan rahoitetusta sosiaaliturvasta. Tällaista järjestelmää ei olisi mahdollista luoda tänään, koska perustuslaki estäisi sen. Koska kuitenkin perustuslainmukaisuus tutkitaan vain lakia säädettäessä, voi voimassaoleva lainsäädäntö olla rajustikin ristiriidassa perustuslain kanssa.

Kahtiajako johtuu menneisyyteen jämähtäneistä rakenteista ja se heikentää yhteiskunnan uudistumiskykyä, on epäreilu ja heikentää työhaluja. Kaiken kukkuraksi

nykyinen eriytynyt kassajärjestelmä on keskitettyä järjestelmää monimutkaisempi, kalliimpi ja sen riskejä on vaikeampi valvoa.

Aloitteen pohjana olevassa raportissa esitetään reformia, jossa

1. palkansaajien työttömyysturva muutettaisiin yhtäläiseksi kaikille työkäisille siten, että ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan saamiseen riittää työssäo loehdon täyttäminen ennen työttömäksi jäämistä. Kaikki palkansaajan asemassa tehty työ kerryttäisi työssäoloehdot siinä suhteessa kuin palkasta suoritetaan lakisääteistä työttömyysvakuutusmaksua. Työttömyyskassan jäsenyys ei olisi kriteeri ansiosidonnaisen työttömyysturvan saamiselle palkansaajan asemassa suoritetusta työstä.
2. Ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan enimmäiskesto ja korotetun ansiopäivärahan jakso työttömyyden alussa olisivat yhtäläisiä kaikille. Kustannusneutraaliuden vuoksi ansiopäivärahakauden kesto supistettaisiin 250 päivään.
3. Sivu tai kokoaikatoiminen yrittäminen ei heikentäisi epäsuhtaisesti työttömyysturvaa. Sikäli kuin palkansaajan työssäoloehdot täyttyvät, eivät mahdolliset yrittäjätulot ennen työttömäksi jäämistä vaikuttaisi ansiosidonnaisen työttömyysturvan saamiseen. Ansioturva-reformin myötä työnhakija voisi kuitenkin ansaita 300 euron suojaosuuden verran myös yritysmuodossa esimerkiksi elinkeinonharjoittajana, ilman että se vaikuttaisi päivärahan saantiin. Yrittäjänä toimiminen ei enää heikentäisi palkansaajan asemassa ansaittua työttömyysturvaa, eikä esimerkiksi toiminimen lakkauttaminen olisi ehto työttömyysturvan saannille.
4. Nykyinen työttömyysvakuutusrahaston ja budjettitalouden rasite (yhteensä 94,5 %) ansiosidonnaisen työttömyysturvan kustannuksista ulotettaisiin täyteen 100 prosenttiin. Työttömyysturvan toimeenpano voitaisiin keskittää Kansaneläkelaitokseen, joka nykyisinkin vastaa työttömän perusturvan toimeenpanosta.
5. Työttömyyskassat voisivat tarjota jäsenilleen halutessaan lisäansioturvaa.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ansiosidonnaiseen sosiaaliturvaan toteutetaan mahdollisimman pian aloitteessa ja laajemmin Sitran 2015 julkaistussa raportissa "Ansioturva-reformi - Yhtäläinen, oikeudenmukainen ja kannustava työttömyysturva" kuvattu reformi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Helsingin Edistyskokoomus ry:n tavoitteet tasavertaisesta, oikeudenmukaisesta ja kannustavasta työttömyysturvasta ovat kannatettavia. Työttömyys- ja sosiaaliturva on kokonaisuudessaan kehitettävä entistä kannustavammaksi, työvoiman tarjontaa lisääväksi ja työn vastaanottamisen aina kannattavaksi tekeväksi. Suuriakaan yhteiskunnallisia muutoksia ei ole syytä pelätä, vaikka ne olisivat vaikeita saavuttaa.

Työttömän työnhakijan perustoimeentulo turvataan Suomessa työttömyyspäivärahalla ja työmarkkinatuella.

Työttömyysetuuksien rahoittamisesta on säädetty lailla. Sen mukaan työttömyysturvalain mukaiset työttömyyspäivärahat ja vuorotteluvapaalain mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, rahoituksesta säädetyn lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuumaksu*) sekä työttömyyskassalain mukaisilla työttömyyskassan jäsenmaksuilla.

Sekä työnantajat että työntekijät maksavat työttömyysvakuutusmaksua, jolla työttömyysetuuksia rahoitetaan. Nämä vakuutusmaksut pitää määrätä niin suuriksi, että työttömyysvakuutusrahasto pystyy selviytymään omasta rahoitusosuudestaan. Palkansaajilta kerätyillä työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitetaan ansioturvaa vain siltä osin kuin palkansaajat kuuluvat työttömyyskassoihin. Se osuus vakuutusmaksutulosta, joka vastaa työttömyyskassaan kuulumattomien osuutta, tilitetään Kelalle. Palkansaajat, jotka kuuluvat työttömyyskassaan rahoittavat siis omaa ansioturvaansa sekä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun että työttömyyskassan jäsenmaksun kautta.

Valtionosuutta vastaava osuus kerätään verotuksen kautta, joten kaikki palkansaajat rahoittavat perusturvaa vastaavan osuuden verotuksen kautta. Osalle perusturva maksetaan osana ansiopäivärahaa ja työttömyyskassaan kuulumattomille se maksetaan peruspäivärahana Kelan kautta.

Suomen lisäksi Ruotsissa ja Tanskassa on samankaltainen järjestelmä, jossa työttömyyskassat hoitavat työttömyysetuuksien maksamisen. Suomessa palkansaajan ja yrittäjän pitää siis liittyä työttömyyskassaan, jotta hänellä voi työssäolo- ja jäsenyysehdon täyttymisen jälkeen olla oikeus ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan. Jos palkansaaja ei kuulu työttömyyskassaan, hänellä on työssäoloehdon täyttymisen jälkeen oikeus Kelan maksamaan peruspäivärahaan.

Suhteellisen tuore perustuslakimme sekä vasta viime vuosikymmeninä todella kehittynyt perusoikeusjärjestelmämme ovat selvästi modernimpia kuin useampien vuosikymmenien aikana kehittynyt työoikeus- ja työmarkkinajärjestelmä. Ansiosidonnainen työttömyysturva on vakuutusluonteinen ja sen ansioturvan osuus rahoitetaan työntekijöiden ja työnantajien maksuilla, kuten edellä on kuvattu. Perustuslain 6 §:n vaatimus ihmisten yhdenvertaisuudesta lain edessä ei kuitenkaan ainakaan täysin itsestään selvästi ole ristiriidassa nykyisen järjestelmän kanssa, vaikka kaikille ihmisille ei automaattisesti taataakaan täysin samantasoista työttömyysturvaa. Perusoikeusjärjestelmän sosiaaliset oikeudet turvaavat muutoinkin perusluonteensa mukaisesti vain sosiaalietuuksien vähimmäistasoa, eivätkä sellaisenaan takaa kaikille samoja ansioita tai yhtä suurta ansioturvaa.

Kuten aloitteen tekijät kirjoittavatkin, perustuslain 13 §:n mukaan ihmisillä on yhdistymisvapaus, jonka eräänä keskeisenä sisältönä on oikeus kuulua tai olla kuulumatta järjestöihin. Työttömyyskassaan kuuluminen on puolestaan vapaaehtoista,

joten kansalaisten perusoikeudet, eli tässä tapauksessa yhdistymisvapaus, myös toteutuvat tältä osin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

15. Ansiosidonnainen työttömyysturva rajattava 300 päivään

Helsingin Kansallisseura ry

Ansiosidonnaista työttömyyspäivärahaa tulisi muuttaa nykyistä kannustavammaksi, oikeudenmukaisemmaksi ja taloudellisesti kestävämmäksi. Suomen tulisi ottaa mallia naapurimaastamme Ruotsista ja kehittää järjestelmäämme sellaiseksi, joka kannustaa aktiivisesti työtöntä hakemaan työtä sekä turvaa valtion Työttömyysvakuutusrahaston varannot tulevaisuudessakin. Ruotsissa ansiosidonnaista päivärahaa maksetaan korkeintaan 300 päivää - poikkeuksena alaikäisten vanhemmat (450 päivää). Lisäksi järjestelmän päiväraha vähenee ko. jakson aikana ja sisältää karenssin jaksojen välillä, mikä kannustaa työnhakuun.

Suomen työttömyyspäivärahasta lähes 95 prosenttia tulee muusta kuin työttömyyskassan maksuista. Tästä syystä johtuen hallitus ei voi perääntyä vastuustaan työmarkkinaosapuolten taakse, vaan on velvollinen huolehtimaan valtion budjetin sekä Työttömyysvakuutusrahaston taloudellisesta tasapainosta.

Ehdotamme päivärahan enimmäiskeston laskemista Suomen nykyisestä 400 tai 500 päivästä 300 päivään. Lisäksi päivärahan määrä laskisi työttömyyden kestäessä. Näiden vastapainoksi luottaisiin hallituksen toimesta laki poikkeustapauksille, kuten korkea ikä tai alaikäiset lapset.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ansiopäiväraha maksetaan lähtökohtaisesti enintään 300 päivältä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan keston lyhentäminen on ollut kokoomuksen tavoitteena jo ennen edellisiä eduskuntavaaleja. Sipilän hallitus sopi syksyllä 2015, että ansiosidonnaista työttömyysturvaa lyhennetään sadalla päivällä.

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan yleinen kesto lyhenee 500:sta 400:aan päivään. Alle kolmen vuoden työhistorialla ansiosidonnaisen kesto lyhenee 400:sta 300:aan päivään ja yli 58-vuotiailla se säilyy 500 päivässä.

Ansiosidonnaisen työttömyysturvan tasoon Sipilän hallitus ei ole kuitenkaan puuttumassa. Lisäksi sovitun mukaisesti tarkoituksena on pidentää omavastuu-aikaa viidestä seitsemään päivään ja alentaa työllistymistä edistävien palvelujen osalta maksettavaa korotettua ansio-osaa. Pitkän työuran jälkeen maksettavista

korotusosista puolestaan luovuttaisiin. Valtiovarainministeriön on arvioinut, että muutoksen työllisyysvaikutus olisi noin 10 000 henkilötyövuotta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

16. Ansiotuloverotuksen progressiota on lievennettävä

Tapiolan Kokoomus ry

Ansiotulojen verotus Suomessa on eurooppalaisessa vertailussa huippukireää, ei kannusta työntekoon ja aiheuttaa tuloloukkuja. Verotuksen progressiota on viime vuosina jopa kiristetty ja niin sanotuille suurituloisille on tullut uusi porras asteikkoon.

Ansiotuloverotuksessa pitää pyrkiä siihen, että jokaisella tulotasolla ansaitusta lisäeurosta vähintään puolet jää itselle.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ryhtymään toimenpiteisiin, jotta ansiotuloverotuksen progressiota lievennetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteentekijät ovat täysin oikeassa siinä, että ansiotuloverotuksen taso ja sen jyrkkä progressio ovat Suomessa iso ongelma työntekijöiden kannustavuudelle. Kansainvälisten verovertailujen mukaan Suomen ansiotulovero nousee jyrkästi jo keskituloisen palkansaajan kohdalla verrattuna Euroopan maiden keskiarvoon. Progressio on erityisen jyrkkää ylempien keskitulojen ja suurien tulojen osalta. Hallituksen tekemä linjaus siitä, että veroaste ei saa nousta, eikä kenenkään työn verotus hallituskauden aikana kiristyä on aivan oikea ja siitä on pidettävä kiinni.

Kokoomuksen näkökulmasta työn tekemisen, eteenpäin pyrkimisen, ahkeruuden ja oman osaamisen kehittämisen tulee olla aina henkilölle itselleen kannattavaa. Samalla kun yksilö hyötyy tekemästään työstä, lisääntyvät myös yhteiskunnan verotulot lisäten yhteistä hyvinvointia.

Työn tekemisen ja yrittäjyyden kannustavuus on Kokoomuksen veropolitiikan keskeinen ohjenuora. Sen noudattamiseksi on tarkasteltava eri verolajien muodostama kokonaisuus, joista ansiotulovero muodostaa yhden osan. Suomi voi menestyä vain työtä tekemällä. Tästä syystä Kokoomuksen pitkäaikaisena talouspolitiikan linjana on ollut verotuksen painopisteen siirtäminen työn ja yrittäjyyden verotuksesta kulutus- ja haittaveroihin, joiden on todettu olevan vähemmän haitallisia veroja talouskasvulle ja työntekijöiden kannustavuudelle.

Viime vuosien aikana ansiotuloveroon kohdistuneet kevennykset on ohjattu pääasiassa pienituloisille työtulovähennyksen keventämisen kautta. Samaan aikaan suurituloisten verotusta on kiristetty ns. solidaarisuusveron kautta. Pienituloisten

verotuksen keventäminen on nähty tärkeäksi, jotta työnteko olisi kaikissa tilanteissa kannustavampaa kuin työelämän ulkopuolella pysyminen. Suurituloisten veroja on puolestaan kiristetty osana valtiontalouden sopeutustoimia, joihin kaikki suomalaiset ovat osallistuneet. Molemmat toimenpiteet ovat kuitenkin omalta osaltaan kiristäneet verotuksen progressiota.

Verotuksen tulee perustua veronmaksukykyyn, mistä syystä Kokoomus kannattaa progressiivista verotusta. Erityisesti taloudellisesti haastavina aikoina veronmaksukykyyn merkitys verotuksessa korostuu. Julkisen talouden tasapainotustalkoissa ovat mukana kaikki suomalaiset, joko veronmaksun lisääntymisen tai tulonsiirtojen alenemisen kautta.

Kokoomuksen tavoitteena on kuitenkin keventää ansiotuloverotusta kaikilla tuloasteilla heti taloudellisen tilanteen salliessa. Mikäli yhteiskuntasopimus syntyy ja sen vaikutus julkiseen talouteen on hallitusohjelmassa määriteltyyn tasoon nähden riittävä, on ansiotuloverokevennykset ohjattava kaikille tulotasoille.

Puoluehallituksen näkemyksen mukaan verotuksen kireä progressio ei enää parhaalla tavalla kannusta suomalaisia eteenpäin pyrkimiseen, vastuun ja työmäärän lisäämiseen, oman osaamisen kehittämiseen tai ahkeruuteen. Liian korkeat rajaveroasteet tarkoittavat palkansaajan näkökulmasta sitä, että ylityötunneista tai palkankorotuksista ei jää tarpeeksi lisätuloa käteen, vaan suurin osa lisätulosta siirtyy verottajalle.

Tästä syystä nimenomaan rajaveroasteita tulisi ansiotuloverotuksessa keventää. Puoluehallitus yhtyy aloitteentekijöiden tavoitteeseen siitä, että tulevaisuuden ohjenuorana verotuksessa tulee olla, että jokaisesta lisäeurosta tulisi jäädä palkansaajalle käteen vähintään puolet.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet.

17. Apteekkien toimilupasääntelyä kevennettävä ja tavallisimpien itsehoitolääkkeiden myynti vapautettava

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Apteekkitoiminta Suomessa on tällä hetkellä hyvin voimakkaasti säänneltyä. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea päättää, kuinka monta apteekkia maassa toimii, missä ne sijaitsevat ja kuka niitä saa pitää. Niin ikään lääkkeiden hintaa säännellään siten, että hinnat ovat kaikissa apteekkeissa samat.

Apteekkien lukumäärän keinotekoinen rajoittaminen ei ole tätä päivää. Lupa pitäisi myöntää kaikille, jotka täyttävät apteekkitoimiluvan edellytykset. Apteekkien välinen kilpailu johtaisi mitä suurimmalla todennäköisyydellä lääkkeiden hintatason laskemiseen.

Samalla ruokakaupoille tulisi sallia tavanomaisimpien itsehoitolääkkeiden myynti. Suomi on Pohjoismaista viimeinen, jossa itsehoitotuotteiden myynti on tiukasti säänneltyä, ja samalla itsehoitotuotteiden hinnat Suomessa ovat Pohjoismaiden korkeimmat.

Ruotsissa on havaittu väärinkäytöksiä tiettyjen parasetamolia sisältävien lääkeaineiden kohdalla, mutta tuotteet olisi helppo lajitella siten, että niistä riskittömimmät löytyisivät jatkossa kauppojen hyllyltä. On vaikea nähdä, että esimerkiksi Bepanthen-voiteen löytyminen S-marketista aiheuttaisi kovinkaan vakavia haittoja kenellekään.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että 1) apteekkien toimilupien saamista helpotetaan ja 2) tavallisten itsehoitolääkkeiden myynti vapautetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus katsoo, kuten Kokoomuksen eduskuntaryhmä on normikannanotossaan "Kokoomuksen eduskuntaryhmän normitalkoot" todennut, että Suomessa apteekkiala on tiukasti säännelty, eivätkä alalla käytännössä toteudu kilpailun mukanaan tuomat tehokkuushyödyt.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä on normikannanotossaan kannattanut, että apteekkien kilpailua voitaisiin lisätä aluksi kasvattamalla myönnettävien apteekkilupien määrää. Eduskuntaryhmä katsoi myös, että asteittain voidaan siirtyä kohti mallia, jossa apteekkiluvan saamisen edellytys on ainoastaan säädettyjen pätevyysvaatimusten ja muiden edellytysten täyttäminen.

Apteekkijärjestelmään on saatava lisää tervettä kilpailua ja sen on uudistuttava siinä missä muukin terveydenhuollon. Yksinkertaisin ja asiakaslähtöisin tapa lupien määrän lisäämiseen on lisätä niiden määrää erityisesti kasvukeskuksissa. Kaupunkialueilla kilpailun hallittu lisääntyminen voisi edesauttaa esimerkiksi apteekkien erikoistumista vastaamaan eri asiakasryhmien tarpeisiin.

Apteekkien lupajärjestelmän muutokset sellaisenaan eivät kuitenkaan madalla lääkkeen hintaa. Lääkkeiden hinnan määräytyminen ja apteekkilupajärjestelmä ovat kaksi eri järjestelmää. Asiakkaalle lääkkeen hinta on sama kaikkialla Suomessa apteekista riippumatta, sillä lääkkeiden hinnat määrittellään valtioneuvoston päättämässä lääketaksassa. Reseptilääkkeiden hinnat ovat laskeneet viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 20 prosenttia. Lisäksi apteekkimaksua korotettiin viimeksi tämän vuoden alusta. Lisää säästöjä lääkekustannuksiin valmistellaan parhaillaan.

Itsehoitolääkkeiden apteekkijakelun ensisijaisena perusteena on lääkitysturvallisuus. Puoluehallitus kannattaa kuitenkin turvallisena pidettyjen tuotteiden myynnin laajentamista. Itsehoitolääkkeitä tulisi myös tarkastella säännöllisin väliajoin ja poistaa

lääkkeellinen status niiltä tuotteilta, jotka eivät lääkitysturvallisuuden takia kategoriaan enää kuulu, jolloin mahdollistettaisiin niiden myyminen muuallakin kuin apteekeissa.

Apteekkijärjestelmää pitää kehittää tukemaan muuta sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Palvelua voidaan kehittää esimerkiksi antamalla apteekeille tietyin ehdoin oikeus antaa influenssarokotteita sekä laajentaa apteekkien terveystoimintaa koko maan kattavaksi. Apteekki on osin käyttämätön voimavara lääkehoidon kokonaisarvioinnissa ja järkevässä lääkehoidossa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavalla ponsiosalla: puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että 1) apteekkien toimilupien saamista helpotetaan, 2) arvioidaan mahdollisuutta siirtää joitain reseptilääkkeitä reseptivapaaksi 3) joidenkin itsehoitolääkkeiden myyntiä vapautetaan turvallisuus varmistuen.

18. Apteekkikompensaation poisto kompensoitava Helsingin yliopistolle

Kansalliset Ylioppilaat ry

Helsingin yliopisto maksaa vuosittain apteekkimaksuja ja yhteisöveroa harjoittamastaan apteekkitoiminnasta. Yliopistolain aikaisemman sanamuodon mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun elinkeinotulon perusteella maksettua yhteisöveroa. Valtio korvaa lisäksi vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeestä suoritettua apteekkimaksua.

Kompensoinnit takaava säännös on kumottu 31.12.2015 lailla, jonka on määrä tulla voimaan 1.1.2017. Helsingin yliopisto on käyttänyt apteekkikompensaatiosta saadun summan (noin 29 miljoonaa euroa) vuosittain omien kulujen kattamiseen. Nämä rahat ovat nyt suoraan pois suomalaisesta huippututkimuksesta. Kansalliset Ylioppilaat ry esittää, että apteekkikompensaatiosta luopuminen toteutettaisiin asteittain, porrastamalla heikennyksen voimaansaattamista. Tarkoituksena on pehmentää leikkausten äkillistä vaikutusta yliopiston toimintaan.

Apteekkikompensaation poiston ja muiden leikkausten yhteisvaikutukset Helsingin yliopiston rahoitukseen ovat kumulatiivisesti lähes puoli miljardia vuoteen 2020 mennessä. On kohtuutonta, että yksi yliopisto joutuu kantamaan lähes yksin näin suuren yksittäisen ja äkillisen budjettileikkauksen. Suomessa on myös tulevaisuudessa oltava vähintään yksi huipputason tutkimusyliopisto. Näin mittavat leikkaukset eivät voi olla vaikuttamatta Helsingin yliopistossa annetun opetuksen ja tutkimuksen laatuun.

Yksi Kokoomuksen keskeisimmistä arvoista on sivistys. Nyt on aika näyttää, että Kokoomus yhä edelleen on sivistyspuolue.

Edellä mainitun perusteella Kansalliset Ylioppilaat ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehoittaa Kokoomuksen

eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Helsinki yliopiston apteekkikompensaatiosta luopuminen toteutettaisiin asteittain, porrastamalla heikennyksen voimaansaattamista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kansalliset Ylioppilaat ry esittää aloitteessaan, että apteekkikompensaatiosta luopuminen toteutettaisiin asteittain ja porrastamalla määrärahan tason alenemista.

Puoluehallitus yhtyy aloitteentekijöiden huoleen maamme kärkiyliopistoon kohdistuvista leikkauksista ja huippututkimuksen tulevaisuudesta. Kokoomuksen näkökulmasta on tärkeää tukea yliopistoja, joissa annetaan laadukasta opetusta ja tehdään hyvää tutkimusta ja jotka ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä.

Niin sanottu apteekkikompensaatio oli valtion budjetissa erillisrahoitusta sekä Helsingin yliopistolle että Itä-Suomen yliopistolle, jonka perusteena vanhastaan oli näiden yliopistojen farmasian alan tutkimus ja opetus sekä yliopistojen apteekkitoiminta. Rahoituksen poisto kohtelee erityisen ankarasti Helsingin yliopistoa.

Kokoomus on kannattanut eduskunnassa leikkauksen porrastamista. Samoin laadittaessa hallituksen julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2017–2020 opetus- ja kulttuuriministeri esitti apteekkikompensaation leikkauksen puolittamista esittämällä 15,5 miljoonan euron lisäystä Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston toimintaedellytysten turvaamiseen. Esitys ei tullut hyväksytyksi hallituksen kehysriihessä.

Apteekkikompensaation poisto voidaan nähdä myös osana yliopistojen erillisrahoituksista luopumista. Myös Aalto-yliopiston erillisraha on sovittu siirrettäväksi osaksi yliopistojen perusrahoitusta asteittain vuoteen 2020 mennessä. Kokoomus pitää tärkeänä sitä, että yliopistojen rahoituksessa ratkaisevaa on opetuksen ja tutkimuksen laatu ja että yliopistojen riittävät määrärahat turvataan.

Tästä huolimatta rahoitustason äkillinen muutos Helsingin yliopiston osalta on kohtuuton ja kohdistuu maamme kansainvälisesti vertailtuna parhaaseen yliopistoon. Apteekkikompensaation luopumisen porrastaminen antaisi yliopistolle mahdollisuuden sopeuttaa toimintaansa muuttuvaan rahoitustasoon vaarantamatta opetuksen ja tutkimuksen laatua.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

19. Asedirektiivin kansallista poikkeusta edistettävä

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Euroopan komissio esitteli marraskuussa 2015 esityksensä uudesta Euroopan unionin asedirektiivistä (91/477/ETY), jonka tarkoituksena on ehkäistä terrorismia rajoittamalla

aseiden ostomahdollisuuksia ja siviilien aseiden hallussapitoa Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella.

Kuitenkin kyseinen esitys on kerännyt vastustusta tietyissä EU-maissa, sillä direktiivi vaikeuttaa joidenkin lausuntojen perusteella vapaaehtoista, maanpuolustuksellista harjoittelua. Direktiivillä oltaisiin siis kieltämässä tietyjä aseluokkia, joista esimerkiksi sarjatuliaseet kiellettäisiin siviileiltä kokonaan ja mm. reserviläisammunnoissa käytettävät puoliautomaattisella periaatteella toimivat aseet olisivat siirtymässä tiukempaan aseluokkaan.

Suomessa on maailmanlaajuisesti merkittäviä historiallisten aseiden kokoelmia, joita viranomaisten hyväksymät asekeräilijät ylläpitävät. Lisäksi vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa on käytössä yllä mainittuja puoliautomaattisia kivääreitä, joita hyödynnetään sotilaallisten taitojen harjoittelussa vapaa-aikana.

Suomi on ilmaissut varovaisen myönteisen kantansa asedirektiiville, mutta vastustaa kaavailtuja muutoksia, mitkä vaikuttaisivat merkittävästi kansalliseen puolustukseen.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ja kokoomuksen europarlamentaarikoita toimimaan siten, että Suomen etua edistetään tarpeellisin keinoin ja että Suomi saisi Euroopan unionin jäsenvaltiona täydellisen kansallisen poikkeuksen asedirektiiviin maanpuolustuksellisista ja historiallisista syistä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 20

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

20. Aselain tiukentamista ja puoliautomaattisten aseiden kieltämistä siviileiltä ei tule sallia

Kotkan Kokoomus ry

Komissio antoi 18. marraskuuta 2015 ehdotuksen asedirektiivin 91/477/ETY muuttamiseksi. Ehdotuksen taustalla ovat viime vuosien terrori-iskut. Perusteluna olivat lisäksi laittomilla aseilla tapahtuva rikollisuus ja laittomien aseiden kaupan hillitseminen. Perustelut ovat sinänsä ontuvia, sillä laittomat aseet ja niiden kauppa on jo nyt kiellettyä, eikä asedirektiivin tiukentaminen näillä ehdotetuilla toimilla vaikuta mitenkään terrorismiin ja laittomilla aseilla tapahtuvaan rikollisuuteen.

EU-komission esitys on saanut muodon, jossa muun muassa puoliautomaattiset aseet kiellettäisiin siviileiltä joko aseiden ulkonäköön, lipaskokoon ja/tai toimintatapaan perustuen. Kiellolla olisi erittäin merkittäviä vaikutuksia Suomen maanpuolustukselle.

Se lopettaisi nykymuotoisen, omaehtoisen ja omakustanteisen maanpuolustuskyvyn ylläpitämiseen liittyvän reserviläistoiminnan. Tämä taas heikentäisi merkittävästi Suomen puolustuksen uskottavuutta tilanteessa, jossa turvallisuusympäristön muutos korostaa reserviläisten osaamista ja valmiutta.

Puolustusvoimien sodan ajan vahvuus on vuoden 2015 alusta lähtien 230 000 henkeä, joista yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Uskottavan suorituskyvyn luominen vaatii joukkojen säännöllistä harjoittamista ja kouluttamista. Sodan ajan joukkojen osaamista, kenttäkelpoisuutta ja ampumataitoja ylläpidetään kertausharjoituksilla ja niitä täydentävällä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) koulutustoiminnalla ja reserviläisten omaehtoisella harjoittelulla. MPK järjesti vuonna 2014 koulutusta noin 47 000 osallistujalle. Tästä määrästä noin 2/3 oli puolustusvoimien tilaamaa sotilaallista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta. Näissä koulutuksissa reserviläiset käyttivät omia henkilökohtaisia puoliautomaattisia aseitaan.

Asedirektiivin tiukennukset eivät saa vaikuttaa siihen, miten Suomi päättää kansallisen puolustuksensa järjestää. Puoliautomaattiaseiden kieltäminen vaikuttaisi myös suomalaisiin metsästäjiin. Monella metsästäjällä on puoliautomaattinen kivääri ja/tai haulikko. Samoin pääosa urheiluammunnassa käytettävistä pistooleista on toimintatavaltaan puoliautomaattisia.

Edellä mainitun perusteella Kotkan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää sekä europarlamentaarikkoja toimimaan siten, ettei EU-komission esitystä EU:n laajuisesta aselakien kiristämisestä hyväksytä eikä aselakia Suomessa tiukenneta nykyisestään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus arvostaa metsästystä, urheiluammuntaa ja reserviläistoimintaa. Kotkan Kokoomus ja Pohjanmaan Kokoomusnuoret ovat aloitteillaan tarttuneet tärkeään ja ajankohtaiseen kysymykseen, johon liittyvä vaikuttamistyö on ollut intensiivistä ja pitkälti sen suuntaista kuin aloitteiden tekijät esittävät.

EU:n komission asedirektiiviesityksen tarkoituksena on EU-alueen sisäisen turvallisuuden parantaminen. Komission mukaan ehdotuksen taustalla ovat erityisesti Pariisissa ja muualla EU-alueella tapahtuneet terrori-iskut ja ampumavälikohtaukset. Kokoomuksen johdolla ja vahvalla myötävaikutuksella luodun Suomen kannan mukaan direktiiviehdotus ei kuitenkaan esitettyssä muodossaan parhaalla mahdollisella tavalla edistä tämän tavoitteen saavuttamista.

Sääntelyä kehittäessä on huolehdittava siitä, että sääntelyn tavoitteen saavuttamiseen tähtäävät toimet täyttävät vaatimukset tarkoituksenmukaisesta ja oikeasuhtaisesta, paremman sääntelyn periaatteiden pohjalta laaditusta lainsäädännöstä, joka perustuu huolelliseen vaikutusarviointiin, ja jossa on huomioitu riittävästi myös muu asiaa

koskeva EU-lainsäädäntö, jäsenmaiden sääntelyn erilaiset lähtötasot ja kansalliset erityispiirteet.

Yleinen asevelvollisuus on keskeinen osa Suomen puolustusratkaisua. Yleisellä asevelvollisuudella on vahva tuki valtiojohdon, kansan ja asevelvollisten parissa. Suomen sodan ajan vahvuus on vuoden 2015 alusta lähtien ollut 230 000 henkeä. Tästä määrästä yli 95 prosenttia on reserviläisiä. Yleinen asevelvollisuus ja hyvin koulutettu reservi mahdollistavat pinta-alaltaan laajan maamme puolustamisen. Sen lisäksi Suomessa on laaja joukko sodanajan joukkojen ulkopuolisia ja niin sanottuun varareserviin kuuluvia reserviläisiä, joiden harjoittelu tapahtuu vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen kautta.

Reserviläisten sotilastaitoja ylläpidetään puolustusvoimien järjestämien kertausharjoitusten, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutustoiminnan sekä reserviläisten omaehtoisen harjoittelun kautta. 230 000 hengen vahvuisen joukon osaamisen, kenttäkelpoisuuden ja ampumataitojen ylläpito ei ole mahdollista, vaikka kertausharjoitustoiminta olisi nykyistä huomattavasti laajamittaisempaa. Puolustusvoimien järjestämää koulutusta on välttämätöntä täydentää MPK:n koulutustoiminnan ja reserviläisten omaehtoisen harjoittelun kautta.

Komission esityksen hyväksyminen esitetyn kaltaisena lopettaisi tämän edellä kuvatun maanpuolustuskyvyn ylläpitoa tukevan reserviläistoiminnan, jossa ampumataito on merkittävä osa reservin suorituskykyä. Tällainen lopputulos ei ole Suomen hyväksyttävissä, eikä kansallista turvallisuutta näin tosiasiallisesti heikentävää neuvottelutulosta voida myöskään pitää oikeasuhtaisena tai tarkoituksenmukaisena keinona saavuttaa asedirektiivin muutosehdotuksien tavoite EU:n sisäisen turvallisuuden vahvistamisesta.

Koska direktiivi tullaan hyväksymään määräenemmistöllä, ja sen lopullinen sisältö muotoutuu oikeudellisten ja poliittisten kompromissien tuloksen, Suomi ei voi yksin estää direktiivin voimaantuloa tai asettaa sen voimaantulolle ehtoja. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää, että Suomi etsii ennakkoluulottomasti kumppaneita kantansa tueksi ja pyrkii aktiivisella ja tehokkaasti mutta rakentavasti varmistamaan kansallisesti hyväksyttävissä olevan ratkaisun.

Vaikuttamistyössä on ollut tärkeää huomioida myös Euroopan parlamentti. Suomen tavoitteena ei ole ollut estää direktiivin tavoitteiden etenemistä niissä maissa, joissa on tarvetta tiukemmalle sääntelylle, vaan hakea poikkeusta oman kansallisen puolustuksensa ja sitä koskevien erityisolosuhteiden turvaamiseen.

Osana Suomen vaikuttamistyötä on ollut keskeistä vakuuttaa neuvottelukumppanit siitä, että nykyisen kaltaisen reserviläistoiminnan säilyminen ja tätä toimintaa koskevien erityisolosuhteiden huomioiminen direktiivissä on tosiasiallisesti tarpeen Suomen tärkeiden keskeisten maanpuolustuksellisten turvallisuusetujen kannalta. Suomen hakema poikkeus ei vaaranna direktiivin tavoitteiden saavuttamista, koska

maassamme voimassa olevat tiukkaan valvotut järjestelyt ovat erittäin tehokkaita ja toimiviksi osoittautuneita tapoja estää aseiden kulkeutumisen väärin käsiin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

21. Asevelvollisuudesta sukupuolineutraali

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry

Suomalainen asevelvollisuus on sukupuolen perusteella syrjivä. Se asettaa miehet ja naiset eri asemaan ilman hyväksyttävää perustetta. Sodankäynnin ja uhkakuvien muuttuminen edellyttää entistä monipuolisempia resursseja.

Akateemiset Kansalliset Nuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa säädetään sukupuolineutraali asevelvollisuuslaki.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry esittää aloitteessaan, että Suomeen tulisi säätää sukupuolineutraali asevelvollisuuslaki. Puoluehallitus katsoo aloitteen jättäjien perustelut vain miesikäluokkaa koskevan asevelvollisuuden sukupuoliperusteisesta syrjivyydestä tosiasiallisiksi.

Näin ollen puoluehallitus katsoo, että ainoastaan tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta vain yhtä sukupuolta koskeva lainsäädännöllinen velvollisuus on ongelmallinen. Asevelvollisuutta on kuitenkin käsiteltävä osana Suomen maanpuolustuksen kokonaisratkaisua ja sikäli se on luonteeltaan muista yhteiskunnallisista velvoitteista poikkeava.

Vuonna 2012 aloitetun puolustusvoimauudistuksen myötä puolustusvoimia ja puolustushallintoa on sopeutettu pysyvien kustannussäästöjen aikaansaamiseen. Samalla on huomioitu turvallisuusuhkien laadulliset ja määrälliset muutokset, joissa painopiste on siirtynyt yhä enemmän konventionaalisen suursodankäynnin uhasta moninaiisiin turvallisuusuhkiin kuten terrorismiin, järjestäytyneeseen rikollisuuteen ja luonnonkatastrofeihin.

Osana puolustusvoimauudistusta myös puolustusvoimien reservin kokoa on pienennetty ja tällä on ollut suora vaikutus myös asevelvollisten tarvittavaan määrään. Näin ollen pienentyneen rekrytointitarpeen täyttäminen ei edellytä myös naisikäluokan saattamista asevelvollisuuden piiriin ja puoluehallitus ei katso sukupuolineutraalin asevelvollisuuden säätämistä tarkoituksenmukaisena.

Puoluehallitus pitää kuitenkin tärkeänä, että nykyjärjestelmän syrjivyyttä kompensoidaan kehittämällä asevelvollisten sosioekonomista asemaa ja varusmiespalveluksen- ja siviilipalveluksen suorittamisesta saatavaa hyötyä. Myös naisten vapaaehtoisen asepalveluksen kehittämistä tulee jatkaa ja samalla erilaisten

instrumenttien – kuten naisten kutsunkirjakirjeiden – kautta edistää naisten hakeutumista varusmiespalvelukseen. Puoluehallitus pitää kutsuntavelvollisuuden laajentamista myös naisia koskevaksi niin ikään kannatettavana. Sen sijaan asevelvollisuus on puoluehallituksen näkemyksen mukaan edelleen tarkoituksenmukaisinta säilyttää nykyisellään.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

22. Bonukset verolle

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Osuuskuntien voitonjaon verotusta uudistettiin vuoden 2015 alussa. Uudistuksen ulkopuolelle jäi osuuskuntien jäsenille maksettavat bonukset, jotka ovat edelleen täysin verottomia.

Asia ei ole kovin vähäpätöinen, sillä esimerkiksi vuonna 2014 osuuskunnat tilittivät bonuksia kaikkiaan 553 miljoonan euron edestä. Jos summa olisi ollut yrityksen veronalaista voittoa, siitä olisi maksettu yhteisöveroa yli 110 miljoonaa euroa. Bonusten verovapaus aiheuttaa valtiolle siis varsin mittavat menetykset.

Asiakasomistajuus suurosuuskunnassa tarjoaa tavan vältellä veroja, mikä ei olisi mahdollista missään toisessa yhtiömuodossa. Tilanne on omiaan vahvistamaan nykyisten osuuskuntien asemaa ja torppaamaan kilpailijoiden pääsyä alalle.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että osuuskuntien maksamat asiakasbonukset luetaan jatkossa pääomatuloverotuksen piiriin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Osuuskuntien jäsenbonukset sekotetaan usein keskustelussa osuuskunnan voitonjakoon, vaikka bonuksilla tarkoitetaan jäsenalennuksia. Osuuskunta ja osakeyhtiö eivät ole toisiinsa verrannollisia yritysmuotoja tarkoituksensa ja toimintansa puolesta, joten yritysmuotoneutraliteetin tavoittelu niiden välille on hyvin hankalaa, jopa mahdotonta.

Osakeyhtiö voi jakaa osinkoa, ja vastaavasti osuuskunta voi jakaa osuuskuntalain mukaan osuuspääoman ylijäämää, jota kutsutaan usein myös osuuspääoman koroksi. Sekä osingossa että osuuspääoman korossa (ylijäämässä) on kysymys yrityksen voiton jakamisesta. Osuuskunta voi lisäksi jakaa jäsenilleen ylijäämänpalautusta, jossa on kysymys esimerkiksi siitä, että osuuskunta palauttaa jäsenilleen näiltä ”liikaa” perittyjä kauppahintoja.

Osakeyhtiöillä ei ole ylijäämänpalautusta vastaavaa instrumenttia käytettävissään. Osuuskunnilla se on siitä syystä, että osuuskunnan tarkoitus on alun perin voinut olla esimerkiksi koota useiden pienten maatilallisten työkonehankinnat yhteen isoon osuuskuntaan, jolla on enemmän neuvotteluvoimaa. Osuuskunta on siten ollut enemmänkin jäsentensä toiminnan jatke, eikä osuuskunnan ole välttämätöntä tuottaa voittoa. Jos osuuskunnan tilinpäätöksen lähestyessä on havaittu, että osuuskunnalle on muodostumassa merkittävä voitto, on osa tästä voitosta voitu palauttaa takaisin jäsenille ylijäämänpalautuksena.

Ylijäämänpalautus tulee maksaa jäsenille samassa suhteessa kuin he ovat tehneet hankintoja osuuskunnasta. Ylijäämänpalautus siis maksetaan kunkin jäsenen osuuskunnasta tekemien hankintojen perusteella, eikä osuuskunnan pääoman omistamisen perusteella, kuten osakeyhtiön osinko tai osuuskunnan osuuspääoman korko.

Osuuskuntaverouudistuksen yhteydessä VM ja Verohallinto selvittivät, mitkä osuuskunnat ovat makselleet jäsenilleen ylijäämänpalautuksia. Käytännössä ainoastaan S-ryhmän alueosuuskaupat olivat hyödyntäneet mahdollisuutta maksaa jäsenilleen ylijäämänpalautusta. Ennen 2015 alussa voimaan tullutta uudistusta nämä ylijäämänpalautukset olivat S-ryhmän osuuskaupoille verotuksessa vähennyskelpoisia ja jäsenille verovapaita. Uudistuksen jälkeen ylijäämänpalautus ei enää ole S-ryhmän osuuskaupoille vähennyskelpoinen meno verotuksessa. Uudistuksessa vähennyskelpoisuutta muutettiin siten, että se säilyi vain sellaisilla osuuskunnilla, joiden jäsenet ovat elinkeinon- tai maatalouden harjoittajia. Näillä S-ryhmän osuuskauppojen ylijäämänpalautuksilla ei kuitenkaan ole mitään tekemistä S-bonusjärjestelmän kanssa.

Osuuskuntien jäsenbonuksista puhuttaessa tarkoitetaan käytännössä aina joko S-ryhmän S-bonuksia tai Osuuspankin OP-bonuksia. S-bonukset kertyvät S-ryhmän kaupoista (tai muilta yhteistyökumppaneilta) tehtyjen ostojen perusteella ja S-bonusta voi kertyä esim. 1-5 % ostoista kuukaudessa. S-bonusta kertyy vain jäsenille (joita S-ryhmä nimittää asiakasomistajiksi), koska S-bonuskortin saamisen edellytyksenä on liittyminen S-ryhmän osuuskuntamuotoisen osuuskaupan jäseneksi. Tästä huolimatta S-bonuksilla ei ole mitään tekemistä osuuskunnan voitonjaon kanssa, vaan S-bonukset ovat verrattavissa minkä tahansa muun muotoisen yrityksen kanta-asiakkaille annettaviin alennuksiin. OP:n bonukset toimivat suurin piirtein samalla tavalla kuin S-bonukset, eikä niilläkään ole mitään tekemistä osuuskunnan varsinaisen voitonjaon kanssa. Vastaavia ”bonusjärjestelmiä” ovat esim. K-ryhmän Plussa-pisteet, tai Finnairin Plus-pisteet.

Yhteenvetona puoluehallitus toteaa, että osuuskuntien bonusjärjestelmissä on kysymys kanta-asiakkaille annettavista alennuksista, eikä varsinaisesta osuuskunnan voitonjaosta. Jos näitä bonuksia haluttaisiin alkaa verottaa, niin silloin tasapuolisuuden takia tulisi verottaa myös muita kanta-asiakasetuja. Toimintamalli olisi ongelmallinen myös verojärjestelmän näkökulmasta, kun bonusjärjestelmät ovat käytännössä

suunnattu kuluttajille ja liittyvät kuluttajien verotuksessa vähennyskelvottomiin elantomenoihin. Esimerkiksi jos kuluttaja ostaa 10 litraa maitoa ja saa vielä yhden litran kaupan päälle, on hankala perustella miksi tämä kaupan päälle saatu litra on kuluttajan veronalaista tuloa, kun 10 maitolitran hankintamenoakaan ei voi verotuksessa vähentää.

2015 alussa voimaan tulleella uudistuksella poistettiin kuluttajaosuuskunnilta mahdollisuus verotuksessa vähennyskelpoisen ylijäämänpalautuksen jakamiseen, ja nykyisellään kuluttajaosuuskunnat ovat verotuksen näkökulmasta samassa asemassa kuin minkä tahansa muunkin muotoiset yritykset. Puoluehallituksen käsityksen mukaan osuuskunnilla ei ole nykyisellään olemassa mitään erityisiä veroetuja, eikä osuuskuntien verotukseen näin ollen liity muutostarpeita.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.

23. E-kansalaisuuden käyttöönoton mahdollisuudet Suomessa selvitettävä

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

Marraskuussa 2014 Virossa astui voimaan laki niin sanotusta e-kansalaisuudesta (engl. e-residency), minkä myötä eri maiden kansalaiset voivat hakea sähköisiä oleskelulupia Viroon. E-kansalaisuus ei anna oikeutta oleskella tai asua Virossa eikä se oikeuta Viron kansalaisuuteen. Se ei myöskään anna äänioikeutta eikä sen kautta voi suoraan päästä Viron verotuksen piiriin. E-kansalaiselle myönnettävää korttia ei ole mahdollista käyttää matkustusdokumenttina eikä henkilöllisyystodistuksena – ainoastaan sähköisessä asiointissa.

Lain tarkoituksena on helpottaa Viron kansantalouden, tieteen ja koulutuksen kansainvälistymistä. E-kansalaiset voivat digitaalisesti kommunikoida palveluntarjoajan tai valtion kanssa ja tunnistautua tai allekirjoittaa asiakirjoja vaikkapa kotimaastaan käsin. Kansainvälisten yritysten toiminta Virossa on helpottunut huomattavasti, kun toimintaa voidaan pyörittää ilman, että yrityksen johdolta vaaditaan fyysistä läsnäoloa Virossa.

Suomen talouden tila ja työllisyysnäkymät huomioon ottaen tulisi meidän vakavasti miettiä kaikkia keinoja, joilla voisimme houkuttaa tänne lisää yrityksiä.

E-kansalaisuuden on ennustettu kannustavan virolaisia palveluntarjoajia innovoimaan uusia palveluja ja ratkaisuja, mikä monipuolistaa Viron digitaalisia markkinoita sekä infrastruktuuria ja houkuttelee lisää ulkomaisia yrittäjiä Viroon. Juuri tätä Suomikin tarvitsee.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa aloitetaan selvitystyö e-kansalaisuuden käyttöönotosta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ja Tuhatkunta ry esittävät, että Suomessa aloitettaisiin selvitystyö Viron mallin mukaisen E-kansalaisuuden käyttöön ottamisesta. Teljän Kokoomus on tuonut tämän lisäksi esille mahdollisuuden sähköisestä äänestämisestä. Virossa E-kansalaisuus merkitsee menetelmää, jonka avulla henkilö voi asioida viranomaisten kanssa sähköisesti ja tehdä sopimuksia. E-kansalaisuus ei merkitse kansalaisuusosoikeuksia, vaan ainoastaan viranomaisvahvistettua varmennejärjestelmää sähköistä asiointia helpottamaan.

Suomessa väestörekisterikeskuksen tarjoama sähköinen henkilökortti on ollut vaihtoehtona sähköiseen asiointiin useiden vuosien ajan. Tätä on pidetty vaikeana ja epäkäytännöllisenä. Sähköistä asiointia koskevan lainsäädännön perusratkaisut on tehty yli 10 vuotta sitten. Yksi kuvastava tekijä on, että pankkien tarjoamat tunnistautumispalvelut ovat monilta osin korvanneet viranomaisten tarjoaman sähköisen tunnistautumisen.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että sähköistä asiointia helpotetaan. Viranomaistoiminnassa tulisi olla nykyistä helpommin mahdollista toimia sähköisessä asiointissa. Viranomaisaloitteinen sähköisen asioinnin turvaava mekanismi lisäisi kaikkien mahdollisuuksia toimia luotettavasti sähköisessä maailmassa.

Teljän Kokoomus on tuonut esille Virossa käytössä olevan sähköisen äänestämisen. Puoluehallitus pitää tärkeänä käydä keskustelua keinoista, joilla äänestämistä voitaisiin mahdollisesti helpottaa ja sitä myöten lisätä äänestysaktiivisuutta. Puoluehallitus toteaa, että perustuslain vaatimien salaisten vaalien toteuttaminen vaatii luotettavan tietojärjestelmän, jossa äänestysalaisuus säilyy. Äänestäjän henkilöllisyyden tunnistaminen luotettavalla tavalla on yhä nykyisillä henkilöllisyyden todentamisjärjestelmillä vaikeata toteuttaa. Puoluehallitus pitää sinänsä ajatusta sähköisestä äänestämisestä harkitsemisen arvoisena, mutta vasta silloin, kun käytettävissä olisi jokin luotettavan tunnistautumisen mahdollistava järjestelmä. Viron mallin mukainen E-kansalaisuus voisi tällainen järjestelmä olla, jonka vuoksi sen selvittäminen on puoluehallituksen mukaan perusteltua.

Puoluehallitus ehdottaa, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet ja toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi Teljän osalta.

24. Eläkejärjestelmälle luotava uusi laskentaperuste

Espoon Kokoomusseniorit ry

Eläkeläisten ostovoima pienenee vuosi vuodelta suhteessa palkansaajien ostovoimaan. Keskieläke vuonna 2014 oli 1500 €. Eläkkeiden pienuus on johtanut siihen, että monet pienituloiset eläkeläiset joutuvat hakemaan sekä vuokratukea että tukea elinkustannuksiinsa.

Edellä mainitun perusteella Espoon Kokoomusseniorit ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että Suomeen luodaan uusi eläkejärjestelmän laskentaperuste, joka saattaa eläkeläisten ostovoiman oikeudenmukaiselle tasolle verrattuna palkansaajien ostovoimaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 208

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

25. Eläkeläisten työssäkäynnin esteet poistettava

Kanta-Espoon Kokoomus ry

Eläkeläisten työssäkäynnillä voidaan katsoa olevan sekä makrotaloudellisia että yksittäisen eläkkeensaajan taloudelliseen asemaan ja hyvinvointiin liittyviä vaikutuksia. Eläkeläisten työssäkäynnin makrotaloudelliset vaikutukset heijastuvat kansantalouden kannalta positiivisesti lähinnä korkeamman työllisyysasteen kautta. Korkea työllisyysaste on julkisen talouden kestävyysasteen kannalta olennainen tekijä. Toisaalta eläketulojen ohessa ansaitut palkkatulot voivat olla merkittävä osa yksilön kokonaistuloja, jolloin työssäkäynnin vaikutus toimeentuloon ja sitä kautta hyvinvointiin voi olla huomattava. Lisäksi työssäkäynnillä voi olla myös muita, esimerkiksi koettuun hyvinvointiin liittyviä positiivisia vaikutuksia. Jos esimerkiksi työssäkäynti koetaan mielekkäämmäksi kuin vapaa-aika, voi työnteolla olla hyvinvoinnin kannalta muitakin kuin taloudellisia vaikutuksia. Kun ihminen voi henkisesti ja fyysisesti hyvin, on sillä alentava vaikutus myös sosiaali- ja terveysmenoihin.

Edellä mainitun perusteella Kanta-Espoon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaisi puoluehallitusta sekä kehottaisi eduskunta- ja ministeriryhmää ryhtymään seuraaviin toimenpiteisiin eläkeläisten työssäkäynnin esteiden poistamiseksi:

- Nollatoleranssi ikäsyrrinnälle työpaikoilla
- Ikääntyneiden työntekijöiden ja eläkeläisten näkeminen voimavarana niin yhteiskunnassa kuin työpaikoilla
- Kuntoutus ja uudelleen koulutus työpaikoilla
- Eläkkeellä olon uudelleen määrittely: ei tarkoita automaattisesti poistumista työmarkkinoilta
- Toimivien osa-aikatyömarkkinoiden luominen
- Eläkeläisten työnvälitystoiminta ja asiantuntijapankki
- Paikallisen sopimisen avulla synnyttävät molemminpuoliset joustot: työnkuva, palkkaus, työajat, muut työehdot
- Pakollisen eläkkeellejäämisiän poistaminen kaikesta lainsäädännöstä

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää Kanta-Espoon Kokoomus ry:tä tärkeästä ja selkeällä tavoitelistalla terävöitetystä aloitteesta.

Ikäsyrjintään, kuten kaikkeen muuhunkin syrjintään, on pidettävä nollatoleranssi. Yhteiskunnassa on sen kaikilla osa-alueilla vielä tekemistä siinä, että ikääntyvät ihmiset nähdään koko yhteiskuntaa, taloutta ja hyvinvointia edistävänä voimavarana.

Moderniin työelämään kuuluu läpi koko elämän kestävä oppiminen, jatkuva uudelleen kouluttautuminen sekä yhä useammin myöhäisessäkin vaiheessa työuraa tehdyt alanvaihdot. Työkykyä ylläpitävä ja parantava toiminta sekä uudelleen koulutus ovat välttämättömiä, jotta mahdollisimman moni käsipari ja mieltävä pää saadaan pidettyä mukana niin pitkään kuin vain työntekijän halua ja voimia riittää.

Työmarkkinoiden kaikinainen joustavoittaminen on Kokoomuksen tärkeimpiä tavoitteita. Myös ikääntyviä ihmisiä palvelevat toimivat osa-aikatyömarkkinat, parempi työnvälitystoiminta sekä erilaiset asiantuntija- ja osaamispankit lisäisivät työmarkkinoiden dynamiikkaa. Paikallisen sopimisen edistäminen on tärkein avain kaikenlaisiin työmarkkinoiden joustoihin.

Aloitteessa vaaditaan myös poistamaan pakolliset eläkkeellejäämisiät kaikesta lainsäädännöstä. Täysin perusteettomat eläkkeellejäämisiät on poistettava. Puoluehallitus ei kuitenkaan voi täysin varauksettomasti puoltaa kaikkien, painavinkin perustein säädettyjen eläkkeellejäämisikien poistoa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen siten muutettuna, että ponsiosassa tavoitellaan perusteettomien pakollisten eläkkeellejäämisikien poistamista lainsäädännöstä.

26. Eläketuloa on verotettava yhdenmukaisesti ansiotulon kanssa

Tapiolan Kokoomus ry

Eläketulosta maksetaan veroa suhteellisesti enemmän kuin vastaavasta ansiotulosta. Eläketulon verokohtelua on julkisuudessa perusteltu sillä, että ansiotuloista maksetaan muun muassa pakollista työeläkemaksua, jolloin eläkkeiden ja ansiotulojen verotus asettuu samalle tasolle. Perustelu on kestävä, koska missään muussa yhteydessä pakollisia työeläkemaksuja ei rinnasteta veroihin eikä maksu ei vaikuta maksettavan eläkkeen tasoon.

Ehkä räikein epäkohta on eläketulon lisävero, joka tuli voimaan vuoden 2013 alussa pysyvänä, kun taas vastaava ansiotulon lisävero on määräaikainen. Valtiolle maksettava eläketulon lisävero on 6 prosenttia siltä osin kun eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 45 000 euroa. Kansalaisten tulojen verokohtelu ei ole tältä osin tasavertaista ja yhdenmukaista.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta eläketuloa verotettaisiin samalla tavoin kuin ansiotuloa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Eläketulon ja palkkatulon välinen verotusvertailu on viime kuukausina herättänyt runsaasti keskustelua. Vastoin yleistä käsitystä palkka- ja eläketulojen verotuksessa ei ole isoja eroja. Tulovälillä n. 18 000 – 28 000 €/v. eläketulon verotus on tänä vuonna hieman (korkeintaan 0,4 %-yksikköä) kireämpää kuin palkkatulon verotus. Lisäksi erittäin hyvätuloisilla eläkeläisillä eläketulon lisävero nostaa eläketulon veroasteen hieman palkkatulon veroasteen yläpuolelle. Myös hyvätuloiset palkansaajat maksavat työtulostaan korkeampaa ”solidaarisuusveroa”. Tulovälillä n. 30 000 – 80 000 €/v. eläketuloa verotetaan palkkatuloa kevyemmin.

Aloitteessa esitetään eläkkeiden verotuksen keventämistä sillä perusteella, ettei palkansaajamaksuja tulisi ottaa huomioon eläkkeiden ja palkkatulojen verotusta vertailtaessa. On kuitenkin oikeudenmukaista, että palkansaajamaksut huomioidaan, koska ne ovat lakisääteisiä veroluonteisia maksuja, jotka vähentävät verovelvolliselle verojen ja maksujen jälkeen käteen jäävää tuloa. Verojen ja muiden lakisääteisten maksujen jälkeen verovelvolliselle jäävä tulo tulisi olla suhteessa samansuuruinen riippumatta siitä, onko kyse palkka- vai eläketulosta. Molemmat tulot verotetaan luonnollisen henkilön ansiotuloina.

Suurimpien eläketulojen verotusta kiristettiin vuoden 2013 alusta siten, että eläketulosta tuli suorittaa valtiolle kuuden prosentin lisävero niiltä osin, kun eläketulo eläketulovähennyksellä vähennettynä ylittää 45 000 euroa. Lisävero kohdistuu selvästi suuriin eläketuloihin keskimääräisen eläketulon ollessa noin 17 000 e/vuodessa.

Uudistuksen jälkeen sekä palkansaajan että eläkeläisen verojen ja lakisääteisten maksujen jälkeen käteen jäävä tulo on samalla tasolla. Ennen uudistusta suuria palkkatuloja verotettiin eläketuloa kireämmin. Palkkatulojen ja eläketulon veroasteiden kaventamisella on pyritty siten myös parantamaan ikääntyneiden kannustimia työelämässä jatkamiseen ja työurien pidentämiseen varhaisemman eläkkeelle jäämisen sijasta. Kokoomuksen tavoitteena on, että pitkällä aikavälillä tarkastellen palkkojen ja eläkkeiden verotus säilyy samalla tasolla ja siksi uudistus on ollut oikeansuuntainen.

Kokoomus haluaa keventää ansiotuloverotusta kaikilla tulotasoilla taloustilanteen niin salliessa. Myös eläkkeiden verotuksen keventäminen on Kokoomuksen tavoite eläkeläisten ostovoiman tukemiseksi. Mikäli yhteiskuntasopimuksen vaikutus julkiseen talouteen on riittävän myönteinen ja veronkevennyksiin tarjoutuu mahdollisuus, tulee veronkevennykset ohjata Kokoomuksen kannan mukaan sekä palkka-, että eläketuloihin kaikille tulotasoille.

Taloudellisesti tiukassa tilanteessa, jossa verokevennysvaraa on vähän, on veronkevennysten osalta järkevää priorisoida palkkatulojen verotuksen keventämistä, sillä tämä lisää työnteon ja työn vastaanottamisen kannusteita. Tästä huolimatta eläkkeiden verotusta ei ole kiristetty kuluvalle hallituskaudella, eikä kiristyksiä tule tehdä jatkossakaan.

Oli kyse palkka- tai eläketulosta, ansiotuloverotuksen osalta kenenkään verotus ei saa hallituskauden aikana kiristyä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

27. Epäinhimillinen translaki muutettava

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry

Translakia tulee muuttaa niin, että se kunnioittaa transihmisten itsemääräämisoikeutta ja turvaa heidän ihmisoikeuksiensa toteutumisen.

Akateemiset Kansalliset Nuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että translakia muutetaan siten, että henkilön juridinen sukupuoli on jatkossa mahdollista vahvistaa oman ilmoituksen perusteella.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Akateemiset Kansalliset nuoret ry ja Kluuvin Kokoomuksen naiset ry ehdottavat, että translakia tulisi muuttaa siten, että juridisen sukupuolen vaihtaminen olisi jatkossa ilmoituksenvarainen menettely. Kuten Kluuvin Kokoomuksen naiset ry aloitteessaan toteaa, voimassaolevan lainsäädännön mukaan juridisen sukupuolen vaihtamisen edellytyksenä on nykyisin säädetty edellytys, että henkilö esittää lääketieteellisen selvityksen siitä, että hän pysyvästi kokee kuuluvansa vastakkaiseen sukupuoleen ja että hän elää tämän mukaisessa sukupuoliroolissa sekä siitä, että hänet on steriloitu tai että hän muusta syystä on lisääntymiskyvytön. Molemmissa aloitteissa esitetään tämän edellytyksen muuttamista siten, että sukupuolen juridinen muuttaminen olisi jatkossa täysi-ikäisen omalla ilmoituksella tekemä asia.

Puoluehallitus toteaa, että Kokoomuksen periaateohjelmassa vahvistettuihin arvoihin kuuluu periaate, että jokaista ihmistä tulee kunnioittaa ja arvostaa yksilönä.

Lähtökohtaisesti lainsäädäntö tunnustaa miehille ja naisille samat oikeudet ja velvollisuudet. Lainsäädännössä sukupuoleen perustuvia erotteluja on kohtalaisen vähäinen määrä. Esimerkiksi lainsäädäntö asettaa erilaisia velvoitteita sukupuolen perusteella asevelvollisuuteen liittyen. Lisäksi perheoikeudellinen lainsäädäntö sisältää erilaisia sukupuoleen liittyviä erotteluja. Lähtökohtaisesti siis juridinen sukupuoli on yhteiskunnan kannalta merkityksellinen vain kohtalaisen vähäisessä määrässä asioita määriteltäessä ihmisten oikeuksia ja velvollisuuksia.

Puoluehallitus katsoo, että aloitteissa esille tuotu juridisen sukupuolen määrittämismenettely on luonteeltaan henkilön asemaa suhteessa yhteiskuntaan määrittävä. Tämän määrittelyn luonne määrittää henkilöiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Tämän määrittelyn ei tulisi olla yhtään raskaampi, kuin on tarkoituksenmukaista. Juridisen sukupuolen vahvistaminen on luonteeltaan ihmisen itsensä asemaa yhteiskunnassa määrittävä menettely. Nykyiselle menettelylle ei ole osoitettavissa sellaisia perusteita, jotka vaatisivat ehdottomasti pitämään sen nykymuotoisena. Kuten Kluuvin Kokoomuksen naiset ry on aloitteessa tuonut esille, on Suomen nykyistä juridisen sukupuolen muuttamista koskevaa menettelyä kritisoitu ihmisoikeusvalvontaelimissä. Puoluehallitus toteaa, että juridisen sukupuolen vahvistamista koskeva menettely voisi olla yksinkertaistettavissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

28. Esi- ja alkuopettajien asema lakiin

Nummen-Itäharjun Kokoomus ry

Päivähoidon hallinnon uudistus ja varhaiskasvatussuunnitelma (2003) koskee kaikkia 0-6-vuotiaita päivähoitossa olevia lapsia. Perusopetuslakia muutettiin 1.1.2015 voimaan tulleella lailla siten, että esiopetus muuttui velvoittavaksi. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys. Esimerkiksi Turun kaupungin esiopetussuunnitelma yhdessä valtakunnallisten perusteiden kanssa ohjaa työskentelyä Turun 6-vuotiaiden esiopetuksessa. Näin on yhdessä luotu yhtenäinen oppimisen polku lapselle varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Peruskoulun 1–2-luokan opetussuunnitelma tehdään yhdessä 6-vuotiaiden esiopetuksen kanssa pedagogisen jatkumon aikaansaamiseksi. Tällä menettelyllä pyritään kasvatus- ja opetussuunnitelmalliseen jatkuvuuteen.

6–7-vuotiaiden esiopetus on osa varhaiskasvatusta, mutta vaatii kuitenkin erityisosaamista. Tällä hetkellä esiopettajia kierrätetään kuten muitakin lastentarhanopettajia eri-ikäisten ryhmissä, eikä kouluun siirtymisen toimintakulttuuri pääse kehittymään. 6-vuotiaiden esiopetustyöhön motivoituneiden ja yliopistosta lisäkoulutusta hankkineiden lastentarhanopettajien tulisi voida kehittää esi- ja alkuopettajina toimintakulttuuria yhdessä 1–2 luokanopettajien kanssa.

Edellä mainitun perusteella Nummen-Itäharjun Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että esi- ja alkuopettajien asema saataisiin lakiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nummen-Itäharjun Kokoomus on esittänyt, että esi- ja alkuopettajien asema kirjattaisiin lainsäädäntöön.

Kaikenikäisten lasten varhaiskasvatus on tavoitteellista pedagogista toimintaa, jota tekevät korkeasti koulutetut ammattilaiset. Kansainvälisten tutkimusten mukaan varhaiskasvatus on vaikuttavuudeltaan kaikkein tuloksellisinta koulutusta. Puoluehallitus korostaa, että varhaiskasvatus tulee nähdä ensisijaisesti osana koulutusjärjestelmäämme.

Lastentarhanopettajat vastaavat varhaispedagogiikasta, toiminnan suunnittelusta, tunnistavat oppimisvaikeuksia ja toteuttavat kasvatuksellista toimintaa. Yliopistokoulutetuista lastentarhanopettajista on useilla alueilla pulaa. Tällä hetkellä yliopistoista valmistuvat lastentarhanopettajat eivät riitä korvaamaan eläkkeelle siirtyviä työntekijöitä. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulta puuttuu yli 400 lastentarhanopettajaa ja liki 50 erityislastentarhanopettajaa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on ryhtynyt toimiin lastentarhanopettajien koulutusmäärien lisäämiseksi ja tämän vuoden talousarvioon on jo myönnetty rahoitusta lastentarhanopettajien koulutusmäärän lisäämiseksi.

Puoluehallitus pitää aloitteentekijän tapaan tärkeänä huolehtia, että lasten siirtyminen esiopetuksesta alkuopetukseen sujuu mahdollisimman sujuvasti. Tätä siirtymää on hyvä koordinoida esi- ja alkuopettajien yhteistyönä. Tämän siirtymän suunnittelu tarvitsee myös aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestäjien välillä. Tärkeätä tämän siirtymän hoitamisessa on huolehtia, että esiopetusta antava henkilöstö säilyy mahdollisimman samana.

Puoluehallitus kuitenkin toteaa, että varhaiskasvatuksen alalla on usein määräaikaista sijaisuuksia ja ryhmäkokomääräyksistä johtuvaa tarvetta työntekijöiden joustavalle sijoittelulle. Puoluehallitus katsoo, että kirjaamalla lainsäädäntöön nykyistä tarkempia määritelmiä ammattipätevyyksistä tai työnjaosta heikennettäisiin kuntien mahdollisuutta saada järjestää varhaiskasvatusta. Liian tiukat pätevyysvaatimukset olisivat ongelmallisia, kun pätevän työvoiman palvelukseen saaminen olisi vaikeampaa ja henkilöstön työn järjestely eri toimintayksiköiden välillä vaikeutuisi. Laadukkaan varhaiskasvatuksen toteutuminen vaatii pätevän henkilökunnan lisäksi myös mahdollisuuksia joustojen tekemiseen. Alkuopetuksesta vastaa pääsääntöisesti siihen pätevyys saanut luokanopettajan koulutuksen saanut henkilöstö. Puoluehallitus pitää alkuopetuksen kelpoisuuksien osalta nykytilaa riittävänä. Puoluehallitus korostaa esi- ja alkuopetuksen työntekijöiden välisen yhteistyön olevan erittäin tärkeätä sujuvan opinpolun alun kannalta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.

29. Finlandia-hymni Suomen uudeksi kansallislauluksi

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Suomi juhlistaa vuonna 2017 satavuotista taivaltaan itsenäisenä valtiona. Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee tärkeänä keskustella silloin myös Suomen virallisen kansallislaulun vaihtamisesta uuteen kansallislauluun. J.L. Runebergin Maamme-laulu on oiva esimerkki 1800-luvun lopussa käynnistyneestä kansallisesta heräämisestä ja siitä, miten suomalaisten kansallinen identiteetti sai alkunsa tuolloin tärkeiden kulttuurihenkilöiden ansiosta.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää valtiomme virallisen kansallislaulun vaihtamista Jean Sibeliuksen säveltämään Finlandia-sävelrunoon. V. A. Koskenniemen sanoittama Finlandia-hymni on Finlandian pohjalta tehdyistä sanoituksista tunnetuin ja tunnelatautunein. Kappaleen sanat heijastavat suomalaisten periksiantamattomuutta ja isänmaanrakkautta.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että Finlandia-hymnistä luodaan eduskunnassa lainsäädännöllä Suomen uusi, virallinen kansallislaulu.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 30

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

30. Finlandia-hymnistä Suomen kansallislaulu

Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry

Jean Sibeliuksen sävellys Finlandia ja sen osa Finlandia-hymni on merkittävä osa suomalaisuutta. Kunnioittaaksemme Sibeliusta, suomalaisuutta ja kulttuurihistoriaamme kansallislaulun vaihto on oikea ratkaisu. Suomi ansaitsee kansallislaulukseen itsenäistymiseen historiallisesti liittyvän ja kotimaisen kansallislaulun.

Finlandia-hymni on sävellyksenä merkittävästi vahvemmin yhteydessä Suomeen ja historiaamme kuin nykyinen kansallislaulumme. Finlandia sävellettiin vuonna 1899 sortokausien aikaan. Lisäksi runo on kirjoitettu suomeksi, toisin kuin Maamme-laulu. Maamme-runon historiallinen konteksti sijoittuu Ruotsin käymään sotaan Venäjää vastaan, joten itsenäisen Suomen historiaan sillä ei ole niin vahvaa sidettä.

Samalla pääsisimme eroon hämmennyksestä, jonka aiheuttaa Viron ja Suomen kansallislaulun identtinen sävelmä. Kansallislaulumme tuleekin olla maailmalla myös musiikillinen lippulaivamme, jonka kautta voimme kertoa itsenäisen Suomen syntyhistoriaa ja musiikillista osaamistamme.

Edellä mainitun perusteella Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluejohtamme edistämään ja tukemaan sitä, että Suomen viralliseksi kansallislauluksi vaihdetaan Finlandia-hymni.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kansallislaulun tarkoitus on lujittaa suomalaisten yhteenkuuluvaisuuden tunnetta, kunnioittaa Suomen kansan perinteitä ja vahvistaa suomalaisten isänmaallista ylpeyttä kotimaastaan.

Suomen nykyinen kansallislaulu, Maamme-laulu on alkujaan Suomen kansallisorunoiijan Johan Ludvig Runebergin kirjoittama runo, jonka sävelmän on säveltänyt suomalaisen taidemusiikin isä Fredrik Pacius. Runo julkaistiin vuonna 1847 ja sen suomenkielinen käännös julkaistiin vuonna 1867. Maamme oli myös Väinö Stoolin tarinoiden ensimmäisen kokoelman avausruno.

Maamme-laululla on ollut tärkeä merkitys Suomen kansallisuusaatteen nostattamisessa. Runeberg on monella tavalla luonut ihannekuvan Suomen kansasta ja luonnosta. Maamme-lauluun liittyy vahvasti ajatus itsenäisestä Suomesta ja Suomen kansasta. Suomalaiset ottivat Maamme-laulun omakseen suomalaisen kansallistunteen ilmaisutapana.

Suomen itsenäistyttyä kansallislaulusta ei säädetty laein tai asetuksin. Heti Suomen itsenäistyttyä eri kansalaispiirien itsenäisyysjuhlissa soitettiin muitakin lauluja. Valkoisten voitto sisällissodassa kuitenkin vakiinnutti Maamme-laulun aseman Suomen kansallislauluna.

Virossa Paciuksen sävellyksen sanoitti Johan Voldemar Jenksen. Mu isamaa esitettiin ensimmäisen kerran vuonna 1869. Viron itsenäistyttyä vuonna 1920 siitä tuli Viron kansallislaulu. Vaikka Viron ja Suomen kansallislaulujen sama sävelmä saattaakin joissakin aiheuttaa hämmennystä, niin se myös hienolla tavalla kertoo Suomen ja Viron kansojen likeisistä ja tärkeistä yhteydestä.

Finlandian on vuonna 1899 säveltänyt Jean Sibelius, Suomen kansallissäveltäjä. Finlandia kuvaa Suomen heräämistä ja taistelutahtoa. Suomalaiset ovat halunneet Finlandiaa sen säveltämisestä saakka laulaa, vaikka Sibelius ei tarkoittanut Finlandiaa laulettavaksi. ”Mutta jos maailma tahtoo laulaa, niin ei sille mitään mahda”, hänen kerrotaan sanoneen. Teokseen on kirjoitettu useita sanoituksia. Runoilija Veikko Antero Koskenniemi kirjoitti tai ”jälkisanotti” nykyään yleisesti käytössä olevat Finlandian sanat vuonna 1940.

Myös Finlandia on arvokas ja juhlava sävellys, joka myös voimakkaalla tavalla yhdistää suomalaisia ja nostattaa kansallistuntoa. Finlandia on yksi tärkeimmistä isänmaallisista symboleistamme.

Maamme-laulu ja Finlandia ovat luonteeltaan erilaiset sävelmät. Paciuksen sävellys on alkujaan tarkoitettu yhteislauluksi ja on sävellyksenä iskevämpi ja rytmikkäämpi. Monien mielestä Sibeliuksen Finlandia on sävellyksenä kauniimpi, mutta yhteislauluna vaikeampi teos.

Suomessa on käyty keskustelua sekä Maamme-laulun asettamisesta viralliseksi kansallishymniksi ja toisaalta myös Finlandian valitsemisesta kansallishymniksi. Kummastakin ehdotuksesta on eduskunnassa jätetty lakialoite, joita ei kuitenkaan ole hyväksytty. Suomen kansallislaulun vaihtamisesta Finlandia-hymniin on vuonna 2014 jätetty myös kansalaisaloite, joka ei kuitenkaan saavuttanut suurta suosiota.

Me suomalaiset olemme rikas kansa, sillä meillä on monia kansallisia symboleita, jotka nostattavat hyvin voimakkaita isänmaallisia tunteita. Finlandia-hymni on hieno ja arvokas sävellys, jonka säätäminen Suomen kansallislauluksi olisi hieno tapa juhlistaa itsenäisen Suomen 100-vuotisjuhlaa, lujittaa suomalaisten yhteenkuuluvaisuuden tunnetta ja kunnioittaa Suomen kansan perinteitä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet.

31. Henkilöjunaliikenne osittain avoimeksi

Porvoon Kokoomus ry

Porvoon Kokoomus esittää, että VR:n määräaikaista monopolia henkilöjunaliikenteessä muutettaisiin jo nyt siten, että kaikki ne reitit, joilla se ei aja henkilöliikennettä olisivat avoimina muille toimijoille. Vapaaksi reitiksi katsottaisiin sellainen, jossa VR:n liikennöimä osuus olisi alle 50 % reitin pituudesta. Muutoksen etuja olisivat muun muassa modernin ja kustannustehokkaan kiskobussiliikenteen todennäköinen alkaminen monilla tyhjillä rataosuuksilla ja valmiin infrastruktuurin tehokkaampi käyttöaste yleisemminkin.

Edellä mainitun perusteella Porvoon Kokoomus ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että VR:n määräaikaista monopolia henkilöjunaliikenteessä muutetaan esityksen mukaisella tavalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Porvoon Kokoomus esittää aloitteessaan, että VR:n määräaikaisen henkilöjunaliikenteen monopolia muutettaisiin siten, että kaikki reitit, joilla ei ajeta henkilöliikennettä, olisivat avoimina muille toimijoille.

Mitään lainsäädäntöesteitä junaliikenteen kilpailun avaamiseksi ei ole. Kilpailun avaaminen on kiinni VR:n ja liikenne- ja viestintäministeriön välisestä sopimuksesta. Nykyinen sopimus antaa VR:lle yksinoikeuden eli monopolin vuoteen 2024 asti.

Kokoomus kannattaa raideliikenteen kilpailun avaamista henkilöliikenteelle. Porvoon Kokoomuksen esitys raideinfrastruktuurin tehokkaammasta käytöstä ja kilpailun avaamisesta on siten myös kannatettava.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

32. Huomattavasti alle sallitun nopeuden ajaminen kiellettävä tieliikenteessä

Joensuun Kokoomusnuoret ry

Suomessa sakotetaan ahkerasti ylinopeuden ajamisesta sen aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi, mutta toisesta yhtäläisestä turvallisuusriskistä, ns. alinopeudesta, ei poliisilla ole selvää rangaistusohjeistusta. Tutkimusten mukaan onnettomuusriski kasvaa moninkertaiseksi, jos auton nopeus poikkeaa 20 % väylän keskimääräisestä nopeudesta. Muuta liikennettä merkittävästi nopeammin sekä hitaammin ajavat lisäävät siis onnettomuusriskiä yhtä lailla.

Tieliikennelain 24 pykälässä todetaan: ”Liikennettä ei saa estää tai haitata ajamalla aiheuttoman hitaasti tai tarpeettomasti äkkiä jarruttamalla” (TLL 24§). Nykyisellään kyseisen lakipykälän noudattamiseen sakkorangaistuksen uhalla ei kuitenkaan ole viranomaisten yhteistä linjaa tai selviä ohjeistuksia. Myöskään alinopeuden määritelmää ei ole virallisesti vahvistettu.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että huomattavasti alle sallitun nopeuden ajamista aletaan valvoa entistä tarkemmin, että alinopeus käsitteenä virallistetaan ja että sille luodaan selkeä, yhtenäinen sakkorangaistuskäytäntö.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää, että alinopeuden ajaminen tulisi sanktioida. Tieliikennelaissa säädetään suurimmasta sallitusta nopeudesta tieliikenteessä. Kuten aloitteessa on todettu, nykyinen lainsäädäntö määrää, että liikennettä ei saa estää tai haitata ajamalla tarpeettoman hitaasti. Kyseisen veloitteen rikkominen on sanktioitu jo nykyisen tieliikennelain mukaan. Puoluehallitus jakaa aloitteen tekijän huolen siitä, että turvallinen ajaminen tieliikenteessä tarvitsee tilannekohtaisen nopeuden

Alinopeuden määrittelemineen lainsäädäntöön olisi haasteellista. Liikenneturvallisuuden ylläpito vaatii mahdollisuutta reagoida tilanteisiin joustavasti. Lainsäädännön tasolla määriteltävä alinopeus voisi mahdollisesti vaikeuttaa liikenneturvallisuutta, kun tilannekohtaisen nopeuden noudattaminen voisi olla rangaistavaa. Nykyinen lainsäädäntö velvoittaa jokaista ajoneuvon kuljettajaa sovittamaan nopeutensa sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä liikenneolosuhteet. Laki edellyttää, että nopeus on pidettävä sellaisena, että

kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Lisäksi Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

Aloitteessa ehdotetaan, että merkittävällä sallittua nopeutta alemmalla nopeudella ajaminen määriteltäisiin ja yhtenäistettäisiin sanktioita. Puoluehallitus toteaa, että poliisin sakkokäytäntöä ei ole määritelty poliittisen päätöksen perusteella tulevilla ohjeilla mitenkään, vaan sakotuskäytännön yhtenäisyys on kiinni poliisin sisäisistä ohjeista. Puoluehallitus katsoo, että poliisin sakotuskäytännöstä päättämisen tulee olla jatkossakin poliisihallituksen sisäinen ohje.

Poliisin tulisi puoluehallituksen mukaan säännöllisesti arvioida, mitä erilaisia keinoja liikenneturvallisuuden parantamiseen on käytettävissä. Puoluehallitus tukee poliisin liikenneturvallisuustyön keinojen laajentamista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

33. Huumelainsäädäntö Portugalin mallin mukaiseksi

Kokoomusteekkarit ry

Huumeiden väärinkäytön puolittuminen, yliannostusten määrän väheneminen 30 prosentilla ja suonensisäisten huumeiden käytön pieneneminen kolmasosaan. Nämä kaikki ovat seurausta Portugalissa vuonna 2001 tehdystä päätöksestä dekriminalisoida kaikkien katuhuumeiden ostaminen, käyttäminen ja hallussapito. Myynti on yhä kriminalisoitua.

Huumelainsäädännön lieventämistä kritisoineiden pelot eivät ole toteutuneet Portugalissa. Huolimatta muutoksesta maan huumelainsäädännössä Portugalista ei ole muodostunut pyhättöä huumeidenkäyttäjille. Pelko huumeidenkäytön räjähtävästä kasvusta kansalaisten keskuudessa on ollut aiheeton, sillä esimerkiksi alaikäisten huumeidenkäyttö on vähentynyt uuden lainsäädännön astuttua voimaan. Marihuanan dekriminalisoinnista tehdyt tutkimukset (mm. Reinerman 2004) tulivat siihen tulokseen, että dekriminalisaatio ei vaikuttanut huumeidenkäytön yleisyyteen. Dekriminalisaation myötä huumeiden käyttäminen on Portugalissa nykyään EU:n alueen vähäisimpiä – erityisesti verrattuna niihin maihin, joissa on tiukempi huumelainsäädäntö.

Suomessa huumeidenkäyttäjien kynnys hakeutua hoitoon on korkea, sillä siihen liittyy pelko huumeidenkäytön syytteen saattamisesta saatavasta syytteestä. Dekriminalisoimalla huumeidenkäyttö helpotettaisiin huumeidenkäyttäjien pääsyä hoitoon. Huumeidenkäyttäjää voidaan pitää enemmän uhreina kuin rikollisina. Yhteiskunnan on oltava nykyistä myötämielisempi heitä kohtaan ja helpotettava heidän sopeutumista takaisin osaksi yhteiskuntaa. Huumeidenkäytön tuottamat rikosrekisterimerkinnot eivät siinä auta.

Edellisen perusteella Kokoomusteekkarit ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa ministeriryhmää sekä eduskuntaryhmää toimimaan siten, että mahdollisuus Portugalin mallin mukaiseen katuhuumeiden hankkimisen, hallussapidon ja käyttämisen dekriminalisointiin selvitetään sekä keskitytään avun tarjoamiseen huumeidenkäyttäjille.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomalainen huumausainepolitiikka perustuu toisaalta kieltoihin ja sääntelyyn ja toisaalta haittojen vähentämiseen. Suomessa on huumeiden täyskielto kattaen käytön ja hallussapidon. Poliisilla on tarvittavat menetelmät kiellon toteuttamiseen, mutta toisaalta hoidon kynnyks on matala ja Suomessa toteutetaan laajasti haittojen vähentämistoimenpiteitä, kuten matalan kynnyksen terveysneuvontaa (ml. käytettyjen pistosvälineiden vaihto) ja opioidiriippuvuuden lääkehoitoa.

Kieltojen nähdään vähentävän huumeiden tarjontaa ja käyttöä sekä ylläpitävän huumeiden vastaista asennetta. Ensisijaista on huumeiden käytön yksilölle, yhteisöille ja yhteiskunnalle aiheuttamien haittojen pitäminen mahdollisimman vähäisinä. Vuoden 2014 väestökyselyn mukaan 73 prosenttia suomalaisista kannattaa tämänhetkistä huumeepolitiikkaa.

Portugalissa vuonna 2001 toteutettu huumeepoliittinen uudistus oli kattavampi kuin vain huumeiden käytön dekriminalisointi. Painopiste siirrettiin lainvalvonnasta hoitoon ja opioidikorvaushoidon ja terveyneuvonnan kattavuutta lisättiin merkittävästi, mikä sai huumeakuolemat ja HIV-tartunnat laskuun. Portugalista on mahdollista oppia, että ei ole olemassa yhtä toimenpidettä, jolla huumeisiin liittyvät ongelmat ratkaistaan. Tarvitaan esimerkiksi hoitoonohjausta, hoitopalveluita ja haittoja vähentäviä toimenpiteitä, kuten käyttövälineiden vaihtoa. Tärkeää on myös Portugalin oppien mukaan eri hallinnonalojen välinen yhteistyö, kuten Suomessa tehdään.

Portugalin malli ei ole täysin ainutlaatuinen, myös useissa muissa maissa, kuten Suomessa, tarjotaan vaihtoehtoja rangaistuksille. Portugalissa ainutlaatuista on erityinen rikosoikeuden ulkopuolinen järjestelmä eli erityiset huumeidenkäytöstä vieroittamiskomiteat, joiden tehtävänä on evaluoida hoidon, kuntoutuksen ja koulutuksen tarve.

Suomessa ei ole vastaavanlaista huumeongelmaa kuin Portugalissa sen toteuttaessa uudistuksen, joka mm. sisälsi käytön dekriminalisoinnin. Portugalin huumeongelma ei ole kokonaan poistunut. Portugalin korkealta tasolta on tultu hyvään suuntaan ja indikaattorista riippuen Portugalissa ollaan päästy eurooppalaisella keskitasolla tai sen alle. Suomessa on ollut vähän arvokeskustelua huumeiden käytön ja pienten määrien hallussapidon dekriminalisoinnista, joten sen käyminen on tärkeää.

Erityisesti on pohdittava, millaisen viestin huumeiden dekriminalisointi antaa nuorille, joiden joukossa huumeidenkäyttö on tällä hetkellä kansainvälisesti vertailtuna vähäistä. Vuonna 2011 suoritettun eurooppalaisen ESPAD-tutkimuksen mukaan

suomalaisista 15–16-vuotiaista 11 % oli kokeillut jotain huumausainetta, maiden välisen keskiarvon ollessa 18 %. Sama tutkimus on toteutettu uudelleen 2015, jolloin Suomessa prevalenssi oli kokeilijoiden osuus oli laskenut 9 prosenttiin, mutta kaikkein maiden välistä keskiarvoa ei ole vielä raportoitu.

Eri maat ovat pyrkineet etsimään ratkaisuja huumeongelmaan oman huumetilanteensa mukaisesti. Sillä onko käyttö rangaistavaa tai ei, ei näytä olevan yksin vaikutusta eri maiden huumetilanteeseen tai huumemarkkinoihin. Käytön rangaistavuutta tärkeämpää on esimerkiksi se, miten kattavasti erilaisia palveluita on tarjolla.

Suomessa hoidon kynnystä on madallettu viimeisen 20 vuoden aikana. Suomessa ei ole näyttöä siitä, että huumeiden käytön rangaistavuus estäisi merkittävästi palveluihin hakeutumista. Matalan kynnyksen terveysneuvontapalvelut tavoittavat ongelmakäyttäjää hyvin ja opioidikorvaushoitoon pääsee hoitotakuaaikojen puitteissa. Palveluihin hakeutumisesta ei mene tietoa poliisille.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

34. Hyvinvointiyrittäjille alennettu arvonlisävero viideksi ensimmäiseksi toimintavuodeksi

Porvoon Kokoomus ry

Hyvinvointiala on tällä hetkellä sekä maailmalla että Suomessa yksi kasvavista megatrendialoista. Alalla on paljon freelancerina, toiminimellä tai yksin osakeyhtiöissä toimivia yrittäjiä. Yrittäjä ei pääse kasvattamaan liiketoimintaansa, sillä tulot menevät pakollisiin kuluihin, kuten kerralla vuosittain maksettavat YEL-maksuihin.

Mitä useammat suomalaiset käyttävät hyvinvointialan palveluita, sitä merkittävämpi vaikutus sillä on paitsi yksilölle, myös yhteiskunnalle. Esimerkiksi ennaltaehkäisevä hyvinvointi- ja terveydenhoito maksaa itsensä takaisin pienentyvinä sairaus- ja lääkekuluina, vähentyvinä poissaoloina työpaikoilla ja harvempina sairauden takia varhaiseläkkeelle joutumisina. Näihin tarpeisiin hyvinvointialalla ei ole nykyisellään riittävästi palveluntarjoajia.

Esitämme, että hyvinvointialan työpaikkoja ja yrityksiä lisätään alentamalla toiminimellä tai yksin osakeyhtiömuodossa toimiville yrittäjille arvonlisävero 10 prosenttiin viiden ensimmäisen toimintavuoden ajaksi. Alennus lisäisi palveluiden käyttöä sekä alan työpaikkoja ja mahdollistaisi kasvun yksinään toimiville yrittäjille.

Edellä mainitun perusteella Porvoon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa ministeriryhmää sekä eduskuntaryhmää toimimaan siten, että toiminimellä tai yksin osakeyhtiömuodossa toimiville hyvinvointialan yrittäjien arvonlisävero lasketaan 10 prosenttiin viiden ensimmäisen toimintavuoden ajaksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuslaisen veropolitiikan keskeisiä periaatteita on verotuksen toteuttaminen mahdollisimman tehokkaasti. Tämä edellyttää mahdollisimman laajoja veropohjia, mikä puolestaan mahdollistaa matalat verokannat. Erilaisten verotukien luominen vie tätä isoa tavoitetta väärään suuntaan.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus on arvioinut tutkimuksessaan lokakuulta 2013 kulutusverotuksen vaikutuksia työvaltaisten palvelualojen – tässä tapauksessa erityisesti ravintola-alan, palveluiden hintoihin, kysyntään ja alan työllisyyteen. Tutkimus koski ravintoloiden arvonlisäveroalennusta vuoden 2010 heinäkuussa, jolloin ravintoloissa tarjottujen ruoka-annosten verokantaa laskettiin 22 prosentista 13 prosenttiin.

Tutkimuksen tulosten perusteella arvonlisäveroalennus ei laskenut kuluttajahintoja täysimääräisesti, vaan toteutunut hintojen lasku oli selvästi laskennallista hintavaikutusta pienempi. Ravintola-annosten myyntimäärässä ei havaittu kasvua veromuutoksen jälkeen. Tulosten perusteella myöskään työllisyys alalla ei kasvanut. Johtopäätöksenä todettiin, että arvonlisäverokantojen alennukset palvelualoille eivät ole tehokas keino lisätä taloudellista aktiivisuutta tai kyseisten alojen kasvua ja työllisyyttä.

Lisäksi verotuet aiheuttavat aina myös epätarkoituksenmukaisia kilpailun vääristymiä. Erityisesti määräaikaiset verotuet kohtelisivat eri-ikäisiä yrityksiä eri tavoin, jolloin saattaisi syntyä houkutus uuden yrityksen perustamiseen verotuen säilymisen turvaamiseksi. Toimialakohtaisen verotuen haaste taas heijastuisi siihen, että se edellyttäisi keinotekoisia rajanvetoa eri yritysten välille - riippuen siitä, kuka milloinkin hyvinvointialan laajuuden määrittäisi.

Myös Euroopan unioni säätelee arvonlisäveron reunaehtoja tarkasti. Jäsenmaille sallitaan korkeintaan kaksi alennettua, vähintään 5 % arvonlisäverokantaa. Myös ne tuotteet ja palvelut, joihin saa soveltaa alennettua arvonlisäverokantaa, on säädelty arvonlisäverodirektiivissä tarkasti. Arvonlisäverodirektiivi ei siten myöskään mahdollistaisi hyvinvointiyritysten alennettua arvonlisäverokantaa edes määräaikaisesti.

Kokoomuksen tavoitteena on tukea kaikkien yritysten toimintaedellytyksiä ja muovata yritysten toimintaympäristöä kasvuun kannustavaksi. Ensisijaisesti tätä työtä tulee tehdä huolehtimalla yleisestä verotuksen ennustettavuudesta ja yritysverotuksen kannustavuudesta pyrkimällä mataliin ja laajoihin verokantoihin, sääntelyn ja normien purkamiseen sekä työllistämisen esteiden purkamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

35. Hyvä saavutettavuus on elinkeinojen kasvun ja kehityksen ehto

Lapin Kokoomus ry

Yritystoiminnan ja erityisesti matkailun näkökulmasta hyvä saavutettavuus on ehdoton edellytys. Saavutettavuuteen liittyvät ongelmat ovat muodostamassa koko Suomen ja erityisesti Lapin matkailuelinkeinon vahvan kasvun esteeksi. Matkailuelinkeino on juuri nyt ainoa iso kasvava toimiala, joka tuo toimeentuloa ja uusia työpaikkoja.

Saavutettavuus ei ole kuitenkaan pelkästään matkailun ongelma, vaan sama ilmiö tunnistetaan ja tunnetaan myös useissa maakuntien vientialan yrityksissä, jotka tarvitsevat säännöllisiä ja joustavia liikenneyhteyksiä. Pelkästään Kemi-Tornion alue tuottaa 8-10 prosenttia Suomen tavaraviennin arvosta. Kansallisen lentoyhtiö Finnairin lentoyhteydet sekä VR:n raideliikenne Pohjois-Suomeen ovat riittämättömät ja kalliit alueen yritys- ja elinkeinoelämän näkökulmasta. Matkailun kasvu ja arktisen alueen mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttävät toimivia kulkuyhteyksiä.

Edellä mainittuun perustuen Lapin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että maakunnallisten lentoasemien toimintaa vahvistetaan ja kulkuyhteyksien kehittämiseen elinkeinojen kasvun vauhdittamiseksi vaikutetaan laajasti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lapin Kokoomus esittää aloitteessaan maakunnallisten lentoasemien toiminnan vahvistamista ja vaikuttamista kulkuyhteyksien kehittämiseksi.

Suomessa on maan väkilukuun suhteutettuna laaja ja laadukas lentoasemaverkko. Maailman talousfoorumin uusimman vuonna 2014 valmistuneen laatuvertailun mukaan Suomen lentoasemaverkosto on viidenneksi laadukkain maailmassa Singaporen, Yhdistyneiden arabiemiraattien, Hongkongin ja Alankomaiden jälkeen. Suomen lentoasemien sijoituksen arvo nousee entisestään, kun otetaan huomioon, että Suomen lentoasemaverkko on laaja, mutta Suomen edellä olevissa maissa on kuitenkin pääsääntöisesti vain yksi tai kaksi kansainvälisen liikenteen lentoasemaa.

Finavian lentoasemaverkostoon kuuluu 1.1.2016 alkaen 22 lentoasemaa, kun Varkauden lentoaseman toiminnot lopetettiin loppuneiden lentoyhteyksien vuoksi ja Lappeenrannan lentoasema siirtyi Finavian hallinnasta Etelä-Karjalan maakuntaliitolle ja Lappeenrannan kaupungille.

Helsinki-Vantaan lentoasema on Finavian lentoasemaverkostossa ainoa voittoa tuottava lentoasema, jonka tuloilla ylläpidetään koko Finavian 22 lentoaseman verkostoa. Helsinki-Vantaan lentoaseman kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistaminen on siksi koko Suomen lentoasemaverkoston kehittämisen kannalta olennaisen tärkeää. Helsinki- Vantaalla on käynnistetty merkittävät investoinnit, joiden turvin

aseman lentomatkustajakapasiteettia voidaan kasvattaa nykyisestä noin 16 miljoonasta matkustajasta 23 miljoonaan matkustajaan vuonna 2030. Helsinki-Vantaalle käynnissä oleva investointiohjelma on erittäin tärkeä huolehdittaessa Suomen lentoliikenteen kilpailukyvyistä. Suomen ollessa tärkeä transit-kenttä, hyödyttää hyvä pääkenttä myös koko muun verkoston liikennettä. Toimiva pääkenttä mahdollistaa myös matkailuliiketoiminnan ja muun elinkeinotoiminnan kasvua maakunnissa

EU-lainsäädäntö edellyttää, että lentoasemaliiketoiminnan tulee toimia liiketaloudellisin periaattein. Finavian ylläpitämä 22 lentoaseman verkosto toimii EU:n hyväksymän Suomelle myönnetyn poikkeusluvan mukaisesti verkostona, mikä mahdollistaa Finavian sisäisen ristisubvention vähäisen liikenteen lentoasemille. Tämän niin sanotun verkostoperiaatteen vuoksi lentoasemaverkostoa tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena, jolloin yksittäisen lentoaseman ei tarvitse olla kannattava. Finavian arvioiden mukaan ristisubvention tarve nykykehityksellä kasvaa vuoteen 2020 mennessä 35-40 miljoonaan euroon.

Hallitus antoi eduskunnalle vuonna 2012 liikennepoliittisen selonteon, jossa linjataan, että liikennepoliittikan keskeisenä tavoitteena on varmistaa hyvillä liikenneyhteyksillä Suomen kilpailukykyä, kestäväää talouskasvua sekä ihmisten hyvinvointia ja sujuvaa arkea. Lentoliikenne nostettiin selonteossa yhdeksi 2010-luvun liikennepoliittikan erityiskysymykseksi. Selonteon linjausten mukaisesti liikenne- ja viestintäministeriössä käynnistettiin lentoliikenteen strategian laadinta, jossa selvitettiin lentoliikenteen tulevaisuuden näkymiä ja arvioitiin erityisesti alueiden saavutettavuuden näkökulmasta lentoasemaverkoston tarkoituksenmukaisuutta ja valtion asemaa lentoliikennepalvelujen järjestämisessä.

Uudessa, vuonna 2015 valmistuneessa lentoliikennestrategiassa linjataan, että Finavia ylläpitää jatkossakin lentoasemaverkostoa verkostoperiaatteen mukaisesti. Mikäli säännöllinen markkinaehtoinen reittiliikenne päättyy tai mikäli alue haluaa ottaa vastuun alueellisen lentoaseman ylläpidosta, Finavia voi luopua lentoaseman ylläpitovastuusta. Tällöin liikenne- ja viestintäministeriö pyrkii yhteistyössä Finavian, lentoasemamaakunnan ja –kunnan kanssa etsimään lentoasemalle toisen omistajan. Tästä ensimmäisenä tapauksena Lappeenrannan lentoasema on siirtynyt Etelä-Karjalan maakunnan ja Lappeenrannan kaupungin hallintaan vuoden 2016 alusta lähtien.

Puoluehallitus ymmärtää toimivien kulkuyhteyksien, erityisesti lentoyhteyksien merkityksen Lapin elinvoimalle ja matkailulle.

Finavian matkustajatilastojen mukaan kolmella vilkkaimmalla Lapin kentällä on kasvanut erityisesti kansainvälisten lentomatkustajien määrä tämän vuoden talvisesongin aikana. Esimerkiksi Ivalon lentokentällä matkustajamäärät nousivat 25,5 prosenttia, Kittilässä kasvua viime vuoteen verrattuna oli 14,4 prosenttia. Finnairin vahvistuva rooli Euroopan Aasian-liikenteen keskuksena tuo merkittävää kasvupotentiaalia Lappiin suuntautuvalla matkailulle. Lisäksi Lufthansa on avannut

suoran lentoyhteyden Münchenistä Kittilään. Ensi talvena Lufthansa ottaa ohjelman myös toisen viikoittaisen lennon Kittilän ja Münchenin väliselle reitille.

Lentoasemaverkoston kehittäminen verkostoperiaatteen mukaisesti luo kestävä edellytykset lentoliikenteen kehittämiseksi. Omana kehittämishankkeenaan lentoliikennestrategiassa mainitaan Lapin ja Pohjois-Suomen lentoasemien ja lentoliikennedyhteyksien kehittämistä kokonaisuutena vastaamaan matkailun tarpeita. Strategian mukaisesti yhteistyöjärjestelyjen, verkostoitumisen ja markkinoinnin avulla turvataan Suomen lentoliikenteen, vientiteollisuuden ja muun elinkeinoelämän toimintaedellytykset.

Puoluehallitus pitää lentoliikennestrategian linjauksia perusteltuina. Vuoden 2012 laaditun liikennepoliittisen selonteon jälkeen liikennepoliittikkaa käsittelevää, laajempaa ja useampaa vaalikautta käsittelevää selontekoa ei ole laadittu. Kaupunkiseutujen kuten myös maakuntien saavutettavuutta ja elinvoimaa tulee tarkastella laajempaan kokonaisuutena, johon lentoliikenne kuuluu yhtenä asiakokonaisuutena. Puoluehallitus näkee, että liikennepoliittikan pitkäjänteisen kehittämisen vuoksi liikenneverkkoa tulisi kehittää huomioiden sekä tie- raide- että lentoliikenteen sekä liikennepalvelujen pitkän aikavälin kehittämistarpeet laatimalla useamman vaalikauden ajaksi liikennepoliittinen suunnitelma.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

36. Hyväntekeväisyyskeräysten lahjoituksille verovähennysoikeus

Teljän Kokoomus ry

Hyväntekeväisyyskeräysten verovähennysoikeudella voitaisiin kannustaa sekä yksityisiä että yrityksiä osallistumaan hyväntekeväisyyteen lahjoitusten kautta. Sovitut kriteerit täyttävät hyväntekeväisyystoimijat voisivat anoa lahjoituskohteilleen verovähennyskelpoisuutta, joka koskisi sekä yksityis- ja yrityslahjoittajia. Verovähennyskelpoisuudelle voitaisiin tarvittaessa määritellä euromääräinen verovähennyskelpoisuuden vuotuinen raja lahjoittajaa kohden.

Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että hyväntekeväisyyskeräyksille luodaan mahdollisuus anoa lahjoitusten verovähennysoikeutta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nykyisin yksityishenkilö voi saada verovähennyksen korkeakouluille tekemistään lahjoituksista. Verovähennysoikeus koskee 850–500 000 euron suuruisia lahjoituksia, jotka on osoitettu tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen. Vähentää voi

ainoastaan rahana tehdyt lahjoitukset. Muuna omaisuutena annetut lahjoitukset eivät ole vähennyskelpoisia.

Lisäksi yhteisöt voivat saada verovähennyksen lahjoituksesta, jotka on osoitettu yhdistykselle, laitokselle tai säätiölle, jonka varsinaisena tarkoituksena on suomalaisen kulttuuriperinteen säilyttäminen taikka tieteen tai taiteen tukeminen. Nämä kyseiset yhdistykset, laitokset ja säätiöt on kuitenkin tarkkaan rajattu ja erikseen nimeltä määritelty tuloverolain 57:ssä pykälässä. Määrittelystä vastaa erillinen Verohallinnon lautakunta.

Verovähennysoikeuden laajentamiseen erilaisille lahjoituksille, hyväntekeväisyyskohteisiin tai yleishyödyllisiin kokeiluihin, liittyy runsaasti erilaisia toiveita. Veropohjan turvaamisen ja verolainsäädännön kestävyuden kannalta ongelmana on, että jos kevennyssäännöstä laajennetaan ”yleisen hyvän” perusteella, rajanvetoa verovähennysoikeuden ansaitsevien ja ansaitsemattomien kohteiden välillä on hyvin vaikea vetää.

Riskinä on, että vähennysoikeuden laajentaminen johtaisi hallitsemattomaan kehitykseen ja veropohjan rapautumiseen. Lisäksi on muistettava, että verovähennysoikeus olisi myös aina myönnettävä EU- ja ETA-alueella sijaitseviin vastaaviin kohteisiin tehtäville lahjoituksille, jolloin kehitystä ja lahjoituskohteita olisi myös hyvin vaikea valvoa.

Kokoomuksen veropolitiikan tavoitteena on ennustettava ja johdonmukainen verotus sekä laajat veropohjat ja matalat verokannat. Erilaisten vähennysten salliminen verotuksessa johtaisi helposti pidemmällä aikavälillä veropohjan rapautumiseen ja tätä myötä verotuksen kiristymispaineeseen. Tästä syystä puoluehallitus näkee, että veropohjan eheydestä on näiltäkin osin syytä pitää kiinni.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

37. Ihmisen perimän muokkaamisen tutkiminen sallittava perinnöllisten sairauksien kohdalla

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Helmikuussa 2015 Ison-Britannian parlamentti hyväksyi äänin 382–128 lain, joka sallii lapselle kolme vanhempaa eli yhden tavan estää perinnöllisten sairauksien siirtyminen äidiltä lapselle korvaamalla äidin munasolun mitokondriot terveillä. Pääministeri David Cameron sanoi: ”Me emme leiki jumalaa, me vain varmistamme, että kaksi vanhempaa, jotka haluavat terveen lapsen, voivat saada sellaisen.” Yhdysvallat pohtii vastaavan päätöksen hyväksymistä. Huhtikuussa 2015 muun muassa Nature uutisoi kiinalaistiedemiesten geneettisesti muokanneen ihmisalkioita, mikä käynnisti keskustelun eettisistä vaikutuksista.

Crispr-tekniikan avulla voidaan leikata ja muokata tarkasti dna:sta haluttuja kohtia entistä halvemmin ja helpommin. Dna:ta leikkaavan Cas9-entsyymin avulla halutusta kohdasta dna:ta leikataan esimerkiksi sairautta aiheuttava geeni, jonka jälkeen se joko korvataan muokatulla palalla dna:ta tai juosteen annetaan korjata itse itsensä.

Marraskuussa kansainvälisessä tapaamisessa perimän muokkausta koskien Washington DC:ssä päätettiin, ettei Crispr-tekniikkaa kielletä, muttei sille myöskään määritelty yleistä linjaa. Tammikuussa Maailman talousfoorumissa keskusteltiin perimän muokkauksen vaikutuksista. Helmikuussa Iso-Britannia hyväksyi Crispr-tekniikan tutkimuskäytön ihmisalkioissa. Hyväksymällä tekniikan tutkimuskäytön Suomi voisi houkutella alan osaamista ja rahoitusta.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ihmisen perimän muokkaamisen tutkiminen sallittaisiin Suomessa perinnöllisten sairauksien kohdalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomalainen kansainvälisen tason huippututkimus hyödyttää suomalaista hyvinvointia moninaisia reittejä. Vaikuttavuus on osin innovaatioita, kasvua ja työllisyyttä, rahassa ja terveydenhuollon edistyksenä mitattavaa, mutta on myös sivistyksen ylläpitämistä yhteiskunnassamme.

Tutkimuslain (Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta) 15 §:n mukaan alkiotutkimus ja sukusolujen tutkimus, joiden tarkoituksena on kehittää menetelmiä periytyvien ominaisuuksien muuttamiseksi, on kielletty, jollei kysymyksessä ole tutkimus periytyvän vaikean sairauden parantamiseksi tai ehkäisemiseksi. Tämän perusteella CRISPR-menetelmää voi Suomessa käyttää ihmisalkioiden tutkimuksessa muun muassa edellä mainituin edellytyksin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

38. Iäkkään maahanmuuttajaväestön ottaminen huomioon sote-uudistuksessa

Turun Kokoomusnaiset ry

Uuden sote-mallin tulee ottaa huomioon maamme ikääntyvä maahanmuuttajaväestö. Turun Kokoomusnaiset ry ehdottaa esimerkiksi iäkkäiden maahanmuuttajien monikansallisen ryhmäkodin perustamista Suomeen. Ryhmäkoti voisi toimia aluksi kaksi vuotta eli kokeilujakson ajan, jotta sen tarpeellisuus voidaan todentaa.

Ryhmäkodin ohkeen voisi perustaa myös iäkkäiden maahanmuuttajien neuvonta- ja auttavan puhelimenä. Puhelin tarjoaisi palvelua ainakin arabian, darin, kurdin ja somalian kielillä. Puhelin toimisi ryhmäkodin ohessa ja se olisi ensimmäinen apu iäkkäälle, joka ei tiedä kenen puoleen kääntyä akuutissa avuntarpeessa.

Edellä mainitun perusteella Turun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että uusi sote-malli huomioi iäkkään maahanmuuttajaväestön vanhuspalveluiden tarpeet.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Maahanmuuttajaväestö Suomessa on ollut kasvussa ja määrän kasvun myötä myös tarve kohdennettuihin sosiaali- ja terveyspalveluihin on kasvanut. Useat kunnat ja kuntayhtymät ovat kuitenkin olleet liian pieniä yksiköitä huomioimaan alueen maahanmuuttajaväestön tarpeita.

Uudessa sote-mallissa nyt kuntien vastuulla olevat tehtävät, kuten ikääntyneiden palvelut ja vanhuspalvelut, siirtyvät maakuntien järjestämisvastuulle. Sote-uudistuksen jälkeen on siis maakuntien velvollisuus huolehtia näistä velvoitteista ja huomioida alueelliset sekä väestölliset erityispiirteet.

Valinnanvapauden myötä maakunnilla on mahdollista järjestää paremmin esimerkiksi maahanmuuttajavanhuksille räätälöityjä palveluita. Valinnanvapauden myötä tulee myös esimerkiksi yksityiselle ja kolmannelle sektorille parempi mahdollisuus luoda ja tarjota maahanmuuttajataustaisille suunnattuja palveluita tasaveroisina julkisen sektorin kanssa. Auttava puhelin on hyvä esimerkki matalan kynnyksen ennaltaehkäisevästä palvelusta sekä palveluun ohjaamisesta, että ihminen osaisi mennä oikeisiin palveluihin ja oikea-aikaisesti.

Sote-uudistusta tehtäessä on Kokoomuksen puoluehallituksen mielestä kiinnitettävä huomiota että koko väestön ja erilaisten erityisryhmien tarpeet sosiaali- ja terveyshuollolle huomioidaan.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

39. Ilman naamioita ja naamareita mielenosoituksiin

Kälviän Kokoomus ry

2000-luvulla turvattomuus on lisääntynyt. Yhteiskuntamme ei ole kaikilta osin pystynyt turvaamaan yksityiseen tai yhteisöön kohdistunutta koskemattomuutta eikä omaisuuden suojaamista. Viime vuosina on yleistynyt, että anarkistit esiintyvät anonyymeinä ja naamioituneina mielenilmaisuihin ja mielenosoituksiin ilman viranomaisten lupaa. Lisäksi he ovat hyökänneet yksityisyyttä vastaan tekemällä vahinkoja muun muassa eläinsuojissa sekä turkistarhoilla.

Anarkistit toimivat vahingonteoissa kasvottomina ja naamioituneina, jolloin poliisien on miltei mahdotonta tunnistaa heitä. Oikeusvaltion on suojeltava kansalaisiaan anarkisteilta ja niiltä, jotka käyttävät perustuslain turvaamaa kokoontumis- ja

yhdistymisvapautta vahingontekoihin vaarantamalla ulkopuolisten ihmisten henkeä, terveyttä tai koskemattomuutta ja aiheuttamalla yksityiselle ja julkisyhteisölle taloudellista vahinkoa tai henkistä kärsimystä tai tekemällä ruumiillista väkivaltaa virantoimituksessa olevia lainvalvoja kohtaan.

Edellä olevaan viitaten Kälviän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmää toimimaan lainsäädännön osalta sellaisen muutoksen aikaansaamiseksi, että mielenosoituksissa, mielenilmaisuihin ja vastaavissa on esiinnyttävä omilla kasvoillaan ilman naamioita ja naamareita ja että kaikki kasvojen peittäminen edellä mainituissa ja niihin verrattavissa kokoontumisissa tulee olla laissa kielletty. Lakia rikkovaan tulee soveltaa enimmäisrangaistusta, mitä laki tästä rikoksesta määrää.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomessa mielenosoittamiseen ja sananvapauteen varatut oikeudet ovat varsin laajat. Ihmisille on haluttu antaa mahdollisuus osoittaa mieltään julkista päätöksentekovaltaa kohtaan, ja sitä kautta ilmaista kantansa tehtyihin päätöksiin ja yhteiskunnan tilaa kohtaan. Mielenosoitukset kärjistyvät toisinaan ikävällä tavalla, esimerkiksi Kälviän Kokoomuksen esimerkkinä nostamassa mielenosoituksessa.

Perustuslakivaliokunta on vuonna 2004 arvioinut naamioitumista mielenosoituksissa ja muissa yleisötilaisuuksissa perustuslaissa turvattuun henkilökohtaiseen vapautta ja sananvapauteen näkökulmista (PeVL 26/2004 vp). Tuolloin perustuslakivaliokunta totesi, että naamiointikielto rajoittaisi yksilön tahdonvapautta ja itsemäärämisoikeutta, vapautta pukeutua haluamallaan tavalla. Toisaalta kyse on myös sananvapaudesta, sillä perustuslain mukaan jokaisella on oikeus ilmaista itseään ja omia mielipiteitään kenenkään ennalta estämättä.

Oikeusistunnoissa ei tälläkään hetkellä sallita naamioitumista. Kasvojen peittäminen valokuvaajilta ennen istunnon alkua on eri asia, ja tämä onkin saattanut mediassa ja julkisuudessa antaa sellaisen kuvan, että oikeusistunnoissa voisi peittää kasvonsa. Näin ei kuitenkaan ole.

Väkivallanteko ei missään oloissa ole sallittua, ei ihmisiä eikä omaisuutta kohtaan. Rikoslain 17 luvun 13 a §:ssä on säädetty rangaistavaksi niin sanottu laittona naamioituminen. Eli käytännössä mielenosoituksessa ei saa naamioitua tunnistamattomaksi, mikäli ilmeisenä tarkoituksena on käyttää väkivaltaa ihmisiin ja tehdä omaisuudelle vahinkoa.

Puoluehallitus katsoo, että perustuslakivaliokunnan näkemys yhdessä jo säädetyn rikoslain kanssa luo riittävät puitteet naamioitumiselle mielenosoituksissa. Tarkoituksena ja tavoitteena on oltava se, että ihmiset saavat osallistua mielenosoituksiin vapaasti ja kevyin mielin. Joillekin esimerkiksi työn tai aseman

puolesta kasvojen peittäminen osittain tai kokonaan mahdollistaa sananvapauden toteuttamisen. Puoluehallitus ei halua olla rajoittamassa tätä.

Kälviän Kokoomus on aloitteessa esittänyt, että mielenosoituksessa naamioitumiskieltoa rikkovaan tulisi soveltaa rikoksesta säädettyä enimmäisrangaistusta. Puoluehallitus toteaa, että eduskunnan toimivallassa on perustuslain mukaisesti määritellä rangaistusten enimmäis- ja vähimmäisrangaistukset. Puoluehallitus katsoo, että eduskunnalla ei ole toimivaltaa määrätä, että tietystä rikoksesta tulisi aina määrätä enimmäisrangaistus. Rangaistuksien tason nostaminen tulee eduskunnasta käsin tehdä toisin keinoin, kuten vähimmäisrangaistuksia nostamalla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

40. Ilman opiskelupaikkaa jääneille uusille ylioppilaille koulutusseteli

Lahden Kokoomuksen Nuoret ry

Ilman opiskelupaikkaa jääneille uusille ylioppilaille on tarjottava koulutusseteli avoimeen yliopistoon. Uusista ylioppilaista vain kolmannes aloittaa opinnot korkea-asteella valmistumisvuotenaan, vaikka uusista ylioppilaista korkeakoulupaikkaa tavoittelee 81 % ylioppilaista.

Nuorisotakuuseen kuuluva koulutustakuu keskittyi viime vaalikaudella perusasteen päättävien jatkokoulutusmahdollisuuksien turvaamiseen. Lukion ja korkeakoulun välistä nivelvaihetta pyrittiin sujuvoittamaan lähinnä opiskelijavalintauudistuksella.

Edellä mainitun perusteella Lahden Kokoomuksen Nuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että koulutustakuu toteutettaisiin tarjoamalla ilman opiskelupaikkaa jääneelle uudelle ylioppilaalle väli vuoden ajaksi julkisin varoin, esimerkiksi koulutussetelin tai -tilin avulla, mahdollisuus valitsemiinsa avoimen yliopiston tai ammattikorkeakoulun opintoihin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lahden Kokoomuksen Nuoret ry esittää aloitteessaan, että ilman opiskelupaikkaa jääneille uusille ylioppilaille on tarjottava koulutusseteli.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden huoleen ilman opiskelupaikkaa jäävistä nuorista. Kokoomuksen näkökulmasta on tärkeää, että nuoren koulutuspolku on yhtenäinen, eikä putoamisia tule etenäkään, mikäli nuori haluaisi itse opiskella. Korkeakouluopinnot aloitetaan Suomessa verrattain myöhään. Vaikka noin 80 % uusista ylioppilaista hakee jatko-opintopaikkaa heti valmistumisen jälkeen, silti ainoastaan kolmannes korkeakoulujen uusista opiskelijoista on uusia ylioppilaita.

Lisäksi toisen asteen jälkeen jatko-opintojen ulkopuolelle jääneiden nuorten osuus on kasvanut usean vuoden ajan.

Tuoreiden ylioppilaiden siirtymistä korkeakouluopintoihin on pyritty helpottamaan ensikertalaisikiintiöillä, jotta yhä useampi uusi ylioppilas pääsisi aloittamaan opintonsa korkeakoulussa ilman välivuosien viettämistä.

Puoluehallituksen mielestä Lahden Kokoomuksen Nuoret ovat kiinnittäneet huomiota oikeaan asiaan. Suomalainen korkeakoulujen [opiskelijavalinta](#) ei mahdollista riittävän joustavaa ja ripeää siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Puoluehallituksen mukaan jokaiselle nuorelle pitää taata polku hyvän elämän rakentamiseen. Nuorten koulutuksen tukeminen on yhteiskunnalta järkevä investointi. Puoluehallituksen mukaan nuorten koulutuspolkujen tukemiseen tarvitaan uudistuksia, jotka tukevat ripeää siirtymistä korkea-asteen opintoihin ja luovat joustavia ja yksilöllisiä polkuja, jotta jokainen nuori löytää oman paikkansa.

Toisen ja korkea-asteen tiiviimmällä yhteistyöllä nuoret voisivat kurkistaa korkeakouluopintoihin jo lukion tai ammatillisten opintojen aikana ja mahdollisesti suorittaa korkea-asteen opintoja jo toisella asteella. Jatkossa osa erityisen koulutustehtävän lukioista voi profiloitua tiedelukioiksi, jotka tekevät erittäin tiivistä yhteistyötä alueen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Myös yksilöllisellä opinto-ohjauksella ja [korkeakoulujen valtakunnallisella yhteistyöllä](#) jokaisen nuorten siirtymistä [korkea-asteen opintoihin voidaan vauhdittaa](#).

Pääsykoejärjestelmä perustuu edelleen monilla koulutusaloilla ulkoa opitun tiedon mittaamiseen. Ylioppilaskokeiden ja ammatillisen koulutuksen arvosanojen paremmalla hyödyntämisellä ja uudistamalla pääsykokeita mittaamaan yhä enemmän myös motivaatiota ja soveltuvuutta alalle voidaan tukea erityisesti uusien ylioppilaiden ja ammattiin valmistuneiden pääsyä korkeakouluopintoihin. Myös joustavat, korkeakoulujen tarjoamat opinnot esimerkiksi avoimessa yliopistossa voivat olla nuorelle myös hyvä vaihtoehto tutustua koulutusalaan ja suorittaa opintoja jo välivuoden aikana. Puoluehallituksen mukaan avoin [korkeakouluopetus](#) on yksi monista toimenpiteistä, ja vielä tärkeämpää on uudistaa [korkeakoulujen opiskelijavalintoja](#). Vain siten nuorten siirtymistä toisen asteen opinnoista korkea-asteelle voidaan vauhdittaa merkittäväällä tavalla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

41. Inhimillisyyttä teuraseläinten lopettamiseen

Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry

Nykyisen lainsäädännön mukaan teurastamon toiminnanharjoittaja on vastuussa lopetettavien eläimien kohtelun sekä tainnuttamisen vaatimusten mukaisen toteuttamisen valvonnasta ennen verenlaskua.

Tuotantoeläinten lopetukseen sovelletaan 1.1.2013 alkaen uutta lopetusasetusta. Asetus edellyttää eläimen lopetuksen nykyistä yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja toimenpiteen onnistumisen omavalvontaa. Asetus sallii nykyistä enemmän lopetusmenetelmiä. Perusperiaate on kuitenkin edelleen se, että eläintä tulee varjella tarpeettomalta kivulta, tuskalta ja kärsimykseltä. Eläimen saa lopettaa vasta tainnuttamisen jälkeen ja tajuttomuuden ja tuntemiskyvyn menetyksen on säilyttävä eläimen kuolemaan saakka.

Kiivaasta työtahdistä johtuvia laiminlyöntejä teuraseläimien tainnuttamisessa kuitenkin tapahtuu useammin kuin tiedämmekään. YLE:n MOT julkaisi aiheesta dokumentin 22.10.2015, jonka mukaan tarkastuseläinlääkärit harvoin puuttuvat laiminlyönteihin tainnutuksessa sekä teurastettaessa. Heidän pääasiallinen tehtävänsä on tarkastaa teurastamon laatima toimintaohjeistus. Teurastamoissa tulee myös olla nimettynä eläinten hyvinvoinnista vastaava henkilö, jonka tehtävänä on avustaa toimijaa sen varmistamisessa, että teurastamossa noudatetaan eläinten hyvinvointia koskevia sääntöjä ja toimintaohjeita. Hyvinvoinnista vastaava henkilö työskentelee suoraan teurastamotoimijan alaisuudessa, joten hän on yhtä lailla asemassa, jossa laiminlyönnit eläimien kohtelussa sekä tainnuttamisessa ”helpottavat” ja nopeuttavat hänen työtään.

Savo-Karjalan Kokoomusnuorten mielestä asianmukaisen tainnuttamisen toteuttamisen valvonta ei voi olla itse toimijan, hänen perheenjäsenensä tai työntekijän vastuulla jääviyysistä.

Edellä mainitun perusteella Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää vaikuttamaan teurastamojen tainnuttamiseen liittyvien tarkastusten valvontamenettelyjä koskevaan lainsäädäntöön sekä vastuun siirtämiseen toiminnanharjoittajalta viranomaiselle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kuten Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry aloitteessaan toteaa, säädetään teurastuksesta neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1099/2009 eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä (lopetusasetus).

Tämä asetukset edellyttää, että teurastamossa on laadittu toimenpideohjeisto, jossa on yksityiskohtaisesti suunniteltu kyseisen teurastamon teurastusmenettelyt. Ohjeiston tarkoituksena on varmistaa elävien eläinten asianmukainen käsittely, tainnutus, verenlasku ja kuolemanvarmistus teurastamossa. Ohjeistoa on noudatettava ja sitä on tarvittaessa päivitettävä.

Lopetusasetus edellyttää myös, että kaikilla eläinten käsittelyyn ja teurastukseen osallistuvilla henkilöillä on kelpoisuustodistus osoituksena heidän osaamisestaan ja saamastaan koulutuksesta. Koska kyse on EU-asetuksesta, voimme Suomessa säätää tietyissä rajoissa lopetusasetusta tiukemmin, mutta tämä mahdollisuus koskee vain teurastamon ulkopuolista toimintaa tarhattua riistaa ja poroja lukuun ottamatta.

Tarkastuseläinlääkärit voivat puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin eläinten käsittelyssä, tainnutuksessa ja verenlaskussa. Lisäksi he voivat edellyttää toimijalta toiminto-ohjeiston muuttamista. Lisäksi aluehallintovirasto eläinsuojeluviranomaisena voi puuttua teurastamon toimintaan ja tarvittaessa esimerkiksi peruuttaa määräajaksi tai kokonaan kelpoisuustodistuksen.

Eläinsuojelulain kokonaisuudistuksen yhteydessä on keskusteltu mahdollisuudesta säätää pakolliseksi valvontakameroiden käyttö elävien eläinten käsittelytiloissa teurastamoissa. Kyse olisi teurastamon navetasta, tainnutuksesta, verenlaskusta aina kuoleman varmistukseen saakka. Kameran toimisivat eläinsuojeluvalvonnan tukena. Esimerkiksi pienteurastamoissa tarkastuseläinlääkäri ei ole välttämättä paikalla teurastuksen aikana, jolloin tallentavien valvontakameroiden avulla tarkastuseläinlääkäri voisi valvoa eläinten käsittelyä eri vaiheissa jälkikäteen. Valvontakameroiden käytöstä on hyviä kokemuksia muista maista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

42. Isyyslaki muutettava yleiseksi vanhemmuuden tunnustamiseksi

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Kansalaisaloitepalvelussa on keväällä 2016 kerätty nimiä aloitteeseen, joka tähtää niin kutsutun äitiyslain säätämiseen. Laki parantaisi naispareille syntyvien lasten oikeuksia, sillä sen myötä toinen äiti voisi tunnustaa lapsen omakseen heti lapsen syntymän yhteydessä. Nykyisellään naisparit joutuvat käymään läpi perheen sisäisen adoptioprosessin, joka on niin yksilön kuin yhteiskunnankin näkökulmasta kohtuuttoman kallis ja aikaavievä.

Kokoomusnuoret tunnistaa ongelman. Paras ratkaisu tilanteeseen olisi kuitenkin isyyslain muuttaminen sukupuolineutraaliksi uuden lain säätämisen sijaan. Vanhemmuus on paljon muutakin kuin biologiaa, eikä tarvetta erillisille isyys- ja äitiyslaeille ole. Suomeen tuleekin viipymättä säätää vanhemmuuslaki, johon sisällytetään säädökset lapsen ja vanhemman välisen sukulaisuussuhteen toteamisesta sekä erilaiset lapsenhuoltoa koskevat säädökset.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ne aktiivisesti edistävät isyyslain muuttamista vanhemmuuslaiksi,

joka mahdollistaa nykyistä järkevämmiin sekä isyyden että äitiyden tunnustamisen lapsen syntymän yhteydessä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry on esittänyt aloitteessaan Isyyslain muuttamista yleiseksi vanhemmuuden tunnustamista koskevaksi laiksi, Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry on esittänyt lapsen oikeuksia turvaavan äitiyslain säätämistä ja Kluuvin Kokoomuksen naiset ry on esittänyt äitiyslain säätämistä. Kaikissa aloitteissa tuodaan esille tarve lainsäädännön muuttamisesta siten, että juridisen äitiyden vahvistaminen olisi nykyistä yksinkertaisempaa ei-biologiselle äidille.

Nykyisen lainsäädännön mukaan, mikäli naispari saa lapsen, vain biologinen lapsen äiti rekisteröidään lapsen vanhemmaksi. Mikäli toinen vanhemmista halutaan rekisteröidä lapsen vanhemmaksi, tulee toisen lapsen vanhemmista tällöin adoptoida lapsi. Vaikka lapsi olisi naisparin yhteinen lapsi, ei lainsäädäntö nykyisin tunnusta mahdollisuutta, että molemmat vanhemmat voitaisiin tunnustaa ennen lapsen syntymää. Nykyinen vanhemmuutta ennen syntymää tai syntymän jälkeen koskeva lainsäädäntö on rakennettu lähtökohtaiselle oletukselle yhä biologisesta vanhemmuudesta.

Nykyinen lainsäädäntö tunnistaa samaa sukupuolta olevien vanhempien mahdollisuuden perheen sisäisen adoption tekemiseen. Lapsen edun mukaista olisi, mikäli hänen vanhempansa olisi vahvistettuna jo hänen syntymästään alkaen. Periaatteellinen muutos ei olisi suuri, koska muutos koskisi lähinnä ajankohtaa, jolloin lapsen vanhemmuus tunnustetaan.

Lapsen biologisen vanhemmuuden ja sosiaalisen vanhemmuuden tunnustava lainsäädäntö voitaisiin joko säätää yhtenä vanhemmuuslakina tai säilyttää nykyisen mukaan isyyden ja äitiyden tunnustaminen erillisinä säädöksinä.

Puoluehallitus katsoo, että säädösvalmisteluun ryhtyminen olisi tarkoituksenmukaista. Kuitenkaan tiettyyn malliin sitoutuminen ei puoluehallituksen käsityksen mukaan ole tarkoituksenmukaista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi Kluuvin Kokoomuksen Naisten aloitteen ja toteaisi kaksi muuta riittäväksi selvitykseksi.

43. Jatko-opiskelijoiden perustoimeentulo turvattava

Kansalliset Jatko-Opiskelijat ry

Kansalliset Jatko-Opiskelijat vaativat toimia, joilla varmistetaan tohtoriksi koulutautuvien perustoimeentulo ja sitä kautta työskentelymahdollisuudet. Yliopistojen jatko-opiskelijat ovat lukumääräisesti pieni ryhmä, jolla on kuitenkin suuri merkitys tieteen, yhteiskunnan ja talouden kehitykselle. Monien tutkijoiden

keskeisimmät uudet ajatukset ja innovaatiot syntyvät väitöstutkimuksen yhteydessä. Jatko-opiskelijoiden asema on kuitenkin viime vuosina monin tavoin heikentynyt.

Tällä hetkellä rahoitusta ei riitä läheskään kaikille jatko-opiskelijoille, ja se on usein pätkittäistä. Monessa suhteessa jatko-opiskelijoiden asema muistuttaa perustutkinto-opiskelijoiden asemaa, mutta ilman monia viimeksi mainituille kuuluvia etuisuuksia ja tukia. Apurahan turvin tai omarahoitteisesti tutkimusta tekevät jatko-opiskelijat jäävät usein myös ilman yliopistojen tutkimuksessa ja julkaisemisessa tarvittavia palveluja, kuten työtiloja tai maksutonta kielentarkistusta.

Yhteiskunnan eri tukimuotojen osalta jatko-opiskelijat jäävät usein välinputoajiksi. Perustutkinnosta jäävät opintotukikuukaudet ovat jatko-opintojen kestoon nähden täysin riittämättömät, mutta tarpeellisia tilanteissa, jolloin jatko-opiskelija jää ilman muuta tutkimusrahoitusta ja toimeentuloa, kuten erittäin kilpailtuja apurahoja.

Suunnitteilla olevan perustulokokeilun kannalta jatko-opiskelijat olisivat ihanteellinen ryhmä. Ryhmänä he ovat hyvin heterogeeninen myös tulotasoltaan ja heidän sisällyttämisenä perustulokokeiluun voisi antaa paljon hyödyllistä tietoa. Jatko-opiskelijat on siis otettava perustulokokeilun piiriin. Mikäli näin ei tehdä kaikkien jatko-opiskelijoiden osalta tai lainkaan, on opintotukikuukausien lukumäärä suhteutettava vastaamaan jatko-opintojen kestoa. Myös opiskelija-alennukset ja -tuet, kuten ateriatuki, on ulotettava perustutkinto-opiskelijoiden lisäksi samansuuruisina jatko-opiskelijoille. Opiskelijoiden terveydenhuoltopalvelut on ulotettava myös jatko-opiskelijoihin. Yliopistojen rahoitusmallia on kehitettävä siten, ettei se suosi tohtorien massakouluttamista työllisyysnäköystä piittaamatta.

Edellä mainitun perusteella Kansalliset Jatko-opiskelijat ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta toimimaan siten, että jatko-opiskelijoiden perustoimeentulo ja sitä kautta työskentelymahdollisuudet turvataan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kansalliset Jatko-opiskelijat ry esittää aloitteessaan, että jatko-opiskelijoiden perustoimeentulo ja sitä kautta työskentelymahdollisuudet turvataan.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että tieteellisen jatkotutkimuksen tekeminen on taloudellisesti mahdollista. Jatko-opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia arvioitaessa tulee muistaa opiskelijoiden tilanteiden erilaisuus. Osan tohtoriopiskelijoista tarkoituksena on hankkia itselleen lisäkoulutusta akateemista uraa kohti, toisilla taas on tarkoituksena hakea ammattinsa harjoittamista varten tarvittavaa lisäkoulutusta. Yliopistoilla ei ole tarjota kaikille jatko-opiskelijoille työsuhteista paikkaa opintojen tekemiseen osana yliopiston työyhteisöä, minkä vuoksi merkittävä osa jatko-opiskelijoista tekee opintojaan yliopiston ulkopuolisten töiden ohessa tai erilaisilla apurahoilla. Puoluehallitus toteaa, että jatko-opiskelijoiden koulutusmäärien

arvioinnissa tulee ottaa huomioon realistinen tohtorien koulutustarve. Tohtorintutkinto on merkittävä panostus niin yliopistolle, kuin opiskelijalle itselleen.

Perustutkinto-opiskelijoita varten rakennetun opintotuen suuruus ei todennäköisesti vastaisi enää jatko-opiskelijoiden kaipaamaa tasoa eikä turvaisi pitkäaikaista ja vakaata taloudellista pohjaa jatko-opintojen suorittamiseen.

Puoluehallitus pitää jatko-opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksien kannalta keskeisenä koulutusmäärien sovittamista tarpeeseen. Jatko-opinnot pitäisi voida suorittaa joko yliopistojen palkkalistoilla tai työn ja apurahojen yhdistelmänä. Sosiaaliturvaetuuksien tulisi myös tunnustaa jatko-opiskelu selkeästi. Yliopistojen on hyvä säännöllisesti miettiä, miten jatko-opintojen tekeminen osa-aikaisesti työn ohessa on mahdollista sellaisille, jotka eivät pysty saamaan rahoitusta täysipäiväiseen opintojen suorittamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

44. Jokaisen 2030-luvulta eteenpäin syntyvän suomalaisen koko perimä selvitettävä genomitietopankkiin

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Kesällä 2015 Sitra ja sosiaali- ja terveysministeriö julkaisivat Suomen genomistrategian. Genomistrategian päätavoitteena on genomitiedon tehokas ja kestävä hyödyntäminen ihmisten terveyden hyväksi 2020. 5.4.2016 hallitus päätti perustaa julkisen talouden suunnitelmassaan 2017–2020 genomikeskuksen Suomeen. Ihmisen perimästä saatavan genomitiedon käyttö on yleistynyt ja muuttanut terveydenhuoltoa, mikä mahdollistaa entistä yksilöllisemmän ja täsmällisemmän terveyden edistämisen ja sairauksien hoidon. Genomitiedon avulla voidaan huomata perinnöllisiä sairauksia ja alttiutta syöpiin.

National Human Genome Research Institutun mukaan ihmisen koko perimän selvittämisen hinta laski syyskuun 2001 95 miljoonasta dollarista lokakuun 2015 1 200 dollariin. Vuoteen 2030 mennessä hinnan pitäisi olla pudonnut riittävän alas, jotta 2030-luvulta eteenpäin syntyvien suomalaisten koko perimä olisi kustannustehokasta selvittää. Luonnollisesti tämä vaatii genomitiedon tietoturvallisen ja yksilöä kunnioittavan käytön.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloittaa puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että kaikkien 2030-luvulla ja sen jälkeen syntyneen suomalaisen koko perimä selvitettäisiin genomitietopankkiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Terveysalan kasvustrategian ja genomistrategian edistäminen ovat Kokoomuksen tavoitteita. Kokoomuksen puoluehallitus on tyytyväinen kehysriihen päätös siitä, että Suomeen perustetaan genomikeskus. Keskuksella tavoitellaan Suomen kehittymistä kansainvälisesti halutuksi yhteistyökumppaniksi genomitietoa hyödyntävälle terveydenhuollolle, huippututkimukselle ja globaalille liiketoiminnalle. Riihessä tehtiin myös päätös julkisten biopankkien toimintojen tehostamisesta ja yhteistyön varmistamisesta genomikeskuksen kanssa. Kokoomus on tyytyväinen päätökseen, jonka mukaan genomi- ja syöpäkeskuksen perustamiskustannuksiin kohdennetaan yhteensä 17 miljoonaa euroa vuosina 2017-2020.

Suomi on tällä hetkellä edelläkävijämaa genomitiedossa ja meillä on suuret mahdollisuudet hyödyntää tilannetta. 2000-luvun aikana on pystytty lukemaan koko ihmisen perimä. Taloudellisesti voi tulla järkeväksi jossain vaiheessa kartoittaa ihmisen koko perimä kerralla verrattuna erillisten pätkien kartoitukseen tarpeen mukaan.

Ihmisen automaattisen perimän kartoitukseen liittyy kuitenkin monia kysymyksiä: luetaanko perimä heti lapsena vai aikuisena sekä miten ja minkä verran ihminen saa tietoa luetusta perimästään. Tarvitaan myös vastauksia siihen, jos perimä luetaan jo lapsena, tuleeko vanhemmille ja lapselle kertoa sairauksista, joihin lapsella on esimerkiksi todennäköisyys sairastua vasta aikuisiässä, erityisesti jos sairauteen ei ole tunnettua hoitoa.

Vaikka ihmisen perimä on luettu, suuri osa perimästä on yhä tulkittamatta. Todennäköisesti perimän tulkitseminen kehittää hurjaa vauhtia. Kokoomuksen puoluehallitus kannattaa toimia, joilla Suomi pysyy genomitiedon hyödyntämisen edelläkävijänä. Vielä on kuitenkin liian aikaista ottaa kantaa siihen, kannattaako kaikkien 2030-luvulla syntyneiden perimä selvittää genomitietopankkiin. Tarvitaan myös eettisten kysymysten pohdintaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

45. Julkinen liikenne vapautettava kilpailulle

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Suomen rautatieliikenne on koko sen olemassaolon ajan ollut valtion ohjauksen alainen, ja tänäkin päivänä sitä operoi valtionyhtiö. Monopoliaseman saavuttanut VR on saanut viime vuosina osakseen huomattavan määrän kritiikkiä muun muassa korkeista lippujen hinnoista, heikosti pitävistä aikatauluista sekä kaluston huonosta kunnosta. Junaliikenteen lippujen hinnat eivät tällä hetkellä merkittävästi kannusta etenäkään aikuisväestöä junan käyttöön. Heikko kilpailutilanne pitää liput ylihintaisina.

Positiivisiakin esimerkkejä on. Kilpailun hyödyt tulivat ilmi linja-autoliikenteessä tehdyn kilpailun avaamisen myötä. Nyt maanteille on tullut uusia toimijoita, ja bussilippujen hinnat ovat kautta maan laskeneet huomattavasti. Monet sellaiset ihmiset, jotka

aiemmin olisivat tahtaneet matkansa omalla autolla ovat laskeneiden lippuhintojen ansiosta valinneet entistä useammin linja-auton. Matkustajamäärät kasvavat, mikä hyödyttää niin linja-autoyritystä, kansantaloutta kuin ympäristöäkin.

Kokoomuksen politiikkaan on aina kuulunut kilpailun ja vapaan markkinatalouden puolustaminen osana länsimaista yhteiskuntajärjestystä. Kokoomus kaipaa yksiselitteistä kantaa joukkoliikenteen avaamisesta kilpailulle. Puoleen tulee aktiivisesti edistää kaiken julkisen liikenteen avaamista kilpailulle.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että julkisen liikenteen avaamista kilpailulle edistetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Nuorten Liitto esittää aloitteessaan julkisen liikenteen kilpailulle avaamisen edistämistä.

Puoluehallitus yhtyy Kokoomuksen Nuorten Liiton aloitteen tavoitteisiin julkisen liikenteen kilpailulle avaamisen edistämistä. Terve kilpailu sekä jalostaa palveluita että laskee niiden hintoja.

Joukkoliikennelaissa säädetään nykyisellään liikenteen tarjontaa ja toteutunutta kysyntää sekä liikenteenharjoittajan taloutta koskevien tietojen luovuttamisesta liikenteen palvelutason määrittelyä, tilastointia, tutkimusta ja kehittämistä varten sekä liikenneluvan myöntämistä, valvontaa ja peruuttamista varten muulta viranomaiselta tai julkista tehtävää hoitavalta saatavista välttämättömistä tiedoista.

Joukkoliikennemarkkinat ovat sirpaleiset ja etenkin linja-auto- ja taksiliikenne ovat hyvin pienyritysvaltaisia. Yli 40 prosenttia Linja-autoliiton jäsenyrityksistä on sellaisia, joilla on omistuksessaan korkeintaan viisi bussia. Linjaliikenneyrityksiä on yli 300. Linja-auto- ja taksiliikenteessä kilpailun voi katsoa toteutuvan jo nyt kohtuullisen hyvin.

Muissa joukkoliikennemuodoissa yrityskenttä on huomattavasti keskittyneempää. Rautatieyrityksen toimiluvan haltijoita Suomessa on kolme: VR (henkilö- ja tavarakuljetukset koko Suomen rataverkolla), Ratarahiti Oy (paikalliset tavaraliikenteen kuljetukset Imatralla) ja Fennia Rail Oy (tavarankuljetukset koko rataverkolla). Suomalaisia kaupalliseen ilmakuljetukseen oikeuttavan liikenneluvan haltijoita on 14. Metro- ja raitiovaunuliikennettä järjestää tällä hetkellä vain Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä.

Linja-autoja ja pienoibusseja koskevasta joukkoliikenneluvasta poistui tarveharkinta vuonna 1995. Linja-autojen linjaliikenneluvasta poistui tarveharkinta joukkoliikennelain myötä vuodesta 2009 alkaen, ja ala vapautuu sitä mukaa kuin linjat avautuvat kilpailulle.

Liikennevirasto on vuonna 2014 selvittänyt joukkoliikenteen kilpailutuksia ja markkinoita. Tutkimuksen mukaan paikallis- ja seutuliikenteessä on linja-autoliikenteellä selkeitä kasvumahdollisuuksia. Linja-autoliikenteen kilpailijana on henkilöautoliikenne. Parempi palvelutaso, laadukkaampi kalusto ja matkustajien informaatiopalvelut ovat alan sisäisiä keinoja houkutella uusia asiakkaita joukkoliikenteeseen. Reittioppaat, uusien lippujärjestelmien tarjoamat mahdollisuudet uusiin lipputuotteisiin sekä kutsuliikenne voivat helpottaa siirtymää joukkoliikenteen ja yksityisautoilun sekakäyttäjäksi.

Myös markkinaehtoinen reittiliikenne on Suomessa murrosvaiheessa. Muutos alkoi kaukoliikenteessä, jossa Onnibus toi lentoliikenteestä tutun dynaamisen hinnoittelun mallin linja-autoliikenteeseen. Kilpailu matkustajista on levinnyt myös juna- ja lentoliikenteeseen. Vielä ei voida sanoa, kuinka paljon tämä on vaikuttanut yksityisautoilun määrään näillä reiteillä. On kuitenkin oletettavaa, että joukkoliikenne voittaa uusia asiakkaita myös yksityisautoilulta. Murros on linja-autoliikenteelle mahdollisuus ja uusia innovatiivisia yrittäjiä voi tulla markkinoille.

Hallituksen tavoitteena on uudistaa liikennealan lainsäädäntöä liikennekaari nimisen kokonaisuuden mukaisesti. Kilpailua lisäävä ja normeja purkava liikennekaari kumoaisi useamman vanhan lain – sisältäen myös joukkoliikennelain. Puoluehallitus yhtyy Kokoomuksen Nuorten Liiton toiveisiin joukkoliikenteen kilpailun edistämisestä, kuitenkin turvaten palvelusopimusasetuksen mukaiset yksinoikeudet ja menettelyt.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

46. Jätteen kierrätystä tehostettava

Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry

Suomalaiset mieltävät itsensä jätteen kierrättäjinä Euroopan kärkiluokkaan. Totuus on kuitenkin toinen: Suomi on läntisen Euroopan huonoimpia kierrättäjiä. Suomalaiset ovat tehokkaita paperin ja palautuspakkausten kuten pullojen ja tölkkien kierrättäjiä, mutta suurta tehottomuutta ilmenee muun muassa biojätteen, lasin ja metallin kierrätyksessä. Myös monissa julkisissa laitoksissa, kuten kouluissa ja päiväkodeissa, on suuria puutteita kierrätyksen suhteen. Kyseiset laitokset ovat kuitenkin suuria jätteen tuottajia.

Tällä hetkellä biojätettä kerätään vain niissä taloyhtiöissä, joissa on vähintään 10 asuntoa sekä kiinteistöissä, joissa biojätettä syntyy yli 50 litraa viikossa. Järjestelmä syrjii etenkin omakotitaloalueita. Paitsi että yksityisen henkilön ostama biojätepalvelu on kallista ja hankalaa, on myös erittäin epäekologista kerätä biojätettä vain yksittäisistä talouksista.

Ympäristön hyödyn lisäksi kierrättämisen tehostamisella on myös taloudellisia vaikutuksia. Kierrättäminen tarjoaa paljon työpaikkoja uusilla ja nousevilla aloilla sekä

kierrättämistekniikan ja -logistiikan parissa. Lisäksi ympäristövastuullisuus, kiertotalous ja clean-tech ovat nousevia trendejä, ja ne voivat avautua hyvinä vientimahdollisuuksina Suomelle.

Edellä mainitun perusteella Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että julkisissa laitoksissa mahdollistetaan jätteiden oikeanlainen kierrättäminen ja että biojätteen kierrätystä tehostetaan myös omakotitaloalueilla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomen kierrätysaste on viimeisten virallisten tilastojen mukaan (vuosi 2014) 32 prosenttia. EU:n tavoite on 50 prosenttia vuoteen 2020. Tämä on täysin sama kuin minkä hallitus on asettanut tavoitteeksi hallitusohjelmassaan toteutettavaksi tämän hallituskauden aikana.

Kokoomuksen tavoitteena on tehdä Suomesta puhtaiden ja kestävien ympäristöratkaisuiden kärkimaa. Tulevien sukupolvien ympäristövelka tulee jättää pienemmäksi ja meidän tulee hyödyntää kestävästi uusiutuvia luonnonvarojamme sekä huolehtia raaka-aineiden materiaalien tehokkaasta kierrosta.

Kokoomuksen mielestä tavoite on hyvä, mutta haastava, sillä Suomen yhdyskuntajätteen kierrätysaste on ollut viimeiset kymmenen vuotta samalla tasolla. Toisaalta biojätteen kierrätys on kuitenkin määrältään kaksinkertaistunut samaan aikaan, mutta jätemäärän kasvun ja muiden kierrätettävien (ns. tuottajavastuun alaiset jätteet) laskun takia kierrätysprosentti on pysynyt samalla tasolla. Syitä on monia, mutta yhtenä selittäjänä voidaan pitää sitä, että helposti kierrätettävien materiaalien käyttö on vähentynyt (mm. paperi ja lasi) ja vaikeammin kierrätettävien lisääntynyt (mm. sähkö- ja elektroniikkalaitteet).

Yhdyskuntajätteen kierrätykseen, eli materiaalihyötykäyttöön kohdistuu paljon odotuksia ja yhdyskuntajätteelle on asetettu kierrätystavoitteet. Suomi on yhdyskuntajätteen kierrättämisessä tilastojen mukaan keskiarvoa huonompi. Uusien jätevoimaloiden myötä olemme kuitenkin voineet vähentää jätteiden kaatopaikoille sijoittamista. Yhdyskuntajätteen hyödyntämisessä Suomi onkin noussut eurooppalaiselle tasolle ja kaatopaikalle sijoittamisen vähäisyydessä olemme Euroopan huippujoukossa.

Kokoomuksen mielestä kierrätysasteen nostamisessa on paljon työtä, mutta se kannattaa. Suomen Ympäristökeskus tekee selvitystä ohjauskeinoista, miten yhdyskuntajätteen ja rakennusjätteen kierrätysastetta saataisiin nostettua. Tämä selvitys on juuri alkanut ja se valmistuu kuluvan vuoden syyskuussa. Lisäksi valmisteilla on valtakunnallinen jätesuunnitelma, johon kootaan jätehuollon toimia mm. kierrätyksen parantamiseksi. Valtakunnallista jätesuunnitelmaa valmistellaan laajassa

sidosryhmäyhteistyössä ja se on tarkoitus tuoda hallituksen hyväksyttäväksi viimeistään vuoden 2017 alussa.

Savo Karjalan Kokoomusnuoret on oikeassa siinä, että biojätteen keräys ei haja-asutusalueilla / pientalovaltaisilla alueilla ole yhtä yleistä kuin kerrostaloalueilla, joilla siihen usein veloitetaan kunnallisilla jätehuoltomääräyksillä. Taajama-alueilla on usein kuitenkin pienemmilläkin taloyhtiöillä mahdollisuus hankkia biojäte-astia, vaikkei siihen veloiteta määräyksillä, jos keräyspaikka on sujuvasti jäteauton reitillä tai sen läheisyydessä. Myös kimppa-astioiden käyttö naapureiden kanssa on mahdollista. Puoluehallitus haluaa muistuttaa, että tällaisilla alueilla keräyksen päästöt saattavat kuitenkin nousta niin korkeiksi, ettei se ole ympäristön kannalta suositeltavaa ja siksi kotikompostointi onkin suositeltavaa tällaisilla alueilla.

Ympäristöministeriöllä on idea-asteella ensi syksyksi kokeiluhankehaku, jolla pyrittäisiin edistämään alueellisia kokeiluja kierrätyksen edistämiseksi ja joihin toivottaisiin mahdollisimman paljon eri osapuolia: esimerkiksi yksityisiä jätehuoltoyrityksiä, kunnallisia jätehuollon toimijoita sekä taloyhtiöitä. Kokeilu on kannatettava, sillä sen avulla on mahdollista saada käytännön ideoita kierrätyksen parantamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

47. Jäämeri-yhteys palautettava

Joensuun Kokoomusnuoret ry

Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää toisessa maailmansodassa menetetyn Jäämeri-yhteyden täysimittaista palauttamista takaisin Suomelle. Perusteena palauttamiselle on merkittävä liikenteen kasvu Jäämeren alueella viime vuosina. Suomen olisi syytä päästä mukaan tähän kilpailuun, sillä Suomella on erittäin vankkaa osaamista jäisistä olosuhteista nykyisillä laivaväylillämme.

Joensuun Kokoomusnuoret tunnustaa esimerkiksi Petsamon alueen olevan suurimmilta osin erittäin saastunutta ja infrastruktuurisesti kehittämätöntä. Sanomattakin on selvää, että pelkkä alueen palauttaminen Suomelle ei riitä, vaan kyseiselle alueelle on investoitava hyvät rautatie- ja maantieyhteydet sekä toimiva satama Jäämeren rannalle. Näihin investointeihin innokkaita yrityksiä varmasti löytyy, ja tulevana vuosikymmeninä Jäämeri-yhteyden käyttö tulee lisääntymään moninkertaisesti nykyisestä.

Petsamon alueella sijaitseva satama toisi Suomelle Jäämeri-yhteyden, ja näin Suomesta voisi tulla merkittävä kauttakulkumaa eurooppalaisessa tavaraliikenteessä. Joensuun Kokoomusnuoret uskaltaa väittää, että jopa Venäjänkin voi katsoa hyötyvän perustettavasta satamasta enemmän kuin alueen hallussapidosta nykyisellään.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää edistämään aktiivisesti edellä olevaa kantaa kokoomuksen toimielimissä, käymään aktiivisesti julkista keskustelua asiasta sekä avaamaan keskusteluyhteyden arktisten alueiden maiden sisärjestöjen kanssa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joensuun Kokoomusnuoret esittävät aloitteessaan jäämeriyhteyden palauttamista sekä rautatie- ja maantieteyksiin investoimista Suomen Jäämeri-yhteyden edistämiseksi.

Suomen rajat Neuvostoliiton ja sen seuraajan Venäjän federaation kanssa on määritelty Pariisin rauhansopimuksessa (SopS 19-20/1947). Niiden kannalta keskeisiä sopimuksia ovat myös Suomen ja Venäjän suhteiden perusteista tehty sopimus (SopS 63/1992) sekä ETYKin päätösasiakirja. Pariisin rauhansopimuksen 2 artiklan mukaan Suomi vahvistaa palauttaneensa välirauhansopimuksen mukaisesti Petsamon (Petschengan) alueen Neuvostoliitolle, jonka alueen Neuvostovaltio luovutti Suomelle 14 päivänä lokakuuta 1920 ja 12 päivänä maaliskuuta 1940 tehdyissä rauhansopimuksissa.

Suomen ja Venäjän suhteiden perusteista tehdyn sopimuksen 3 artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat säilyttämään yhteisen rajansa hyvän naapurisuuden ja yhteistyön rajana ETYKin päätösasiakirjan mukaisesti sen loukkaamattomuutta ja toistensa alueellista koskemattomuutta kunnioittaen.

ETYJin periaatteiden mukaisesti rajoja voidaan toki muuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti rauhanomaisin keinoin. Venäjä ei ole kuitenkaan millään tavalla antanut ymmärtää, että se olisi muuttanut kantaansa eli sillä ei ole neuvotteluvalmiutta asiasta.

Pohjois-Karjalan Kokoomusnuoret on oikeassa siinä, että Pohjoisen Jäämeren ja siihen kuuluvan Barentsinmeren sekä arktisten alueiden taloudellinen merkitys kasvaa lähivuosina. Puoluehallitus katsookin, että Suomen poliittisia ja taloudellisia etuja edistetään parhaiten toimimalla aktiivisessa yhteistyössä Venäjän ja muiden Barentsin alueen maiden kanssa.

Suomen arktisen politiikan tavoitteita ovat monenkeskisen arktisen yhteistyön vahvistaminen, suomalaisen arktisen osaamisen tunnetuksi tekeminen ja EU:n arktiseen politiikkaan vaikuttaminen.

Suomi näkee, että EU:n arktisen politiikan tulisi panostaa arktiseen tutkimukseen, arktisen alueen ympäristönsuojeluun, talouskasvuun ja työllisyyteen, alkuperäiskansojen kuten saamelaisten ja muiden pohjoisten asukkaiden hyvinvointiin sekä kansainväliseen yhteistyöhön. On kiistatonta, että arktisen alueen jäämeriyhteys tukisi pohjoisen talouskasvua ja työllisyyttä.

Suomen tuleva puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa tarjoaa hyvän mahdollisuuden vaikuttaa myös keskusteluun Jäämeriyhteyden liikenneinvestoinneista. Suomi vastaanottaa Arktisen neuvoston kaksivuotisen puheenjohtajuuden toukokuussa 2017.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

48. Kaikille osinkotuloille verotuksessa sama prosentti

Kälviän Kokoomus ry

Viimeiset eduskuntakaudet ovat olleet yhtä kahnausta osinkotuloista, osingoista ja niiden verotustasosta. Esimerkiksi ammattiliittojen johtama VVO, Suomen suurin yksityinen vuokranantaja, joutui arvostelun kohteeksi 37 miljoonan euron osinkotuloistaan. Lisäksi kävi ilmi, että VVO on tulouttanut viimeisen 12 vuoden aikana omistajilleen noin 150 miljoonaa euroa osinkotuloina, joista reilut puolet on mennyt ammattiliitoille ja vasemmistopuolueiden vaalityöhön. VVO on lisäksi saanut asuinrakentamiseensa valtion korkotukea.

VVO:n asunnoissa asuu myös vähäosaisia, jotka saavat asumistukea. Sitä myötä veronmaksajat ovat joutuneet osallistumaan tuon bisneksen tukemiseen miljoonilla euroilla. Lisäksi VVO:n omistavat ammattiliitot saavat nostamansa osinkotulot verottomina, joten liittojen jakaessa osia näistä tuloista vasemmistopuolueiden vaalityöhön osallistumme veronmaksajina samalla vasemmiston vaalityöhön. Vaientaaksemme vasemmiston valikoivan kriittisyyden osinkotuloja kohtaan tulisi tehdä lakimuutos, jossa kaikki Suomessa omistajille maksetut osinkotulot asetetaan verotuksellisesti samantasoisiksi - olipa osinkotulon saaja yksityinen, ammattiyhdistysliike, yritys, osuuskunta, osakeyhtiö tai vaikkapa säätiö.

Edellä olevaan viitaten Kälviän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmän ryhtyvän lainsäädännön osalta muutostyöhön niin, että kaikki Suomessa omistajille maksetut osinkotulot asetetaan verotuksellisesti samalle tasolle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Vastauksena aloitteeseen 12 ja 48.

Tuloverolain mukaan yleishyödyllinen yhteisö on verovelvollinen vain saamastaan elinkeinotulosta sekä eräistä kiinteistötuloista. Pörssiosingot ovat tyypillisesti yleishyödyllisille yhteisöille verovapaata tuloa. Vuonna 2014 yhdistykset ja säätiöt saivat yhteensä noin 310 miljoonaa euroa osinkoja, joista työmarkkinajärjestöjen (sis. työnantaja- ja työntekijäjärjestöt) osuus oli 44,5 miljoonaa euroa. Kyseessä on merkittävä veroetu.

Yleishyödyllisten yhteisöjen vapauttaminen verosta on tehty yhteiskunnallisista perusteista. Verotuksen keinoin on haluttu tukea yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaa. Tuloverolaissa määritelty yleishyödyllisyyden edellytys on, että se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä. Tuloverolain 22 §:ssä työmarkkinajärjestöt on erikseen määritelty yleishyödylliseksi yhteisöksi.

Lisäksi osa yleishyödyllisten yhteisöjen taloudellisesta toiminnasta on Suomen laissa rajattu elinkeinotoiminnan käsitteen ulkopuolelle. Euroopan komissio on pitänyt Suomen nykyistä yleishyödyllisten yhteisöjen verotusta näiltä osin ongelmallisena valtiontukisääntöjen näkökulmasta. Komissio katsoo, että verovelvollisuuden tulisi koskea kaikkea taloudellista toimintaa.

Valtiovarainministeriö on arvioinut, että yleishyödyllisten yhteisöjen osalta yhden ryhmän osalta poikkeava sääntely ei olisi yhdenvertaisuusnäkökulmasta mahdollista. Tämä tarkoittaa, että jos työmarkkinajärjestöjen saamien osinkojen verokohtelua muutettaisiin, tulisi sitä muuttaa kaikkien yleishyödyllisten yhteisöjen osalta. Tämä tarkoittaisi, että kaikkien yleishyödyllistä toimintaa harjoittavien tahojen, kuten erilaisten yhdistysten ja säätiöiden verotus kiristyisi samalla, mikä ei ole tarkoituksenmukaista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

49. Kaikissa maakunnissa oltava itsenäinen ja koulutusaloiltaan laaja ammattikorkeakoulu

Kajaanin Kokoomus ry

Pääministeri Sipilän hallitus on linjannut valtion aluehallinnon tulevaisuutta ja päätenyt valmistelemaan tehtäviltään vahvaa maakunnallista itsehallintoa nykyisen maakuntajaon pohjalta. Maakuntahallinnon tavoitteeksi on asetettu hallinnon selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen sekä asiakaslähtöisyys, mutta ennen muuta elinkeinoelämän aktivointi sekä alueen elinvoiman kehittäminen ja lisääminen.

Elinkeinoelämän aktivointi ja alueen elinvoiman kehittäminen sen omilla ehdoilla, luontaisilla vahvuuksilla sekä olemassa olevilla resursseilla on erittäin kannatettava lähtökohta. Tällöin kysymys ei ole aluepolitiikasta sinänsä, vaan hallituksen tavoitteen mukainen koko Suomen etujen ja voimavarojen huomioon ottaminen sekä niiden hyödyntäminen.

Jotta maan hallituksen asettamat vaatimat tavoitteet voidaan tältä osin toteuttaa, edellyttää se alueella vahvaa korkeakoulutus- ja tutkimusosaamista sekä alueen erikoispiirteiden tuntemusta. Tähän tarjoaa hyvän - ja monessa maakunnassa ainoan - mahdollisuuden ammattikorkeakoulu.

Vahvasti alueeseen kytköksissä oleva ja yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa tekevä ammattikorkeakoulu on merkittävä vetovoimatekijä ja elinvoiman kehittäjä alueellaan. Alueen yritysten kanssa ammattikorkeakoulut tekevät jatkuvasti työelämälähtöistä tutkimuksellista yhteistyötä ja järjestävät yritysten tarpeista lähtevää koulutusta, jota ei olisi alueella välttämättä muutoin saatavissa. Näin alueella syntyy osaamista ja innovaatioita, saadaan osaavaa työvoimaa sekä luodaan pohjaa menestyville yrityksille esimerkiksi yhteistyössä alueen elinkeinoyhtiön kanssa. Ammattikorkeakoulujen laaja-alainen toiminta alueellaan on uskottavin tapa kehittää alueita ja koko Suomen elinkeinoelämää sekä vastata maakuntahallinnolle asetettuihin tavoitteisiin elinvoiman kehittämisestä.

Edellä mainitun perusteella Kajaanin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan maakunnille asetettujen elinkeinopoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi siten, että kussakin maakunnassa on itsenäinen, oman alueensa tarpeet tunteva ja koulutusaloiltaan laaja ammattikorkeakoulu sekä turvaamaan ammattikorkeakoulujen mahdollisuudet toimia maan hallituksen asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kajaanin Kokoomus ry esittää aloitteessaan, että kussakin maakunnassa on itsenäinen oman alueen tarpeet tunteva koulutusaloiltaan laaja ammattikorkeakoulu.

Puoluehallitus yhtyy Kajaanin Kokoomuksen näkemykseen siitä, että ammattikorkeakouluilla on suuri merkitys alueen elinvoimalle ja elinkeinoelämälle. Yritysyhteistyötä ja innovaatioiden kehittymistä on syytä tukea kaikkialla Suomessa. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että koulutuksellinen tasa-arvo taataan koulutuksen riittävällä saatavuudella.

Suomen vahvuudet rakentuvat osaamiselle. Kokoomus pitää tärkeänä, että korkeakoulujärjestelmässämme rakennetaan osaamiskeskittymiä sekä alueellisesti että alakohtaisesti. Näin maakuntien ja alueiden omien vahvuuksien ympärille voidaan rakentaa kokonaisuuksia, joissa korkeakoulut ja elinkeinoelämä yhdessä harjoittavat tuloksellisesta tutkimus- ja kehitystoimintaa molempien eduksi. Näin voidaan rakentaa huipputaiteita olemassa olevan ja luontevan yhteistyön avulla.

Puoluehallitus katsoo, että osaamiskeskittymiin kannattaa panostaa mutta korkeakoulujen määrään tai sijainteihin ei tule tarrautua liiaksi. Korkeakoulujärjestelmän rakenteiden ja toimintatapojen kehittäminen on tärkeää, jotta turhista päällekkäisyyksistä ja tehottomista rakenteista päästään toimivaan työnjakoon ja voidaan keskittyä oppimiseen ja osaamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

50. Kansainvälistä politiikkaa vahvistettava kokoomuksessa

Brysselin Kansallisseura ry

Keskinäisriippuvuuden kasvaessa ja vaikuttaessa yhä useampiin politiikan aloihin myös puolueen on oltava entistä aktiivisempi kansainvälinen toimija.

Kokoomuksen on oltava nykyistä aktiivisempi toimija Euroopan kansanpuolueessa EPP:ssä, Kansainvälisessä demokraattisessa unionissa IDU:ssa sekä kahdenvälisissä suhteissa sisarpuolueisiinsa. Kokoomukselle on laadittava kansainvälisen toiminnan suuntaviivat.

Edellä mainitun perusteella Brysselin Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta laatimaan puolueelle aloitteessa mainittujen periaatteiden mukaiset kansainvälisen toiminnan suuntaviivat.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus on Suomen kansainvälinen puolue. Puolueen puheenjohtajat, mm. Alexander Stubb, Jyrki Katainen, Ville Itälä ja Sauli Niinistö ovat kaikki toimineet aktiivisesti sekä Euroopan tasolla että kahdenvälisissä suhteissa sisarpuolueisiin. Heidän luomansa tärkeät verkostot ovat vahvistaneet Kokoomuksen asemaa kansainvälisesti.

Kokoomuksen vuoden 2006 periaateohjelmassa todetaan: ”Kansainvälisillä foorumeilla Kokoomuksen perustavoitteet ovat valtiollisen itsenäisyyden turvaaminen, eurooppalaisen yhteistyön kehittäminen sekä Suomen vaikutusmahdollisuuksien ja aseman vahvistaminen maailmalla. Kokoomus on aktiivinen ja aloitteellinen toimija Euroopan Unionia koskeissa kysymyksissä. Tavoitteena on kantaa vastuuta toisista ihmisistä ja ympäristöstä maailmanlaajuisesti.”

Kokoomus on jatkossakin avoin ja kansainvälinen puolue, joka toimii aktiivisesti relevanteilla kansainvälisillä foorumeilla resurssiensa puitteissa. Kokoomuksen tärkeimmät yhteistyöfoorumit ovat Euroopan kansanpuolue (EPP), Pohjoismaiden neuvoston konservatiiviryhmä sekä Kansainvälinen demokraattinen unioni (IDU). Myös tiiviit kahdenväliset suhteet sisarpuolueisiin ovat Kokoomukselle kanava saada tukea ja näkyvyyttä sen ajamille asioille. Sisarpuolueilta Kokoomus voi myös oppia kampanjointiin, osallistamiseen ja muuhun puoluetoimintaan liittyviä hyviä käytäntöjä.

Kokoomus on vahvasti edustettuna Brysselissä niin Euroopan komissiossa, EPP-ryhmässä ja -puolueessa kuin Alueiden komiteassa. Tämän resurssin parempi hyödyntäminen Kokoomuksen kansainvälisen politiikan vahvistamisessa on syytä ottaa tarkasteltavaksi.

Kuten aloitteen tekijät tuovat esille, muuttuu kansainvälinen toimintaympäristö jatkuvasti ja puolueen kansainvälisen toiminnan linjat on paikallaan aika ajoin tarkistaa. Tämä tapahtuu luontevimmin vuosittain osana toimintasuunnitelman hyväksymistä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

51. Kauppiaan saatava päättää itse liikkeensä aukioloajat

Matinkylän Kokoomus ry

Kauppias tietää itse parhaiten, milloin hänen on kannattavaa pitää liikettään auki. Hallitus onkin jo vapauttanut aukioloajat vuoden 2016 alusta. Kauppakeskuksissa vuokralla olevat liikkeet joutuvat kuitenkin neuvottelemaan aukioloajoistaan liiketilan omistajan kanssa. Tällaisten liikkeiden kauppiaita laki ei siis onnistunut vapauttamaan. On ymmärrettävää, että kauppakeskus ei voi olla vuorokauden ympäri auki, vaikka joku liikkeenharjoittaja sitä toivoisi.

Sen sijaan ei ole kohtuullista eikä lain hengen mukaista, että kauppakeskuksen omistaja voi vaatia kauppiaalta tiettyjä aukioloaikoja ja edellyttää pitämään liikettä auki myös epäedullisina aikoina – maksaahan kauppias jo liiketilastaan pyydetyn vuokran. Kauppiaan neuvotteluvoima kauppakeskuksen edustajan kanssa on heikko, etenkin jos hän on yksin liikettään pitävä pienyritystä. Vuokrat sen sijaan määräytyvät markkinoilla.

Edellä mainitun perusteella Matinkylän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että lakia sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa täydennetään siltä osin, että kauppias saisi päättää liikkeensä työntekijämäärästä riippumatta aukioloaikansa vapaasti myös kauppakeskuksen aukioloaikojen puitteissa ilman, että vuokrasopimukseen voisi kirjata vähimmäistä aukioloaikaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Liikeikalain kumoamisen yhteydessä siirrettiin laissa olleet kauppakeskusten pienliikkeitä koskeneet säädökset lakiin sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnasta. Nyt voimassa olevan lain mukaan: “Elinkeinonharjoittajalla on oikeus pitää kauppakeskuksessa tai vastaavassa myymäläkeskityksessä sijaitseva vähittäiskauppansa ja parturi- ja kampaamoliikkeensä suljettuna yhtenä päivänä kalenteriviikossa valitsemanaan viikonpäivänä. Tätä oikeutta ei kuitenkaan ole sellaisena kalenteriviikkona, jona kauppakeskusta tai vastaavaa myymäläkeskitystä elinkeinonharjoittajaa sitovan sopimuksen mukaan pidetään auki vähemmän kuin seitsemänä kalenteripäivänä.”

Lainsäätäjän tahto on ollut, että kauppakeskusten pienyrittäjät saavat halutessaan tarvitsemansa säännöllisen levon, ja kohtuudella voidaan katsoa, että voimassaoleva lainsäädäntö turvaa tämän toteutumisen. Toisaalta on kiinnitettävä huomiota siihen, että myös sopimusvapaus on keskeinen arvo, joka kuuluu markkinatalouteen. On oltava hyvin pidättyväinen sen suhteen, missä määrin näinkin tärkeän periaatteen toteutumista rajoitetaan tavanomaisella lainsäädännöllä. Kyse olisi subjektiivisten oikeuksien säätämisestä yhdelle osapuolelle toisen kustannuksella sopimusvapautta rajoittaen.

Kauppias luonnollisesti tietää, milloin hänelle on kannattavinta pitää liikettä auki. Myös kauppakeskusten omistajilla on oikeutettuja odotuksia. Nykyisessä tilanteessa molemmat näkökulmat on mahdollisimman tasapainoisesti pyritty ottamaan huomioon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

52. Kieltenopetus aloitettava jo varhaiskasvatuksessa

Meri-Helsingin Kokoomus ry

Kieltenopetus aloitetaan Suomessa kansainvälisesti verrattuna ja lapsen kielen oppimiskyvyn kannalta liian myöhään. Kielten opetusta jo varhaiskasvatuksessa tulee lisätä. Kielikylpyä tulisi lisätä sekä säätää toisen kotimaisen tai vieraan kielen opettaminen viimeistään esikoulussa pakolliseksi. Kielenopetus vaatii henkilökunnan lisäkouluttamista, muttei muuten edellytä merkittäviä lisäresursseja varhaiskasvatukseen.

Kielten opettamista jo varhaiskasvatuksessa puoltavat monet tutkimukset. Lasten oppimiskyky on nopeimmillaan neljästä ikävuodesta lähtien, ja monikielisissä perheissä lapset oppivat kaksi tai useampiakin kieliä ennen kouluikää. Alle vuoden ikäinen lapsi pystyy erittelemään erilaisia kuulemiaan kielen äännteitä eli foneemeja, mutta jo yli vuoden ikäinen lapsi ei enää välttämättä erota äidinkieltensä foneemeihin kuulumattomia äännteitä. Alle kuusivuotiaat lapset omaksuvat kuitenkin vielä uuden kielen äännteet kahdessa kuukaudessa kielikylpypäiväkodissa. Varsinkin prosodian (kielen äännemaailma) oppiminen seitsemän ikävuoden jälkeen on paljon hankalampaa ja jo kymmenen ikävuoden jälkeen se vaatii huomattavasti enemmän töitä. Tämän vuoksi kielten opetuksen aloittaminen yhdeksän ikävuoden paikkeilla on kovin myöhäistä.

Tällä hetkellä useilla paikkakunnilla järjestetään vapaaehtoista kunnallista kielikylpypäiväkotitoimintaa ja lisäksi maassa toimii yhteensä useita kymmeniä yksityisiä kielikylpypäiväkoteja, joissa on yhteensä yli 2000 lasta oppimassa toista kotimaista tai vierasta kieltä. Kielikylpypäiväkotien paikat eivät kuitenkaan riitä kysyntään nähden ja lisäksi ne jakautuvat maantieteellisesti hyvin epätasaisesti.

Kieltenopetus aloitetaan Suomessa myös kansainvälisesti vertailtuna myöhään. Viennistä riippuvaisena pienenä avotaloutena kansallinen kilpailukykyimme vaatii useiden kielten hallitsemista mahdollisimman laajasti. Lasten herkkyyksien oppimiselle tulisi hyödyntää tehokkaammin aloittamalla toisen kotimaisen kielen tai vieraan kielen opetus 1) vanhempien niin vaatiessa kuntansa alueella kielikylpynä päiväkodeissa jo varhaiskasvatusvaiheessa ja 2) vähintään pakollisena esikoulussa. Kielenopetuksen ottaminen varhaiskasvatukseen osaksi lisää varhaiskasvatuksen valinnaisuutta ja laadullista kattavuutta.

Kielikylpytoiminta vaatii kehittämistä lastentarhanopettajien koulutussisältöön kielikylpymenetelmän sekä vieraan kielen kielipedagogiikan opintoja. Lisäpanostuksia tarvitaan lastentarhanopettajien täydennyskoulutukseen ja samalla varhaiskasvatuksen järjestäjien tulee kehittää kiertävien, lasten kielenopetukseen keskittyvien kielenopettajien työn organisointia. Varhaiskasvatuksessa tapahtuvan vieraan kielen opetus tulee sisällyttää lastentarhanopettajakoulutukseen.

Edellä mainitun perusteella Meri-Helsingin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää vaikuttamaan siten, että kielenopetus aloitettaisiin pakollisena sisältönä varhaiskasvatuksessa viimeistään esikoulussa ja että vanhempien toiveesta varhaiskasvatuksesta vastaavan viranomaisen on järjestettävä lapselle mahdollisuus paikkaan kielikylpypäiväkodissa. Samoin puoluekokous velvoittaa kokoomuksen ministeri- ja eduskuntaryhmät ryhtymään kaikkiin asiaa edistäviin toimenpiteisiin sekä pitämään kyseisen kohdan edelleen seuraavien hallitusneuvottelujen ohjelmassa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Meri-Helsingin Kokoomus esittää aloitteessaan kielenopetuksen aloittamista pakollisena sisältönä varhaiskasvatuksessa.

Aloitteen tekijät kiinnittävät huomion tärkeään asiaan, monipuoliseen ja vahvaan kielitaitoon. Nuorten kielitaito on yksipuolistumassa, ja erityisesti harvinaisten kielten opiskelu on vähentynyt. Myös toisen kotimaisen kielen osaaminen on selvitysten mukaan heikentynyt 2000-luvulla, ja ruotsia pitkänä A1-kielenä valitsevien oppilaiden määrä on laskenut.

Kokoomus kannattaa elävän kielenopetuksen vahvistamista. Monipuolinen ja elävä kielitaito on rikkaus, jota tulee edistää kaikilla koulutusasteilla. Kielen oppiminen on erityisen tehokasta lapsen herkkyyksien aikana. Kielikylpyopetus ja kielisuihkutukset ovat erinomainen keino edistää lasten tutustumista kieleen jo varhaiskasvatuksen aikana.

Ensisijaisena tavoitteena tulee kuitenkin olla lasten osallistumisen vahvistaminen varhaiskasvatukseen. Yli 4-vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatukseen on Suomessa alhainen verrattuna yleisesti muihin Euroopan maihin. Vuonna 2012 yli 4-vuotiaista lapsista osallistui Suomessa varhaiskasvatukseen vain 75,1 prosenttia, kun

Ruotsissa yli 4-vuotiaista varhaiskasvatuksen piirissä oli yli 95 prosenttia. Mahdollisuuksien tasa-arvon vahvistamiseksi lasten osallistumisen nostamista varhaiskasvatukseen tulee edistää, sillä erityisesti heikompiosaiten perheiden lapset hyötyisivät laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Nämä lapset ovat useimmiten juuri varhaiskasvatuksen ulkopuolella.

Kokoomus kannattaa kieltenopiskelun tuomista osaksi varhaiskasvatusta pidemmällä aikavälillä. Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan parhaillaan varhennetun kieltenopiskelun aloittamista jo varhaiskasvatuksessa tai ensimmäisellä vuosiluokalla kokeiluna. Varhennetun kieltenopiskelun tavoitteena on tukea kieltenoppimista ja monipuolistaa kielivalintoja. Hallituskauden aikana kieltenopetuksen varhentamiseen on varattu yhteensä 10 miljoonaa euroa. Kokeilut käynnistyvät elokuussa 2017. Lisäksi vuoden 2016 valtion talousarviossa on varattu 842 000 euroa kielikylpytoiminnan laajentamiseen.

Kieltenopetuksen varhentaminen koskemaan kaikkea varhaiskasvatusta vaatii merkittäviä panostuksia myös opettajan- ja lastentarhanopettajakoulutukseen. Kielikylpyyn suuntautunutta lastentarhanopettajakoulutusta ei ole tarjolla lainkaan tällä hetkellä. Vaasan yliopistossa on käynnistynyt kielikylpyopetuksen koulutusohjelma luokanopettajakoulutuksessa. Myös yliopistokoulutetuista lastentarhanopettajista on pulaa. Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan yliopistokoulutettujen lastentarhanopettajien tutkintotavoitteiden nostamista, jotta pätevän henkilökunnan saatavuus voidaan turvata. Kielikylpyopetuksen osalta, ottaen huomioon varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne muutenkin, on perusteltua edetä kieliopetuksen laajentamisen osalta vaiheittain ja kokeilujen kautta. Tätä kehitystä Kokoomus edistää parhaillaan hallitusvastuussa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

53. Kieltenopetus uudistettava ja virkamiesten kielitaitovaatimukset uudelleenarvioitava

Satakunnan Kokoomusnuoret ry

Nykyinen kieltenopetusjärjestelmä käsittää äidinkielen lisäksi pakollisen oppimäärän A1-kieltä ja toista kotimaista kieltä. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa valtaosa suomalaisnuorista opiskelee kotimaisten kielten lisäksi vieraana kielenä ainoastaan englantia. Asiaa perustellaan sillä, ettei oppilaiden ammatinvalintamahdollisuuksia haluta rajoittaa molempien kotimaisten kielten hallinnan ollessa pakollisia virkamiesten kielitaitovaatimuksia.

Ongelma poistuisi muuttamalla virkamiesten kielitaitovaatimuksia siten, että heidän olisi osattava yhden kotimaisen kielen lisäksi vähintään kahta tehtävään soveltuvaa kieltä. Käytännössä tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että virkamieheltä voitaisiin

edellyttää äidinkielen (suomen tai ruotsin) lisäksi vaikkapa englannin ja kiinan osaamista.

Aloitteen pitkän aikavälin tavoitteena on kuroa kiinni suppean kieliosaamisemme aiheuttamat kustannukset kilpailukyvyillemme. Lisäksi aloitteen tavoitteena on lisätä valinnanvapautta yhteiskunnassamme sekä sivistyksessämme ja tällä tavalla monipuolistaa kansalaisten osaamista. Aloitteelle suotuisaa maaperää on jo rakennettu käynnissä olevassa lukiouudistuksessa, jonka tavoitteena on reaaliaineiden valinnaisuuden lisääminen. Jos opiskelija voi valita opiskeltavat reaaliaineet, miksei myös opiskeltavia kieliä? Kielivalinta ei myöskään saa olla esteenä nuorten tulevaisuuden ammatinvalinnalle.

Edellä mainitun perusteella Satakunnan Kokoomusnuoret ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ryhtymään toimiin kieltenopiskelun vapauttamisen ja virkamiesten kielitaitovaatimusten höllentämiseksi. Lisäksi puoluekokous kehottaa puolueen eduskuntaryhmää aloittamaan toimet aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 221.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

54. Kiinteistö- ja asuntokaupat maksettava vain tilisiirtona

Nokian Kokoomus ry

Harmaan talouden torjunta oli yksi Jyrki Kataisen hallituksen kärkihankkeista. Tavoitteena oli vähentää harmaata taloutta ja talousrikollisuutta sekä tukea laillista yritystoimintaa ja tervettä kilpailua. Tätä työtä tulee jatkaa ja tehostaa. Viranomaisten tietoon tuli ennätysmäärä talousrikoksia vuonna 2015. Törkeiden velallisen epärehellisyystapausten ja verorikosten määrä on kasvanut vuosien 2012 ja 2015 välillä yli 22 prosenttia. Sama kehitys on ollut törkeissä veropetoksissa.

Normaalissa asuntokaupassa varat liikkuvat useimmiten tilisiirtoina, mutta talousrikollisuudessa yleisin maksutapa on käteinen. Esimerkiksi Belgiassa kiinteistökauppaa koskee erityissäätely, jonka mukaan kaikki käteismaksut ovat kiinteistökaupassa kiellettyjä. Lain tarkoituksena on estää terrorismia ja rahanpesua.

Kiinteistötietojärjestelmä nauttii julkista luotettavuutta. Miten on mahdollista, että Suomen tasoisessa valtiossa kiinteistön kaupan saatavat varat voivat kuitenkin olla peräisin käteistaloudesta? Samoin asunto-osakkeiden kaupoissa liikkuu huomattavat varat. Sähköisen maksamisen etuna on jäljitettävyyden ja turvallisuuden. Käteismaksu asuntokaupassa ei välttämättä nouse esiin, koska kaupanvahvistaja ei vahvista rahanliikennettä eikä asunto-osakkeiden kauppvoja vahvisteta muuten kuin kauppakirjalla.

Julkiselta sektorilta ollaan vähentämässä työpaikkoja. Vähennysten tueksi pitää viranomaisille tarjota vastapainoksi työkaluja, jotta tehtävät saadaan niukkenevilla resursseilla hoidettua asiallisesti. Aloitteen perusteella helpotetaan muun muassa poliisin, verottajan ja ulosottoviranomaisen työtaakkaa sekä ehkäistään mahdollisuuksia rahanpesuun.

Aloitteella ei hankaloiteta jo muutenkin rehellisesti toimivien ihmisten asuntokauppoja. Suurin osa asuntokauppojen rahaliikenteestä hoituu nytkin normaalitilanteessa tilisiirtoina, joten tavallisen ihmisen elämää aloitteen mukainen menettely ei hankaloita. Aloitteen tarkoituksena on vähentää harmaata taloutta ja väärinkäytöstapauksia sekä vähentää rahanpesun mahdollisuuksia.

Edellä mainitun perusteella Nokian Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että asuntokaupan kauppasummaa ei ole Suomessa enää mahdollista suorittaa käteisellä tai shekkinä, vaan ainoastaan tilisiirtona.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nokian Kokoomus ry:n aloitteessa on ehdotettu, että kiinteistö- ja asuntokaupan maksaminen muuten kuin tilisiirtona tulisi kieltää. Puoluehallitus ymmärtää aloitteessa esitetyn ajatuksen harmaan talouden torjunnasta tällä keinolla. Puoluehallitus pitää tärkeänä keskustelua kaikista harmaantalouden torjuntaa koskevista ehdotuksista.

Suomalainen pankkijärjestelmä on osana yhtenäistä eurooppalaista maksualuetta eli ns. Sepa-aluetta. Säänneltäessä Suomessa tehtävien kauppojen maksutapoja, tulee huomioida sepa-aluetta koskeva EU-oikeudellinen sääntely. Puoluehallitus pitää tämän sääntelyn tarkoituksen toteuttamisen kannalta haastavana ajatuksena mahdollistaa vain yhden maksutavan sallimisen.

Puoluehallitus toteaa, että kiinteistö- ja asuntokaupan maksaminen käteisellä rahalla lienee kohtalaisen harvoin perusteltua. Pääsääntöisesti kyseessä olevat summat ovat sellaisia, että niiden suorittaminen käteisellä ei ole tarkoituksenmukaista tai perusteltua.

Kuitenkin puoluehallitus katsoo, että aloitteessa esitetyllä tavalla kiinteistö- ja asuntokaupan maksutavan rajoittaminen vain yhteen ainoaan maksutapaan ei ole perusteltua. Erilaiset perustellut omaisuusjärjestelyt voivat vaatia myös muiden maksutapojen kuin tilisiirron käyttämistä. Puoluehallitus toteaa, että kiinteistö- ja asuntokauppojen maksamisen yhteyteen liittyvä varainsiirtoverojärjestelmä osaltaan pitää huolta tosiasiallisen kauppahinnan maksamisen turvaamisesta. Puoluehallitus katsoo, että suomalaisen rahoitusalan toimintavapauksia maksutapatuotteiden suhteen ei tule rajoittaa liikaa. Tämän vuoksi puoluehallitus ei puolla maksutavan rajoittamista yhteen ainoaan vaihtoehtoon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

55. Kokoomukselle Perheet ja työelämä -asiakirja

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Suomalainen koulutusjärjestelmä on maailman tasa-arvoisin, ja esimerkiksi korkeakouluistamme valmistuvista jo yli puolet on naisia. Siitä huolimatta naisilla on usein vaikeuksia löytää erityisesti työuran alussa pysyvää työpaikkaa, mikä heijastuu myös myöhempään ura- ja palkkakehitykseen sekä lopulta naisten miehiä pienempiin eläkkeisiin. Työn ja perheen yhteensovittaminen sekä tasa-arvoiset uramahdollisuudet eivät ole pelkästään tasa-arvokysymys vaan myös merkittävä kansantaloudellinen asia.

Sivistyksellisten oikeuksien lisäksi työelämän mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumiseen vaikuttavat myös monet muut tekijät. Vanhemmuuden kustannusten tasaaminen on yksi merkittävimpiä naisten sujuvaan urakehitykseen vaikuttavista asioista.

Vanhemmuudesta aiheutuvien kustannusten lisäksi suuri merkitys naisten työmarkkina-asemalle sekä sujuvalle urakehitykselle on vanhempainvapaiden jakamisella. Vanhempainvapaita käyttävät lähes yksinomaan äidit. Lisäksi 88 prosentissa perheistä käytetään kotihoidon tukea vanhempainvapaan jälkeen ainakin jonkin aikaa. Lasta hoitaa lähes aina oma vanhempi (98 %), joka lähes aina (97 %) on äiti. Pitkät poissaolot työelämästä heikentävät naisten työmarkkina-asemaa sekä ura- ja palkkakehitystä usein entisestään.

Isille kiintiöidyt isyysvapaat ovat lisänneet isien käyttämiä perhevapaita. Isille kiintiöityä isyysvapaata äidin äitiys- tai vanhempainvapaan (1-18 päivää) aikana käytti 78 % isistä ja isyysvapaata vanhempainvapaakauden jälkeen (1-54 päivää) käytti 34 % isistä vuonna 2014. Isäkuukauden käyttäjien lukumäärä kaksinkertaistui sen voimassaoloaikana 2003 - 2012.

Perhevapaiden lisäksi yhteiskunnan palveluilla on iso merkitys. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen laatu, hinta ja saatavuus vaikuttavat erityisesti naisten työuraan, koska kunnallinen päivähoito on mahdollistanut nimenomaan naisten työssäkäynnin, koska juuri naiset ovat useimmiten hoitaneet lasta kotona.

Naisten määrä yritysten johtotehtävissä on kasvanut huimasti vuodesta 2003, jolloin naisia oli pörssiyhtiöiden hallituksissa ainoastaan 7 prosenttia. Keskuskauppakamarin viime vuoden tilastoissa naisten määrä oli noussut jo 24 prosenttiin ja isoimmissa pörssiyhtiöissä 30 prosenttiin. Liiketoimintojen johdossa naisten osuus on edelleen varsin vähäistä.

Myös yhä useampi köyhä Suomessa on ikääntynyt nainen. Naisten eläkkeet ovat keskimäärin miehiä huomattavasti pienempiä johtuen työuran pituudesta ja urakehityksestä sekä palkkaerosta. Ikääntyneet naiset ovat erityisessä köyhyysvaarassa, koska moni heistä asuu yksin eikä heille ole kertynyt juurikaan työeläkettä.

Kokoomuksen arvot, kuten mahdollisuuksien tasa-arvo, kannustavuus ja välittäminen, yhdistävät suurta joukkoa suomalaisia. Monet nykyisen hallituksen päätökset osuvat ikävästi erityisesti lapsiperheisiin ja julkissektorin koulutettuihin naisiin. Kokoomuspuolueen on onnistuttava nykyistä paremmin muotoilemaan arvolähtöiset tavoitteet ja selkeä viesti myös työikäisille naisille tärkeissä kysymyksissä, jotka usein liittyvät lapsiin, perheisiin ja työelämään. Tähän tarvitaan pitkäjänteistä ja laajaa ohjelmatyötä.

Edellä olevan perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että kokoomukselle valmistellaan perheitä ja työelämää koskeva asiakirja, johon kootaan kokonaisesitys kokoomuksen tavoitteista mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Naisten Liitto esittää, että kokoomukselle valmistellaan perheitä ja työelämää koskeva ohjelma. Puoluehallitus kiittää esittäjää tärkeään ja varsinkin ajankohtaiseen aiheeseen tartumisesta. Perheen ja työelämän yhdistämisen helpottamista on nostettu esiin esimerkiksi äitienpäivän alla julkaistussa kokoomuksen toimenpidekampanjassa, mutta vanhempien välisen mahdollisuuksien tasa-arvon takaamiseksi tarvitaan tekoja jatkossakin. Lisäksi puolueella ei ole tällä hetkellä selkeää, ajankohtaista kantaa tiettyihin keskeisiin perhe- ja työelämäpolitiikan kysymyksiin, kuten esimerkiksi kotihoidon tuen uudistamiseen.

Puolueen ohjelmatyötä on uudistettu kevään 2016 aikana siten, että poliittinen valmistelu järjestäytyy uusiin verkostoihin ja vaikuttajaryhmiin. Näin voimme taata jokaiselle vaikuttamisesta kiinnostuneelle kokoomuslaiselle mielekkään paikan osallistua puolueen toimintaan ja puolueen linjausten valmisteluun. Kokoomuksen perhe- ja työelämäpolitiikkaa linjaavan asiakirjan valmistelu sopii erinomaisesti nyt perustettavien hyvinvointipolitiikan sekä työ- ja elinkeinopolitiikan verkostojen tehtäväksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

56. Kokoomuksen edistettävä sotilaallisen valmiuden lakeja

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Kokoomuksen tulee edistää tällä hallituskaudella sotilaallisten valmiuslakien uudistamista. Itä-Ukrainassa käynnissä oleva sota ja Venäjän sotilaallinen aktivoituminen ovat esimerkkejä siitä, miten nykyiset sotilaallista voimaa sisältävät konfliktit voivat muodostua ja täten myös eskaloitua päivissä, jopa tunteissa.

Krimin kriisin seurauksena venäläisiä maahanlaskujoukkoja lennätettiin Venäjän alueelta Ukrainalle kuuluvan Krimin alueelle. Päätös joukkojen lähettämisestä tehtiin joidenkin kymmenien tuntien jälkeen siitä, kun Ukrainan parlamentti oli äänestänyt presidentti Viktor Janukovytsin erottamisesta.

Venäjän toteuttama sotilaallinen operaatio Ukrainan alueelle osoittaa sen, miten Venäjän asevoimilla on korkea kyky toteuttaa muutaman päivän viiveellä laajoja sotilasoperaatioita niin Kaukoidässä kuin manner-Euroopassa.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret kehottaa Kokoomusta edistämään puolustusministeriön kaavailemaa lakiuudistusta, joka toteutuessaan antaa ylipäällikölle mahdollisuuden asettaa 25 000 reserviläistä hyvin lyhyessä ajassa tarvittavaan sotilaalliseen valmiuteen.

Lisäksi kokoomuksen on edistettävä lakimuutosta, joka sallisi varusmiesten käytön myös ennalta-arvaamattomissa kriisitilanteissa, joissa sotilaallista voimaa tai terroritoimintaa käytetään Suomen suvereniteetin horjuttamiseksi. Yksilönoikeudet on otettava näitä lakiuudistuksia tehtäessä huomioon, mutta niistä ei tule tehdä estettä prosessin etenemiselle, sillä suurta kuvaa tarkasteltaessa asevoimiamme nopea toimintakyky on varmistettava ja etulyöntiasemamme säilytettävä mahdollisessa kriisitilanteessa.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että aloitteen asiasisältöä ja kaavailtuja valmiuslain uudistamisprosesseja edistetään tällä vaalikaudella aloitteessa esitettyjen perustelujen pohjalta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Asevelvollisuuslain mukaan kertausharjoitusten yksi tarkoitus on sotilaallisen valmiuden joustava kohottaminen. Mikäli harjoitus kutsutaan koolle tässä tarkoituksessa, on nykymuotoisen vuonna 2007 uudistetun lain mukaan asevelvolliset määrättävä harjoitukseen vähintään kolme kuukautta ennen sen alkamista.

Kuten aloitteentekijät toteavat, turvallisuustilanteen muutokset voivat kuitenkin tapahtua huomattavan nopeasti. Nykylain mukainen menettely onkin liian hidas tapauksissa, joissa kertausharjoitus kutsuttaisiin koolle valmiudellisista syistä.

Jotta puolustusvoimat pystyvät vastaamaan muuttuneeseen tilanteeseen, on hallitus vienyt huhtikuussa 2016 eduskunnan käsiteltäväksi aloitteen tekijöiden esille nostaman kaltaisen hallituksen esityksen asevelvollisuuslain muuttamiseksi.

Asevelvollisuuslakia on ehdotettu muutettavaksi niin, että valmiudellisista syistä kertausharjoitukseen voidaan määrätä ilman kolmen kuukauden aikarajaa ja tarvittaessa vaikka välittömästi. Ehtona on, että kyse on nimenomaan sotilaallisen valmiuden joustavan kohottamisen tarkoituksessa järjestetystä harjoituksesta, ja että Suomen turvallisuusympäristössä ilmenevä tarve edellyttää tällaisen kertausharjoituksen järjestämistä.

Tällaisen harjoituksen tavoitteen toteutumisen kannalta mahdollisimman kattava osallistuminen olisi tärkeää. Tästä syystä vapautusta ei voisi hakea samoilla perusteilla kuin tavanomaisesta kertausharjoituksesta, vaan vapautus voitaisiin siis myöntää vain, jos se olisi asevelvollisen perhe- tai taloudellisten olojen taikka ammatin tai elinkeinon harjoittamisen takia välttämätön. Vapautusta haettaisiin samassa menettelyssä kuin tavanomaisesta kertausharjoituksesta eikä hakemuksen, oikaisuvaatimuksen tai valituksen vireilläolo ei oikeuttaisi jäämään pois harjoituksesta.

Koska yhteiskunnallisesti tärkeiden toimintojen turvaaminen vaatii hyvin koulutettuja joukkoja, ehdotetaan saman lakimuutoksen yhteydessä kertausharjoitusten yhteenlaskettujen enimmäisaikojen kaksinkertaistamista. Kertausharjoitusten yhteenlasketut enimmäisajat eivät kuitenkaan koskisi kertausharjoituksia, joilla mahdollistetaan sotilaallisen valmiuden joustava kohottaminen. Yksittäinen asevelvollinen voitaisiin määrätä harjoitukseen korkeintaan 30 päiväksi kerrallaan. Harjoitus olisi peruttava heti, kun tilanne sen sallii.

Päätös tällaisesta kertausharjoituksesta tehtäisiin puolustusvoimista annetun lain 32 § 2 mom. mukaan sotilaskäskyasioiden mukaisessa päätöksentekomenettelyssä, jossa tasavallan presidentti ratkaisee asian puolustusvoimain komentajan esittelystä, puolustusministerin on oltava läsnä ja lausuttava asiasta mielipiteensä, ja pääministeri voi olla läsnä ja lausua asiasta mielipiteensä.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittävät aloitteessaan myös lakimuutosta, joka "sallisi varusmiesten käytön myös ennalta arvaamattomissa kriisitilanteissa, joissa sotilaallista voimaa tai terroritoimintaa käytetään Suomen suvereniteetin horjuttamiseksi."

Muuttuvassa maailmassa on tärkeää huolehtia, että valmiuden säätelyn työkalut ovat ajanmukaiset, ja että koko puolustusvoimien työkalupakkia (kantahenkilökunta, reserviläiset ja varusmiehet) voidaan käyttää sen päätehtävässä, Suomen sotilaallisessa puolustamisessa. Puolustusministeriön pyynnöstä tammikuussa 2016 annettu oikeuskanslerin lausunto varusmiesten käyttämisestä joustavan valmiuden kohottamisen sekä sodan ajan tehtävissä selvensi, että varusmiehiä on mahdollista käyttää näiden koulutusta vastaavissa maanpuolustuksellisissa tehtävissä. Oikeuskanslerin lausunnonkin perusteella puolustusvoimat on katsonut, että tältä osin ei ole tarvetta lainsäädännön muutoksiin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

57. Kokoomuksen edistettävä turvallisuuspoliittista keskustelua

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittinen tilanne Pohjoismaiden ja Itämeren alueella on heikentynyt. Taustalla ovat Venäjän federaation sotilaalliseen voimannäyttöön painottuva ulkopolitiikka ja Euroopan mantereen turvallisuuspoliittisen tasapainon järkkyminen. Eurooppa on kohtaamassa kylmän sodan jälkeisen ajan merkittävimmän kriisin, sillä voimapolitiikka on tehnyt paluun myös eurooppalaiseen turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja diplomatian merkitys on joissain määrin vähentynyt vuodesta 2014 alkaen.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee seuraavat viisi vuotta Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisessa viitekehyksessä tärkeimpinä sitten vuosien 1990-1995 linjausten jälkeen. Venäjän federaation sotilaallinen aktivoituminen arktisella alueella sekä Itämerellä ja sekaantuminen Itä-Ukrainan sotaan ovat heiluttaneet yhteisymmärrykseen ja yhteistyöhön perustuvaa turvallisuuspoliittista keskustelua EU:n ja Venäjän välillä.

Ukrainan tapahtumien takia puolustusliitto Nato on myös palannut vanhaan kollektiivisen puolustuksen doktriiniin aikaisemmasta kriisinhallintaan painottuneesta suuntauksesta (ISAF 2001-2014). Lisäksi Yhdysvallat on pyrkinyt tasapainottamaan Euroopan turvallisuuspoliittista ympäristöä sijoittamalla Baltiaan kaksi nopean toiminnan prikaatia vuodesta 2016 alkaen.

Sotilaallinen aktivoituminen näkyy myös Suomen lähialueilla. Suomalainen turvallisuuspoliittinen keskustelu elää edelleen menneessä ja olemme itsenäisenä valtiona hoitaneet turvallisuuspolitiikan tyydyttävällä menestyksellä. Ruotsin oikeistoblokki on kääntynyt vuosien 2014-2016 aikana kannattamaan Ruotsin Nato-jäsenyyttä. Suomelle on tärkeää tehdä Ruotsin kanssa sotilaallista yhteistyötä, mutta samalla meidän tulee varmistaa oma selustamme: Ruotsin parlamenttivaalit vuonna 2018 voivat olla ratkaiseva käänne myös Suomen asemalle Euroopan turvallisuuspoliittisessa ympäristössä.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää nykyisen turvallisuuspoliittisen keskustelun päivittämistä vanhoista mantroista ja toivoo samalla kokoomuksen edistävän järkipärisen keskustelun aktivoimista. Keskustelu on aloitettava tällä vaalikaudella, sillä Ruotsin poliittinen tilanne heijastunee myös meidän valtioomme. Suomessa on aloitettava henkinen valmistautuminen niin poliitikkojen kuin kansan parissa maamme mahdollisen turvallisuuspoliittisen tilanteen muuttumiseen lähivuosina.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa

eduskuntaryhmää toimimaan siten, että suomalaista turvallisuuspoliittista keskustelua kehitettäisiin vuosien 2016-2019 aikana niin omassa kuin muissa puolueissa kuitenkin niin, että kokoomus toimii tämän keskustelun johtotähtenä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden arvioon Itämeren heikentyneestä turvallisuustilanteesta ja tarpeesta käydä turvallisuuspoliittista keskustelua Suomessa.

Venäjän laittomat toimet Krimillä ja Itä-Ukrainassa ovat lisänneet idän ja lännen välistä vastakkainasettelua. Muuttuneen toimintaympäristön seurauksena Nato on palannut korostamaan kollektiivista puolustuskykyään kansainvälisen kriisinhallinnan sijaan. Kehitys on johtanut tilanteeseen, jossa Itämeren strateginen merkitys sekä Natolle että Venäjälle on korostunut. Tällä kehityksellä on myös merkittävä ja suora vaikutus Suomen turvallisuuspoliittiseen asemaan. Myönteinen suhdekehitys Venäjän ja lännen välillä näyttää lähitulevaisuudessa vaikealta.

Huolta aiheuttaa myös Venäjän sisäinen kehitys. Venäjän johto pelkää sisäistä liikehdintää, mikä näkyy kovina otteina oppositiota ja vapaata mediaa vastaan. Lisäksi Venäjän talous on ajautunut kriisiin pitkäaikaisten rakenneongelmien ja raaka-ainemarkkinoiden heikentymisen seurauksena. Talousvaikeudet eivät kuitenkaan ole estäneet investointeja Venäjän asevoimien uudistamiseen ja sotilasmenojen kasvu onkin ollut nopeaa.

Puoluehallitus yhtyy myös näkemykseen siitä, että Ruotsin porvariallianssin myönteinen Nato-kanta sekä Itämeren heikentynyt turvallisuustilanne ovat johtaneet Ruotsissa Suomea avoimempaan Nato-keskusteluun, mikä tulee todennäköisesti olemaan yksi vuoden 2018 vaaliteemoista Ruotsin eduskuntavaaleissa. Suomen on oltava hereillä ja tiiviisti tekemisissä ruotsalaisten kanssa yhteisen tilannekuvan hahmottamiseksi. Suomen ja Ruotsin yhteistyötä tulee syventää myös ulkopoliittikan puolella. Hallitukselle huhtikuussa annettu Nato-selvitys toimii pohjana laajemmalle kansalaiskeskustelulle Nato-jäsenyyden vaikutuksista.

Kokoomus on johdonmukaisesti pyrkinyt edistämään toiminnassaan avointa ja faktapohjaista keskustelua ulko- ja turvallisuuspolitiikasta. Vuoden 2006 puoluekokouskannanotossa todetaan seuraavasti: ”Ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisissä kysymyksissä laaja kansallinen yhteisymmärrys on tärkeää. Se ei kuitenkaan saa olla esteenä avoimelle keskustelulle, erilaisten näkemysten esittämiselle ja uudistumiselle. Kokoomuslainen ulko- ja turvallisuuspolitiikka on avointa. Ulkopoliitiikasta tulee karistaa liika salatiedemäisyys; ulkopoliitiikkaa voi ymmärtää ja siitä saa puhua kuka tahansa!”

Puoluekokous käsittelee Kokoomuksen tuoreen ulko- ja turvallisuuspoliittisen kannanoton Lappeenrannassa. Kannanotto pyrkii lisäämään Suomessa käytävää ulko- ja turvallisuuspoliittista keskustelua puhumalla asioista avoimesti ja suoraan.

Puoluehallituksen päättämänä myös puolueen sisäinen vaikuttamistyö järjestyy kevään aikana uusiin verkostoihin ja niiden alle perustettaviin vaikuttajaryhmiin. Verkostojen johto koordinoi kokonaisuutta, vaikuttajaryhmissä taas keskitytään tietyn erityisalueen vaikuttamistyöhön ja poliittiseen valmisteluun. Verkostouudistuksen myötä Kokoomuksen on mahdollista ottaa näkyvämpää roolia myös ulko- ja turvallisuuspoliittisessa keskustelussa sekä aktivoida jäsenistöään käymään keskustelua aktiivisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

58. Kokoomuksen ja Nykypäivä-lehden maksuosuutta perusjäsenmaksusta pienennettävä

Ydin-Hämeen Kokoomus ry

Ydin-Hämeen Kokoomus ry ei pidä oikeana puolueen maksuosuutta nykyisessä jäsenmaksussa. Se on liian korkea, eikä anna yhdistykselle mahdollisuutta periä haluamaansa jäsenmaksua. Varsinkin Nykypäivä-lehden maksuosuutta tulisi tarkastella kriittisesti.

Ydin-Hämeen Kokoomuksessa halutaan tarjota toimintaa, jotta jäsenmaksulle tulee vastinetta. Yhdistyksen tulee järjestää vaalitulaisuuksia ja muita tapahtumia, joista luonnollisesti aiheutuu kustannuksia. Yhdistyksen omaa jäsenmaksua ei voi nostaa yli ”kipukynnyksen”. Liian korkeasta jäsenmaksusta seuraa laiminlyöntejä ja myöhemmin eroamisia tai erottamisia.

Pidämme valitettavana, että useat yhdistykset eivät pysty tarjoamaan jäsenilleen ja yleisölleen juuri mitään. Seurauksena on, että yhdistyksiä liitetään yhteen, mistä aiheutuu jäsenkatoa. Tällainen toimintamalli ei ole kovin järkevä.

Pidämme tärkeänä, että voimavaroja käytetään nykyaikaisesti sähköiseen mediaan, koska jäsenemme ovat valveutuneita sitä käyttämään.

Edellä esitetyn perusteella Ydin-Hämeen Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluevaltuuston toimimaan yhdistysten parhaaksi, jotta ne voivat taloutensa kohentuessa tarjota jäsenille ja yleisölle niiden haluamia vaali- ynnä muita tapahtumia sekä hillitsemään jäsenkatoa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 125.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous katsoisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

59. Kokoomuksen jäsenmaksu ilman Nykypäivää vaihtoehdoksi

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Kokoomuksen jäsenmäärä on laskussa ja uusia jäseniä kaivataan. Esitämme jäsentilanteen parantamiseksi muutosta jäsenmaksuihin. Nykyinen puolueen perimä jäsenmaksu on kallis verrattuna muihin yhdistyksiin. Puolue pystyy alentamaan jäsenmaksua, jos Nykypäivä-lehti jätetään pois. Alempi jäsenmaksu olisi 20 euroa. Nykypäivä-lehden tilaajille jäsenmaksu säilyisi ennallaan.

Edellä todetun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta esittämään jäsenmaksumuutosta siten, että Nykypäivälehdteen tilaus tulee valinnaiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 125.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous katsoisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

60. Kokoomuksen seniorijaoston toiminnan vahvistaminen ja resursoiminen

Meri-Helsingin Kokoomus ry

Kokoomuksen Seniorijaosto on perustettu puoluehallituksen päätöksellä joulukuussa 2014 seniori-ikäisten kokoomuslaisten aseman vahvistamiseksi puolueen poliittisessa päätöksenteossa. Se toimii kokoomuksen ohjelmatyön osana muodostaen valtakunnanlaajuisen verkoston, joka järjestää tapahtumia ja seminaareja eri puolilla Suomea. Jaoston päätavoitteena on poliittisen vaikuttamisen kautta edistää kaikkien eläkkeellä olevien ja eläkeikää lähestyvien kansalaisten elämänpiirin kehitystä myönteisellä tavalla. Seniorijaoston toiminnan pohjana on kokoomuksen käsitys, että hyvä yhteiskunta perustuu kansalaisten yhdenvertaiseen mahdollisuuteen osallistua yhteisten asioiden hoitoon ja päätöksentekoon, ja että tavoiteltava demokraattinen järjestelmä perustuu vapaaseen osallistumisoikeuteen, monipuolisiin vaikuttamismahdollisuuksiin ja ihmisten aktiivisuuteen. Tavoitteena on kansalaisten kuuleminen ja monipuolinen vuorovaikutus.

Eläkeläisiä on maassamme nykyään noin 1,5 miljoonaa, ja joukko kasvaa. Seuraavan vuosikymmenen aikana ikääntyvä väestö tulee olemaan yksi suomalaisen yhteiskunnan keskeisistä haasteista. Tämä tulee vaikuttamaan myös kokoomusyhdistysten toimintaan ja on siten myös puolueelle suuri haaste. Onko meillä riittäviä valmiuksia hyödyntää eläkkeellä olevien osaamista, kokemusta, verkostoja ja aktiivisuutta järjestötyössä sekä poliittisessa vaikuttamisessa? Tilastojen mukaan uskollisin äänestäjäkuntamme löytyy vanhemmista ikäluokista. Pystymmekö säilyttämään heidän luottamuksensa? Tässä kysymyksiä, joiden kohtaamisessa

Seniorijaoston toiminnan kehittäminen tavoitteidensa saavuttamiseksi valtakunnanlaajuisesti voi käsityksemme mukaan olla avainasemassa.

Edellä esitettyjen perustelujen pohjalta Meri-Helsingin Kokoomus ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluevaltuustoa ryhtymään kaikkiin sellaisiin toimiin, jotka luovat Seniorijaostolle parhaat mahdolliset toimintaedellytykset suorittaa tehtäväänsä niin puolueeseen kuuluvien eläkeläisten kuin kaikkien suomalaisten senioreiden äänitorvena sekä heidän myönteisen elämänpiirinsä aloitteellisena edistäjänä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy Meri-Helsingin Kokoomuksen näkemykseen siitä, että seniorijaosto tekee merkittävää ja arvokasta työtä puolueen ja yhteiskunnan hyväksi.

Puolueen ohjelmatyötä on uudistettu kevään 2016 aikana siten, että poliittinen valmistelu järjestäytyy uusiin verkostoihin ja vaikuttajaryhmiin. Näin voimme taata jokaiselle vaikuttamisesta kiinnostuneelle kokoomuslaiselle mielekkään paikan osallistua puolueen toimintaan ja puolueen linjausten valmisteluun. Samalla verkostojen toiminnansuunnittelua jätkevöitetään, jolloin myös toiminnan resursointiin kyetään varautumaan puolueessa nykyistä paremmin. Tämä koskee myös seniorijaosta.

Puoluehallitus toivoo, että oman toimintansa lisäksi seniorijaoston aktiiviset jäsenet osallistuvat eri politiikanalojen substanssiverkostojen ja -vaikuttajaryhmien toimintaan. Näin voimme varmistaa, että senioreiden ääni ja tarpeet otetaan monipuolisesti huomioon kaikessa kokoomuksen toiminnassa ja politiikassa.

Puoluehallitus katsoo, että puolue on myös valmis tukemaan seniorijaosta toiminnan valtakunnallisuuden ja laajentamisen vahvistamisessa esimerkiksi viestinnän keinoin. Puoluehallitus kehottaa seniorijaosta sekä puoluetoimistoa ja piirijärjestöjä entistä tiiviimpään yhteistyöhön tämän mahdollistamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

61. Kokoomuksen tuotava oma näkökulma ja ehdotus perustulokeskusteluun

Jyväskylän Kansallisseura ry

Suomen hallitus on ottanut ohjelmaansa perustulokokeilun järjestämisen. KELA-johtoisen tutkimusryhmän esiselvitys on valmistunut ja siinä esitetään kokeilua varten erilaisia malleja ja kokeilun tekotapoja maan hallituksen pohdittavaksi. Kokoomuksen on oltava aktiivinen perustulokokeilun valmistelussa ja haettava luovasti ja ennakkoluulottomasti sosiaaliturvan erilaisia malleja ja hylätä ne mallit, jotka ovat osoittautuneet toimimattomiksi ja joita voidaan kuvata ”sosiaalidemokraattiseksi

tempputyöllistämiseksi”. Kokoomuslaista perusturvamallia ei ole toistaiseksi määritelty tyhjentävästi.

Perustulo on idea, millä turvataan ihmisen perustoimeentulo mahdollisimman yksinkertaisella ja ihmisarvoa kunnioittavalla tavalla. Tuleva perustulokokeilu voi olla yksi askel prosessissa, millä selvitetään sen toteutukseen liittyviä ongelmia. Perustulon suuntaan on joka tapauksessa mentävä, sillä nykyinen sosiaaliturva ja siihen liittyvä ns. osallistuva sosiaaliturva ovat tiensä päässä. Kokoomuksen on syytä monella tapaa aktivoitua yhteiskunnallisena uudistajan ja tuoda omia näkökulmia perustulokeskusteluun ja mieluiten myös kokeiluun. Tällainen näkökulma voisi olla Ajatuspaja Liberassa kehitetty perustili-idea, jota on ollut myös kokoomuslainen Elina Lepomäki kehittämässä. Perustiliin sisältyy perustulo ja se voi olla yksi tapa toteuttaa perustulo. Se on kuitenkin paljon laajempi idea mm. siksi, että siinä siirretään näkökulmaa kuukausi- ja vuosituloista elinkaarituloihin. Siinä tavallaan yksilö maksaa oma sosiaaliturvaansa omilla päätöksillään elinkaarensa aikana. Lisäksi perustilin rahoitus voisi olla edullisempi, kun nykyisin esitettyjen perustulomallien, koska siinä annettava tietty alkupääoma on laskennallinen, mitä voi käyttää tarvittaessa ja toisaalta kartuttaa tilapäisilläkin töillä. Perustili ei nosta työn verotusta, vaan tähtää parhaimmillaan kokonaisveroasteen laskuun.

Tiettävästi KELA-johtoinen tutkimusryhmä ei ole ottanut ehdotuksiinsa vielä perustilin kokeilua, vaikka se on ollut mukana taustaselvityksissä. Keväällä asiantuntijaryhmä (Lepomäki, Harisalo, Malmi, Pursiainen, Vahtera) on kuitenkin tehnyt konkreettisen ehdotuksen perustilin kokeilusta opiskelijoihin. Tämä pitäisi saada osaksi tulevia perustulokokeiluja. Ratkaisu ottaa huomioon myös hallituksen esittämän opintotuki uudistuksen, joka voidaan kokonaisuudessaan toteuttaa perustilin muodossa. Jos itse perustulokokeiluun varatut rahat eivät nyt riitä useamman mallin kokeiluun, niin kokeiluun voisi löytyä rahoitusta muista lähteistä. Osatyökykyisten työllisyyttä parantaviin uusiin lainsäädäntöesityksiin on varattu valtiontalouden kehyksissä rahoitusta 5,5 miljoonaa euroa vuonna 2016, 18,8 miljoonaa euroa vuonna 2017 ja 29,1 miljoonaa euroa 2018. Jos esimerkiksi osakin näistä varoista voitaisiin siirtää perustilikokeiluun, niin jo tällä toimenpiteellä saataisiin todella uutta tietoa työmotivaatiokäyttäytymisestä ja täten voitaisiin laajentaa myös perustulokokeilua uuteen suuntaan.

Edellä esitetyn perusteella Jyväskylän Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen perustamaan asiaa tuntevista jäsenistä työryhmän, joka aktiivisesti seuraisi tulevaa perustulokokeilua sekä keräisi ja jäsentäisi tietoja perustulomalleista ja toteuttamistavoista kokoomuspäättäjille niin maan hallituksessa kuin eduskunnassakin. Lisäksi puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen toimimaan niin, että yhdeksi kokeilumalliksi saataisiin asiantuntijaryhmän esittämä perustili opiskelijoille.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kansallisseura ry nostaa esiin tärkeän ja ajankohtaisen sosiaaliturvan uudistamista koskevan kokonaisuuden. Hallitusohjelmaan otettu perustulokokeilu on ollut yksi kuluvaan vaalikauden suurinta kansainvälistä mediahuomiota herättänyt hallitusohjelmakirjaus. Työtä kokeilun seuraamiseksi ja kokoomuslaisten näkökulmien sekä mallien esittämiseksi keskusteluun on tehty ja tehdään jatkuvasti.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän asettamana toimii varapuhemies Paula Risikon johtama sosiaaliturvan uudistamista ja perustulokokeilua käsittelevä työryhmä, jossa on mukana eduskuntaryhmän jäseniä sekä ryhmän ulkopuolisista kokoomuslaisia asiantuntijoita.

Kokoomuslainen lähtökohta on, että työn teettämisen ja vastaanottamisen tulee aina olla kannattavaa. Suomi tarvitsee monipuolisen toimenpidekokonaisuuden, jolla tehdään työn vastaanottaminen, sen teettäminen ja ylipäänsä työmarkkinoille osallistuminen taloudellisesti kannattavammaksi. Kokoomus luonnollisesti valmis harkitsemaan kaikkia uudistuksia ja toimenpiteitä, jotka lisäävät tehdyn työn määrää, kannustavat yrittäjyyteen ja tekevät työn vastaanottamisen houkuttelevampaa jokaisessa tilanteessa.

Kokoomuslainen sosiaaliturva-ajattelu perustuu ajatukseen, että kaiken yhteiskunnan tuen perusedellytyksenä on oltava työn vastaanottovelvoite. Samalla tukijärjestelmän kokonaisuutta on muokattava kannustavammaksi sosiaaliturvan ja palkansaajana, yrittäjänä tai elinkeinonharjoittajana saadun tulon yhteensovittamiseksi.

Kokoomus ei ole varauksettomasti kannattanut perustuloa. Perustulosta ei ole olemassa yhtä selkeää ja laajaa yksimielisyyttä nauttivaa mallia, vaan käsityksiä käsitteen tai mallin sisällöstä on lähes yhtä monta kuin on keskustelijoitakin. Tästä syystä hallituksen teettämä esiselvitys perustulokokeilulle onkin tärkeä askel koko perustulokeskustelussa.

Epäilyjä perustulomallien toimivuudesta herättävät niiden mahdolliset negatiiviset dynaamiset vaikutukset eli mahdollinen tuensaajien passivoivuus. Yhtäläillä epäselviä ovat mallien kustannusvaikutukset julkiseen talouteen, niiden rahoittaminen ja rahoitustarpeen näkyminen todellisuudessa kiristyvänä tuloveroasteikkona. Parhaimmillaan perustulokokeilu antaa vastauksia näihin ja muihin avoimiin kysymyksiin.

London School of Economics -yliopiston professori Anthony Atkinson on esittänyt vaihtoehtoisen mallin perustulolle. Kyse on osallistumistulosta, jossa korotetun perusturvan saaminen liitetään yhteiskunnallisesti hyödylliseen toimintaan osallistumiseen. Mallin ajatuksena on turvata tulontasaus ja köyhyyden vähentäminen ilman merkittäviä negatiivisia kannustinvaikutuksia. Eduskuntaryhmän sosiaaliturvan uudistamista pohtinut työryhmä on osaltaan päätenyt työssään siihen tulokseen, että osallistumistulo ja sen suomalainen sovellus eli osallistava sosiaaliturva voisivat olla

Kokoomuksen vastaus sosiaaliturvan kehittämiseksi entistä kannustavammaksi ja työllisyyttä lisääväksi.

Osallistavan sosiaaliturvan ajatuksen taustalla on havainto siitä, että perinteinen työttömien aktivointipolitiikka on osoittautunut heikoksi keinoksi työllistää pitkäaikaistyöttömiä ja estää syrjäytymistä. Aktiivisella sosiaalipolitiikalla on ollut enemmän kuntouttava kuin työllisyyspoliittinen merkitys. Osallistavan sosiaaliturvan tavoitteena on työikäisten työelämän ja opiskelun ulkopuolella olevien ihmisten aktivointi koulutukseen, kansalaistoimintaan tai muuhun yhteisölliseen toimintaan.

Siinä missä perustulo on yhteiskuntafilosofinen ihanne, tulonjaon tasauksen väline ja joidenkin tulkintojen mukaan mahdollinen uusi perusoikeus, on osallistava sosiaaliturva puolestaan reaalipoliittinen ja käytännönläheinen väline edistää työllisyyttä ja vähentää osattomuutta yhteiskunnassa. Osallistavan sosiaaliturvan kehittäminen on mainittu myös hallitusohjelman tavoitteissa.

Kokoomuksen työ sosiaaliturvan kehittämiseksi kannusvammaksi ja osallistavammaksi jatkuu. Vaikutamme sekä tulevan kokeilun sisältöön että luomme omaa mallia. Työstä raportoidaan mm. puoluehallitukselle.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

62. Kokoomus aidon maakuntaitsehallinnon taakse

Porin Kokoomus ry

Kokoomuksella on pitkät perinteet maakuntaitsehallinnon puolustamisessa. Vuoden 1979 kunnallispoliittisessa ohjelmassa todettiin, että maakuntaitsehallinnon avulla voidaan vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja parantaa kuntien yhteistyötä. Maakuntavaltuustot on valittava kunnallisvaalien yhteydessä ja itseverotusoikeus on selvitettävä.

Vielä vuonna 1984 Näkökohtia aluepolitiikasta -asiakirjassa todetaan, että kehittämisedellytykset tunnetaan parhaiten itse alueella, joten yleisen kehittämissuunnittelun tulee tapahtua alueellisesti alueellisen itsehallinnon kautta.

Millaiseksi uusi väliporras muodostuu on vielä osin auki. Neuvotteluja helpottaisi, jos kokoomus ottaisi myönteisen kannan maakuntaitsehallintoon sen aidoimmassa muodossa ja palaisi ohjelmallisille juurilleen.

Edellä olevan perusteella Porin Kokoomus ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous ottaa myönteisen kannan maakuntaitsehallintoon ja velvoittaa puoluehallituksen edistämään aitoa maakuntaitsehallintoa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Porin Kokoomus esittää, että kokoomus edistäisi aitoa maakuntaitsehallintoa. Aitoa itsehallintoa ei tarkkaan määritellä, mutta aloitteessa viitataan verotusoikeuteen.

Kataisen hallituskaudella Suomessa yritettiin kuntauudistusta ja vahvaan peruskuntaan sekä myöhemmin viiteen kuntayhtymäpohjaiseen sote-alueeseen perustuvaa sosiaali- ja terveystalvuelujen rakenneuudistusta. Nämä uudistukset eivät onnistuneet. Sipilän hallitus on päättänyt toteuttaa sote-uudistuksen maakunnallisen itsehallinnon pohjalta sekä yhdistää samaan maakuntahallintoon valtion aluehallintoa.

Itsehallinto on monitulkintainen käsite. Perinteisesti sen katsotaan tarkoittavan vaaleilla valitun valtuuston mahdollisuuksia päättää asioista yleisen toimivallan ja verotusoikeuden puitteissa, eli itse määritellä itselleen tehtäviä sen lisäksi, että valtio näitä tehtäviä määrittää. Nykyään kunnilla on vastaava itsehallinto, joka on turvattu perustuslaissa.

Itsehallinto sopii erilaisiin tehtäviin hyvin erilaisella tavalla. Alueen vapaamuotoiseen kehittämiseen ja elinvoiman lisäämiseen itsehallinto on hyvä ja perusteltu hallintomuoto. Suomen tulevien maakuntien pääasiallinen tehtävä on kuitenkin sosiaali- ja terveystalvueluista vastaaminen. Valtaosa menoista tulee koostumaan sote-menoista. Sosiaali- ja terveystalvuelut ovat lakisääteisiä perusoikeuksia, joissa ei voi perustuslainkaan mukaan olla kovin suuria alueellisia eroja. Valtion tulee varmistaa yhdenvertaiset sosiaali- ja terveystalvuelut koko Suomessa. Näin ollen tulevissa maakunnissa yhteen sovitetaan luonteeltaan hyvin erilaisia tehtäviä, joihin itsehallinto sopii eri tavalla.

Itsehallintoon liitetään usein verotusoikeus. Joissain olosuhteissa maakuntien verotusoikeuden voisi nähdä kannustavan tehokkuuteen, koska asukkaat asettaisivat verotason haluamaansa tasapainoon menojen kanssa. Tätä perustetta kuitenkin heikentää se, että useiden tulevien maakuntien kantokyky on niiden pienen koon vuoksi hyvin rajallinen, ja ennen kaikkea se, että maakuntien pääasiallinen tehtävä on vastata sosiaali- ja terveystalvueluista, jotka ovat perusoikeus. Sosiaali- ja terveystalvueluja ei maakunta voi siis juuri rajoittaa, vaikka asukkaat niin päättäisivät ja sen vuoksi myös verotaso ei olisi maakuntien päätettävissä. Maakuntien rahoituksen järjestäminen mahdollistaa paremman valtion koordinaation, kokonaisveroasteen hallinnan sekä verorakenteen paremman ohjattavuuden. Kokoomuksen pitkäaikainen veropoliittinen tavoite on ollut siirtää verotuksen painopistettä työn verotuksesta kulutus- ja haittaveroihin.

Vaikka Suomen kuntarakenne onkin historiallisista syistä monilta osin epätarkoituksenmukainen, kokoomus pitää kuntaa toimivimpana paikallisdemokratian tasona. Kunnilla tulee jatkossakin olla yleinen toimivalta ja verotusoikeus.

Kokoomus katsoo, että maakunnilla tulee olla rajattu toimivalta eli itsehallinto niille lailla määrättyissä tehtävissä ja tarkoituksenmukaisissa puitteissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

63. Kokoomuskenttää hyödynnettävä ohjelmatyötä tehdessä ja ohjelman sisältö jalkautettava tehokkaammin kentälle

Kirkkonummen Kokoomus ry

Kokoomus on puolue, jonka jäsenistössä on poikkeuksellisen laajaa osaamista yhteiskunnan eri alueilta. Jotta jäsenistön osaaminen saadaan hyödynnettyä, tulee luoda aktiivinen toimintamalli motivoituneiden osajien löytämiseksi ja heidän ottamiseksi mukaan ohjelmatyöhön.

Kokoomuksen ohjelmasisällön tulkinta sallii yksilöllisten ja alueellisten valintojen vaihtelun. Siksi valitun linjan sisäistäminen voi olla haasteellista, jollei ole käsitelty ohjelmaa henkilökohtaisesti. Tämä korostuu vaikeina aikoina. Kentän voima päätösten perusteluista ja hyödyistä viestittäessä on voimavara, jota ei nyt täysin hyödynnetä.

Edellä mainitun perusteella Kirkkonummen Kokoomus ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen toimeenpanemaan ohjelmatyömallin, jossa haetaan aktiivisesti kokoomuslaisia osajia osallistumaan ohjelmatyöpohjan tekemiseen. Lisäksi ohjelmaa on käsiteltävä kentällä niin, että alueelliset vaikuttajat ymmärtävät kokoomuslaisen tulevaisuuden turvaavan politiikan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy Kirkkonummen Kokoomuksen näkemykseen puolueen jäsenistön poikkeuksellisen laajasta osaamisesta. Samaa viestiä kertoi maaliskuussa 2016 toteutettu jäsenkysely vaikuttamistyöhön osallistumisesta. Kokoomuslaisissa on totisesti halua ja osaamista vaikuttaa puolueen ohjelmatyöhön nykyistä voimakkaammin.

Puoluehallitus on kevään 2016 aikana käynnistänyt ohjelmatyön uudistamisen. Poliittinen valmistelu järjestäytyy uusiin verkostoihin ja vaikuttajaryhmiin. Jokainen kokoomuslainen voi liittyä yhteen tai useampaan verkostoon. Sekä verkostojen että ryhmien puheenjohtajiksi ja ryhmien jäseneksi on avoin haku. Näin voimme taata jokaiselle vaikuttamisesta kiinnostuneelle kokoomuslaiselle mielekkään paikan osallistua puolueen toimintaan ja puolueen linjausten valmisteluun. Samalla terävöitämme ohjelmatyöstä ja sen tuloksista viestimistä niin jäsenistölle kuin ulospäin.

Syksyllä 2016 aloitetaan myös periaateohjelmatyö. Arvo- ja aatekeskusteluun tullaan osallistamaan jokainen kokoomuslainen ja kokoomusmielinen. Tavoitteena on, että jokainen kokoomuslainen voi kokea vuoden 2018 puoluekokouksessa hyväksyttävän periaateohjelman omakseen ja on sisäistänyt sen sisällön merkityksen itselleen, puolueelle ja yhteiskunnalle.

Edellä mainitun johdosta puoluehallitus katsoo, että aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen on jo ryhdytty.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous katsoisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

64. Kokoukset osittain näkyviksi jäsenille

Saarijärven Kokoomusnaiset ry

Maakunnat ja jokainen kokoomuslainen on puolueen tärkeä osa. Kiinnostusta päätöksiin ja päätösprosesseihin on ympäri Suomea. Näkyvyyden lisääminen kokoomuksen toiminnassa aktivoisi jäsenistöä ja toisi uutta voimaa puolueen tapahtumiin maakunnissa.

Nykytekniikka mahdollistaa suojattujen yhteyksien avulla kokousten kulun ja päätöksenteon seuraamisen turvallisesti. Puoluevaltuuston kokoukset tulisi joiltakin osin saattaa jäsenistön vapaasti seurattaviksi suojatun yhteyden avulla kokoomuksen jäsensivujen kautta. Näin jäsenistö saisi suoraa tietoa puheena olevista asioista ja päätöksistä. Riskejä toki on, mutta joitakin osuuksia kokouksista tai yhteenveto tehdyistä päätöksistä voitaisiin tuoda jäsenistön tietoon esimerkiksi videoblogin avulla tai suoralla nauhoituksella.

Edellä todetun perusteella Saarijärven Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen selvittämään kokousten näkyvyyden lisäämistä jäsenistölle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluevaltuuston kokoukset ovat jo nyt osittain kaikkien seurattavissa, kun kokouksista on usein lähetetty puheenjohtajan puhe suorana puolueen nettisivujen kautta. Syksystä lähtien puolue pystyy kustannustehokkaasti järjestämään kokousten seuraamisen verkkoyhteyksien kautta. Tarkoitus on, että jokaisesta puoluevaltuuston kokouksesta lähetetään vähintään jokin osio suorana, julkisena lähetyksenä. Näin kaikilla jäsenillä on mahdollisuus seurata puoluevaltuuston kokousta ajantasaisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.

65. Korjausrakentamisen avustusjärjestelmä kuntoon

Oulun Kokoomusnaiset ry

Uutisotsikot rakennusten kosteus- ja homevaurioista ovat meille tuttuja. Turvallinen ja terveellinen asuminen, opiskelu sekä työskentely tulisi olla suomalaisille perusoikeus.

Kysymys on paitsi ihmisten terveydestä, myös erittäin suuresta koko kansantalouden kustannuserästä.

Valtion poukkoileva avustuskäytäntö korjausrakentamisessa tulisi saada kuntoon, jotta voidaan toimia nykymallia paremmin pitkäjänteisesti, suunnitelmallisesti ja ennakoivasti. Näin välttyttäisiin terveyshaitoilta ja kalliilta perusparannukselta. Korjausrakentamisella olisi myös merkittävä vaikutus työllisyyteen.

Rakennuksiin on sitoutunut merkittävä osuus koko kansantalouden pääomakannasta. Sen kehityksellä ja ylläpidon kustannuksilla on huomattava kansantaloudellinen merkitys sekä rakennuskannan tuottamien asumispalveluiden että yhteiskunnan varallisuuden kehittymisen kannalta.

Korjausvelka syntyy, jos ennakoivasta kunnossapidosta sekä korjaustoiminnasta tingitään ja tehdään vain välttämättömiä, kiireellisiä korjauksia. Asiantuntijat arvioivat, että rakennusten korjausvelka on jopa kymmenesosa koko rakennuskannan arvosta. Se on samaa luokkaa kuin valtion menot vuonna 2014.

Edellä todetun perusteella Oulun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa Kokoomuksen puoluehallituksen ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että valtion ohjausta ja vastuuta korjausrakentamisessa sekä kiinteistöjen kunnossapidossa tulisi kehittää nykyistä mallia paremmin ennakoivaksi ja suunnitelmalliseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 174

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

66. Korkeakoulujen rahoitusperusteisiin lisättävä vaikuttavuuden arviointi

Helsingin Edistyskokoomus ry

Korkeakoulupolitiikalla tulee vaikuttaa siihen, että korkeakoulujen rahoitusperusteisiin lisätään laajemmin korkeakoulujen vaikuttavuuden arviointi. Tällöin tulee entistä konkreettisemmin arvioida, miten korkeakoulujen tutkintorakenteet vaikuttavat työllistymiseen. Tutkintorakenteita tulee uudistaa, jotta koulutuksella on vaikuttavuutta.

Korkeakoulujen lakisäätelinen tehtävä on yhteiskunnallinen vaikuttavuus, mikä perustuu tutkimukseen ja koulutukseen. OKM myöntää korkeakouluille rahoitusta pääasiassa tutkintojen, julkaisujen ja väitöskirjojen määrän perusteella. Kuitenkin keskeistä vaikuttamista on tuottaa yhteiskuntaa rakentavia ja palvelevia korkeakoulutettuja, joiden osaamisella on yhteiskunnassa kysyntää. Keskeisen perustan muodostavat korkeakoulujen tutkintorakenteet, jotka Suomessa ovat kankeita. Niitä pitää uudistaa yli laitos-, oppiaine- ja korkeakoulurajojen. Nykyistä

sulavammin pitää hyväksyä ulkomailla suoritettuja opintoja osaksi suomalaisia korkeakoulututkintoja. Poikkeuksellisen korkea korkeakoulutettujen työttömyys kertoo selkeästi siitä, että nykyiset tutkintorakenteet eivät riittävästi johda työllistymiseen.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että opetus- ja kulttuuriministeriö ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin korkeakoulujen tutkintorakenteiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Helsingin Edistyskokoomus ry esittää aloitteessaan, että opetus- ja kulttuuriministeriö ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin korkeakoulujen tutkintorakenteiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden selvittämiseksi ja parantamiseksi.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden kantaan korkeakoulujen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeydestä ja jakaa huolen akateemisesta työttömyydestä.

Korkeakoulutuksen vaikuttavuudella on julkisessa keskustelussa tarkoitettu eri asioita. Vaikuttavuuden elementteinä on tuotu esiin ainakin korkeakoulutettujen työllistyminen ja toimiminen yhteiskunnan eri tehtävissä, tutkimustyö ja tieteelliset julkaisut, tutkimustulosten hyödyntäminen ja innovaatiotoiminta yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä tieteen popularisointi.

Yliopistojen rahoitusmallia on uudistettu viime vuosina useaan kertaan, viimeksi juuri kuluvana vuonna. Nyt rahoitusmallissa korostettiin niin sanotun strategisen rahoituksen osuutta. Strategista rahoitusta myönnetään yliopistoille näiden ehdottamien ja yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sovittavien kehittämistoimenpiteiden perusteella. Rahoituksen perusteita ovat työelämään siirtymisen nopeuttaminen, tutkimus- ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja osaamisen hyödyntäminen, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vaikuttavuuden vahvistaminen, alue- ja alakohtaisten osaamiskeskittymien luominen sekä rakenteiden ja toimintatapojen uudistaminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt yliopistoilta selvityksen siitä, miten nämä katsovat toimintansa yhteiskunnallista vaikuttavuutta voitavan arvioida ja mitata. Saatujen esitysten perusteella yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointi on liitetty osaksi yliopistojen strategista rahoitusta toukokuussa neuvotelluissa tulossopimuksissa. Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa ja arvioi jatkuvasti korkeakoulujen toimenpiteiden toteutumista ja tulee tarkastelemaan rahoitusmallin perusteella myönnettävän rahoituksen toimivuutta ja kriteereitä sopimuskauden puolivälissä vuonna 2019.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

67. Korkeakoulujen kieltenopetuksen mahdollisuudet vapautettava

Vaasan Kampusporvarit ry

Eri yliopistojen erityisistä kielellisten oikeuksien kannalta tärkeistä tehtävistä säädetään yliopistolaisissa ja niitä täsmennetään yliopistoasetuksessa. Niiden mukaan ruotsinkielistä opetusta annetaan erityisesti Åbo Akademiassa, Svenska Handelshögskolanissa, Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa. Kielellisiä oikeuksia turvaava lainsäädäntö kääntyy itseään vastaan, kun se käytännössä estää ruotsin kielellä annettavan opetuksen mahdollisuuden muilta yliopistoilta.

Vaasan yliopiston perustamisvaiheessa yliopistosta haluttiin kaksikielinen. Myöhemmin opetuskielenä käytettävää englantia lisättiin voimakkaasti kansainvälisyystavoitteiden takaamiseksi. Molemmat suunnitelmat kuitenkin estettiin vetoamalla ruotsinkielen erityisasemaan ja toisaalta liiallisen englanninkielen pelättiin syövän suomen kielellä opetusta haluavien oikeuksia.

Yliopistoille on myönnetty autonominen asema, sillä niiden katsotaan palvelevan isänmaata ja ihmiskuntaa riippumattomina toimijoina. Yliopistoissa on siis paras asiantuntijuus siihen, mitä ja miten on tutkittava ja opetettava niin alueen tarpeiden kuin tieteen näkökulmasta. Korkeakoulut toteuttaisivat tehtävänsä parhaalla tavalla, kun ne voisivat itse valita kielen, jolla ne toimivat.

Edellä olevan perusteella Vaasan Kampusporvarit ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa kokoomuksen eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että yliopistolakia muutetaan niin, että yliopisto voi valita annettavan opetuksen kielen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Vaasan Kampusporvarit on esittänyt, että yliopistolakia tulisi muuttaa niin, että yliopisto voisi valita annettavan opetuksen kielen.

Yliopistolain mukaan Helsingin yliopiston ja Taideyliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi. Aalto-yliopiston kielenä ovat joko suomi taikka suomi ja ruotsi riippuen alasta. Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin sekä Helsingin yliopiston Svenska social- och kommunalhögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on suomi. Yliopisto voi päättää lisäksi muun kielen käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja opintosuorituksissa. Oikeuskanslerin mukaan yliopistolaki antaa yliopistoille laajan harkintavallan opetuskielestä, mutta muiden kielten käyttö ei saa syrjäyttää suomen tai ruotsin kielen asemaa opetus- ja tutkintokielenä.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että suomen kielen asema korkeimman opetuksen ja tutkimuksen kielenä säilyy. Englannin- ja muunkielisiä opintoja voidaan tarjota

nykyiselläänkin. Nykyäänkin useilla aloilla valtaosa oppimateriaalista on englanninkielistä. Korkeakoulujen on määriteltävä omissa ohjeistuksissaan, miten eri kieliä voidaan käyttää tutkinnoissa ja opintosuorituksissa siten, että kansalliskieliemme asema turvataan mutta kielikysymyksestä ei synny yliopistojen kansainvälisen vuorovaikutuksen tai opiskelija- ja tutkijavaihdon estettä. Tämä on mahdollista nykyisen lainsäädännön puitteissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

68. Korkeakoulujen toimintakokonaisuuksia suurennettava

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry

Suomessa toimii 14 yliopistoa ja 24 ammattikorkeakoulua. Yliopistot ovat itsenäisiä julkisoikeudellisia laitoksia tai säätiöitä. Niiden tarkoituksena on opetuksen ja tutkimuksen yleisten näkökohtien lisäksi huolehtia työnjaosta, yhteistyöstä ja kansainvälisen kilpailun onnistumisesta. Niiden tulee profiloitua, taata laatu ja vaikuttavuus sekä kansainvälisyys. Vuoden 2014 korkeakouluselvitysten mukaan yliopistojen lukumäärää tulee vähentää, profiileja selkeyttää, tuottaa suurempia yksikkörakenteita ja vaikuttavampia kokonaisuuksia sekä strategisia liittoumia. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat paikkakunnilla haluttuja, koska ne vilkastuttavat sijaintipaikkakuntansa taloudellista ja sivistyksellistä kehitystä. Tätä ei ole syytä hukata.

Yliopisto- ja korkeakouluverkostomme on synnytetty aivan erilaisena ajanjaksona kuin nyt elämme. Tuloksena on ollut hajanainen, pienten monitarjontaisten yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen joukko. Jokaisella näistä on koulutuksellista autonomiaa, joten ne pyrkivät tarjoamaan lähes kaikkia akateemisia tutkimusaloja rajoitetuilla resursseilla.

Nykyinen maailma on globalisoitunut ja kansainväliset haasteet ovat muuttuneet arkipäiväisiksi. Kilpailu on kansainvälistä myös koulutuksen ja tutkimuksen aloilla. Tarve suuremmille yksiköille ja kokonaisuuksille on ilmeinen. Pysyäksemme mukana kehityksessä yliopistojen ja korkeakoulujen toimintayksiköiden kokoa ja suuntautumista on järjesteltävä uudelleen. Kokoja on suurennettava joko sujuvin yhteistyöverkostoin taikka yhteenliittymällä. Näin tarjotaan tarpeeksi suuria laitoskokonaisuuksia myös kansainväliselle tutkija- ja tohtorivaihdolle.

Edellä mainitun perusteella Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää, että puoluekokous hyväksyessään aloitteen velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että

- ne poliittisessa viestinnässään tuovat esille yliopiston kansainvälisen kilpailukyvyyn tärkeyden ja korostavat tieteellisen ja kasvatuksellisen kilpailukyvyyn tason kohottamisen tärkeyttä Suomen menestykselle.
- kansainvälinen yhteistyö ja henkilövaihto lisääntyvät suomalaisten ja ulkomaisten yliopistojen ja korkeakoulujen välillä, mikä vaikuttaa myönteisesti Suomen kilpailukykyyn.

- pienempiä korkeakouluja yhdistetään suuremmiksi yksiköiksi.
- korkeakoulupolitiikkaa suunnataan siten, että opiskelijat eivät valmistu joukoittain akateemisiksi työttömiksi. Työmarkkinoiden alati muuntuvia vaatimuksia tulee seurata tarkemmin siinä, miten eri korkeakouluja tuetaan taloudellisesti ja miten uusia aloituspaikkoja avataan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää aloitteessaan kansainvälistä kilpailukykyä korostavaa viestintää, kansainvälisen yhteistyön ja henkilövaihdon lisäämistä suomalaisten ja ulkomaisten yliopistojen ja korkeakoulujen välillä, pienempien korkeakoulujen yhdistämistä suuremmiksi yksiköiksi ja työmarkkinoiden alati muuntuvien vaatimusten tarkempaa seurantaa korkeakoulujen resursoinnissa.

Puoluehallitus yhtyy Jyväskylän Kokoomusnaisten näkemykseen korkeakoulujen toimintaympäristön muutoksesta sekä kansainvälisen kilpailun että työmarkkinoiden muutoksen johdosta. Puoluehallitus on samaa mieltä siitä, että nämä asettavat korkeakouluille välttämättömän uudistamisen tarpeen, joka liittyy sekä kansainvälisyyteen että korkeakouluverkon rakenteeseen.

Aloite on hyvin laaja ja siinä edellytetään pitkälti kannatettavia toimenpiteitä koko korkeakoulusektorille. Kokoomus on ollut kärkijoukoissa korkeakoulujen kansainvälistymisen puolustajana ja nähnyt kansainvälisyyden hyödyt suomalaiselle yhteiskunnalle ja maamme kilpailukyvyille. Puoluehallitus katsoo, että tätä työtä on korkeakoulujen on jatkettava yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Kokoomus on myös kannustanut pontevasti korkeakouluja profiloitumaan ja löytämään yhteistyömalleja toisten korkeakoulujen kanssa. Kokoomuksen opetusministerikausilla on tapahtunut hyvää kehitystä tällä saralla. Parhailaankin kehityshankkeita on meneillään eri puolilla Suome. Puoluehallitus toivoo näkevänsä lisää rohkeutta ja innovatiivisia tapoja suunnata resursseja seinistä sisältöön.

Kokoomus kunnioittaa kuitenkin yliopistolaissa olevaa yliopistojen autonomiaa ja katsoo, että rakenteellisten toimenpiteiden tulee lähteä korkeakouluista itsestään – ei pakottamalla. Kannusteena kehittämiseen toimii korkeakoulujen strateginen rahoitus, jonka osuutta yliopistojen rahoitusmallissa on kasvatettu ja joka otetaan nyt ensimmäistä kertaa käyttöön ammattikorkeakoulujen osalta.

Puoluehallitus kannattaa työelämän trendien tarkkailua ja koulutuspolitiikan perustamista myös työllistymisodotuksille. On muistettava, että koulutustarpeiden arvioinnista on tullut erittäin haastavaa. Elinkeinorakenteen muutos on ollut Suomessa niin voimakasta, että tällä hetkellä hyvien työllisyysnäkyvien alalla ei välttämättä ole muutamien vuosien kuluttua enää vastaavaa kysyntää. Voi olla niin, että nykyisten ennusteiden valossa koulutamme osaajia aloille, jotka ovat lähitulevaisuudessa katoamassa.

Kun koulutustarpeiden ennakointi on yhä vaikeampaa, muutos on otettava huomioon kaikessa koulutuksessa. Jatkossa koulutuksen on suuntauduttava yhä enemmän siihen, että koulutusjärjestelmämme antaa osaamista ja valmiuksia oppimiseen ja itsensä kehittämiseen myös valmistumisen jälkeen. Koulutustarpeiden ennakoinnilla voidaan edistää koulutuspaikkojen jakautumista työelämän tarpeiden vaatimalla tavalla, mutta koulutuksen sisältöuudistukset on tehtävä korkeakouluissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

69. Korkeakouluopiskelijan opintolainan turvallisuutta parannettava

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Osana julkisen talouden tasapainottamista hallitus on päättänyt toteuttaa 122 miljoonan euron pitkän aikavälin säästön korkeakouluopiskelijoiden opintotukeen. Säästöt toteutetaan pääosin opintorahan tasoa leikkaamalla. Opintorahan pienentyessä ja lainatakauksen noustessa opintolainan suhteellinen osuus opintotuesta tulee kasvamaan. Opintotukijärjestelmään tulisikin suunnitella tulevaisuudessa lainaturvaelementtejä, jotka parantavat lainanoton turvallisuutta ja näin myös lisäävät opintolainan ottamisen houkuttelevuutta.

Valtion takaama edullinen opintolaina on hyvä keino rahoittaa osa korkeakouluopintojen aikaisesta toimeentulosta. Opintotukeen tehtävien muutosten myötä korkeakouluopiskelijoiden lainanotto voi kuitenkin kasvaa merkittävästi. Mikäli opiskelija nostaa maksimimäärän opintolainaa viiden vuoden opintojensa aikana, on hänellä valmistumisen kynnyksellä jopa 31 200 euroa opintolainaa. Etenkin aloilla, joilla työllistyminen on epävarmempaa ja keskimääräinen ansiotasoa matalampi, voi opintolainan nostaminen tuntua hyvinkin epähoukuttevalta vaihtoehdolta. Myös korkotason nousu voi olla opintolainan ottajalle merkittävä riski. Opiskelijat saattavatkin tehdä opintolainan ottamisen sijasta vain yhä enemmän töitä, mikä johtaa opiskeluaikojen pitenemiseen.

Jo nykyisen kannustavan opintolainahyvityksen lisäksi opintolainan houkuttelevuutta ja turvallisuutta voitaisiin parantaa monin keinoin, kuten tulotasoon liittyvillä joustavilla takaisinmaksujärjestelyillä ja korkosuojausmekanismin avulla. Samassa yhteydessä voitaisiin myös selvittää siirtymistä valtion myöntämään opintolainaan muiden Pohjoismaiden tavoin.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, että korkeakouluopiskelijan opintolainan lainaturvaelementtejä kehitetään lainanottohalukkuutta lisäävään ja lainanoton turvallisuutta parantavaan suuntaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta esittää aloitteessaan, että korkeakouluopiskelijan opintolainan lainaturvaelementtejä kehitetään lainanottohalukkuutta lisäävään ja lainaoton turvallisuutta parantavaan suuntaan. Puoluehallitus yhtyy aloitteen laatijoiden näkemykseen opintolainan turvallisuuden ja houkuttelevuuden tärkeydestä.

Opintotukijärjestelmää on viime vuosina kehitetty siten, että opiskelijan on ollut mahdollista nostaa halutessaan enemmän opintolainaa opintojensa rahoittamiseksi. Se mahdollistaa paremmin täysipäiväisen opiskelun ja opintojen suorittamisen tavoiteajassa. Tällä hetkellä opintolainan lainaturvaelementit ovat Suomessa hyvät. Opiskelijat saavat opintolainalle valtiontakauksen. Lisäksi opintolainaa on hyvin huokeakorkoista lainaa. Yhä useammat opiskelijat nostavat opintolainaa opintojensa rahoittamiseksi. Esimerkiksi syksyllä 2014 opintonsa aloittaneista korkeakouluopiskelijoista neljäsosa nosti opintolainaa ensimmäisen syyslukukauden aikana.

Kokoomus pitää tärkeänä, että opintotukijärjestelmässä on riittävät kannustimet ripeään opiskeluun ja valmistumiseen tavoiteajassa. Opiskelijoilla on mahdollisuus opintolainahyvitykseen, mikäli valmistuvat tavoiteajassa. 1.8.2014 jälkeen opintonsa aloittaneille korkeakouluopiskelijoille lainahyvitys on 40 % 2500 euron ylittävästä opintolainan määrästä.

Valtiontakaus ja korkoavustus varmistavat myös pienituloisten ja työkyvyttömiä toimeentuloturva. Opintotukeen on luotu erillinen opintolainan korkoavustus, jolloin Kela maksaa valtion takaaman opintolainan korot kokonaisuudessaan. Korkoavustusta ei tarvitse maksaa takaisin Kelalle. Korkoavustuksen saamisen tulorajat olivat helmikuussa 2016 yksinasuvilla 1311 euroa kuukaudessa. Tulorajoja korotetaan joka toinen vuosi palkkojen ja hintojen muutosten mukaisesti.

Kokoomus haluaa kehittää opintotukijärjestelmää entistä kannustavampaan suuntaan. Opintolainan lainaturvaelementtejä voidaan pitää hyvinä jo tällä hetkellä, mutta uusien laina houkuttelevuutta lisäävien elementtien käyttöönottoa tulee tarkastella, kun uutta opintotukilakia valmistellaan kesän aikana. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnan käsiteltäväksi syysistuntokaudella 2016.

Kokoomus pitää tärkeänä, että opintotukijärjestelmää uudistetaan pidemmällä aikavälillä kokonaisuutena siten, että opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkua voidaan tukea entistä vahvemmin. Tämä tarkoittaa opintotuen kannustinelementtien, työnteon ja opiskelun yhteensovittamisen ja uusien lainaturvaelementtien selvittämistä ja mahdollista käyttöönottoa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

70. Korkeakoulutusta uudistettava poistamalla päällekkäisyyksiä

Aleksis Kiven Kokoomus ry

Uudistettu yliopistolaki tuli voimaan vuoden 2010 alussa. Kokoomus oli aktiivinen lain valmistelussa ja sen tavoitteiden asetannassa. Lain tarkoitus oli lisätä yliopistojen autonomiaa, yksinkertaistaa yliopistojen sisäistä päätöksentekoa, luoda akateemiselle johtajuudelle paremmat edellytykset sekä vahvistaa yliopistojen omaa varainhankintaa.

Nykyinen hallitus on pakotettu talouden sopeutukseen, joka näkyy myös yliopistoihin kohdistuvina leikkauksina. Tämän hallituskauden aikana tehtävien leikkausten jälkeen yliopistojen rahoitus laskee lähelle vuoden 2010 tasoa. Tämä on saanut yliopistolain kriitikot hereille. Julkisuudessa on esitetty vaatimuksia yliopistolain muuttamisesta ja paluusta ainakin osittain vanhaan johtamisjärjestelmään, joka takaisi henkilöstölle lainsäädännön kautta paremmat vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet.

Suomessa yliopistoilla ja ammattikorkeakouluilla on laaja koulutustehtävä, jota tulee tarkastella kokonaisuutena. Resurssit ovat rajalliset, minkä johdosta koulutuksen päällekkäisyyksiä on purettava ja yliopistoilta ja ammattikorkeakouluilta on edellytettävä selkeää profiloitumista. Samalla on tärkeää säilyttää yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen ominaispiirteet: yhtäältä vahva tutkimusorientaatio ja toisaalta vahva ammatillisen osaamisen korostaminen.

Finanssikriisin jälkeen Suomen toipuminen on ollut hidasta. Elinkeinorakenteemme ei ole ollut kestäväällä pohjalla globaalissa ja nopeassa muutoksessa. Tulevaisuuden kasvuennusteet eivät ole rohkaisevia. Osaaminen ja sivistys ovat olleet avainasemassa Suomen menestyksen rakentamisessa. Nyt myös yliopistojen välillä käydään kiristyvää kansainvälistä kilpailua parhaista osaajista, parhaista tutkijoista ja opettajista.

Suomen kannalta on välttämätöntä jatkaa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kehittämistä. Niiden vaikuttavuus avaa mahdollisuudet talouden kehitykselle ja yhteiskunnan dynamiikalle. Tämä kehittäminen tarkoittaa yliopistojen profiloitumisesta ja päällekkäisyyksien purkamisesta, yliopistojen sisäisten toimintatapojen ja -mallien kehittämistä niin, että yliopistojen ydintoiminnoilla on mahdollisuus kehittyä ja vastata kansainväliseen kilpailuun. Tämän vuoksi Aleksis Kiven Kokoomus esittää myös yliopistojen ja korkeakoulujen toiminnan vaikuttavuuden ottamista keskeiseksi osaksi niiden julkista rahoitusta.

Edellä mainitun perusteella Aleksis Kiven Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluejohdon toimimaan aloitteessa esitettyjen perusteluiden mukaisesti niin, että yliopistojen ja korkeakoulujen profiilit täsmentyvät, niiden toimintojen päällekkäisyydet vähenevät ja vaikuttavuus muodostuu yhdeksi keskeisimmistä toiminnan arviointikriteereistä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aleksis Kiven Kokoomus ry esittää aloitteessaan, että yliopistojen ja korkeakoulujen profiileja täsmennettäisiin, toimintojen päällekkäisyyksiä vähennettäisiin ja että vaikuttavuus muodostuisi yhdeksi keskeisimmistä toiminnan arviointikriteereistä.

Puoluehallitus yhtyy Aleksis Kiven Kokoomuksen näkemykseen korkeakouluverkon haastavasta kokonaistilanteesta ja taloudellisten realiteettien tuomista vaikeuksista Suomen korkeakouluille. Korkeakoulujen on vastattava ympäröivän maailman muutokseen pysyäkseen kansainvälisesti kilpailukykyisinä.

Kokoomus näkee järkevänä kehityskulkuna korkeakoulujen profiloitumisen ja päällekkäisyyksien vähentämisen. Vähenevät resurssit on syytä käyttää jokaisessa korkeakoulussa omien vahvuuksien eteenpäin viemiseen enemmän kuin siihen, että yritetään ylläpitää mahdollisimman laajaa tarjontaa. Kokoomus on nähnyt hyvänä, että korkeakouluja on kannustettu näiden omien vahvuuksien ja osaamiskeskittymien edelleen vahvistamiseen strategisin toimenpitein.

Kannusteena on ollut strateginen rahoitus, jonka osuutta korkeakoulujen rahoitusmallissa on kasvatettu ja jonka saamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö on edellyttänyt korkeakouluilta aitoja, konkreettisia toimenpiteitä. Hallinnon ja tukipalveluiden kokoaminen on jo etenemässä useissa korkeakouluissa. Kokoomus pitää tärkeänä, että tälle annetaan tila ja myös kunnioitetaan esimerkiksi yliopistojen autonomiaa. Ratkaisujen tulee lähteä korkeakouluista itsestään.

Yliopistojen niin sanottu kolmas tehtävä koulutuksen ja tutkimuksen ohella on yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Korkeakoulutuksen vaikuttavuudella on julkisessa keskustelussa tarkoitettu eri asioita. Vaikuttavuuden elementteinä on tuotu esiin korkeakoulutettujen työllistyminen ja korkeakoulutettujen toimiminen yhteiskunnan eri tehtävissä, tutkimustyö ja tieteelliset julkaisut, tutkimustulosten hyödyntäminen ja innovaatiotoiminta yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä tieteen popularisointi.

Tätä kolmatta tehtävää on vuosi vuodelta korostettu enemmän. Opetus- ja kulttuuriministeriö on sisällyttänyt sen yliopistojen rahoituksessa arvioitaviin kriteereihin. Kansallinen osaamisen kasvattaminen, tutkimuksen hyödyntäminen myös kaupallisesti, ratkaisujen etsiminen kansallisiin ja globaaleihin ongelmiin ovat tärkeitä tehtäviä, joihin Kokoomus toivoo akateemisen yhteisön osallistuvan jatkossakin. Puoluehallitus kannattaa myös korkeakoulujen ja elinkeinoelämän tiiviimpää yhteistyötä maamme kilpailukykyyn vahvistamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

71. Kotihoidontuki jaettava puoliksi vanhemmille

Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry

Kokoomus oli mukana Alexander Stubbin hallituksessa ajamassa uudistusta, joka olisi toteutuessaan kiintiöittänyt kotihoidontuen molemmille vanhemmille siten, että kumpikin vanhemmista olisi voinut käyttää kotihoidontuesta puolet. Muutoksen myötä ei olisi ollut enää mahdollista, että vain toinen vanhemmista käyttää koko hoitovapaan.

Kotihoidontukea käytetään noin 88 prosentissa perheistä vanhempainvapaan jälkeen. Yli puolessa perheistä kotihoidontukea käytetään enintään 12 kuukautta, yleisimmin enintään 7 kuukautta. Melkein aina lasta hoitaa kotihoidontuella oma vanhempi – joka on yli 95:ssä tapauksessa sadasta äiti.

Naiset ovat lähes aina niitä, jotka jäävät hoitamaan lapsia kotiin, kun perheenisäystä tulee. Suomessa on mahdollisuus valita myös toisin. Esimerkiksi vanhempainvapaa voidaan jakaa perheessä puolisoitten kesken miten vain, mutta vain noin 2-3 prosenttia isistä pitää vanhempainvapaata, joka ei ole erikseen kiintiöity isille. Tämä osuus ei ole viimeisiin 20 vuoteen juuri muuttunut.

Naisten työurat jäävät rikkonaisemmiksi kuin miesten. Tällä on vaikutuksia paitsi naisten työllistymiseen, myös naisten toimeentulon määrään työiässä ja eläkkeellä. Vaikka kotihoidontuki kartuttaakin eläkettä, puhutaan lähinnä kosmeettisesta karttumasta, kun kyseessä on alle 400 euron kuukausittainen etu.

Kokoomus oli edellisellä hallituskaudella naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämisen puolella. Nyt Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry toivoo puolueen palaavan samalle linjalle – naisten asemaa puolustamaan. Palautetaan kotihoidontuen jakaminen vanhempien kesken takaisin puolueen agendalle.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että kotihoidontuki jaettaisiin puoliksi vanhempien kesken.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus on työlistassaan vuonna 2015 linjannut, että vanhempainvapaajärjestelmää uudistetaan "siten, että se tukee tasa-arvoista vanhemmuutta ja lisää pienten lasten vanhempien työllisyyttä. Pidennetään ansiosidonnaista vanhempainvapaata ja kannustetaan isiä pitämään siitä merkittävämpi osuus. Lyhennetään kotihoidon tuen kesto."

Kokoomus haluaa, että perheillä on valinnanvapaus. Kysymys on kuitenkin siitä, että pitääkö yhteiskunnan erityisesti kannustaa tukijärjestelmällä naisia jäämään kotiin ja kuinka kauan. Koska naiset käyttävät suurimman osan kotihoidontuesta, kuten muistakin perhevapaista, heidän työmarkkina-asemansa huononee, koska asenne on se, että juuri naiset ovat pitkään poissa työelämästä. Tämä ei vaikuta vain niiden naisten elämään, jotka kotihoidontukea käyttävät vaan kaikkien naisten, koska

jokainen nainen on riski sen ansiosta, että asenteet ja järjestelmä kannustavat juuri naisia jäämään kotiin.

Kokoomuksen puoluehallitus katsoo, että on tärkeää tehdä tekoja työelämän tasa-arvon edistämiseksi, naisten työmarkkina-aseman paranemiseksi ja vanhemmuuden vastuiden ja kustannusten jakamiseksi tasapuolisemmaksi.

Kokoomuksen mielestä naisten ja miesten väliset suuret palkka- ja eläke-erot ovat vakavia ongelmia, joihin on löydettävä ratkaisuja. Siksi muun muassa kotihoidontukeen on oltava myös mahdollista tehdä muutoksia. Tällöin pitää kuitenkin muistaa varmistaa päivähoitopaikkojen saatavuus, mikäli isät eivät käytä kiintiötään täysimääräisesti.

Kokoomuksen puoluehallitus katsoo, että kotihoidotuki ei ole palkkio lapsen hoitamisesta kotona vaan korvaus siitä, että lapsi ei ole kunnallisessa verovaroin maksetussa varhaiskasvatuksessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

72. Kotihoito ei voi olla pakkohoitoa

Kirkkonummen Kokoomus ry

Ikäihmisten itsemääräämisoikeus joutuu koetukselle silloin, kun viranomainen päättää kotona asumisesta huolimatta ikäihmisen tai omaisten tahdosta. Ikäihmisen oman tahdon kunnioittaminen riippuu sekä viranomaisten toimintatavoista että hoidon hinnasta. Pääasian ja huomion tulisi kuitenkin olla muualla – omassa tahdossa ja sen kunnioittamisessa. Tulevassa sote-uudistuksessa on vaarana, että päätökset siirtyvät etäälle ihmisestä, osaksi byrokraattisia prosesseja ja automaattisia hoitoluokituksia.

Ihmisten kokemuksissa kuuleminen ja tahdon toteuttaminen on jo nyt vaarantunut, ja siksi tulevassa muutoksessa on varmistettava ikäihmisen tai heidän omaisten kuuleminen kaikissa olosuhteissa. Tämän vuoksi Kirkkonummen Kokoomus esittää puoluekokoukselle aloitetta, joka hyväksytyksi tullessaan ohjaa viranomaiset laadukkaampaan ja ihmistä kunnioittavampaan toimintatapaan.

Kirkkonummen Kokoomus esittää, että Suomeen laaditaan kansallinen hoidon palvelurakenteen ohjelma, jota viranomaisten on noudatettava. Ohjelmassa ikäihmisten palvelutarpeeseen vastataan niin, että sote-alueiden tulee varata riittävät resurssit monimuotoisiin palveluihin, mikä tarkoittaa esimerkiksi ympärivuorokautisen hoivan paikkoja, ryhmämuotoista asumista sekä yksilöllistä tuettua asumista hoivakodissa kotihoidon rinnalla. Ohjelmassa myös määritellään miniminitaso ikäihmisen kuulemiseen ja hänen tahtonsa noudattamiseen.

Edellä mainitun perusteella Kirkkonummen Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä

kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomeen saadaan yhtenäinen, sote-alueita ja kuntia sitova ikäihmisten palvelurakenteen ohjelma, jossa ikäihmisten ja heidän omaistensa osallistaminen on keskiössä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää Kirkkonummen Kokoomus ry:tä erittäin tärkeän huolen nostamisesta esille. On tärkeää varmistaa, että ikäihmisiä tai heistä huolta pitäviä omaisia kuullaan kaikissa olosuhteissa. Hyvän hallinnon periaatteisiin kuuluu, että asianosaisella on mahdollisuus tulla kuulluksi häntä koskevassa asiassa. Tämän on toteuduttava ehdottomasti ja poikkeuksetta myös ikäihmisten asumista koskevissa viranomaispäätöksissä. Viranomaisten käytäntöjen on tuettava sitä, että ikäihmisillä on mahdollisuus ilmaista oma tahto ja, että tätä tahtoa voidaan myös mahdollisimman pitkälle noudattaa.

Sote-uudistuksessa valinnanvapaudella on tarkoitus turvata lähipalvelut, ei viedä niitä kauemmaksi tai tehdä niistä vaikeammin saavutettavia. Valinnanvapauden piiriin tulevat lähtökohtaisesti kaikki perustason sosiaali- ja terveyspalvelut sekä soveltuvin osin erikoistason palvelut. Tahdosta riippumattomat hoidot ja esimerkiksi lastensuojelu eivät luonnollisesti sellaiseen ole luonteeltaan palveluita, jotka sopivat valinnanvapauden piiriin.

Normien purkaminen on ollut Kokoomuksen yksi keskeisistä tavoitteista. Ylimääräistä byrokratiaa on pyritty järjestelmällisesti karsimaan kaikilla hallinnon tasoilla. Käytännössä kaikille byrokratiaa kasvattavilla normeilla on taustanaan hyvä tarkoitus. Tosiasiassa kuitenkin monet näistä sinänsä hyvistä tavoitteista voidaan saavuttaa joko kevyemmällä sääntelyllä ja ohjauksella tai jopa kokonaan ilman sääntelyä. Osana normipurkua on ollut erilaisten viranomaisten laatimien ohjelmien ja toistuvien selvitysten mielekkyyden arvioiminen. Kokoomus suhtautuu lähtökohtaisesti kriittisesti erilaisten uusien suunnittelu- ja ohjelmavelvoitteiden säätämiseen.

Kokoomus tekee hallituksessa voimakkaasti töitä ikäihmisten palveluiden kehittämiseksi. Hallituksen *Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa* -kärkihanke tähtää nykyistä huomattavasti vaikuttavampiin, laadukkaampiin ja ennen kaikkea asiakaslähtöisempiin iäkkäiden ihmisten palveluihin. Uudistetussa rakenteessa kotiin annettavat ja kotoa käsin saavutettavat palvelut ovat ensisijaisia. Hanke rahoittaa laajoja kuntakokeiluja, jotka kokeilevat uusia ja ottavat käyttöön jo toimiviksi osoittautuneita toimintamalleja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

73. Kotiin sairasta lasta hoitamaan jäävän mikroyrityksen työntekijän palkka yhteiskunnan vastuulle

Helsingin Kokoomusryhtäjät ry

Puoluehallitus on korostanut yrittäjyyden merkitystä tärkeänä osana kokoomuslaista aatemaailmaa. Lisäksi puoluehallitus on linjannut tukevansa yrittäjiä sekä yrittäjyyttä. Kokoomuksen keskeinen ohjenuora on, että työn tekemisen ja yrittäjyyden tulee olla kannustavaa.

Tilastojen mukaan Suomen 264 435 mikroyritystä (alle 9 henkilöä) työllistävät vain 360 459 henkilöä eli alle 1,4 henkilöä per yritys. Yrittäjän lisäksi siis alle yhden henkilön. Jos jokainen mikroyritys työllistäisi 0,2 henkilöä enemmän kuin nyt, se tarkoittaisi valtakunnallisesti n. 52 000 tuhatta uutta työpaikkaa. Palkkauspäätöksen tekee yrittäjä, joten päätösprosessi on tarvittaessa hyvinkin nopea.

Helsingin Kokoomusyrittäjät ry kerää jäseniltään konkreettisia syitä, jotka estävät tai nostavat yrittäjille työntekijän tai työntekijöiden palkkaamisen riskiä. Yksinyrittäjät ja mikroyrittäjät ovat nostaneet ensimmäisenä asiana esille sairasta lasta kotiin hoitamaan jäävän työntekijän palkan.

Nykyymallissa työnantaja maksaa sairasta lasta kotiin hoitamaan jäävän työntekijän palkan. Mikroyrityksille riski on merkittävä. Yrittäjän pitää maksaa palkkaa sekä kotona olevalle työntekijälle että sijaiselle. Yrityksen henkilökunnasta 50 % on poissa. Taloudellinen riski on niin merkittävä, että ensimmäisen työntekijän palkkaaminen jätetään ennemmin tekemättä tai ostetaan satunnaista työvoimaa vuokratyöyrityksistä. Tämä saa aikaan työvoiman siirtymisen vuokratyöyrityksille, eikä kaikille työntekijöille sovi elämän rakentaminen vuokratyöyritysten lyhytaikaisille ja vaihtuville sopimuksille. Etenkin nuoret naiset ovat palkkaamattomuusvyöhykkeessä samaan aikaan kun perhekin pitäisi perustaa. Mikroyrityksissä ei myöskään ole samanlaisia tuurausvalmiuksia muiden työntekijöiden tekemänä kuin isommissa firmoissa.

Helsingin Kokoomusyrittäjät ry katsoo, että on kohtuutonta maksattaa yrittäjillä palkka, johon ei liity työsuoritetta. Nykyinen käytäntö kasvattaa myös palkkausriskin monesti liian suureksi. Samaan aikaan on itsestänselvyys ja velvollisuus pitää lapsista hyvää huolta.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusyrittäjät ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että selvitetään ja selvityksen perusteella ryhdytään toimiin sairasta lasta kotiin hoitamaan jäävien mikroyritysten työntekijöiden palkanmaksu siirtämiseksi yhteiskunnan, esimerkiksi Kelan, vastuulle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää erittäin tärkeästä aloitteesta työllistämiskynnyksen alentamiseksi sekä naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistämiseksi. Halu selvittää sopivaa mallia vanhemmuuden kustannusten jakamisesta tasaisemmin ja selvitysten jälkeen toimiin ryhtyminen ovat selvästi Kokoomuksen tavoitteiden mukaisia.

Kokoomuksen työlistassakin todetaan tavoite jakaa vanhemmuuden kustannukset nykyistä tasaisemmin työnantajien välillä. Kokoomus haluaa tuoda vanhempainvapaajärjestelmän nykyaikaan ja edistää yhteisvastuullisempaa jakoa vanhemmuuden kustannuksissa. Vaikka vanhempainvapaassa ja sairaan lapsen hoitamisessa kyse on eri asioista, kuuluvat kummatkin yhtä lailla vanhemmuuden työnantajalle aiheuttamiin kustannuksiin. Näiden kustannusten tasaamisessa kyse on vahvasti tasa-arvoasiasta.

Kokoomuksen puoluehallitus kannattaa selvityksen tekemistä vanhemmuuden kustannusten tasaisemmasta jaosta sekä selvityksen perusteella toimivan mallin käyttöönottoa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

74. Koulutustarve ja koulutuksen tuloksellisuus huomioitava ammatillisen koulutuksen rahoitusta uudistettaessa

Oulun Kokoomusnaiset ry

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta uudistettaessa on huomioitava alueellinen koulutustarve ja koulutuksen tuloksellisuus. On esitetty, että kaikki ammatillisen koulutuksen järjestäjät saisivat jatkossa rahoitusta korkeintaan 90 % järjestämislupansa mukaisesta enimmäisopiskelijamäärästä. Koulutuksen järjestäjät saisivat itse päättää, toteutetaanko 10 prosentin säästö opiskelijamäärää sopeuttamalla vai toimintaa tehostamalla. Aiemmat säästöt ovat jo edellyttäneet koulutuksenjärjestäjiltä toiminnan tehostamista. Monella koulutuksen järjestäjällä tarvittavat säästöt eivät enää ole saatavissa tätä kautta, jolloin koulutuksenjärjestäjällä ei ole rahoitusleikkauksen toteutuessa suunnitellulla tavalla muuta vaihtoehtoa kuin opiskelijamäärän pienentäminen.

10 prosentin säästöjen toteutus opiskelijamäärää sopeuttamalla vaikuttaa merkittävimmin niiden koulutuksen järjestäjien talouteen, joilla opiskelijapaikat ovat täynnä. Sellaisen järjestäjän, jolla täyttöaste on 90 % tai sitä alhaisempi, talouteen rahoitusmuutoksella ei sen sijaan ole mitään vaikutusta. Häviäjiä ovat näin ne koulutuksen järjestäjät, jotka ovat vetovoimaisia ja joilla opintojen keskeyttämisaste on alhainen.

Tilanne on haasteellinen erityisesti alueilla, joilla nuorisoikäluokat kasvavat edelleen ja nuorten työttömyysaste on korkea. Säästöjen toteutus opiskelijamäärää sopeuttamalla johtaa siihen, että yhä useammat nuoret jäävät työttömiksi ja ilman koulutusta heidän mahdollisuutensa työllistyä ovat heikot myös jatkossa. Esimerkiksi Oulun seudulla yli 400 nuorta on vaarassa jäädä koulutuksen ulkopuolelle, mikäli aloituspaikkoja vähennetään. Koulutuksen ulkopuolelle jäämisen aiheuttama syrjäytymisvaara lisää myös yhteiskunnalle aiheutuvia kuluja pidemmällä aikavälillä.

Edellä todetun perusteella Oulun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa kokoomuksen puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että

- koulutuksen rahoitusta uudistettaessa rahoitusleikkausta ei kohdenneta samansuuruisena kaikkiin koulutuksenjärjestäjiin
- koulutuksen rahoituksesta päätettäessä otetaan huomioon alueellisesti nuorisoikäluokan koko ja nuorten työttömyysaste sekä järjestäjäkohtaisesti koulutuksen vetovoimaisuus, keskeyttämistä ja läpäisyaste.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Laadukas ja yritysten osaamistarpeisiin vastaava ammatillinen koulutus on elinkeinoelämälle ja koko Suomen kilpailukyvyllä merkittävä tekijä. Ammatillinen koulutus on jo tällä hetkellä erikoistunutta ja koulutusta järjestetään tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Monien koulutusalojen vetovoima on korkeampi kuin esimerkiksi lukiokoulutuksen. Kokoomus pitää tärkeänä, että laadukkaan ammatillisen koulutuksen toimintaedellytyksistä huolehditaan tulevaisuudessakin.

Ammatilliseen koulutukseen valmistellaan parhaillaan suurta reformia kokoomuslaisen opetusministerin johdolla. Tavoitteena on turvata ammatillisen koulutuksen laatua, vahvistaa koulutuksen läpäisyä ja vähentää keskeyttämisistä, tiivistää yhteistyötä alueen elinkeinoelämän kanssa ja lisätä käytännönläheistä oppimista. Kyseessä on merkittävä uudistus, jolla turvataan ammatillisen koulutuksen edellytykset vastata nopeasti muuttuviin työelämän osaamistarpeisiin ja eri-ikäisten suomalaisten mahdollisuuksiin kouluttautua läpi työuran.

Koko ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö, rahoitus, ohjausjärjestelmä ja tutkintorakenne uudistetaan. Raja-aidat nuorten ja aikuisten koulutuksen väliltä kaadetaan, ja ammatilliseen koulutukseen luodaan uusi ja yhtenäinen lainsäädäntö. Työpaikoilla tapahtuvaa oppimista lisätään. Oppisopimuksesta työnantajille aiheutuvaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa vähennetään, jotta oppisopimuksesta tulisi mahdollinen koulutuspolku myös nuorille. Kokonaan uutena, erityisesti nuorten työllistymistä ja kouluttautumista tukevaa koulutussopimusmallia valmistellaan otettavaksi käyttöön. Koulutussopimus on Kokoomuksen pitkäaikainen tavoite! Oppilaitosten ja koulutuksen järjestäjien byrokratiaa karsitaan, jotta työaikaa oppilaitoksissa jää yhä enemmän itse opetuksen suunnitteluun. Kyseessä on merkittävin reformi, jota opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan tämän hallituskauden aikana. Reformin on tarkoitus astua voimaan 1.1.2018.

Ammatillisen koulutuksen reformin ohessa ammatilliseen koulutukseen kohdistuu 190 miljoonan euron säästöt osana valtiontalouden säästötoimia. Ammatillisen koulutuksen reformin toimilla mahdollistetaan byrokratian purkaminen, hallinnon keventäminen, resurssien tehokkaampi käyttäminen ja oppilaitoskiinteistöjen vähentäminen siten, että koulutuksen ydintä voidaan turvata mahdollisimman hyvin.

Ammatillisen koulutuksen aloituspaikat riittävät koulutuksen järjestämiseksi koko nuorten ikäluokalle, joka hakeutuu ammatilliseen koulutukseen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä koulutusalojen vetovoiman vahvistamiseen, missä on selkeää työvoiman tarvetta, mutta joihin nuoret eivät hakeudu. Tällä hetkellä nuorten koulutustakuu toteutuu valtakunnallisesti erittäin hyvin: jokaiselle peruskoulun päättävälle nuorelle riittää aloituspaikka joko lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa, työpajassa tai kansanopiston pitkällä linjalla. Eri koulutusalojen koulutustarjonnan riittävää laajuutta ja aloituspaikkojen riittävyttä suhteessa hakijoihin tullaan seuraamaan tarkasti. Kokoomus pitää olennaisena, että vaikeasta talouden tilanteesta huolimatta nuorten koulutustakuu turvataan jatkossakin.

Aloitteen tekijät esittävät, että ammatillisen koulutuksen säästöjä ei kohdistettaisi kaikille koulutuksen järjestäjille samansuuruisena. Nykymuotoinen ammatillisen perustutkintokoulutuksen rahoitus perustuu pääasiassa koulutuksen järjestäjän opiskelijamäärään. Eri koulutusalojen koulutuksen kustannukset huomioidaan opetuksen yksikköhinnassa, joka vaihtelee koulutusaloittain.

Ammatillisen koulutuksen säästöt on aikaisempina vuosina toteutettu joko vähentämällä koulutuksen aloituspaikkojen määrää tai leikkaamalla koulutuksesta koulutuksen järjestäjälle maksettavaa yksikköhinnan tasoa.

Ammatillisen koulutuksen säästöt on suunniteltu toteutettavaksi uutta mekanismia hyödyntäen. Mekaanisen säästön toteuttamisessa joko koulutuksen yksikköhintoihin tai aloituspaikkoihin koulutuksen järjestäjille jää vain vähän liikkumatilaa ja mahdollisuuksia suunnitella paikallista toimintaa. Siksi säästö toteutetaan määräämällä ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksen perusteena oleva opiskelijamäärä järjestämislupien mukaista enimmäisopiskelijamäärää alhaisemmalle tasolle siten, että koulutuksen järjestäjälle maksetaan rahoitus n. 90 % mukaisesti enimmäisopiskelijamäärästä. Uuden mekanismin avulla ammatillisen koulutuksen järjestämislupien enimmäisopiskelijamääriä ei alenneta eikä ammatillisen peruskoulutuksen yksikköhintaa leikata. Siten koulutuksen järjestäjälle annetaan lisää vapautta suunnitella toimintaansa siten, että järjestäjä voi omilla toimillaan vaikuttaa säästöjen toteuttamiseen. Useat järjestäjät ovat päätyneet karsimaan tilojen ja laitteiden määrää ja uudistaneet organisaatiotaan, jotta itse koulutukseen kohdistuvat säästöt voidaan minimoida.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden huoleen koulutuksen järjestäjien tasapuolisesta kohtelusta. Aloitteen tekijät ovat oikeassa siinä, että uudella mekanismilla toteutettu säästö ei kohtelisi koulutuksen järjestäjiä tasapuolisesti, mikäli säästö toteutettaisiin koulutuksen järjestäjän järjestämisluvan mukaisesta enimmäisopiskelijamäärästä ottamatta huomioon opiskelijamäärätoteumaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys eduskunnalle, jonka mukaan ministeriöllä olisi mahdollisuus tarkistaa määräaikaisesti sellaisten koulutuksen järjestäjien enimmäisopiskelijamäärä vastaamaan toteutunutta opiskelijamäärää, mikäli järjestäjä on jatkuvasti kouluttanut opiskelijoita alle järjestämislupansa mukaisen enimmäismäärän. Tällä tasauksella voitaisiin varmistaa,

että säästöt toteutetaan suhteessa kaikkiin koulutuksen järjestäjiin tasapuolisemmin, kun järjestämisluvan mukainen enimmäisopiskelijamäärä vastaisi myös toteutunutta opiskelijamäärää.

Aloitteen tekijät esittävät, että ammatillisen koulutuksen rahoituksesta päätettäessä huomioon otettaisiin nuorisoikäluokan koko ja nuorten työttömyysaste sekä järjestäjäkohtaisesti koulutuksen vetovoimaisuus, keskeyttämisyaste ja läpäisyaste.

Ammatillisen peruskoulutuksen nykyinen rahoitusmalli perustuu pääosin opiskelijamäärän mukaan maksettavaan rahoitukseen. Yhdessä koulutustarpeiden ennakkoinnin kanssa koulutuksen järjestäjien järjestämisluvassa on huomioitu alueellinen työvoiman tarve ja aloituspaikkojen määrä. Hallitusohjelman mukaisesti tavoitteena on taata koulutustakuun toteutuminen kaikkialla Suomessa. Ammatillisen koulutuksen rahoitus uudistetaan ammatillisen koulutuksen reformin osana. Kokoomus pitää tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen rahoitus kannustaa nykyistä paremmin laadukkaaseen koulutuksen järjestämiseen, oppilaitoksissa ja työpaikoilla tapahtuvien erilaisten oppimisen muotojen yhdistämiseen ja tavoiteajassa valmistumiseen. Rahoituksen tulee palkita koulutuksen järjestäjää suoritetuista tutkinnoista ja tutkinnon osista eikä siitä, miten pitkään tutkintoa suoritetaan. Niin sanotun suoritusrahoituksen tavoitteena on vahvistaa tavoiteajassa valmistumista, vahvistaa koulutuksen läpäisyä ja vähentää keskeyttämisä.

Ammatillisen koulutuksen ensisijainen tavoite on vahvistaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja työelämässä tarvittavaa ammattiosaamista, siksi myös opintojen jälkeisen työllistyminen huomiointi osana rahoituksen kokonaisuutta on perusteltu. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän pohjalla tulee olla jatkossakin riittävän vahva perusrahoitus koulutuksen järjestämiseksi, mutta uusia kannustinelementtejä tarvitaan, jotta ammatillista koulutusta kehitetään entistä vaikuttavammaksi. Puoluehallitus näkee tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen reformi toteutetaan tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaamiseksi ja korkealaatuisen ammatillisen koulutuksen turvaamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteeseen.

75. Koulutusvienti kehitysyhteistyön ytimeen

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Kehitysyhteistyömäärärahoista on kuluneella vaalikaudella leikattu 300 miljoonaa euroa, ja kehysriihessä päätettiin 25 miljoonan lisäleikkauksesta. Leikkausten jälkeen käytävissä olevien määrärahojen kohdentamista on mietittävä entistä tarkemmin. Yksi hallituksen kehityspolitiikan painopisteistä on naisten ja tyttöjen aseman parantaminen.

Tyttöjen ja naisten koulutuksen on pitkään tiedetty olevan avain köyhyyden torjumisessa, hyvinvoinnin lisäämisessä ja väestönkasvun hillitsemisessä. Siitä huolimatta lähes kaksi kolmasosaa maailman lukutaidottomista on naisia. Monesti tyttöjen aloitettukin koulutie keskeytyy lapsiavioliiton tai seksuaalisen väkivallan seurauksena. Mitä koulutetumpia tytöt ovat, sitä myöhemmin he yleensä solmivat avioliiton ja sitä vähemmän hankkivat lapsia. Koulutuksen avulla vahvistetaan ihmisoikeuksia ja demokratiaa sekä erityisesti naisten mahdollisuuksia päättää itse omasta elämästään ja ottaa osaa yhteiskunnan päätöksentekoon.

Kestävän ja tuloksellisen kehitysyhteistyön kannalta painopisteen tulee olla kasvavassa määrin koulutuksessa ja koulutusosaamisen viennissä kehittyviin maihin. Suomalainen koulujärjestelmä ja opettajankoulutus ovat maailman huippuluokkaa, minkä vuoksi opetusalan ammattilaiset tulee ottaa nykyistä vahvemmin osaksi suomalaista kehitysyhteistyötä. Erityisen tärkeää koulutuksen parantamisessa ja saavutettavuudessa maailmanlaajuisesti on panostaminen laadukkaaseen opettajankoulutukseen, jossa suomalaiset ovat maailman kärkeä.

Tyttöjen koulutus parantaa koko yhteisön hyvinvointia ja lopulta koko maailmaa. Koulutusviennin ja suomalaisen osaamisen avulla voimme torjua köyhyyttä ja edistää tasa-arvoa.

Edellä olevan perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että suomalaisen kehitysyhteistyön painopiste on kasvavassa määrin koulutuksessa ja suomalaisen koulutusosaamisen viennissä opetusalan ammattilaisten osaamista hyödyntäen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomen uudessa, eduskunnan huhtikuussa 2016 hyväksymässä kehityspoliittisessa selonteossa vahvistettiin neljä erityistä painopistealuetta: 1) naisten ja tyttöjen aseman parantaminen, 2) kehitysmaiden omien talouksien vahvistaminen ja työpaikat, 3) demokraattiset ja toimivat yhteiskunnat ja 4) ruokaturva, vesi, energia ja luonnonvarojen kestävä käyttö.

Kehityspoliittisessa linjauksessa tyttöjen koulutus on keskeisellä sijalla, ja huomioidaan erityisesti osana kahta painopistealuetta. Ensinnäkin naisten ja tyttöjen oikeuksien ja aseman vahvistamiseksi tavoitteena on naisten ja tyttöjen parempi koulutustaso ja ammattitaidot. Toiseksi koulutusta ja opetusta kehitetään myös osana julkisen hallinnon toimintakyvyn parantamista.

Opetussektori on suurin yksittäinen teema Suomen kahdenvälisessä yhteistyössä. OECD:n kehitysapukomitean (Development Assistance Committee, DAC) määritelmän mukaan tilastoidun Suomen opetussektorin kehitysyhteistyön maksatukset nousivat vuonna 2015 noin 56 miljoonaan euroon. Kehitysyhteistyöhön tehtyjen säästöjen

jälkeen opetussektorinkin maksatusten absoluuttinen taso laskee mutta sektorin painoarvo kokonaisuudessa on jatkossa todella keskeisellä sijalla.

Opetuksen alan yhteistyötä tehdään paljon myös suomalaisten kansalaisjärjestöjen kanssa ja kansalaisjärjestöjen yhteistyö edustaakin noin neljäsosaa opetussektorin kehitysyhteistyörahoituksesta. Lisäksi Suomi tukee esimerkiksi opetuslalla toimivien kansainvälisten järjestöjen, kuten YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (UNESCO) ja YK:n lastenrahaston (UNICEF), työtä. Samoin alueellisten kehityspankkien, kuten Aasian kehityspankin (ADB) ja Afrikan kehityspankin (AfDB) yhteistyössä painotetaan opetusalan kysymyksiä.

Rahoituspanoksen lisäksi Suomi tukee kehitysmaiden opetustoimen vahvistumista hyödyntäen suomalaisen koulutusjärjestelmän menestystekijöitä, kuten opettajankoulutusta ja koulutusjärjestelmän laatua. Suomen koulutusjärjestelmän tuottamat hyvät tulokset ja muiden maiden kiinnostus niistä on lisännyt yksityisen sektorin osallistumista opetussektorilla. Maaliskuussa 2016 julkistettu opetus- ja kulttuuriministeriön johdolla laadittu koulutusviennin tiekartta sisältää lukuisia toimenpiteitä, joilla yksityissektorin osallistumista koulutuksen kehittämiseen kansainvälisesti voidaan edistää.

Opetusalan kehitysyhteistyö luo tilaisuuksia vaativiin asiantuntijatehtäviin kahdenvälisessä yhteistyössä sekä monenkeskisissä järjestöissä opetusalan asiantuntijoille, esimerkiksi opetushallinnossa ja asiantuntijaorganisaatioissa, yliopistoissa, oppilaitoksissa, järjestöissä sekä suomalaisissa yrityksissä.

Vaikka kehitysyhteistyövaroilla tehtävät koulutushankkeet eivät olekaan varsinaista vientiä, ne tarjoavat kansainvälisiä referenssejä toimijoille. Tämä on merkittävä ulottuvuus, kun osallistutaan kansainvälisiin tarjouskilpailuihin.

Avuksi koulutusviennissä ovat myös kehitysyhteistyövaroin rahoitetut koko ajan kehitettävät yksityisen sektorin rahoitusinstrumentit kuten liikekumppanuustuki Finnpartnership. Se tarjoaa taustatukea koulutusmarkkinoiden kartoitukseen sekä potentiaalisten kumppaneiden ja pitkäaikaisen liikekumppanuuden etsintään kehitysmaissa. Esimerkiksi Haaga-Helia on hyödyntänyt viime vuosina Finnpartnershipin liikekumppanuustukea kumppaneiden identifiointiin esimerkiksi Malesiassa ja Botswanassa. Malesiassa se käynnistää syksyllä 2016 hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelman ja Botswanassa maan hallitus tilasi vuonna 2015 koulutuspaketin, jossa koulutetaan 60 ammatillista opettajaa.

Varsinaisessa koulutusviennissä tukena ovat Team Finlandin verkostot. Finpron vuonna 2015 käynnistynyt kasvuohjelma Education Export Finland kokoaa yhteen ja verkottaa alan suomalaiset toimijat, tavoitteena on suomalaisen koulutusliiketoiminnan kasvattaminen kansainvälisillä markkinoilla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

76. Kulttuuri- ja luovien alojen merkitys näkyväksi suomalaista yhteiskuntaa, yritystoimintaa ja elinkeinoelämää uudistettaessa

Oulun Kokoomusnaiset ry.

“Then what are we fighting for?” Winston Churchillin kuuluisa lause liittyen taiteeseen ja sen rahoitukseen lausuttiin tilanteessa, missä taiteen rahoitusta oltiin leikkaamassa Iso-Britannian sotaponnisteluista johtuen. Suurmiehen lausuma tavoittaa arvomaailman, missä taide- ja kulttuuri käsitetään tärkeäksi yhteiskuntaa ylläpitäväksi ja rakentavaksi voimavaraksi.

Luovat alat työllistävät sekä tuovat elinkeinoelämään ja yritystoimintaan virtaa. Tästä on esimerkkinä Skotlannissa Glasgow, joka oli Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 1990. Tänä päivänä Glasgow'ssa on runsaasti merkittäviä skotlantilaisia yrityksiä ja se on yksi Britannian tärkeistä taloudellisista keskuksista. Suomessa pelkästään musiikkialan taloudellinen kokonaisarvo oli vuonna 2014 856,2 miljoonaa euroa. Kulttuuri- ja luovat alat työllistävät ja lisäävät yritystoimintaa sekä kulttuuriin ja taiteeseen sijoittaminen parantaa kaupunkien ja alueiden houkuttelevuutta muulle yritystoiminnalle ja taloudelliselle toimeliaisuudelle.

Taloudellisesti haasteellisina aikoina taide- ja kulttuurivastaisuus nostaa helposti päätään. Muihin elämänaloihin verrattuna jo valmiiksi varsin pieniä resursseja on helppo karsia ja organisaatioita lopettaa. Tämä saattaa usein johtua siitä, että ei ole riittävästi ymmärretty taide- ja kulttuurialan sekä talouden ja elinkeinoelämän välistä yhteyttä. Esimerkiksi peliteollisuus ei menesty ja kehity ilman luovien alojen osaajia ja koulutusta. Taiteet lisäävät hyvinvointia ja esimerkiksi musiikin positiivisesta vaikutuksesta oppimiseen on löydetty viimeaikaisissa aivotutkimuksissa merkittäviä viitteitä.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistellaan Taide- ja kulttuurihallinnon valtionavustuspolitiikan uudistusta. Työ- ja elinkeinoministeriössä puolestaan tehdään uudistustyötä kärkihankkeisiin, kilpailukyvyn vahvistamiseen sekä elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytysten parantamiseen liittyen.

Edellä todetun perusteella Oulun Kokoomusnaiset ry. esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa kokoomuksen puoluehallituksen ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että

- kulttuuri- ja luovien alojen merkitys huomioidaan yhteiskunnallisessa, elinkeinoelämää ja yritystoimintaa tukevassa uudistustyössä
- opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö perustavat yhteistyössä erillisen toimikunnan vahvistamaan ja uudistamaan kulttuuri- ja luovien alojen toimintaedellytyksiä elinkeinoelämää, yritystoimintaa, taloutta ja hyvinvointia vahvistavana yhteiskunnan alueena.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Oulun Kokoomusnaiset esittää, että kulttuuri- ja luovien alojen merkitys huomioidaan yhteiskunnallisessa, elinkeinoelämää ja yritystoimintaa tukevassa uudistustyössä ja että opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö perustavat yhteistyössä erillisen toimikunnan vahvistamaan ja uudistamaan kulttuuri- ja luovien alojen toimintaedellytyksiä elinkeinoelämää, yritystoimintaa, taloutta ja hyvinvointia vahvistavana yhteiskunnan alueena.

Luovalla taloudella tarkoitetaan luovan osaamisen ja luovien alojen koko kansantalouteen synnyttämää taloudellista lisäarvoa. Luovuudesta ja kyvystä houkutella luovia ihmisiä on muodostunut yhteiskuntakehityksen, innovaatiotoiminnan ja alueiden välisen kilpailun tärkeä tekijä.

Luovuutta on kyky yhdistää mielikuvitusta olemassa olevaan tietoon ja osaamiseen, joilla kehitetään tuotteita ja palveluja. Kysyntälähtöisten tuotteiden ja palveluiden suunnittelu, digitalisoitumisen yleistyminen liiketoiminnassa sekä muotoilun ja konseptoinnin roolin kasvu liiketoiminnassa synnyttävät kasvavaa tarvetta luovalle osaamiselle kaikilla toimialoilla. Luovan talouden moottorina toimivat luova osaaminen ja tekijänoikeuksien kauppaan perustuva liiketoiminta.

Jo 2013 luovilla aloilla toimii yhteensä 37 789 henkilöä. He toimivat yhteensä 11 661 toimipaikassa ja näiden yhteenlaskettu liikevaihto oli noin 5,4 miljardia euroa. Toimiala on kasvanut viime vuosina merkittävästi ja se työllistää huomattavan joukon eri alojen ammattilaisia. Silmiin pistävää on myös, että ohjelmistoalan merkitys tässä kokonaisuudessa on erittäin suuri. Luovien alojen liikevaihto on kasvanut koko 2000-luvun.

Luovan talouden haasteita on yritysten toimintaympäristössä, yksilöiden osaamisessa ja työllistymisessä. Toimijakentän hajanaisuus on lisähaaste. Jotta haasteisiin voidaan vastata, on kehitettävä julkista yrityspalvelujärjestelmää sekä yritysten ja yksilöiden toimintaan kohdistuvaa lainsäädäntöä.

Työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonaloilla on taipumusta suhtautua luoviin aloihin hieman eri näkökulmasta. OKM painottaa perinteisten luovien ammattien kuten esimerkiksi taiteilijoiden ja kirjailijoiden näkökulmaa kun taas TEM painottaa uuden luovan teollisuuden kuten esimerkiksi peli- ja musiikkialojen näkökulmia. Tämä vastakkainasettelu on ymmärrettävää mutta tarpeetonta ja joskus haitallistakin. Luovien alojen kasvun tukemiseksi on aiheellista pyrkiä vähentämään myös hallinnollisia raja-aitoja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

77. Kunnallisten terveystalouden todelliset kustannukset tuotava esiin

Joulukolmion Kokoomus ry

Sote-hankkeen vuoksi keskustelu julkisten ja yksityisten terveystalouden välillä käy kuumana. Keskustelua leimaa usein virheellinen ajatus siitä, että julkiset terveystaloudet olisivat ”ilmaisia”, ja yksityiset terveystaloudet kalliita ja ylihinnoiteltuja.

Jotta kokoomuksen ajaman valinnanvapauden merkitys avautuisi ja jotta käsitys julkisen ja yksityisen sektorin välisten kustannusten hinnoista auttaisi ihmisiä päätöksenteossa palveluita vertaillessa, tulisi hinnoittelu saada entistä läpinäkyvämmäksi. Hinnoittelun selkeys helpottaa vertailua oleellisesti ja tasoittaa mielikuvia, joita kyseisten palveluntarjoajien kesken on julkisuudessa esitetty.

Edellä mainitun perusteella Joulukolmion Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että terveyspalveluita kehitettäessä pyritään tuomaan terveyspalveluiden todelliset kustannukset asiakkaille selkeästi esiin palveluntarjoajasta riippumatta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen puoluehallitus kannattaa Joulukolmion Kokoomuksen aloitetta siitä, että terveyspalvelujen hinnat ovat julkisia. Kokoomus ajaa ylipäätään sitä, että julkisesti rahoitettujen palveluiden kustannus- ja laatutietojen on oltava julkisia ja helposti saatavilla. Meneillään olevan sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksen myötä kustannusten ja laadun vertailtavuus tulee olemaan välttämätöntä.

Kustannus- ja laatutiedon on Kokoomuksen puoluehallituksen mielestä oltava avointa ja selkeässä sekä ymmärrettävässä muodossa. Tiedon on myös oltava reaaliaikaista, jotta siitä ohjaushyötyä. Hinnan ja laadun läpinäkyvyys on olennaista Kokoomuksen tavoitteleman valinnanvapauden toteutumiselle.

Kokoomuksen puoluehallitus kannattaa terveyspalveluiden todellisten kustannusten esilletuontia palveluntarjoajasta riippumatta. Palveluiden todellisten kustannusten esiintuonti vaatii palvelun tuottajilta palveluiden selkeää "tuotteistamista" eli sen normittamista, mitä mihinkin palveluun lasketaan kuuluvaksi ja miten. Tämä tuotteistus edelleen helpottaa palveluiden vertailua esimerkiksi kaupunkien ja alueiden välillä.

Tällä hetkellä mahdollisuudet tarjota kustannus- ja laatutietoa vaihtelevat. Tuotteistus on tällä hetkellä pidemmällä erikoissairaanhoidossa kuin perusterveydenhuollossa tai sosiaalipalveluissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

78. Kuntademokratian ja järjestötyön edellytyksiä parannettava

Oriveden Kokoomus ry

Kuntakenttä on murroksessa aluehallinto- ja sote-uudistuksen vuoksi. Vaikka muutoksen jälkeenkin kuntiin jäävien tehtävien määrä on eurooppalaiseen tasoon nähden melko suuri, ei muuttuva tilanne takaa vaikuttamisen mahdollisuuksien säilymistä kunnissa entisellään. Sote-menojen osuus kuntien vuotuisesta budjetista on

40-60 prosenttia. Näin suuren päätösvallan poistuminen uuteen organisaatioon vähentää luonnollisesti myös luottamushenkilötarvetta.

Jotta kuntien päätöksenteko ei luisuisi virkakoneistolle, tulee jäljelle jäävää kuntademokratiaa terävöittää ja selkeyttää siten, että kiinnostus järjestötyöhön ja paikallistason politiikkaan säilyy. Kunnille ja demokratiaa toteuttaville luottamushenkilöille on jätävä aidot mahdollisuudet, työkalut ja kannustimet paikallisten asioiden hoitamiseen ja kehittämiseen. Jos demokratiaan osallistuminen on palkitsevaa, se synnyttää lisää demokratiaa ja tyytyväisyyttä ja sitä kautta hyvinvointia.

Edellä mainitun perusteella Oriveden Kokoomus ry esittää, että puoluehallitus ja puolueen puheenjohtajisto veloitetaan huolehtimaan siitä, että aluehallintouudistuksen aikana ja sen jälkeen arvokasta suomalaista kuntademokratiaa säilyttämisen lisäksi kirkastetaan ja voimistetaan aidoilla ja käytännönläheisillä olevilla kannusteilla. Tällaisia kannusteita ovat muun muassa valtionosuus- ja tukijärjestelmät, jotka motivoivat kuntia kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin, korkeatasoisen varhaiskasvatuksen ja koululaitoksen ylläpitämiseen ja lisäämiseen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Oriveden Kokoomus esittää, että aluehallintouudistuksen yhteydessä suomalainen kuntademokratia säilytetään ja sitä kirkastetaan ja voimistetaan aidoilla ja käytännönläheisillä kannustimilla. Tällaisia kannusteita ovat aloitteen mukaan muun muassa valtionosuus- ja tukijärjestelmät, jotka motivoivat kuntia kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin, korkeatasoisen varhaiskasvatuksen ja koululaitoksen ylläpitämiseen ja lisäämiseen.

Vaikka Suomen kuntarakenne onkin historiallisista syistä monilta osin epätarkoituksenmukainen, Kokoomus pitää kuntaa toimivimpana paikallisdemokratian tasona. Kunnilla tulee jatkossakin olla yleinen toimivalta ja verotusoikeus.

Hallituksen linjauksen - johon Kokoomus on sitoutunut - mukaan kunnat ovat jatkossakin *paikallisen osallistumisen, demokratian, sivistyksen ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä (yleinen toimiala) ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä. Kunnat vastaavat jatkossakin nykyisen lainsäädännön periaatteiden mukaisesti työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. Kunnalla on edelleen vastuu seuraavista: osaamisen ja sivistyksen edistäminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, liikunta-, kulttuuri- ja muut vapaa-ajan palvelut, nuorisotoimi, paikallinen elinkeinopolitiikka, maankäyttö, rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu.*

Kokoomus kannattaa sitä, että kuntalaisilla on aidot kannustimet kehittää aluettaan ja palvelujaan itsehallinnon puitteissa. Yleisenä rakenteellisina kannustimina toimivat vaalit sekä ansio- ja yhteisötuloverot. Lisäksi tietyille erityisalueille on tultava erityisiä kannustimia valtionosuuksien kautta. Nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä on

koulutukseen liittyvät osuudet. Alueuudistuksen jatkovalmistelussa on pidettävä huolta siitä, että kannustin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen on aito ja riittävän vahva.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

79. Kuntoutus jokapäiväiseksi kotihoidossa oleville vanhuksille

Keski-Suomen Kokoomusnaiset ry

Kotihoidossa olevien vanhusten kuntoutuksen käytänteet vaihtelevat kunnittain hyvin paljon, ja monissa kunnissa vanhuksen omaa toimintakykyä ylläpitävää kuntoutusta ei anneta lainkaan. Kuntoutuksen ja oman toimintakyvyn ylläpitäminen tulisi kuitenkin kuulua tiiviiksi osaksi kotipalvelun ja -sairaanhoidon työtettä.

Kuntoutus ja toimintakyvyn ylläpito nostetaan tärkeänä asiana esille laissa ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvetaista, mutta juuri uudistetussa sosiaalihuoltolaissa niiden asemaa ei muutettu mitenkään. Sosiaalihuoltolaki velvoittaa kuntia antamaan samat kotihoidon palvelut kuin aikaisemminkin. Tämä on suuri pettymys.

Konkreettisina ideoina ja kuntoutuksen laadun takaamiseksi esitämme, että fysioterapeutti laatii kuntoutumisohjelman jokaiselle kotihoidossa olevalle ja että jokaiselle kotihoidon asiakkaalle valitaan vastuuhenkilö huolehtimaan ohjelman toteutumisesta. Vastuuhenkilö voi olla esimerkiksi kotihoidon työntekijä, joka joka tapauksessa käy asiakkaan kotona.

Lisäksi ehdotamme, että ikäihmisille ja kotihoidon asiakkaillevkehittäisiin jumppaohjelmia esimerkiksi tv:n aamulähetyksiin.

Edellä todetun perusteella Keski-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää aktiivisesti edistämään julkisuudessa sekä poliittisessa toiminnassa kuntoutuksen ja oman toimintakyvyn ylläpitämisen tuomista vanhuspalvelulain hengessä kuntien kotihoidon palveluvalikoimaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä tärkeän asian nostamisesta keskusteluun.

Kokoomus edistää hallituksessa voimakkaasti ikäihmisten palveluiden kehittämistä. Hallituksen *Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa* -kärkihanke tähtää nykyistä huomattavasti vaikuttavampiin, laadukkaampiin ja ennen kaikkea asiakaslähtöisempiin iäkkäiden ihmisten palveluihin. Uudistetussa rakenteessa kotiin annettavat ja kotoa käsin saavutettavat palvelut ovat ensisijaisia. Hanke rahoittaa laajoja kuntakokeiluja, jotka kokeilevat uusia ja ottavat käyttöön jo toimiviksi osoittautuneita toimintamalleja.

Normien purkaminen on ollut Kokoomuksen yksi keskeisistä tavoitteista. Osana norminpurkua Kokoomus on sitoutunut tavoitteeseen, että kuntien velvollisuuksia ei lisätä. Ylimääräistä byrokratiaa ja pakottavia määräyksiä on pyritty järjestelmällisesti karsimaan kaikilla hallinnon tasoilla. Käytännössä kaikille byrokratiaa kasvattavilla normeilla on taustanaan hyvä tarkoitus. Tosiasiassa kuitenkin monet näistä sinänsä hyvistä tavoitteista voidaan saavuttaa joko kevyemmällä sääntelyllä ja ohjauksella tai jopa kokonaan ilman sääntelyä.

TV:n aamulähetysten sisältö on kaupallisten sekä julkisten kanavien itsensä päätettävissä. Ei ole tavoiteltavaa tai edes suotavaa, että Kokoomuksen eduskuntaryhmä tai puolueen toimielimet pyrkisivät vaikuttamaan tv-kanavien ohjelmasisältöihin, vaikka kyseessä olisi hyvää tarkoittava ajatus tuoda lähetyksiin ikääntyvien ihmisten toimintakykyä parantavia ja ylläpitäviä jumppaohjelmia.

Aloitteen tavoite edistää julkisuudessa sekä poliittisessa toiminnassa kuntoutuksen ja oman toimintakyvyn ylläpitämisen tuomista vanhuspalvelulain hengessä kuntien kotihoidon palveluvalikoimaan on kannatettava, eikä aloitteen ponsiosassa vaadita uusia pakottavia normeja kunnille.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

80. Käräjäoikeuksien lautamiesjärjestelmä säilytettävä

Tapiolan Kokoomus ry

Viime aikoina on keskusteltu paljon käräjäoikeuksien lautamiesjärjestelmän toimivuudesta ja olemassaolosta. Tätä keskustelua on käyty niin virkamiesten kuin ulkopuolisten tahojen toimesta. Lautamiesjärjestelmään kielteisesti suhtautuvissa näkemyksissä on tuotu esille lähinnä taloudelliset säästösyöt, joiden perusteella koko järjestelmä pitäisi lopettaa.

Lautamiesjärjestelmä on peräisin 1700-luvulta ja sen tarkoituksena on taata oikeudessa yhdenvertainen asema kaikille kansalaisille.

Lautamiesten laaja osaaminen ja tietotaso ovat tärkeitä seikkoja tuomioista päätettäessä. He edustavat laajasti eri ammatteja ja heidän ammattitaidostaan on paljon hyötyä tuomioneuvotteluissa. Lautamiehet ovat saaneet tehtävänsä paljon perehdytystä ja koulutusta. He ovat osallistuneet lautamiesaikanaan monipuolisiin ja laajoihin koulutuksiin, joihin kuuluu niin oikeudellisia opintoja kuin ihmisten psykologista käyttäytymistä.

Yhden tuomarin kokoonpanossa on olemassa riski, että salissa otetun näytön kaikki yksityiskohdat eivät tule huomioitua. Kun on useampi silmä ja korva paikalla, niin neuvottelupohja tuomioon on laajempi.

Taloudelliset perusteet käräjäoikeuksien lautamiesjärjestelmän lakkauttamiseen ovat säästöjen osalta mitättömät. Laskelmien mukaan järjestelmän lakkauttamisesta olisi valtiolle noin 2,5 miljoonan euron säästö vuodessa. Oikeusministeriön budjetista se on noin kaksi prosenttia. Jos lautamiesjärjestelmä lakkautettaisiin ja vakavissa rikosasioissa siirryttäisiin 2-3 virkatuomarin kokoonpanoihin, kustannukset kasvaisivat huomattavasti nykyisestä.

Lähes kaikkien demokraattisten oikeusvaltioiden oikeusjärjestelmässä on mukana kansantuomari päättämässä tuomiosta ja takaamassa kansalaisten oikeudenmukaisen kohtelun oikeuden edessä. Suomessa lautamiesjärjestelmää ei saa lakkauttaa ja tulevaisuudessakin oikeusjärjestelmän läpinäkyvyyden ja uskottavuuden säilyminen on taattava. Lautamiesten mukanaolo käräjäoikeuksien istunnoissa takaa, että Suomi pysyy oikeusvaltiona.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta käräjäoikeuksien lautamiesjärjestelmä säilytetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteen tekijät esittävät, että maallikotuomarien käyttäminen jatkossakin tulisi turvata. Nykyisen toimivallan omaava lautamiesinstituutio on syntynyt vuonna 1993. Tällöin perustettiin käräjäoikeudet, joissa oli kaikissa myös maallikotuomareita eli lautamiehiä erikseen määrättyissä asioissa.

Lautamiesten yksilöllinen tuomiovalta osana tuomioistuimen kokoonpanoa on syntynyt vasta vuoden 1993 uudistuksessa. Ennen tuota uudistusta suomalaiset alioikeudet olivat kahdentyyppisiä: ennen vuotta 1960 olleissa vanhoissa kaupungeissa oli raastuvanoikeuksia ja muualla olevia kihlakunnanoikeuksia. Raastuvanoikeuksia oli maassa alioikeusuudistuksen aikaan 26 ja kihlakunnanoikeuksien tuomiokuntia 71. Raastuvanoikeuksissa tuomitseva kokoonpano koostui käytännössä monesti ammattituomareista, vaikka virallisesti maallikot eli kunnallisneuvosmiehet olivat osa tuomitsevaa kokoonpanoa yhä monessa tapauksessa. Kihlakunnanoikeuksissa lautamiesten muodostamalla lautakunnalla oli kollektiivinen ääni.

Maallikkoedustuksen merkityksestä tuomioistuimissa on käyty vuosikymmenten ajan keskustelua. Aikanaan lainoppineiden tuomarien ja maallikkojen mukanaolo tuomioistuinten lainkäytössä nähtiin valtion ja tavallisen kansan välisen luottamuksen takaavana tekijänä. Nykyistä lainsäädäntöä säädettäessä käräjäoikeusuudistuksessa lautamiesjärjestelmän luomista perusteltiin oikeusvarmuustekijöillä ja oikeudenkäytön yleistä luottamusta vahvistavana tekijänä.

Maallikotuomareilla on pitkä historia, mutta tuomioistuinkokoonpanot ovat muuttuneet jo muutaman vuosikymmenen ajan kohti ammattituomarikokoonpanojen laajempaa käyttöä. Muutoksen taustalla voidaan nähdä kaksi merkittävää kehityskulkua: 1) Lainsäädäntö on monimutkaistunut ja sen soveltaminen vaatii aiempaa enemmän asiantuntemusta 2) Kansalaisten luottamus ammattituomarien

lainkäyttöön on lisääntynyt. Oikeuden kansainvälistyminen ja eurooppalaistuminen ovat erityisesti muuttaneet Suomen oikeudesta yhä monimutkaisempaan suuntaan. Oikeusjärjestelmän monimutkaistumisen kanssa samanaikaisesti on kasvanut vaatimus tuomioistuinten toiminnan laatuun ja virheettömyyteen, mikä on oletettavasti lisännyt painetta ammattituomarien käyttöön.

Vuonna 2009 toteutettu lautamiesjärjestelmää koskeva lainsäädäntöuudistus osaltaan muutti kärjäoikeuksien kokoonpanosäädöksiä siten, että lautamiesten käyttö on vähentynyt. Moni on pitänyt nykyistä järjestelmää tämän vuoksi epätydyttävänä, kun lautamiehet ovat päätyneet tämän jälkeen tuomitsevaan kokoonpanoon hyvin harvoin. Viime vaalikaudella tehdyssä oikeudenhoidon uudistamisohjelmassa linjattiin, että lautamiesjärjestelmästä tulisi pitkällä tähtäimellä luopua.

Puoluehallitus pitää erittäin tärkeänä, että tuomioistuinlaitos ja sen tuomitsemistoiminta nauttivat suurta yleistä luottamusta. Maallikkojen tuomitsemistoimintaan osallistumisen lisäksi on tärkeää huolehtia, että tuomioistuinprosessi on nopea ja oikeudenmukainen. Tunne oikeudenmukaisesta ratkaisusta ja mahdollisuudesta tosiasiallisesti päästä tuomioistuimen eteen ilman pitkiä odotuksia ovat puoluehallituksen käsityksen mukaan erittäin tärkeitä asioita pohdittaessa kansalaisten luottamusta oikeuslaitokseen.

Puoluehallitus toteaa, että lautamiesjärjestelmää pitää voida arvioida kriittisestikin. Tuomioistuinjärjestelmän kehittämistä tulee arvioida kokonaisuutena miettien ennen kaikkea sitä näkökulmaa, että miten jokaiselle pystytään turvaamaan viivytyksetön, tehokas ja oikeudenmukainen oikeudenkäynti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.

81. Lahjoittaminen valtiolle helpoksi

Tapiolan Kokoomus ry

Monet kansalaiset ovat esittäneet halukkuutensa maksaa nykyistä enemmän veroja. Ilmeisestikään ylimääräisten verojen vapaaehtoinen maksaminen ei ole riittävän yksinkertaista, jotta tätä halukkuutta voitaisiin toteuttaa.

Kansalaisille on olemassa Valtiokonttorin palvelu, jolla he voivat lahjoittaa haluamansa summan. Tällaisen palvelun olemassaolosta pitää tiedottaa entistä paremmin. Tämän lisäksi on muutettava ennakonpidätyskäytäntöä ja lopullista verotusta siten, että verovelvollinen voi halutessaan veronmaksun yhteydessä maksaa lahjoituksena Valtiokonttorin tilille haluamansa summan.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta lahjoittaminen valtiolle olisi helppoa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tapiolan Kokoomus ry esittää aloitteessaan, että valtiolle lahjoittaminen tehtäisiin helpommaksi.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen laatijoiden näkemykseen siitä, että vapaaehtoinen lahjoittaminen valtiolle ei ole tällä hetkellä kovin yksinkertaista. Lahjoittamisesta tiedottaminen kuuluu rahankeräyslain piiriin ja siksi sitä säännellään tarkoin. Valtiolle ei lain mukaan voida myöntää rahankeräyslupaa, joka tarkoittaa myös ettei valtio tai Valtiokonttori voi toimeenpanna rahankeräystä.

Kokoomuksen tavoitteena on ollut karsia turhaa byrokratiaa. Myös nykyistä rahankeräyslakia sekä tarvittaessa muuta lainsäädäntöä tulisi uudistaa, jotta lainsäädäntö ottaisi paremmin huomioon uudet rahankeräys- ja rahoitustavat, edistäisi aktiivista kansalaistoimintaa sekä mahdollistaisi uudenlaisen luovan toiminnan syntyvän, eikä estäisi uusien toimintojen ja toimintamuotojen rahoitusta.

Puoluehallitus katsoo, että vaikkakin on useita muita hyviä lahjoituskohteita, ei valtiolle lahjoittaminen tai siitä tiedottaminen pitäisi olla mahdotonta. Puoluehallitus pitää rahankeräyslain uudistamisen selvittämistä sekä tarpeellisia lainsäädännön uudistuksia kannatettavana.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

82. Laittomien lakkojen hyvityssakoista luovuttava ja siirryttävä laittomien lakkojen kohteena oleville työnantajille maksettaviin vahingonkorvauksiin

Virtuaalikokoomus ry

EK:n mukaan vuosina 2012-2014 Suomessa järjestettiin 287 laitonta lakkoa. Vastaavana aikana Ruotsissa järjestettiin yksi laitton lakko. Työehtosopimuslain mukaan laittomasta lakosta maksettavan hyvityssakon enimmäismäärä on 30 900 euroa, mikä ei useimmissa tapauksissa vastaa lainkaan laittomasta lakosta työnantajille aiheutuneita kustannuksia.

Hyvityssakkojärjestelmän sijaan tulisikin siirtyä laittomien lakkojen kohteena oleville työnantajille maksettaviin vahingonkorvauksiin. Vahingonkorvausten tulisi perustua laittomasta lakosta välittömästi aiheutuviin kustannuksiin, joita voitaisiin kuitenkin sovitella.

Edellä mainitun perusteella Virtuaalikokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan siten, että kokoomus puolueena edistää laittomien lakkojen hyvityssakoista luopumista ja samanaikaista siirtymistä laittomien lakkojen kohteena oleville työnantajille maksettaviin vahingonkorvauksiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 85

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

83. Laittomien lakkojen sanktioita kovennettava

Kanta-Espoon Kokoomus ry

Työtaisteluoikeus kuuluu työntekijän perusoikeuksiin, mutta myös tätä oikeutta tulisi käyttää Suomen lakia noudattaen. Tällä hetkellä Suomen lainsäädäntö ei tarjoa ammattiliitoille uskottavia sanktioita lain rikkomisesta, ja tämän takia laitonta lakkoa on käytetty työtaistelutoimenpiteenä välillä kevyinkin perustein.

Laittomat lakot aiheuttavat jo ennestään nihkeässä taloudellisessa tilanteessa Suomelle ja sen kansalaisille mittavaa taloudellista vahinkoa varsinkin, kun lakot ovat kohdistuneet sellaisille toimialoille, jotka ovat vahvasti sidoksissa Suomelle elintärkeään vientiin. Esimerkiksi Teknologiateollisuus on laskenut satamien kiinniolon kustannukseksi 250 miljoonaa euroa päivässä.

Nykyinen enimmäissakko ammattiliitolle laittomasta lakosta on 30 900 euroa, mikä ei ole oikeudenmukaisessa suhteessa laittomasta lakosta aiheutuvaan taloudelliseen vahinkoon, eikä se ole myöskään suhteessa jo pelkästään satojen miljoonien arvosta verotukia saavien ammattiliittojen tulotasoon, mikä tekee laittomasta lakosta houkuttelevan työtaisteluaseen ja poliittisen vaikuttamiskeinon ammattiliitoille.

Edellä mainitun perusteella Kanta-Espoon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan siten, että kokoomus tekee puolueena kaiken voitavansa laittomista lakoista määrättävien sanktioiden koventamiseksi ja laittomien lakkojen vähentämiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 85

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

84. Laittomien lakkojen sakkoja ja vahingonkorvauksia kovennettava

Teljän Kokoomus ry

Laittomat lakot aiheuttavat yhteiskunnalle – meille kaikille – miljoonavahingot. Niistä tuomittavat sakot ja vahingonkorvaukset ovat kuitenkin vain muutamia satoja euroja. Oikeudenmukaista olisi, että korvaukset olisivat suhteessa aiheutuneeseen vahinkoon. Siksi sakkojen ja korvausten on oltava jopa miljoonia euroja.

Edellä mainitun perusteella Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan siten, että kokoomus puolueena edistää laittomista lakoista tuomittavien sakkojen ja vahingonkorvaustem koventamista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 85

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

85. Laittomien lakkojen vahingonkorvausvelvollisuus oikeudenmukaiselle tasolle

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Toisin kuin muissa Pohjoismaissa, Suomessa ei voida määrätä laittomasta lakosta vahingonkorvauksia lakon yrityksille aiheuttamien vahinkojen suuruuden perusteella. Laittomasta lakosta voidaan määrätä vain hyvityssakko, joka voi olla maksimissaan 23 500 euroa. Suomessa tuotannon ja työpaikkojen turvaksi onkin säädettävä laittomista lakoista täysi vahingonkorvausvelvollisuus ja ilman ylärajaa tällä hetkellä langetettavan hyvityssakon lisäksi.

Pahimmillaan laittomalla lakolla voidaan aiheuttaa yrityksille jopa kymmenien miljoonien eurojen suorat vahingot. Tuotantoketjun häiriöiden aiheuttamat mainevahingot ja menetetyt tilaukset maksavat Suomelle työpaikkoja ja menetettyä taloudellista hyvinvointia, joiden menetys voi olla korvaamatonta. Yhteiskunnassa vahingon korvaaminen tulisi kuulua sen aiheuttajalle.

Nykyinen tilanne kannustaa käyttämään laittomia menetelmiä työtaistelukeinoina, koska seuraamuksia siitä ei ole säädetty. Elinkeinoelämän Keskusliiton mukaan arviolta jopa yli 90 % lakoista järjestetään työehtosopimuksen voimassaoloaikana. Lakko-oikeus on yhteiskunnallisesti merkittävä työntekijän keino vaikuttaa asemaansa, mutta oikeuden väärinkäytämisestä on päästävä eroon. Vastuu toimivista työmarkkinoista ja työtaistelukeinojen oikeudenmukaisesta suhteesta on viime kädessä Suomen eduskunnalla.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että laittomasta lakosta säädetään viipymättä täysi vahingonkorvausvelvollisuus yritykselle aiheutuneiden vahinkojen mukaan ja ilman ylärajaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteissaan Virtuaalikokoomus, Kanta-Espoon Kokoomus, Teljän Kokoomus sekä Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta nostavat esiin laittomien lakkojen mittavan ongelman ja vahingonkorvausvelvollisuuden suhteettoman keveyden verrattuna aiheutettuun kokonaistaloudelliseen vahinkoon.

Työtaistelut ovat laittomia silloin, kun työtaistelu kohdistuu voimassa olevaan työehtosopimukseen tai kun työtaistelun osalta ei noudateta työriitalain edellyttämää ennakoilmoitusaikaa.

Aloitteiden esille nostama laittomien lakkojen ongelma on aito ja merkittävä. Suomi on esimerkiksi Norjaan, Ruotsiin ja Saksaan verrattuna lakkoherkkä maa ja laittomia lakkoja on erityisen paljon. Esimerkiksi Ruotsissa laittomien lakkojen määrä väheni merkittävästi 1990-luvun alussa, kun lainsäädäntöä muutettiin siten, että yksittäisen työntekijän vahingonkorvausvastuulle laittomista lakoista ei ole laissa enää ylärajaa.

Valtaosa Suomen lakoista on laittomia. Suomessa 2014 ilmoitetuista 143 työtaistelusta 109 oli lakkoja ja 6 lakon uhkia. Lakoista 105 oli laittomia. 2000-luvulla laittomia lakkoja on vuosittain ollut 80-100 % lakoista. Laillisia lakkoja oli vuonna 2014 vain 4 ja 2013 vain 3 kappaletta.

Tuomittujen hyvityssakkojen ja laittomista työtaisteluista arvioitujen vahinkojen suhde on käytännössä mitätön. Esimerkiksi 2014 työtuomioistuin määräsi hyvityssakkoja yhteensä 443 100 eurolla. Vastaavien työtaistelutoimenpiteiden aiheuttamat vahingot yritykset arvioivat yhteensä noin 11 miljoonan euron suuruisiksi. Huolestuttava piirre on myös se, että monesti laittomia työtaisteluita jatketaan työtuomioistuimen tuomioista huolimatta.

Lainsäädännön tulee perustua lain kunnioittamiseen. Siksi on tärkeää, että lain rikkomisen seuraamukset ovat oikeasuhtaisia ja siten ehkäisevät riittävästi lainvastaista toimintaa. Tämän pitäisi päteä myös työrauhalainsäädäntöön.

Työrauha on tärkeää työnantajille, työntekijöille ja koko yhteiskunnalle. Erilaisista työtaisteluista aiheutuu taloudellisia menetyksiä riitojen osapuolille ja julkiselle vallalle. Usein työriidoista kärsivät myös ne, jotka eivät ole riidassa osallisia.

Laittomien lakkojen aiheuttamat vahingot kovassa kansainvälisessä kilpailussa mukanaoleville yrityksille ja välillisesti myös koko suomalaiselle yhteiskunnalle ovat muodostuneet viime vuosina sen verran huomattaviksi, että myös lainsäädännön kautta on syytä luoda tulevaisuudessa entistä paremmat edellytykset työrauhan säilymiselle.

Kokoomus on tarvittaessa valmis tukemaan työmarkkinaosapuolia ja työskentelemään yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa lainsäädännön ja sen soveltamiskäytännön tarkistamiseksi siten, että työrauhasääntösten kunnioitus turvataan. Kokoomus on myös valmis tukemaan työmarkkinoiden neuvottelukulttuuria, joka turvaa työrauhaa, työntekijöiden asemaa ja yritysten kilpailukykyä. Suomen työmarkkinoita kannattaisi kehittää kohti pohjoismaista mallia myös työrauhalainsäädännön osalta.

Työmarkkinaosapuolet ovat neuvotelleet työrauhan parantamisesta jo pidemmän aikaa. Mikäli neuvottelut eivät tällä hallituskaudella johda lopputulokseen, Kokoomus on valmis harkitsemaan myös hallituksen yksipuolisia lainsäädäntötoimenpiteitä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

86. Lakisääteisille työeläkemaksuille määriteltävä yläraja

Teljän Kokoomus ry

Korkeat eläkemaksut vaikuttavat negatiivisesti työllisyyteen ja suomalaisen työvoiman kilpailukykyyn. Suuret lakisääteiset eläkkeet taas aiheuttavat joissakin yhteiskunnallista paheksuntaa ja kateutta ja jopa eläkkeensaajan leimaantumista.

Kokoomuksen tulisi aktiivisesti ajaa politiikkaa, jossa lakisääteisille eläkemaksuille määriteltäisiin yläraja, joka perustuisi esimerkiksi edeltävän vuoden keskiansion perusteella määritettyyn eläkkeen tasoon. Näin lakisääteisen eläkkeen tehtävänkuva muuttuisi vain turvaamaan normaali toimeentulo ja suurempaa eläkettä tavoittelevat voivat hankkia lisäeläketurvaa yksityisen sektorin palveluntarjoajilta tukien näin yksityisen sektorin työllisyyttä finanssialalla. Lakisääteisen eläketurvan tehtäväksi muodostuu silloin vain kohtuullisen eläketurvan kartuttaminen.

Edellä mainitun perusteella Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että lakisääteisille eläkemaksuille määritellään yläraja.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kuten Teljän Kokoomus aloitteessaan esittää, vaikuttavat työnantajan työntekijästä maksavat sivukulut suomalaisen työn hintaan. Kokoomus ajaa aktiivisesti politiikkaa, jossa eläkemaksut ovat kohtuulliset ja työllistäminen on mahdollisimman kannattavaa. Ehdotus maksukatosta on yksi keskustelunavaus siihen, miten eläkemaksuja kasvua voitaisiin hillitä.

Maksukatosta seuraisi työeläkkeiden alentaminen ja eläkkeiden ehtojen heikentäminen. Samalla lakisääteisen työeläketurvan ansiosidonnainen luonne muuttuisi merkittävästi. Tämän luonteen muuttamisesta sekä eläkkeiden alentamisesta ja ehtojen heikentämisestä olisi kuitenkin käytävä erikseen keskustelu eikä sitä olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa mekaanisesti vain asettamalla työeläkemaksukatto.

Katon asettaminen ei myöskään ole pysyvää. Kattoa on aina poliittisessa päätöksenteossa mahdollista nostaa, mikä taas vaikuttaisi heikentävästi työnantajan kykyyn ennakoita tulevia maksuja.

Katto voitaisiin puhkaista aloitteessakin mainitulla lisäeläkejärjestelyllä. Niistä seuraisi samat ongelmat kuin millä maksukattoa perustellaan. Ne kasvattaisivat maksettavia eläkemaksuja ja ylläpitäisivät joidenkin mielestä liian suuria eläkkeitä. Maksukatosta seuraisi myös se, että työeläkkeiden maksutaakka siirtyisi nykyistäkin painokkaammin nuorille sukupolville, koska jo ansaittuihin eläkeoikeuksiin ei ole kohtuullista puuttua.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

87. Lapsen hoitaminen kotona oltava aito vaihtoehto yhteiskunnan järjestämälle päivähoidolle

Imatran Kokoomusnaiset ry

Kokoomuksen perusarvoja ovat kansalaisen valinnanvapaus, tasa- arvo ja vastuu itsestä ja lähimmäisistä. Juhlapuheissa usein korostetaan lasten hoidon ja kasvatuksen tärkeyttä ja erityisesti kodin merkitystä lapsen kehitykseen. Kuitenkin naisetkin patistetaan mahdollisimman nopeasti takaisin työelämään ja lapset passitetaan yhteiskunnan tarjoamaan päivähoitoon, hoidettaviksi ja kasvatettaviksi. Mikä on kodin rooli? Helposti tulee vaikutelmaksi se, että lapsetkin on tuoteistettu, paketoitu ja sijoitettu yhteiskunnan huomaan.

Missä on perheiden aito vapaus valita kotiäitiys tai -isyys lapsensa hoitomuodoksi niin halutessaan? Millaista yhteiskuntaa tahdomme rakentaa? Mitkä ovat kotihoidon hyödyt ja haitat verrattuna yhteiskunnan antamaan hoitoon ja kasvatukseen?

Jollakin paikkakunnalla voi esikouluikäisistä kuusivuotiaista olla peräti 10 % niin sanottuja erityislapsia. Tällöin ei nykymalli päivähoidon osalta ole ollut toimiva, parannettavaa on. Näille lapsille joudutaan jo siinä iässä miettimään korjaavia toimenpiteitä.

Painopistettä tulee mielestämme siirtää entistä enemmän aivan elämän alkuun, kotiin ja sen tukemiseen. Sieltä useimmiten ongelmat juontavat. Näemme, että pienten lasten hoivan siirtäminen yhteiskunnan vastuulle on vähentänyt perheiden yhteennivoutumista, vastuunottoa ja ongelmien ratkaisutaitoja sekä lisännyt itsekkyyttä.

Jotta kotiäitiys tai -isyys nähdään todellisena vaihtoehtona, siitä pitää maksaa kohtuullinen korvaus ja sosiaaliturvamaksut. Se on kuitenkin edullinen hoitomuoto. Lisähyötynä voi osa kotivanhemmista pestautua perhepäivähoitajiksi, sillä ammattiryhmä on nyt hiljalleen hiipumassa. Pienillä lapsilla tulee olla pienet kuviot ja ikäisilleen sopivat virikkeet. Rajoitettu päivähoito riittää mainiosti täydentämään aloitteemme käsittelemää asiaa.

Edellä mainitun perusteella Imatran Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja

ministeriryhmää edistämään aloitteen tavoitteita mahdollisimman pikaisesti. Kotivanhemmuudelle, sen kestolle ja korvaukselle, tulee laatia selvät pelisäännöt.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus haluaa, että perheillä on mahdollisuus päättää lapsiensa hoidosta. Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna pitkät ja hyvin tuetut perhevapaat. Tällä hetkellä vapaita kuitenkin käyttävät ennen kaikkea naiset, mikä vaikuttaa naisten mahdollisuuksiin työmarkkinoilla sekä esimerkiksi naisten eläkekertymään. Kotihoidon tuen saajista valtaosa on naisia. Vuonna 2015 kotihoidon tukea sai 102 400 naista ja 7 600 miestä. Miesten osuus oli 6,9 % tuen saajista.

Kokoomus on työlistassaan vuonna 2015 linjannut, että vanhempainvapaajärjestelmää uudistetaan "siten, että se tukee tasa-arvoista vanhemmuutta ja lisää pienten lasten vanhempien työllisyyttä. Pidentetään ansiosidonnaista vanhempainvapaata ja kannustetaan isiä pitämään siitä merkittävämpi osuus. Lyhennetään kotihoidon tuen kestoja."

Kokoomus haluaa, että perheillä on valinnanvapaus. Kysymys on kuitenkin siitä, että pitääkö yhteiskunnan erityisesti kannustaa tukijärjestelmällä naisia jäämään kotiin ja kuinka kauan. Koska naiset käyttävät suurimman osan kotihoidontuesta, kuten muistakin perhevapaista, heidän työmarkkina-asemansa huononee, koska asenne on se, että juuri naiset ovat pitkään poissa työelämästä.

Kokoomuksen puoluehallitus katsoo, että yhteiskunta ei voi loputtomiin tukea päätöksiä, jotka, paitsi maksavat yhteiskunnalle, ennen kaikkea vaikeuttavat naisten työmarkkina-asemaa kannustamalla jäämään kotiin.

Puoluehallitus myös katsoo, että varhaiskasvatus on paitsi hoivaa ja turvaa myös tavoitteellista, pedagogista toimintaa, jota tehdään ammattimaisesti. Varhaiskasvatus on osa koulutusjärjestelmäämme. OECD:n arvioiden mukaan varhaiskasvatus on vaikuttavinta koulutusta, siihen sijoitettu euro tuottaa itsensä 7-8 -kertaisesti takaisin.

Kokoomus pitää toivottavana, että lapset osallistuisivat varhaiskasvatukseen. Suomessa osallistuminen on EU-tason alapuolella, erityisesti vähävaraisissa perheissä. Kokoomuksen puoluehallitus katsookin, että tulevaisuuden tavoitteena tulisi olla maksuton varhaiskasvatus ja se, että ansiosidonnaista vanhempainvapaata pidennetään ja kannustetaan isiä pitämään siitä merkittävämpi osuus sekä lisäksi lyhennetään kotihoidon tuen kestoja tai vaihtoehtoisesti jaetaan se vanhempien kesken.

Kokoomuksen vuonna 2006 laaditun periaateohjelmankin mukaisesti "heikommista huolehtiminen sekä perheen ja lähiyhteisön vastuu korostuvat kokoomuslaisessa aatteessa." Erityislapsille on katsottava heidän tarpeidensa mukainen hoitomuoto ja palvelut.

Kuten Imatran Kokoomusnaiset on Kokoomuksen puoluehallitus huolissaan väsyneistä vanhemmista. Ei ole oikeanlaista vanhemmuutta ja elämän vaatimukset tuottavat paljon riittämättömyyden tunteita. Vanhemmuus on rankkaa, mutta myös erittäin palkitsevaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

88. Lapsilisä muutettava progressiiviseksi

Porin Nuorkokoomus ry

Suomessa on perinteisesti katsottu lapsilisän olevan lapsen subjektiivinen etuus, joka maksetaan lapsen vanhemmille näiden tulotasosta riippumatta. Tämä on aiheuttanut tilanteen, jossa verovaraja allokoidaan sellaisille perheille, jotka tulevat mainiosti toimeen ilman valtion jakamia etuuksia. Subjektiivinen oikeus lapsilisään on lopulta tulonsiirto heikompiosaisilta hyvätuloisille, eikä edusta kokoomuksen käsitystä mahdollisuuksien tasa-arvosta. Lapsilisän muuttaminen progressiiviseksi lisäisi vähävaraisempien kotitalouksien ostovoimaa ja kulutusta, mikä puolestaan lisäisi valtion tuloja lisääntyvien arvonlisäverotulojen muodossa. Vaikutus hyvätuloisten perheiden talouteen ja valtiontalouteen olisi pieni, mutta sitäkin suurempi esimerkiksi pienituloisille yksinhuoltajille.

Edellä mainitun perusteella Porin Nuorkokoomus ry esittää, että lapsilisä muutetaan progressiiviseksi siten, että perheen yhteenlasketut tulot vaikuttavat lapsilisän suuruuteen vähentävästi. Esityksen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa puolueen eduskuntaryhmää aloittamaan selvityksen sopivista tuloarajoista sekä muista teknisistä yksityiskohdista. Lisäksi puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa puolueen eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin lapsilisälain muuttamiseksi esityksen pohjalta tehdyn selvityksen mukaiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kantava ajatus nykyisessä lapsilisäjärjestelmässä on perhekustannusten tasaus. Lapsilisää voidaan pitää eräänlaisena kulukorvauksena. Tavoite on tasata lapsista aiheutuneita kustannuksia lapsiperheiden ja muiden kotitaloustyyppien välillä. Tarkoituksena ei niinkään ole tasata tuloja suuri- ja pienituloisten välillä. Muut tulonsiirrot ja verotus hoitavat tätä tehtävää. Lapsilisien kulukorvausluonteeseen liittyy myös etuuden universaalius: sitä maksetaan jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta perheen tuloista tai varallisuudesta riippumatta. Perhekustannusten tasauksen ohella lapsilisäjärjestelmälle on toissijaisina tavoitteina asetettu syntyvyyden lisääminen ja köyhyyden lievittäminen erityisesti monilapsisissa perheissä.

Aloitteessa esitetään lapsilisän muuttamista progressiiviseksi, mikä tarkoittaisi, että etuutta verotettaisiin enemmän sitä mukaa kun perheen yhteenlasketut tulot

kasvaisivat. Mikäli ajatuksena on tätä kautta ohjata enemmän tulonsiirtoja pienituloisille perheille, edellyttäisi tämä jo keskituloisten perheiden lapsilisän pienentämistä merkittävästi. Suurituloisia perheitä on väestöstä niin pieni osa, ettei heidän lapsilisänsä leikkaamisella tai lakkauttamisella olisi merkittävää vaikutusta kokonaisuuteen.

Malli olisi myös hallinnollisesti monimutkainen. Olisi nykyistä tarkemmin selvitettävä vaihtelevia tuloja, perhesuhteita ja muita etuuden saantiehtoja. Tulovähenteisyys olisi teknisesti haastavaa toteuttaa siitäkkin syystä, että perhemuodot vaihtelevat ja on vaikea määrittää kenen tai minkälaisen yksikön tulot otettaisiin huomioon etuutta määrättäessä. Tietojärjestelmä- ja henkilökustannukset Kelassa tulisivat kasvamaan, mikä edellyttäisi Kelalle lisäresursointia ja henkilökuntaa etuuksien maksamiseen ja laskemiseen.

Kokoomuksen näkökulmasta kaikkein hankalin seurannaisvaikutus olisi työn vastaanottamista tai lisätyön tekoa estävä kannustinloukkuvaikutus. Toimeentulotuen ja asumistuen lisäksi pienituloisille suunnattaisiin uusi tulonsiirto, joka osaltaan lisäisi työn vastaanottamiseen liittyviä kannustinloukkuja. Näistä on sosiaaliturvaa yksinkertaistamalla nimenomaisesti yritetty päästä eroon.

Vastaavasti keski- ja suurituloisillekin syntyisi työhön liittyvä kannustinloukku. Progression lisääminen heikentäisi myös keski- ja suurituloisten työnteon kannustimia tai halukkuutta vastaanottaa vaativampaa työtä. Nykyisellään Suomessa on jo keskituloisillakin palkansaajilla kansainvälisesti verraten erittäin jyrkkä verotuksen progressio. Perheet, joilla on pieniä lapsia, voisivat kohdata suuriakin kannustinloukkuja vanhempien siirtyessä kotoa työelämään. Tällöin kannustinloukkuvaikutusta arvioitaessa tulisi ottaa huomioon muun muassa päivähoitomaksut sekä mahdollinen lapsilisän pieneneminen tai poistuminen.

Lapsilisien progressiivisuus tai vaihtoehtoisesti niiden poistaminen kokonaan keski- ja suurituloisilta saattaisi myös heikentää järjestelmän legitimizeettiä, ajatusta perhekustannusten tasaamisesta yhteiskunnassa ja siirtäisi painopistettä kohti yleistä tulontasausta. Tällöin jouduttaisiin pohtimaan, ovatko lapsilisät ylipäättään enää tarpeellisia. Tulontasausta voidaan hoitaa verotuksen ja muiden sosiaalisten tulonsiirtojen kautta.

Edellä mainituista syistä puoluehallitus näkee, että lapsilisän progressiiviseksi muuttamisen haitat olisivat muutoksen hyötyjä suuremmat.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

89. Lautamiesjärjestelmä säilytettävä

Noormarkun Kokoomusnaiset ry

Noormarkun Kokoomusnaiset ry on huolissaan lautamiesjärjestelmän alasajosta. Lautamiesten määrä ja heidän osallistumisensa istuntoihin on vuosien mittaan vähentynyt. Tätä on perusteltu muun muassa kustannussyillä ja sillä, että maallikon on hankalaa käsitellä lakiasioita ilman alan koulutusta.

Lautamiehet tuovat istuntoon nimenomaan maallikkonäkökulman, kansan äänen ja yleisen oikeustajun. Lautamiesten palkkiot ovat kohtuullisen pieniä eivätkä ne ole viime vuosina nousseet. Asioita käsitellään useimmiten yhden tai kolmen tuomarin istunnoissa. Kolme tuomaria ei varmasti tule edullisemmaksi kuin tuomari ja kaksi lautamiestä.

Kaikissa rikoksissa keskeistä on näytön arviointi, mikä taas ei edellytä lainopillista koulutusta. Mitä useampi henkilö on asiaa arvioimassa, sitä varmempana voidaan päätöstä pitää.

Lautamiesjärjestelmän säilyttäminen on tärkeää, jotta oikeuskäsittelyissä tulee myös maallikkonäkökulma esiin.

Edellä mainitun perusteella Noormarkun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että lautamiesjärjestelmä säilytetään osana oikeusjärjestelmäämme edelleen, jolloin maallikkonäkökulma tulee huomioiduksi käräjäoikeuskäsittelyissä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 80

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

90. Lautamiesjärjestelmä säilytettävä II

Salpausselän Kokoomus ry

Suomen lautamiesjärjestelmä on ollut ja on edelleen perinteinen ja oleellinen osa oikeusjärjestelmäämme. Lautamiehet ovat yksi vanhimmista maallikoille osoitetuista tehtävistä virkamiesvaltaisessa järjestelmässä. Lautamiesten toimintaa, edellytyksiä ja olemassa olon oikeutusta on muutettu viimeisten vuosien aikana. Järjestelmällä on kuitenkin kansalaisten kannalta oleellinen merkitys, jonka toiminta on turvattava. Kansainvälisessä mielessä suomalainen järjestelmä on toimiva. Myös muualla maailmassa tukeudutaan maallikoihin.

Kustannusten karsinta ja oikeusjärjestelmän muospaineet kohdistuvat myös maallikotuomareihin. On kuitenkin ensiarvoisen tärkeää, että lautamiesjärjestelmää ei kokonaan ajeta alas vaan sen annetaan sopeutua oikeusjärjestelmän osana yhteiskunnan vaatimisiin muutoksiin.

Kansallinen Kokoomus on aina ollut oikeudenmukaisuuden ja yhdenvertaisuuden puolustaja. Lautamiesjärjestelmä on yksi oikeusjärjestelmän kulmakivi, jota myös Kokoomuksen tulee tukea.

Edellä mainitun perusteella Salpausselän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ylläpitämään suomalaista lautamiesjärjestelmää edelleen sekä varmistamaan että lautamiehiksi hyväksytään myös tulevaisuudessa lain kirjaimen ja hengen mukaisia kansalaisia, valintatapaa kehittäen. Kansallinen Kokoomus ei anna säästötoimenpiteiden vaikuttaa lautamiesten toiminnan edellytyksiin kärkeäoikeuksissa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 80

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

91. Lemmikkieläimille päästövero

Helsingin Teknisten Kokoomus ry

Kaikkien suomalaisten on jo nyt osallistuttava niin sanottuihin ilmastotalkoisiin eli toimiin, jotka vähentävät kasvihuonepäästöjä. Esimerkiksi autoa tarvitsevat suomalaiset ja autoilun harrastajat joutuvat vuosittain maksamaan satojen eurojen ajoneuvoveron, jonka suuruus riippuu auton aiheuttamista CO₂-päästöistä.

Yksi erityisryhmä, jota päästöverot eivät rasita, ovat lemmikkieläimiä omistavat kansalaiset. Ilmastotalkoita koskevassa keskustelussa ei olla riittävästi otettu huomioon, että esimerkiksi koirien aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ovat noin kaksinkertaiset suurikokoiseen katumaasturiin verrattuna. Koiria Suomessa on yli 600 000, hevosia noin 75 000, joista suurin osa on hankittu harrastekäyttöön. Kun mukaan lasketaan kissat, nousee suomalaisten omistamien lemmikkien määrä yli miljoonan.

Näiden eläinten omistajilta tulisi periä päästövero, jonka suuruus riippuisi lemmikin synnyttämien kasvihuonepäästöjen määrästä. Lemmikin ylläpidon aiheuttamia kasvihuonepäästöjä laskettaessa tulisi ottaa huomioon myös eläinten ravinnon tuotannossa syntyneet kasvihuonepäästöt. Todennäköisesti veron määrä kohoaisi keskimäärin ainakin 500 euroon vuodessa eläintä kohden. Tämä tietäisi valtiolle 500 miljoonan euron lisäverotuloja. Veron kohdistaminen seuraeläimiin olisi ilmastopoliittisesti vastuullista. Samalla onnistuttaisiin perimään veroja toiminnasta, joka ei kuulu ihmisen perushyvinvointiin. Lisäksi veron toteuttaminen olisi varsin yksinkertaista.

velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että erilaisille lemmikkieläimille, jotka aiheuttavat merkittäviä kasvihuonepäästöjä säädetään päästövero. Päästöveron määrä tulee olla vuositasolla vähintään samalla tasolla kuin ajoneuvoveron perusvero hiilidioksidipäästöihin perustuvassa laskelmassa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Eläinten päästöjä ei voi mitata samoin perustein kuten autoja. Mikäli tällainen eläinpäästövero toteutettaisiin, kyseeseen tulisi lähinnä kappale/yksikkövero, joka olisi melko vaikeasti kerättävissä ja valvottavissa. Kokoomus haluaa ennemminkin purkaa normeja kuin lisätä niitä. Lisäksi tällainen vero kohdistuisi suurelta osin todennäköisesti maa- ja porotalouden harjoittajiin. Kokoomus ei halua kasvattaa maatalouden verorasitusta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

92. Liikenteeltä kerätyt verotulot tiestön ylläpitoon

Kälviän Kokoomus ry

Mihin ostamamme auton, käyttämämme polttoaineen ja maksamamme ajoneuvoveron verotulot vuosittain menevät? Tuntuu siltä, etteivät ne voi kohdistua kaikelta osiin tientekoon ja teiden kunnossa pitämiseen. Eikä niin olekaan. Ensinnäkin selvisi, ettei kytkentää aiheutettuihin kustannuksiin ole. Autoilijoilta kerättiin saadun tilaston mukaan sinä vuonna liki 5 miljardia euroa, tarkemmin 4654 miljoonaa euroa. Jokainen suomalainen maksoi sinä vuonna liikenneväylistä noin 300 euroa, josta liikenneväylien kehittämisen osuus on 110 euron seutuvilla. Tilastosta selvisi, ettei autoilijoilta kerättyjä varoja käytetä autoilijoiden hyväksi teiden kunnossapitoon, kuten odottaisi tehtävän. Maksut ovat jo nyt korkealla tasolla ja edelleen kohoavat. Tästä huolimatta tiestömme on rapautumassa ja Euroopan tasosta jäämme hännille.

Ministeriön liikennepoliittinen selonteko kyseiseltä vuodelta kertoo seuraavaa: Liikennesektorin, lähinnä tienpitoon annettiin käyttöön noin 1940 miljoonaa euroa eli vain noin 40 % kerätyistä noin 4700 miljoonasta eurosta, kuten polttoaineveroista 2675 miljoonaa euroa, autoverona 1203 miljoonaa euroa, ajoneuvoveroina 770 miljoonaa euroa ja nämä muodostavat peräti 98 % liikenteen tulovirrasta valtion kassaan. Eli 60 % ja euroissa liki 2800 miljoonaa kokonaispotista meni valtiontalouden muille sektoreille.

Tiestön routavauriot ja rapautuva kunto ovat turvallisuusriski. Suomi kuljettaa tavaroita kumipyörien päällä, joten tiestön hyvä kunto on kilpailutekijä. Suomen tiestön korjausvelka on jo 1500 miljoonaa euroa eli liki saman verran kuin vuosittainen rahoitus tuo vajaat 2000 miljoonaa euroa käytetään maanteiden, rautateiden ja vesiteiden kunnossapitoon, peruskorjaukseen ja niin edelleen. Ei auta, jos

aikaisempien hallitusten hallitusohjelman kirjaukset ovat kertoneet rahoituksen suuntautumisesta ”suuria liikennemääriä palveleviin, talouskasvua tukeviin, kustannushyötysuhteeltaan parhaimpiin, liikenneturvallisuutta eristäviin, päästöjä vähentäviin ja maakunnille merkitystä omaaviin hankkeisiin”. Jos tämäkin hallitus jatkaa kuten edelliset, tuo 60 % kerätystä katoaa edelleen muiden suihin eikä korjausvajeen paikkaamiseksi, olemme entistä enemmän tieverkkomme osalta suurissa ongelmissa.

Edellä olevaan viitaten Kälviän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään lainsäädännön osalta sellaisen korjauksen aikaansaamiseksi, että ostettujen autojen, käytetyn polttoaineen ja ajoneuvosta maksetut verotulot kohdistuvat täysimääräisesti rapautuneen tiestön kunnossapitoon ja tarvittavien teiden uusrakentamiseen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kälviän Kokoomus ry esittää aloitteessa lainsäädännön korjaamista siten, että ostettujen autojen, käytetyn polttoaineen ja ajoneuvosta maksetut verotulot kohdistuvat täysimääräisesti rapautuneen tiestön kunnossapitoon ja tarvittavien teiden uusrakentamiseen.

Puoluehallitus yhtyy Kälviän Kokoomuksen huoleen liikenneverkon kasvaneesta korjausvelasta sekä matalasta investointitasosta.

Kokoomus ei kannata yksittäisten verolajien kohdistamista ainoastaan yhden budjetin alan tuloluokkaan. Mikäli siirtyisimme tämänkaltaiseen veropolitiikkaan, esimerkiksi arpajaishaittojen torjuntaan kohdistettaisiin vuonna 2016 225 miljoonaa euroa.

Kokoomuksen tavoitteena on siirtää verotuksen painopistettä työn verottamisesta kulutuksen verottamiseen. Autoiluun liittyvien verojen täysimääräinen kohdentaminen tieverkon kunnossapitoon ja investointeihin nostaisi tuloverotuksen kiristämisen painetta merkittävästi, joka taas olisi omiaan vähentämään työnteon kannustavuutta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

93. Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ajoneuvoliikennerekisterin tietojen jakaminen muille kuin viranomaisille on estettävä

Leppävaaran Kokoomus ry

Automurtoihin erikoistuneet järjestäytyneet rikollisliigat tekevät Suomessa silloin tällöin täsmäiskuja kalliimman luokan automerkkeihin. Kohteen löytäminen on helppoa. Riittää, että näkee liikenteessä hienon auton ja ottaa talteen rekisterinumeron. Kolmen euron hinnalla kuka tahansa saa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín kautta selville, kuka auton omistaa, missä osoitteessa auto sijaitsee sekä kaikki auton tekniset tiedot moottorilavuudesta lähtien. Trafín kaikille

avoimet tiedostot ovat rikollisille nettikatalogi, joka helpottaa olennaisesti auto- sekä asuntomurtojen suunnittelua.

Valtiontalouden tilaa ei paranna se, että valtion virasto saa kolme euroa rekisteritietojen luovutuksesta rikollisille tahoille, mutta toisaalta yhteiskunta menettää tuhansia euroja automurtojen seurauksena. Asiaa ei auta, että internetissä Trafín kotisivuilla lukee, että tietojen käyttäminen rikollisiin tarkoituksiin on kielletty. Omat henkilötietonsa voi jokainen kansalainen salata ilmaiseksi lähettämällä Trafille erikseen osoitteenluovutus- ja markkinointikieltopyyynnön, mutta suurin osa suomalaisista ei tätä käytäntöä tiedä. Yksityishenkilön auton vapaa kotiosoitetietojen luovutus ei voi kenenkään oikeustajun mukaan olla oletusarvo. Päinvastoin. Lisäksi, mikäli auto on oman yrityksen nimissä, osoitetietojen luovutuksen esto ei nykyinsäädännön mukaan ole edes mahdollista.

Leppävaaran Kokoomus ry esittää edellisen perusteella, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan lainsäädännön muuttamiseksi siten, että Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ajoneuvoliikennerekisterin tietoihin sallitaan pääsy ainoastaan viranomaisille ja että pääsy estetään lähtökohtaisesti kaikilta muilta tahoilta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus ymmärtää aloitteen tekijän huolen siitä, että Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín ajoneuvoliikennerekisteriä käytettäisiin väärin. Ajoneuvoliikennerekisteri on julkinen viranomaisrekisteri, johon merkitään ajoneuvon tietojen lisäksi tarkat tiedot ajoneuvon omistajasta. Rekisterin tarkoituksena on olla julkinen rekisteri ajoneuvojen omistuksista niin verotuksen, liikennevalvonnan kuin omistuksen varmistamisen käyttöön.

Puoluehallitus toteaa, että viranomaisten rekisterien on lainsäädännössä tunnustetun periaatteen mukaisesti tarkoituksenmukaista olla julkisia, ellei jostain perustellusta syystä ole säädetty toisin. Viranomaiskäytön lisäksi rekisterillä on merkitystä rekisteriin merkittyjen ajoneuvojen omistustietojen tarjoajana. Esimerkiksi ajoneuvon ollessa pysäköity väärään paikkaan, mahdollistaa julkinen rekisteri yhteydenoton omistajaan ilman viranomaisapua. Lisäksi ajoneuvojen toimivan kaupanteon mahdollistamiseksi tarvitaan julkista rekisteriä.

Jokaisella tulee olla mahdollisuus suojata omat henkilötietonsa omaisuutensa suojaamiseksi. Tämän vuoksi puoluehallitus pitää tärkeänä, että nykyisinkin mahdollinen henkilötietojen luovutuskielto on jatkossakin mahdollista. Puoluehallitus kuitenkin toteaa, että rekisterin lähtökohtainen salaaminen oletettavasti voisi vaikeuttaa ajoneuvorekisteriin merkityn omaisuuden kauppaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

94. Lisää voimavaroja urasuunnitteluun ja opintoneuvontaan

Lieksan Kokoomusnaiset ry

Urasuunnittelun ammattilaiset, ammatinvalintapsykologit ja opintoneuvontaa suorittavat tahot peruskoulusta yliopistoihin tarvitsevat lisää voimavaroja suoriutuakseen tehtävistään. Opintoja suunnittelevilta edellytetään nykyään paljon. Oman urapolun löytäminen käyttämällä vaikeita käsitteitä viliseviä tietoyhteiskunnan välineitä ei ole helppoa. Säästösyistä oppilaitosverkostojen ja lähiopetuspohjaisten opiskelumahdollisuuksien supistuessa etä-, monimuoto- ja henkilökohtaisten opintosuunnitelmiin perustuvien koulutusreittien kysyntä ja niille ohjaus kasvaa kaikilla koulutuksen tasoilla. Myös epätyypilliset työsuhteet ja työvoiman kysynnän heilahtelu aloittain vaatii koulutustarjonnan ja opintoneuvonnan lähes välitöntä, nopeaa reagointia osaamisen kehittämisen turvaamiseksi.

Omaa urapolkua suunnittelevilta edellytetään kykyä hankkia tietoja sekä käsitellä ja tulkita saatavilla olevaa informaatiota. Vaatimustaso on noussut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Miten opintojaan suunnitteleva voi tästä informaatiotulvasta löytää itselleen sopivimmat koulutusalat? Kasvokkain tapahtuvassa opintoneuvonnassa voidaan henkilökohtaistaa saatu informaatio tehokkaimmin. Meillä ei ole varaa menettää yhtään itsensä kehittämiseen panostavaa opiskelijaa, työntekijää tai työtöntä työnhakijaa.

Edellä mainitun perusteella Lieksan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että uraohjaukseen, ammatinvalintapsykologeille ja opintoneuvontaan eri koulutusasteilla lisätään voimavaroja, jotta säästyisimme opintojen turhilta keskeyttämisiltä ja virhevalinnoilta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lieksan Kokoomusnaiset ry tuo esille tärkeän huolen urasuunnittelun ja opintoneuvonnan riittävästä resursoinnista. Riittävän opintoneuvonnan saatavuus jokaisella koulutusasteella on erittäin tärkeää. Opintoneuvonnalla on keskeinen tehtävä tuettaessa jokaista löytämään itselleen oikea opinto- ja urapolku. Laadukas ja oikea-aikainen opinto-ohjaus vähentää koulutuksen keskeyttämistä, tukee valmistumista ja vauhdittaa siirtymistä esimerkiksi toisen asteen opinnoista korkea-asteelle.

Puoluehallitus toteaa, että on erittäin keskeistä huolehtia koko koulutusjärjestelmän aikana tapahtuvasta uraohjauksesta. Tehokkaalla uraohjauksella pystytään tukemaan opintopolun mahdollisimman saumatonta jatkumista ja oikean opiskelupaikan löytämistä. Eri toimijoiden toteuttama uraohjaus on kokonaisuus, jonka vieminen eteenpäin on tärkeää.

Puoluehallitus katsoo, että aloitteessa esitettyjen urasuunnittelua ja opintoneuvontaa tukevien toimien riittävä tukeminen on keskeistä. Vaikka resurssit ovat tiukalla, on tärkeätä silti huolehtia, että voimavarat urasuunnitteluun ja opintoneuvontaan on koko ajan riittävä rahoitus. Näihin käytetty rahoitus maksaa itsensä takaisin, kun nuori löytää nopeammin oman opintopolkunsa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

95. Lounasedun käyttörajoitukset poistettava

Tapiolan Kokoomus ry

Verottaja on kiristänyt viime vuosina lounasedun käyttöä. Lounassetelien tilalle on tullut kortteja, joilla lounas voidaan maksaa pankkikortin tapaan.

Aluksi kortilla saattoi maksaa turvallisesti PIN-koodia käyttäen, mutta verottaja keksi vaatia edun käyttäjältä allekirjoitusta kuittiin muka väärinkäytösten estämiseksi ja samalla korttiyhtiötä velvoitettiin poistamaan PIN-koodi käytöstä. Tämäkään ei vielä riittänyt, vaan vielä piti estää kortilla olevan lähimaksuominaisuuden käyttö.

Lounasedun käyttöön ei tarvita lisää byrokratiaa: Kuka kuitteja kerää ja kuka tarkastaa allekirjoitukset? Kenen etuja loukataan, jos työntekijä syö lounasetunsa itselleen sopivana ajankohtana ja valitsemallaan hinnalla?

Kertaostoksen summa on aina ollut rajoitettu ja se on tällä hetkellä vähintään 6,30 euroa ja enintään 10,20 euroa. Nyt kuitenkin lounaat ovat kovin eri hintaisia ja joskus tarjouksesta lounaan voi saada alle kuuden euronkin. Ylärajaa ei taida edes olla. On ihmeellistä, miksi verottajan pitää säädellä millaisia lounaita edulla maksetaan. Päättipä eräs ravintolaketju määrätä, että he hyväksyvät korkeintaan yhden seteli- tai korttimaksun laskua kohden, vaikka lounastajia olisi useitakin.

Edellä mainitun perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta lounasedun käyttörajoitukset poistetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lounasetu-järjestelmän alkuperäinen tavoite on ollut kannustaa työntekijöitä kunnollisen ja terveellisen lounaan syöntiin työpäivän aikana. Etu voidaan myöntää lounaan tarjoamisen lisäksi esimerkiksi lounassetelienä tai –kortteina, jotka ovat nimellisarvoltaan rahaan verrattavia ja henkilö voi periaatteessa käyttää niitä koska vain ja missä vain – riippuen monesti ravintoloiden asettamista rajoitteista. Näin ollen ilmeistä on, ettei ravintoedun alkuperäinen tavoite enää kunnolla toteudu. Lisäksi kuten aloitteessa todetaan, lounasedun asianmukaisen käytön valvonta on haastavaa ja lisää hallinnollista taakkaa.

Kertakäyttösummaan liittyvät rajoitukset johtuvat juurikin veroedun tarkoituksesta, eli yhden kunnollisen lounaan syömisestä työpäivän aikana. Jos rajoituksesta luovuttaisiin, poistuisi myös keskeinen peruste koko veroedulle.

Verohallinnon luontoisetupäätöksen mukaan arvostettu ravintoetu on tarkoitettu vain edun antajaan työ- tai virkasuhteessa olevan palkansaajan henkilökohtaiseen käyttöön. Jos etu ei olisi henkilökohtainen, menettäisi se jälleen merkityksensä. Lisäksi ravintoetu on tarkoitettu sen alkuperäisen tavoitteen mukaisesti ainoastaan työpäivän aikana tapahtuvaan ateriointiin.

Tämän vuoksi maksuvälineen tulee olla henkilökohtainen ja kohdennettavissa niin, että se on tarkoitettu ainoastaan ateriointiin eikä sitä vastaan saa rahaa, elintarvikkeita tai muita hyödykkeitä.

Kokoomuksen näkökulmasta olennaista on, että verojärjestelmäämme ei liiaksi rei'itetä perusteettomilla verotuilla tai vähennysoikeuksilla. Suurpiirteisesti rajatut veroedut johtaisivat pitkällä aikavälillä veropohjan rapautumiseen ja tätä kautta veronkorotuspaineeseen. Kokoomuksen veropolitiikan tavoitteena on pitää huolta ennustettavasta ja johdonmukaisesta veropolitiikasta, joka perustuu laajoihin veropohjiin ja mataliin verokantoihin. Tästä syystä perusteettomista tai merkityksensä menettäneistä veroeduista tulisi pikemminkin luopua, kuin niiden käyttöalaa entisestään laajentaa.

Ravintoedun kohdalla olisi paikallaan arvioida yleisemmin, onko verotuetulle ravintoedulle olemassa edelleen perusteita.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

96. Lukiokoulutuksen valtionrahoituksen yksikköhinnan tarkistaminen

Kokoomuksen Jyväskylän Kunnallisjärjestö ry

Lukiolain mukaan lukiokoulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Lukio-opetusta voivat antaa siihen opetus- ja kulttuuriministeriöltä luvan saaneet koulutuksen järjestäjät. Valtio osallistuu koulutuksen kustannuksiin lakisääteisellä valtionrahoituksella, joka perustuu opiskelijamääriin ja opiskelijaa kohden määrättyihin yksikköhintoihin.

Valtionrahoituksen yksikköhinta ei nykytasolla riitä kattamaan kaikkia lukiokoulutuksen järjestämisestä syntyneitä kustannuksia. Mikäli tasoa ei saada korotettua, vaarana on koulutuksen laadun laskeminen, maksullisten koulutuspalveluiden ja sitä kautta

eriarvoisuuden lisääntyminen, luokkamuotoisen lukiokoulutuksen palaaminen, ryhmäkokojen kasvaminen ja sekä valinnanvapauden että kurssitarjonnan kaventuminen.

Lukiokoulutuksen tarvitsemia henkilöstö-, ja tilaresursseja voi verrata ammatillisen koulutuksen yhteiskunnallisen, liiketalouden ja hallinnon koulutukseen. Tällöin huomaamme, että lukiokoulutuksen yksikköhinta on huomattavasti alempi ollen tällä hetkellä noin 80 % vastaavasta koulutuksesta. Vaikka kumpaankin on kohdistunut yksikköhinnan alentamista, lukiokoulutuksen yksikköhinta on supistunut huomattavasti enemmän.

Tiedon ja sivistyksen vaaliminen sekä uuden tiedon etsiminen ovat kokoomukselle keskeisiä arvoja. Keskeinen kokoomuslainen tavoite on koulutus, joka takaa yksilöllisen ja laadukkaan oppimisen. Arvojemme mukaan koulutusta tulee kehittää riippumattomana oppilaiden tai heidän vanhempiansa varallisuudesta.

On varmistettava, että lukiokoulutus antaa edellytyksiä opiskelijoiden itsensä kehittämiseen. On varmistettava, että opiskelijoilla on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua lukiokoulutukseen. On varmistettava, että lukiokoulutusta kehitetään pedagogisin perustein väylänä korkeakouluopintoihin. On varmistettava, että suomalainen osaaminen, sivistys ja koulutustaso kehittyy myönteiseen suuntaan.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Jyväskylän Kunnallisjärjestö ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää sekä ministeriryhmää ryhtymään toimenpiteisiin, jotta lukiokoulutuksen valtionrahoituksen yksikköhinta nostetaan toisen asteen yhteiskunnallista, liiketalous- ja hallinnon alaa vastaavaksi. Sivistys on tärkein pääomamme.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Jyväskylän kunnallisjärjestö esittää aloitteessaan lukiokoulutuksen valtionrahoituksen yksikköhinnan nostamista vastaamaan alinta, toisen asteen ammatillisen koulutuksen yksikköhintaa.

Viime hallituskaudella sosialidemokraattisten opetusministerien aikana lukiokoulutukseen kohdistettiin yli 100 miljoonan euron leikkaukset. Vuonna 2012 lukion keskimääräinen yksikköhinta oli 6704,40 euroa opiskelijaa kohti, kun vuonna 2016 yksikköhinta on 6122,06 euroon opiskelijaa kohti. Keskimääräinen ammatillisen koulutuksen yksikköhinta opiskelijaa kohti vuonna 2016 on 10 465,32 euroa.

Lukiokoulutusta järjestetään Suomessa erittäin tehokkaasti ottaen huomioon rahoituksen tason. Lukiokoulutuksen läpäisy on erittäin korkea. Koulutus tarjoaa hyvät jatko-opintokelpoisuudet ja mahdollisuudet jatkaa opintoja niin pitkälle kuin motivaatio ja omat kyvyt riittävät.

Lukiokoulutus on koko suomalaisen koulutusjärjestelmän edistykseksi osa, jossa pedagogiikkaa, oppimisympäristöjä ja oppimisen tapoja uudistetaan jatkuvasti. Ylioppilaskirjoitusten asteittainen sähköistäminen ja lukioissa käynnistyvät pedagogiset kokeilut tulevat tukemaan myös muiden koulutusasteiden kehitystä.

Puoluehallitus ymmärtää hyvin aloitteen tekijöiden huolen lukiokoulutuksen rahoituksen tilanteesta. Lukiokoulutuksen yksikköhinta on laskenut lähelle 6000 euroa opiskelijaa kohti, kun alin ammatillisen koulutuksen yksikköhinta on yli 1500 euroa korkeampi opiskelijaa kohti.

Puoluehallitus kiinnittää huomiota julkisen talouden vaikeaan tilanteeseen ja talouden niukkaan liikkumavaraan. Kokoomukselle sivistys on arvo, jota tulee kaikin keinoin vaalia. Kun valtiontalouden tilanne sen sallii, mahdollinen talouden liikkumavara tulee kohdentaa uusiin satsauksiin koulutukseen, tutkimukseen ja osaamisen vahvistamiseen. Hallitusohjelmassa ei ole lukiokoulutukseen kohdistuvia leikkauksia.

Lukiokoulutuksen rahoituksen tasoa on perusteltua nostaa pidemmällä aikavälillä, jotta laadukkaat koulutusmahdollisuudet, pitkälle erikoistunut koulutus ja laajat opintovalinnat voidaan turvata opiskelijoille.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

97. Luodaan palvelu lyhytaikaisten työsuhteiden palkanmaksuun

Tapiolan Kokoomus ry

Tarvitsemme palvelun, jossa palkanmaksu ja sivukulujen tilitys on helppoa. Markkinoilla on jo Palkka.fi, mutta siinä on puutteita.

Ideaalisen järjestelmän pitäisi toimia niin, että kun yksityinen kansalainen on hankkinut joltain toiselta työsuorituksen, josta on sovittu maksettavaksi palkkaa esimerkiksi 500 euroa, olisi olemassa palvelu, jolle annetaan palkatun henkilötunnus ja pankkiyhteys sekä maksettava palkkasumma. Palvelu laskisi ja tilittäisi kaikki tästä palkanmaksusta seuraavat viranomais-, eläke- ynnä muut maksut ja veloittaisi ne samalla työsuorituksen hankkineelta yhtenä maksuna sekä tulostaisi tarvittavat tositteet.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta luodaan palvelu lyhytaikaisten työsuhteiden palkanmaksuun.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Tapiolan Kokoomus esittää, että luotaisiin palvelu lyhytaikaisten työsuhteiden palkanmaksuun.

Aloite on periaatteeltaan erittäin aiheellinen. Työmarkkinoilla on paljon elinkeinonharjoittajia, jotka tekevät lyhyitä työsuhteita tai yksittäissuoritteita. Lisäksi monet ovat valmiita hankkimaan lisätienestettä tekemällä sivutöitä. Byrokratia on kansantaloudellisesti valtavaa tuhlausta. Se ei paranna työllisyyttä eikä hyvinvointia, vaan edistää harmaata taloutta.

Aloitteessa viitattuja palveluita on jo markkinoilla useampia kuin vain Palkka.fi.

Palkka.fi on ilmainen palvelu yrityksille ja kotitalouksille, jotka maksavat palkkaa. Palvelu laskee palkan sivukuluineen, muodostaa maksutiedot, hoitaa arkistoinnin ja ilmoitukset puolestasi. Myös kotitalousvähennystä on helppo hakea Palkka.fi:n kautta. Palvelu sopii 1-5 työntekijää palkkaaville pienyrityksille, yhdistyksille, järjestöille ja kotitalouksille. Palvelua ylläpitää verottaja yhdessä työeläkeyhtiöiden kanssa.

UKKO.fi taas on palkkapalvelu, jonka kautta työnantaja voi helposti maksaa satunnaisetkin työsuoritteet suoraan laskulla. UKKO.fi on tarkoitettu pääasiassa toimeksiantoihin, joissa työn ostaa yritys ja työn toteuttaa yksityishenkilö. Palvelu toimii seuraavalla tavalla: työntekijä suorittaa sovitun työkeikan, työntekijä tekee laskun UKKO.fi:ssä, UKKO.fi laskuttaa palvelun ostanutta yritystä ja UKKO.fi maksaa palkan työntekijälle. UKKO.fi hoitaa kaikki työnantajalle kuuluvat kustannukset. Palvelu tekee myös lain vaatimat ilmoitukset verottajalle ja vakuutusyhtiöille.

Palkkiopalvelu.fi-palvelu on samantyyppinen palvelu. Sen kautta voi saada palkkion tilille jopa samana päivänä, mutta viimeistään seuraavana.

Palkkaus.fi-sivuilla taas luonnehditaan palvelua digiajan palkanmaksupalveluksi verkossa. Palvelun avulla yrittäjät ja kotitaloudet voivat maksaa kaiken palkkaamiseen liittyvän helposti yhdellä verkkopankkimaksulla. Palkkaus.fi on kotitalouden palkanmaksupalvelu verkossa. Sillä yksityishenkilö voi vaivattomasti ja edullisesti hoitaa muutamassa minuutissa kaiken palkkaamiseen liittyvän. Palvelussa ei ole välikäsiä ja sillä voi hoitaa lakisääteiset maksut ja velvollisuudet ilman huolta ja päänvaivaa.

Eezy.fi-palvelussa voi työllistää helposti, tarvitsematta ryhtyä työnantajaksi kaikkine velvoitteineen. Palkka maksetaan työsuorittajalle ja palvelu hoitaa työnantajan lakisääteiset velvoitteet. Teetetty työ maksetaan helposti yhdellä laskulla, mikä poistaa tarpeen palkanlaskentaan, vakuutuksiin, eläkemaksuihin, lomakkeiden täyttöön tai vuosi-ilmoitukseen. Palvelua voivat käyttää yritykset sekä yksityishenkilöt. Eezy sopii yhtä hyvin yksittäisen työsuorituksen maksamiseen, kuin myös vakituiseenkin työllistämiseen.

Markkinat lienevät jatkossakin paras tapa kehittää vastaavia palveluita ilman, että valtionhallinnon tarvitsee sellaista tuottaa. Sen sijaan valtion tulee huolehtia, että sääntely mahdollistaa nopeiden ja joustavien palvelujen luomisen laillisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

98. Luodaan työeläkejärjestelmään henkilökohtainen eläketili

Tapiolan Kokoomus ry

Työeläkkeiden riittävydestä ja tasapuolisuudesta on keskusteltu runsaasti viime aikoina.

Koska työeläkejärjestelmän pakollisuudesta ei nähtävästi ole mahdollista luopua voisi järjestelmää kehittää ottamalla käyttöön henkilökohtainen eläketili, jolle maksetut eläkkeet karttavat korkoineen. Kun eläkkeelle jäämisen hetki sitten joskus koittaa, maksettaisiin elinikäodotteen mukaisesti jaksettu eläke tältä tililtä. Lopulta mahdollisesti yli jäävä säästö kuuluisi perikunnalle. Jos tilin varat eivät riitä eläkkeen maksamiseen saisi eläkkeensaaja takuueläkkeen, jonka suuruus vastaa työuraa vailla olevien eläkettä.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta työeläkejärjestelmään luodaan henkilökohtainen eläketili.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 208

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

99. Luomulainsäädäntöä järkeistettävä

Kokemäen Kokoomus ry

Luomu on hyvä ja kannatettava ajatus, mutta nykyisellään se tarkoittaa ennen kaikkea valvontaa ja lainsäädäntöä. Määritelmät ovat todella tarkkoja: mikä on luomua, miten luomupeltoja viljellään, miten eläimiä kasvatetaan ja kuinka elintarvikkeita tuotetaan. Lisäksi määritellään, miten luomutuotannolle asetettuja sääntöjä valvotaan ja miten tuotettuja elintarvikkeita saa merkitä. Luonnonmukaisen tuotannon vaatimukset määritetään EU-lainsäädännössä, joten vaikuttamistyö lainsäädännön järkeistämiseksi on tehtävä Euroopan tasolla.

On suomalaisen järjen vastaista, ettei metsiemme ja järviemme antimia pidetä luonnonmukaisina, koska niitä ei ole voitu valvoa. Metsäalueen voi selvitysten jälkeen liittää luomukeruualueeksi, jolloin myös alueen valvonta alkaa. Tällaiselta alueelta kerättäviä metsämarjoja saa kutsua luomu-nimikkeellä.

Samoin tällä hetkellä käytännön tasolla luomutuotanto on mahdollista vain niin, että koko tilan tulee olla luomussa. Pääsääntöisesti nimittäin maataloustukia ei voi saada kuin luomu- tai tavanomaisesta viljelystä. Poikkeuksena osittainen peltolohkojen sitominen luomuun on mahdollista tiettyjen avomaan vihannesten viljelyn osalta tukipolitiikan näkökulmasta. Evira vastaa luomutuotannon valvonnasta ja sen piiriin voi

hakeutua, vaikkei luomutukia hakisikaan. Valvontaa varten on mahdollista erottaa tilasta tuotantotavan perusteella itsenäinen tuotantoyksikkönsä, mutta käytännössä tämä tarkoittaisi, että luomutuotannon puolella pitäisi olla omat koneet, laitteet ja rakennukset, mikä ei käytännössä ole realistista, kun otetaan huomioon muutenkin maatalouden suuret investoinnit.

Tätä lainsäädäntöä tulisi järkeistää suuntaan, jossa ennen kaikkea tuotanto itsessään määrittäisi tuotteen luonnonmukaisuuden, eli jatkossa maanviljelijöiden tulee olla vapaammin mahdollista samalla tilalla valita kasvi-, eläin- ja peltokohtaisesti mitä tuotetaan luomuna ja mitä ei, kunhan noudattavat valitsemiensa tuotteiden tuotannossa luonnonmukaisia tuotantotapoja.

Viljelijöiden valinnanvapauden lisääminen ja luomulainsäädännön järkeistäminen lisäisi varmasti luomuviljelyä. Tämä on myös suunta, johon yhteiskunnassa haluttaisiin viljelijöitä ohjata, muun muassa yhä kiristyvän lannoitteiden sääntelyn myötä. Kokoomuksen tulee olla järkeistämisen ja valinnanvapauden lisäämisen puolella tässäkin kysymyksessä. Nykyisellään marjanviljelijän, jolla on vadelmia ja mansikoita, on käytännössä mahdotonta viljellä tavallisia vadelmia ja luomumansikoita. Tai jos viljantuottaja tahtoi kasvattaa luomukanoja, olisi tällöinkin käytännön toteutus melko mahdotonta. Lainsäädäntöä järkeistämällä voimme poistaa tällaisia teennäisesti luotuja esteitä luomuviljelyn edistämiseltä.

Edellä mainitun perusteella Kokemäen Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmää ja europarlamentaarikkoja toimimaan luomuviljelyn edistämiseksi lainsäädännön järkeistämisen kautta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokemäen Kokoomus ry kiinnittää huomiota tärkeään asiaan. Kokoomus uskoo siihen, että luomu on mahdollisuus suomalaiselle maataloudelle ja Kokoomus on aktiivisesti mukana luomualan kehittämistyössä.

Kuten Kokemäen Kokoomus ry aloitteessaan toteaa, ovat luonnonmukaiseen tuotantotapaan sovellettavat vähimmäisvaatimukset Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksessa. Niitä on sovellettava sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tätä asetusta ollaan parhaillaan muuttamassa ja näyttäisi siltä, että joitakin helpotuksia olisi tulossa. Suomi on esimerkiksi ollut mukana ehdottamassa, että tiloilla, joilla on kaikki turvaamistoimet tehty eikä aiemmissä tarkastuksissa ole löytynyt huomautettavaa, tarkastuskäyntejä voitaisiin vähentää ja siirtyä riskiperusteiseen valvontaan.

Komissio on esittänyt, että kasveilla tulisi olla yhteys maaperään, jolloin Suomessa käytössä ollut eristetty kasvualusta olisi ongelmallinen. Parlamentti on ollut ehdottamassa leveysasteesta tulevaa poikkeusrajaa, joka antaisi Suomelle ja Ruotsille

mahdollisuuden luomukasvihuonepoikkeukseen. Asia on kuitenkin vielä hyvin epävarma, sillä Etelä-Euroopan maat ovat olleet sitä vastaan.

Luomuasetus on nyt trilogi-vaiheessa, eli komission, parlamentin ja jäsenmaiden kantoja sovitellaan yhteen. On kuitenkin huomioitava, että useat tahot haluavat jopa tiukentaa säätelyä ja vaativat muun muassa koko tilan olemista luomussa. Nykytilanteenkin puolustamisessa on siis paljon työtä.

Kokoomus on aktiivisesti mukana uudistamistyössä ja lainsäädännön järjeistämässä niin eduskuntaryhmän kuin europarlamentaarikkojen toimesta. Luomuruoan edistäminen on työtä suomalaisen maatalouden ja ruoantuotannon eteen, sillä on kaikkien etu, että kotimaisen ruoan arvostus on nousussa. Lähi- ja luomuruoan kysynnän kasvu kertoo maataloustuotannon yhteiskunnallisen merkityksen kasvusta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

100. Luonnonmukaisen tuotannon tuki poistettava

Uudenmaan Kokoomusnuoret ry

Luonnonmukainen tuotanto, lyhennettynä luomutuotanto, ei ole ympäristöystävällisempi tai terveellisempi vaihtoehto. Siitä huolimatta luomutukea maksetaan kasvivilasta 160 euroa/hehtaari, kotieläintuotannosta 134 euroa/hehtaari ja avomaan vihannesten viljelystä 600 euroa/hehtaari muiden maataloustukien ohella.

Luomutuotannon ongelmana on tehottomuus. Saadakseen yhtä paljon tuotantoa kuin tavanomainen viljely se tarvitsee enemmän aikaa, tilaa ja työvoimaa. Resurssien huolimaton käyttö johtaa hintojen nousuun ja vastuuttomaan lopputulokseen.

Jo nyt maailmassa on vaikeuksia saada tämänhetkinen peltopinta-ala riittämään, eikä luomutuotanto tule auttamaan tässä asiassa. Mitä enemmän ihmiset kuluttavat luonnonmukaisesti tuotettuja tuotteita, sitä tehottomammaksi maan käyttö muuttuu. Äärimmäisessä tapauksessa ruokaa ei riitä kaikille, ja hintojen nousun takia vähävaraisimmat kärsivät eniten.

Life Cycle Assessments (LCA):n tutkimuksen mukaan litra luomumaitoa tarvitsee 80 % enemmän viljelytilaa ja päästää 60% enemmän ravinteita veteen kuin tavanomainen maito. Luomutilojen karjat saastuttavat ilmaa metaanipäästöillä kaksi kertaa enemmän kuin tavanomainen karja, ja metaani on jopa 20 % voimakkaampi kasvihuonepäästö kuin hiilidioksidi.

Pitkäaikaisen Stanford Universityn tutkimuksen mukaan luonnonmukaisesti tuotetuilla ruoilla ei ole myöskään todistettavia positiivisia terveysvaikutuksia. Luonnonmukaisen tuotannon eroa tavanomaisen tuotannon suhteen on vaikea todeta, koska kahdesta

samalla tavalla tuotetusta yksittäisestä tuotteesta löytyy suurempia eroja kuin eri tuotantotavoilla tuotetuista.

Luonnonmukaisen tuotannon positiiviset vaikutukset ovat psykologisia. Valheellisen mainonnan ja mielikuvien takia kuluttaja uskoo parempiin ympäristö- ja terveysvaikutuksiin. Avaruustieteen professori Esko Valtaoja tiivistikin asian hyvin: ”Luomu on hyvää tarkoittavan ihmisen väärä valinta.”

Edellä mainitun perusteella Uudenmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta edistämään keskustelua luonnonmukaisen tuotannon haittapuolista ja ajamaan luonnonmukaisen tuotannon tuen poistamista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomalainen ruoka tunnetaan sen puhtaudesta. Kokoomus haluaa luoda puitteet sille, että suomalaiset voivat ostaa kaupasta puhdasta ruokaa, joka on tuotettu ympäristön ja eläinten hyvinvointi huomioiden. Kokoomus haluaa pitää huolen myös siitä, että suomalaisilla yrittäjillä on edellytykset tuottaa laadukasta ja turvallista ruokaa myös tulevaisuudessa.

Luomuruoan edistäminen on työtä koko suomalaisen maatalouden ja ruoantuotannon eteen, sillä on kaikkien tuottajien etu, että kotimaisen ruoan arvostus on nousussa. Lähi- ja luomuruoan kysynnän kasvu kertoo maataloustuotannon yhteiskunnallisen merkityksen kasvusta.

Luonnonmukaisesti tuotetun ruoan tutkimus on edelleen hyvin hajanaista. Luomututkimusta tarvitaan ja sitä on kehitettävä. Poikkitieteellistä tutkimusta lisäämällä voidaan tukea alan toimijoita ja auttaa alaa kehittymään.

Luomu on Suomelle ja suomalaiselle maataloudelle mahdollisuus. Luomuelintarvikkeiden tuotanto mahdollistaa uutta liiketoimintaa niin tuottajille, jalostajille kuin markkinoijille. Luonnonmukaisesti tuotetun ruoan myötä ihmiset ovat alkaneet puhua ruoan puhtaudesta ja sen alkuperästä. Lisäksi se on saanut ihmiset kiinnittämään huomiota eläinten hyvinvointiin. Mikäli luomu on lähellä tuotettua, on se usein myös tuoretta ja antaa lisäksi lähellä työskentelevälle viljelijälle toimeentulon.

Kokoomus haluaa edistää luonnonmukaista ruokaa kokonaisvaltaisesti niin, että huomiota kiinnitetään yhtäläillä viljelijöihin, kauppaan ja kuluttajaan. Luomun suosio on kasvussa, mutta kotimainen tuotanto ei yksin kykene vastaamaan tähän kysyntään. Kokoomuksen mielestä kotimaista luomutuotantoa on edistettävä, jotta kuluttajan ei tarvitse turvautua kaukaa tuotuun vaihtoehtoon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

101. Luottamusta lisäämällä ketteryys sopimuksiin - Suomi tarvitsee sosiaalista markkinataloutta

Aleksis Kiven Kokoomus ry

Suomen talous junnaa paikoillaan ja on jäänyt vuosikausia vertailukohdiksi käyvien talouksien jälkeen. Kansainväliset vaikutukset finanssikriisiin tuomasta investointilamasta Venäjän alamäkeen asti, selittävät osan asiaa, mutta eivät Suomen muutoskyvyttömyyttä. Itse asiassa juuri tällaisten ongelmien olisi pitänyt kannustaa ketteryyteen ja pakottaa muutokseen.

Tavallisen - ja etenkin työtä etsivän - suomalaisen silmin näyttää kuitenkin siltä, että antiikkisen työmarkkinakäytännön maassa järjen käyttö on kielletty. Oli kyse sitten valtakunnantasosta, liitosta tai työpaikasta, suomalaiset eivät näyttäisi edes saavan tehdä ketteryys sopimusta.

Niin sanotun yhteiskuntasopimuksen rakentaminen oli sinällään jonkinlaisen valtakunnallisen ”ketteryys sopimuksen” tekemistä. Ikävä vain, että nähty moninkertainen kokoonkursimisnäytelmä oli sinällään katkera esimerkki vallitsevasta luottamuksen ja uudistumiskyvyn puutteesta. Eikä asiaa juuri auta se, että takiksi tarkoitettu liivintapainen – mahdollisesti – saatiinkin.

Poiketen monista kilpailijamaistamme työelämän isoilla osapuolilla ei ole riittävää yhteen hiileen puhaltamisen henkeä. Euroopassa on kuitenkin hyviä esimerkkejä siitä, kuinka kokoomuksen sisarpuolueiden johdolla tai tuella on pystytty luomaan laaja yksimielisyys siitä, miten markkinatalouden perustalle voidaan rakentaa hyvä työelämäyhteistyö ja dynaamisesti uudistuva talous. Tällaisia esimerkkejä ovat vaikkapa Saksan talousihme 1960-70 -luvulla ja jatkuva uudistumiskyky sen jälkeen, Ruotsin ventialojen maksukykyyn sidottu palkkamallit sekä monet Tanskan viime vuosien uudistuksista.

Itse asiassa, näissä tapauksissa on ollut kysymys sosiaalisen markkinatalouden periaatteen tietoisesta soveltamisesta päätöksentekoon. On tehty yhtä aikaa sekä ihmisten taloudellista toimintakykyä että markkinatalouden toimivuutta turvaavia reformeja.

Aleksis Kiven Kokoomus haluaa tällä aloitteella edistää sosiaalisen markkinatalouden linjaa sekä tukea sen mukaisin toimin tehtävää luottamuksen parantamista työmarkkinoilla. Keinoina tähän yhdistys näkee paikallisen sopimisen lisäämisen, pienyrittäjien yhteisen aseman vahvistamisen työmarkkinaosapuolena, niiden toimintamahdollisuuksien parantamisen markkinoille pääsyn esteitä purkavien toimenpitein, talouden murrokseen reagoivan koulutus- ja muutosturvan kehittämisen sekä työntekijöiden tiedonsaannin ja osallisuuden lisäämisen yritysten ja muiden työpaikkojen hallinnossa.

Edellisen perusteella Aleksis Kiven Kokoomus esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluejohdon toimimaan niin, että poliittisin sekä lainsäädännöllisin keinoin luodaan edellytykset sekä työmarkkinaosapuolten että työpaikkojen luottamuksen paranemiselle. Samalla kokous velvoittaa puoluetta toimimaan niin, että maahan kehitetään, edellä esitettyjen keinojen tuella, työehto- ja työsopimusmalli, joka kannustaa ketteryyssovimusten tekemiseen. Työehtojen joustavoittamisesta pitää voida sopia paikallisesti niin hyviä aikoja kuin kriisitilanteitakin silmällä pitäen.

Lisäksi yhdistys esittää, että sosiaalisen markkinatalouden periaatteita syvennetään kokoomuksessa edelleen niin, että tämä talous- ja sosiaalipoliittinen peruslinja saa entistäkin keskeisemmän aseman puolueen sisältötyössä ja käytännön politiikassa. Tämän varmistamiseksi yhdistys esittää, että sosiaalinen markkinatalous otetaan alusta alkaen yhdeksi käynnistyvän periaateohjelmauudistuksen pääteemaksi.

PUOLUEHALLITUKSEN ESITYS:

Aloitteessaan Aleksis Kiven Kokoomus esittää, että työmarkkinaosapuolten ja työpaikkojen luottamuksen paranemiselle luodaan edellytyksiä. Lisäksi yhdistys esittää, että maahan kehitetään ns. ketteryyssovimusmalli työehto- ja työsopimuksiin. Työehtojen joustavoittamisesta pitää voida sopia paikallisesti niin hyviä aikoja kuin kriisitilanteitakin silmällä pitäen. Lisäksi Aleksis Kiven Kokoomus esittää, että sosiaalinen markkinatalous otetaan yhdeksi periaateohjelmauudistuksen pääteemaksi.

Sosiaalinen tai toisin sanoen vastuullinen markkinatalous on osa Kokoomuksen arvopohjaa. Markkinatalous on erinomainen vaurauden luoja, mutta vaurauden oikeudenmukaisessa jakamisessa tarvitaan myös politiikkaa. Markkinatalouden mekanismit vaativat jossain määrin sääntelyä myös työmarkkinoilla.

Aloitteentekijät ovat oikeassa analyysissään, että Suomen työmarkkinajärjestelmä ei ole riittävän ketterä. Työlainsäädäntö vaikuttaa merkittävästi työllisyyteen ja hyvinvointimme perustuksiin. Suomalainen yhteiskunta ja talous ovat todella erilaiset kuin aikana, jolloin vieläkin voimassa olevat työelämää säätelevät lait ja yleissitovuuteen perustuva työehtosopimusjärjestelmä luotiin. Eurojäsenyyden tuoma kiinteä valuuttakurssi, kiihtyvä teknologinen kehitys ja erittäin kilpailtu, avoin maailmantalous asettavat talouden joustavuuden tarpeet aivan erilaiselle tasolle kuin suljetun talouden ja valuuttadevalvaatioiden aikaan. Vain toimiva ja kehittyvä kansantalous pystyy toimimaan kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla. Kuitenkin vain toimiva, joustava ja kehittyvä kansantalous pystyy toimimaan kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli helmikuun 2016 lopussa yhteensä 361 000 työtöntä työnhakijaa. Tämä on kestävä taso. Joustamaton työmarkkinalainsäädäntö on osasyynä korkeaan työttömyyteen. Jäykät työmarkkinat heikentävät erityisesti nuorten, maahanmuuttajien ja heikosti koulutetun väestön työllistymistä.

Työmarkkinajärjestöt eivät ole pystyneet joustavoittamaan järjestelmää yhtä nopeasti kuin olisi ollut tarve. Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna kehittyneiden maiden joustamattomin palkanmuodostus. Työlainsäädännön ensisijaisena tavoitteena on työntekijöiden suojeleminen, mutta tämän tavoitteen toteuttaminen ei saisi johtaa siihen, että työllistämisen kynnyksessä nousee liian korkeaksi.

Työelämän sääntelyn kehittämistarpeita arvioidaan vakiintuneesti valtiohallinnon sekä keskeisten työnantajien ja työntekijöiden edustavien järjestöjen kesken. Kokoomus tukee työmarkkinaosapuolia joustavuutta lisäävien ja kilpailukykyä parantavien ratkaisujen aikaansaamiseksi. Suomen työmarkkinoita kannattaisi kehittää kohti pohjoismaista mallia. Työttömyyden vähentämiseksi Kokoomus on kuitenkin valmis edistämään ketteryyttä, työelämän joustoa ja erityisesti paikallista sopimista myös hallituksen päätöksin lainsäädännöllä, kunhan työntekijöiden riittävä turva ja palkkataso turvataan tavalla tai toisella. Työpaikkakohtainen sopiminen parantaisi työllisyyttä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

102. Lääkärikoulutuksen resurssit käytettävä siten, että potilasturvallisuus tulee taatuksi

Tampereen Kokoomusopiskelijat ry

Suomalaisissa yliopistoissa ja korkeakouluissa on viime aikoina jouduttu tekemään lukuisia suuria sopeutustoimia rahoitusleikkausten vuoksi. Pahimmissa tilanteissa sopeutukset ovat johtaneet irtisanomisiin ja jopa opetuksen toteuttamisesta tinkimiseen. Tämä on haitallista eritoten lääkärikoulutuksessa, jossa opiskelijalle jää kerta kerralla vähemmän aikaa käytännön harjoitteluun ja yksilöllisen ohjauksen saamiseen. Lääkäriin työ ja korkeatasoinen potilasturvallisuus vaatii ammattitaitoa ja harjaantuneisuutta. Tuo ammattitaito ei kehity ilman riittävää määrää kliinistä harjoittelua ja henkilökohtaista ohjausta koulutuksessa.

Lääkäripulasta puhuessa on muistettava, että ammattitaitoinen lääkäri käyttää aikansa tehokkaammin. Ammattitaitoinen, laadukkaasti koulutettu lääkäri pystyy diagnosoimaan sekä määräämään oikean hoidon ja jatkotutkimukset tarkoituksenmukaisemmin, eikä aikaa mene hukkaan tai potilaita jää hoitamatta. Niukentuvien resurssien aikana tuo ammattitaito ja turvallisen, tehokkaan lääkehoidon takaaminen kaikille ja kaikkialla voi käydä mahdottomaksi. Ryhmäkoot lääketieteen opetuksessa kasvavat ja yhtä toimenpidettä voi pahimmillaan seurata yli kymmenen opiskelijaa. Kaikkein tärkeimmät lääkäriin perustaidot ja vahva osaamis pohja jäävät tämän käytännön harjoittelun puutteen ja suurten ryhmäkokojen vuoksi vajavaisiksi. Tämä ei edesauta tavoiteltavaa tehokkuutta sosiaali- ja terveyspalveluissa, eikä ainakaan paranna potilasturvallisuutta sairaaloissamme. Ryhmäkokoja ei voi lääketieteellisissä tiedekunnissa sallia enää kasvavan, turvallisuudesta ja lääkäriin peruskoulutuksesta ei voida säästöjen edessäkään alkaa

tinkiä. Lääketieteellisten tiedekuntien aloituspaikkoja ei siis tule lisätä, samalla kun korkeakoulujen rahoituksesta on leikattu, vaan niukentuvat varat on kohdennettava paremmin.

Edellä mainitun perusteella Tampereen Kokoomusopiskelijat ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, ettei lääkärikoulutuksen aloituspaikkoja lisätä samalla kun menoja leikataan, vaan osoitetaan niukentuvat resurssit laatuun ja lääkäriopiskelijoiden ammattitaidon, sekä potilasturvallisuuden parantamiseen tarkoituksenmukaisella tavalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tampereen Kokoomusopiskelijat ry esittää aloitteessaan, ettei lääkärikoulutuksen aloituspaikkoja lisättäisi.

Puoluehallitus yhtyy Tampereen Kokoomusopiskelijoiden huoleen lääkäreiden osaamistason takaamisesta ja potilasturvallisuudesta tilanteessa, jossa korkeakoulut joutuvat sopeuttamaan toimintaansa ja miettimään resurssien käytön kohteita tarkkaan. Puoluehallitus näkee, että laadukkaasta koulutuksesta on huolehdittava kaikilla aloilla vaikeinakin aikoina, mutta erityisesti lääketieteen alalla ei ole varaa opetuksen supistamiseen. On selvää, että lääkäreiden koulutus eroaa siten muista aloista, että kliininen opetus tehdään yliopistollisissa sairaaloissa ja vain rajallinen määrä opiskelijoita voi osallistua kliiniseen opetukseen samanaikaisesti. Etäopiskelun ja digitalisaation avulla lääketieteellistä koulutusta voi tehostaa vain rajoitetusti.

Kokoomus on pitänyt keskeisenä, että korkeakoulujen säästöistä mahdollisimman vähän kohdistuisi opetukseen. Tältä tuskin täysin voidaan kuitenkin välttyä. Opetus- ja kulttuuriministeriö tai valtio eivät kuitenkaan voi määrittellä korkeakoulujen sisäisiä ratkaisuja siitä, miten säästöjä kohdistetaan kullekin osa-alueelle tai alalle korkeakouluissa. Nämä päätökset kuuluvat yliopistojen autonomiaan, jota Kokoomus kunnioittaa. Kokoomus uskoo, että yliopistoissa on paras tieto siitä, miten opetus on järjestettävä parhaiten.

Kuten aloitteessakin mainitaan, Suomessa lääkäreihin ei kohdistu samanlaista akateemisen työttömyyden painetta kuin muilla aloilla. Niin sanottu lääkäripula on usein seurausta työvoimaresurssien huonosta kohdentamisesta ja työn tehottomasta organisoinnista. Kokoomus pitää tärkeänä, että jokainen suomalainen saa oikea-aikaista ja riittävää hoitoa asuinpaikasta ja varallisuudesta riippumatta. Sekä julkisilla että yksityisillä palveluntarjoajilla on rooli suomalaisessa terveydenhuollossa. Nämä ovat Kokoomuksen keskeisiä tavoitteita sote-uudistuksessa.

Toisaalta 90-luvulla lääkärikoulutukseen tehdyt supistukset ja suurten ikäluokkien siirtyminen eläkkeelle tuottivat tilanteen, jossa lääkäreistä oli pulaa. Asiaa on siis seurattava tarkoin ja lääkäreiden koulutusmääriä on arvioitava sosiaali- ja terveysjärjestelmän uudistuessa.

Nykyisessä yliopistojen ohjausjärjestelmässä valtio ei säätele korkeakoulutuksen aloituspaikkoja, vaan ohjausmekanismina ovat suoritettujen tutkintojen korvauskat eli tutkintotavoitteet, niin sanotut tutkintoleikkurit. Korkeakoulujen omana asiana on arvioida sisäänottomäärät asetettujen tutkintotavoitteiden näkökulmasta. Nyt tehtävät pienennykset tutkintotavoitteisiin johtaisivat tilanteeseen, jossa yliopistot eivät saisi korvausta jo sisällä olevien opiskelijoiden valmistuessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

103. Maahanmuuttajatermistö uudistettava

Turun Kokoomusnaiset ry

Turun Kokoomusnaiset ry esittää semantiikkaa, sanojen merkitystä koskevan aloitteen puoluekokoukselle. Suomessa kutsutaan kansalaisuuden saanutta maahanmuuttajaa mamu-sanalla. Maahanmuuttajat kokevat sanan merkityksen loukkaavaksi. Jokaisella ihmisellä on ollut kuitenkin oma lähtömaansa.

Aloitteemme esittää, että Suomen kansalaisuuden saaneita tulokkaita kutsutaan jatkossa termeillä suomenturkkilainen, suomenirakilainen, suomenvietnamilainen ja niin edelleen, samaan tapaan kuin yhteiskunnassamme puhutaan suomenruotsalaisista tai Yhdysvalloissa amerikansuomalaisista.

Edellä mainitun perusteella Turun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että uudet termit kotiutuvat sulavasti äidinkieleemme.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen periaateohjelmassa todetaan, että kokoomus haluaa edistää kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja vastustamme syrjintää ja rasismia sen kaikissa muodoissa. Aidon monikulttuurisuuden toteutuminen edellyttää suvaitsevaisuutta kaikilta osapuolilta. Monikulttuurisuus on rikkaus, joka omalta osaltaan kehittää yhteiskuntaa. Suomalaisen ja eurooppalaisen kulttuurin sekä kristillisen perinteen tunteminen ja ymmärtäminen avaavat mahdollisuuden aitoon vuorovaikutukseen maassamme

Aloitteessa käsitellään erittäin tärkeää asiaa. Keskustelua aiheesta on käyty Suomessa aikaisemminkin. Esillä on ollut myös termi uussuomalainen.

Maahanmuutto on nähtävä mahdollisuutena. Ilman sitä Suomi ei selviä. Tarvitsemme työperäistä maahanmuuttoa. Turvapaikkaprosessin kautta Suomen kansalaisuuden saaneet on kotoutettava nopeasti suomalaiseen yhteiskuntaan.

Suomessa pysyvästi asuvien maahanmuuttajataustaisten tulee antaa integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan. Tätä tukee parhaalla tavalla se, että kansalaisuuden

saaneita maahanmuuttajataustaisia ei pyritä erottelemaan millään tapaa, vaan annetaan heidän olla kielenkäytössä suomalaisia siinä missä syntyperäisten suomalaistenkin.

Se, miten maahanmuuttajat kokevat ja kotoutuvat suomalaiseen yhteiskuntaan on myös meistä kantasuomalaisista kiinni. Kielenkäyttö on siinä yksi elementti.

Jokainen meistä voi omalla kielenkäytöllään vaikuttaa siihen, millä termeillä Suomen kansalaisuuden saaneita maahanmuuttajia kutsutaan. Tämä voi vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myös siihen, miten käyttökieli muotoutuu ja mitkä sanat yleistyvät jokapäiväiseen kielenkäyttöön.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

104. Maahanmuuttajaäitien kotouttamista parannettava

Kauhavan Kokoomusnaiset ry

Kauhavan Kokoomusnaiset vaativat maahanmuuttajaäitien kotouttamisen tehostamista. Äitien kielitaito, työelämään pääsy sekä yhteiskunnan sääntöjen ja lakien noudattaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä asioita, kun pyritään kotoutumisen onnistumiseen ja rakentamaan suomalaista yhteiskuntaa.

Maahanmuuttajaäidit ovat usein yksin kotiäiteinä ja vailla suomalaista sosiaalista tukiverkkoa. Lasten kotoutumisen kannalta on tärkeää, että äiti tietää, miten suomalainen yhteiskunta toimii, sen suomat mahdollisuudet ja velvoitteet. Suomen kielen kautta maahanmuuttajaäidit tutustuvat suomalaiseen yhteiskuntaan, kantaväestön ajattelutapaan ja kommunikointikulttuuriin. Näin he saavat paremman kontaktin omiin lapsiin, jotka käyvät suomalaisia kouluja tai päiväkoteja. Niin ikään kaksikulttuurisuuden arvot ovat kotona sovussa eivätkä riidassa. Kielitaidon avulla he pääsevät helpommin työelämään. Kielitaidottomuus kylvää syrjintää ja jopa vihaa. Maahanmuuttajaäidin sopeutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan merkitsee pitkällä tähtäimellä hyvinvointia ja sovussa elämistä myös kantaväestölle.

Edellä todetun perusteella Kauhavan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää huolehtimaan siitä, että erityisesti maahanmuuttajaäitien kotoutuminen onnistuu, sillä se heijastuu tulevaisuudessa myös lasten ja koko yhteiskunnan eduksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloite käsittelee erittäin ajankohtaista ja tärkeää aihetta. Akuutin maahanmuuttokriisin hoitamisen jälkeen on todella tärkeää saada kotoutuminen käyntiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö on tilannut aiheesta kotivanhemmat- selvityksen. Sen keskeinen johtopäätös on, että tulevaisuudessa kotivanhempien koulutuksen kysyntä tulee kasvamaan: ”Koska koulutusmallien keskeisimmät vaikutukset ovat sosiaalisia ja niiden voidaan arvella toteutuvan myös kevyemmissä matalan kynnyksen toimintamuodoissa, on koulutusten kehittämisen ensisijaiseksi valtakunnalliseksi tavoitteeksi tarkoituksenmukaista asettaa niiden määrän ja tavoitettavuuden lisääminen. Tämän ohella kuntia pitää kannustaa arviomaan omia mahdollisuuksiaan omarahoitteisen toiminnan järjestämiseen. Kurssimuotoinen toiminta mahdollistaa tavoitteellisemman kielenoppimisen ja tukee tietoisemmin jatkokoulutukseen tai työelämään siirtymistä.”

Selvityksen kehittämissuosituksukset kunnille ja valtiolle ovat tiivistetysti seuraavia:

Yleisesti koulutusmallien suuntaaminen paikallisesti vasta maahan tulleisiin ja kotihoidon tukea saaviin lasten vanhempiin on perusteltua, mutta tarve on kokonaisuudessaan laajempi. Matalan kynnyksen koulutusta tulee olla joustavasti saatavissa myös esimerkiksi pidempään maassa asuneille, vaikka henkilöt olisivatkin samalla TE-palveluiden asiakkaita

Kuntien tulee olla tietoisia maahanmuuttajavanhempien tilanteesta sekä väestökehitykseen liittyvistä ennusteista ja niiden perusteella linjata, missä määrin kunnassa tuetaan matalan kynnyksen sosiaalisia tavoitteita painottavaa toimintaa ja missä määrin kunnassa on tarve käynnistää omaa tavoitteellisempaa koulutustoimintaa. Kuntien tulee olla aktiivisessa yhteistyössä matalan kynnyksen toimintaa toteuttavien järjestöjen kanssa ja selvittää, millä tavalla se voi tukea niiden toiminnan vakiinnuttamista ja kehittämistä. Vapaaehtois pohjalta toimiva koulutus ei kuitenkaan korvaa tavoitteellisemman kuntavetoisen koulutuksen tarvetta, vaan ennemminkin täydentää sitä. Kunnan järjestämään kielikoulutukseen tulisi sisällyttää yksilö- ja ryhmämuotoista ohjausta ja neuvontaa. Kunnissa toteutettavaa kielikoulutusta kehittävä koulutustarjontaa sekä pienten lasten vanhemmille järjestettyä sosiaalista toimintaa tulisi tarkastella kokonaisuutena ja siitä näkökulmasta, miten kotona pienten lasten kanssa olevat vanhemmat voisivat kehittää kielitaitoaan siten, että jatkopolkuja koulutukseen ja työelämään on mahdollista löytää. Kielitaidon kehittämisen paikallista palvelutarjontaa tuleekin tarkastella tunnistaen mahdollisia esteitä ja kehittäen niihin ratkaisuja kuten esimerkiksi intensiivikursseja nopeasti eteneville ja akateemisesti koulutetuille opiskelijoille

Valtion työllisyyden hoidon ja kotoutumisen kehittämisen osalta selvityksessä todetaan, että TE-palveluita toteuttavien ja järjestävien organisaatioiden (TE-toimistot ja ELY-keskukset) tulisi ennakoida kotona lapsiaan hoitavien vanhempien tarve kotoutumiskoulutukselle ja tukea joustavaa siirtymistä TE-toimiston asiakkaaksi. TE-palvelut voivat toimia esimerkiksi yhteistyössä oman alueensa kuntien kanssa, jolloin päivähoitopaikat voidaan ennakoidusti organisoida työvoimapolitiittisen kotoutumiskoulutuksen alkaessa. Kotoutumispalveluiden valtakunnallisen kehittämisen näkökulmasta olisi oleellista levittää tietoa vanhemmille suunnattujen koulutusmallien potentiaalisista hyödyistä erityisesti sellaisiin kuntiin, joissa vastaavaa toimintaa ei ole vielä käynnistetty. Viestinnässä on tärkeää korostaa mahdollisuutta

oppia jo olemassa olevista toimintamalleista sekä kannustaa rakentamaan yhteistyötä valtakunnallisten ja paikallisten järjestöjen kanssa. Kotona lastaan hoitavia vanhempia tavoittavan koulutustoiminnan saatavuutta voidaan kasvattaa helpoiten ja kustannustehokkaimmin tukemalla vapaaehtoistoimintaan nojaavien verkostojen kykyä koordinoida ja kasvattaa toimintaansa.

Puoluehallitus toteaa, että maahanmuuttajaäitien kotoutumisen kannalta tärkeitä on myös heidän lastensa varhaiskasvatukseen osallistuminen. Kun äideille syntyy luontaisia sosiaalisia kontakteja ja varhaiskasvatukseen osallistumisen myötä hänelle jää enemmän aikaa kielenoppimiseen ja opiskeluun laajemmin, auttaa se kotoutumista. Puoluehallitus toteaa, että hallitus on tehnyt hyviä maahanmuuttajaäitien kotoutumista tukevia päätöksiä. Näistä päätöksistä yksi tärkeä on esimerkiksi päätös sisällyttää varhaiskasvatukseen osallistuminen jatkossa perheen kotoutumissuunnitelmaan. Puoluehallitus katsoo, että maahanmuuttajataustaisten lasten etu on päästä osallistumaan varhaiskasvatukseen mahdollisimman hyvin kielenoppimisen turvaamiseksi. Puoluehallitus katsoo, että tärkeitä on mahdollistaa maahanmuuttajataustaisten äitien kouluttautuminen, jotta heillä on mahdollisuus päästä työelämään. Lasten saaminen varhaiskasvatukseen auttaa tämän toteutumista.

Aloitteen esille nostamiin kokonaisuuksiin ollaan siis kiinnitetty ja tullaan kiinnittämään huomiota.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

105. Maallikkotuomarijärjestelmä on säilytettävä

Jyväskylän Kansallisseura ry

Viime vuosina on mediassa esitetty toistuvasti toivomuksia lautamiesten poistamisesta käräjäoikeuksista. Asianajajat ovat toivoneet sitä, ja myös oikeusministeriössä on kannatusta tälle ehdotukselle. Perusteena on käytetty sitä, että kunnanvaltuustojen valitessa lautamiehet koko valintaprosessi saa puoluepoliittisen leiman. Koska maallikkotuomareilla yleensä ei ole lainkaan lainopillista koulutusta, pidetään irvokkaana, että tällaiset henkilöt käyttävät tuomarivaltaa.

Ne, jotka pitävät nykyistä lautamiesten valintaa liian puoluepoliittisena, eivät ole pystyneet esittämään yhtään oikeustapausta, jossa todistettavasti lautamiesten puoluekanta olisi vaikuttanut oikeuden tuomioon. Toiseksi käräjäoikeuden käsittely eroaa monesta muusta projektista siinä, että tuomioita kontrolloidaan ja kaikilla oikeusjutun osapuolilla on valitusmahdollisuus hovioikeuteen. Jos käräjäoikeus tekisi juridisformaalisesti laittoman tuomion, se tulisi korjatuksi. Maallikko-tuomareiden olemassaolo ei heitä lakikirjaa ulos oikeusalaista.

Oikeusjutun pääkäsittelyssä voidaan havaita neljä vaihetta. Aluksi tuomioistuimen pitäisi pystyä rekonstruoimaan se, mitä todella on tapahtunut. Tässä lautamiesten merkitys on suhteessa suurin. Toiseksi pitäisi päättää, mikä rikoslaissa määritelty rikos

on todistettavasti tapahtunut. Tässä oikeuden puheenjohtajalla on koulutuksensa vuoksi vetovastuu. On kuitenkin huomattava, että pienissä rikoksissa ammattituomareiden tuomitsemiskynnys on alempana kuin maallikotuomareilla. Kolmantena on rangaistusta koventavien ja lieventävien seikkojen ottaminen huomioon. Tähän lautamiehet pystyvät vaikuttamaan vain vähän. Neljäntenä on syylliseksi tuomitsemisen tapauksessa rangaistuksen mittaaminen. Tässä oikeuden puheenjohtaja tekee pohjaehdotuksen, johon maallikotuomarit pystyvät jonkin verran vaikuttamaan, mutta harvoin ratkaisevasti.

Edellisen kappaleen perusteella näemme järkevänä, että sellaisissa tapauksissa, joissa vastaajan syyllisyys on riitautettu, lautamiehet osallistuisivat tapauksen käsittelyyn kaikissa tapauksissa, myös hyvin vähäpätöisissä rikoksissa. Toisaalta, jos vastaaja periaatetasolla myöntää syytteet oikeiksi, lautamiehiä ei tarvita. Tällainen käytäntöhän on nykyään yleinen anglosaksisissa maissa. Jos tuo uudistus toteutettaisiin Suomessa, todennäköisesti väärä vapauttavia tuomioita tulisi lisää, mutta syyttömiä tuomittaisiin nykyistä vähemmän, nimenomaan vähäisissä rikoksissa. Tämä olisi mielestämme vastaajan oikeusturvan kannalta myönteinen asia. Käräjäoikeuden ammattituomari on takaamassa, että laki toteutuu. Maallikotuomarit ovat olleet tuomioistuimen jäseniä siksi, että oikeus toteutuisi. Toimivassa oikeusjärjestelmässä yhdistetään nämä kaksi.

Edellä esitetyn perusteella Jyväskylän Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen toimimaan siten, että maallikotuomarijärjestelmä säilytettäisiin Suomessa vastaisuudessakin, mutta kuitenkin niin, että lautamiehiä käytettäisiin lähinnä niissä oikeusjutuissa, joissa vastaaja on kiistänyt syyllisyytensä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 80.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

106. Maanpuolustusvähennyksellä lisää oikeudenmukaisuutta varusmiespalvelukseen

Helsingin Kokoomusnuoret ry

Helsingin Kokoomusnuoret kantaa huolta varusmiespalveluksen kustannuksista palvelustaan suorittavan henkilökohtaiselle taloudelle. Varusmies uhraa jopa vuoden elämästään tehden tärkeää työtä isänmaan eteen ja joutuu kantamaan tämän vuoden tulonmenetykset täysimääräisesti itse.

Helsingin Kokoomusnuoret esittää verovähennysoikeutta puolustusvoimien taistelevaan reserviin sijoitetuille. Tämä Sveitsistä innoituksensa hakeva malli kohottaisi maanpuolustustahtoa sekä korvaisi pakollisesta varusmiespalveluksesta

koitunutta tulonmenetystä. Lisäksi reserviin sijoittumiseen kytkettynä maanpuolustusvähennys kannustaisi pitämään huolta kunnosta sekä maanpuolustustaidoista.

Sveitsissä vastaava järjestelmä on toteutettu ylimääräisenä verona, mutta Helsingin Kokoomusnuoret kokee verovähennysoikeuden antavan paremman signaalin. Tarkka totettamismalli ja vähennysoikeuden kohtuullinen koko kuuluu tarkemman asiantuntijaselvityksen piiriin.

Lähtökohtaisesti verovähennysoikeuden tulisi kohdistua suoraan verosta vähennettävänä prosenttimääräisenä valtion ansiotuloverotukseen. Tällöin verovähennysoikeus olisi edullisempi korkeasti koulutetuille, mikä kasvattaa korkeasti koulutettujen sitoutuneisuutta maanpuolustukseen.

Prosenttiyksiköllä kevennetty valtionvero keventäisi kevennykseen oikeutetun keskipalkkaa nostavan yksilön vuosittain maksamaa verotusta noin 240€. Sodan ajan taistelevien joukkojen koon ollessa noin 230 000, aiheutunut kustannusvaikutus vuositasolla olisi noin 55 200 000 euroa. Käytännössä keskimääräisen reserviläisen ollessa vasta työuransa alkupäässä, olisi nostettu palkka matalampi ja kustannusvaikutus pienempi.

Keskimääräinen varusmies on sijoitettuna taistelemaan reserviin reilun kymmenen vuoden ajan. Tämän kymmenen vuoden aikana reserviläinen hyötyisi matalammasta verotuksesta noin 2 500€. Summa on symbolinen suhteutettuna varusmiesaikana syntyneeseen tulonmenetykseen, sekä maanpuolustustahdon noustessa saavutettavaan etuun.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että varusmiespalveluksen suorittamisesta syntyviä henkilökohtaisia kustannuksia kompensoidaan verovähennysoikeudella.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Helsingin Kokoomusnuoret esittää varusmiespalveluksen suorittamisesta syntyvien henkilökohtaisten kustannusten kompensoimista verovähennysoikeudella.

Puoluehallitus yhtyy Helsingin Kokoomusnuorten huoleen asevelvollisuuden kustannuksista yksittäisille varusmiespalvelusta tai naisten vapaaehtoista palvelusta suorittaville. Asevelvollisuus aiheuttaa puolesta vuodesta vuoteen vastaavan tulonmenetyksen sitä suorittaville nuorille.

Asevelvollisuutta on käsiteltävä osana Suomen maanpuolustuksen kokonaisratkaisua ja siten se on luonteeltaan muista yhteiskunnallisista velvoitteista poikkeava. Asevelvollisuus on puoluehallituksen näkemyksen mukaan edelleen tarkoituksenmukaisinta säilyttää nykyisellään.

Asevelvollisuuden taloudellista arvoa on vaikea määritellä yhteiskunnallisesti, mutta yksilöille sen aiheuttama epätasa-arvoinen kustannus on merkittävä. On tärkeää, että nykyjärjestelmän sukupuolten välisen tasa-arvon ongelmaa kompensoidaan kehittämällä asevelvollisten sosioekonomista asemaa sekä varusmiespalveluksen- ja siviilipalveluksen suorittamisesta saatavaa hyötyä. Myös naisten vapaaehtoisen asepalveluksen kehittämistä tulee jatkaa ja samalla erilaisten instrumenttien – kuten naisten kutsunkirjakirjeiden – kautta edistää naisten hakeutumista varusmiespalvelukseen.

Puoluehallitus pitää maanpuolustusvähennystä selvittämisen arvoisena avauksena asevelvollisuuden oikeudenmukaisuuden ja maanpuolustustahdon lisäämiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

107. Maaseutu ja suomalainen ruoka kokoomuslaisuuden keskiöön

Kiuruveden Kokoomus ry

Haluamme, että kokoomus profiloituu myös maaseudun puolueena. Arvostamme maaseutua ja haluamme tulevaisuudessakin pitää sen elävänä. Arvostamme suomalaista puhdasta ruokaa ja ostamme suomalaista aina kun se vain on mahdollista.

Haluamme, että kokoomuslaisia istuu myös tulevaisuudessa maakuntien valtuustoissa, eikä ainoastaan Kehä III:n sisällä. Kokoomus on profiloitunut kaupunkilaisten puolueeksi, mutta maakunnissakin on kokoomuslaisia ja heidän lukumääränsä pitäisi saada nousemaan. Tulevia kuntavaaleja ajatellen äänestäjiä pitäisi saada enemmän. Kova kato on käynyt Tampereen yläpuolella sijaitsevien maakuntien yhdistysten jäsenmäärissä.

Kokoomus voi, jos se haluaa, nousta uudeksi maaseudun puolueeksi. Moni viljelijä on tyytymätön muiden puolueiden toimintaan. EU:ssa EPP-ryhmässä meidän meppimme pystyvät paljon paremmin vaikuttamaan maatalouden asioihin, kuin pienempien ryhmien mepit. Tälle asialle olisi selvä tilaus tulevaisuudessa kuntavaaleissa. Trendi on, että halutaan elää terveellisesti ja sillä on väliä, mitä suuhun pannaan. Nostetaan suomalainen ruoka ansaitsemaansa arvoon. Se on puhdasta ja eettisesti tuotettua, sen lisäksi se on usein lähiruokaa. Tällä parannetaan myös työllisyyttä.

Ollaan maaseudun puolta julkisesti. Ajetaan EU:ssa maaseudun asioita ja tiedotetaan niistä. Tehdään Syödään suomalaista -kampanja. Osallistutaan maatalouden byrokratian purkuun aktiivisesti. Ajetaan julkisten hankintojen lakimuutoksiin säädöksiä, jotka mahdollistavat suomalaisen ruuan ja lähiruuan hankinnat vielä paremmin. Ollaan maaseudun puolta aidosti!

Edellä mainitun perusteella Kiuruveden Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta profiloimaan kokoomuksen entistä enemmän maaseudun puolueeksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kiuruveden Kokoomus ry nostaa aloitteessaan esille tärkeän asiakokonaisuuden. Kokoomus on koko Suomen puolue ja tekee töitä sen eteen, että myös maaseudulla ihmisillä on hyvät elämän edellytykset.

Suomalainen hyvinvointi nojaa kaupunkien ja kaupunkiseutujen toimivaan vuorovaikutukseen, johon elävä maaseutu saumattomasti niveltyy.

Kokoomus on hallitusvastuussa edistänyt suomalaisen maatalouden toimintaedellytyksiä laaja-alaisesti. Viime hallituskaudella kokoomusministereiden johdolla neuvoteltiin maatalouden EU-tukikokonaisuus, ja tulokseen voitiin olla tyytyväisiä. Lähi- ja luomuruoan käyttöä edistettiin, ja maatalouden lupabyrokratiaa kevennettiin. Kokoomuslaisen ministerin aikana kehitettiin myös maatalousyrittäjien lomitusjärjestelmää sekä selvitettiin ja luotiin keinoja työhyvinvoinnin edistämiseen. Kokoomuksen eduskuntaryhmän jäsenten toimesta on järjestetty kampanjoita suomalaisen ruoan puolesta, ja Euroopan parlamentissa suomalaisen maatalouden asiaa on ajettu kokoomusmeppien toimesta mm. maataloustukikysymyksissä.

Työ jatkuu tällä hallituskaudella. Erityisesti byrokratian- ja norminpurkua edistetään aktiivisesti. Liikenneinvestointeihin varattiin hallitusohjelmassa 600 miljoonaa euroa. Tämä pohjautui kokoomuslaisten kansanedustajien ja ministerin alulle paneman korjausvelkatoryhmän työhön. Hallituksen tänä keväänä päättämä mittava liikenneinvestointipaketti hajautettiin koko maata kattavaksi.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän keväällä 2015 julkaisema Maailman paras maaseutu -tavoiteohjelma listaa tavoitteita mm. kotimaisen ruoantuotannon, maatalouden kilpailukyvyyn ja ravinteiden kierrätyksen edistämiseksi. Lisäksi Kokoomuksen eduskuntaryhmä käynnisti syksyllä 2015 yhdessä Kokoomuksen maaseutuvaltuuskunnan kanssa valtakunnallisen maaseutukiertueen, jonka perimmäinen viesti oli kohtuuttoman byrokratian purku ja sanktioiden kohtuullistaminen. Tupailtakiertue huipentui kuluneelta keväältä 4.5.2016 Loimaalla kylvökauden avajaisten merkeissä.

Ohjelmatyö jatkuu, ja Kokoomuksen eduskuntaryhmä on valmistellut yhteistyössä Kokoomuksen maaseutuvaltuuskunnan kanssa julkaistavaksi keinoja, joilla tuottajien arkea on mahdollista helpottaa ja maataloussektorin sääntelyä yksinkertaistaa. Kokoomus haluaa, että tuottajat ja yrittäjät voivat keskittyä oleelliseen, eli puhtaiden elintarvikkeiden tuottamiseen sekä eläinten hyvinvoinnin edistämiseen mahdollisimman pienellä byrokratialla.

Puoluekokouksessa 2016 käynnistyy myös Kokoomuksen periaateohjelmatyö, johon kaikilla puolueen jäsenillä on mahdollisuus vaikuttaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

108. Maatalousinvestointien väliaikaisrahoitusta muutettava

Kauhavan Kokoomus ry

Maatalousinvestointien määrä on vähentynyt huolestuttavasti, mikä ei voi olla vaikuttamatta kotimaisen elintarviketuotannon raaka-aineen saatavuuteen. Aloitteella halutaan mahdollistaa uusien investointien sujuva rahoitus. Maksuerien kuittausoikeus tulisi antaa rakennustarkastajalle, joka käy muutenkin tarkastamassa investoinnin. Nykyisellä menetelmällä investointi täytyy ensin maksaa ja vasta sitten kuittien perusteella haetaan maksatusta. Tämä väliaikaisrahoitus voi olla mahdotonta tiloille, joilla ei ole vakuuksia. Toisaalta nykyinen käytäntö tukee liikaa pankkitoimintaa, kun lähtökohtaisesti investointilainoituksen pitäisi olla maanviljelijöille avuksi.

Edellä mainitun perusteella Kauhavan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että maatalousinvestointien väliaikaisrahoitusta muutetaan niin, että virkavastuulla toimiva rakennustarkastaja on oikeutettu kuittaamaan maksuerät ja että maatalouden korkotukilainan ja avustuksen nostolupien käytäntöä muutetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy Kauhavan Kokoomuksen huoleen maatalousinvestointien alhaisesta määrästä johon eniten on vaikuttanut maatalouden viime vuosina alentunut kannattavuus. Lisäksi viljelijöiden investointihalukkuuteen vaikutti epävarmuus EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen lopputuloksesta ja sen toimeenpanon aikatauluista.

Rakennusinvestoineissa voi hakea maksatusta viidessä erässä valmistumisen edetessä. Maksatusten käsittelyt ovat järjestelmien valmistuttua kestäneet vain kaksi viikkoa mikä pienentää väliaikaisrahoituksen tarvetta. Aloitteessa ehdotetaan kuntien rakennusvalvonnalle lisätehtäviä tilanteessa jossa kuntien tehtäviä on sitouduttu laajasti vähentämään. Samaan aikaan on käynnissä myös valtion aluehallinnon uudistus joka pienentää kuntien roolia maataloustukijärjestelmän osalta ja kasvattaa maakuntahallinnon roolia. Lisätehtävien antaminen kuntien rakennusvalvonnalle ei tukisi tätä kehitystä.

EU-lainsäädäntö mahdollistaa 50 % ennakkomaksun investointien tukemisessa. Suomi ei ole ottanut maaseudun kehittämissuunnitelmassaan tätä mahdollisuutta käyttöön, koska ennakkomaksu edellyttäisi vastaavan vakuuden tai takuun asettamista eikä näin poistaisi aloitteessa mainittua vakuusongelmaa. Sen sijaan ennakkomaksu lisäisi hallinnollista taakkaa sekä viljelijälle että hallinnolle.

Maatalousinvestointien tukemisen peruseriaatteen tulevat suoraan EU-lainsäädännöstä. Tämän lainsäädännön toimeenpanon vaikeus ja sen monimutkaisuus aiheuttavat viljelijöille viiveitä investointeihin ja ylimääräistä hallinnollista taakkaa. Kokoomus katsoo, että EU:n maatalouspolitiikan seuraavassa uudistuksessa tulee järjestelmää ja sen valvontaa yksinkertaistaa jotta investointeja saadaan edistettyä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

109. Maataloustukijärjestelmää uudistettava

Helsingin Kokoomusnuoret ry

Helsingin Kokoomusnuoret kantaa huolta kansallisen maataloustukijärjestelmän nykyisellään korkeasta hintalapusta. Koemme, että pelkästään eurooppalaiset maataloustuet riittävät huoltovarmuuden kannalta välttämättömän maatalouden turvaamiseen. Valtiontalouden kireässä tilanteessa ei ole mielekasta jättää miljardien eurojen maataloustukia sopeutusten ulkopuolelle, varsinkin kun toimiala toimii globaalilla tasolla hyvin ja ulkomaantuonnilla pystytään helposti paikkaamaan päätöksen seurauksena mahdollisesti supistuvaa kansallista tuotantoa.

Liki kolme miljardia euroa vuositasolla tukea saava maatalous vieraannuttaa kuluttajan suomalaisen maatalouden todellisesta hintatasosta ja laskee suomalaisen maatalouden arvostusta kuluttajan silmissä. Helsingin Kokoomusnuoret uskoo, että suomalaiset kuluttajat ovat valmiita maksamaan korkealle arvostamistaan suomalaisista maataloustuotteista suoraan hieman korkeampia kuluttajahintoja. Maataloustukien vähentäminen johtaisi vastavuoroisesti julkisten menojen pienentyessä myös suomalaisen veronmaksajan verotaakan kevenemiseen.

Kansallisten maataloustukien määrä on Suomessa Euroopan korkeinta tasoa, ja tukien määrää tulisivin vähentää reilusti kohti eurooppalaista keskiarvoa. Yli puolet kaikesta viljelijän saamasta tulosta on valtiolta saatua tukea, joka kerätään kaikilta suomalaisilta veronmaksajilta. Kansallista maataloustukijärjestelmää on uudistettava markkinaehtoisempaan ja oikeudenmukaisempaan suuntaan siten, että julkisen tuen osuutta vähennetään.

Kokoomuslaisen aatteeseen ei kuulu sellainen tukipolitiikka, jossa kaikki veronmaksajat joutuvat tukemaan valittua toimialaa tahdostaan riippumatta. Ei ole myöskään oikein, että suomalaiset maanviljelijät ovat täysin riippuvaisia yksinomaan valtion tuista, joiden maksatuksissa on nähty lukuisia ongelmia.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että kansallista maataloustukijärjestelmää kevennetään eurooppalaiselle tasolle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Maatalouden tukijärjestelmä on laaja kokonaisuus, joka muodostuu useasta eri tukivälineestä. Rahoituslähteen perusteella suoraan viljelijöille maksettavat tuet voidaan jakaa kokonaan EU:n rahoittamiin suoriin tukiin, osittain EU:n rahoittamiin maaseudun kehittämisohjelman tukiin ja kokonaan kansallisesti rahoitettuihin tukiin. Näiden lisäksi tuetaan maatalouden investointeja ja maatalousyrittäjien lomitustoimintaan. Näiden tukien yhteissumma on noin kaksi miljardia euroa vuosittain.

Useassa EU-maassa EU:n rahoittamat suorat tuet ovat korkeampia kuin Suomessa, koska tuet perustuvat historiallisiin tuotantomääriin. Esimerkiksi Hollannissa ovat EU:n rahoittamat suorat tuet olleet kaksi kertaa korkeammat kuin Suomessa. Lisäksi kaikissa jäsenmaissa on käytössä erityyppisiä valtiontukia, joilla tuetaan maataloutta. Suomella on EU:n lupa maksaa kansallisia valtiontukia keskimääräistä enemmän, jotta Suomi voi pienentää pohjoisesta sijainnistaan aiheutuvaa kustannusrasitetta. Lisäksi tuilla on osittain kompensoitu Suomen useita EU-maita korkeampia säädöksiä esimerkiksi salmonellan torjunnan tai eläinten hyvinvoinnin osalta.

Näiden tukijärjestelmien tavoitteena on ollut varmistaa kotimaiseen raaka-aineeseen perustuvien elintarvikkeiden saatavuus. Tätä on pidetty tärkeänä erityisesti huoltovarmuuden kannalta. Tämän lisäksi maa- ja metsätaloudella on myös keskeinen rooli maaseudun pitämisessä asuttuna sekä ympäristön monimuotoisuuden säilyttämisessä

Aloitteessa toivotaan, että valtiontalouden tasapainottamistoimet kohdistuisivat myös maatalouden tukijärjestelmään. Tarkasteltaessa valtion toteutettuja ja suunniteltuja nettomääräisiä määrärahasäästöjä vuosina 2012 -2019 voidaan todeta, että maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla säästöt ovat olleet yli kaksinkertaisia verrattuna muihin hallinnonaloihin. Valtaosa säästöistä on kohdistunut maataloustukiin.

Aloitteessa todetaan, että maataloustuki vieraannuttaa kuluttajat maatalouden todellisesta hintatasosta. Tämä pitää paikkansa Suomen lisäksi koko maailmassa, sillä maataloutta tuetaan lähes kaikissa maailman maissa. Suomi onkin tukenut kansainvälisiä ratkaisuja, joilla tukijärjestelmiä kehitetään vähemmän tuottajahintaa ohjaaviksi, kuten EU:ssa on tehty.

Puoluehallituksen mielestä maataloustukia on arvioitava globaalilla tasolla. Suomen osalta ei kuitenkaan ole mahdollista ryhtyä toteuttamaan jo sovittuja sopeuttamistoimia suurempia säästöjä maatalouden nykyisessä heikossa kannattavuustilanteessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

110. Maksuton korkeakoulutus säilytettävä

Lahden Kokoomuksen nuoret ry

Lahden Kokoomuksen nuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että EU:n ja ETA:n sisäisten opiskelijoiden maksuton korkeakoulutus säilytetään siten, että koulutus on maksutonta odotettuun valmistumisaikaan asti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lahden Kokoomuksen Nuoret ry esittää aloitteessaan, että EU:n ja ETA:n sisäisten opiskelijoiden maksuton korkeakoulutus säilytetään siten, että koulutus on maksutonta odotettuun valmistumisaikaan asti.

Puoluehallitus korostaa, että maksuton koulutus suomalaisille opiskelijoille on yksi yhteiskuntamme kulmakivistä.

Eduskunta on tällä hallituskaudella hyväksynyt lain EU/ETA-ulkopuolisten lukuvuosimaksuista, jotka korkeakoulut voivat ottaa käyttöön vuodesta 2017 alkaen. Puoluehallitus näkee päätöksen hyvänä koulutusviennin mahdollistamiseksi ja toivoo suomalaisen koulutuksen herättävän kiinnostusta ulkomailla.

Puoluehallitus katsoo, että korkeakoulutuksen maksuttomuus tulee säilyttää koko tutkinnon ajalta sekä mahdollisten jatkotutkintojen osalta. Opiskelijoiden valmistumista tavoiteajassa on korostettu erilaisin koulutuspoliittisin ja opintososiaalisin keinoin jo vuosia. Maksuttomuuden sitominen odotettuun tutkintoaikaan lisäisi kesken jääneiden opintojen määrää ja hukkaisi resursseja, heikentäisi suomalaista osaamistasoa eikä tukisi Kokoomuksen käsitystä mahdollisuuksien tasa-arvosta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

111. Massavalvonta on yksityisyyden loppu

Helsingin Edistyskokoomus ry

Elämme maailmassa, jossa yhä useampi asia toimii bittien varassa. Digitaalisen ympäristön turvallisuuden – kyberturvallisuuden – merkitys kasvaa. Kyberturvallisuudella pyritään siihen, että kansalaiset, yritykset ja viranomaiset voivat luottaa kybertoimintaympäristöön eli verkkoon, digitaalisiin palveluihin ja niin edelleen..

Yhtenä toimenpideehdotuksena yleisen turvallisuuden parantamiseksi on ollut niin sanottu massavalvonta. Se olisi valitettavasti askel taaksepäin monessa mielessä. Kokoomuslaisiin arvoihin kuuluvat vahvasti yksilön sananvapaus ja yksityisyys. Nämä

eivät saa olla uhattuna. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on eri tapauksissa antanut päätöksen, että perusoikeuksien syvintä ydintä ei saa loukata. Suurin uhkakuva työn alla olevissa lakimuutoksissa on, että niillä pilataan Suomen maine yksityisyyttä kunnioittavana maana eikä muutoksista saada mitään konkreettista hyötyä. Massavalvonta on todettu kalliiksi ja tehottomaksi tavaksi parantaa yleistä turvallisuutta.

Suomen perustuslaissa on turvattu oikeus luottamukselliseen viestintään. Tätä perusoikeutta saa rajoittaa lähtökohtaisesti vain tuomioistuimen luvalla tarkkarajaisesti, jos se on välttämätöntä tietyn vakavan ja konkreettisen rikosepäilyn selvittämiseksi. Verkkovalvonnalla toteutettava tietojen keruu on siis hyväksyttyä tilanteissa, joissa viranomaisilla on epäily vakavasta rikoksesta ja siihen osallistuvista tahoista. Massavalvonta ei täytä näitä kriteereitä, vaan siinä valvonta kohdistuu kaikkeen verkossa tapahtuvaan liikenteeseen riippumatta osapuolista tai kontekstis

Kyberlainsäädännöstä on tulossa yksi keskeinen kilpailutekijä globaalien yritysten miettiessä minne keskittävät toimintojaan. Voi tapahtua jopa käänteinen Kiinailmiö, sillä Kiina ei pidetä riittävän kyberturvallisena liiketoimintaympäristönä. Elinkeinoelämän keskusliitto onkin ennustanut investointien Suomeen vähenevän jos viranomaisille annettaisiin oikeus massavalvontaan. Esimerkiksi monissa kansainvälisissä yrityksissä tiedetään hyvin kuinka helposti tiedot voivat pahimmassa tapauksessa levitä viranomaisilta kilpaileville yrityksille. Suomella on vielä maine vakoiluvapaana valtiona. Se voisi olla maamme arvokkain markkinointivaltti kilpailtaessa globaaleista verkkopalvelumarkkinoista.

Edellä esitetyn perusteiden Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluejohdon ja kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmää huolehtimaan osaltaan siitä, että yleisen turvallisuuden nimissä tehdyt verkkotiedustelulait eivät loukkaa sananvapautta tai yksityisyyttä eivätkä romuta Suomen yhtä tärkeintä tekijää kilpailussa palvelinkeskusten ja pilvipalveluiden sijaintipaikoista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Helsingin Edistyskokoomus on nostanut esille tärkeän kysymyksen tiedustelulainsäädännön kehittämistyöstä. Viime vuonna aloitetuilla tiedustelulainsäädäntöhankkeilla pyritään saattamaan Suomen sotilas- ja siviilitiedustelua koskeva lainsäädäntö ajantasaiseksi vastaamaan nykypäivän asettamiin haasteisiin.

Puoluehallitus pitää erittäin tärkeänä, että viranomaisillamme on riittävät toimivaltuudet vakavien yhteiskuntarauhaa uhkaavien rikosten torjuntaan. Erityisesti terrorismin torjunta on muuttunut yhä vaikeammaksi. Viranomaisten tutkintatoimivaltuudet alkavat pääsääntöisesti vasta, kun rikos on tapahtunut tai epäillään tapahtuneen. Eräiden rikosten valmisteleminen on erikseen kriminalisoitu. Rikoksen toteuttamista edistävien toimenpiteiden valmisteluvaiheessa taas viranomaisilta puuttuu tutkintatoimivaltuudet.

Erityisesti valtion turvallisuuden takaamiseksi ja terrorismin torjunnaksi tarvitaan nykyistä laajempia tutkintatoimivaltuuksia.

Tiedustelulainsäädännössä annettaisiin tutkintatoimivaltuuksia tekojen valmistelun tutkintaan. Erityisesti nykyinen tietoverkkotiedustelua koskevat toimivaltuudet eivät ole ajan tasalla.

Verkkotiedustelua on kansainvälisesti toteutettu laajempaan massavalvontana, yksilöidympana kohdennettuna valvontana ja näiden yhdistelmänä. Suomessa ei olla valmistelemassa laajaa massavalvontaa, jolla annettaisiin viranomaisille oikeus seurata kaikkea viestiliikennettä verkossa. Suomessa valmistettava tietoliikennetiedustelua koskeva lainsäädäntö lähtisi periaatteesta, että tehtävän valvonnan tulee olla kohdennettua. Tämän kohdennetun valvonnan sallimisen tarkoituksena on antaa välineitä tiedustelutyötä varten. Kohdennettu tietoliikennetiedustelu antaisi mahdollisuuden saada lisäkeinoja erityisesti terrorismin torjuntaan.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että tulevassa lainsäädännössä on huomioitu riittävän objektiivisten valvontamekanismien olemassaolo. Verkkovalvontaa koskevan luvan antamismenettelyä päätettäessä tulee arvioida, että antaako luvan esimerkiksi tuomioistuin kuten eräiden pakkokeinojen käyttöön, poliisin ylempi johto kuten lievempien pakkokeinojen käyttöön vai jokin uudenlainen päätöksentekojärjestelmä. Tärkeätä on huolehtia, että yksilön oikeudet tulevat riittävällä tavalla huomioituiksi.

Sotilas- ja siviilitiedustelulakien lisäksi käynnissä on kolmas lainsäädäntöhanke, jossa arvioidaan tarvetta muuttaa perustuslakia tiedustelulakien säätämisen vuoksi. Perustuslaissa säädetään oikeudesta säätää lailla välttämättömistä rajoituksista viestin salaisuuteen yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta taikka kotirauhaa vaarantavien rikosten tutkinnassa, oikeudenkäynnissä ja turvallisuustarkastuksessa sekä vapaudenmenetyksen aikana. Oikeusministeriön asettama työryhmä arvioi, että vaativatko esitykset tiedustelulaeista myös esityksen perustuslain muuttamiseksi.

Puoluehallitus tiedostaa hankekokonaisuuden periaatteellisen merkityksen myös perusoikeuksien toteutumisen kannalta. Puoluehallitus toteaa, että perustuslain muuttamista yksittäisten lainsäädäntöhankeiden vuoksi voidaan kannattaa vain erityisen painavista syistä. Puoluehallitus katsoo, että tiedustelulainsäädäntöhankeissa on kyse yhteiskunnan ja yksilöiden turvallisuuden takaamisesta. Yleisen ja järjestyksen turvallisuuden takaaminen on yksi keskeisistä valtion tehtävistä ja sen turvaamiseen tarvitaan ajantasaiset, riittävät toimivaltuudet. Tästä syystä puoluehallitus katsoo, että valmistelussa oleva lainsäädäntökokonaisuus on perusteltu.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

112. Matematiikan ja luonnontieteiden opetusta lukioissa kehitettävä

Tapiolan Kokoomus ry

Toistuvasti kuulee huolestuttavia viestejä siitä, miten tekniikan alan yliopistoissa ja korkeakouluissa joudutaan käyttämään opintojen alussa huomattavasti aikaa matematiikan ja luonnontieteiden sellaisten perustietojen ja -taitojen opettamiseen, jotka opiskelijoiden olisi pitänyt oppia jo lukiossa.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta matematiikan ja luonnontieteiden opetusta lukioissa kehitetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tapiolan Kokoomus kiinnittää huomiota tärkeään aiheeseen, matematiikan ja luonnontieteiden opiskeluun lukiossa.

Nuorten kiinnostus luonnontieteiden opiskeluun on hiipumassa. Tämä näkyy jo korkeakouluissa luonnontieteiden opiskelun vetovoiman laskuna. Kiinnostuksen hiipuminen näkyy jo varhain peruskoulun aikana. Huomiota tulee kiinnittää lukion opintojen ja pedagogiikan kehittämiseen, mutta vielä tärkeämpää on uudistaa oppimisen tapoja peruskoulussa, jotta nuoria saadaan innostettua opiskelemaan luonnontieteitä ja valitsemaan matemaattis-luonnontieteellisten aineiden kursseja lukion aikana. Opettajien tuki ja kannustus on yhä tärkeämpää, jotta etenkin matematiikan opiskeluun liittyviä ennakkoluuloja saadaan murrettua.

Syksyllä lukioissa käyttöön otettavassa uudessa tuntijaossa matematiikan opintoihin sisältyy yksi yhteinen kurssi ennen valintaa pitkän tai lyhyen matematiikan opiskeluun. Uudistuksen tavoitteena on kannustaa nuoria, erityisesti tyttöjä tarttumaan pitkän matematiikan opiskeluun. Opinto-ohjaus on aivan keskeisessä roolissa, jotta nuoret rohkaistuvat valitsemaan enemmän pitkää matematiikkaa. Opinto-ohjaus on myös muiden kuin opinto-ohjaajien tehtävä.

Lisäksi uudet, oppiainerajat ylittävät teemakurssit mahdollistavat luonnontieteiden opiskelun ilmiölähtöiseltä pohjalta ja esimerkiksi erilaisten käytännönläheisten kenttäkurssien järjestämisen. Lukioilla on laajat mahdollisuudet suunnitella ja toteuttaa teemaopintoja, joten niissä voidaan huomioida lukioiden painotukset ja aikaisempi kehitystyö ja kokeilut.

Toisen asteen yhteistyön tiivistäminen korkeakoulujen kanssa luo uusia mahdollisuuksia myös luonnontieteiden osaamisen vahvistamiseksi. Monet lukiolaiset voisivat suorittaa yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen kursseja jo lukion aikana, nähdä ja kokea luonnontieteiden opiskelua korkea-asteella ja syventää osaamistaan. Uudet, digitaaliset verkkokurssit (MOOCit) tuovat myös mahdollisuuksia opetuksen kehittämiseksi ja uutta opintotarjontaa. Osa nykyisistä erityisen koulutustehtävän

lukioista voisi vahvistaa profiiliaan tiedelukioina ja syventää yhteistyötään alueen yliopistojen tai ammattikorkeakoulujen kanssa.

Luonnontieteisiin painottuneilla lukioilla voisi olla tulevaisuudessa isompi rooli opetuksen edelläkävijöinä, kehittäjinä ja jopa kurssisisältöjen jakajina.

Puoluehallitus näkee, että matematiikan ja luonnontieteiden arvostusta on nostettava, jotta Suomen osaamistaso saadaan uudelleen nousuun.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

113. Metsätilan sukupolvenvaihdokseen vastaava verohuojennus kuin maatalan sukupolvenvaihdoksessa

Tapiolan Kokoomus ry

Hallitusohjelman tavoitteena on metsätalouden kehittäminen ja vuotuisen hakkuumäärän kasvattaminen 15 miljoonalla kuutiometrillä.

Metsätalouden harjoittamisen haasteena Suomessa ovat muun muassa pieni tilakoko ja omistajakunnan ikääntyminen. Näiden ongelmien korjaamiseksi pitää kannustaa puhtaiden metsätilojen sukupolvenvaihdoksia veronhuojennuksilla. Nuoremmat omistajat ovat tutkimusten mukaan halukkaampia myymään puuta kuin vanhat.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta metsätilan sukupolvenvaihdoksessa otetaan käyttöön vastaava veronhuojennus kuin on käytössä maatalan sukupolvenvaihdoksessa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Hallitusohjelman Biotalous -painopistealueen yksi kärkihanke on ”Puu liikkeelle ja uusia tuotteita metsästä”. Sen tavoitteeksi todetaan puun käytön monipuolistaminen, puun käytön lisääminen 15 miljoonalla kuutiometrillä vuodessa ja puun jalostusarvon kasvattaminen. Myös metsätilakokojen kasvattamisella tavoitellaan yrittäjämäistä metsätaloutta sekä metsien hyvää hoitoa. Yhtenä kärkihankkeen toimenpiteenä on sovittu sukupolvenvaihdosten edistämisestä.

Hallitusohjelmassa on sovittu, että metsätilojen sukupolvenvaihdoksia helpotetaan sukupolvenvaihdoshuojennuksen ja/tai metsävähennyksen kautta. Toimenpiteen vaikutukseksi verotuottoihin on arvioitu -20 miljoonaa euroa.

Metsätilojen sukupolvenvaihdosasiaa on valmisteltu kevään aikana valtiovarainministeriössä ja hallituksen esitysluonnos metsävähennysmallista ja sitä koskevasta lainsäädännöstä on lähetetty keväällä lausuntokierrokselle.

Metsävähennyksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2017 alusta. Esitys annetaan eduskunnalle tulevana syksynä talousarvioehdotuksen yhteydessä.

Nyt lausuntokierroksella olevan esityksen on nimenomaan tarkoitus edistää metsätilojen sukupolvenvaihdoksia. Metsälahjavähennyksen saisi tulevaisuudessa, mikäli sukupolvenvaihdoksia aikaistettaisiin antamalla metsätila jatkajasukupolvelle lahjaksi. Ajatus perustuu aloitteessakin mainittuun tavoitteeseen nuorempien metsätilallisten aktiivisemmasta metsänhoidosta. Verohuojennuksen kautta kannustettaisiin myös jättämään tiloja pilkkomatta, sillä verohuojennusta ei saisi aivan pienimmistä metsätiloista.

Metsälahjahuojennusta voisi jatkossa hyödyntää puuta myytäessä. Näin ollen huojennus kohdentuisi oikein niille metsätiloille, jotka pyrkivät aktiiviseen metsänhoitoon ja aktiiviseen puun myyntiin, mikä edistäisi hallitusohjelmaan kirjattua tärkeää tavoitetta puun liikkeelle saamisesta.

Mallissa osa metsämaasta maksetusta lahjaverosta hyvitetään puun myyntitulosta menevää veroa vastaan. Metsänomistajalle myönnetään oikeus tuloverotuksessa tehtävään vähennykseen, jonka suuruus määräytyy hänen metsämaasta maksamansa lahjaveron perusteella.

Hallitusohjelman mukaisen tilakoon kasvattamiseen liittyvän tavoitteen mukaisesti vähennyksen saaminen edellyttää tiettyä tilakoko. Tilakokovaatimuksella muun muassa edistetään yrittäjämäistä metsätaloutta, koska suuremmilla tiloilla edellytykset yrittäjämäiseen metsätalouteen ovat paremmat kuin pienemmillä.

Vähennyksen saamiseksi vaadittu tilakoko ei voi olla sama koko maassa, koska puu kasvaa kovin eri tahtiin pohjoisessa kuin etelässä. Vaadittava tilakoko määriteltäisiin tämän vuoksi metsämaan arvostamislain mukaisten tuottoarvon perusteella. Näin tuottokyvyltään samanarvoisia tiloja kohdeltaisiin samalla tavalla. Oikeus metsälahjavähennykseen täyttyy tietyn tilakokorajan ylittävästä suhteellisesta osasta maksettua lahjaveroa. Vähennyksen euromääräinen enimmäismäärä olisi 195 000 euroa/vuosi, millä suoraan estetään valtiontuen sallitun enimmäismäärän ylittyminen ehdottomassa valtaosassa tapauksia.

Maatilojen ja muiden yritysten perintö- ja lahjaverolain mukainen sukupolvenvaihdoshuojennus perustuu perintö- ja lahjaveron suoraan huojentamiseen. Metsätilojen (jotka usein eivät ole yrittäjämäistä toimintaa, vaan sijoitustoimintaa) osalta kannattaa hakea mallia, joka kannustaa erityisesti tilakokojen kasvattamiseen ja puun aktiiviseen myyntiin. Siksi nyt hahmoteltu malli toimii tähän tarkoitukseen hyvin, mutta samalla kannustaa sukupolvenvaihdoksiin myös metsätilojen osalta.

*Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen muodossa:
"Puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta metsätilan*

sukupolvenvaihdoksessa otetaan käyttöön veronhuojennus lahja- ja tuloverotuksessa.”

114. Mikro- ja pienyritysten toimintaympäristöä parannettava kotimarkkinoilla

Aleksis Kiven Kokoomus ry

Suomen viimeaikainen taloudellinen kehitys on tunnetusti ollut EU-maiden heikoimpia eikä valoa ole vielä näkyvässä lähivuosina. Kansainvälinen suhdanne ei käy enää selityksestä. Syy on omissa rakenteissamme. Hallitus on kiinnittänyt huomiota aivan oikein kansainvälisen kilpailukyvyn parantamiseen rakenteellisia ongelmia ratkaisemalla, mutta samalla on jäänyt liian vähälle huomiolle kotimarkkinoilla toimivien mikro- ja pienyritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Näiden yritysten joukossa on osaamispohjaisia palvelualan toimijoita, joissa on potentiaali tulevaisuuden taloudelliselle dynamiikalle.

Suomessa on yrityksiä noin 280 000. Niistä alle 10 työntekijän mikroyrityksiä on 93 % (noin 265 000 kpl) ja alle 50 työntekijän pienyrityksiä 5 % (noin 15 500 kpl). Nämä pääosin kotimarkkinoilla toimivat yritykset ovat avainasemassa Suomen kroonisten talous- ja työllisyysongelmien ratkaisemisessa, mutta silti ne joutuvat toimimaan koko ajan yhä vaikeammassa tilanteessa.

Keskeisiä ongelma-alueita on kolme:

1) Puhtaasti kotimarkkinoilla toimivat suuryritykset levittävät toimintansa yhä uusille alueille. Niiden ylivoimainen kilpailuetu perustuu usein markkinoita väärin julkisen sektorin tukiin ja korporaatioiden antamaan suojaan. Puhtaasti markkinoilla asemansa ansainneet mikro- ja pienyritykset ovat epäoikeudenmukaisessa kilpailutilanteessa näihin oligopolirytyksiin verrattuna. Nämä historiallisista syistä syntyneet privilegeerit on purettava.

2) Suomalaista byrokratiaa moititaan usein perusteetta turhien ongelmien aiheuttamisesta mikro- ja pienyrityksille. Suurin osa julkisesta byrokratiasta on kuitenkin välttämätöntä ja hyvin organisoitua. Säännöt kuuluvat länsimaiseen demokratiaan. Näin on erityisesti verotukseen ja yrityksen rekisteröintiin liittyvissä asioissa. On kuitenkin suuri määrä normeja, joiden noudattaminen on helppoa suuryrityksille, mutta vaikeaa mikro- ja pienyrityksille. Voikin sanoa, että vastoin yleistä mielikuvaa, mikro- ja pienyrityksien on Suomessa helppoa yrittää, mutta vaikeaa päästä markkinoille. Tämäkin kotimarkkinoiden suuryritysten perusteeton kilpailuetu on purettava.

3) Julkisen sektorin hankinnat räätälöidään usein niin, ettei mikro- ja pienyrityksillä ole todellista mahdollisuutta menestyä niissä. Kaikkien julkisen sektorin hankintojen yhteydessä tulee pohtia, miten mikro- ja pienyritysten tasapuolinen mahdollisuus menestyä kilpailuissa taataan.

Kotimarkkinoilla toimivat suuryritykset ovat suuryrityksiä historiallisista syistä. Osa niistä ei ole saavuttanut asemaansa markkinoilla osoittamansa erinomaisuuden kautta, vaan erilaisten poliittis-hallinnollisten järjestelyjen seurauksena. Mikro- ja pienyritysten toimintaympäristön parantamisella voidaan Suomeen luoda joustava ja työllistävä taloudellinen rakenne sekä erittäin merkittävästi lisätä kotimarkkinoiden dynamiikkaa ja kulutuskysyntää.

Aleksis Kiven Kokoomus esittää, että kokoomuksen tulee periaateohjelmaa laatiessaan erikseen huomioida kotimarkkinoilla toimivien mikro- ja pienyritysten toimintaympäristön parantamistavoitteet luopumalla kotimarkkinoilla toimivien suuryritysten tukemisesta ja edistettävä siten reiluja markkinatalouden rakenteita kotimarkkinoilla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aleksis Kiven Kokoomus on oikeassa nostaessaan esiin etenkin pieniin yrityksiin kohdistuvan kohtuuttomankin hallinnollisen taakan ja byrokratiasituksen. On Kokoomuksen arvojen ja tavoitteiden mukaista edistää niiden mahdollisuuksia kilpailla markkinoilla, tuottaa kuluttajille hyödykkeitä ja omistajilleen tuottoa sekä työtä työntekijöille ja myös verotuloja yhteiskunnalle. Juuri normien purku, markkinoille pääsyn helpottaminen ja jäykkiä rakenteita suosivan sääntelyn keventäminen ovat kustannustehokkaita keinoja näiden tavoitteiden edistämiseksi. Näiden linjojen mukaisesti Kokoomuksen eduskuntaryhmä ja ministeriryhmä ovat myös toimineet sekä hallitusneuvotteluissa että hallituspuolueena ja eduskunnassa.

Aleksis Kiven Kokoomus esittää, että pienten kotimarkkinayritysten toimintaympäristön parantaminen nostettaisiin erilliseksi teemaksi periaateohjelman valmistelussa. Puoluehallitus pitää tätä tässä muodossa esitettynä ongelmallisena, koska periaateohjelma on luonteeltaan puolueen aatetta ja ideologiaa käsittelevä asiakirja. Se tehdään tyypillisesti pidemmälle aikajänteelle, tyypillisesti yli kymmeneksi vuodeksi, ja se käsittelee puolueen arvoja ja aatetta. Ohjelmahierarkiassa se sijoittuu ylimmäksi. Sen määrittelemistä arvoista johdettuja käytännön poliittisia ohjelmia, kannanottoja ja asiakirjoja käsitellään kaikissa puoluekokouksissa kulloiseenkin yhteiskunnalliseen tilanteeseen ajankohtaisista teemoista käsin valikoiden.

Puoluehallitus kannattaa lämpimästi Aleksis Kiven Kokoomuksen esittämiä tavoitteita, mutta periaateohjelma on näin tarkasti rajatun yksittäisen asiakysymyksen kannalta väärä ohjelmahierarkian taso. Puolueen periaateohjelman valmistelu on lähtenyt konkreettisesti liikkeelle kuluvan vuoden keväällä. Valmistelu tapahtuu erittäin avoimesti ja kenttää laajasti osallistaen. Puolueen sektori- ja aihekohtaisten kannanottojen ja ohjelmien valmisteluun vaikuttaminen tapahtuu luontevimmin ohjelmatyön verkostojen kautta.

Puoluehallitus esittää, että puoluehallitus toteaisi aloitevastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

115. Mobilisaatiota hyödynnettävä yhdistysten tiedotuskanavana

Saarijärven Kokoomusnaiset ry

Mobilisaation kehittyessä elämme yhä liikkuvammassa maailmassa. Jotta kokoomus pysyisi jäsenistöä houkuttelevana puolueena, sen olisi hyvä vastata mobilisaation haasteisiin niin, että asioiden hoitaminen helposti ja yhteisöllisyyttä vahvistavasti mahdollistettaisiin nykytekniikkaa käyttämällä.

Nykytekniikka mahdollistaa suojattujen yhteyksien avulla yhdistysten kokousten järjestämisen esimerkiksi videokokouksin. Jokainen kokoomuksen yhdistys voisi halutessaan, kokoomuksen jäsensivuilta ladattavan ohjelman avulla, pitää hallituksen kokouksia ja jakaa myös videoblogejaan ajankohtaisiksi katsomistaan aiheista sekä vaihtaa kuulumisia keskenään. Jokainen kokoomuksen jäsen voisi intressinsä mukaan katsoa haluamansa paikkakunnan vlogoja ja kukin yhdistys saisi asioita helposti kuuluville ympäri Suomen Kokoomuksen. Tämä vahvistaisi yhteisöllisyyttämme.

Edellä todetun perusteella Saarijärven Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta selvittämään mobilisaation hyödyntämisen yhtenä välineenä kommunikointiin yhdistysten välillä ja yhdistysten jäsenten välillä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS: Nykytekniikka mahdollistaa jo nyt yhdistysten kokousten järjestämisen maksutta esimerkiksi videokokouksin. Yhdistykset voivat myös nykytekniikkaa käyttäen vaihtaa kuulumisia toistensa kanssa. Puolue ja Kansallinen sivistysliitto Kansio panostavat jatkossa näiden kanavien käyttöönoton opastuksessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

116. Muovipussit pois kaupoista ja luonnosta – asetettava tuntuva muovipussivero

Lauttasaaren Kokoomus ry

Jo tällä hetkellä Itämeren jokainen kuutio sisältää muovia. On arvioitu, että 2050 maailman merissä on enemmän muovia kuin kalaa. Ihmisten laiskuus ja ajattelemattomuus lisäävät turhaa muovia luonnossa joka päivä. Suomessa tulisi määrätietoisesti ja esimerkkinä edistää kehitystä, jossa turhaa muovin käyttöä vähennetään paikoissa ja tilanteissa, missä tämä on mahdollista.

Tätä käyttäytymismallia ja muutosta tukemaan kauppojen muovipusseille tulisi asettaa tuntuva ”muovipussivero”. Muovipussiveron kanssa muovipussin hinta tulisi asettua samalle tai korkeammalle tasolle vaihtoehtoisen, ekomateriaalista valmistetun pussin/kassin kanssa. Mahdollinen verokertymä voidaan suoraan osoittaa valittuihin kiertotalouden ja uusiutuvan energian hankkeisiin.

Muovipussivero edistäisi uutta käyttäytymismallia, jossa kuluttajia kannustetaan siirtymään ekovaihtoehtoihin. Se olisi merkittävä muutos ympäristön kuormitukseen, ja kaikilla olisi mahdollisuus olla mukana päivittäistoiminnan kautta.

Edellä mainitun perusteella Lauttasaaren Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että muovipussivero toteutetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

EU-komissio on asettanut tavoitteeksi muovipussien käytön vähentämisen henkeä kohti 198 vuosittaisesta pussista 90:een vuonna 2019 ja 45:een vuonna 2025. Suomessa käytetään kaupan alustavien arvioiden mukaan noin 55 kassia henkeä kohti vuodessa. Näihin lukuihin eivät sisälly hyvin ohuet muovikassit. Ruotsissa käytetään 111 muovipussia vuodessa henkeä kohti ja EU-alueen suurin muovipussikulutus on köyhässä Bulgariassa: 421 pussia vuodessa henkeä kohti. Komission arvion mukaan EU:ssa päätyi vuonna 2010 yli 8 miljardia muovikassia roskaksi ympäristöön, joten Lauttasaaren Kokoomuksen huoli on hyvin aiheellinen.

Muovikassien määrän vähentämistä koskevasta ehdotuksesta sovittiin marraskuussa 2014. Ehdotuksella muutettiin pakkauksista ja pakkausjätteistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä (94/62/EY) kevyiden muovisten kantokassien kulutuksen vähentämiseksi. Jäsenvaltiot voivat itse päättää kansallisesti tarkoituksenmukaisista toimista. Muovikassiveroa ei asetettu. Jäsenvaltioiden tulee asettaa muovikassien vähentämisvelvoite ja päättää toimista sen saavuttamiseksi ja / tai varmistaa, että kaupoista saatavat muovikassit ovat maksullisia vuoden 2019 alusta lähtien. Lisäksi jäsenvaltioiden tulee ottaa käyttöön muita yhtä tehokkaita toimia muovikassien käytön vähentämiseksi. Suomessa muovipussit ovat jo nykyisin pääosin maksullisia. Jäsenmaat voivat jättää edellä mainittujen toimien ulkopuolelle hyvin ohuet muovikassit ns. hedelmäpusseiksi.

Direktiivissä säädetyn mukaisesti Suomessa on tarkoitus selvittää tarkemmin, mitkä toimenpiteet kassien määrän vähentämiseksi, mukaan lukien hyvin ohuet muovikassit, olisivat Suomen kannalta tarkoituksenmukaisimmat. Ympäristöministeriössä valmistui maaliskuussa 2016 taustaselvitys edellä mainitulle selvitykselle Suomen vähentämistoimista. Taustaselvityksessä arvioitavia toimia olivat muovikassikielto, neuvonta ja valistus, ostokassien maksullisuuden laajentaminen, muovikassivero, viranomaisten ja keskeisten taloudellisten toimijoiden välinen sopimus, vähentämistavoitteesta säätäminen sekä kaupalle annettava velvoite pitää tarjolla vaihtoehtoisia pakkauksia ohuille muovisille hedelmäpusseille.

Muovikassiverosta todettiin muun muassa, että muovikassien kulutusta vähentämään voitaisiin asettaa kannustintyyppinen ympäristövero. Ennen veron suuruuden määrittelyä, on selvitettävä, voisiko joku muu verolle vaihtoehtoinen ohjauskeino edistää tavoiteltua asiaa tehokkaammin. Myös veron haitalliset vaikutukset on

tunnistettava. Vero ei saisi olla moniportainen, koska sellainen lisää veroon liittyvää hallintoa. Valmisteveroa asetettaessa on huolehdittava siitä, ettei vero aiheuta syrjintää markkinoilla tai heikennä kotimaisten toimijoiden kilpailukykyä ulkomaisiin toimijoihin nähden.

Kuten Lauttasaaren Kokoomus ry toteaa, on merten roskaantuminen merkittävä globaali ympäristöhaaste. Meren jätteistä arviolta 50-80 % koostuu muovista. Suurin osa merien jätteestä on peräisin maalta. Kokoomus tekee aktiivisesti työtä turhan muovijätteen vähentämiseksi. Muovikassien vähentämisen ohella Kokoomus pitää tärkeänä, että huomiota kiinnitetään myös jätteen syntymisen ehkäisemiseen. Esimerkiksi yksittäispakatut tuotteet ison pakkauksen sisällä kuluttavat turhaan pakkausmateriaalia.

Kuten edellä on todettu, Suomessa on valmisteilla EU:n lainsäädännön edellyttämä selvitys siitä, mitkä olisivat Suomessa tarkoituksenmukaisimmat toimenpiteet muovikassien määrän vähentämiseksi. Muovikassivero olisi nyt toteutettuna ennaikainen ja epätarkoituksenmukainen ennen tämän selvityksen valmistumista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

117. Naiset mukaan kutsuntoihin

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Puolustusvoimien tavoitteena on saada lisää naisia asepalvelukseen. Naisia tarvitaan ammattisotilaiksi ja etenkin kriisinhallintatehtäviin, vaikka miespuolinen ikäluokka määrällisesti riittäisi tällä hetkellä puolustusvoimien tarpeisiin. Naisten määrän kasvattaminen sotilaallisissa kriisinhallintaoperaatioissa on tärkeää, sillä monissa tilanteissa vuorovaikutusta paikallisen väestön kanssa ei synny, mikäli partio koostuu vain miehistä. Pohjoismaalaisen naisrauhaturvaajan kohtaaminen voi olla mullistavaa myös esimerkin vuoksi. Koulutettuja, itsenäisesti toimivia naisia ei usein löydy kriisialueiden yhteisöistä.

Naisten määrä puolustusvoimissa on ollut maltillisessa kasvussa siitä lähtien, kun vapaaehtoinen asepalvelus naisille tuli mahdolliseksi vuonna 1995. Kaikkiaan tänä aikana on koulutettu reserviin jo yhteensä noin 7000 naista ja heistä noin 60 prosenttia on saanut myös johtajakoulutuksen.

Naisten vapaaehtoinen asepalvelus on siis ollut monelle naiselle mahdollisuus edetä myös ammattisotilaan tehtäviin. Vuoden 2016 alussa, heitä oli palveluksessa jo yli 250. Kaikilla on sukupuoleen katsomatta täysin yhdenvertaiset edellytykset edetä sotilasarvoissa ja tehtävissä.

Asepalveluksen tulee jatkossakin olla naisille vapaaehtoista, mutta koko ikäluokan oikea-aikainen tavoittaminen kutsunnoissa lisäisi kiinnostusta asepalvelusta kohtaan ja

kasvattaisi motivoituneiden varusmiesten määrää. Varusmiespalveluksen suorittaneet naiset pärjäävät palveluksessa keskimääräistä paremmin ja ovat motivoituneita. Heistä noin 60 % on saanut johtajakoulutuksen.

Edellä esitetyn perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että jatkossa kutsunnat ulotetaan myös ikäluokan naisiin siten, että asepalvelus säilyy jatkossakin naisille vapaaehtoisena.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy Kokoomuksen Naisten Liiton näkemykseen siitä, että myös naisikäluokan saattamisella kutsuntavelvollisuuden piiriin olisi monia myönteisiä vaikutuksia puolustusvoimiin, joita myös aloitteessa on kiitettävästi listattu.

On oletettavaa, että mikäli kaikki naiset osallistuisivat kutsuntatilaisuuksiin, olisi kynnys hakeutua vapaaehtoiseen palvelukseen nykyistä matalampi. Tämä taas voisi lisätä varusmiespalveluksen suorittavien naisten kokonaismäärää ja edelleen nostaa ammattisotilaina tai reserviläisinä esimerkiksi kriisinhallintaoperaatioissa toimivien naisten määrää.

Puolustusvoimien rekrytointitarpeen nykyistä tarkoituksenmukaisemman täyttämisen lisäksi puoluehallitus katsoo, että koko ikäluokan saattamisella kutsuntavelvollisuuden piiriin voisi olla myös sinällään maanpuolustuksesta irrallisia myönteisiä ulkoisvaikutuksia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

118. Naton jäsenenä Suomi ei jää yksin

Kansalliset Jatko-Opiskelijat ry

Suomen on turvattava itsenäisyytensä liittymällä puolustusliitto Natoon. Aidosti demokraattiset oikeusvaltiot eivät käy sotia toisiaan vastaan, mutta Venäjä on perääntynyt demokratian ja yhteistyön tieltä. Se on osoittanut valmiutensa alistaa liittoutumattomia naapurimaitaan.

Euroopan eri valtiot ja Yhdysvallat pyrkivät pysymään erossa toisesta maailmansodasta turvautuen puolueettomuuspolitiikkaan ja itsenäiseen puolustukseen, mutta yksi toisensa jälkeen ne joutuivat aggressiivisten suurvaltojen uhreiksi. Suomen itsenäisyyden pelasti talvisodassa tulossa ollut länsivaltojen apu, joka pakotti Stalinin rauhaan. Jatkosodankin torjuntavoitossa ratkaiseva lisä olivat ulkomainen sotilaallinen ja taloudellinen apu sekä se, että neuvostojoukot olivat sidottuja myös muille rintamille. Nyt Suomella on mahdollisuus saada turvatakuut demokraattisilta valtioilta, jotka ovat liittoutuneet, etteivät jäisi yksin. Ilman jäsenyyttä Naton avusta Suomelle ei ole takeita.

Suomen puolustaminen on tulevaisuudessakin pääasiassa suomalaisten asevelvollisten tehtävä. Mikäli Suomi olisi Naton jäsen, eivät muut jäsenmaat jäisi toimeettomaksi jos Venäjä hyökkäisi. Ratkaisevaa sodan ehkäisemiselle on jo se, että Venäjä saisi vastaansa koko Naton 28 jäsenmaan voiman. Kun Venäjän ulkomaankaupastakin puolet tapahtuu Nato-maiden kanssa, sota Naton kanssa olisi sille katastrofi. Venäjän nykyjohto on yrittänyt pitää liittoutumattomat maat etupiirissään estämällä ja murentamalla demokratioiden yhteistyötä.

Valtaosa EU-maista luottaa puolustuksessaan Nato-yhteistyöhön, Yhdysvaltain tukemana. Ruotsin edellisen hallituksen porvarilliset puolueet kannattavat nyt Nato-jäsenyyttä. Ruotsi voi hakea jäsenyyttä pian. Itsenäinen puolustus tai Suomen ja Ruotsin sotilaallinen yhteistyö eivät riitä verrattuna Venäjän voimaan, jonka kasvuvauhtiin Suomi ja Ruotsi eivät kykene yhdessäkään.

Suomen ja Ruotsin Nato-jäsenyys vakauttaa Pohjois-Euroopan turvallisuutta. Suomi voi tehdä Naton jäsenenä hyvää ja ystävällistä yhteistyötä Venäjän kanssa, kuten muutkin Venäjän Nato-kauppakumppanit, mutta turvatulta pohjalta. Jäsenyys vakaassa demokratioiden yhteisössä on hyödyksi ulkomaisille investoinneille ja niin Suomelle, Natolle kuin lopulta Venäjällekin.

Edellä mainitun perusteella Kansalliset Jatko-Opiskelijat ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää ajamaan viivytyksettä, konkreettisesti ja yhteistyössä Ruotsin kanssa Suomen liittymistä Naton jäseneksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus yhtyy Kansallisten Jatko-Opiskelijoiden näkemykseen siitä, että Nato-jäsenyys lisäisi Suomen turvallisuutta. Puoluekokouksessa käsittelyssä olevassa ulko- ja turvallisuuspoliittisessa kannanotossa todetaan seuraavaa:

Kokoomuksen mielestä Suomen ja Ruotsin tiivistyvää puolustusyhteistyötä tulee jatkaa, ja se tulee ulottaa myös kriisiajan yhteistyöhön. Mahdollinen valtiosopimus syvemmästä puolustusyhteistyöstä Ruotsin kanssa olisi Suomen ja Itämeren alueen turvallisuutta täydentävä, mutta ei Nato-jäsenyyttä korvaava vaihtoehto. Edes pitkälle viety Suomen ja Ruotsin puolustusliittojärjestely ei yksin riitä takaamaan maidemme turvallisuutta.

Suomen kannalta on merkittävää, että Ruotsissa Nato-jäsenyyden todennäköisyys on koko ajan kasvanut. Tästä on esimerkkinä koko porvariallianssin julkilausuttu myönteinen Nato-kanta. On välttämätöntä, että Suomella on hyvä tilannekuva Ruotsin Nato-keskustelun tilasta. Suomen ja Ruotsin yhteistyötä tulee syventää myös ulkopoliittikan puolella. Vaikkei Suomi voi jättää ratkaisua Ruotsin käsiin, olisi Nato-jäsenyyden arviointi perusteltua tehdä tiiviissä yhteistyössä Ruotsin kanssa.

Kokoomus on vuoden 2006 puoluekokouspäätöksestä alkaen kannattanut Suomen Nato-jäsenyyttä. Jäsenyydellä olisi ennaltaehkäisevä, Suomen turvallisuutta parantava vaikutus ja se vahvistaisi Suomen kansainvälistä asemaa. Samalla Nato-jäsenyys liittäisi Suomen selkeämmin osaksi lännen kollektiivisia turvallisuusratkaisuja ja arvoyhteisöä. Naton tavoitteet kansainvälisen vakauden ja turvallisuuden edistämiseksi ovat myös yhteensopivat Suomen ja EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden kanssa.

Nato ei ota uusia jäseniä kriisitilanteissa. Kokoomus katsoo, että Suomen kannattaa hakea Naton jäsenyyttä lähivuosina. Kyse on prosessista, joka vaatii huolellista poliittista ja diplomaattista valmistelua ja avointa keskustelua sekä kotimaassa että kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Suomen tulee toimia läheisessä yhteistyössä Ruotsin kanssa, koska maamme jakavat saman turvallisuusympäristön. Avoimuus keskusteluissa hälventää myös Venäjän epäluuloja.

Nato-jäsenyys vahvistaisi Suomen puolustusta, mutta ei korvaisi oman puolustuskyvyn ensisijaisuutta. Jäsenyys ei muuttaisi Suomen maanpuolustuksen peruseriaa: koko maan puolustamista ja yleistä asevelvollisuutta. Nato-jäsenyys ei myöskään estäisi rakentavia Venäjä-suhteita. Esimerkiksi Norja on pyrkinyt tähän muun muassa siten, ettei sillä ole ulkomaisia tukikohtia eikä Nato-joukkoja rajan läheisyydessä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

119. Nikotiinipitoisten sähkö tupakkaneiteiden myynti sallittava

Espoon Nuoret Järkiporvarit ry

Viime vuosina sähkö tupakan eli e-savukkeiden käyttö on yleistynyt maailmalla. Suomessa sähkö tupakkalaitteiden sekä niissä käytettävien nikotiinittomien nesteiden myynti on sallittua. Sen sijaan nikotiinia sisältäviä sähkö tupakkavalmisteita ei saa myydä Suomessa, mutta niitä saa tilata ja tuoda ETA-alueelta maahan omaan käyttöön ja ne kuuluvat lääkelain piiriin.

Valtaosa sähkö tupakan käyttäjistä käyttää tuotetta apuna tupakoinnin lopettamisessa tai vähentämisessä, eikä juuri kukaan aloita tupakointia sähkö tupakalla. Vaikka tutkimustietoa aiheesta onkin vielä rajallisesti, on selvää, että sähkö tupakan haitat ovat hyvin vähäiset normaalin tupakan haittoihin verrattuna. Sähkö tupakkaa käytettäessä ei tapahdu palamista, se ei tuota savua, häkää tai muita haitallisia palamisyhdisteitä eikä se sisällä tervaa. Sähkö tupakka ei myöskään tuota lainkaan passiivisen tupakoinnin haitallisinta muotoa, nk. sivusavua joka syntyy savukkeeseen palaessa itseksensä imausujen välillä, sillä sähkö tupakka tuottaa höyryä vain imausun yhteydessä.

Nikotiinia sisältävien sähkö tupakkaneiteiden myynnin salliminen täysi-ikäisille muiden tupakkavalmisteiden tapaan tarjoaisi tavallista tupakointia vähemmän haitallisen tupakoinnin muodon sitä haluaville sekä auttaisi yhä useampia lopettamaan

tupakoinnin, sillä sähkötupakkaa käytetään usein nikotiinikorvaustuotteen tapaan. Lisäksi myynnin salliminen jättäisi myynnistä syntyvät verotulot Suomeen, kun nykyään tulot myynnistä valuvat ulkomaille. Espoon Nuoret Järkiporvarit näkeekin, että myynnin sallimista puoltaisivat niin taloudelliset, yksilönvapaudelliset kuin kansanterveydellisetkin näkökannat.

Edellä mainitun perusteella Espoon Nuoret Järkiporvarit ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa puolueen eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että nikotiinia sisältävien sähkötupakkanesteiden myynti sallitaan täysi-ikäisille ja että nämä tuotteet siirretään lääkelain alta tupakkalain piiriin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Eduskunnassa on parhaillaan käsiteltävänä hallituksen esitys tupakkalaista, jossa nikotiinipitoiset sähkösavukkeet astuvat saman sääntelyn piiriin muiden savukkeiden kanssa. Muutos tuo nikotiinipitoiset sähkösavukkeet myyntiin savukkeiden tavoin. Sähkösavukkeille säädettään sama ostoikäraja kuin tupakkatuotteille, niiden myynti on luvanvaraista, niissä ei saisi olla muita kuin tupakalle tunnusomaisia makuaineita. Uusi sääntely tarkoittaa, että niitä ei saa käyttää tupakoimattomissa tiloissa tai pitää esillä vähittäismyynnissä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

120. Nollatuntisopimukset kieltävän kansalaisaloitteen hyväksyminen vähentäisi työn määrää

Satakunnan Kokoomusnaiset ry

Eduskunnan käsittelyssä on kansalaisaloite, joka vaatii lailla säädettäväksi, että työajan pitäisi olla vähintään 18 tuntia viikossa. Poikkeuksena olisivat ne työsopimukset joissa työntekijä itse haluaa tehdä vähemmän viikkotunteja.

Suomen Yrittäjät teki maaliskuussa 2016 jäsenilleen kyselyn nollatuntisopimukset kieltävän kansalaisaloitteen ehdottaman lakimuutoksen vaikutuksista. Kyselyyn vastasi 665 työnantajayrittäjää. Yrittäjät arvioivat, että jos työsopimuksen viikkotuntimääräksi säädettäisiin lailla vähintään 18 tuntia, kokoaikatyön määrä ei kasvaisi. Yrittäjät pidentäisivät todennäköisemmin omaa työpäiväänsä tai lisäisivät muiden kuin nollatuntityöntekijöiden työaika. Erityisen haitallinen lakimuutos olisi niille ensimmäistä työntekijäänsä palkkaaville yksinyrittäjille, joilla lisätyövoiman tarve kasvaa yritystoiminnan mukana pikku hiljaa.

Edellä mainitun perusteella Satakunnan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että työllistymisen esteitä ei

lisätä ja että nollatuntisopimukset kieltävää kansalaisaloitetta ei hyväksytä eduskunnassa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 122.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

121. Nuorisovaltuustot maakuntiin

Lahden Kokoomuksen Nuoret ry

Suomeen ollaan luomassa uudenlaista maakuntiin perustuvaa itsehallintoa, jolle osoitetaan merkittävä osa nykyisistä kuntien tehtävistä. Eduskunta sääti 13.3.2015 uuden kuntalain, jonka § 26 velvoittaa jokaista kuntaa perustamaan nuorisovaltuusto.

Osallistuminen nuorisovaltuuston tai muun nuorten vaikuttajaryhmän toimintaan koetaan nuorten keskuudessa toiseksi tehokkaimpana tapana vaikuttaa asioihin heti äänestämisen jälkeen (Nuorisobarometri 2013).

Nuorten vaikutusmahdollisuuksista tulee säätää nyt laadittavassa maakuntalaissa, ja uusien nuorten osallisuuskanavien tulee perustua jo olemassa olevan sääntelyn ja hyvien mallien varaan. Asiasta tulee säätää lailla, jotta nuorille voidaan taata alueellisesti yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa.

Edellä mainitun perusteella Lahden Kokoomuksen Nuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että nuorten vaikutusmahdollisuuksista säädetään laadittavassa maakuntalaissa, ja että uusien nuorten osallisuuskanavien tulee perustua jo olemassa olevan sääntelyn ja hyvien mallien varaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kuten aloitteessa todetaan, nuoret kokevat nuorisovaltuuston tai vastaavan vaikuttajaryhmän tehokkaimmaksi tavaksi vaikuttaa heti äänestämisen jälkeen (Nuorisobarometri 2013). Keväällä 2015 hyväksytty kuntalaki astuu nuorisovaltuustoa koskevan sääntelyn osalta voimaan seuraavan valtuustokauden alussa. Tällä hetkellä kunnat sekä maakunnat toteuttavat nuorten kuulemista eri tavoin, mutta pitkällä aika välillä on perusteltua, että tavat olisivat yhtenäiset koko maassa. Puoluehallitus katsoo, että nuorien tulee päästä vaikuttamaan yhteisiin heitä koskeviin asioihin. Nuorella iällä alkanut vaikuttajapolku jatkuu usein myös aikuisiällä. Nuorten vaikutusmahdollisuuksien kasvattamisella tuetaan myös nuorten demokratiakasvatusta. Nuorten on hyvä alkaa ottaa vastuuta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Aluehallintouudistus tulee siirtämään maakunnille tehtäviä niin kunnilta kuin valtiolta. Uusi hallinnon taso vaatii myös sitä, että kuntalaisilla on riittävät mahdollisuudet osallistua alueen päätöksentekoon. Uuden kuntalain osalta sääntely lähtee siitä, että kuntalaisilla on oltava mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon. Kuntalain 5. luku säätelee kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteuttamista. Valmisteltavassa maakuntahallintoa koskevassa lainsäädännössä on huomioitava yhdenvertaiset mahdollisuudet vaikuttaa maakunnan päätöksentekoon. Maakuntavaltuusto tarvitsee rinnalleen maakunnallisen nuorisovaltuuston, jotta myös alle 18-vuotiailla on mahdollisuus vaikuttaa alueen päätöksentekoon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

122. Nuorten mahdollisuus solmia nollatuntityösopimuksia turvattava

Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Suomen työlainsäädännössä ei ole tällä hetkellä säädetty vähimmäisviikkotyötuntimäärästä. Tämä on mahdollistanut niin sanottujen nollatuntityösopimusten käyttämisen tilanteissa, joissa työnantaja ja/tai työntekijä on tarvinnut joustavuutta. Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry haluaa, että nuorten ja opiskelijoiden mahdollisuus nollatuntityösopimusten solmimiseen turvataan jatkossakin.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan vuonna 2014 Suomessa noin 83 000 15-64-vuotiaasta palkansaajaa työskenteli ns. nollatuntityösopimuksella, jossa sovittu minimiviikkotyöaika on nolla tuntia. Näistä lähes puolet olivat alle 25-vuotiaita. 38% nollatuntityösopimuksella työskentelevistä ilmoitti opiskelun pääasialliseksi toiminnakseen.

Kansalaisaloite nollatuntityösopimusten kieltämisestä lailla ja vähintään 18-tunnin viikkotyöajasta keräsi yli 62 000 kannatusilmoitusta ja se on eduskunnan käsittelyssä keväällä 2016. Kansalaisaloitteessa ehdotetun viikkotyöajan voi sopia 18 tuntia pienemmäksi perustellusta syystä, esimerkiksi opiskelun vuoksi. Tällainen perusteltu syy voi kuitenkin olla hankalasti sovitettavissa nopeasti vaihtuviin elämäntilanteisiin. Tämä asettaa myös työnantajat epävarmaan asemaan, sillä heillä ei välttämättä ole tietoa siitä, mikä hyväksytään perustelluksi syyksi ja sen vuoksi alhaisempia viikkotyömääriä ei uskalletaisi sopia edes työntekijän pyynnöstä.

Nollatuntisopimukset tarjoavat nuorille ja opiskelijoille mahdollisuuden sovittaa työnteon joustavasti omaan elämäntilanteeseen. Opiskelijoille tämä jousto voi olla edellytys suorittaa opintoja tavoiteajassa. Nollatuntisopimukset voivat olla opiskelijoille tärkeitä, sillä niiden avulla työnteke on sovitettavissa opintoihin eikä työnteke automaattisesti tarkoita opintojen viivästymistä. Töitä voi tehdä enemmän opintojen niin salliessa, mutta samalla tarjotuista työvuoroista tulisi olla mahdollisuus kieltäytyä, jos opinnot sitä vaativat. Mahdollinen vähimmäisviikkotyöaika voi vaikeuttaa niin opiskelijan opinnoissa edistymistä kuin opiskelijan opintotukeen vaikuttavien tulojen seurantaakin.

Jos lakiin määritellään vähimmäisviikkotyöaika, voivat nuorten ja opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua työelämään heikentyä. Myös nuorille ja opiskelijoille tarjottavien soveltuvien töiden määrä voi vähentyä merkittävästi. Nuorille on tärkeää päästä kokeilemaan työntekoa ja työnantajalle tämän mahdollisuuden antamisen tulisi olla mahdollisimman riskitöntä. Nollatuntityösopimusten kieltäminen lailla asettaisi merkittävän osan nuorista ja opiskelijoista nykyistä heikompaan asemaan työmarkkinoilla.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta ry. esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehoittaa kokoomuksen eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että työlainsäädäntöön ei säädettäisi työsuhteen vähimmäistuntiaikaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nollatuntisopimusten kieltäminen asettaisi eri kokoiset työnantajat selvästi nykyistä eriarvoisempaan asemaan keskenään. Suuret yritykset ja ketjut pystyisivät työvoiman käytön joustavuudessa hyödyntämään mittakaavaetuaan, mikä ei yksitoimipaikkaisille tai pienille yrityksille olisi mahdollista. On todennäköistä, että minimituntirajan asettaminen lailla ajaisi luopumaan merkittävästä osasta osa-aikaisia työntekijöitä ja lisäämään vuokratyöntekijöiden ja itsenäisinä yrittäjinä toimivien alihankkijoiden käyttöä.

Nollatuntisopimukset ovat suosittuja ja tärkeitä erityisesti palvelualoilla. Eräs merkittävä nollasopimuksia käyttävä ryhmä ovat opiskelijat, joille ansiotyön rooli on opiskeluaikana täydentävien tulojen hankkiminen sellaisina aikoina, kun se opiskelujen puolesta on mahdollista. Palvelualoilla työvoiman tarve vaihtelee voimakkaasti sesonkien mukaan.

Kansalaisaloitteen tekijöillä on oletuksena, että 18 tunnin viikoittaisen minimituntimäärän säätäminen nostaisi pienempiä tuntimääriä tekevien tuntimäärän tuohon 18 tuntiin. Tämä ei todellisuudessa ole oletettava seuraus, koska työvoiman kysyntä on myytävän hyödykkeen (tavara, palvelu) kysynnästä johdettua. Ravintolan, kauppaliikkeen tai vastaavan osa-aikaista työvoimaa paljon käyttävän yrityksen työvoimantarve X tuntia viikossa olisi muutoksen jälkeenkin X tuntia. Tästä syystä yritys käyttäisi jatkossa vain niin paljon työntekijöitä, kuin tarvitaan tuon tuntimäärän X tekemiseen. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että suuri osa nykyisistä nollatuntisopimuksella työskentelevistä jäisi kokonaan ilman työtä.

Vuonna 2014 nollatuntisopimuksella työskenteli noin 4 prosenttia palkansaajista. Noin 38 prosenttia nollatuntilaisista oli opiskelijoita. Noin kolmasosa työskenteli nollatuntisopimuksella kokoaikaisesti. Osa-aikaisesti työskentelevien viikkotyöaika oli keskimäärin 15 tuntia. Läntisistä EU-maista Suomessa on Kreikan ja Portugalin jälkeen pienin osa-aikatyön tekijöiden osuus. Suomalaisista osa-aikatyötä tekevästä ¾ tekee

osa-aikatyötä omasta tahdostaan. Neljäsosa haluaisi tehdä kokoaikatyötä, mutta tämän joukon osuus on pienentynyt 20 vuodessa lähes 20 prosenttiyksikköä.

Muita huomioita:

- Suomessa nollasopimuksella tehtävän työn tai muunkaan osa-aikatyön liiallinen määrä tai korkea osuus ei ole ongelma yleisesti eikä myöskään kansainvälisessä vertailussa tarkastellen.
- Osa-aikatyötä ei kannata koettaa lainsäädännöllä tai muutenkaan vähentämään, vaan päinvastoin osa-aikatyön mahdollisuuksia pitää lisätä. Suomessa ei tarvita vähemmän vaan enemmän työmahdollisuuksia. Myös EU:n osa-aikatyödirektiivi edellyttää osa-aikatyön tekemisen helpottamista, ei vaikeuttamista.
- Oikea vastaus lisätöiden tarpeeseen ei ole nollasopimusten kieltäminen tai muu osa-aikaisen työn teettämisen hankaloittaminen vaan työn kysynnän ja tarjonnan vahvistaminen työmarkkinoiden rakenteita ja menettelyitä uudistamalla.
- Poistamalla työn tekemisen ja teettämisen esteitä esimerkiksi yksikkötyökustannuksia alentamalla, paikallista sopimista lisäämällä, normeja purkamalla ja työn sekä yrittämisen verotusta keventämällä luodaan edellytyksiä sekä kokoaikaisen että osa-aikaisen työn lisääntymiselle Suomessa. Uusien jäykkyyksien luominen työmarkkinoille olisi kaiken vastuullisen työllisyys- ja talouspolitiikan kanssa täydessä ristiriidassa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet.

123. Nuorten seksuaalikasvatusta kehitettävä

Satakunnan Kokoomusnuoret ry

Yläasteen ja lukion opetukseen kuuluu tietty määrä seksuaalikasvatusta, jossa käsitellään muun muassa erilaisia ehkäisymenetelmiä sekä sukupuolitauteja. Kynnys keskustella avoimesti seksuaalisuudesta eri ikäisten oppilaiden ja opiskelijoiden kanssa on usein korkea esimerkiksi siksi, että opettaja tuntee asian olevan kiusallinen tai vaikea. Sen takia olisikin järkevää, että nuoret joko vierailisivat paikallisessa ehkäisyneuvolassa tai että ehkäisyneuvolan henkilökuntaa vierailisi kouluissa kertomassa näistä asioista. Näin ollen voisimme taata sen, että jokainen nuori saisi tarvittavan tiedon ehkäisystä ja muista seksuaalisuuteen liittyvistä asioista.

Tietämys ehkäisystä on todella tärkeää, ja se että opettaja kokee asiasta puhumisen vaikeaksi, ei helpota nuoren tilannetta. Asioista ei välttämättä pystytä puhumaan kotona vapaasti vanhempien kanssa. Tämän vuoksi olisi järkevää, että perusopetuksen seksuaalikasvatuksen osana oppilaiden tulisi vierailla ehkäisyneuvolassa tutustumassa tiloihin ja ehkäisyneuvolan toimintaan sekä saada tietoa ammattihenkilökunnalta. Tutustumisen jälkeen nuorilla olisi mahdollisuus varata aika henkilökohtaiseen konsultointiin. Oikein käytetyllä ehkäisyllä on pitkällä aikavälillä

iso merkitys nuoren elämässä sukupuolitautilien sekä suunnittelemattomien raskauksien osalta.

Edellä mainitun perusteella Satakunnan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta luomaan mallin nuorten seksuaalikasvatuksen kehittämiseksi niin, että asioista keskustelisi nuorten kanssa opettajan lisäksi alan asiantuntija.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lasten ja nuorten vastuullisen seksuaalitietoisuuden kohentaminen on aiheena aina ajankohtainen. Terve seksuaalisuus on aina iloinen asia. Valitettavasti tilastotiedot nuorten klamydiatartuntojen määrästä, raskauden keskeytyksistä ja teini-ikäisten synnytysten määrästä kertovat siitä, että seksuaaliterveyden opetuksessa on vielä kehitettävää myönteisestikin kehityksestä huolimatta.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan Suomessa todettiin yli 13000 klamydiatartuntaa vuonna 2014. Näistä tartunnoista 82 prosenttia todettiin 15-29-vuotiailla ja korkein tartuntojen ilmaantuvuus (1635/100 000) oli 20-24-vuotiaiden ikäryhmässä.

Raskaudenkeskeytysten lukumäärä on laskenut viime vuosina ja oli vuonna 2014 alimmillaan yli 15 vuoteen. Vuonna 2014 tehtiin 9 800 raskaudenkeskeytystä eli 8,5 keskeytystä tuhatta hedelmällisyysikäistä (15–49-vuotiasta) naista kohti. Erityisesti alle 20-vuotiaiden keskeytysten määrä on vähentynyt 2000-luvulla. Eniten keskeytyksiä tehtiin yhä 20-24-vuotiaille (16,8/1 000 vastaavanikäistä naista).

Vaikka raskaudenkeskeytysten kokonaismäärä on laskenut, kasvaa toistuvien keskeytysten osuus edelleen. Vuonna 2014 useampi kuin joka kolmas (36 %) raskaudenkeskeytyksistä tehtiin naisille, joille oli tehty keskeytys jo aiemmin. Alle 20-vuotiaista 12 prosentille oli tehty aikaisempi keskeytys.

Terveystieto on oppiaineena verrattain uusi, se on tullut kaikille pakolliseksi oppiaineeksi vuonna 2001. Opetussuunnitelmien uusimisen myötä terveystieto tuli käyttöön kaikilla luokka-asteilla viimeistään lukuvuoden 2006 alusta. Opetussuunnitelmien perusteissa on määritelty terveystiedon opetuksen sisällöt ja tavoitteet.

Terveystiedon opetuksen osalta tuntijako perusopetuksessa on monirakenteinen. Vuosiluokilla 1-4 terveystiedon opetus toteutetaan integroituneena ympäristö- ja luonnontietoon ja vuosiluokilla 5-6 biologiaan ja maantietoon sekä fysiikkaan ja kemiaan. Vuosiluokilla 7-9 terveystietoa opetetaan itsenäisenä oppiaineena. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan seksuaaliterveyden edistämiseen liittyviä tavoitteita ja sisältöjä käsitellään osana terveystiedon opetusta kaikilla luokka-asteilla jo nykyisellään.

Nuoret ja opettaja voisivat vierailla paikallisessa ehkäisyneuvolassa tai ehkäisyneuvolan henkilökunta voisi myös vierailla opetustunnilla kertomassa näistä asioista. Mikäänhän ei estä tätä nykyisinkään.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

124. Nuuskan laillistamisen vaikutukset kansanterveydelle ja kansantaloudelle selvitettävä

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

Suomi menettää nuuskakiellon takia arvioiden mukaan joka vuosi noin 26–42 miljoonaa euroa pelkästään valmisteveroja. Jotta Suomen valtio ja kansa voisivat hyötyä jo tapahtuvasta nuuskan kulutuksesta, on nuuskan laillistamisen vaikutuksia kartoitettava.

WHO:n mukaan nuuska on huomattavasti vähemmän vaarallinen kuin tupakka ja Euroopan komission tieteellisen komitean raportin mukaan on kiistämätön tosiasia, että tupakan käytön vaihtaminen nuuskaan vähentää tupakkajohdannaisten tautien esiintymistä. Tutkimusten mukaan nuuska lisää haimasyövän riskiä, mutta tupakka lisää selkeästi kaikkien tutkittujen syöpien esiintyvyyttä. Yleisen uskomuksen mukaan nuuska lisää suu- ja huulisyöpää. Ruotsissa, jossa joka viides mies käyttää nuuskaa, on kyseisten syöpien esiintyvyys Pohjois-Euroopan pienimpiä.

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret haluaa herättää keskustelua asiasta, jotta tulevaisuudessa valtiolla voisi olla uusi tulonlähde ja jotta esimerkiksi lapsille aiheutuvat passiivisen tupakoinnin haitat vähentyisivät.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta selvittämään nuuskan laillistamisen vaikutukset suomalaisten kansanterveydelle ja valtion verokertymälle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nuuskan myynnin laillistamisen mahdollisista vaikutuksista ei ole kattavia selvityksiä. Myynnin laillistaminen ei näillä näkymin tule olemaan vallitsevan EU-lainsäädännön puitteissa mahdollista: Parhaillaan tehtävä tupakkalain kokonaisuudistus implementoi EU:n uutta tupakkatuotedirektiiviä, joka hyväksyttiin EU:ssa vuonna 2014. Direktiivi kieltää nuuskan myymisen jäsenvaltioissa terveyssyistä, samoin kuin edellinen tupakkatuotedirektiivi vuodelta 2001. Suomi on tämän direktiivin hyväksynyt muiden jäsenvaltioiden tavoin. Ruotsi on neuvotellut poikkeusluvan nuuskan myymiselle jo liittyessään unionin jäseneksi 1995.

Esimerkiksi WHO:n tutkimusten ja Ruotsissa tehtyjen tutkimusten mukaan nuuskan käytöllä on selkeitä terveyshaittoja, ottaenkin huomioon että tietyillä sektoreilla haitat ovat pienempiä kuin tupakassa. Tupakkalain uudistuksessa 2010 lain tavoitteeksi kirjattiin tupakkatuotteiden käytön lopettaminen, eikä tupakkatuotteista aiheutuvien haittojen minimoiminen.

Nuuskan myynnin laillistaminen ei ole tällä hetkellä näköpiirissä. Tuonti Ruotsista ja sen kautta syntyneet laittomat markkinat on iso ongelma, johon voidaan puuttua esimerkiksi viranomaisvalvonnalla ja paremmalla tiedottamisella nuuskan terveyshaitoista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

125. Nykypäivä-lehden osuus poistettava jäsenmaksusta

Kauhavan Kokoomusnaiset ry

Jokaisella jäsenellä tulee olla vapaus valita, tilaako lehden vai ei. Perusjäsenmaksun maksamattomuuden yleisin syy on liian korkea hinta.

Uskomme, että lehden nykyinen tilaajakunta on mahdollista säilyttää myös vapaaehtoisesti, kun pidetään huoli laadukkaasta sisällöstä.

Poistamalla Nykypäivän pakkomyynti, saadaan perusjäsenmaksu yhä useamman maksukyvyyn ulottuville.

Edellä mainitun johdosta Kauhavan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluevaltuuston toimimaan sen puolesta, että jatkossa päätetään erikseen kokoomuksen perusjäsenmaksu ja Nykypäivä-lehden tilausmaksu.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Paikallisyhdistystoiminta on avainasemassa Kokoomuksen menestyksen rakentamisessa. Puolueeseen jäsenmaksun kautta sitoutuvien henkilöiden määrä korreloi edelleenkin puolueen menestykseen erilaisissa vaaleissa. Puoluetoimintaan osallistuminen määräytyy monen tekijän summana.

Puoluetoiminnassa varainhankinta on noussut yhä tärkeämmäksi. Se on tärkeää niin valtakunnan tasolla kuin myös piirijärjestöissä ja puolueyhdistyksissä. Jäsenmaksut muodostavat puolueen tuloista noin viidenneksen.

Eryteisesti jäsenmaksujen merkitys on korostunut valtion leikattua myös puolueiden saamia avustuksia.

Puolueen sääntöjen 6§:ssä todetaan jäsenmaksuista seuraavaa:

”Puoluevaltuuston syyskokous vahvistaa seuraavaa kalenterivuotta varten jokaiselta varsinaisen jäsenen henkilöjäseneltä ja kannattajajäseneltä kannettavan jäsenmaksun määrän. Puoluevaltuusto voi määrätä alemman jäsenmaksun varsinaisen jäsenen henkilöjäsenelle silloin kun samaan talouteen kuuluu useampi varsinaisen jäsenen henkilöjäsen. Puoluevaltuusto voi määrätä alemman jäsenmaksun tai vapauttaa jäsenmaksuvelvollisuudesta varsinaisen jäsenen henkilöjäsenen nuoren iän, opiskelun tai muun erityisen syyn perusteella.

Puolue perii jäsenmaksun suoraan varsinaisten jäsenten henkilöjäseniltä. Puolueen jäsenmaksun yhteydessä kerätään puolueen varsinaisen jäsenen henkilöjäseneltä myös varsinaisen jäsenen henkilöjäseniltään kantamat jäsenmaksut, jotka puolue tilittää varsinaiselle jäsenelle puoluehallituksen vahvistaman aikataulun mukaisesti. Varsinaisen jäsenen edustus oikeus ja äänivalta määräytyy sen edellisenä vuonna jäsenmaksunsa maksaneiden henkilöjäsenten lukumäärän mukaan. Jäsenmaksuvelvollisuutensa laiminlyöneillä varsinaisten jäsenten henkilöjäsenillä ei ole oikeutta puolueen antamiin jäsenetuihin.”

Puolueen jäsenmaksuosuutta ei ole nostettu useaan vuoteen ja se on 40 euroa/vuosi. Muiden puolueiden jäsenmaksut ovat välillä 25 € - 57 €/vuosi. Lisäksi Vasemmistoliiton jäsenmaksu on progressiivisesti tulojen kanssa nouseva. Keskiansiolla (3 308€/kk. Lähde: Tilastokeskus 2014) jäsenmaksu on 95 € /vuosi. Muissa järjestöissä esim. Lionsien jäsenmaksu on 130 €/v. Rotarien 120-250 €/v. Partion 60 -75 €/v. Kokoomuksen jäsenmaksua on siis pidettävä varsin kohtuullisena ainakin vertailussa muihin puolueisiin tai yleensäkin valtakunnallisiin järjestöihin. Lähes poikkeuksetta jäsenmaksuun sisältyy myös järjestölehti, joka yleisesti nähdäänkin konkreettisenä jäsenetuna, jota voi hyödyntää tiedonvälityksen lisäksi myös jäsenhankinnassa.

Nykypäivä -lehden puolue tilaa jäsenilleen Kansalliskustannus Oy:ltä. Lehti uudistuksen jälkeen syksystä 2015 alkaen lehti on ilmestynyt kuukausittain aikakauslehtenä. Lehti on merkittävä jäsenetu, jota keväällä tehdyn kyselyn mukaan 84% lukijoista piti hyvänä tai erinomaisena. Lehteä on lukijakunnan toiveiden mukaisesti kehitetty vahvemmin jäsenlehden suuntaan ja lehden painopisteenä on vahvasti politiikka ja Kokoomus. Luopumista tästä jäsenedusta on esitetty aiemminkin mm. puoluekokouksissa Jyväskylässä 2010, Rovaniemellä 2012 ja viimeksi Lahdessa 2014. Aloitteet ovat aina tulleet lähes yksimielisesti hyläytyiksi.

Aloitteen tekijät korostavat aivan oikein sähköistä viestintää. Puoluetoimistossa tähän on myös kiinnitetty kasvavasti huomiota. Nykypäivää kustantava Kansalliskustannus Oy on panostanut viime vuosina vahvasti myös sähköisen uutislehden Verkkouutisten kehittämiseen. Sen lukijamäärä onkin viimeisen kolmen vuoden aikana noin kolminkertaistunut ja lehti tavoittaa tänä päivänä enemmän lukijoita kuin useimmat maakuntalehdet. Verkkouutiset toimitetaan samalla henkilöstöllä kuin Nykypäivä ja on sekin kaikkien jäsenten saatavilla.

Puolueessa on käynnistymässä sääntöuudistus ja tuossa yhteydessä on luonteva hetki pohtia myös jäsenmaksukäytäntöjen tarkoituksenmukaisuutta. Puoluevaltuusto ja puoluehallitus tulevat luonnollisesti jatkossakin toimimaan parhaan ymmärryksensä mukaisesti jäsenyhdistystensä parhaaksi kaikin keinoin niiden toimintaa tukien

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

126. Oikean opintien löytämistä helpotettava

Oulun Kokoomusnaiset ry

Nuorilla tulee olla oikeus suorittaa opiskelemaan pääsemisen mahdollisuuksia lisääviä opintoja ilman, että he menettävät oikeutensa hakea opiskelupaikkaa uusien opiskelijoiden kiintiössä.

Nykyisellään suurin osa aloituspaikoista on varattu nuorille, joilla ei vielä ole ammattia tai opiskelupaikkaa. Näin halutaan varmistaa peruskoulun ja lukion juuri päättäneiden opiskelijoiden pääsy opiskelemaan. Muutos opiskelijavalintojen kriteereissä on tehty hyvin perustein. Päinvastaisista tavoitteistaan huolimatta se kuitenkin pitkittää monien peruskoulun tai lukion päättäneiden jatko-opintoihin hakeutumista.

Osalla nuorista on selkeä toiveammatti. Nuori ei kuitenkaan välttämättä pääse haluamaansa opiskelupaikkaan ensimmäisellä hakukerralla. Esimerkiksi oikeustieteen, lääketieteen ja kauppatieteen pääsykokeisiin on hankala ennättää lukea riittävästi kirjoitusten jälkeen. Nuori voisi käyttää välivuoden hyväkseen suorittamalla pääsykokeisiin valmistavia opintoja. Joskus nuori voi tätä kautta löytää itselleen myös uuden toivealan. Nyt nuoret eivät uskalla lähteä opiskelemaan "väärää" alaa, koska he menettävät sen myötä mahdollisuuden hakea toivealalleen ensikertalaisten kiintiössä Kohti toiveammattiaan pyrkivien ohella mahdollisuuksia vaihtaa koulutusala ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen tarvitsevat myös ne nuoret, jotka eivät heti peruskoulun tai lukion jälkeen tiedä, mitä alaa he haluavat opiskelemaan.

Edellä todetun perusteella Oulun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa kokoomuksen eduskunta- ja ministeriryhmää

- selvittämään mahdollisuuksia muuttaa opiskelijavalinnan kriteereitä niin, että nuori voi käyttää mahdollisen välivuoden ammattiin valmistumista nopeuttaviin tai opiskelemaan pääsyä helpottaviin opintoihin ja hän voi vaihtaa alaa ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen.
- ryhtymään toimenpiteisiin, joilla lisätään nuorten tietoutta siitä, miten he voivat parantaa opiskelemaanpääsymahdollisuuksiaan ja mitä eri opiskeluvaihtoehtoja heillä on. Tämä tapahtuu kehittämällä toisen asteen opinto-ohjausta sekä lisäämällä opinto-ohjausta korkeakouluissa sekä korkeakoulujen yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Oulun Kokoomusnaiset ry esittää aloitteessaan opiskelijavalinnan kriteereiden muuttamista sekä opinto-ohjauksen kehittämistä toisella asteella.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden huoleen nuorten joustavista opintopoluista. Kokoomus pitää kaikkea koulutusta tärkeänä ja katsoo, ettei mikään oppi ole hukkaan heitettyä. Koulutusjärjestelmään tehtyjä uudistuksia pitää kyetä arvioimaan kriittisestikin.

Viime hallituskaudella toteutettiin opiskelijavalinnan uudistus, jossa korkeakoulut saivat mahdollisuuden varata paikkoja ensikertalaisille. Tämän jälkeen lainsäädäntöä muutettiin vielä siten, että osa paikoista on varattava ensikertalaisille. Tarkoituksena lakia säädettäessä oli, että kerran opiskelupaikan saaneet voisivat vaihtaa ns. siirto-opiskelijoina opiskelupaikkaansa lähialoille erillisvalintana osallistumatta yhteishaun pääsykokeisiin. Korkeakoulut ovat olleet kohtalaisen maltillisia opiskelupaikkojen varaamisessa ensikertalaisille. Hakijoita tulee kohdella yhdenvertaisesti jokaisen ryhmän sisällä ja mahdollistaa tosiasiallisesti kaikille opiskelupaikan saaminen. Kuten aloitteen tekijät huomioivat, uudistuksella on ollut hyvä tarkoitus nopeuttaa ilman opiskelupaikkaa olevien pääsyä korkeakoulutukseen ja ohjata alanvaihtajia pois kevään opiskelijavalinnoista. Pääaineen vaihtajat ovat kuormittaneet opiskelijavalintaa, vaikka ideaalitalanteessa he voisivat vaihtaa yliopiston sisällä alaa tai hakea korkeakouluun erillisvalinnan kautta. Juuri tätä alanvaihtoa on pyritty ohjaamaan siirto-opiskelun kautta alan vaihtamiseen.

Puoluehallitus pitää tärkeänä tällä vaalikaudella tavoiteltavaa opiskelijavalinnan kehittämistä siten, että ulkoa opiskelun sijaan hyödynnettäisiin mahdollisimman hyvin aikaisempaa taustaa, kuten ylioppilastutkinnon arvosanoja. Pääsykokeiden tulisi mitata mahdollisimman hyvin soveltuvuutta alalle. Yhtä yhtenäistä mallia kaikille aloille ei voi luoda, mutta kaikkia pääsykokeita tulee kehittää siihen suuntaan, että niissä pyritään mittaamaan alalla tarvittavia tietoja kirjojen ulkoa opetteluun sijaan. Kokoomus näkee joustavat ja yksilölliset opinpolut tärkeinä tulevaisuuden osaamisen vahvistamisen tekijöinä. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että pääsykoejärjestelmän toimivuutta arvioidaan jatkuvasti ja tarvittaessa tehdään säädösmuutoksia.

Opinto-ohjauksella on toisella asteella erittäin tärkeä tehtävä jatko-opiskelupaikkamahdollisuuksien löytämisessä. Opinto-ohjauksen tulee olla riittävässä määrin resursoitua, jotta jokainen voisi löytää itselleen soveltuvan opiskelupaikan heti lukion jälkeen. Jatko-opintoihin hakeutumista myös tuetaan monin eri tavoin, kuten esimerkiksi nykyisen hallituksen kärkihankkeella, joka pyrkii vähentämään välivuosi toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen yhteistyötä lisäämällä. Puoluehallitus on samaa mieltä, että nuoria pitää tiedottaa heidän erilaisista mahdollisuuksista jatko-opintojen suhteen ja erilaisista väylistä korkeakouluihin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

127. Oikeus siihen, että ikääntyvän henkilön ansiopäivärahan suuruus ei muutu, vaikka työssäoloehto täyttyy työssäoloaikana, laajennettava taloudellisen tukipaketin kattamaan aikaan

Tapiolan Kokoomus ry

Kun työttömän henkilön työssäoloehto (26 viikkoa) täyttyy, lasketaan ansiopäivärahan taso uudelleen mahdollisen uuden päivärahakauden alkaessa. Jos työssäoloehto täyttyy henkilön täytettyä 58 vuotta, ei päivärahan suuruutta kuitenkaan määritellä uudelleen, ellei uusi palkka ole aikaisempaa suurempi.

Tämä sääntö mahdollistaa ikääntyvälle henkilölle aikaisempaa huomattavasti alemmin palkattuun työhön hakeutumisen työttömyysaikana, ja edesauttaa ikääntyvien mahdollisuutta pysyä kiinni työelämässä.

Tätä sääntöä ei kuitenkaan sovelleta mahdollisen taloudellisen tukipaketin aikana.

Työsuhteen päättymiseen liittyvä taloudellinen etuus (tukipaketti) estää ansiopäivärahan maksamisen ajalta, jolle tukipaketti jaksotetaan. Jos henkilö työllistyy tukipakettiaikana ja täyttää työssäoloehdon, hänelle maksetaan ansiopäivärahaa tukipaketin jaksotusajan jälkeen tämän tukipakettiajalla tehdyn työn perusteella.

Tämä tarkoittaa, että tukipakettiaikana ei kannata työllistyä sellaiseen työhön, jonka ansiotaso on aikaisempaa huomattavasti alhaisempi. Tämä aiheuttaa ongelmia erityisesti ikääntyville työttömille, joiden on vaikea löytää uutta ja etenkin vakituista työtä. Ikäsyrijintä on tutkimusten mukaan erityisen vahvaa Suomessa.

Siinäkin tapauksessa, että ikääntyvän henkilön kohdalla työssäoloehto täyttyy tukipaketin aikana, tulee ansiopäivärahan taso laskea aikaisemman työsuhteen mukaan. Henkilöt, joilla on mahdollisuus tukipaketteihin, ovat useimmiten korkeasti koulutettuja ja hyvin ansaitsevia. Pitkään työskennellyt hyvä veronmaksaja ansaitsee aikaisemman tehtävänsä mukaisen työttömyysturvan, vaikka hän tekisi alhaisemman ansiotason töitä tukipaketin aikana, etenkin jos työttömyys alkaa pian tukipakettiajan päättymisen jälkeen.

Myös tämä edesauttaa ikääntyvien mahdollisuutta pysyä kiinni työelämässä.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta oikeus siihen, että ikääntyvän henkilön ansiopäivärahan suuruus ei työssäoloehdon täytyttyä muutu, tulee laajentaa taloudellisen tukipaketin kattamaan aikaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää Tapiolan Kokoomus ry:tä aloitteesta ja jakaa aloitteen tekijöiden kanssa huolen ikääntyvien ihmisten mahdollisuuksista pysyä mukana työelämässä mahdollisen työttömyysjakson jälkeenkin.

Ikäsyrynnän vähentäminen ja poistaminen kuuluu Kokoomuksen tavoitteisiin. Tämä on lausuttu ääneen muun muassa ennen edellisiä eduskuntavaaleja julkaistussa Kokoomuksen työlistassa. Kyseissä listauksessa vaadittiin ns. työttömyysputken poistamista ja uuden, ikäsyryntää vähentävän mallin luomista tämän tilalle.

Kokoomuksen tavoitteisiin ja arvoihin kuuluu myös kaikenlaisen työn arvostaminen ja nykyistä joustavampien työmarkkinoiden luominen. Osana tätä pyritään mahdollisimman tehokkaasti purkamaan nykyisiä työn vastaanottamisen kannustinloukkuja. Kannustinloukkujen purkamiseen kuuluu myös työnvastaanottovelvoitteen laajentaminen aiemmasta. Kokoomuslaisesta näkökulmasta kaikenlaisen työn vastaanottamisen tulee olla aina kannattavampaa kuin joutenolon.

Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus on nouseva aihe julkisessa keskustelussa. Yhteiskunnan tukijärjestelmiin on syytä välttää luomasta perusteettomia eroja, joilla eri ikäisiä kohdellaan samaa tukea myönnettäessä eri tavoin. Positiivinen diskriminaatio on tietyn ehdoin sallittua ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi jopa tavoiteltavaa. Sallittavaksi erityiskohteluksi on kuitenkin vaikeasti perusteltavissa muutos, jolla ansiosidonnaista järjestelmää uudistettaisiin siten, että se kohtelee eri ikäisiä toisistaan poikkeavin ehdoin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

128. Oikeus valita oman uskonnon ja elämäkatsomustiedon oppimäärän välillä peruskoulussa

Oulunkylän Kansallisseura ry

Suomessa opetushallitus on määrännyt peruskoulun kaikkien uskontokuntasidonnaisten ryhmien uskonnon opiskelun tavoitteeksi laajan uskonnollisen ja katsomuksellisen yleissivistyksen saavuttamisen.

Perusopetuslaissa vuodelta 2003 esitetään käsite ”oppilaan oman uskonnon opetus”. Lain mukaan oppilaiden enemmistön mukaiseen uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumaton oppilas osallistuu enemmistön uskonnonopetukseen vain, jos hän ilmoittautuu siihen erikseen.

Haluamme, että kokoomus edistää jokaisen oppilaan oikeutta valita oppiaineeksi elämäkatsomustieto peruskoulussa, vaikka oppilas kuuluisi johonkin uskonnolliseen yhdyskuntaan.

Nykyään oppilaan on osallistuttava oman uskonnon opetukseen. Esimerkiksi mikäli oppilas haluaisi opiskella evankelis-luterilaisen uskonnon sijaan elämäkatsomustietoa, on hänen vanhempiensa luvalla erottava evankelis-luterilaisesta kirkosta. Katsomme, että kirkosta eroaminen ei ole hyvä vaihtoehto.

Edellä mainitun perusteella Oulunkylän Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta toimimaan siten, että kokoomus edistää jokaisen oppilaan oikeutta valita oppiaineeksi elämäkatsomustieto peruskoulussa, vaikka oppilas kuuluisi johonkin uskonnolliseen yhdyskuntaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Perustuslaissa on turvattu uskonnon ja omantunnon vapaus sekä oikeus tunnustaa ja harjoittaa uskontoa. Tähän on Suomessa katsottu kuuluvan myös oikeus saada uskonnollista opetusta. Euroopan ihmisoikeussopimuksessa Suomi on sitoutunut siihen, että hoitaessaan kasvatuksen ja opetuksen tehtäviään valtio kunnioittaa vanhempien oikeutta varmistaa lapsilleen heidän omien uskonnollisten ja aatteellisten vakaumustensa mukainen kasvatusta ja opetusta.

Suomessa vanhempien vakaumuksen mukaisen uskonnon opetuksen saamisen oikeuden on katsottu toteutuvan siten, että opetus kouluissa järjestetään uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumisen perusteella. Järjestely tukee uskonnonvapautta myös siten, että kuka tahansa voi perustaa uskontokunnan, jonka uskonnon mukaista opetusta kouluissa on tällöin järjestettävä.

Perusopetuslain mukaan perusopetuksen järjestäjän tulee järjestää oppilaiden enemmistön uskonnon mukaista uskonnon opetusta. Opetus järjestetään tällöin sen mukaan, mihin uskonnolliseen yhdyskuntaan oppilaiden enemmistö kuuluu. Tähän uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat oppilaat osallistuvat oman uskontonsa opetukseen. Oppilas, joka ei kuulu tähän uskonnolliseen yhdyskuntaan, voi huoltajan ilmoitettua asiasta perusopetuksen järjestäjälle osallistua mainittuun uskonnonopetukseen.

Uskonnollisiin yhdyskuntiin kuulumattomalle oppilaalle, joka ei osallistu uskonnonopetukseen, opetetaan elämäkatsomustietoa. Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvalla oppilaalla, jolle ei järjestetä hänen oman uskontonsa opetusta, opetetaan huoltajan pyynnöstä elämäkatsomustietoa. Perusopetuksen järjestäjän tulee järjestää elämäkatsomustiedon opetusta, jos opetukseen oikeutettuja oppilaita on vähintään kolme.

Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumaton oppilas voi huoltajan pyynnöstä osallistua myös sellaiseen perusopetuksen järjestäjän järjestämään uskonnon opetukseen, joka oppilaan saaman kasvatuksen ja kulttuuritaustan perusteella ilmeisesti vastaa hänen uskonnollista katsomustaan.

Opetushallituksen laatimissa valtakunnallisissa peruskoulun opetussuunnitelman perusteissa uskonnon opetuksen tehtävänä on antaa oppilaille laaja uskonnollinen ja katsomuksellinen yleissivistys. Opetuksen tarkoitus on perehdyttää oppilaita opiskeltavaan uskontoon ja sen monimuotoisuuteen ja tutustuttaa uskonto- ja katsomusperinteisiin Suomessa sekä uskontoihin ja katsomuksiin muualla maailmassa. Oppiaineen on määrä edistää uskonnon ja kulttuurin välisen suhteen ymmärtämistä sekä uskontojen ja katsomusten monilukutaitoa. Opetuksessa on annettava monipuolista tietoa uskonnoista ja autettava ymmärtämään niistä käytävää keskustelua.

Opetussuunnitelman perusteet edellyttävät, että oppilaita ohjataan kriittiseen ajatteluun sekä tarkastelemaan uskontoja ja katsomuksia eri näkökulmista. Opetuksessa on pohdittava uskon ja tiedon suhdetta sekä uskonnoille ominaista kieltä, symboliikkaa ja käsitteistöä. Uskonnon opetuksen tarkoituksena on antaa valmiuksia uskontojen ja katsomusten dialogiin, jota käydään sekä katsomusten sisällä että niiden välillä. Opetussuunnitelman perusteiden mukainen uskonnon opetus kannustaa oppilaita kunnioittamaan elämää, ihmisarvoa sekä omaa ja toisen pyhää.

Peruskoulun uskonnon opetussuunnitelman perusteissa määrätään myös, että opetuksessa on tutustuttava opiskeltavan uskonnon ja muiden uskontojen sekä katsomusten eettiseen ajatteluun ja rohkaistava oppilaita pohtimaan omakohtaisesti eettisiä kysymyksiä. Opetuksen on tuettava oppilaan itsetuntemusta, itsensä arvostamista ja elämänhallintataitojen kehittymistä koko perusopetuksen ajan. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan uskonnon opetuksen tehtävänä on antaa oppilaalle aineksia oman identiteetin, elämänskatsomuksen ja maailmankatsomuksen rakentamiseen ja arviointiin. Uskonnon opetus tukee oppilaan kasvua yhteisön ja demokraattisen yhteiskunnan vastuulliseksi jäseneksi ja maailmankansalaiseksi.

Yllämainitut opetussuunnitelman perusteiden tavoitteet koskevat kaikkien uskontojen opetusta peruskoulussa, ei ainoastaan evankelisluterilaisen uskonnon opetusta. Puoluehallituksen mielestä opetussuunnitelman perusteissa mainitut tavoitteet ovat kannatettavia. Euroopassa ja maailmalla syntyneissä konflikteissa uskonto on monissa tapauksissa taustavaikuttajana tai keskeisenä motivaattorina. Tässä valossa olisi virhearvio ajatella uskonnon menettäneen merkityksensä nykymaailmassa. Myös omassa maassamme kulttuurien ja uskontojen moninaisuus kasvaa. Monikulttuurisessa maailmassa omien sivistyksellisten, kulttuuristen ja uskonnollisten juurten tunteminen ja tunnustaminen on entistä tärkeämpää, sillä muiden kulttuurien ja uskontojen aito kohtaaminen edellyttää aina omien lähtökohtien tuntemista ja ymmärtämistä.

Aloitteessa ei kerrota, mitä tavoitetta elämänskatsomustiedon opetuksen vapaalla valinnalla haluttaisiin edistää. Puoluehallitus katsoo, että nykyisen mallin mukaisessa peruskoulun uskonnon opetuksessa toteutetaan hyvällä tavalla perusopetuslakiin kirjattua kasvatustavoitetta oppilaiden kasvusta ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen ihmiskunnan jäsenyyteen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

129. Omaishoitajan mahdollisuuksia työhön parannettava

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Suomessa arvioidaan olevan tällä hetkellä noin 350 000 omaishoitajaa, joista vain pieni osa on lakisääteisen omaishoidon tuen piirissä, sillä vuonna 2015 Suomessa oli omaishoitosopimuksia noin 43 000. Läheisistään huolehtivien omaishoitajien jaksamisen tukeminen on tärkeä investointi inhimillisyyteen. Läheisiään kotona hoitavat omaiset säästävät lisäksi suomalaiselle yhteiskunnalle 1,3 miljardia euroa vuodessa.

Suomalaisen työelämän jäykät rakenteet pakottavat usein omaishoitajat jäämään pois työelämästä, vaikka työkykyä ja halukkuutta olisi. Työn ja läheisen hoitamisen yhteensovittamisessa merkittävä rooli on työnantajien asenteilla, osa-aika- ja etätöiden mahdollisuuksien lisäämisellä sekä työolojen ja loma-aikojen järjestelyillä.

Työssäkäynnin mahdollisuuksien parantaminen on tärkeää, paitsi omaishoitajien ja heidän perheidensä toimeentulon kannalta, ennen kaikkea omaishoitajien jaksamiselle. Monet tutkimukset osoittavat, että työssäkäyvät omaishoitajat arvostavat työtä, paitsi palkan, myös työyhteisön ja työn mielekkyyden vuoksi.

Omaishoitajien jaksamisesta huolehtiminen on ennaltaehkäisevää toimintaa parhaimmillaan. Esimerkiksi mielenterveysomaisista jopa 40 prosenttia sairastuu itse. Omaishoitajien terveydenhuoltopalvelut ovat olennainen osa jaksamisen tukemista. Terveydenhuollossa omaishoitajan tilanteen kuormittavuus pitäisi tunnistaa nykyistä paremmin. Lisäksi omaistaan hoitavalla tulee olla mahdollisuus omaan aikaan, lomaan ja virkistymiseen. Hoidettavan läheisen tulee tällöin saada riittävästi tukea ja hoitoa, jotta hän selviää arjestaan.

Edellä olevan perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että omaishoitajien mahdollisuuksia työhön parannetaan ja jaksamista tuetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteiden tekijöitä tärkeistä aloitteista sekä työmarkkinoiden joustojen lisäämiseksi että naisten ja miesten välisen tasa-arvon parantamiseksi.

Kokoomuksen kantava tavoitteita on lisätä työmarkkinoiden joustoja ja tehdä työmarkkinoista entistä ketterämpiä. Kuten aloitteen tekijät kirjoittavatkin, on aivan totta, että suomalaisen työmarkkinoiden ja –elämän jäykät rakenteet pakottavat usein mm. omaishoitajat jäämään pois työelämästä, vaikka työkykyä ja halukkuutta olisi.

Edelleen aloitteen tekijät ovat täysin oikeassa, että työn ja läheisen hoitamisen yhteensovittamisessa merkittävä rooli on työnantajien asenteilla, osa-aika- ja etätönn mahdollisuuksien lisäämisellä sekä työolojen ja loma-aikojen järjestelyillä.

Kokoomus toimii myös hallituksessa vahvasti omaishoitajien aseman parantamiseksi. Hallituksen *Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa* -kärkihanke tähtää nykyistä huomattavasti vaikuttavampiin, laadukkaampiin ja ennen kaikkea asiakaslähtöisempiin iäkkäiden ihmisten palveluihin. Uudistetussa rakenteessa kotiin annettavat ja kotoa käsin saavutettavat palvelut ovat ensisijaisia. Osana kärkihanketta omais- ja perhehoitajien tukemiseksi vakiinnutetaan koko maahan jo toimiviksi osoitettuja ratkaisuja sekä kokeillaan uutta toimintaa. Kaikki kokeilut sisältävät omaishoidon valmennusta, terveystarkastuksia ja kuntoutusta sekä erilaisia malleja omaishoitajien vapaiden sijaistamisesta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet.

130. Omaishoito ja ansiotyö pitää voida sovittaa yhteen

Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry

Yksi tulevaisuuden isoista tasa-arvokysymyksistä on omaishoitajien työmarkkina-asema, sillä yhä useampi työssäkäyvä pitää huolta perhe- ja lähipiirinsä kuuluvasta henkilöstä tämän korkean iän, sairauden tai vamman vuoksi. Jo nyt noin 700 000 suomalaista hoivaa työnsä ohella läheistään.

Omaishoito on mielletty pitkälti naisten työksi. Tällä hetkellä omaishoidon tukea saavista hoitajista 70 % on naisia. Tutkimusten mukaan naisten työeläke jää keskimäärin 66 %:iin miesten eläkkeestä. Kotona tehty hoivatyö on eläke-erojen merkittävimpiä syitä. Omaa lastaan hoitavista työikäisistä omaishoitajista on naisia yli 90 %. Heistä osa voi jäädä kokonaan vaille eläkekarttumaa.

Kotona tehtävän työn tukemiseen, palkkaukseen ja eläketurvaan on kiinnitettävä huomiota nopeasti, sillä väestön ikääntymisen myötä tämä perhe- ja lähipiirissä tapahtuvan läheishoivan oletetaan kasvavan ja lisäävän omaishoitajien tarvetta.

Omaishoidon ja ansiotyön nykyistä parempi yhdistäminen parantaisi naisten asemaa rakennemuutoksissa. Omaishoitajan työssä jaksamista ja jatkamista auttaisi muun muassa joustavat käytännöt kuten liukuva työaika, lomien järjestelyt, etätö, osa-aikatyön mahdollisuus, avoin keskustelukulttuuri, työyhteisön empatia, perhe- ja lähipiirin tuki sekä palveluiden saatavuus ja toimivuus.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että kaiken ikäisten omaishoitajien työssä jaksamista ja jatkamista parannetaan ja tuetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 129.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

131. Oman asunnon pakkolunastuskorvaus käyvällä arvolla

Tapiolan Kokoomus ry

On tapauksia, joissa esimerkiksi tiehankkeen alta on lunastettu asunto korvauksella, jolla ei saa samalta alueelta läheskään vastaavaa asuntoa.

Syynä ongelmaan on osittain laissa oleva käyvän arvon määrittystapa. Asunnon vierestä mahdollisesti kulkeva vanha tie aiheuttaa melu- ja pölyhaittaa, joka laskennallisesti alentaa asunnon arvoa. Jos kuitenkin asunto on ollut paikalla aina ja tie on vähitellen levittäytynyt lähemmäs, voi kyseenalaistaa tällaisten arvoa alentavien kertomien käytön. Pitääkin tarkastella tilannetta sen mukaan, onko haitta ilmennyt myöhemmin kuin lunastettava asunto on tehty.

Yhteiskunnan kannalta kyse ei ole suurista summista, mutta yksittäinen kansalainen voi kokea joutuvansa oikeusmurhan kohteeksi, kun elinikäiset säästöt pakkolunastetaan yhteiskunnan toimesta pilkkahinnalla.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta oman asunnon pakkolunastuskorvaus määritellään aidosti käyvällä arvolla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tapiolan kokoomus esittää aloitteessaan toimenpiteisiin ryhtymistä, jotta oman asunnon pakkolunastuskorvaus määriteltäisiin aidosti käyvällä arvolla.

Voimassaolevan lainsäädännön mukaan pääsääntöisesti pakkolunastuskorvauksen maksaminen määräytyy kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain mukaan. Kyseisessä laissa säädetään jo nykyisin siitä, että lunastettavasta omaisuudesta on määrättävä omaisuuden käyvän hinnan mukainen täysi korvaus. Lunastamisesta käytännössä maksettava korvaus määritellään menettelyssä, josta lunastuksen kohteena olevan omaisuuden omistajalla on valitusoikeus maa- ja metsäoikeuteen ja oikeus hakea maa- ja metsäoikeuden päätöksestä muutosta korkeimmalta oikeudelta.

Lunastuslaki on perusratkaisuiltaan yli 30 vuotta vanha. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että lain ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää lunastuksesta maksettavien korvausten arviointimenettelyn toimivuuteen.

Omaisuuden lunastaminen puuttuu merkittävällä tavalla perusoikeutena turvattuun omaisuuden suojaan. Tämän vuoksi on tärkeitä huolehtia, että lunastettavasta omaisuudesta maksettava korvaus on oikeasuhtainen.

Haasteelliseksi lunastuksesta maksettavan korvauksen määrittäminen tulee silloin, kun lunastettavan omaisuuden käypä hinta on merkittävästi matalampi, kuin vastaavan uuden omaisuuden hankinta samassa kunnassa. Tällaiset tilanteet ovat vaikeita ja oikeasuhtaisen käyvän arvon korvauksen määrittelemiseen vaatii tapauskohtaista harkintaa.

Puoluehallitus ymmärtää aloitteessa esitetyn huolen. Puoluehallitus katsoo, että omaisuuden pakkolunastuksessa on kyse menettelystä, joka vaatii mahdollisuutta tapauskohtaiseen harkintaan. Tämän vuoksi puoluehallitus katsoo, että asiaa koskeva lainsäädäntö on pidettävä riittävän joustavana, jotta poikkeuksien tekeminen olisi mahdollista. Tapauskohtaisesti tulee olla harkittavissa, mikä on käypä arvo lunastettavasta omaisuudesta. Puoluehallitus pitää kyseisen lainsäädännön ajantasaisuuden arviointia tärkeänä, muttei pidä tarkoituksenmukaisena säätää liian tarkasti asiasta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

132. Opintotukien tulorajat on poistettava

Tapiolan Kokoomus ry

Nykyinen opintotukijärjestelmä ei ole oikeudenmukainen opiskelijan ohessa työssä käyviä opiskelijoita kohtaan, joilla opinnot kuitenkin edistyvät normaalisti.

Opintotukikuukauden aikana ja koko vuonna on tiukat tulorajat, joiden ylitys aiheuttaa tukien takaisinperinnän. Opiskelija joutuu nyt helposti tilanteeseen, jolloin tarkasti lasketun tulorajan ylitys voi tapahtua myös vahingossa, esimerkiksi kannustinpalkkion vuoksi, ilman omaa syytä. Tällainen kannustinloukku pitää poistaa. Ei voi olla niin että töissä käynnistä opiskelun ohessa rangaistaan, pikemminkin siihen pitäisi kannustaa, jotta sitten joskus opintojen päättyessä on valmiiksi hankittuna myös työskentelykokemusta.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta opintotukien tulorajat poistetaan.

PUOLUEHALLITUS:

(YHTEINEN VASTAUS ALOITTEISIIN 132 JA 134)

Tapiolan Kokoomus ry esittää aloitteessaan opintotuen tulorajojen poistamista ja Joensuun Opiskelevat Porvarit ry tulorajojen nostoa. Puoluehallitus yhtyy molempien aloitteiden asian tärkeyteen.

Puoluehallitus pitää kannatettavana, että opiskelijat ottavat vastuuta omasta toimeentulostaan työtä tekemällä. Opintotukijärjestelmän pitää olla rakenteeltaan sellainen, että se mahdollistaa opintojen suorittamisen tavoiteaikataulussa loppuun sekä työnteon ja opiskelun sovittamisen yhteen. Tilastokeskuksen koulutustilastojen mukaan yli puolet korkeakouluopiskelijoista työskentelee opintojen ohessa. Työssäkäynti oli yleisintä yliopisto-opintojen yhteydessä, 58 prosentilla yliopisto-opiskelijoista oli opintojen ohessa työsuhde. Työnteko opintojen ohessa avaa ovia työelämään, tuo tärkeää kokemusta ja helpottaa ensimmäisen, oman alan työpaikan löytymistä.

Puoluehallitus yhtyy aloitteiden tekijöiden huoleen siitä, että opintotuen tulorajat eivät vastaa enää sitä tasoa, jolle ne nostettiin vuonna 2008. Opintotuen tulorajat ovat jääneet selvästi jälkeen palkka- ja hintakehityksestä. Tämä on johtanut opintotuen tarveharkinnan kiristymiseen ja työnteon kannusteiden rapautumiseen. Puoluehallitus katsoo, että tätä työntekoa rapauttavaan ja erityisesti opiskelijoita kurittavaan epäkohtaan on saatava muutos.

Opintotuen tulorajat on määritelty siten, että jokaista tuellista kuukautta kohti opiskelijalla on mahdollisuus ansaita 660 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohti 1970 euroa. Mikäli opiskelija jättää nostamatta opintotuet kesäkuukausilta, vuositulorajaksi tulee 11 850 euroa.

Puoluehallitus kannattaa tulorajojen maltillista korottamista. Tulorajoihin on perusteltua tehdä 20 prosentin tasokorotus ja samalla tulorajat tulee sitoa ansiotasoindeksiin, jotta opintotuen tarveharkinnan kiristyminen voidaan estää. Siten tulorajat nousisivat tuellista kuukautta kohti nykyisestä 660 eurosta noin 800 euroon. Korotus nostaisi julkisia menoja noin 14 miljoonaa euroa ja vaikuttaisi yli 16 000 opiskelijan arkeen nousevina tuloina. Myös Kelan takaisinperittävien tukikuukausien määrä vähenisi arvion mukaan keskimääräisestä 2,8 kuukaudesta 1,5 kuukauteen, mikä merkitsisi myös hallinnollisen työn vähenemistä.

Puoluehallitus korostaa, että opiskelijoilla tulee olla oikeus työntekoon ja riittävään toimeentuloon. Tulorajojen poistaminen kuitenkin tarkoittaisi merkittävää kustannuksien nousua opintotuen ulottuessa suuremmalle joukolle. Varovaistenkin arvioiden mukaan opintotuen tulorajojen poistaminen kokonaan merkitsisi jopa useiden satojen miljoonien eurojen lisämenoja julkiseen talouteen, kun opintotuen tarveharkinnan poistumisen myötä tuen piiriin tulisi merkittävä määrä opiskelijoita, jotka eivät ole tähän asti nostaneet lainkaan tukea.

Kokoomuslaisen opetus- ja kulttuuriministerin johdolla valmistellaan parhaillaan muutoksia opintotukeen. Yhtenä osana opintotuen muutoksia tavoitteena on sitoa opintotuen tulorajat ansiotasoindeksiin, jolloin tulorajat seuraavat jatkossa ansiokehitystä. Takaisinperittävän opintotuen päälle Kela lisää 15 prosentin ”rankaisukorotuksen”, joka esitetään nyt puolitettavaksi 7,5 prosenttiin. Tämä on opiskelijoiden kovasti toivoma muutos.

Puoluehallitus pitää edelleen perusteltuna, että yhteiskunnan myöntämän tuen perusteena on taloudellinen tarve. Opintotuen myöntäminen on perustunut tähän asti tarveharkintaan, johon ovat vaikuttaneet riittävä opintojen eteneminen ja opiskelijan tulot. Tulorajojen poistaminen sijasta, ottaen huomioon erityisesti siitä aiheutuvat merkittävät lisämenot julkiseen talouteen, opintotukea tulee kehittää kannustavampaan suuntaan siten, että opintojen ja työnteon sovittaminen yhteen olisi mahdollista entistä joustavammin jatkossakin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi riittävän selvityksen aloitteen 132 johdosta ja hyväksyisi aloitteen 134.

133. Opiskelijat mukaan perustulokokeiluun

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Perustulokokeilu suoritetaan vuosina 2017 ja 2018. Kokeilussa selvitetään, voidaanko perustulon avulla ehkäistä köyhyyttä ja väliinpuotoamista, vähentää sosiaalietuuksia ja verotukseen liittyvää byrokratiaa ja kannustaa työnteeseen julkistaloudellisesti kestäväällä tavalla. Selvitys jätti epäselväksi sen, millä otannalla perustulokokeilu toteutetaan. Jotta kokeilu antaisi mahdollisimman kattavaa tietoa perustulon vaikutuksista, tulisi opiskelijat ottaa mukaan kokeiluun yhtenä ryhmänä.

Korkeakouluopiskelijat ja toisen asteen opiskelijat yhteenlaskettuna kattavat vajaat 300 000 henkilöä, jotka käyttävät Kansaneläkelaitoksen palveluita ja ovat näin merkittävä edunsaajaryhmä. Perustulokokeilun avulla saataisiin tärkeää tietoa siitä, miten perustulo voisi korvata nykyisen opintotukimallin ja miten vastikkeeton etuus vaikuttaisi mm. opintojen etenemiseen. Perustulo mahdollistaisi opiskelijoille paremmat mahdollisuudet osallistua työelämään jo opiskeluiden aikana ja saada näin tärkeää kokemusta jo ennen valmistumista. Perustulo mahdollistaisi myös aidosti täysipäiväisen opiskelun.

Myös jatko-opiskelijat olisi tärkeää saada mukaan perustulokokeilun otantaan. Heidän kohdallaan perustulokokeilu antaisi hyödyllistä tietoa, koska kyseessä on erittäin heterogeeninen ryhmä tulotasoltaan.

Perustulokokeilusta saatavat tulokset auttaisivat opintotuen pitkän aikavälin kehittämisessä. Perustulokokeilussa oleva kuukausittainen summa on esiselvityksen mukaan joka tapauksessa korkeampi kuin tämän hetkinen opintotuki pois lukien opintolainan osuus. Perustulokokeiluun mahdollisesti osallistuvien opiskelijoiden tilanne siis paranisi taloudellisesti. Koska perustulokokeiluun käytettävät resurssit ovat rajalliset, olisi tärkeintä, että otantaan otettavat opiskelijat olisivat opintojen eri vaiheissa ja erilaisissa elämäntilanteissa.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä

kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että opiskelijat otettaisiin mukaan perustulokokeiluun.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry on täysin oikeassa esittäessään, että mikäli perustulokokeilun otantaan kuuluisi opiskelijoita, perustulokokeilusta saatavat tulokset auttaisivat opintotuen pitkän aikavälin kehittämisessä.

Perustulokokeilun onnistumisen ehto on, että siihen valittavien henkilöiden otanta on mahdollisimman kattava läpileikkaus yhteiskunnasta. Ilman riittävän monipuolista otantaa, kokeilusta ei ole mahdollista saada kaivattuja vastauksia perustulon dynaamisiin vaikutuksiin ihmisten käyttäytymiseen.

Kokeiluasetelma on väistämättä haastava. Kokeiluun varattu 20 miljoonaa euroa on sille osoitettuihin odotuksiin nähden vaatimaton summa, joka asettaa suuria rajoitteita mahdolliselle otannalle. Kokeiluun valittavia henkilöryhmiä on pakko priorisoida mahdollisimman selkeästi kokeiltavaan perustuloon reagoiviin ihmisryhmiin. Kokeilun esiselvityksen perusteella määräraha riittäisi sellaisenaan 1500 henkilön kokeilujoukon. Mikäli kokeilumäärärahan lisäksi kokeilujoukon oletetut nykyiset sosiaaliturvamenot voidaan ottaa huomioon ja kokeilulle osoitettu määräraha on ainoastaan kokeilun mahdollistava lisä nykyisiin menoihin, voidaan kokeilu joukko kasvattaa esiselvitystyötä johtaneen Kelan tutkimusjohtaja Olli Kankaan mukaan n. 10 000 henkilöön.

Opiskelijat kuuluvat kiistatta ihmisryhmään, joiden etuuksiin ja käyttäytymiseen perustulolla olisi oletettavasti suurimpia vaikutuksia. Siksi onkin perusteltua, että riippumatta kokeilujoukon suuruudesta, siihen kuuluu myös riittävän kattava otoksena joukko opiskelijoita.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

134. Opiskelijoiden tulorajoja nostettava

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry

Opiskelijoiden tulovalvontajärjestelmä on aikansa elänyt ja rankaisee opiskelijaa ahkeruudesta sekä itsensä kehittämisestä lähes kannustaen olemaan tekemättä töitä. Koko vuoden mittainen tulovalvontakausi asettaa opiskelijan ikävään asemaan, sillä opiskelija voi olla puoli vuotta tienaamatta euroakaan, mutta tulorajan ylittyessä minimaalisesti toisella vuosipuolikkaalla joutuu opiskelija palauttamaan vähintään yhden kuukauden opintotuen kokonaisuudessaan. Opintorahalla ja asumistuella toimeen tuleminen on hyvin harvinaista, joten opiskelijan on käytännössä pakko parantaa toimeentuloaan joko työnteolla tai ottamalla opintolainaa.

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry katsoo, että ahkeran opiskelijan tulee voida rahoittaa opintonsa työnteolla lainarahan sijaan näin halutessaan. Tulorajat ovat nyt todella pienet (660 € / 12 tukikuukautta ja 987,50 € / 9 tukikuukautta). Tiedostamme tarpeen nopeaan valmistumiseen, mutta on kohtuutonta, että opiskelija, joka hoitaa opintonsa ajallaan, käy töissä ja kehittää itseään sekä opintojen että työnteon avulla, joutuu maksamaan tästä ahkeruudesta. Työnteko opintojen aikana kehittää ihmistä ja opettaa monia sellaisia taitoja, joita opinnoissa ei pystytä opettamaan. Lisäksi monilla aloilla oman alan työkokemus on lähes välttämätöntä tulevaisuuden työllistymisen kannalta. Opintojen aikainen työkokemus on myös satsaus tulevaisuuden työn laatuun ja ammatilliseen osaamiseen. Tulorajajärjestelmä on joustamaton ja johtaa siihen, että työsuhteita, jotka hyödyttäisivät sekä opiskelijaa että työnantajaa, on hyvin vähän tarjolla. Opiskelijat eivät voi ottaa vastaan työsuhteita, joissa viikkotuntimäärät ovat liian suuret, koska tulorajat ylittyvät hyvin nopeasti ja työnantajan taas on kannattamatonta palkata sellaista työntekijää, joka ei pysty tekemään tarvittavia tuntimääriä.

Edellä esitettyyn perustuen Joensuun Opiskelevat Porvarit ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että opiskelijoiden tulorajoja nostetaan ja annetaan opiskelijalle mahdollisuus kartuttaa osaamistaan opintojen lisäksi myös työnteolla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 132.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

135. Oppimisvaikeuksien pitkän aikavälin vaikutukset tiedostettava

Terva-Toppilan Kokoomus ry

World Economic Forum julkaisi tammikuussa 2016 ”The Future of Jobs: Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution” -nimisen raportin. Julkaisun mukaan tulevaisuuden työelämän tärkeimpiä taitoja tulevat olemaan mm. kyky ratkaista monimutkaisia ongelmia, sosiaaliset taidot, prosessi- ja systeemiajatteluun liittyvät taidot, sekä yleisesti ottaen kognitiivisten kykyjen merkitys kasvaa. Ajatteluun liittyvät taidot tulevat yleisesti ottaen nousemaan tärkeämpään rooliin, kuin esimerkiksi perinteiset käsityötaidot tai fyysinen suorituskyky. Koska tulevaisuuden työ perustuu jatkuvaan ajattelutaitoja kehittävään oppimiseen, myös koulutuksessa on huomioitava painotukset yhtä vahvasti.

On loogista ajatella, että tulevaisuuden perustuessa hyvin vahvasti oppimiskykyyn, oppimisvaikeuksien rooli tulee korostumaan aivan uudella tavalla. On vähintään yhtä selkeää, että oppimisvaikeuksista kärsivän tilannetta ei voida parantaa lisäämällä koulutusta. Koulutuksen ei tule olla ainakaan sellaista, mistä ei pysty suoriutumaan edes autettuna. Tällaiset ihmiset syrjäytetään pahimmassa tapauksessa

yhteiskunnasta jo ennen aikuisikää, jos emme kykene tiedostamaan yhtä maailman suurimmista muutoksista.

Yksi positiivinen näkökulma saattaa löytyä digitalisaatiosta. Oppimisessa voidaan tulevaisuudessa hyödyntää sellaisia mahdollisuuksia, jotka eivät ole mahdollisia perinteisten opetuksen keinojen kautta. Tällä aloitteella ei ole tarkoitus ottaa kantaa varsinaisiin toteutuskeinoihin, vaan huomauttaa siitä, että jokaisella kehityskululla on myös vastakkainen kehityskulku. Mahdollisuuksien tasa-arvo on yksi kokoomuksen keskeisiä arvoja, jonka toteutumista on päivitettävä jatkuvasti, kun suuri trendi on tiedostettu vahvasti.

Edellä mainitun johdosta Terva-Toppilan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää valmistelemaan toimenpiteitä, joilla myös oppimisvaikeuksista kärsivät voivat selviytyä sekä koulussa että myöhemmässä elämässään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Terva-Toppilan Kokoomus ry nostaa aloitteessaan tärkeän aiheen esille ja esittää, että valmistelemaan toimenpiteitä, joilla myös oppimisvaikeuksista kärsivät voivat selviytyä sekä koulussa että myöhemmässä elämässään.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden huoleen oppimisvaikeuksista kärsivien nuorten saamasta tuesta ja mahdollisuuksista kehittää itsensä täyteen potentiaaliin. Puoluehallitus jakaa näkemyksen työelämän ja oppimisen murroksesta. Ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot korostuvat tietoyhteiskunnassa, jossa kaikki tieto on hetkessä saatavilla. Työelämän murroksen myötä ammatteja katoaa ja toisaalta uusia syntyy. Oppimaan oppimisen taidot ja läpi elämän jatkuva osaamisen kehittäminen ovat tulevaisuuden taitoja, joita lapsemme tarvitsevat.

Suomalainen peruskoulu on maailman huippua. Toisin kuin monissa muissa maailman maissa, meillä poliitikot eivät valitse kouluissa käytettäviä oppikirjoja, eikä kouluissa ole tiukkaa valtakunnan ohjausta tai koulutarkastajia. Suomalaisessa peruskoulussa uskotaan korkeasti koulutettuihin opettajiimme ja heidän laajaan, pedagogiseen vapauteen. Opetussuunnitelmat antavat tavoitteet oppimiselle, mutta keinot ja tavat ovat opettajien ja koulujen itsensä päätettävissä.

Suomella on kaikki edellytykset nousta tulevaisuuden koulutuksen ja oppimisen kärkimaaksi, kun uudistamme koulutustamme, pedagogiikkaa ja panostamme opettajiemme osaamiseen. Tämä työ on jo aloitettu peruskoulun uudistamisessa. Uusi pedagogiikka ja uudet oppimisympäristöt ovat iso mahdollisuus tehdä oppimisesta entistä innostavampaa ja yksilöllisempää ja tukea oppimistulosten vahvistamista.

Digitaalinen oppiminen avaa uusia mahdollisuuksia myös oppimisvaikeuksista kärsivien lasten ja nuorten auttamiseksi. Digitaaliset oppimisympäristöt mahdollistavat oppilaiden henkilökohtaisten oppimisen tietojen paremman hyödyntämisen ja

oikeanlaisen tuen kohdentamisen uudella tavalla. Ammattitaitoisten opettajien rooli on keskeinen, jotta jokainen oppija saa riittävästi tukea ja ohjausta kehittymiseksi täyteen mittaansa.

Peruskouluissa otetaan käyttöön uudet opetussuunnitelmat ensi syksynä. Opetussuunnitelmat ovat ensimmäinen osa peruskoulun uudistamista, sillä niissä korostuvat voimakkaasti uusi pedagogiikka ja tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, joka tuodaan osaksi kaikkea koulun opetusta. Ne korostavat lisäksi ilmiöpohjaista oppimista, laaja-alaista oppimista ja tiedon soveltamista, luovuutta ja oppimaan oppimisen taitoja.

Kokoomukselle mahdollisuuksien tasa-arvoinen koulutus on ensiarvoisen tärkeä. Koulutuspolitiikan ja koulutuksen kehittämisen tulee tavoitella entistä vahvemmin mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista maailman parhaassa koulussa. Kokoomuksella on opetus- ja kulttuuriministerin salkku, ja Kokoomuksen johdolla koulutusjärjestelmäämme ollaan tekemässä mittavia uudistuksia, jotta hyvä koulutuksemme vastaisi entistä paremmin tulevaisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin. Erilaisten oppijoiden huomiointi erityisesti peruskoulun uudistamisessa on tärkeä näkökulma, jota Kokoomus pitää kaikin voimin esillä.

Puoluehallitus kiittää Terva-Toppilan Kokoomusta tärkeän asian nostamisesta esille.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

136. Oppisopimuskoulutus otettava käyttöön duaalimallia soveltaen

Aurinkorannikon Kokoomus ry

Nykyisin noin puolet ikäluokasta valitsee toisen asteen koulutusväyläksi lukion ja sitä kautta etenemisen yliopisto-opintoihin. Aloitteessamme esitetty malli tarjoaa nuorelle nykyistä sujuvamman väylän edetä käytännön kautta korkeakouluopintoihin.

Jatko-opintoihin siirtyvällä opiskelijalla on duaalimallin ansiosta kertynyt vankkaa käytännön osaamista yrityksissä ja korkea motivaatio kehittyä sekä viedä opinnot loppuun omalla alallaan. Saksassa tietyillä aloilla tällainen tausta on jopa yli puolella AMK-opiskelun aloittavilla. Suomen kilpailukyvyyn kannalta on elintärkeää, että koulutusjärjestelmämme tuottaa osaajia, joilla on hyvät käytännön taidot, työelämävalmiudet sekä teoreettiset tiedot ja IT-osaaminen. Osaamista on parannettava ja yritykset ja oppilaitokset pitää saada tehokkaampaan yhteistyöhön kaikilla koulutustasoilla ja mahdollisimman varhain - tähän oppisopimuskoulutus tarjoaa nykyistä paremmat mahdollisuudet.

Nykyisin oppisopimuskoulutus on Suomessa jo rajoitetusti mahdollista. Sen jatkeena ei kuitenkaan ole selkeää väylää jatko-opintoihin. Tässä on kehitettävää ja esimerkiksi lainsäädännölliset esteet ja vanhat toimintamallit on uudistettava vastaamaan muuttuneita tarpeita ja parhaita tunnistettuja käytäntöjä.

Esitetty duaalimalli soveltuu monelle teollisuuden ja palvelun alalle. Käytännön taidot yhdistetään huipputeknologian ja riittävän teoreettisen ymmärryksen kanssa. Tästä esimerkkinä on keväällä 2016 käynnistetty, koulutuksen kehittämiseen keskittyvä hanke. Siinä mukana on organisaatioita ammattiopistosta yliopistoon. Hankkeen tärkeimpiä tavoitteita on kehittää koulutuskokonaisuutta ja samalla teollista toimintaa robotiikkaa soveltaen niin, että tuotteiden esivalmistusastetta voidaan oleellisesti nostaa. Tämä on alan kilpailukyvyn kannalta ratkaisevaa. Hankkeessa yhdistyvät koulutukselliset ja työllisyystavoitteet erinomaisella tavalla.

Kokoomuspolitiikan näkökulmasta oppisopimuskoulutuksessa on kyse koulutuksen kehittämisestä ja uuden vaihtoehdon tarjoamisesta nuorille. Duaalimalli helpottaa oleellisesti koulutuksen sopeuttamista työmarkkinoiden muutoksiin. Aloitteemme tukee myös nykyiseen hallitusohjelmaan liittyviä koulutustavoitteita.

Edellä mainitun perusteella Aurinkorannikon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että laeissa olevat esteet edellä esitetyn duaalimallin käyttöönottamiseksi poistetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus kannattaa työpaikalla tapahtuvan, käytännönläheisen oppimisen ja yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön tiivistämistä. Vahvasti työpaikalla tapahtuvat oppimisen muodot, kuten oppisopimus, ovat Suomessa huomattavasti harvinaisempia koulutusmuotoja kuin monissa muissa Euroopan maissa. Kokoomukselle on tärkeää, että jokaiselle nuorelle löytyy sopiva opintopolku. Erityisesti ammatillisessa koulutuksessa työpaikalla tapahtuvan oppimisen lisääminen voi olla iso mahdollisuus monelle opiskelijalle, jolle koulun penkillä istuminen ja vahva teoriapainotteinen opetus eivät ole parhaat tavat oppimiseen.

Kokoomus on vienyt työpaikalla tapahtuvaa oppimista eteenpäin hallitusvastuussa. Opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen asettamat selvitysmiehet ovat tehneet keväällä esityksen uudesta koulutussopimusmallista, joka korvaisi nykyisen koulutusjärjestelmän työssä oppimisen. Koulutussopimus on nykyistä joustavampi tapa tutkinnon tai tutkinnon osan suorittamiseksi. Koulutussopimuksessa työpaikalla tapahtuva oppiminen suunnitellaan ja sovitaan tutkinnon osa kerrallaan.

Työnantajaan kohdistuvia hallinnollisia veloitteita esitetään kevennettäväksi. Koulutussopimuksen aikana opiskelija on oppilaitoksessa kirjoilla, eikä opiskelusta lähtökohtaisesti maksettaisi korvausta. Kun koulutussopimus on mahdollista solmia nykyistä lyhyemmiksi jaksoiksi, esimerkiksi muutaman kuukauden ajaksi, niin paikkojen tarjoaminen olisi nykyistä houkuttelevampaa yrityksille. Oletettavasti yhä useammat, myös pienemmät yritykset voisivat tarjota työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen puitteet, jolloin paikkojen määrä lisääntyisi nykyisestä.

Koulutusopimuksen lisäksi oppisopimuksen houkuttelevuutta vahvistetaan vähentämällä siitä työnantajille aiheutuvaa hallinnollista ja taloudellista taakkaa.

Kokoomus katsoo, että joustavien ja käytännönläheisten koulutuspolkujen rakentamista tulee edelleen vahvistaa. Ylioppilaiden lisäksi myös ammatillisesta koulutuksesta valmistuneita tulee kannustaa hakeutumaan jatko-opintoihin kehittämään omaa osaamistaan. Tällä hetkellä kolmannes ammattikorkeakoulujen uusista opiskelijoista on ammatillisten perustutkinnon suorittaneita.

Uusi koulutusopimusmalli ja oppisopimuksen kehittäminen tuovat uusia mahdollisuuksia käytännönläheisen osaamisen vahvistamiseen ja uusien polkujen rakentamiseen myös korkea-asteen opintoihin. Kokoomus pitää ensiarvoisen tärkeänä, että ammatillisen koulutuksen jatko-opintokelpoisuus turvataan. Siten varmistetaan, että yhtäläillä oppisopimuksella ammatillisen perustutkinnon suorittanut nuori kuin oppilaitoksessa opiskellut voi hakeutua jatko-opintoihin. Järjestelmä mahdollistaa nämä joustavat siirtymät jo nytkin. Lainsäädännöllisiä uudistuksia ei ole tarpeen tehdä, mutta ammatillisen reformin myötä koulutuspolkujen joustavuutta ja yksilöllisiä ratkaisuja tulee lisätä sitäkin enemmän.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

137. Osatyökykyisille mahdollisuuksia osallistua yhteiskuntaan

Terva-Toppilan Kokoomus ry

World Economic Forum julkaisi tammikuussa 2016 ”The Future of Jobs: Employment, Skills and Workforce Strategy for the Fourth Industrial Revolution” -nimisen raportin. Julkaisun mukaan tulevaisuuden työelämän tärkeimpiä taitoja tulevat olemaan mm. kyky ratkaista monimutkaisia ongelmia, sosiaaliset taidot, prosessi- ja systeemiajatteluun liittyvät taidot, sekä yleisesti ottaen kognitiivisten kykyjen merkitys kasvaa. Ajatteluun liittyvät taidot tulevat yleisesti ottaen nousemaan tärkeämpään rooliin, kuin esimerkiksi perinteiset käsityötaidot tai fyysinen suorituskyky. Koska työn käsite ja sisällöt ovat muuttumassa hyvin perustavanlaatuisella tavalla, myös työkyvyttömyyden ja työelämään osallistumisen mahdollisuudet on määriteltävä uudestaan.

Kognitiivisia kykyjä, korkean tason ajattelutaitoja vaativaa työtä on mahdotonta sopeuttaa perinteisiin, suorittavan tehdastyön mukaisiin konsepteihin. Asiantuntijatehtävissä on jo nyt selkeästi havaittavissa, kuinka työtunnit ja työn sijaintipaikka voivat olla merkityksettömiä työn tuottavuuden kannalta. Toisin sanoen, yhden työtunnin lisäämisestä ei voi johtaa vastaavaa työn tuottavuuden kasvua, vaan vaikutus saattaa olla jopa päinvastainen. Kahdeksan tunnin työpäivä on suunniteltu tehdasoloissa tapahtuvaa, toistuvaa rutiinityötä varten, ja on auttamattomasti vanhentunut jo nyt - tulevaisuudesta puhumattakaan. Lisäksi, suorittavia

tehdastyöpaikkoja ei todennäköisesti synny enää lisää, pelkästään automaatiossa tapahtuvan edistyksen vuoksi.

Kognitiivisia kykyjä vaativan työn tyypillisiä esteitä ovat oppimisvaikeuksien lisäksi monimutkaiset terveyteen liittyvät ongelmat, joita ei ole tunnistettu, tai riittävä apu on jäänyt saamatta. Esimerkiksi masennuksen tai ADHD:n vaikutus työkykyyn on täysin kiistaton. Useimmissa tapauksissa ongelmia voidaan ratkaista kuntoutuksen ja lääkityksen kautta, eli heillä ei tulla toteamaan täyttä työkyvyttömyyttä, minkä vuoksi osa-aikainen ja määräaikainen työnteko voi olla edelleen mahdollista.

Työmarkkinajärjestelmän kankeus voi tästä syrjäyttää työmarkkinoiden ulkopuolelle, jopa lopullisesti.

Jos pidetään ideaalina, että jokainen osallistuu yhteiskuntaan kykyjensä mukaan, vaaditaan myös konkreettisia toimenpiteitä jotta tämä olisi mahdollista. Pitäisi olla parempi asia, että tekee vähän töitä kykyjensä mukaan, kuin että ei tekisi ollenkaan töitä. Tässä asiassa ne ihmiset, joilla on jo valmiiksi vaikeuksia yksityiselämässään, joutuvat kohtaamaan mahdottomia vaatimuksia järjestelmämme vuoksi. Halutaan saada ihmisiä mukaan työelämään, mutta samalla rajoitetaan heidän oikeuksiaan tehdä osa- tai määräaikaisia työsopimuksia, ja sen jälkeen kohtaamaan järjestelmän kannustinloukut. On mahdotonta uskoa, että kenenkään intresseissä olisi syrjäyttää ja sulkea ihmisiä yhteiskunnan ulkopuolelle, mutta tällä hetkellä järjestelmä tuottaa juuri sellaisia tuloksia. Tästä monimutkaisuudesta ja mahdottoman vaatimisesta on päästävä eroon.

Edellä mainitun johdosta Terva-Toppilan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää lisäämään osatyökykyisten mahdollisuuksia osallistua työelämään ja yhteiskuntaan kykyjensä mukaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Työ tuo taloudellista turvaa sekä merkityksellistä sisältöä elämään. Toisaalta työ on ainoa tapa, jolla voimme säilyttää hyvinvointiyhteiskunnan. Kokoomuksen keväällä 2015 julkaistu työlista korostaa, että Suomi saadaan liikkeelle vain työn kautta. Tähän liittyy myös osatyökykyisten työllisyyden edistäminen, jota Kokoomus on edistänyt määrätietoisesti vuosien ajan.

Kokoomus näkee, että jokaisella on oikeus tehdä työtä ja osallistua yhteiskunnan toimintaan. Kokoomus on painottanut mm. osa-aikatyön mahdollisuuksien lisäämistä, jotta osatyökykyiset voivat osallistua nykyistä joustavammin työelämään. Tämä vaatii esimerkiksi verotuksen ja sosiaaliturvan yhteensovittamista palkan kanssa siten, että osa-aikainenkin työ kannattaa.

Kokoomuslaisen ministerin toimesta Osatyökykyiset työssä -ohjelmassa (Osku 2013-2015) kehitettiin toimintakonsepti, joka on tarjonnut tukea ja välineitä osatyökykyisten työssä jatkamiseen ja työllistymiseen. Toimintakonseptin ajatus on,

että osatyökykyiselle nimetään henkilökohtainen työkykykoordinaattori, joka yhdessä osatyökykyisen kanssa räätälöi käytettävissä olevista keinoista, etuuksista ja palveluista osatyökykyisen tarpeita vastaavan kokonaisuuden. Keinovalikoimassa hyödynnetään seuraavat: työpaikan keinot, terveydenhuollon – ja sosiaalipalvelut, kuntoutus, koulutus, työvoimapalvelut sekä sosiaaliturva.

Toimintamallin toteutumista ja vaikuttavuutta arvioineessa tutkimuksessa todettiin, että taloudellisten tunnuslukujen perusteella kokeiluorganisaatioissa osatyökykyisten tunnistaminen tehostui, työterveyshuollon ennalta ehkäisevä toiminta lisääntyi ja keinovalikoiman käyttö monipuolistui. Lisäksi työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen väheni.

Nyt työtä jatketaan hallituksen kärkihankkeen Osatyökykyisille tie työelämään (OTE) muodossa. Kärkihankkeen tavoitteena on, että osatyökykyiset ihmiset jatkavat työelämässä tai työllistyvät avoimille työmarkkinoille. Kärkihankkeessa toteutetaan uudistus palvelujärjestelmässä ja työpaikoilla osatyökykyisten työllistymiseksi sekä poistetaan työkyvyttömyyseläkkeen ja ansiotulon kannustinloukkuja. Kokoomuksen eduskunta- ja ministeriryhmä toimivat aktiivisesti kärkihankkeen toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

138. Palkkakuitti läpinäkyväksi

Kotkan Kokoomus ry

Nykyisellään työntekijän palkkakuitti tai ansioerittely antaa tiedon siitä, mitä hänen bruttopalkastaan on vähennetty ja tilitetty valtiolle. Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus. Työnantaja tilittää valtiolle niin sanotut työnantajan sivukulut. Työntekijälle, eikä aina työnantajallekaan, ei ole läpinäkyvää mikä on koko valtiolle tilitetty osuus työvoimakuluista.

Kun halutaan parantaa todellisten työvoimakustannusten läpinäkyvyyttä, esitettäisiin työnantajan tilittämät sivukulut palkkakuitissa. Siten todellinen työn verotus tulisi läpinäkyväksi sekä työntekijälle että työnantajalle. Tämä mahdollistaisi myös todellisen keskustelun siitä, kuinka me työtä oikein verotamme.

Edellä mainitun perusteella Kotkan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että palkkakuitti saadaan läpinäkyväksi niin työntekijälle kuin työnantajalle osoittaen työn tekemisen ja teettämisen todellisen hinnan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 139.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

139. Palkkalaskelmaan merkittävä kaikki sivukulut

Tapiolan Kokoomus ry

Työntajan palkkauskustannusten läpinäkyvyyden vuoksi palkkalaskelmassa pitää näkyä myös kaikki työnantajalle palkanmaksusta suoranaisesti aiheutuvat sivukulut.

Nykyisin palkkalaskelmassa näkyy vain työntekijän osuudet eri kulueristä. Siksi laskelmaan pitää lisätä työnantajan osuudet ja työnantajan kokonaan maksamat suorat sivukulut kuten työeläkemaksu, työttömyysvakuutusmaksu, sosiaaliturvamaksu ja ryhmähenkivakuutus.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta palkkalaskelmaan saadaan näkyville myös kaikki työnantajan maksamat sivukulut.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteissaan Kotkan Kokoomus ja Tapiolan Kokoomus esittävät, että palkkalaskelmaan tulisi jatkossa saada näkyville myös kaikki työnantajan maksamat sivukulut.

Työnantajan sivukuluja ovat työeläkemaksu, työtapaturma- ja henkivakuutusmaksu, työntekijän työttömyysvakuutusmaksu, työnantajan sosiaaliturvamaksu sekä mahdolliset työehtosopimuksista koituvat lisät. Nämä muodostavat työnantajalle karkeasti noin neljäsosan lisäkustannuksen työntekijän bruttopalkasta laskettuna.

Työnantajan sivukulut ovat osa verokiilaa. Verokiila tarkoittaa työhön kohdistuvien verojen ja veronluontoisten maksujen kokonaismäärää tai sen osuutta työvoimakustannuksista. Toisin sanoen verokiila on työnantajan työvoimakustannusten ja työntekijän nettotulon välinen erotus tai tämän erotuksen osuus kokonaistyövoimakustannuksista. Verokiila Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna leveä, mikä heikentää työllisyyttä. Työntekijän sivukulut ja verot vähentävät kannustimia työntekoon ja työnantajan sivukulut työn teettämiseen.

Vaikka työnantajan sivukulut eivät kaikissa tapauksissa olisi työntekijälle kovin oleellista tietoa, työnantajan sivukulujen avaaminen palkkalaskelmaan auttaisi hahmottamaan työhön kohdistuvia maksuja paremmin ja siten lisäksi ymmärrystä työsuhteen kokonaisuudesta. Työnantajan sivukulujen ilmoittaminen palkkalaskelmassa ei saisi lisätä hallinnollista taakkaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteet.

140. Palveluiden tarjoamista helpotettava nostamalla arvonlisäveron alarajaa ja keventämällä kirjanpitovelvollisuutta

Helsingin Kokoomusyrittäjät

Kokoomuksen virallinen linja on, että Suomi nousee työtä tekemällä ja työn tekemisen tulee kannattaa aina.

Turha byrokratia työllistää liikkeen- tai ammatinharjoittajaa tai satunnaista yrittäjää kohtuuttomasti ja byrokratiaa tulee keventää yrittäjyyden houkuttelevuuden kasvattamiseksi. Alv-ilmoitusliikenne verottajalle maksaa, kun kirjanpitäjät veloittavat yli 50 euroa tunti ja yrittäjän aikaa kuluu byrokratian rattaissa asioihin, jotka eivät tuo yrittäjälle senttiäkään. Päinvastoin: ne kuluttavat yrittäjän aikaa yrittämiseltä.

Suomessa palveluiden tarjoaminen tulisi olla helpompaa, vähemmän byrokraattista sekä edullisempaa. Palvelujen tarjoamisen ja ostamisen lisääntymiseen tarvitaan ennakkoluulotonta lähestymistä, jossa otetaan huomioon myös eläkkeen kertyminen sekä tuloverotus. Palvelujen myymisessä tulee ottaa huomioon, että palvelumyynteihin ei tänäkään päivänä liity suurta vähennettävää arvonlisäveroa, kuten tavarakaupassa liittyy. Nostamalla arvonlisäveron alaraja 50 000 euroon ja samanaikaisesti edellyttämällä palveluntuottajayrittäjän rekisteröitymistä ennakonperintärekisteriin sekä ilmoittamaan YEL työtuloksi toteutunut kate (omaa palkkaa ei lasketa kuluksi) sekä keventämällä kirjanpito toteutuneeseen katteeseen saakka luodaan yksinyrittäjälle ratkaisu, joka helpottaa yrittäjän arkea, mutta tuottaa samalla yhteiskunnalle verotuloja sekä estää tulevaisuuden eläkkeettömyyden. Tuloveron perusteena on yksinkertaisella kirjanpidolla laskettu kate. Kuitti tai lasku annetaan asiakkaalle aivan normaalisti.

Helsingin Kokoomusyrittäjät ry uskoo, että ehdotettu ratkaisu lisäisi liike- ja ammatinharjoittajien palvelutuotantoa etenkin sote-palveluissa merkittävästi.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusyrittäjät ry. esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että selvitetään ja selvityksen perusteella ryhdytään toimiin alv-alarajan nostamiseksi 50 000 euroon kevennetyllä kirjanpitosäädöksillä kuitenkin niin että yrittäjät rekisteröityvät ennakonperintärekisteriin ja YEL-maksu hoidetaan kulujen (poislukien yrittäjän oma palkka) jälkeisestä katteesta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa työnteko, yrittäminen, omistaminen, investoiminen ja oman osaamisen kehittäminen kannattaa. Arvonlisäverovelvollisia ovat kaikki, jotka harjoittavat liiketoiminnan muodossa tavaroiden tai palveluiden myyntiä, vuokrausta tai niihin rinnastettavaa toimintaa.

Hallinnollisista syistä verosta on vapautettu vähäinen toiminta, jonka kalenterivuositainen liikevaihto ei ylitä 10 000 euroa. Verovelvollisuuden alarajan muodostaman kynnyksen ylittymisestä aiheutuvien veloitteiden lieventämiseksi

vuonna 2004 otettiin käyttöön alarajaan liittyvä veronhuojennus. Alarajan ylittyessä yritys saa liikevaihdon kasvaessa asteittain pienenevän huojennuksen. Vero muuttuu täysimääräiseksi 30 000 euron vuosiliikevaihdon kohdalla. Molempia rajoja on pääministeri Stubbin hallituksen esityksestä vuosi sitten korotettu. Vanha alaraja oli 8 500 euroa ja huojennuksen yläraja oli 22 500 euroa.

Arvonlisäverotuksessa sovellettavan veropohjan laajuus on säädelty Suomea sitovasti yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetussa neuvoston direktiivissä (2006/112/EY). Liittymissopimuksessa Suomelle on myönnetty oikeus vapauttaa verosta sellaiset vähäisen liiketoiminnan harjoittajat, joiden vuosiliikevaihto jää alle 10 000 euron. Suomi ei siten voi kansallisin päätöksin korottaa verovelvollisuusrajaa yli tämän määrän.

Alarajan nostaminen yli 10 000 euron edellyttäisi paitsi erillislupaa, myös järjestelmän periaatteellista uudelleenkohdentamista. Alv-velvollisuuden korkea alaraja tarkoittaisi, että käytännössä samalla toimialalla toimivia yrittäjiä kohdeltaisiin eri tavoin riippuen liikevaihdon määrästä. Toiminnan säilyttäminen vähäisenä tai hajauttaminen useaan vähäistä toimintaa harjoittavaan yritykseen olisi korkean arvonlisäverovelvollisuuden tilanteessa kilpailuetu toiminnan laajentamiseen verrattuna.

Mitä korkeampi alaraja on, sitä korkeammaksi kustannukseksi sen ylittäminen marginaaliveromielessä muodostuu. Näin ollen esimerkiksi 24 %:n arvonlisäverollisia tuotteita myyvä yrittäjä kohtaisi, mikäli raja olisi 50 000 euroa, 12 000 euron veron ylittäessään alarajan. Arvonlisäveron alarajan korottaminen siis todennäköisesti johtaisi kasvun esteiden laajenemiseen nykyistä huomattavasti merkittävämmälle joukolle, ja erityisesti tavanomaisen liiketoiminnan (vrt. vähäinen) piiriin. Tästä seuraisi todennäköisesti merkittävässä määrin yritysten pirstaloitumista yhden hengen yritykseksi veroteknisistä seikoista johtuen.

EU-direktiivi edellyttää, että verovelvollisuuden alarajaan liittyvää huojennusta sovelletaan vain pieniin yrityksiin. Huojennuksen tulee myös liittyä verovelvollisuuden alarajaan, mistä johtuen sen vaikutusalueetta ei voi ulottaa kovin pitkälle 10 000 euron rajasta.

Valtiovarainministeriö on arvioinut, että arvonlisäverovelvollisuusalarajan tai alarajahuojennuksen raja-arvon korottaminen eivät ole kovin kustannustehokkaita tapoja edistää yrittäjyyttä ja yritysten kasvua.

On huomattava, että kysymys on fiskaalisesti merkittävästä kysymyksestä. Alarajan nostaminen 30 000 euroon vähentäisi verotuottoja karkean arvion mukaan 200 miljoonaa euroa. Alarajan nostaminen 50 000 euroon saakka saattaisi merkitä jopa puolen miljardin euron verotuottomenetyksiä.

Kokoomuksen veropolitiikan suurena tavoitteena on muuttaa verotusta kokonaisuutena yritysten kasvua, työllistämistä ja työn tekoa kannustavampaan suuntaan. Näin ollen verojärjestelmään kohdistuvia uudistuksia ei voi tarkastella pala

kerrallaan, vaan on aina pyrittävä arvioimaan isoa kokonaisuutta ja muutosten seurannaisvaikutuksia.

Hallituksen ohjelmaan on kirjattu laaja selvitys yhtiöiden verotuksen muutostarpeista ja –malleista. Puoluehallituksen näkemyksen mukaan selvityksen tuloksia on ensin syytä analysoida tarkoin ja vasta tämän jälkeen tehdä politiikkalinjauksia siitä, mihin suuntaan suomalaisten yritysten verotusta ja verotuksen kokonaisuutta tulisi kehittää siten, että se olisi kokonaisuutena yrityksille mahdollisimman kannustava.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

141. Perintöverotusta kehitettävä oikeudenmukaisemmaksi

Tapiolan Kokoomus ry

Perintöverotus on kiristynyt huomattavasti viime vuosina, ja se on johtanut jopa ei-toivottuun maastamuuttoon verosuunnittelun vuoksi.

Perinnönsaaja voi myös joutua hankalaan tilanteeseen, kun vero on maksettava heti ja perinnön realisointi kohtuullisessa ajassa voi olla mahdotonta tai kestää pitkään. Ratkaisu on, että vero tulisi jatkossa maksuun myyntivoittoverona, joka on tällä hetkellä selvästi korkeampi kuin perintövero, mutta vasta siinä tilanteessa, kun perillinen realisoi perintönsä ja on veronmaksukykyinen.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta perintöverotusta kehitetään oikeudenmukaisemmaksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteen ehdotuksessa perintöveron korvaamisesta myyntivoiton verona on tiivistetysti kysymys siitä, että perintö- ja lahjaverotuksesta luovuttaisiin.

Muutoksen seurannaisena pitäisi tuloverotusta varten määrittää uudelleen, mikä katsotaan hankintamenoksi, kun perittyjä tai lahjaksi saatuja varoja myydään. Nykyisin hankintamenona pidetään myyntitilanteissa perintö- tai lahjaverotuksessa käytettyä arvoa. Kun veromuoto kumottaisiin, ei tietenkään sama menettely enää kävisi, koska kyseistä arvoa ei enää olisi määritelty. Maailmalla yleisimmin vastaavissa veromalleissa käytössä oleva määritelmä on, että hankintamenona pidetään perinnönjättäjän/ lahjanantajan omaa hankintamenoa, jatkuvuusperiaatteen mukaisesti.

Ruotsissa perintö-/lahjaveron kumoaminen vuonna 2004 ei tältä kannalta tuottanut ongelmia, koska siellä jo vanhastaan noudatettiin jatkuvuusperiaatetta, eikä muutoksia luovutusvoittoverotukseen tarvittu.

Fiskaalisesti muutos tarkoittaisi, että joidenkin kuukausien viiveellä perintö- ja lahjaverokertymä poistuisi, ja ajan myötä jossain määrin verotulot myyntivoittoverotuksesta kasvaisivat. Vuonna 2015 perintö- ja lahjaverokertymä oli 631 milj. euroa, mutta vuosivaihtelut ovat perintö- ja lahjaverokertymässä suuria.

Aloitteessa esitetyn veromallimuutoksen toteuttaminen tuottoneutraalisti edellyttäisi ainakin oman asunnon luovutusvoittoverovapaudesta luopumista, koska valtaosa kotitalouksien varallisuudesta on asuntovarallisuutta.

Jatkuvuusperiaatteeseen siirtyminen merkitsisi myös luovutusvoittoverotuksen yleistä kiristymistä, mikä aiheuttaisi erilaisia lukkiutumisvaikutuksia talouteen. Hankalimmat näistä liittyisivät asunnonvaihdon verokustannukseen, millä olisi vaikutuksia työvoiman liikkuvuuteen, siinä tapauksessa että asuntojen luovutusvoittoverovapaudesta luovuttaisiin tai sitä rajoitettaisiin. Yritysvarallisuuden osalta lukitusvaikutus voisi olla haitallinen, mikäli seuraava sukupolvi ei ole innostunut kehittämään ja kasvattamaan yritystä.

Ekonomistien piirissä perintö- ja lahjaveroa on yleisesti pidetty vaikutuksiltaan monia muita veromuotoja vähemmän haitallisena. Esimerkiksi talouspolitiikan arviointineuvoston raportissa 2014 (julkaistu tammikuussa 2015) on todettu: ”Perintövero on syytä säilyttää. Perintöjen verottamisesta on vähemmän haittaa talouden toiminnalle kuin monista muista veroista, joten perintöveron avulla voidaan kerätä tehokkaasti verotuloja. Sen avulla voidaan lisäksi kaventaa tuloeroja.”

Kokoomuksen veropolitiikan ytimessä ovat työn ja yrittäjyyden suosiminen verotuksessa. Linja perustuu siihen, että Suomi voi menestyä ja taloutemme kasvaa vain, mikäli suomalaiset yritykset menestyvät ja työllistävät ja työn tekeminen on aina kannattavaa. Mahdollinen veronkevennysvara tulisi ensisijaisesti ohjata työn ja yrittäjyyden verotuksen keventämiseen erityisesti taloudellisesti tiukkoina aikoina, jolloin verokevennysvaraa ylipäättäen on vähän.

Perintöverotuksen osalta työn ja yrittäjyyden tulokulmasta tärkeintä on pyrkiä vaikuttamaan sukupolvenvaihdosten edistämiseen yritystoiminnassa. Hallituksen ohjelman mukaan sukupolvenvaihdoksia edistetään perintöveroa keventäen ja samalla arvioidaan muut perintöverotuksen kehittämistarpeet. Veronkevennysvaraa uudistukselle on varattu 40 miljoonaa euroa. Uudistuksen myötä perintöverotukseen voidaan tehdä esimerkiksi keventäviä asteikkotarkastuksia. Mikäli halutaan painottaa erityisesti yritysten sukupolvenvaihdosten helpottamista, tulisi asteikkoa keventää erityisesti yläpäästä, jonne on viime vuosina kohdistettu myös suurimmat kiristykset.

Kokoomuksen veropolitiikan tavoitteiden kannalta järkevää olisi myös tehdä tarkastuksia perintöverotuksen veropohjaan veropohjan tiivistämiseksi. Perintöverotukseen voitaisiin saada 40 miljoonaa euroa suurempi verokevennysvara joitakin perintöverotukseen sisältyviä verohuojennuksia täsmentäen: esimerkiksi luopumalla henkivakuutusten osittaisesta perintöverovapaudesta. Lisäksi perintöverotuksen toimeenpanon kohtuullistamisen osalta tulisi tutkia muiden

täsmätoimenpiteiden vaikuttavuutta ja mahdollisuuksia, kuten veronmaksuajan pidentämistä esimerkiksi tietyn suuruisten perintöjen osalta.

Kokoomuksen tavoitteena on perintöverotuksen maltillinen keventäminen erityisesti yritysten sukupolvenvaihdoksia tukevalla tavalla. Hallitusohjelmaan kirjattu tavoite perintöverotuksen keventämisestä ja sukupolvenvaihdosten tukemisesta on oikea ja vie perintöverotusta oikeudenmukaisempaan suuntaan.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

142. Perusopetuksen kolmiportainen tuki purettava

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry

Perusopetuslain erityisopetusta ja tuen tarvetta koskevia säännöksiä muutettiin vuonna 2010. Syntyi niin sanottu kolmiportaisen tuen malli, jossa tuen vaiheet jaetaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mallia sovelletaan esiopetuksesta perusopetukseen.

Lakimuutoksella haluttiin vahvistaa oppilaan oikeutta suunnitelmalliseen, varhaiseen ja ennaltaehkäisevään oppimisen ja kasvun tukeen. Tavoitteena oli myös moniammatillisen oppilashuoltotyön tehostaminen, kodin ja koulun yhteistyö, asiakkaan tiedonsaantioikeuden vahvistaminen sekä yhdenvertaisuuden ja yhtenäisten tukikäytäntöjen toteuttaminen valtakunnallisesti.

Lakimuutoksen taustalla oli erityisopetukseen otettujen ja siirrettyjen oppilaiden määrän tasainen nousu 2000-luvun alussa. Sitä pyrittiin hillitsemään kehittämistoiminnalla, suunnittelulla ja lakimuutoksella, missä pian tilastojen valossa onnistuttiinkin. Kolmiportaisen tukimallin keskeinen idea on, että tukea tarvitsevaa oppilasta opetetaan yleisopetuksen opetusryhmässä. Niin sanotuille erityisluokille oppilaita siirretään yhä harvemmissä tapauksissa.

Lakiuudistuksen tavoitteet ovat kannatettavia, mutta käytännössä ne ovat toimineet kangerrellen ja jopa vastoin tavoitteitaan. Kolmiportaisen tuen merkittävin haitta on ollut byrokratian ja opettajan hallinnollisen työn lisääntyminen. Opettajien aika kuluu kirjaamiseen ja muun muassa esiopetuksessa oppimissuunnitelmien laatimiseen myös niille oppilaille, jotka eivät tukea tarvitse. Yleisopetuksen opetusryhmäkoot eivät ole pienentyneet, vaikka erityistä tukea tarvitsevia oppilaita on ryhmissä yhä enemmän. Erityistä tukea saavan oppilaan opettamiseen ja ohjaamiseen kuluu paljon opettajan aikaa, joka on pois luokan muilta oppilailta. Luokanopettajista ja aineopettajista vain harvalla on erityisopettajan pätevyys. Seurauksena on opetuksen tason lasku ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen oikeuksien heikentyminen.

Oppilaan näkökulmasta katsoen lakiuudistuksen merkittävä puute on oikea-aikaisen ja ammattitaitoisen tuen viivästyminen. Koska lain mukaan kolmiportaisen tuen mallia on

noudatettava, erityisopetusta tarvitseva oppilas saa avun usein liian myöhään – käytyään ensin yleisen tuen ja tehostetun tuen tukimuodot. Jo oppimisvaikeuksien ilmetessä on saattanut olla ilmeistä, että oppilas tarvitsee erityisopetusta erityisopettajan johdolla. Tästä huolimatta häntä on pidetty yleisopetuksen isoissa ryhmissä mukana, kirjattu lukuisia huomioita ja pyydetty useilta opettajilta kirjallisia lausuntoja tehostetun tuen oppimissuunnitelmaa varten. Palaverit, kartoitukset, kirjaukset, suunnitelmat ja arviointi vievät lukuisia työtunteja useilta viranhaltijoilta. Lopulta todetaan, ettei tehostettu tuki riitä vaan tarvitaan erityisen tuen päätös. Sitä varten tarvitaan entistä tarkemmat ja laajemmat lausunnot, byrokraattinen ja moniammatillinen hallintoprosessi, mikä syö jälleen opettajien työaikaa opetuksen suunnittelulta. Lisäksi kouluajalla pidettävistä oppilaspalavereista syntyy vuosittain suuri määrä sijaiskustannuksia, kun opettaja on poissa opetustyöstään.

Edellä mainitun perusteella Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää, että puoluekokous hyväksyessään aloitteen velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että perusopetuslain kolmiportaisen tuen malli puretaan. Sen tilalle säädetään säännös, joka mahdollistaa oppilaan oppimisen järjestämisen kokonaisarvion yhdellä kertaa. Näin voidaan yhdellä kokonaisarviolla ja moniammatillisella yhteistyöllä turvata nopeasti ja tehokkaasti oppilaalle sopivin ja oikea-aikainen tuki.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää aloitteessaan, että perusopetuslain kolmiportaisen tuen malli puretaan. Sen tilalle säädettäisiin säännös, joka mahdollistaa oppilaan oppimisen järjestämisen kokonaisarvion yhdellä kertaa.

Kolmiportaisen tuen luomisen tavoitteena oli vahvistaa esi- ja perusopetuksen oppilaan oikeutta saada oppimisen ja koulunkäynnin tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä, lisätä tuen suunnitelmallisuutta ja lisätä moniammatillista yhteistyötä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi vuonna 2014 tutkimusperustaisen selvityksen kolmiportaisen tuen toimeenpanosta. Selvityksen mukaan kunnat ovat edistyneet lain muutosten toteuttamisessa, mutta kuntakohtaiset erot ovat edelleen suuret. Selvityksen tulosten valossa uudistuksia pidettiin kentällä tarpeellisena ja muun muassa erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on kääntynyt laskuun tehostettua tukea saavien oppilaiden osuuden kasvaessa. Rehtorien näkemykset olivat pääosin positiivisia.

Aloitteen tekijät kiinnittävät huomiota kolmiportaisen tuen jäykkyyteen ja opettajien raskaaseen hallinnolliseen työhön. Laissa olevat säännökset raskaista hallintoprosesseista ja tarkasta normituksesta ovat saaneet kritiikkiä. Monet opettajat kokevat, että työajasta yhä suurempi osa kuluu erilaisten hallinnollisten tehtävien hoitamiseen.

Puoluehallitus suhtautuu vakavasti opettajien huoleen siitä, että työajasta yhä suurempi osa kuluu hallinnollisten työtehtävien hoitamiseen. Kuten selvityksestä ilmenee, kolmiportainen tuki sinänsä on ollut uudistuksena oikeansuuntainen. Puoluehallitus näkee, että kouluja koskevia normeja ja opettajien hallinnollisia työtehtäviä tulee tarkastella, jotta opettajille jäisi enemmän aikaa oppilaiden kohtaamiseen ja itse opetustyöhön. Osana kuntien tehtävien ja normien purkua opetus- ja kulttuuriministeriössä käydään parhaillaan läpi kouluja koskevat velvoitteet ja hallinnolliset prosessit. Tavoitteena on keventää hallinnollisia tehtäviä, kuten aloitteen tekijätkin esittävät aloitteessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

143. Pienpanimoiden normeja purettava

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry

Hallituksessa on lähdetty edellistä vaalikautta hanakammin viemään eteenpäin normien purkamista. Kokoomus on ollut asiassa erittäin aloitteellinen ja hallituskumppaneiden ollessa ainakin osittain samoilla linjoilla on monia hyviä asioita saatu eteenpäin - parhaimpana ja näkyvimpänä esimerkkinä liikeaikalain kumoaminen.

Mitään normienpurkutoimenpiteitä ei sovi väheksyä, ja alkukevään mittaan esille on vahvasti noussut alkoholilain avaaminen. Sen suhteen on esitetty monia vaihtoehtoja, joista yksi on pienpanimoiden ulosmyyntioikeus. Suomalaisten pienpanimoiden tilanne on tällä hetkellä varsin merkillinen, kun oluita ei saa myydä kuluttajille suoraan pienpanimolta, vaan pienpanimon yhteyteen on perustettava elintarviketoimintaa, minkä kautta myynti tapahtuu. Kuluttajalle ei liene väliä sillä, ostaako hän kotimaisen laatuoluen pienpanimon elintarviketikioskista vai suoraan panimon tiloista.

On järjetöntä väittää, että pienpanimoiden ulosmyyntioikeus tai vahvojen oluiden siirtäminen ruokakauppoihin lisäisi alkoholin väärinkäyttöä. Kuulostaa hullulta ajatukselta, että ne, jotka nyt alkoholia väärin käyttävät, siirtyisivät uudistuksen jälkeen kalliimpiin ja laadukkaimpiin tuotteisiin, ja lähtisivät lähikaupan sijasta vielä erikseen hakemaan tuotteita pienpanimosta.

Sen sijaan on järjellistä väittää, että asennemuutos alkoholia kohtaan alkaa jo näkyä nykyajan nuorisossa ja myös vanhemmissa. Määrää tärkeämpää on laatu ja jo nyt monet ostavat sixpackin, mäyräkoiran tai korin tilalta mieluummin pari laadukasta, kalliimpaa olutta. Viinivilan ovat jo pitkään saaneet myydä viininsä suoraan kuluttajille ilman erillistä byrokratiaa elintarviketoiminnasta. Kuulostaa kummalliselta, että pienpanimot eivät voisi toimia samoin.

Se, että kulutusta ohjattaisiin enemmän kotimaisiin tuotteisiin, parantaisi myös tuotteiden verokertymää. Lisäksi se parantaisi pienpanimoiden työllistämiskykyä ja

antaisi paremmat mahdollisuudet saada tuotteitaan markkinoille, koska kaikkien pienpanimoiden tuotteet eivät päädy kauppojen tai Alkon hyllyille vaikean ja syrjivän ostotoiminnan seurauksena. Tietystikään byrokratian vähentäminen ei tarkoittaisi sitä, etteikö pienpanimon yhteyteen voisi perustaa muutakin toimintaa, kuten matkailu-ravitsemusalan toimintaa, mutta se jääköön jokaisen pienpanimon omaan harkintaan.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa kokoomuksen puoluehallitusta sekä kehottaa ministeri- ja eduskuntaryhmiä toimimaan niin, että uuteen alkoholilakiin saadaan kirjaus pienpanimoiden ulosmyyntioikeudesta suoraan kuluttajille ilman turhaa byrokratiaa elintarviketoiminnasta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Alkoholilain kokonaisuudistuksen yhteydessä on tarkoitus vähentää sellaista sääntelyä ja normitaakkaa, joka kohtuuttomasti haittaa esimerkiksi ravintoloiden toimintamahdollisuuksia. Kokoomuksen eduskuntaryhmä ja ministeriryhmä ovat kevään 2016 aikana toimineet systemaattisesti sen puolesta, että lakiuudistuksen yhteydessä myös pienpanimoiden asema paransi. Niiden kannalta keskeisimpänä muutostarpeena on nähty päivittäistavarakaupassa myytävien juomien vahvuusrajan nostaminen, joka mahdollistaisi monien pienpanimotuotteiden pääsyn laajaan jakelutiehen.

Myös pienpanimoiden oikeus myyrä itse omia tuotteitaan on jo ollut Kokoomuksen agendalla. Nykyisten säädösten takia pienpanimoissa joudutaan ylläpitämään näennäistä elintarvikeliikettä, jotta omia tuotteita voisi myydä valmistuspaikan yhteydestä. Tämän kaltaisten keinotekoisien järjestelyiden tarve kannattaa ilman muuta poistaa osana laajempaa alkoholilain uudistusta.

Aloitteessa Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö viittaa tilaviinien myyntiin suoraan tilalta ja pohtii, miksei pienpanimoille voisi antaa vastaavanlaista poikkeusta. Tämä johtuu siitä, että tilaviinit ovat hyvin marginaalinen tuoteryhmä, jolla ei käytännössä ole relevanttia kilpailua sisämarkkinoilla. Sen sijaan pienpanimo-oluita valmistetaan kaikkialla, ja olisi hyvin todennäköistä, että vastaavan poikkeuksen säätäminen pienpanimoille tulkittaisiin kotimaisten toimijoiden suosimiseksi.

Suomen nykyinen alkoholin vähittäismyyntimonopoli yli 4,7-prosenttisissa juomissa on itsessään jo EU-kontekstissa poikkeuksellinen järjestely. Se on katsottu hyväksyttäväksi kansanterveysperustein, ellei ole osoitettavissa, että vastaaviin tavoitteisiin voidaan päästä tavoilla, jotka rajoittavat kaupan vapautta ja kilpailua vähemmän kuin nykymalli. Parannukset pienpanimoiden asemaan on siitä syystä järkevintä tehdä muuttamalla järjestelmän yleisiä parametreja eikä tekemällä siihen uusia, monimutkaistavia poikkeuksia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavalla ponsiosalla: "Hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä

kehottaa ministeriryhmää ja eduskuntaryhmää toimimaan niin, että pienpanimoiden mahdollisuuksia saada tuotteitaan kuluttajien saataville parannetaan.”

144. Pienten yritysten tilinpäätösten toimitusvelvollisuus kaupparekisteriin on poistettava

Tapiolan Kokoomus ry

Osa yhteisöistä on jo nyt vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Itse ilmoittaminen on myös helpompaa kuin aikaisemmin, jos muistaa nittoa toimitettavat tiedot veroilmoituksen 63-lomakkeeseen.

Kaikki osakeyhtiöt ovat ilmoitusvelvollisuuden piirissä, ja niiden osalta pakkoa pitää keventää esimerkiksi määräämällä ilmoitusvelvollisuudelle liikevaihto-, taseen loppusumma - tai työntekijämäärärajat. Tilinpäätös voi sisältää pienillä osakeyhtiöillä tarkkoja tietoja, joita kilpailijat voivat käyttää hyväkseen. Muutos helpottaisi myös kaupparekisterin työmäärää.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta pienten yritysten tilinpäätösten toimitusvelvollisuus kaupparekisteriin poistetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomus kannattaa yritysten hallinnollisen taakan keventämistä. Erilaiset raportointivelvoitteet muodostavat merkittävän osan hallinnollisesta taakasta, ja etenkin pienet yritykset joutuvat koosta ja toimialasta riippuen käyttämään suhteettomasti aikaa ja resursseja pelkästään määräysten täyttämiseen.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä on jo vuoden 2015 alussa julkaissut normikannanoton, jossa yritysten hallinnollisen taakan keventäminen on yhtenä osiona. Eduskuntaryhmä ja ministeriryhmä ovat myös meneillään olevalla vaalikaudella toimineet aktiivisesti yritysten, erityisesti pienten yritysten byrokratian vähentämiseksi. Kirjanpitolaisissa ja juuri huhtikuussa eduskuntaan annettussa tilintarkastuslaissa kevennetään erityisesti pieniä yrityksiä rasittavia velvoitteita. Norminpurku on myös sektorirajat ylittävä kärkihanke, jonka kautta Kokoomus jatkuvasti vaikuttaa esimerkiksi hallinnollisen taakan vähentämiseksi.

Esimerkkinä voidaan mainita kirjanpitolaki, joka on vastikään uudistettu. Uudistuksessa on erityisen hyvin otettu huomioon pien- ja mikroyritykset ja pyritty vähentämään niiden hallinnollista taakkaa EU-säätelyn asettamissa rajoissa. Direktiivin sallimia joustoja on hyödynnetty laajasti.

Pien- ja mikroyrityksille suunnatuista joustoelementeistä voi mainita liikkeen- ja ammatinharjoittajan vapauttaminen tilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, luopuminen paperisesta tasekirjasta, muutokset pääomalainan esitystapaan taseessa

sekä erillinen asetus pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Kun pien- ja mikroyrityksen kokorajoja on samalla nostettu, kuuluu suurin osa yrityskannastamme jo näiden lievennysten piiriin. Kokoomuksen työ hallituksessa ja eduskunnassa on siis tuottanut tulosta. Hyvää työtä on tietenkin syytä edelleen jatkaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

145. Pienyrittäjien toimintaedellytykset huomioitava sotessa

Joulukolmion Kokoomus ry

Sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistamistyön yhteydessä on korostettu valinnanvapautta keskeisenä etuna koko uudistukselle. Potilaalla olisi jatkossa mahdollisuus hankkia terveyspalvelut sieltä, mistä ne katsoo parhaiten saavansa. Uudistus on tervetullut.

Joulukolmion Kokoomus ry haluaa varmistaa, että uudistuksessa turvataan pienten, paikallisten sosiaali- ja terveysalan yritysten toimintaedellytykset. Niille pitää pystyä varmistamaan mahdollisuus kilpailla palveluntarjoamisesta samanvertaisena isompien yksiköiden kanssa.

Suuret, usein ulkomaille veronsa maksavat terveyspalveluita tarjoavat yksityiset yritykset eivät toimi kattavasti koko maassa. Niiden toiminta on keskittynyt suuriin kaupunkeihin. Alueellisen eriarvoisuuden tasoittamiseksi potilaalle järkevin vaihtoehto on usein pieni, paikallinen toimija. Nämä ovat usein yhden tai kahden henkilön yrityksiä. Matkustaminen suuremmille paikkakunnille ei aina ole mahdollista. Tilanne korostuu erityisesti pitkien etäisyyksien Lapissa. Paikalliset pienyrittäjät jättävät myös verotulonsa paikkakunnalle.

Edellä julkituotujen perusteluiden vuoksi Joulukolmion Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että pienyrittäjien toimintaedellytykset turvataan sote-uudistuksessa entistä selvemmin, ja että kokoomus puolueena ottaa laajemminkin pienyritysten asiat edunvalvontakohteekseen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen puoluehallitus pitää tärkeänä, että valinnanvapaudessa tuottajina on mahdollista toimia niin yksityisyrittäjien ja pienten kuin suurtenkin yritysten, järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden sekä julkisen sektorin. Valinnanvapauden mallin tulee palkita tuottajat laadusta, osaamisesta ja innovaatioista. Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan terveyspalveluiden toimialalla toimi 15 255 yritystä, jotka työllistivät 23 655 henkilöä. Terveyspalveluiden kentässä on tällä hetkellä suuri määrä toimijoita.

Ihmisen oma valinta on inhimillinen ja ketterä tapa vauhdittaa uudistumista ja parempia ihmisiä lähellä olevia palveluja. Ihmistä lähellä olevat palvelut ovat kuten Joulukolmion Kokoomus tuo esille monesti pieniä paikallisia toimijoita. Kokoomus haluaa varmistaa heidän toimintaedellytykset uudistuksessa. Valinnanvapaus ja raha seuraa ihmistä -malli on tapa vahvistaa lähi- ja peruspalveluja ja lisätä palveluiden saatavuutta sinne, missä on kysyntää eli lähelle ihmistä. Tuottajien hyväksymismenettely tulee toteuttaa niin, että se rohkaisee esimerkiksi mikro- ja pk-yrityksiä perustamaan kevyitä tuotantoyksiköitä pienille paikkakunnille.

On olennaista, että tuottajat hyväksytään selkein ja yhdenmukaisin kriteerein. Hyväksytyt tuottajat on myös hyväksyttävä potilas asiakkaakseen. Kriteerien on Kokoomuksen puoluehallituksen mielestä mahdollistettava pien- ja yksinyrittäjyys. Palveluiden tarjoajien kriteerit on oltava sellaiset, ettei vaadita välttämättä isoja investointeja tuottajalta, ja sellaiset, että yhden henkilön yritys, toimiva järjestö, julkinen osaaminen tai erilaisten hoivaideoiden luomiseen keskittyvällä erikoistuneelle hoivayritykselle sekä uudet toimijat pääsevät tasaveroisesti mukaan.

Sote-palveluihin liittyvissä kilpailutuksissa (ei valinnanvapauden piirissä olevat palvelut) tulee kilpailuttaa siten, että tarjota voivat myös pienet tuottajat.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

146. Poikalasten ympärileikkauksista uskonnollisten ja kulttuuristen syiden perusteella säädettävä lailla

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry

Pojan muuhun kuin lääketieteelliseen syyhyn perustuvalla ympärileikkauksella tarkoitetaan usein uskonnollisiin tai kulttuurisiin syihin perustuvaa toimenpidettä, jolla peniksen ympäriltä poistetaan esinahkaa. Suomessa ei ole poikien muussa kuin lääketieteellisessä tarkoituksessa suoritettavaa ympärileikkausta koskevaa lainsäädäntöä. Siitä ei ole nimenomaisia määräyksiä myöskään Suomea velvoittavissa kansainvälisissä sopimuksissa, eikä Euroopan neuvoston ihmisoikeustuomioistuimien ole antanut ratkaisuja, joissa olisi otettu kantaa sanotunlaiseen ympärileikkaukseen ihmisoikeuksien kannalta.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 20.1.2015 antanut ohjeen alaikäisten poikien ei-lääketieteellisestä ympärileikkauksesta. Ohje on kuitenkin suositus, eikä siinä ole otettu kantaa suosituksen vastaisen menettelyn seuraamuksiin. Suomessa sääntely lepää rikoslain pahoinpitelysäännösten ja oikeuskäytännön varassa. Näin ei voi olla oikeusvaltiossa.

KKO on ratkaisussaan 2016:25 arvostellut sitä, että asiaa koskevan vaillinaisen lainsäädännön vuoksi poikalasten ympärileikkauksia joudutaan arvioimaan tapauskohtaisesti. Yksittäistapauksia koskevilla ratkaisuilla ei pystytä kattavasti hallitsemaan ympärileikkauksiin liittyviä juridisia kysymyksiä. KKO:n mukaan

säännösten puuttumisen takia vaarassa ovat rikosoikeuden keskeiset periaatteet, kuten henkilöiden yhdenvertaisuus ja rikosvastuun ennustettavuus.

Edellä mainitun perusteella Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous toimii siten, että poikalasten ympärileikkauksista uskonnollisten ja kulttuuristen syiden perusteella säädetään lailla. Sääntelyssä tulee ottaa huomioon lapsen etu, lapsen ja hänen huoltajiensa oikeudet, teko-olosuhteet ja toimenpiteen suorittajaan liittyvät kysymykset. Ensiarvoisen tärkeää on ottaa kantaa myös seuraamuksiin, joita mahdollisen erityissääntelyn rikkomisesta aiheutuu.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää aloitteessaan, että poikalasten ympärileikkauksista uskonnollisten ja kulttuuristen syiden perusteella tulisi säätää lailla. Aloitteessa edelleen esitetään, että Sääntelyssä tulee ottaa huomioon lapsen etu, lapsen ja hänen huoltajiensa oikeudet, teko-olosuhteet ja toimenpiteen suorittajaan liittyvät kysymykset ja tulisi ottaa kantaa myös seuraamuksiin, joita mahdollisen erityissääntelyn rikkomisesta aiheutuu.

Puoluehallitus toteaa, että tyttöjen ympärileikkaukset eivät missään tilanteessa ole sallittuja ja niitä tulee arvioida aina rikoslain mukaisinta tekoina.

Puoluehallitus toteaa, että muusta kuin lääketieteellisistä syistä tehtäviä poikien ympärileikkauksia tulee arvioida erillisenä asiana. Poikalasten ympärileikkausta ei-lääketieteellisin perustein on Suomessa tehty yli 150 vuotta, eri suomalaisten ryhmien piirissä. Missään vaiheessa sitä ei ole laissa kielletty. Suomessa tehtävien poikien ei-lääketieteellisten ympärileikkausten määristä ei ole tietoja. Arviona on esitetty 500–800 vuodessa, eli suunnilleen saman verran, kun alaikäisten lääketieteellisten ympärileikkausten määrää. Kuten aloitteessa todetaan, muusta kuin lääketieteellisestä syystä tehtäviä poikien ympärileikkauksia koskien ei ole olemassa lainsäädäntöä.

Naapurimaassa Ruotsissa on ollut pitkään laki poikien ei-lääketieteellisestä ympärileikkauksesta, jossa Socialstyrelsen on antanut tarkempia ohjeita. Viime vuosina on Saksassa ja Norjassa säädetty vastaavanlaisia lakia, joissa määritellään poikien ympärileikkausta sallituksi uskonnollisten ja kulttuuristen syiden takia. Missään Euroopan maassa, eikä tietävästi muuallakaan, ole poikien ympärileikkausta kielletty. USA:ssa yli 50% poikavauvoista ympärileikataan. Globaalisti WHO on arvioinut että n. 30 % kaikista miehistä on ympärileikattu.

Vuonna 2004 lainsäädäntötarvetta selvittänyt Arkkiatri Risto Pelkosen työryhmä esitti muistiossaan, että ympärileikkauksen edellytyksistä tulisi säätää lailla. Lähtökohtana työryhmä katsoi, että ympärileikkausten tekeminen tulisi sallia tietyin edellytyksin. Työryhmä piti tällöin hyväksyttynä arviointina katsoa asiaa laajemmasta, myös uskonnollisesta ja kulttuurisesta näkökulmasta. Työryhmän laatima lakiehdotus ei

johtanut lainsäädäntötoimiin. Tätä aiemmin sosiaali- ja terveysministeriö oli vuosina 1992 ja 2003 ohjeistanut kuntia ympärileikkauksista.

Kuten todettu, erillistä lainsäädäntöä ei-lääketieteellisestä poikien ympärileikkauksista ei ole säädetty. Korkein oikeus on arvioinut kolmesti, täyttikö pojan ei-lääketieteellinen ympärileikkaus pahoinpitelyn tunnusmerkistön. Vuonna 2008 tapauksessa KKO 2008:93 Korkein oikeus totesi, että ympärileikatun pojan vanhempi ei ollut syyllistynyt pahoinpitelyyn. Vuonna 2016 annetussa ratkaisussa KKO 2016:24 korkein oikeus totesi, että lapsen vanhemmat, eivätkä ympärileikkauksen suorittanut olleet syyllistyneet rikoksiin. Sen sijaan ratkaisussa KKO 2016:25 Korkein oikeus totesi toisen huoltajista syyllistyneen rikokseen erityisesti, koska vaikka poikalapsen ympärileikkaus on suoritettu sinänsä lääketieteellisesti asianmukaisesti, mutta vain lapsen toisen huoltajan kulttuuristaan liittyvistä syistä ja lapsen toisen huoltajan nimenomaisen tahdon vastaisesti, toimenpiteen ei ole osoitettu olleen objektiivisesti arvioiden lapsen edun mukainen. Näiden korkeimman oikeuden tapauksien lisäksi käräjäoikeudet ja hovioikeudet ovat arvioineet eri tavoin ympärileikkausten sallittavuutta.

Puoluehallitus toteaa, että poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus ei sinänsä ole todettu olevan haitallinen. Ympärileikkauksen hyväksyttävyyden arvioinnissa on kyse ennen kaikkea lapsen itsemääräämisoikeuden rajojen arvioimisesta ja vanhempien oikeuksista määrätä lapsen puolesta tämän itsemääräämisoikeudesta omaan kehoonsa. Toisaalta poikalasten ympärileikkauksessa on kyse eräisiin uskontoihin ja kulttuureihin liittyvästä asiasta ja sitä kautta toisaalta toinen vastakkainen arviointitekijä on uskonnonvapauden laajuuden arviointi. Korkein oikeus on vuoden 2008 arvioinnissaan päätenyt pitämään poikalapselle tehtyä ympärileikkausta hyväksyttynä, koska sen tekemän arvion mukaan ympärileikkausta voidaan pitää verraten vähäisenä puuttumisena lapsen ruumiilliseen koskemattomuuteen, mikäli toimenpide suoritetaan lääketieteelliseltä kannalta asianmukaisesti, asiallisissa hygieenisissä olosuhteissa ja toimenpiteen edellyttämää kivunlievitystä käyttäen.

Puoluehallitus toteaa, että kuten edellä on todettu ja aloitteessakin mainittu, asian sääntelyn tarvetta on arvioitu useiden vuosien ajan. Rikoslainsäädäntö sinänsä asettaa tällä hetkellä rajat sille, millaiset teot tulkitaan rikoksiksi. Suhteessa edellä todettuun arvioon vuosittaisesta ei-lääketieteellisten ympärileikkausten määrästä, on tapauksia päätenyt hyvin vähän korkeimman oikeuden arvioitavaksi. Tämän vuoksi voidaan katsoa, että oikeustila on sinänsä kohtalaisen ymmärrettävä. Aloitteessa todettu viime vuonna STM:n antama ohje osaltaan on selkiyttänyt asiantilaa.

Puoluehallitus katsoo, että tällä hetkellä ei ole tarvetta edistää sääntelyn aikaansaamista. STM:n ohje on ollut kohtalaisen vähän aikaa voimassa ja tuoreiden korkeimman oikeuden ratkaisujen jälkeen tarvitaan vielä aikaa sen arvioimiseen, onko sääntelyntarvetta olemassa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

147. Poliisitoiminta turvattava

Salpausselän Kokoomus ry

Suomen kansallinen sisäinen turvallisuustilanne on muuttunut haasteellisemmaksi. Kontrolloimaton liikkuminen on lisääntynyt, mutta samaan aikaan poliisitoimintaan suunnattuja varoja on vähennetty. Viimeaikaiset budjetin lisäykset ovat kokonaiskuvassa riittämättömiä.

Poliisitoimintaa on organisoitu uudelleen, poliisien vakansseja on vähennetty ja toimipisteitä lopetettu. Poliisien näkyvyys kansalaisten silmissä on muuttunut. Kansalaisten turvallisuuden tunne ja avun saanti sitä tarvittaessa on rapautunut.

Kansalaisten luottamusta poliisitoimintaan ja poliisien apuun nopeasti ja luotettavasti on parannettava. Poliisin toimintaedellyksiä on lisättävä sekä taloudellisella resurssoinnilla että organisaatiota järkeistämällä ja koulutukseen panostamalla. Poliisin sisäistä tiedonsaantia on helpotettava ja siiloutumista poistettava.

Kansallinen Kokoomus on perustaltaan vahvasti turvallisuutta korostava puolue. Kokoomuksen on vastaisuudessa toimittava niin, että poliisitoimintaan panostetaan enemmän ja että kaikkalainen karsinta on lopetetaan.

Edellä mainitun johdosta Salpausselän Kokoomus esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää edistämään poliisitoimintaan kohdistuvien panostusten lisäämistä. Kokoomuksen puoluehallitus toimii omilla päätöksillään siten, että kansalaisten turvallisuus poliisitoiminnan kautta korostuu ja että poliisien näkyvyys katukuvassa kasvaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Sisäministeriössä valmistellaan parhaillaan valtioneuvoston selontekoa sisäisestä turvallisuudesta. Selonteko annetaan eduskunnalle toukokuussa 2016 eli selonteko on eduskuntakäsittelyssä puoluekokouksen aikaan. Selonteon keskipisteenä on aloitteessa esille nostettu kysymys siitä, vastaako esimerkiksi poliisien määrä ja suorituskyky nykyisiin ongelmiin. Yhtä tärkeää tai vielä tärkeämpää on, vastaako se mahdollisiin tuleviin ongelmiin.

Sisäisen turvallisuuden tilannetta on hyvin vaikea arvioida yhden tai edes muutaman tunnusluvun perusteella. Poliisin tietoon tulleen rikollisuuden määrä on ollut laskusuuntainen jo useita vuosia. Tämä yksistään ei kerro siitä, että yhteiskunnassa tapahtuisi vähemmän rikoksia. Vain osa rikoksista tulee poliisin tietoon. Kokonaiskuvaa täydentävät tutkimukseen perustuvat kokonaisrikollisuuskatsaukset. Niistä saadaan tietoa myös niistä rikoksista, jotka eivät tule poliisin tietoon. Näidenkin perusteella rikollisuuden taso Suomessa on pysynyt samalla tasolla kuin aiemmin tai laskenut hieman. Tiettyjen poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä on kasvanut. Näiden osalta pääsääntöisesti kyse on siitä, että niistä ilmoitetaan aiempaa useammin poliisille eikä

siitä, että rikoksia tapahtuisi enemmän. Näin arvioidaan olevan esimerkiksi seksuaalirikosten osalta, joissa ilmoitusten määrät ovat kasvaneet merkittävästi pitkällä aikavälillä, vaikka uhritutkimusten mukaan esimerkiksi lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten kehitys on ollut myönteinen eli laskeva. Rikosilmoitusten määrän kasvu voi siis joissain tapauksissa jopa kertoa turvallisuuden lisääntymisestä. Aiemmin piiloon jääneet tapaukset tulevat viranomaisten tietoon, jolloin poliisilla, tuomioistuimilla ja muilla viranomaisilla on keinoja puuttua niihin.

Rikollisuus kasautuu Suomessa voimakkaasti: tutkimusten mukaan pieni, n. 2-5 %:n osa väestöstä tekee yli puolet rikoksista. Samansuuruinen väestönosa joutuu myös moninkertaisesti useammin rikosten uhriksi. Esimerkiksi väkivaltarikollisuudessa yksi prosentti väestöstä kokee kaksi kolmasosaa kaikesta väkivallasta. Sekä rikosten tekemisen että rikosten uhriksi joutumisen merkittävinä taustatekijöinä ovat syrjäytyminen työelämästä tai opiskelusta, heikko sosioekonominen asema, päihde- tai mielenterveysongelmat sekä muut sosiaaliset ongelmat, kuten esimerkiksi rikkonainen perhetausta. Yhteiskuntapolitiikan näkökulmasta rikollisuuteen vaikuttavat siis merkittävästi ne voimavarat ja päätökset, jotka liittyvät työllisyyteen, koulutukseen sekä sosiaali- ja terveyspalveluihin. Näin ollen siihen, onko Suomi turvallinen maa, vaikuttaa moni muukin asia kuin turvallisuusviranomaisten resurssit tai toiminta.

Kuten aloitteessa todetaan, ihmisten turvallisuuden tunne on heikentynyt. Ihmisten kokemukset turvallisuudesta eivät vastaa tilastoja ja tutkimuksia. Huolta aiheuttavat erilaisten selvitysten mukaan mm. kansainvälinen terrorismi, turvapaikkaa hakevien määrän kasvu ja kyberuhkat. Turvallisuusviranomaisten näkyvyyden ja palveluiden saatavuuden koetaan vähentyneen esimerkiksi poliisin organisaatiomuutosten myötä. Sisäministeriö ja poliisi seuraavat tarkoin suomalaisten turvallisuuden tunteen kehittymistä. Sen lisäksi, että esimerkiksi tutkimuslaitosten tekemiä selvityksiä hyödynnetään säännöllisesti, sisäministeriö tekee joka toinen vuosi poliisibarometriselvityksen. Seuraava poliisibarometri toteutetaan kuluvana vuonna ja sen tulokset hyödynnetään jälleen poliisitoiminnan painotuksissa tulevina vuosina.

Suomen poliisi on kansainvälisesti vertailtuna suorituskykyinen ja tehokas. Poliisikoulutus on pitkään ollut laaja ja viimeisimmän, vuonna 2014 toteutetun koulutusuudistuksen myötä peruskoulutus on nykyään ammattikorkeakoulutasoinen. Poliisissa toteutettujen organisaatiouudistusten tavoitteena on ollut keskittää hallinnollisia rakenteita ja tehtäviä, jotta varsinaiseen kenttätööhön vapautuisi aiempaa enemmän voimavaroja. Uudet, laajemmilla toimialueilla toimivat poliisilaitokset pystyvät entistä tehokkaammin hyödyntämään koko suuren poliisilaitoksen osaamista ja suorituskykyä alueensa kysyntään vastaamiseen. Uudet johtokeskukset varmistavat poliisin ammattimaisen operatiivisen johtamisen koko maassa ympärivuorokautisesti. Poliisi hyödyntää laajasti teknologiaa palvelujen tuottamisessa ja kehittää sen tuomia mahdollisuuksia edelleen ottaen huomioon Suomen erityispiirteet, kuten pitkät etäisyydet ja harva-asutus. Poliisi on viimeisen kymmen vuoden aikana ottanut käyttöön korkeatasoista teknologiaa niin rikostutkinnassa kuin operatiivisen toiminnan tiedonvälityksessä. Poliisi on aktiivisesti kehittänyt myös ennalta estävää toimintaansa tavoitteenaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa vaikuttaa rikollisuuden ja

häiriöiden juurisyihin. Muun muassa moniammatillisilla toimintamalleilla pyritään osaltaan estämään se, että yksilöt ja ryhmät ajautuvat siihen pieneen väestönosaan, joka tekee suurimman osan rikoksista. Erityisesti nuoriin, rikoksilla oireileviin kohdennetulla työllä on eri arvioiden mukaan ollut myönteinen, rikoksia vähentävä vaikutus. Turvallisuussuunnittelulla on pystytty paikallisesti vaikuttamaan siihen, että ongelmia ja häiriöitä, jotka vaativat turvallisuusviranomaisten puuttumista, on vähemmän.

Kansainväliseen tilanteeseen liittyvät turvallisuuskysymykset eivät näy tilastoissa vaikka ne vaikuttavat turvallisuuden tunteeseen ja muodostavat uhkia, joihin viranomaisten tulee varautua. Kansainvälisen terrorismin uhka Suomessa on edelleen matala, vaikka se on kohonnut aiemmasta tasosta. Valtioneuvostossa valmistellaan parhaillaan uutta tiedustelulainsäädäntöä, jonka tavoitteena on antaa viranomaisille paremmat keinot saada tietoa esimerkiksi juuri terrorismiin liittyvistä uhkista sellaisessa vaiheessa, että uhkiin voidaan tehokkaasti puuttua. Lisäksi sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministeriryhmä on huhtikuussa hyväksynyt väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyn ohjelman, jolla vaikutetaan ääriajatteluun perustuvaan väkivaltaan vähentävästi. Tätä työtä on tehty Suomessa jo useita vuosia eri toimijoiden yhteistyönä.

Suomalaiset viranomaiset ovat vastanneet turvapaikanhakijoiden määrän nopeaan kasvuun hyvin tehokkaasti verrattuna moniin muihin Euroopan maihin. Hakijat on rekisteröity, heidät on majoitettu vastaanottokeskuksiin, viranomaiset tekevät päätöksiä hakemuksiin nopeasti ja näitä päätöksiä pannaan täytäntöön. Turvapaikanhakijoihin liittyvä keskustelu on painottunut turvallisuuskysymyksiin. Vuoden 2016 alkupuoliskolla turvapaikanhakija on ollut epäiltynä 0,5 % kaikista poliisin tietoon tulleista rikoksista.

Toukokuussa annetussa sisäisen turvallisuuden selonteossa tarkastellaan juuri niitä kysymyksiä, joita aloitteessa nostetaan esille. Yhtäältä on tärkeää turvata esimerkiksi poliisimiesten määrä, mutta toisaalta on tarpeellista tehdä kehittämistoimia, joilla lisätään poliisitoiminnan tehokkuutta. Koska poliisitoiminnassa on hiljattain toteutettu suuria rakenneuudistuksia, ei uusi rakenneuudistus tässä tilanteessa toisi enää taloudellisia tai toiminnallisia hyötyjä. Poliisimiesten määrässä ei voi enää tapahtua merkittävää laskua nykyisestä, noin 7 000 poliisimiehestä. Osana tehokkuuden lisäämistä on tärkeä panostaa erityisesti sellaiseen toimintaan, joka lisää ihmisten turvallisuuden tunnetta. Tämä edellyttää uusia turvallisuuden tuottamisen tapoja ja nopeaa sekä aiempaa avoimempaa vuorovaikutusta ihmisten kanssa. Lisäksi poliisin tehtäviä tulee voida priorisoida siten, että se pystyy määrämuotoisten tehtävien sijaan keskittymään turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta lisääviin toimintamuotoihin. Esimerkiksi hälytyspalvelujen saatavuuden turvaamisella on tässä keskeinen asema.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

148. Postilakia muutettava postilaatikoiden sijoittamisen osalta

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Kerrostaloissa ja muissa monikerroksisissa rakennuksissa sekä rivitaloissa postilaatikot, joihin jakelu suoritetaan, tulisi sijoittaa rakennuksen alimpaan kerrokseen, rakennuksen piha-alueella tai lähimmän tien varteen - kulloinkin sopivimpaan paikkaan asukkaiden tai jakelun kannalta. Tämä tehostaisi postinjakelua sekä lehtien että mainosten jakelua säästämällä Postin ja jakeluyritysten kustannuksia ja työntekijöiden voimia. Kyseinen malli on käytössä muun muassa Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Jakelun suorittaminen oviluukkuihin on tehotonta, aikaa kuluttavaa ja kallista, mikä syö kaikkien jakeluyhtiöiden kannattavuutta jo muutenkin kannattavuudeltaan heikentyvällä alalla. Postilaissa mainitut korkeaan ikään, liikuntaesteisyyteen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet tulisi huomioida jatkossakin.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan sen tavoitteiden edistämiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret esittävät postilain muutosta postilaatikkojen sijoittelun osalta.

Puoluehallitus yhtyy Kaakkois-Suomen Kokoomusnuorten aloitteen tavoitteisiin postialan sääntelyn keventämisestä. Aloitteen tavoitteet ovat täysin linjassa Kokoomuksen normien purkamisen linjausten kanssa.

Postilain 43§ - Jakelu määrittelee postin jakelua seuraavasti: *”Pientaloihin jaettavat kirjelahetykset on kannettava postilaatikkoon, joka sijaitsee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen matkan päässä postin saajan osoitepaikasta. Kerrostalojen asuinhuoneistoihin jaettavat kirjelahetykset on kannettava huoneistokohtaisiin postiluukkuihin.”*

Puoluehallitus näkee, että postinjakelun tehostamiseksi postilain 43§:ää tulisi muuttaa siten, että kerrostalojen postilaatikot, joihin jakelu suoritetaan, voisi sijoittaa rakennuksen alimpaan kerrokseen, rakennuksen piha-alueelle tai lähimmän tien varteen - kulloinkin sopivimpaan paikkaan asukkaiden tai jakelun kannalta. Postilain korkeaan ikään, liikuntaesteisyyteen tai terveydentilaan liittyvät erityistarpeet tulisi huomioida jatkossakin, kuten aloitteessa mainitaankin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

149. Proteesien lakikysymykset ratkaistava

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Proteesi on keinotekoinen kappale, joka korvaa puuttuvan kehonosan. Proteeseja ovat esimerkiksi tekoraajat, silmäproteesit ja sisäkorvaistutteen. Yleensä proteesia tarvitaan synnynnäisen epämuodostuman tai sairauden/onnettomuuden vuoksi. Viime aikoina proteeseissa on otettu useita edistysaskeleita, mikä on johtanut proteesien kehittämisessä kohti parempaa toimivuutta ja käyttötarkoitusta parantaen ihmisten elämänlaatua.

Ihmisen ja teknologian aiempaa selkeämpi yhdistyminen on herättänyt uusia kysymyksiä. Esimerkiksi vuonna 2012 puettavan teknologian isänä tunnettu professori Steve Mann oli pikaruokaravintolassa syömässä. Mann on asentanut päähänsä kehittämänsä pienen EyeTap-kameran, jolla hän tekee näkökokeita. Pikaruokaravintolan työntekijät kävivät yllättäen käsiksi Manniin ja hänen kameraansa, minkä Mann pystyi todistamaan kameransa kuvien avulla. Mann näkee silmillään tavallisesti, mutta kuvitellaan, että Mannin tilalla olisi ollut sokea henkilö. Jos työntekijät olisivat tehneet saman sokealle henkilölle, joka tarvitsee kameraansa tai proteesisilmäänsä nähdäkseen, olisiko kyseessä ollut pahoinpitelyrikos vai omaisuusrikos. Samaa voi ajatella sisäkorvaistutteen saaneiden näkökulmasta. Onko sisäkorvaistutteen ulko-osien vahingoittaminen rinnastettavissa iskuun, josta menettää väliaikaisesti kuulonsa? Voidaanko irrotettavalle tekoraajalle pääsyn estäminen määritellä lieväksi pahoinpitelyksi? Ihminen voi myös kokea proteesinsa osaksi itseään tai itsestään erilliseksi.

Yhä teknologisempia proteeseja käsittelevät kysymykset koskevat myös tiedon tuottamista ja keräämistä. The Brookings Institution pohti vuonna 2014 kyborgilain tarpeellisuutta nostamalla korkeimman oikeuden päätöksen, jonka mukaan poliisi ei voi etsiä tietoa pidätyksen yhteydessä takavarikoidusta puhelimesta ilman tutkintalupaa. Korkeimman oikeuden tuomari Roberts totesi päätöksen yhteydessä nykypuhelimien olevan niin läpikäytävä ja peräänantamaton osa päivittäistä elämää, että marsilainen voisi päätellä niiden olevan tärkeä osa ihmisanatomiaa. Proteesien voisi sanoa olevan niitä tarvitseville ihmisille vielä tärkeämpiä.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaisi puoluehallituksen toimimaan proteesien liittyen lakikysymysten ratkaisemiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä vahvasti tulevaisuuteen katsovasta aloitteesta. Aloitteessa esitetään onnistuneesti mahdollisia tulevaisuuden skenaarioita sekä jo olemassa olevia potentiaalisia lainkäyttötilanteita, joista ei toistaiseksi löydy kotimaista oikeuskäytäntöä.

Rikoslain ja sen myötä myös rajanvedon pahoinpitelyrikosten ja omaisuusrikosten välillä on elättävä ajassa. Lainsäädäntö ei tule milloinkaan valmiiksi, vaan siihen

kohdistuu jatkuva muutostarve yhteiskunnan ja teknologian kehittyessä. Lainsäädännössä on kyettävä tunnistamaan myös aiemmin tuntemattomia tilanteita, kuten teknologian sujuva yhdistyminen ihmiskehoon. Teknologian kehitys on kautta historian ollut yksi suurimpia lainsäädännön päivittämisen ajureita. Lainsäädännöllistä tarkastelua vaativat sekä teknologian turvallinen käyttö että käytöstä aiheutuvat moraaliset kysymykset.

Parhaiten aikaa sekä teknologian ja yhteiskunnan muutoksia kestäväää lainsäädäntöä on ns. teknologianeutraali lainsäädäntö, joka ei ota kantaa kussakin tilanteessa käytettävään tai käsillä olevaan teknologiaan, vaan ainoastaan sen käyttötarkoitukseen. Täysin teknologianeutraalia lainsäädäntöä on vaikea luoda, mutta sellainen on hyvä olla tavoitteena yhdessä muiden laadukkaan lainsäädännön tavoitteiden kanssa.

Puoluehallitus kannattaa proteeseihin, kuten muuhunkin kehittyvään teknologiaan, liittyvien lakikysymysten ratkaisemista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

150. Psykologin vastaanotolle päästävä nopeammin

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry

Monet opiskelijat tarvitsevat terveydenhoitoa myös mielenterveyspalveluiden puolelta. Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiö YTHS tarjoaa kyllä tällaista hoitoa, mutta opiskelijalle, joka ei tarvitse kiireellistä hoitoa, jonotusaika voi olla jopa kolme kuukautta. Tämä on kohtuuttoman pitkä aika. Monelle avun hakeminen mielenterveyden ongelmiin voi olla vaikeaa, jolloin kolmen kuukauden odotus voi saada opiskelijan tuntemaan, ettei hän todellisuudessa tarvitse tai ansaitse apua. Lisäksi tilanne voi muuttua kolmen kuukauden aikana kiireettömästä kiireelliseksi, ja kun opiskelija viimein hoitoon pääsee, on hänen hoitonsa paljon hankalampaa ja vaatii enemmän aikaa. On myös väärin, että mikäli opiskelija tarvitsee YTHS:n tarjoaman terapiajakson jälkeen vielä lisäterapiaa Kelan piirissä, on kriteerinä hoitoon pääsylle se, että opinnoissa ja niiden etenemisessä on ongelmia. Kaikki mielenterveyden ongelmat eivät ilmene huonona opintomenestyksenä, joten tämä kriteeri on erittäin epäoikeudenmukainen.

YTHS:n ja muiden paikallisten psykologipalveluiden tulisi tehdä yhteistyötä, jotta opiskelijoiden mielenterveyden hoitoa pystyttäisiin järjestämään nopeammalla aikataululla kaikille sitä tarvitseville, oli opiskelijan tilanne siten kiireellinen tai kiireetön.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Opiskelevat Porvarit ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että opiskelijoiden pääsyä psykologin vastaanotolle parannettaisiin, ja että yhteistyötä YTHS:n ja muiden psykologipalveluiden välillä parannettaisiin niin, että tarvittaessa opiskelija voitaisiin

ohjata tarvitsemaansa hoitoon jonnekin muualle kuin ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiölle, mikäli sieltä ei ole saatavilla vapaata aikaa nopeasti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Vuonna 2014 opiskelijoista 9 % käytti YTHS:n mielenterveyden erityistyöntekijöiden palveluita. Lisäksi merkittävä osa terveydenhoitajan ja yleislääkärin luona käynneistä johtui mielenterveysasioista. Yhteensä vähintään 15% kävijöistä käytti YTHS:n palveluita mielenterveysongelmien vuoksi.

YTHS toimii hoitotakuulain ja STM:n kiireettömän hoidon säännösten mukaan ja hoitoon on päästävää viimeistään kolmessa kuukaudessa. Varhainen hoitoon pääsy on tärkeää, jotta terveydentila ei huononisi odotusaikana. YTHS on vuonna 2015 muuttanut toimintatapaansa ja pystynyt parantamaan hoitoon pääsyä. Arviointi ja hoito alkavat nykyisin usein terveydenhoitajan tai yleislääkärin vastaanotolla. Psykologit ja muut mielenterveyden erityistyöntekijät ovat käytettävissä hoidon alkuvaiheessa konsultaatioihin ja tilanteen arviointi ja hoito siirretään tarvittaessa psykologin vastaanotolle. Esimerkiksi maaliskuussa 2016 hoitotakuun edellyttämä hoitoon pääsyn odotusaika oli Joensuussa psykologille 31 vrk ja psykiatrille 35 vrk. Odotusaika mielenterveyden erityistyöntekijöille oli kaikissa YTHS:n yksiköissä alle 60 vrk. Tilanne hoitoon pääsyn osalta on siis nykyisin merkittävästi aiempaa parempi.

Kela tukee psykoterapiaa, kun henkilön työ- tai opiskelukyky on uhattuna ja on todettu, että vähintään kolmen kuukauden mittaisella asianmukaisella hoidolla ei ole saatu riittävää tulosta. Psykoterapian tulee olla tarkoituksenmukainen kuntoutusmuoto. Kela ei hoida vaan kuntouttaa. Kelan kriteerit kuntoutukseen pääsulle ovat samat työssä oleville ja opiskelijoille. Kelan linjaus kuntoutuksen järjestämisessä on harvoin esteenä opiskelijan psykoterapiakuntoutukseen pääsulle. Opiskelu on niin vaativaa työtä, että mielenterveysongelma useimmiten tuo uhan opiskelukyvyllä ja Kelan myöntöehto täyttyy. Opiskelukykyyn ei siis tarvitse olla menetetty vaan uhattuna.

YTHS toimii yhteistyössä paikallisten julkisten palvelujen kanssa ja ohjaa opiskelijan niihin, jos tarvittava hoito ei sisälly YTHS:n opiskeluterveydenhuollon palveluvalikoimaan. YTHS on osa julkisrahoitteista terveydenhuoltojärjestelmää. Opiskelijat osallistuvat sekä YTHS:n päätöksentekoon että rahoitukseen lakisääteisen ja ylioppilaskunnan keräämän terveydenhoitomaksun kautta ja hoitomaksuin. Nykyisen lainsäädännön mukaan ei ole mahdollista tehdä lähetteitä yksityisiin palveluihin, koska YTHS:lla ei ole rahoituspohjaa tähän. Tulevaisuuden ratkaisuihin on tärkeää pitää huolta siitä, että opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy riittävästi mielenterveyspalveluita. Jos palvelut etäännytetään ja niitä toteuttaa taho, joka ei tunne opiskeluympäristöä, on vaarana, että avun saaminen pitkittyy.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

151. Puolueen ansiomerkkihakemusta helpotettava

Kauhavan Kokoomus ry

On tärkeää, että puolueessa ja yhdistyksissä toimivat henkilöt saavat kiitosta työstään. Ansiomerkkien haku on työläs prosessi, ja sitä helpotettaessa tulee hyödyntää nykyajan sähköistä tietotekniikkaa.

Nykyinen käytäntö on eriarvoistava, sillä riippuen yhdistyksen toimijoista merkkien haku saattaa unohtua ja isoissa yhdistyksissä on työlästä etsiä oikeat merkit oikeille henkilöille oikeaan aikaan.

Edellä mainitun johdosta Kauhavan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen hankkimaan tietokoneohjelman, joka automaattisesti ilmoittaa jäsensivuilla yhdistyksen puheenjohtajalle ja sihteerille, ketkä ovat mahdollisia merkkien saajia. Tässä otetaan huomioon tarvittavat päivämäärät ja niiden perusteella ohjelma tekee esitykset, jotka käsitellään yhdistyksessä, piirissä tai puoluetoimistossa tarpeen mukaan. Tämä vähentäisi virheitä ansiomerkkien hakemisessa ja myöntämisessä ja vapauttaisi aikaa muuhun toimintaan yhdistyksissä, piiritoimistoilla ja puoluetoimistolla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ansiomerkkijärjestelmä on tärkeä ja arvokas tapa kiittää utteria ja ansioituneita jäseniä. Ansiomerkkien myöntäminen perustuu puoluehallituksen hyväksymiin sääntöihin. Ansiomerkkien myöntämisessä kiinnitetään huomiota paitsi jäsenyysvuosien määrään, myös henkilön tehtäviin ja ansioihin puoluetoiminnassa. Merkkien hakeminen perustuu yhdistysten omaan aktiivisuuteen ja on totta ettei hakemisen aktiivisuus ole tasapuolista joka puolella Suomea.

Teknisesti on mahdollista luoda manuaalinen järjestelmä, jossa ilmoitetaan vuoden alussa minä vuonna liittyneille tulee kyseisenä vuonna täyteen minimivuodet. Arvio henkilön muista ansioista on tehtävä jatkossakin henkilötyönä eikä sitä voi ulkoistaa automaatiolle. Sen sijaan voidaan parantaa tiedotusta ja muistutuksia ansiomerkkien hakemisesta. Puoluehallitus esittää, että jatkossa yhdistyksiä muistutetaan ja opastetaan ansiomerkkien hakemisesta yhdistysviestinnän mukana vähintään neljä kertaa vuodessa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

152. Puolueen johtielimien noudatettava puoluekokouksen päätöksiä

Puotilan Kokoomus ry

Lahden puoluekokous 2014 hyväksyi koeäänestyksessä selkeällä ääntenemmistöllä aloitteet 196 (Ottawan sopimukseen liittyminen arvioitava uudelleen), 197 (Ottawan sopimuksen irtisanominen) ja 198 (Jalkaväkimiinat säilytettävä osana Suomen puolustusta). Tämä linjaus ei ole näkynyt mitenkään kokoomuksen politiikassa. Eduskuntavaaleissa 2015 perussuomalaiset oli ainoa eduskuntapuolue, joka ajoi jalkaväkimiinojen palauttamista puolustusvoimien keinovalikoimaan. Tämä kävi ilmi, kun muun muassa Reserviläinen-lehti kysyi ennen vaaleja puolueiden kantoja puolustuksen kehittämiseen.

On päivänselvää, että puoluekokouksen tulee olla korkein päättävä elin puolueessa, ja että kaikkien toimielimien tulee noudattaa sen päätöksiä niin henkilövalinnoissa kuin asiakysymyksissäkin. Jäsenistön ääntä on kuultava.

Edellä sanotun perusteella Puotilan kokoomus ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää edistämään kaikin käytettävissä olevin keinoin puoluekokouksen hyväksymiä aloitteita.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kansallinen Kokoomus rp:n sääntöjen mukaan ylintä päätösvaltaa käyttää puoluekokous. Puoluekokouksessa äänivaltaa käyttää sääntöjen mukaan määräytyvät puoluekokousedustajat, joiden tulee olla puolueen varsinaisten jäsenten henkilöjäseniä.

Puoluevaltuustolla on puoluekokousten väliaikana päätösvalta kaikissa puolueen asioissa paitsi puolueen sääntöjen muutosta, puolueen purkamista sekä puoluevaltuuston jäsenten vaalia koskevissa asioissa sekä muissa asioissa, jotka puolueen sääntöjen mukaan on määrätty puoluekokoukselle. Toimeenpanovalta on puoluehallituksella.

Sääntöjen mukaan puolueen tarkoituksena on toimia seuraaville pääperiaatteille rakentuvien, puolueen ohjelmissa täsmennettyjen pyrkimysten toteuttamiseksi: 1) Suomen itsenäisyyden turvaaminen ja kansojen välisen ymmärryksen lisääminen kansainvälistä oikeudenmukaisuutta sekä väkivallatonta vuorovaikutusta edistämällä, 2) isänmaahan kohdistuvan kiintymyksen ylläpitäminen ja vahvistaminen, 3) yksilökeskeisyyteen perustuvan, ihmisen aineellisesti ja sosiaalisesti turvattuun elämään tähtäävän sekä jokaisen ihmisen henkisen kasvun ja persoonallisuuden laajentamisen oikeutta kunnioittavan yhteiskunnallisen vakaumuksen edistäminen, 4) yksilöllisen mielipiteenilmaisun vapautteen, kansalaisten tasavertaiseen osallistumisoikeuteen, kansalaisten perusturvallisuuden takaamiseen ja yhteiskunnalliseen moniarvoisuuteen ja suvaitsevaisuuteen perustuvan kansanvaltaisen yhteiskuntajärjestelmän kehittäminen, 5) edellytysten luominen sellaiselle markkinatalouteen perustuvalla taloudellisella toiminnalla, joka edistää sosiaalista turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ekologisesti kestävää kehitystä maailmassa.

Sääntöjen mukaan oikeus aloitteiden tekemiseen puoluekokoukselle on puolueen varsinaisilla jäsenillä ja eduskuntaryhmällä. Puolueen varsinaisia jäseniä ovat: 1) rekisteröidyt paikallis- ja teemayhdistykset, 2) puolueen rekisteröidyt piirijärjestöt (piirijärjestö), 3) puolueen valtakunnalliset rekisteröidyt liitot (liitto), 4) puolueen valtakunnallisen liiton rekisteröidyt piirijärjestöt (liiton piirijärjestö) sekä 5) rekisteröidyt kunnallis- ja aluejärjestöt.

2000-luvun puoluekokouksille on jätetty yhteensä lähes 1400 aloitetta. Puoluekokoukselle jätettyjen aloitteiden määrä on vaihdellut n. 100-250 aloitteen välillä. Puoluekokous käsittelee puoluehallituksen esityksestä kaikki puoluekokousaloitteet, ja puoluekokous voi tarvittaessa siirtää kokouksessaan valitsemalleen puoluevaltuustolle käsiteltäväksi puoluekokouksessa käsittelemättä jäädyt aloitteet. Näin toimittiin viimeksi Rovaniemen puoluekokouksessa vuonna 2012.

Puoluehallitus toimii sääntöjen mukaisesti johtaessaan puolueen toimintaa puoluekokousten ja puoluevaltuuston päätösten mukaisesti. Puolueyhteisön kaikki toimijathan edustavat kokoomuslaisuutta omalle lähiympäristölleen ja edistävät siten kokoomuslaisen arvomaailman eteenpäin viemistä ja toteutumista yhteiskunnassamme.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

153. Puolustusmäärärahoja nostettava

Pohjanmaan Kokoomusnuoret

Suomen Puolustusvoimien tila on heikentynyt Kataisen hallituksen aikana tehtyjen muutosten takia. Edellisen hallituksen aikana puolustusvoimilta leikattiin valtiontalouden tasapainottamisen vuoksi 400 miljoonaa euroa, millä on ollut suuri vaikutus Suomen nykyiselle puolustuskyvylle.

Ukrainan tapahtumien ja eurooppalaisen yleisen turvallisuustilanteen heikennyttyä elämme tilanteessa, jossa puolustusvoimien tehtävät tulisi jälleen asettaa hallituksen kärkiprioriteeteiksi. Heikko ennaltaehkäisykyky, keskeneräiset materiaalihankinnat ja puutteellinen koulutus muodostuvat ongelmaksi, koska puolustusvoimat ei voi nykyisellään suoriutua tärkeimmistä tehtävistään tarpeeksi hyvällä tasolla.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää puolustusmäärärahojen nostamista puolustusvoimauudistusta edeltävälle tasolle eli niiden lisäämistä 400 miljoonalla eurolla. Kanervan työryhmän ansiosta puolustusvoimille annetaan 200 miljoonaa euroa tämän hallituskauden aikana. Kyseinen summa ei ole kuitenkaan riittävä, vaan puolustusvoimat on joutunut priorisoimaan ja sijoittamaan takaisin ohjatut varat materiaalihankintoihin, mikä on samaan aikaan vienyt varoja hallinto- ja koulutuskuluista. Suomeksi sanottuna: materiaalihankinnoista ei ole voitu tinkiä, joten

varusmiesten koulutukseen merkityistä rahoista on siirretty rahoitusta materiaalihankintoihin.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ymmärtää Suomen nykyisen taloudellisen tilanteen ja kestävyysvajeen, mutta ilman uskottavaa ja tehokasta puolustuslaitosta emme kykene koko maan puolustamiseen tai suoriutumaan nurkan takana siintävistä turvallisuuspoliittisista haasteista.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että tarvittava lisäys puolustusmäärärahoihin toteutuu tämän vaalikauden aikana täysimääräisesti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Uskottava puolustus on Suomen turvallisuuden paras tae ja puolustuksesta on huolehdittava kaikissa olosuhteissa. Viime vaalikaudella toteutetun puolustusvoimauudistuksen myötä puolustusvoimien määrärahoista leikattiin noin 10 prosenttia. Turvallisuusympäristö oli tuolloin hyvin erilainen kuin tänä päivänä, nykyisessä kiristyneessä ja aiempaa epävarmemmassa turvallisuustilanteessa on tärkeää, että määrärahoja on saatu taas kasvatettua.

Kokoomuksen ja nykyhallituksen arvovalinta oli, että lähes kaikille yhteiskunnan eri sektoreille ulotetuista leikkauksista huolimatta puolustusmäärärahoja korotettiin ja ne tulevat tulevina vuosinakin kasvamaan. Kokoomus ja hallitus tekivät myös arvovalinnan, että valtion velkaantuminen tulee taittaa ja saada hyvinvointi-Suomi takaisin kestäväälle pohjalle. Äärimmäisen tiukan taloudenpidon vuoksi puolustusmäärärahoja ei ole toistaiseksi voitu korottaa nyt päätettyä enempää, vaikka suuremmatkin lisäsatsaukset olisivat varmasti puolustuksen näkökulmasta perusteltuja, kuten aloitteentekijät toteavat.

Puolustusministeriön määrärahat kasvavat kevään 2016 hallituksen kehyspääätöksen mukaan vuosien 2016-2020 aikana 142 miljoonalla eurolla, runsaaseen 3 miljardiin euroon. Hallitusohjelman mukaisesti kehukset sisältävät puoluekokousaloitteen tekijöidenkin mainitseman ns. Kanervan parlamentaarisen työryhmän mukaisen puolustusbudjetin tasokorotuksen puolustusvoimien materiaalien suorituskykypuutteiden korjaamiseksi.

Kokoomus pitää tärkeänä, että puolustusvoimien strategiset suorituskyvyt myös meri- ja ilmapuolustuksen osalta säilytetään myös 2020-luvulla, mikä edellyttää merivoimien vanhenevan taistelualuskaluston korvaamista (ns. Laivue 2020 –hanke) ja ilmavoimien vanhenevan Hornet-kaluston korvaamista (ns. HX-hanke).

Laivue 2020 –hankkeen runsaan miljardin euron kulut ajoittuvat vuosille 2019-2024. HX-hankkeen osalta tietopyyntö potentiaalisille konevalmistajille lähetettiin huhtikuussa 2016, tarjouspyyntö on tarkoitus lähettää keväällä 2018 ja varsinainen

hankintapäätös suunnitellaan tehtäväksi vuonna 2021. Hornet-kaluston suorituskyvyn korvaaminen ei ole mahdollista nykyisen puolustusbudjettitason raameissa, vaan sitoutuminen HX-hankkeeseen tulee merkitsemään merkittävää korotusta puolustusmäärärahoihin.

Puolustusvoimien toimintamenoihin kohdistuvien kasvupaineiden vuoksi kehyspäätöksessä on siirretty määrärahoja puolustusmateriaalihankinnoista toimintamenoihin vuositasolla keskimäärin noin 100 milj. euroa. Materiaalihankintojen rinnalla on erityisesti lisääntyneen epävarmuuden leimaamassa turvallisuusympäristössä tärkeää huolehtia, että puolustusvoimilla on korkea toimintavalmius. Vuosina 2012–2014 toteutetun puolustusvoimaudistuksen jälkeen puolustusvoimat on pystynyt palauttamaan toiminnan tason (kertausharjoitukset, maastovuorokaudet, lentotunnit ja alusvuorokaudet) tasolle, jota uudistuksen mukaiset tehtävät ja suorituskykyiset joukot edellyttävät. Joukkojen valmiutta ei kuitenkaan ole mahdollista enää merkittävästi nykyisestä parantaa puolustusvoimien nykyrahoituksella.

Kesäkuussa 2016 eduskunnalle annettavan ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon jälkeen, keväeseen 2017 mennessä valmistuvassa puolustuselonteossa tullaan määrittelemään puolustuspoliittiset linjaukset puolustuskyvyn ylläpidolle, kehittämiselle ja käytölle. Selonteon myötä on mahdollisuus arvioida kokonaisvaltaisesti puolustusvoimien tulevia rahoitustarpeita. Kokoomus katsoo, että puolustusvoimien pidemmän aikavälin rahoituksen osalta on jatkossakin hyvä pyrkiä saavuttamaan mahdollisimman laaja yhteinen parlamentaarinen näkemys.

Kokoomus myös katsoo, että yhä tiiviimpi kansainvälinen yhteistyö EU-maiden, Ruotsin ja muiden pohjoismaiden sekä Naton kanssa tarjoaa puolustuksen saralla mahdollisuuksia yhteisiin vastauksiin kansallisten ratkaisujen rinnalla. Tältä osin puoluehallitus viittaa puoluekokouksessa hyväksyttävän ulko- ja turvallisuuspoliittisen kannanoton linjauksiin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous katsoisi edellä esitetyn riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

154. Päivittäistavarakaupan keskittyneisyyttä vapautettava terveemmälle kilpailulle

Vaasan Kokoomusnuoret ry

Suomen päivittäistavarakaupan markkinoita johtavat S-ryhmä (45,9 %) ja K-ryhmä (32,7 %) yhteensä noin 78,6 prosentin kokonaismarkkinaosuudella (2015). Kyseisiä prosenttilukuja voidaan pitää todella hurjina, sillä jo nyt keskittynyt kauppa ylläpitää korkeaa hintatasoa ja heikentää suomalaisten elintasoja. Me Vaasan Kokoomusnuoret näemme, että päivittäistavarakauppaa on vapautettava terveemmälle kilpailulle.

Kyseiset toimijat ovat ostaneet kilpailijansa pois markkinoilta pelkona, että heidän asemansa heikkenisi. Esimerkiksi K-ryhmä osti Tukon vuonna 1996 ja S-ryhmä hollantilaisen Spar-ketju vuonna 2004. Vastaavasti Suomen Lähikaupat siirtyvät nyt K-ryhmän omistukseen. Näin ollen näiden kahden kokonaismarkkinaosuus kasvaa lähes 90 prosenttiin.

Kuluttajan kannalta kaupan liika keskittyminen on riski, mutta vielä suurempi riski on maataloudelle ja elintarviketeollisuudelle. Kuluttajan riski painottuu kilpailun vähentymiseen ja esimerkiksi syrjäseuduilla oman lähikaupan tulevaisuuteen. Vaikka saksalaisen Lidlin tulo markkinoille on laskenut hintatasoa hieman ja saanut suuria kauppoja kehittämään lähikauppapalveluitaan, tämä ei kuitenkaan riitä.

Vaasan Kokoomusnuoret korostavat, että kuluttajan valinnanvapauden lisäksi kaupan liika keskittyminen karsii maatalouden mahdollisuuksia. Maatalous on pakotettu myymään tuotteitaan pienelle ostajaryhmälle, jolloin nämä kaksi suurta pystyvät mielivaltaisesti polkemaan tuottajahintoja. Tämä on jo nähty erilaisissa halpuutuskampanjoissa. Kaavoitettujen kauppapaikkoja kilpailutuskin on vähäistä, sillä S-ryhmä ja K-ryhmä pelaavat pienemmät toimijat ulos kilpailusta.

Pari vuotta sitten voimaan tulleella kilpailulain muutoksella haluttiin muun muassa lisätä kilpailua päivittäistavarakaupassa. Lakimuutoksen konkreettiset vaikutukset ovat kuitenkin jääneet vähäisiksi. Tarvitaan lainsäädäntöä tai pakollisten hyvien kauppatapojen käyttöönottoa sekä kauppa-asiamiestä valvomaan elintarviketun toimimista. Esimerkiksi Iso-Britannia on jo siirtynyt tähän malliin.

Edellä mainitun perusteella Vaasan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että päivittäistavarakaupan keskittyneisyyttä saadaan vapautettua terveemmälle kilpailulle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Päivittäistavarakaupan oligopoli on todellinen ongelma, jonka ratkaisemiseen tarvitaan laajaa keinovalikoimaa. Kilpailua voidaan lisätä esimerkiksi poistamalla markkinoille tulon esteitä. Esimerkkejä vaikuttavista toimista ovat kaavoituksen helpottaminen, normien purku ja jo toteutettu liikeaikalain kumoaminen.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä on jo viime vaalikaudella tehnyt avauksia kaupan kilpailua edistäviksi uudistuksiksi. Konkreettinen esimerkki on ehdotus kaupan suuryksikkösääntelyn laukaisevan pinta-alarajan korottaminen, jotta kauppakeskusten laajennusinvestoinnit eivät jäisi toteutumatta ainakaan tällaisen rajoituksen takia.

Jos markkinoille ei löydy uusia kotimaisia toimijoita, avoimessa taloudessa kilpailu tulee ulkomailta. Tätä ei kannata pelätä, vaan sitä kannattaa esimerkiksi näillä mainituilla toimenpiteillä helpottaa. Tehokkaammin toimiva kilpailu vähittäiskaupassa on koko kansantaloudelle hyväksi ja kannustaa myös kotimaisia toimijoita parempaan

suorituskuntoon. Myös suuret kotimaiset kaupan toimijat S-ryhmä ja Kesko ovat toivoneet kilpailua haittaavan sääntelyn keventämistä. Liian raskaasta sääntelystä on haittaa sekä nykyisille että potentiaalisille tuleville markkinatoimijoille. Kilpailun tehostamiseen tähtääviä uudistuksia Suomelle suosittavat myös monet kansainväliset talouspolitiikkaa arvioivat asiantuntijatahot kuten OECD ja EU:n komissio.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

155. Päivähoitomaksut tulonhankkimiskuluiksi

Sääksjärven Kokoomusnaiset ry

Alle kouluikäisillä lapsilla on lakisääteinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuksen ympärillä käydyssä keskustelussa on viime aikoina jäänyt vähemmälle huomiolle se tosiasia, että alle kouluikäisten lasten toimiva päivähoito on ensiarvoisen tärkeä vanhempien työssäkäynnin mahdollistaja. Pienten lasten molemmilla vanhemmilla tulee olla halutessaan mahdollisuus rakentaa työuraa, joka luo taloudellista ja sosiaalista turvaa sekä hyvinvointia. Heillä tulee olla aito mahdollisuus perhe-elämän ja työn yhdistämiseen. Varsinkin naisille pienten lasten vanhemmuuden ja työuran yhdistäminen on usein erittäin haastava yhtälö.

Julkisen talouden haasteet ovat tuoneet korotuspaineita kunnallisiin päivähoitomaksuihin. Lisäksi julkisen palvelun taksojen tulosidonnaisuus tekee kunnallisesta päivähoitosta kalliin varsinkin korkeasti koulutetuille vanhemmille, ja siten ohjaa helposti vähemmän ansaitsevan puolison perhevapaille eli työelämän ulkopuolelle. Perheille koituvat päivähoiton kustannukset ovat varsin korkeat riippumatta siitä, valitaanko yksityinen vai julkinen vaihtoehto.

Päivähoito on, paitsi varhaiskasvatuksen tarjoamista lapsille, myös välttämättömyys molempien vanhempien ehjien työurien mahdollistamiseksi. Sen vuoksi päivähoiton kustannukset tulee ymmärtää tulonhankkimiskustannuksina. Tästä seuraa loogisesti, että päivähoiton kustannukset tulisi huomioida tulonhankkimiskuluina verotuksessa, kuten esimerkiksi matkakulut asunnon ja työpaikan välillä tai työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut.

Edellä mainitun perusteella Sääksjärven Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että edellä mainitut päivähoiton kustannukset huomioidaan tulonhankkimiskuluina verolainsäädännössä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen politiikan ytimessä on työnteon kannustavuuden tukeminen ja työn vastaanottamista hankaloittavien kannustinloukkujen purkaminen. Varhaiskasvatuksen maksujen korotukset kiistatta syövät erityisesti pienituloisten perheiden työssäkäynnin

kannustimia. Varhaiskasvatuksen maksujen korotuksia on kuitenkin jouduttu monessa kunnassa tekemään osana julkisen talouden ja kuntatalouden sopeuttamista.

Tästä huolimatta päivähoito on edelleen erittäin voimakkaasti julkisesti subventoitu palvelu. Varhaiskasvatuksen maksut kattavat vain 16 % päivähoidosta julkiselle taloudelle aiheutuvista kustannuksista. Pääosin päivähoitopalvelut katetaan muiden julkisten palveluiden tapaan yhteisistä verovarosta.

Kokoomus tukee voimakkaasti tavoitetta julkisen talouden tasapainottamisesta ja velkaantumisen taittamisesta. Kokoomuksen ideologiaan ei kuulu holtiton taloudenpito, joka johtaa tulevien sukupolvien velkataakan kasvattamiseen. Siksi julkisen talouden tasapainon eteen tehdyt menoleikkaukset ja maksujen korotukset ovat isossa kuvassa perusteltuja.

Julkisen talouden näkökulmasta olisi hankalaa, mikäli varhaiskasvatuksen maksuja ensin korotetaan julkisten menojen vähentämiseksi ja toisaalla annettaisiin samoille maksuille verovähennysoikeus, joka puolestaan heikentäisi julkisen talouden tasapainoa. Tällaisessa mallissa toinen käsi ottaisi ja toinen antaisi.

Mielekkäämpi vaihtoehto on tietenkin mitoittaa korotus halutun suuruiseksi. Tätä puoltaa myös se, ettei varhaiskasvatuksen maksujen verovähennysoikeus sovi verojärjestelmän logiikkaan. Varhaiskasvatuksen maksut eivät liity tulonhankintaan, eikä niiden verovähennyskelpoisuutta voitaisi perustella sen enempää, kuin esimerkiksi sähkölaskun verovähennyskelpoisuutta tai esimerkiksi ruoka- tai vaatekulujen vähentämistä.

Ehdotus on myös vastoin tavoitetta sääntelyn- ja normien purkamisesta, sillä verovähennysoikeuden laajentaminen loisi uutta byrokratiaa. Kuntien pitäisi ryhtyä tekemään vuosi-ilmoituksia Verohallinnolle siitä, kuka on maksanut päivähoitomaksuja ja kuinka paljon. Lisätyötä tulisi kuntien lisäksi myös Verohallinnolle, sillä vähennysvaatimukset saattaisivat poiketa vuosi-ilmoituksista, jolloin asiaa jouduttaisiin verotuksen yhteydessä selvittämään. Hallinnollista lisätyötä tulisi viranomaisten lisäksi kansalaisille itselleen.

Lisäksi Kokoomuksen veropolitiikka perustuu keskeisesti tiiviin veropohjan ja matalien verokantojen tavoitteluun sekä verojärjestelmän yksinkertaistamiseen. Erialaisten verovähennysten lisäämisen tai laajentamisen sijaan Kokoomus ajaa laajoja veropohjia ja tätä vasten mahdollistuvat myös mahdollisimman matalat verokannat. Siksi verotuksen kautta ohjattavat tuet on pidettävä minimissään.

Mahdollista veronkevennysvaraa tulee vähennysten sijaan ohjata yleisesti työn verotuksen keventämiseen, mikä lisäisi kaikkien suomalaisten työssäkäynnin kannustimia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

156. Pääomatuloverotuksen progressio poistettava

Tapiolan Kokoomus ry

Pääomatuloverotus muuttui muutama vuosi sitten progressiiviseksi, ja ylemmän veroprosentin alarajaa on sen jälkeen laskettu merkittävästi. Raja on nyt jo niin alhaalla, että se johtaa verraten pienien myyntitulojen huomattavasti korkeampaan verotukseen kuin vastaavasta ansiotulosta maksettaisiin veroa.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta pääomatuloverotuksen progressio poistetaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa kannattaa tehdä työtä, yrittää, omistaa, investoida ja kehittää omaa osaamistaan. Ainoastaan työ, yrittäminen ja taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyminen mahdollistavat nykyisenkaltaisen hyvinvoinnin säilymisen myös tulevaisuudessa väestön ikääntyessä.

Tästä syystä Kokoomus uskoo siihen, ettei Suomi menesty työntekoa ja yrittäjyyttä liiaksi verottamalla, vaan päinvastoin kannustamalla ihmisiä tekemään lisää työtä ja yrityksiä kasvamaan ja työllistämään.

Pääministeri Kataisen hallituksen ohjelmassa päätettiin verotuksen sosiaalisen oikeudenmukaisuuden vahvistamiseksi ja veronmaksukyvyn huomioimiseksi nostaa pääomatulojen verokanta 30 %:iin ja muuttaa vero progressiiviseksi siten, että veron taso on 32 % pääomatulojen 50 000 euroa ylittäviltä osin. Pääomatuloveron progressiota on myöhemmin edelleen kiristetty siten, että pääomatulon vero on 30 % ja 30 000 euroa ylittävältä osalta se on 34 %. Pääomatuloveroa on osana julkisen talouden tasapainotustoimia kiristetty olennaisella tavalla.

Kokoomuksen tavoitteena on saada Suomeen kasvua, uusia työpaikkoja ja investointeja. Pääomatulojen kireä verotus heikentää suomalaisten yritysten edellytyksiä saada pääomaa investointeihin ja kasvuun. Pääomatuloveron keventäminen taas vahvistaisi kotimaista omistajuutta.

Suomen julkisen talouden tilanne on erittäin vaikea. Tällä ja edellisellä vaalikaudella hallitukset ovat joutuneet sopeuttamaan julkista taloutta jo karkeasti kymmenellä miljardilla eurolla. Tästä huolimatta julkinen talous velkaantuu edelleen raskaasti. Tästä syystä valtion on harjoitettava erittäin tiukkaa finanssipolitiikkaa, eikä varaa merkittäviin veronkevennyksiin tässä tilanteessa ole. Nykyinen hallitus on valtiovarainministeri Stubbin johdolla kuitenkin tehnyt veropolitiikkaa, jossa kokonaisveroaste ei nouse, työn ja yrittämisen verotusta kevennetään sekä työn ja yrittämisen verotusta kevennetään.

Julkisen talouden tiukka tilanne huomioiden on tärkeää, että niukka veronkevennysvara kohdistetaan siten, että se mahdollisimman paljon palvelee kasvua, työllisyyttä ja investointeja. Hallitus on ohjelmassaan sopinut, että vaalikauden aikana tehdään selvitys pääomatuloverotuksesta, omaisuuden verotuksesta sekä eri sijoitusmuotojen verokohtelusta. Pääomatuloveron arviointi on osa tätä selvitystä.

Kokoomus valtiovarainministeripuolueena tulee tämän selvityksen pohjalta puoltamaan sellaisia muutoksia pääomatulojen, omaisuuden ja sijoitusten verotukseen, joilla on kaikkein myönteisin vaikutus kasvuun ja työllisyyteen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

157. Pääsykokeista opintosuoritus

Porvoon Kokoomus ry

Porvoon Kokoomus esittää puoluekokoukselle, että korkeakoulujen pääsykokeet joihin sisältyy pääsykoekirjoja arvosteltaisiin siten, että niistä saisi arvosanan, opintopisteitä ja todistuksen kuten avoimessa korkeakoulussa. Nykyjärjestelmässä rankat pääsykoeopinnot ovat tutkinnon kannalta hukkaan heitettyä aikaa, jos siirtyykin opiskelemaan toiselle alalle. Suuri osa niistäkin hakijoista jotka eivät pääse sisään suorittaa kuitenkin kokeen hyvin ja olisi oikeutettu hyväksytyyn arvosanaan. Jos pääsykokeesta saisi opintosuorituksen, sen voisi hyödyntää toisella alalla tutkinnon vapaavalintaisissa opinnoissa, mikä nopeuttaisi valmistumisaikaa. Muutos voidaan toteuttaa joko lainsäädännöllä tai kannustamalla korkeakouluja kehittämään pääsykokeita tähän suuntaan. Pääsykokeitten maksuttomuus tulisi säilyttää, tarvittaessa itse todistuksesta voisi silti veloittaa maksun.

Edellä olevan perusteella Porvoon Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin, jotta korkeakoulujen pääsykokeista olisi mahdollista saada opintosuoritus.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Porvoon Kokoomus on esittänyt, että korkeakoulujen pääsykokeista tulisi saada opintosuoritus.

Puoluehallitus katsoo, että korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittäminen on tärkeää. Suomessa 80 % uusista ylioppilaista hakee jatko-opintoihin, mutta vain kolmannes tosiasiaassa jatkaa opintojaan ensimmäisenä vuonna. Jatko-opintojen ulkopuolelle ensimmäisenä vuonna jäävien toisen asteen päättävien osuus on kasvanut usean vuoden ajan. Osana jatko-opintoihin siirtymisen vaikeutumista on raskas valintakoemenettely, johon hakijan olisi valmistauduttava samanaikaisesti ylioppilastutkinnon suorittamisen kanssa.

Kokoomukselle tärkeä arvo on mahdollisuuksien tasa-arvo. Jokaiselle on taattava mahdollisuus päästä opiskelemaan omien kykyjensä mukaan taustasta riippumatta. Yhä vain vaativampien pääsykokeiden kehittäminen monilla aloilla on luonut oheen valmennuskurssibisneksen, mikä vaarantaa mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista. Tällaisten valmentautumista ja ulkolukua edellyttävien pääsykokeiden tarjoama lisäarvo opiskelijavalinnoissa on kyseenalainen. Useissa tapauksissa pääsykokeilla ei mitata erityistä soveltuvuutta opintoalalle, vaan ainoastaan tiedon pintapuolista omaksumista ja näiden sisältöjen toistamista. Pääsykoekysymykset saatetaan laatia niin vaikeiksi, että myöhemmin opintojen alkaessa yhtä vaikeita sisältöjä tulee vastaan vasta pitkän ajan kuluttua.

Puoluehallitus katsoo, että korkeakoulujen opiskelijavalintoja on kehitettävä niin, että pitkäkestoista valmentautumista vaativista pääsykokeista luovutaan ja ensisijaisesti käytetään valintakriteerinä korkeakoulukelpoisuuden antavan tutkinnon arvosanoja. Ulkoa opetellun tiedon mittaamisen sijaan olisi mitattava alalle soveltuvuutta ja motivaatiota. Puoluehallitus toteaa, että ylioppilastutkinnon hyväksytyä arvosanaa on mahdollista korottaa jo nyt ilman aikarajoja, ja korostaa, että on pidettävä huolta siitä, että alan vaihto, aikuisopiskelu ja ammatillisen koulutuksen väylä säilyvät avoimina.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on osana yliopistojen sopimusneuvotteluja edellyttänyt toimia opiskelijavalintojen kehittämiseksi. Valmentautumista vaativista pääsykokeista luopuminen ja valtakunnallinen ja alakohtainen yhteishaku ja yhteisvalinta ovat keskeisiä keinoja korkeakouluopintoihin siirtymisen vauhdittamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

158. Pääteiden nopeusrajoitukset kelin mukaan vaihtuviksi

Tapiolan Kokoomus ry

Suomessa on ollut käytössä talvinopeusrajoitusjärjestelmä useita vuosia. Alhaisempia nopeusrajoituksia perustellaan onnettomuusriskillä ja tienpidon kustannuksilla.

Nykytekniikka mahdollistaa kuitenkin joustavamman ja autoilijoiden paremmin hyväksymän tavan muuttaa rajoituksia kelin ja liikenteen määrän mukaan, jolloin rajoitus voisi olla nykyistä talvinopeutta alhaisempikin olosuhteiden niin vaatiessa. Usein keli on kuitenkin niin hyvä ja liikenne hiljaista että pääteiden talveksi alennetulle 80 tai 100 km/h nopeusrajoitukselle ei ole muuta perustetta kuin kalenterista katsottu ajankohta.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta pääteiden nopeusrajoitukset saadaan kelin mukaan vaihtuviksi ja nopeudet voidaan pääsääntöisesti pitää nykyistä korkeampina.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tapiolan Kokoomus esittää aloitteessaan sekä pääteiden nopeusrajoitusten vaihtumista kelin mukaan että tieliikennenopeuksien pääsääntöistä korottamista.

Tieliikenteen nopeusrajoituksia alennetaan vuosittain talven ja pimeän ajan takia. Liikennevirasto perustelee nopeusrajoitusten alentamista onnettomuusriskin pienentämisellä. Ilman alennettuja nopeusrajoituksia onnettomuusriski kohoaisi pimeällä kaksinkertaiseksi. Liukkaalla onnettomuusriski kohoaisi Liikenneviraston tietojen mukaan moninkertaiseksi verrattuna päivänvalossa ja sulalla kelillä ajamiseen.

Talvirajoitusten ansiosta vuosittain säästyy arviolta 8 ihmisen henki ja 36 ihmistä jää loukkaantumatta. Alennettuja nopeusrajoituksia voidaan perustella myös polttoaineen kulutuksen ja päästöjen laskemisella, tiepäälysteen hitaammalla kulumisella sekä rengasmelun pienenemisellä.

Vaihtuvia nopeusrajoituksia oli talvella 2016 käytössä muun muassa Turun, Tampereen, Kotkan ja Kuopion lähiseuduilla. Digitaaliset nopeusrajoitusnäytöt ovat viime vuosina yleistyneet, mutta ne ovat silti verrattain harvinaisia.

Kokoomus suhtautuu myönteisesti nopeusrajoitusten joustoihin esimerkiksi kelin ja liikenteen määrän perusteella. Tieliikenteen tulee olla mahdollisimman sujuvaa ja nopeusrajoitusten hyvin perusteltuja. Liikenteen digitalisaatio tuo mukanaan mahdollisuuksia joustavampaan ja toimivampaan tieliikenteeseen. Kokoomus suhtautuu myönteisesti tieliikenteen digitalisaation edistämiseen sekä nopeusrajoitusten joustavoittamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

159. Päätösvalta ydinvoimaloiden periaateluvista pois eduskunnalta

Helsingin Teknisten Kokoomus ry

Pariisin ilmastoneuvottelujen myötä on aiheellista kiinnittää huomiota siihen, miten julkinen sektori suhtautuu vähäpäästöisiin energiantuotantomuotoihin. Tarpeettomasta byrokratiasta on luovuttava, jotta voimme mahdollistaa suuremman vähäpäästöisten energiantuotantomuotojen osuuden kokonaistuotannosta. Vähäpäästöisistä energiantuotantomuodoista suurin byrokratian uhri on ydinvoima. Ydinenergiain pykälässä 15 mainitaan seuraavaa:

15 § Ilmoitus eduskunnalle ja eduskunnan päätös

Valtioneuvoston 11 §:n nojalla tekemä periaatepäätös, jossa ydinlaitoksen rakentamisen on katsottu olevan yhteiskunnan kokonaisedun mukaista, on

valtioneuvoston viipymättä annettava eduskunnan tarkastettavaksi. Eduskunta voi kumota periaatepäätöksen sellaisenaan tai päättää, että se jää sellaisenaan voimaan.

Ydinvoima kuuluu ympäristöystävällisimpiin energiantuotantomuotoihin.

Elinkaaritarkastelun perusteella ydinvoima on myös käytössä olevista energiantuotantomuodoista turvallisin.

Ydinvoiman käyttö jatkossakin on välttämätöntä, mikäli haluamme pienentää kasvihuonekaasupäästöjämme. IPCC:n erikoisraportista (SRREN) vuodelta 2011 käy selvästi ilmi, että energiantuotanto pelkästään uusiutuvalla energialla ei ole mahdollista. Ottaen huomioon ydinvoiman vähäpäästöisyyden ja turvallisuuden on järjenvastaista vaikeuttaa sen käyttöönottoa - varsinkin, kun Suomessa pidetään ydinvoimaloiden turvallisuudesta erinomaisesti huolta.

Vähentämällä byrokratiaa voidaan lisäksi houkutella yksityistä ydinvoimateollisuutta ja merkittäviä investointeja maahan. Pilottivoimalat ovat tärkeitä yrityksille. Mikäli yritykset kykenevät tuottamaan voimaloita, jotka vastaavat Suomen tiukkoja turvallisuusvaatimuksia, voivat ne myydä ydinvoimaloitaan helpommin ympäri maailmaa.

Edellä olevan perusteella Helsingin Teknisten Kokoomus ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että jatkossa eduskunnalla ei ole päätösvaltaa ydinlaitosten rakentamiseksi myönnettyille periaatepäätöksille.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Helsingin Teknisten Kokoomus esittää, että ydinvoimaloiden periaatepäätösten lopullinen päätösvalta siirrettäisiin eduskunnalta valtioneuvostolle. Suomessa on käytetty ydinvoimaa sähköntuotantoon vuodesta 1977. Tällä hetkellä voimaloita on käytössä neljä ja viides, Olkiluoto 3, on tarkoitus käynnistää 2018. Suomen kuudes ydinvoimala on suunnitteilla Pyhäjoen Hanhikiveen.

Kokoomuksen mielestä ilmastonmuutoksen torjunta on ensiarvoisen tärkeää. Sen tulee olla Suomen energiapolitiikan lähtökohta. Tärkeä tavoite on myös edullinen energia teollisuudelle ja kotitalouksille. Näistä syistä Kokoomus ei sulje pois ydinvoiman lisärakentamista tulevina vuosina. Ydinvoima on päästötöntä energiaa. Ydinvoimaloissa ei myöskään synny pienhiukkasia, typen oksideja ja rikkidioksidia, joista ilmansaasteiden aiheuttamat ennenaikaiset kuolemantapaukset pääosin aiheutuvat.

Ydinvoimaan liittyy kuitenkin vaativia, riskialttiita prosesseja, kuten häiriötilanteiden hallinta ja ydinjätteen loppusijoitus. Pienten todennäköisyyksien ja suurten kertavaikutusten kysymyksille on ominaista, ettei niihin liittyviä sivuvaikutuksia voida järkevästi kohtuullistaa hintaohjauksella ja riskiä kantaa joka tapauksessa koko

yhteiskunta. Mielessä täytyy kuitenkin pitää, että Suomessa ei ole koskaan ollut merkittävää ydinonnettomuutta.

On ymmärrettävää, että useimmat kansalaiset suhtautuvat ydinvoiman rakentamiseen erityisellä vakavuudella ja odottavat valtiolta tiukkaa ohjausta ydinvoimaan liittyvissä kysymyksissä. Ydinvoimaloilla on maamme suurimpina energiantuotantoyksikköinä myös strateginen vaikutus kotimaisten -ja tuontipolttoaineiden suhteeseen Suomen energijärjestelmässä.

Edellä mainituista syistä on perusteltua, että ydinvoima-alan ylin johto on ydinenergialaissa nimenomaisesti määrätty valtiolle. Lisäksi ydinvoiman turvallisuusvalvonta on perustellusti määrätty erilliselle Säteilyturvakeskukselle, joka on sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle kuuluvana virastona riippumaton energiapolitiikan tavoitteista. Tällä mallilla Suomi on menestyksekkäästi rakentanut kansainvälisessä vertailussa huipputasoa olevan ydinvoima-alan osaamisensa ja kykenee edelleen hallitusti lisäämään ydinvoiman käyttöä tilanteessa, jossa monissa muissa maissa toimitaan toiseen

On kuitenkin pidettävä mielessä, että ydinvoimateknologia on kehittyvä ala. Tulevaisuuden voimat voivat olla hyvin erilaisia verrattuna nykyisiin suuriin laitoksiin. Pariisin ilmasopimuksen myötä ilmastonmuutoksen vastainen taistelu tulee onneksi kiihtymään. Saastuttavista fossiilisista polttoaineista eroon pääseminen tulee edellyttämään myös ydinvoiman merkittävää lisärakentamista.

Suomen ilmasto- ja energiapoliittiset tavoitteet ovat hyvin kunnianhimoisia ja vaativat kaikkien keinojen hyödyntämistä. Ennen kaikkea energiapolitiikan kokonaisuuden suunnittelulle on aiempaa enemmän tarvetta. Valtioneuvostolla tulee tässä suunnittelussa olla kaikki työkalut käytössään. Nykyiset prosessit, joissa ydinvoimalaluvat käyvät läpi erittäin tarkat ympäristö- ja turvallisuustarkastukset riittää takaamaan ydinvoiman turvallisen käytön ilman eduskunnan erityiskäsittelyäkin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

160. Rakennusten terveys on asumisen terveyttä

Salpausselän Kokoomus ry

Rakennusten epäterveellisyys ja huono laatu eivät ole kerrostaloissa tilastollisesti lisääntyneet, mutta sisätilaongelmat ovat kouluissa ja päiväkodeissa entisestään yleistyneet.

Rakennuslain strategiset tavoitteet eivät ole muuttuneet, ja aloitteessamme vaaditaan niiden toteuttamista kaikilta osin. Turvallisuus ja ympäristöön sopivuus toteutuvat kohtuullisesti, terveellisyys ei. Asuinkerrostaloissa rakenteiden palonkeston, kantavuuden, lämmön- ja meluneristävyuden vaatimustaso ei oleellisesti poikkea kouluista ja päiväkodeista muutoin kuin ilmanvaihtotarpeiden osalta. Koululuokassa kulutetaan happea noin kymmenkertaisesti verrattuna samansuuruiseen asuntoon.

Alipaineinen ilmastointi höyrynsulkuineen ei ilmeisesti ole järkevää rakennuslain henkeä toteutettaessa. Käyttäjien mittavat terveysongelmat ja kustannukset näyttävät riistäytyneen yhteiskunnan hallinnasta. Syyt on selvitettävä ja on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.

Julkisrakennusten rakennuttamisvastuu on tilaajan. Päätäjän velvollisuus on hankkia hyvät asiantuntijat virkavastuullisiksi valmistelijoiksi. Näiden tehtävä on löytää pätevät suunnittelijat ja toteuttajat. Tilastotieteellinen ja puolueeton tutkimus on kaiken edellytys. Nämä kustannukset saadaan nopeasti takaisin kansantaloutemme tuottavuuskiertoon.

Edellä mainitun johdosta Salpausselän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää edistämään rakennuslain strategisten tavoitteiden toteutumista ja turvallisen, terveen rakennuskannan ylläpitoa. Samoin pyritään turvaamaan rakennusvalvontaa ja edesauttamaan viranomaisten riittävää resurssointia sekä asiantuntevaa toimintaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ympäristöpoliittisissa linjauksissaan Kokoomus on painottanut kosteus- ja homevaurioiden korjaamista ja ennaltaehkäisyä. Rakennusten terveellisyys onkin tavoite, jota Kokoomus on edistänyt voimakkaasti kuluneiden vuosien aikana.

Kokoomuslaisen ministerin johdolla lanseerattiin vuonna 2009 Kosteus- ja hometalkoot, joiden tavoitteena oli kosteus- ja homeongelmien vähentäminen niin terveyshaittojen kuin kansantaloudellisten menetysten osalta. Ohjelman yhteydessä on esimerkiksi tuotettu lukuisia sekä ammattilaisille että tavallisille kansalaisille suunnattuja oppaita, ohjeita ja muita aineistoja.

Tällä hetkellä työ jatkuu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla. Uutta rakennusterveysohjelmaa valmistellaan osana hallituksen terveyden edistämisen kärkihanketta. Projekti tuottaa lisää tietoa terveysvaikutuksista, selvittää ja ohjeistaa rakennusterveyskysymysten oikea-aikaista käsittelyä sekä viestii ja kouluttaa rakennusterveyteen liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Avainasemassa onkin juuri osaaminen, niin suunnittelussa, rakentamisessa, valvonnassa kuin rakennusten ylläpidossa. Kokoomus toimii aktiivisesti, jotta osaaminen kaikilla tasoilla kasvaisi ja jotta rakennusten kosteus- ja home-ongelmat saadaan vähenemään.

Kunta vastaa rakentamisen ohjauksesta ja valvonnasta alueellaan. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Keskeisessä asemassa ovat muun muassa juuri rakennuksen terveellisyyden ja turvallisuuden edistäminen.

Rakennusvalvonnan osaamisen ja resurssien varmistamiseksi on selvitetty rakennusvalvontojen kehittämistä suuremmiksi yksiköiksi. Asiantuntijaryhmän mukaan rakennusvalvontatoimen kokoamisella suuremmiksi yksiköiksi vahvistettaisiin rakennusvalvontatoimen asiantuntemusta, oikeusharkintaisten päätösten valmistelun riippumattomuutta ja yhtenäistä toimintatapaa.

Hallituksen linjauksessa maakunnille siirrettävistä tehtävistä 5.4.2016 todetaan, että maakunnan tehtäväksi siirretään rakennusvalvonta niissä tapauksissa, joissa maakunnan kaikki kunnat ovat yhteisellä sopimuksella päättäneet siirtää rakennusvalvonnan järjestämisen maakunnalle ja osoittaneet sille rahoituksen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

161. Raskaan liikenteen kabotaasisäädöksillä ei saa haitata suomalaista kuljetusliikennettä ja elinkeinoa

Joulukolmion Kokoomus ry

Kuljetusala on kuuden miljardin euron toimiala, joka työllistää välillisesti 100 000 henkeä. Pitkien etäisyyksien Lappi, jonka elinkeinot kuten matkailu, kaivostoiminta ja metsäteollisuus edellyttävät toimivia kuljetusmarkkinoita. Nyt on valmisteilla useita ehdotuksia, jotka ovat poistamassa kansallisesta lainsäädännöstämme kabotaasia koskevia rajoituksia. Tällöin ulkomaiset yrittäjät pääsevät entistä helpommin Suomen kuljetusmarkkinoille. Kabotaasi tarkoittaa maan sisäistä kuljetusta toiseen maahan rekisteröidyllä ajoneuvolla, esimerkiksi latvialaisella ajoneuvolla Suomessa. Esimerkiksi Tanska on jo ilmoittanut, että se ei salli heikennyksiä sikäläisten kuljetusyrittäjien asiaan. EU edellyttää, että kabotaasi on tilapäistä, mutta jättää määrittelemättä sekä tilapäisyyden että kuljetuksen käsitteen, mikä tulee heikentämään säädöksen valvontaa.

Uudistus hyödyttää ennen kaikkea rahdin ja kuljetuksen tilaajia, joilla jatkossa helpottuu mahdollisuus kilpailuttaa kuljetuksia. Kabotaasiliikenne ei tarjoa automaattisesti halvempia kuljetuksia liike-elämälle, sillä siinäkin tulisi hoitaa muut maksuveloitteet jotka lakiin on säädetty. Todellisuudessa kabotaasin valvonta on vaikeaa ja vaarana on, että suomalainen kuljetuselinkeino ja -yritykset joutuvat jälleen kerran muualta tulevien kuljetusyriytysten kanssa eriarvoiseen asemaan.

Harmaan talouden torjunnassa pyritään hyödyntämään tilaajavastuulakia, jolloin kuljetusten tilaajan tulisi vastata kuljetuksen kaikinpuolisesta oikeellisuudesta. Seuranta on vaikeaa ja pelkona on, että verotulot valuvat ulkomaille huolimatta siitä, että jatkossa vaadittaisiin esimerkiksi sähköisiä rahtiasiakirjoja tai muuten hyödynnettäisiin digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Suomen Kuljetus ja Logistiikka ry SKAL ilmoittaa kuljettajien ja kuljetusyriytysten maksavat omassa verotuksessaan 2,7 miljardia euroa veroja.

Edellä mainitun perusteella Joulukolmion Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että suomalainen kuljetuselinkeino voisi kilpailla samanarvoisena ulkomaalaisten yrittäjien kanssa, ja ettei Suomi lainsäädännöllään heikennä kuljetusyritysten asemaa suhteessa ulkomaalaisiin yrityksiin erityisesti kabotaasiliikenteen ollessa kyseessä. Lisäksi esitämme, että osana laajempaa yrittäjyyden tukemista kokoomus profiloituisi jatkossa aiempaa vahvemmin kuljetusyritysten puolestapuhujana.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joulukolmion Kokoomus ry esittää aloitteessaan, että suomalaisen kuljetuselinkeinin tulee voida kilpailla samanarvoisena ulkomaalaisten yrittäjien kanssa, ja ettei Suomi lainsäädännöllään heikennä kuljetusyritysten asemaa suhteessa ulkomaalaisiin yrityksiin erityisesti kabotaasiliikenteen ollessa kyseessä. Lisäksi yhdistys esittää, että osana laajempaa yrittäjyyden tukemista kokoomus profiloituisi jatkossa aiempaa vahvemmin kuljetusyritysten puolestapuhujana.

Tavaraliikenteen kabotaasi tarkoittaa valtion sisäistä kuljetusta vieraaseen maahan rekisteröidyllä ajoneuvolla. Kabotaasi on EU-säädösten nojalla sallittu tällä hetkellä EU- ja ETA-valtioiden ajoneuvoille. Suomessa kabotaasikuljetuksena pidetään nykyisten kansallisten määritelmien mukaan jokaista kuorman purkua. Lisäksi kabotaasia saa harjoittaa vain väliaikaisesti, mikä tarkoittaa enintään kymmentä kuljetusta kolmen kuukauden aikana samalla autolla.

Keskeinen ero Suomen määritelmien ja EU-säännösten välillä on se, kuinka kuljetetut kuormat lasketaan. Suomessa erilliseksi kuljetukseksi lasketaan myös se, kun osa kuormasta puretaan matkan varrella. EU ei erottele tällaisia osakuormia, vaan kuljetus lasketaan yhdeksi kuormaksi, vaikka sitä vietäisiin eri paikkoihin.

Komissio katsoo, ettei kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä annetun lain 6a §:n mukaisesti voida määritellä tarkemmin EU-asetuksen 1072/2009 2 artiklan 6-kohtaa siinä mikä on ”tilapäistä”. Komissio viittaa muilta aloilta olevaan oikeuskäytäntöön, jossa tilapäisyydelle on asetettu väljät rajat tai ei ollenkaan rajoja. Tilapäistä olisi komission mielestä sekin, että suorittaa jatkuvasti kolme kuljetusta viikoittain, jos ajoneuvo välillä poistuu maasta ja palaa kansainvälien kuljetuksen yhteydessä, eikä niin kuin mainitussa Suomen laissa: samalla ajoneuvolla enintään 10 kuljetusta kolmessa kuukaudessa.

Kabotaasin määrästä Suomessa on vaikea saada luotettavaa tietoa. Komission raportissa Suomessa tapahtuva kabotaasi on laskettu yhteen 16 muun jäsenvaltion kanssa, ja yhteensä niissä tapahtuu 3 % EU:n koko kabotaasista eli saman verran kuin yksinään Ruotsissa. Suomen tiukat säännökset asetuksen 1072/2009 soveltamisessa lienevät yhtenä tekijänä vähäiseen kabotaasiin Suomen alueella.

Pääosa Suomen kabotaasista tapahtunee kuitenkin direktiivin 92/106/ETY nojalla satamista ja satamiin, johon muutos ei vaikuttaisi. Suomen omat määritelmät rajoittavat kabotaasia verrattuna muiden jäsenvaltioiden käytäntöihin. Niiden poistaminen lisännee kabotaasikuljetuksia Suomessa. Näille kuljetuksille tyypillisen harmaan talouden, lähinnä kuljettajakustannuksiin liittyvän, voisi olettaa sen vuoksi lisääntyvän. Kuljetusyrityksellä on oikeus suorittaa kuljetus kabotaasina ja lain 32 §:n kielto tehdä sopimusta kuljetusyrityksen kanssa jos tilaaja tietää, ettei kuljetuksen suorittajalla ole tarkoitus täyttää lakisääteisiä velvollisuuksiaan työnantajana, auttaa harmaan talouden estämisessä.

Kabotaasikuljetusten määrän lisääntymisestä on vaikeaa tehdä tarkkaa arviota. Koska Suomi on syrjässä EU:n kansainvälisten maantiekuljetusten valtavirrasta, saattaa olla, että määrä ei nouse kovin paljon nykyisestä. Harmaan talouden määrä riippuu puolestaan suuresti valvonnan voimavaroista.

Euroopan komissio pitää Suomen nykyistä kabotaasin määritelmää ja väliaikaisuuden vaatimusta EU:n säännösten vastaisena ja aikoo haastaa Suomen EU:n tuomioistuimeen, jos Suomi ei muuta säännöksiä. Jos komissio katsoo, ettei asianomainen jäsenvaltio ole toteuttanut tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavia toimenpiteitä, komissio voi saattaa asian tuomioistuimen käsiteltäväksi varattuaan ensin tälle valtiolle tilaisuuden esittää huomautuksensa. Komissio ilmoittaa samalla sen olosuhteisiin nähden soveltuvaksi katsomansa kiinteämääräisen hyvityksen tai uhkasakon määrän, joka tämän jäsenvaltion olisi sen käsityksen mukaan suoritettava. Jos tuomioistuin toteaa, että jäsenvaltio, jota asia koskee, ei ole noudattanut sen tuomiota, se voi määrätä jäsenvaltion suorittamaan kiinteämääräisen hyvityksen tai uhkasakon.

Kuljetusyritysten puolesta puhumiseen liittyy monia tekijöitä. Yritysten kustannuskilpailukyvyyn parantaminen, liikenneverkon kehittäminen, kireän normituksen purkaminen ovat hyviä esimerkkejä kuljetusyrityksiä helpottavista toimista. Kokoomus kannattaa reilua kuljetusalan kilpailua sekä yritysten kilpailukyvyyn parantamista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

162. Raskaussyrjinnän sanktiointia tehostettava

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry

Tilastokeskuksen väestönmuutostilastojen mukaan Suomessa syntyi vuonna 2014 noin 57 200 lasta. Suomalainen nainen synnyttää keskimäärin enää 1,71 lasta, kun luku oli vielä 1,87 vuonna 2010. Syntyvyys on ollut vuodesta 1969 lähtien alle väestön uusiutumistason, joka on 2,1 lasta naista kohden. Mikäli kehitys jatkuu samanlaisena, Suomessa saavutetaan historiamme alhaisimmat syntyvyysluvut muutaman vuoden sisällä.

Matala syntyvyys on erityisen haitallista heikon taloudellisen huoltosuhtemme vuoksi jo nyt. Vuoden 2011 väestöennusteen mukaan, mikäli työllisyys pysyy ennallaan, huoltosuhde uhkaa nousta vuoteen 2030 siten, että vain 39 prosenttia väestöstämme käy töissä. Loput 61 prosenttia väestöstä on työvoiman ulkopuolella.

Erytisesti korkeasti koulutetut naiset siirtävät lasten hankintaa sinne saakka, kunnes heidän työmarkkina-asemansa on vakiintunut. Määräaikaiset työsuhteet ja epävarma työllisyystilanne laskevat lapsilukuaamme.

Hedelmällisessä iässä olevien naisten työmarkkina-asema on samanikäistä miestä heikompi. Tasa-arvovaltuutettu on todennut, että syrjintä raskauden tai perhevapaiden perusteella on Suomessa kesto-ongelma. Raskaussyrjintää esiintyy niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla. Vaikka tasa-arvolaki on työnantajalle varsin ankara, raskaussyrjintätapaukset ovat olleet vuosien ajan kasvussa. Syrjityksi joutuneet naiset uskaltavat harvoin hakea oikeutta asialleen. Moni pelkää leimautumista ja vaikeuksia työllistyä tulevaisuudessa.

Perhevapaakustannusten kertakorvaaminen on askel oikeaan suuntaan naisten työmarkkina-aseman parantamiseksi. Se ei kuitenkaan riitä parantamaan naisten asemaa kaikissa tapauksissa, sillä naisten syrjintä työmarkkinoilla saattaa liittyä raskauden ja synnytyksen lisäksi perhevapaiden pituuteen tai jo perustettuun perheeseen. On myös huomattava, että myös perheelliset miehet joutuvat työelämässä yhä enemmän tasa-arvolain vastaisen syrjinnän kohteeksi, mitä enemmän he käyttävät heille kuuluvia perhevapaita.

Edellä mainitun perusteella Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että se poliittisessa viestinnässään tuo esille raskaussyrjinnän yleisyyttä ja korostaa niitä ongelmia, joita syrjintä aiheuttaa yhteiskunnalle pitkällä tähtäimellä. Lisäksi Jyväskylän Kokoomusnaiset ry esittää, että puoluekokous hyväksyessään tämän aloitteen velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että lakimuutosten kautta sanktioita syrjinnästä kovennetaan ja sanktiot kohdistetaan suoraan henkilöihin, jotka syrjintäratkaisun ovat tehneet.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen vuonna 2006 hyväksytyn periaateohjelman mukaisesti:
"Tavoitteenamme on ihmisten välinen tasa-arvo. Sukupuolten, sukupolvien ja vähemmistöjen tasa-arvon tulee toteutua niin palveluissa, työelämässä, hallinnossa kuin lähiyhteisöissäkin. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon vaalimisen periaatteet tulee siirtää myös seuraaville sukupolville."

Kokoomuksen puoluehallitus pitää tärkeänä, että raskauden tai perheellisuuden perusteella syrjiminen on tasa-arvolaisissa yksiselitteisesti kielletty Suomessa. Ongelma

ilmenee edelleen työpaikoilla. Syrjimisen todellista laajuutta on vaikea todentaa, sillä monet tapaukset eivät nouse esille. Työ- ja elinkeinoministeriön Työsyryjinnän seuranta Suomessa 2014 -raportin mukaan perheellisyteen ja raskauteen perustuva syrjintä työpaikoilla on ollut laskussa 1990-luvun lopulta alkaen. Tutkimuksen osallistuneista 4 % vuonna 2014 ja 7 % vuonna 1997 on havainnut raskauteen tai perheellisyteen perustuvaa syrjintää.

Raskauden tai perheellisyden perusteella syrjiminen on ongelma, johon tärkeä keino puuttua ja muuttaa asenteita on Jyväskylän Kokoomusnaisten esittämä asian esillä pitäminen viestinnässä. Äidit ja isät ovat arvokkaita työntekijöitä eikä raskauden tai vanhemmuuden takia saa syrjiä. Aloitteen innoittama ministeriryhmä ja eduskuntaryhmä ovat jo tarttuneet aiheeseen. Kokoomuslaiset ministerit ja kansanedustajat esittivät "Tehdään työelämästä parempi äideille" -kampanjassa kukin omia toimenpiteitään työelämän kehittämisestä paremmaksi äideille. Esille nostettiin varapuhemies Paula Risikon toimesta raskaussyrjintään puuttuminen. Muita aloitteita kampanjassa koskivat muun muassa vanhempainvapaan ja kotihoidon tuen kehittämisestä, nimettömiä rekrytointeja, etätyön mahdollisuuksien parantamista, samapalkkaisuuden edistämistä sekä isien kannustamista vanhempainvapaan käyttöön.

Työsopimuslaissa säädetään raskaana olevan ja perhevapaita käyttävän työntekijän erityisestä irtisanomissuojasta. Tämän vuoksi työsopimuslaissa säädetään, että työnantaja ei saa irtisanoa työsopimusta työntekijän raskauden johdosta eikä sillä perusteella, että tämä käyttää oikeuttaan perhevapaaseen. Raskaana olevan ja perhevapaita käyttävän työntekijän erityissuojaa vahvistaa vielä säännös, jonka mukaan irtisanomisen katsotaan näissä tapauksissa johtuneen työntekijän raskaudesta tai perhevapaan käyttämisestä, ellei työnantaja voi osoittaa sen johtuneen muusta seikasta.

Työntekijän irtisanomisen katsotaan johtuneen raskaudesta tai perhevapaan käytöstä, jos työnantaja ei voi osoittaa sen johtuneen muusta seikasta. Sanktiona maksettava vähintään 3 kk:n tai enintään 24 kk:n palkka. Tämä on erityisesti pienelle työnantajalle jo erittäin kova rangaistus ja pelotteena riittävän oikeudenmukainen. Lisäksi sanktioiden koventaminen ei auta keskeiseen ongelmaan, kun syrjinnän kohteeksi joutuneet eivät tuo työelämässä kohtaamiaan ongelmia esille.

Raskaussyrjintään on puututtava Kokoomuksen puoluehallituksen mielestä myös esimerkiksi perhevapaiden tasaisemmalla jaolla, edistämällä työelämän tasa-arvoa sekä kannustamalla työntekijöitä ja -hakijoita tuomaan nykyistä paremmin esille työelämässä kohtamansa syrjinnän.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

163. Risto Rydin muistolle liputuspäivä

Tampereen Kansalliset Nuoret ry

Itsenäinen Suomi pääsee hienoon sadan vuoden ikään ensi vuoden lopulla. Suomea ja suomalaisten arvoja on koeteltu moneen otteeseen tänä aikana muun muassa sisällissodassa, talvisodassa, jatkosodassa ja kylmän sodan aikaisen poliittisen paineen alla. Lukuisia merkittäviä suomalaisia on muistettu monin tavoin, mutta yksi merkittävimmistä Suomen vapauden ja länsimaisten arvojen puolustajana toimineista henkilöistä on jäänyt vailla ansaitsemaansa kansallista kunnioitusta – tämä henkilö on presidentti Risto Ryti.

Tänä vuonna 25. lokakuuta presidentti Rydin kuolemasta tulee kuusikymmentä vuotta täyteen. Risto Rydin uhraukset ja toimet puolustivat kokoomuslaisillekin tärkeitä perusarvoja kuten vapautta, kotia, uskontoa ja isänmaata.

Edellä mainitun perusteella Tampereen Kansalliset Nuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Risto Rydille myönnettäisiin oma liputuspäivä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomen lipusta säädetyn lain mukaan jokaisella on oikeus liputtaa kansallislipulla. Kyse on kaikille kansalaisille kuuluvasta oikeudesta. Suomessa on kuusi virallista liputuspäivää: Kalevalan päivä, Vappu, äitienpäivä, puolustusvoimien lippujuhlan päivä, juhannuspäivä ja itsenäisyyspäivä. Virallisia liputuspäiviä ovat myös päivät, jolloin Suomessa toimitetaan valtiolliset vaalit, kunnallisvaalit, Euroopan parlamentin edustajien vaalit tai neuvoa-antava kansanäänestys. Virallinen liputuspäivä on myös päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu toimeensa.

Muita liputuspäiviä on vuosittain kolmetoista ja ne on merkitty Helsingin yliopiston toimittamaan valtiokalenteriin. Muut liputuspäivät ovat J.L. Runebergin päivä, Minna Canthin päivä, Mikael Agricolan päivä, kansallinen veteraanipäivä, Eurooppa-päivä, J.V. Snellmanin päivä, Eino Leinon päivä, Aleksis Kiven päivä, Yhdistyneiden Kansakuntien päivä, svenska dagen, isänpäivä ja Jean Sibeliuksen päivä.

Suomen entinen tasavallan presidentti Risto Ryti oli suomalainen suurmies. Toisen maailmansodan aikana Ryti johti Suomea siten, että isänmaamme vältti sekä miehityksen että diktatuurin. Kesällä 1944 Ryti otti täyden mieskohtaisen vastuun, jotta Suomi saisi Saksasta sotilaallista apua ja elintarvikkeita, joita Suomi välttämättä tarvitsi kyetäkseen torjumaan Neuvostoliiton yritykset valloittaa koko Suomi. Rytin kirje Ribbentropille oli Mannerheimin sanoin ”kansalaisurotyö”, jonka pyrkimys oli kaikin mahdollisin keinoin estää Neuvostoliiton miehitys.

Ryti allekirjoitti Ribbentrop-kirjeen tietoisena sen seurauksista. Vuonna 1946 Ryti tuomittiin sotasyllisyysoikeudenkäynnissä. Valtiotieteen tohtori Jukka Tarkan mukaan valtaosa suomalaisista piti sotasyllisyyksymyksen ratkaisua kohtuuttomana vääryytenä. Max Jakobsonin mukaan taas sotasyllisyysoikeudenkäynnissä ei ollut kysymys historiallisesta totuudesta, vaan se oli poliittinen sotakorvaus Neuvostoliitolle.

Sisäministeriö käsittelee valtioneuvoston ohjesäännön mukaisesti Suomen lippua ja Suomen vaakunaa koskevat asiat. Sisäministeriö voi antaa suosituksia yleisestä liputuksesta sekä antaa määräyksiä valtion virastojen ja laitoksien liputuksesta. Helsingin yliopiston almanakkatoimisto kirjaa Suomen kalenteriin viralliset liputusasetuksessa mainitut päivät sekä muut liputuspäivät. Muita liputuspäiviä ovat ns. vakiintuneet liputuspäivät sekä ne päivä, jona sisäministeriö on useana vuonna suositellut liputusta. Sisäministeriö voisi näin määrätä Risto Rydin kunniaksi valtion virastojen ja laitoksien liputuksen sekä tehdä asiaa koskevan suosituksen almanakkatoimistolle. Jokainen suomalainen voi jo nyt vaikkapa liputtamalla kunnioittaa Risto Rydin muistoa ja saavutuksia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

164. Ryhmäkannеоikeuden laajentaminen

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Suomen laki tuntee nykyisin ryhmäkanteen ”Laki kuluttajavirastosta annetun lain muuttamisesta”, mutta viimeaikaiset tapahtumat mm. sähköverkkoyhtiö Carunan tapauksessa ovat osoittaneet, ettei suomalainen ryhmäkannеоikeus ole siviilioikeudellisena kanteena tarpeeksi kattava.

Nykyinen laki koskee ainoastaan kuluttaja-asiamiehen vireille panemaa ryhmäkannetta. Nykymuodossa kyse on niin sanotusta opt-in-tyyppisestä julkisesta ryhmäkanteesta, jossa yksittäinen kansalainen voi osallistua ryhmäkanteeseen, jonka kuluttaja-asiamies on pannut vireille.

Suomen laki ei siis tunne tilanteita, missä ryhmäkanteen voisi tehdä joku muu kuin edellä mainittu taho. Laajentamalla kannеоikeutta erityisesti yksityishenkilöt saisivat tästä lakimuutoksen laajentamisesta selkeää etua: kaikki kanteen nostaneet saavat yhtenäisen päätöksen ajamalleen asialle.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että ryhmäkannеоikeuteen liittyvää lainsäädäntöä laajennetaan niin, että ryhmäkanteen voisivat jatkossa tehdä niin yksityishenkilöt yhdessä tai järjestöt järjestöryhmäkanteina. Lainmuutoksen toteutuessa kokoomuksen eduskuntaryhmä tuo julki laajennuksen mahdollisia haittanäkökulmia (ryhmäkanteen

väärinkäytökset, jotka lamaannuttavat oikeuslaitoksen) ja edistää rationaalisten ja viime kädessä oikeudenmukaisten lakinormien syntyä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ryhmäkannetta koskeva lainsäädäntö on Suomessa ollut voimassa vuodesta 2007. Ryhmäkanneoikeus on Suomessa vain kuluttaja-asiamiehellä. Ryhmäkannetta voidaan käyttää kuluttajan ja elinkeinonharjoittajan välisiin riitoihin silloin, kun useilla henkilöillä on samaa vastaajaa vastaan vaatimuksia, jotka perustuvat samoihin tai samankaltaisiin seikkoihin ja asian käsittely ryhmäkanteena on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon ryhmän koko, asiassa esitettävien vaatimusten sisältö ja asiassa esitettävä todistelu.

Aloitteessa on ehdotettu ryhmäkanneoikeuden laajentamista yksityishenkilöille ja kuluttajien yhteistyöjärjestöille. Perusteena tähän esitetään väite, että nykyinen ryhmäkanneoikeus ei olisi riittävän kattava. Tätä ei perustella tarkemmin, lähinnä viitataan viime keväänä keskustelua herättäneeseen Caruna Oy:n ja sen asiakkaiden välisistä sopimusehdoista käytyyn keskusteluun.

Puoluehallitus ymmärtää aloitteentekijän huolen siitä, että jokaisella tulee olla varallisuuden estämättä oikeus saada asiansa käsitellyksi riippumattomassa tuomioistuimessa. Puoluehallitus kuitenkin toteaa, että kaikkia asioita ei ole tarkoituksenmukaista viedä tuomioistuimeen. Ryhmäkanneoikeuden merkittävä laajentaminen nykyisestä, kun nykyinen järjestelmä on ollut voimassa alle 10 vuotta, ei olisi tarkoituksenmukaista. Yhtään ryhmäkannetta ei ole puoluehallituksen tietojen mukaan nostettu, vaan kaikki asiat on ratkaistu ennen asian viemistä tuomioistuimeen.

Merkittävin ero ryhmäkannelain mukaisen ryhmäkanteen ja normaalin oikeudenkäyntimenettelyn mukaisen kanteen välillä on se, että lähtökohtaisesti ryhmäkanteeseen osallistuja ei vastaa oikeudenkäyntikuluista. Tarkoituksenmukaista on pyrkiä välttämään asioiden viemistä tuomioistuimiin, silloin kun asioiden saattaminen sinne asti ei ole tarkoituksenmukaista. Riita-asiat tulee pyrkiä ratkaisemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kuluttajien suojaksi rakennettu kuluttajaneuvontajärjestelmä ja suositusluonteinen kuluttajariitalautakunta ovat keinoja, joilla pyritään ratkaisemaan asioita ennen tuomioistuinmenettelyä.

Puoluehallitus katsoo, että oikeudenkäyntiin pääsemisen ei tule olla täysin rajoittamaton oikeus riita-asioissa. Riita-asian oikeuteen viemisessä tulee olla myös kuluriski, jotta vältetään perusteettomien oikeusprosessien aloittamista. Puoluehallitus toteaa, että kuluriskittömän ryhmäkanteen laajentaminen voisi aikaansaada kannustimen nostaa perusteettomia oikeusriitoja. Puoluehallitus katsoo, että voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa aloitteen tekijän oletettavasti tarkoittamien isomman ihmisryhmän nostamien kanteiden nostamisen jo nyt, mikäli kanteen tekijät ovat valmiita kantamaan kuluriskin. Tämän vuoksi puoluehallitus ei pidä perusteltuna esitettyä ryhmäkannelain laajentamista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

165. Samppanjat ruokakauppoihin

Joensuun Kokoomusnuoret ry

Koskaan ei voi tietää, milloin tilanne vaatii samppanjaa. Joensuun Kokoomusnuorten mielestä samppanjaa tulisi saada ruokakaupoista kellon ympäri. Suomen tulisi noudattaa eurooppalaista mallia ja mahdollistaa samppanjoiden myynti ruokakaupoissa. On kuluttajan edun mukaista, että tuotteita ei myydä valtion monopolin kautta. Kilpailun avaaminen näiden tuotteiden osalta laskisi hintoja, ja samalla toisi lisää verotuloja vähentyneen alkoholin matkustajatuonnin myötä. Alaikäisten alkoholinkäyttö on vähentynyt viimeisen 15 vuoden aikana, joten uudistuksella tuskin olisi radikaaleja muutoksia alkoholinkulutukseen. Aikuiset saavat juotavansa jo nyt Alkosta, jolla on edelleen asema vahvojen juomien ja erityistuotteiden myyjänä. Muuttamalla myyntikulttuuria vastaamaan paremmin eurooppalaista mallia voimme muuttaa alkoholin käyttöön liittyviä asenteita terveemmiksi.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että lainsäädäntötyö samppanjan myyntiin ruokakaupoista kaikkina vuorokauden aikoina sekä mukaan myynti ravintoloista sallittaisiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUSESITYS:

Alkoholilain kokonaisuudistus on käynnissä, ja sen yhtenä keskeisenä tavoitteena on liiallisten normien purkaminen ja sääntelyn järkevöittäminen vastaamaan nykyajan vaatimuksia. Vastuullisena puolueena Kokoomus haluaa ylläpitää myös perusteltuja rajoituksia, jotka tähtäävät haittojen vähentämiseen ja lieveilmiöiden ennaltaehkäisyyn.

Toisaalta Kokoomus haluaa edesauttaa kotimaisten elinkeinon menestyksen mahdollisuuksia ja vastuullisen, sosiaalisessa ympäristössä tapahtuvan, sivistyneen alkoholinkäytön korostamista humalahakuisen ja häiriötä aiheuttavan juopottelun sijaan. Tästä syystä Kokoomus on kannattanut erityisesti ravintola-alaa koskevia helpotuksia. Myös muiden elinkeinon tarpeita on kuitenkin kuunneltava, koska Suomessa alkoholisääntely on hyvin tiukkaa myös kaupan ja juomavalmistuksen aloilla. Näillä aloilla hallitut vapautukset edesauttaisivat kasvua ja työllisyyttä, ja tiukassa taloustilanteessa kaikki uudet työpaikat ovat tarpeen.

Joensuun kokoomusnuoret esittää laajoja vapautuksia myyntiaikoihin ja -paikkoihin, mutta aloitteessa halutaan rajata nämä vapautukset vain samppanjaan. Vain yhtä tuotetta koskeva näin merkittävä vapautus olisi kaikella todennäköisyydellä niin vakavasti kilpailua vääristävä uudistus, että sen toteuttaminen tällaisenaan olisi mitään ilmeisimmin EU-oikeudellisesti mahdotonta. Tällä kaudella Kokoomus on hallituksessa ja eduskunnassa ajanut esimerkiksi päivittäistavarakaupassa myytävien juomien

vahvuusrajan nostamista, jotta laajaan jakelutiehen saataisiin nykyistä helpommin esimerkiksi pienpanimoiden laatuoluot. Johonkin tiettyyn tuoteryhmään kohdistaminen asettaisi kuitenkin nämä tuotteet niin selkeällä tavalla muita parempaan asemaan, ettei toteuttamiskelpoista mallia käytännössä ole mahdollista tehdä.

Käytännössä selkein, tehokkain ja kilpailuneutraaliteetin kannalta ongelmattomin tie on vahvuusrajan nostaminen yleisesti. Rajaamalla puolueen maltillisen vapautuslinjan koskemaan vain samppanjoita puoluekokous tekisi esimerkiksi kotimaisten pientoimijoiden toimintamahdollisuuksien vahvistamisen hyvin vaikeaksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

166. Satamat valmisteltavat laajamittaista robotisaatiota ja automatisaatiota varten

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

The Wall Street Journal käsitteli isosti satamarobotiikkaa Yhdysvalloissa Los Angelesin ja Long Beachin satamissa maaliskuun lopulla. Artikkeleissa todettiin suurten rahtilaivojen aiheuttavan aiempaa suuremman tarpeen rahtia käsitteleville roboteille. Lisäksi robottien aiheuttama tuottavuuden ja luotettavuuden kasvu sekä samanaikainen työkustannusten aleneminen on kriittinen satamien kyvyssä selvittää kasvavista vaihtovolyyeista ja suurista rahtilaivoista. Analyytikot arvioivat teknologian vähentävän laivojen aikaa satamassa ja nostavan tuottavuutta jopa 30 prosentilla. Myös Rotterdamin satama Alankomaissa ja Sydneyn satama Australiassa ovat pitkälle robotisoituja ja automatisoituja. Suomestakin löytyy kokemusta satamien automatisoinnista ja robotisoinnista. Esimerkiksi Cargotecilla on Tampereella satama-automaation testausalusta.

Vähemmän yllättäen satamien ahtaajat lakkoilleet ja väittäneet, ettei teknologian käyttöönotolle ole taloudellisia perusteita, mitä voi odottaa myös Suomessa tapahtuvan. Ahtaajien lakkopäivän kustannusarviot vaihtelevat miljoonista yli sataan miljoonaan. Investoimalla nyt satamien infrastruktuuriin, Suomi voi säästää pitkässä juoksussa miljardeja.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että satamien infrastruktuuriin, robotisaatioon ja automatisaatioon tehdään tarvittavat investoinnit.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää aloitteessaan tarvittavien investointien tekemistä satamien infrastruktuuriin, robotisaatioon ja automatisaatioon.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen laatijoiden ajatuksiin teknologian kehityksen merkityksestä satamien tuottavuuden kasvulle sekä huoleen laittomien satamalakkojen aiheuttamista kustannuksista kansantaloudelle.

Vuonna 2016 tehdyn Liikenneviraston tutkimuksen mukaan vuosina 2011–2015 Suomen satamiin tehtiin investointeja yhteensä 437 miljoonan euron arvosta eli keskimäärin 87 miljoonaa euroa vuosittain. Satamanpitäjien investointikohteista suurimmaksi nousivat laiturit. Toiseksi eniten investoidaan yhteenlaskettuna lastinkäsittelylaitteisiin ja kolmanneksi eniten kenttiin, katuihin ja kunnallistekniikkaan.

Suomen satamiin on tämän kyselytutkimuksen perusteella suunnitteilla vuosille 2016–2020 investointeja yhteensä 602,2 miljoonan euron arvosta. Vuosittaiseksi keskiarvoluvuksi muodostuu 120,4 miljoonaa euroa. Suunniteltujen investointien kokonaismäärä on 165 miljoonaa euroa suurempi kuin vuosien 2011–2015 aikana toteutettujen investointien yhteissumma.

Tulevat investointisuunnitelmat kohdistuvat erityisesti laitureihin sekä väyliin ja satama-altaisiin, mitkä liittyvät usein kiinteästi toisiinsa. Seuraavaksi eniten investointeja kohdistuu rakennuksiin ja lastinkäsittelylaitteisiin. Satamaoperaattorien tekemistä investoinneista kaksi kolmasosaa on kohdistunut lastinkäsittelylaitteisiin, mikä onkin perinteisesti operaattorien suurin investointikohde. Suunnitelluista investoinneista kolme neljäsosaa on kohdistumassa lastinkäsittelylaitteisiin. Tulevat investoinnit tulevat siis jo nyt edistämään merkittävästi automatisaatiota ja robotisaatiota.

Suomessa osakeyhtiöinä toimivien yleisten satamien omistus painottuu kunnalliseen omistukseen. Tämä asettaa kuntapäätäjät keskeiseen rooliin koko Suomen satamaverkon hallinnollisen rakenteen kehittämisessä. Puoluehallitus katsoo, että keinoja satamien robotisaation ja automatisaation edistämiseksi tulee jatkossa etsiä ja vahvistaa nykyistä paremmin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

167. Seutupolitiikka nostettava aluepolitiikan rinnalle

Savonlinnan Kokoomusnaiset ry

Tämän päivän ja tulevaisuuden kokoomuslaisten arvojen tulee tukea kaikkia paikkakuntia- ja alueita tasa-arvoisesti. Nyt vallalla oleva keskittämispolitiikka suosii suuria kasvukeskuksia, jotka eivät ole tutkimustenkaan mukaan pystyneet säteilemään kasvua ja elinvoimaisuutta laajempaan ympäristöönsä siinä määrin kuin aikaisemmin on oletettu.

Vallalla oleva keskittämispolitiikka on johtanut pienten ja keskisuurien kaupunkien ja kuntien kurjistumiseen ja elinvoimaisuuden menettämiseen. Julkisen hallinnon eri

aloilta tulevat säästötavoitteet kasaantuvat samoille alueille, kaupunkeihin ja kuntiin. Kasautuminen rapauttaa alueen elinvoimaisuuden perusteet, tuhoaa tulevaisuutta vahvistavan kehittämistoiminnan ja heikentää kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta.

Suomen perustuslaki korostaa ihmisten yhdenvertaisuutta ja oikeutta työhön, joita myös julkisen vallan on edistettävä. Oikeus työhön ja toimeentuloon ei ole vain työttömyyden tai sen uhkan hoitamista, vaan sen tulisi olla myös ennaltaehkäisevää toimintaa, joka konkretisoituisi tasa-arvoisen, oikeudenmukaisen alue- ja seutupolitiikan toimenpiteiden välityksellä.

Nykyinen keskittämispolitiikka on heikentänyt useiden pienten ja keskisuurien kuntien, kaupunkien ja myös kansalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon. Yleisenä käytäntönä on ollut, että julkinen valta ja yritykset tekevät päätöksensä itsenäisesti kuuntelematta päätöksen kohteena olevia tahoja tai kansalaisia.

Jotta kansalaisten yhdenvertaisuus ja oikeudenmukaisuus toteutuisivat, tulee myös seutupolitiikka ottaa sekä valtakunnallisen että kokoomuksen poliittisen toiminnan keskiöön.

Edellä mainitun perusteella Savonlinnan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta toimimaan niin, että kokoomuksen periaateohjelmassa nostetaan aluepolitiikan rinnalle myös seutupolitiikka. Lisäksi kasvukeskusten korostamisen sijaan kehittämisen painopistettä on siirrettävä nykyistä tasapuolisempaan eri alueiden ja seutukuntien elinvoimaisuuden säilyttämiseen ja niiden edelleen kehittämiseen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Savonlinnan Kokoomusnaiset esittävät seutupolitiikan nostamista aluepolitiikan rinnalle ja kehittämisen painopisteen siirtämistä nykyistä tasapuolisemmin kasvukeskuksista eri alueiden ja seutukuntien kehittämiseen.

Vuoden 2013 alusta manner-Suomessa oli 67 seutukuntaa sekä Ahvenanmaalla kolme. Seutukunnat on muodostettu toiminnallisin perustein eli kuntien väliseen yhteistyöhön sekä työssäkäyntiin perustuen. Seutukunnat ovat joko kaupunkiseutuja, muutaman pienemmän kaupunkikeskuksen ja niitä ympäröivän maaseudun muodostamia kokonaisuuksia tai maaseutumaisten kuntien muodostamia kokonaisuuksia. Jokaisen kunnan tulee kuulua johonkin seutukuntaan ja saman seutukunnan kuntien tulee kuulua samaan maakuntaan.

Seutukunnat on määritelty työ- ja elinkeinoministeriön aluepoliittisen tukialuejaon perusalueiksi. Työ- ja elinkeinoministeriö vahvistaa vuosittain seutukuntajakoon mahdollisesti tulevat muutokset.

Kokoomus ei aja keskittämistä tai hajauttamista erityisin politiikkatoimin. Kokoomuslainen alue- ja kaupunkipolitiikka lähtee alueiden omaehtoisesta kehitymisestä ja sen vapauttamisesta. Loppujen lopuksi on kyse ihmisten omista valinnoista ja yritysten sopeutumisesta näihin valintoihin. Poliittikkatoimia täytyy tarkastella tapauskohtaisesti niiden tarkoituksenmukaisuuden perusteella. Joskus on yhteiskunnan edun mukaista tukea esimerkiksi luonnollista kaupungistumiskehitystä esimerkiksi liikennehankkeilla, joskus tasoittaa sen vaikutuksia muuttotappioalueilla. Eheä yhdyskuntarakenne on ympäristö-, asunto-, ilmasto-, liikenne- ja kasvupoliittisesti perusteltu tavoite.

Usein monilla politiikkatoimilla on kuitenkin merkittäviä aluevaikutuksia. Tällaisiin kuuluvat esimerkiksi korkeakouluyksikköjen tai puolustusvoimien toimipaikkojen sijainnit. Näissä Kokoomus näkee, että ratkaisut tulee tehdä ennen kaikkea tarkoituksenmukaisesti, ei aluepoliittisin perustein. Esimerkiksi koulutuspoliittisten näkökulmien tulee ratkaista korkeakouluihin liittyvät päätökset ja puolustuspoliittisten näkökulmien kasarmien sijaintiin liittyvät. Tietenkin myös aluevaikutukset tulee ottaa huomioon. Hallitus kuuleekin alueellistamisen koordinaatioryhmää ennen jokaista valtionhallinnon toimipaikkapäätöstä.

Hallituksen linjauksen - johon Kokoomus on sitoutunut - mukaan kunnat ovat jatkossakin *paikallisen osallistumisen, demokratian, sivistyksen ja elinvoiman yhteisöjä, jotka hoitavat asukkaiden päättämiä itsehallintotehtäviä (yleinen toimiala) ja laissa säädettyjä paikallisia tehtäviä. Kunnat vastaavat jatkossakin nykyisen lainsäädännön periaatteiden mukaisesti työllisyyden hoidosta ja edistämisestä. Kunnalla on edelleen vastuu seuraavista: osaamisen ja sivistyksen edistäminen, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, liikunta-, kulttuuri- ja muut vapaa-ajan palvelut, nuorisotoimi, paikallinen elinkeinopolitiikka, maankäyttö, rakentaminen ja kaupunkisuunnittelu.* Näin ollen myös seutukuntien kehittäminen perustuu kuntien väliseen yhteistyöhön. Valtiolla on lukuisia työkaluja, kuten MAL-sopimukset ja äkillisen rakennemuutoksen tuki, joilla seutukuntien kuntien väliseen yhteistyöhön voidaan kannustaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

168. Sijaissyntyys sallittava Suomessa

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Joka vuosi Suomessa syntyy noin 15 tyttöä, joilta puuttuu synnynnäisesti kohtu. Tämän lisäksi Suomessa on naisia, jotka ovat menettäneet kohtunsa sairauden, synnytyksen tai onnettomuuden takia. Kohdun menettäminen tai ilman sitä syntyminen on valtava tragedia niin naiselle henkilökohtaisesti kuin myös lasta toivovalle pariskunnalle. Joillekin kohduttomille naisille ja sitä kautta pariskunnille sijaissyntyys on ainut mahdollinen tapa saada lapsia.

Sijaissynnytys on lapsettomuushoito, joka auttaa paria saamaan oman biologisen lapsen silloin, kun lapsettomuuden syy on toimivan kohdun puuttuminen. Koeputkihedelmöitys-sijaissynnytyshoito tarkoittaa, että parin omista sukusoluista kehittynyt alkio siirretään sijaissynnyttäjän kohtuun ja sijaissynnyttäjä kantaa ja synnyttää lapsen. Lapsi luovutetaan biologisille vanhemmille synnytyksen jälkeen ja juridisesti luovutus hoidetaan adoption kautta.

Sijaissynnytys lapsettomuushoidon muotona oli Suomessa mahdollista vielä ennen hedelmöityshoitolaain voimaantuloa vuonna 2007. Sijaissynnytyjärjestelyt kuitenkin kiellettiin tuolloin, koska katsottiin, että järjestelyyn liittyy eettisiä ja käytännön ongelmia. Tämä siitä huolimatta, että vuosina 1991-2006 Suomessa tehtiin arviolta noin 20 onnistunutta sijaissynnytyshoitoa, joista kokemukset olivat pääosin hyviä.

Ennen lakimuutosta sijaissynnytyshoitoa tarvitseva pari järjesti itse sijaissynnyttäjän, joka useimmissa tapauksissa oli läheinen sukulainen tai parin läheinen ystävä. Sijaissynnyttäjä otti osaa hoitoon omasta vapaasta halustaan auttaa lapsetonta paria eikä hänelle maksettu palkkiota. Biologiset vanhemmat saivat lapsensa pian syntymän jälkeen ja sijaissynnyttäjät olivat tyytyväisiä sekä ylpeitä siitä, että olivat pystyneet auttamaan vanhempia saamaan oman biologisen lapsen.

Vuoden 2007 lakimuutoksen jälkeen suomalaispariskunnat ovat joutuneet hakeutumaan kaupallisiin sijaissynnytyshoitoihin ulkomaille. Näissä olosuhteissa suomalaisparit ovat joutuneet usein pettymään, sillä ulkomailla järjestetyt hoidot ovat olleet kalliita, epävarmoja, vaikeita järjestellä juridisesti sekä eettisesti ongelmallisia. Sijaissynnytyksen kieltäminen Suomessa on näin ollen johtanut tilanteeseen, jossa laillisen ja maksuttoman hoidon sijaan lapsettomat parit ovat joutuneet tukemaan kaupallista sijaissynnytystä lapsihaaveidensa toteuttamiseksi.

Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta (ETENE) antoi vuonna 2011 sijaissynnytysten sallimista puoltavan lausunnon. ETENEn mukaan sijaissynnytykset voitaisiin sallia silloin, jos lasten oikeudet suojataan, sijaissynnytykseen osallistuvien aikuisten oikeudet turvataan sekä sijaissynnytykset ovat ei-kaupallisia ja luvanvaraisia.

Edellä olevan perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää ryhtymään toimenpiteisiin lääketieteellisiin syihin perustuvan ei-kaupallisen, luvanvaraisen ja sijaissynnyttäjän vapaaehtoiseen auttamishaluun perustuvan sijaissynnytyksen laillistamiseksi Suomessa, mikä mahdollistaisi kohduttomuudesta kärsiville pareille lastensaannin turvallisella, laillisella ja ihmisoikeuksia kunnioittavalla tavalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Naisten Liitto esittää aloitteessaan lääketieteellisiin syihin perustuvan ei-kaupallisen, luvanvaraisen ja sijaissynnyttäjän vapaaehtoiseen auttamishaluun

perustuvan sijaissynnytyksen laillistamiseksi Suomessa, mikä mahdollistaisi kohduttomuudesta kärsiville pareille lastensaannin turvallisella, laillisella ja ihmisoikeuksia kunnioittavalla tavalla. Kokoomuksen Naisten Liitto esitti samansisältöisen aloitteen myös vuoden 2014 puoluekokouksessa. Tuolloin puoluekokous hyväksyi aloitteen yksimielisesti. Sijaissynnytyksen salliminen ei kuitenkaan ole tämän jälkeen konkreettisesti edennyt.

Kuten aloitteen tekijätkin toteavat, oli sijaissynnytys sallittua ennen vuotta 2007, ja lainmuutos on johtanut siihen, että lapsettomuudesta kärsivät parit ovat sijaissynnytyksen toteuttamiseksi joutuneet tukemaan ulkomaalaisia kaupallisia tahoja.

Kataisen hallituksen aikana on selvitettiin sijaissynnytyksen edellytyksiä sekä käytäntöjä muissa Pohjoismaissa. Valmistelu ei ole kuitenkaan johtanut muuhun kuin tiedotuksen lisäämiseen sijaissynnytykseen liittyvistä juridisista kysymyksistä ja mahdollisista ongelmatilanteista niille suomalaispareille, jotka harkitsevat sijaissynnytyksjärjestelyjä ulkomailla.

Oikeusministeriö julkaisi vuonna 2012 asiasta arviomuistion, jossa esitettiin erilaisia sääntelyvaihtoehtoja sijaissynnytykskysymykseen. Niitä olivat nykyisen täyskiellon jatkaminen, sijaissynnytysten rajoitettu salliminen sekä sijaissynnytysten rajoitukseton salliminen.

Merkittävä osa arviomuistiota kommentoineista lausunnonantajista ei asettunut selkeästi minkään esitetyn sääntelyvaihtoehdon kannalle, mutta suuri osa suhtautui myönteisesti sijaissynnyttämisen rajoitettuun sallimiseen. Moni lausunnonantaja katsoi silti, että ennen päätöksentekoa sijaissynnytyksistä tulisi olla saatavilla enemmän tutkimustietoa, tai asiassa tulisi seurata kansainvälistä kehitystä pidempään.

Ehdotus sijaissynnytysten sallimisesta rajatusti on saanut tukea erityisesti terveydenhuollon toimijoilta. Esimerkiksi Suomen lääkäriliitto on katsonut, että sijaissynnytyksen käyttäminen voi olla eettisesti hyväksyttävää tarkkaan säännellyissä ja rajatuissa tilanteissa, kun naiselta puuttuu oma, toimiva kohtu. Myös muun muassa Suomen psykologiliitto, Suomen kättilöliitto ja Suomen gynekologiyhdistys ovat olleet rajatun sallimisen kannalla, samoin sosiaali- ja terveysministeriö.

Aloitteen tekijät viittaavat Sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan (ETENE) vuonna 2011 antamaan sijaissynnytysten sallimista puoltavaan lausuntoon. Myös puoluehallitus katsoo, että sijaissynnytykset voitaisiin sallia silloin, jos lasten oikeudet suojataan, sijaissynnytykseen osallistuvien aikuisten oikeudet turvataan sekä sijaissynnytykset ovat ei-kaupallisia ja luvanvaraisia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

169. Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvattava

Tammisalon Kokoomus ry

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhteydessä lähivuosina toteutetaan myös pelastustoimen uudistus. Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy vuonna 2019 yliopistollista keskussairaalaan ylläpitäviin maakuntiin. Pelastuslaitoksia on siis jatkossa viisi.. Pelastustoimea hoitavat tällä hetkellä lakisääteisesti kunnat, jotka ovat perustaneet 22 alueellista pelastuslaitosta.

Suomessa on 709 sopimuspalokuntaa, joilla on 13 400 hälytyskelpoista sopimuspalokuntalaista. He muodostavat Suomen suurimman pelastushenkilöstön ryhmän. Sopimuspalokuntalaiset ovat mukana noin 60 %:ssa vuotuisista pelastustoimen hälytystehtävistä. Päivittäin Suomessa on noin 170 hälytystehtävää, joissa sopimuspalokuntalaiset ovat mukana. Suomen pinta-alasta noin 90 %:n alueella sopimuspalokunnat huolehtivat pelastustehtävistä. Tällä alueella asuu noin 46 % suomalaisista. Muualla isoimmista kaupungeissa sopimuspalokunnat toimivat ensisijaisesti ammattipalokuntien tukena ja reservinä laajojen tai päällekkäisten tilanteiden varalta.

Sopimuspalokunnat ovat merkittävä turvallisuustekijä ja kustannustehokas tapa hoitaa osaa maamme pelastustoimea. Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset (mm. koulutus, rahoitus, kalusto) on jatkossakin turvattava.

Edellä mainitun perusteella Tammisalon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaa ja ministeriryhmää toimimaan siten, että sopimuspalokuntien toimintaedellytykset turvataan pelastustoimen uudistuksen yhteydessä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloite ottaa kantaa erittäin tärkeään kokonaisuuteen. Sopimuspalokunnat ovat erittäin tärkeä osa pelastustointia. Sopimuspalokuntajärjestelmän takia pelastustoimella on hyvä toimintavalmius verrattuna mihin tahansa muuhun viranomaiseen. Tämä on vahvuus, josta on pyrittävä pitämään kiinni.

Sisäministeriössä valmistelussa olevassa pelastustoimen uudistushankkeessa tullaan perustamaan oma alatyöryhmä, joka tulee käsittelemään sopimuspalokunta-asioita. Tässä alatyöryhmässä on tarkoitus mm. selvittää sopimuspalokuntien ja henkilökohtaisten sopimuksien nykytila (volyymi, kustannukset, maantieteellinen kattavuus) sekä luoda yhteinen prosessi sopimusten alueittaiseksi yhtenäistämiseksi. Lisäksi sisäministeriössä on suunniteltu, että kullekin viidelle alueelle perustettaisiin alueelliset ryhmät käsittelemään sopimuspalokunta-asioita. Nämä ryhmät olisivat kiinteässä yhteydessä valtakunnalliseen ryhmään asioiden etenemisen osalta sekä tiedonkulun varmistamiseksi..

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteena ei ole sopimuspalokuntien volyymin vähentäminen, vaan se antaa mahdollisuuden jopa aktivoida sopimuspalokuntien käyttöä nykyisestä. Tämä olisikin erittäin tärkeää.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

170. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin monituottajamalli turvaamaan yrittäjien toimintaedellytykset

Tapiolan Kokoomus ry

Monella sosiaali- ja terveydenhuollon alalla kasvatetaan julkista palveluntuotantoa kilpailuttamalla alan yrittäjiä. Esimerkiksi monet sairaanhoitopiirit sopivat sairaankuljetuksen ja ensihoidon pelastuslaitoksen tuotettavaksi ilman kilpailutusta. Loppulaskun maksavat kunnat, pystymättä kuitenkaan suoraan vaikuttamaan palveluntuottajan valintaan. Yrittäjiltä ja paikallisilta työnantajilta viedään toimintaedellytykset palvelutuotannon kustannusten samalla kasvaessa ja laadun kärsiessä.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta sote-alueilla varmistetaan monituottajamalli ja tasapuolinen kilpailutus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluille.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen puoluehallitus pitää monituottajamallia ja tasapuolista kilpailutusta tärkeänä. Sairaankuljetuksessa ja ensihoidossa Kokoomuksen puoluehallitus kannattaa monituottajamallia ja työskentelee sen eteen.

Sosiaali- ja terveystalouteen liittyen Kokoomus totesi vuonna 2015 laatimassaan strategisessa hallitusohjelmassa tavoitteekseen: "Lisätään ihmisten mahdollisuuksia valinnanvapauten hyvinvointipalveluissa tuloluokkaan ja yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta." Lisäksi Kokoomus asetti mallille tavoitteeksi: "Toteutetaan terveydenhuollossa valinnanvapausmalli, jossa perusterveydenhuollon rahoitusosuus kulkee ihmisen valitsemalle palveluntuottajalle. Sama rahoitusosuus, joka tulee esimerkiksi kunnan terveyskeskukselle, maksetaan kunkin asiakkaan itse valitsemalle, hyväksytylle palveluntuottajalle."

Valinnanvapaus on ihmisen kokoinen ja rinnakkainen menettely kilpailutukselle. Valinnanvapaus mahdollistaa ihmisen oman valinnan ja vahvistaa itsemääräämisoikeutta sekä palveluiden räätälöinnin palveluiden käyttäjän tarpeista lähteväksi. Valinnanvapauden tavoitteena on muuttaa järjestelmäkeskeinen sosiaali- ja terveydenhuoltomme ihmiskeskeiseksi ja tuoda sote-palveluihin uusia innovaatioita. Tämä ei onnistu ilman yksityistä ja kolmatta sektoria eli monituottajamallia sote-palveluissa. Monituottajamalli johtaa innovaatioiden ja kokeilujen mahdollistamiseen.

Sote-palveluihin liittyvissä kilpailutuksissa (ei valinnanvapauden piirissä olevat palvelut) tulee palvelut Kokoomuksen puoluehallituksen mielestä kilpailuttaa siten, että tarjota voivat myös pienet tuottajat.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

171. Sosiaali- ja terveydenhuollon sääntelyä selkeytettävä ja vähennettävä

Keski-Suomen Kokoomusnaiset ry

Maassa on menossa norminpurkutalkoot ja suuri sote-uudistus. Viimeaikaisissa lakivalmisteluissa kuntien vastuuta sosiaali- ja terveystalvivaluista on kuitenkin koko ajan lisätty, esimerkkinä vaikkapa päivystysasetus ja sosiaalihuoltolaki, jotka ovat tuoneet kunnille uusia velvoitteita. Suunnan tulisi olla toisenlainen.

Lainsäädäntö myös normittaa liian pikkutarkasti päätöksentekoa. Hyvä esimerkki hyvin pikkutarkasta säätelystä on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetus, jossa sentilleen säädetään asiakasmaksujen katoista.

Lainsäädäntö on myös hajanaista. Esimerkiksi vanhusten elämää koskevia asioita ohjataan 18 eri lailla. Tällöin on selvää, että tavallinen kansalainen ei mitenkään pysty hallitsemaan omaa elämäänsä, sillä kuka meistä tuntee riittävästi lainsäädäntöä? Näin oman elämämme hallinta siirtyy pikku hiljaa erilaisille asiantuntijoille ja virkamiehille.

Sote-uudistuksen julkinen keskustelu painottuu rakenteisiin. Rakenteita tärkeämpää olisi aloittaa perusteellinen perkaustyö sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä ja pohtia, mistä todella on tarpeen säätää lailla ja/tai asetuksella ja mistä ei.

Edellä esitetyn perusteella Keski-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää ryhtymään toimenpiteisiin sosiaali- ja terveydenhuollon sääntelyn selkeyttämiseksi ja normien ja velvoitteiden vähentämiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Keski-Suomen Kokoomusnaisten aloitteen perustelut heijastelevat hyvää kokoomuslaista sääntelypolitiikan linjaa, joka korostaa käytännön työtä tekevien asiantuntijoiden omaa harkintakykyä ja mahdollisuuksia löytää ja kehittää paikallisesti toimivia ratkaisuja. On totta, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on huomattava määrä hyvin pikkutarkkoihin yksityiskohtiin menevää sääntelyä, josta osa tulee laista ja asetuksista, osa alemmanasteisista määräyksistä, suosituksista ja ohjeista.

Sääntelyn keventäminen ei ole itsetarkoituksellista, eikä sääntelyn määrä sinänsä ole automaattisesti ongelma. Hyvällä sääntelyllä pystytään ylläpitämään ja parantamaan toiminnan laatua, pitämään kustannuksia kurissa ja turvaamaan keskeisten yhteiskunnallisten arvojen toteutumista. Kuitenkin jatkuvasti havaitaan, että jokin

säädös tai määräys aiheuttaa kohtuuttomia hankaluuksia, hidastaa ja kuormittaa työntekoa estää innovatiivisten ratkaisujen käyttöönottoa. Tällaisten normien korjaamisen on oltava jatkuvaa ja systemaattista. Myös uuden sääntelyn laatua on parannettava, ja esimerkkinä tästä on vaikutusarviointien kehittäminen lainvalmistelussa. Tähän tarpeeseen vastaa Kokoomuksen ajama lainsäädännön arviointineuvosto, joka on juuri perustettu. Sen tehtävänä auttaa nykyistä paremmin ennakoimaan lakimuutosten vaikutuksia ja ehkäisemään ei-toivottuja seurauksia jo ennalta.

Kokoomus on johdonmukaisesti toteuttanut hallituksessa tätä linjaa ja vaikuttanut normitaakan vähentämiseksi. Tämä linja on järkevä ja perusteltu, eikä sitä ole syytä muuttaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

172. Språkstatistiken bör utvecklas

Porvoon Kokoomus - Samlingspartiet i Borgå

Samlingspartiet i Borgå föreslår en lagändring, där Befolkningsregistret skulle upprätthålla en populationsstatistik, där man för varje invånare registrerar inte bara ett officiellt modersmål, såsom man gör idag, utan även sekundära modersmål. Det subjektiva valet av sekundära modersmål skulle inte nödvändigtvis medföra individen nya rättigheter eller skyldigheter, utan skulle primärt bara användas i samhällsplaneringen. Senare kunde lagstiftningen dock kunna anpassas enligt dessa nya data, t.ex. när det gäller språk vid dagvård, skola, rättegångar osv.

Därtill skulle man ålägga Statistikcentralen en regelbunden sampelundersökning av språkfärdigheterna, där även andra språk än modersmålen skulle ingå. (Idag utgår Statistikcentralen bara av de populationsdata som den får av Befolkningsregistret).

Nyttan med en sådan lag vore, att en bättre statistik över människornas verkliga språkvanor och språkkunskaper är nödvändig när man gör språkpolitiska beslut. Det system vi har idag ger en missvisande bild av befolkningens språkidentitet och språkfärdigheter: De som är två- eller flerspråkiga blir registrerade bara på ett språk, mer eller mindre på måfå. Och ingen vet de olika språkens riktiga utbredning eller befolkningens språkfördelning, varken regionalt eller nationellt. Det ingår i Befolkningsregistrets och Statistikcentralens mandater att producera sann och relevant samhällsdata.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Samlingspartiet i Borgå vill ha en lagändring som möjliggör registrering av sekundära modersmål i Befolkningsregistret. Partistyrelsen håller med om att det är viktigt att ha relevant samhällsdata. Samtidigt ska nyttan av sådan statistik vägas mot ökade utgifter.

Enligt grundlagen har Finland två nationalspråk, finska och svenska. Var och en har rätt att använda sitt eget språk hos domstol och myndigheter, och dessa har skyldighet att trygga båda språkgruppernas kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder.

Den officiella språkstatistiken har en avgörande betydelse när den språkliga statusen för en kommun och en regional myndighet ska bestämmas. Vidare är informationen viktig vid planering och dimensionering av bl.a. antalet dagvårdsplatser, elevplatser i skolor samt hälsovårdsservice och social service.

Som motionären påpekar, så ger denna registrering emellertid inte exakt information om medborgarnas språkliga färdigheter. Föräldrarna uppger barnets modersmål i samband med namngivningen. Det är lätt att enligt behov ändra den formella språktillhörigheten på magistratens webbtjänst. När modersmålet inte är finska eller svenska ska myndigheternas kontaktspråk (finska eller svenska) anges. Det här bestäms inte av individens faktiska språkkunskaper, utan utgår från individens eget val. Sålunda registrerar myndigheterna inte språktillhörighet på måfå, så som motionären antyder.

Myndigheterna ska kommunicera med individen på det språk som har antecknats i befolkningsdatasystemet. Men det språk som man har uppgett binder inte individen. T.ex. vid domstolarna har en medborgare rätt att använda antingen finska eller svenska, oberoende av formell språktillhörighet. Föräldrar har dessutom rätt att välja finsk- eller svenskspråkig dagvård och skola oberoende av sitt eget eller barnets registrerade språk i en tvåspråkig kommun.

Eftersom individerna följaktligen kan välja det språk de önskar använda, kan språkdata endast ha riktgivande betydelse vid dimensioneringen och planeringen av språklig service. Därför frågar sig partistyrelsen vilket mervärde en mera omfattande registrering av befolkningens faktiska språkkunskaper i så fall ger.

I tvåspråkiga kommuner kan det vara problematiskt att planera för antalet platser för barn i dagvård och skola, om man endast utgår från den officiella språkstatistiken. Det här har främst gällt de svenskspråkiga daghemmen och skolorna, där det har reserverats alltför få platser, eftersom också tvåspråkiga familjer tenderar att sätta sina barn i svenskspråkiga daghem och skolor. Men eftersom denna tendens är förutsägbar är det relativt lätt att korrigera dimensioneringen.

Motionären förslår att Statistikcentralen åläggs att genom sampelundersökningar regelbundet mäta befolkningens språkkunskaper. En sampelundersökning bidrar inte till den exakta språkstatistik som behövs för att fastställa kommuners eller regioners språkliga status. En sådan undersökning torde också bli väldigt dyr i förhållande till samhällsnyttan.

Dessutom är en individs språkkunskaper föränderliga. Många förkovrar sina språkkunskaper, medan oanvända kunskaper rostar. Personer med minnessjukdomar tenderar att tappa sina kunskaper i senare inlärd språk.

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta att anse motion besvarad med vad som ovan anförts.

(Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.)

173. Starttirahaa myös sivutoimisesta yrittäjästä päätoimiseksi siirtyvälle

Noormarkun Kokoomusnaiset ry

Starttiraha on erinomainen tuki uudelle aloittavalle yrittäjälle. Tällä hetkellä sitä ei kuitenkaan myönnetä sellaiselle aloittavalle yrittäjälle, joka on toiminut ennen päätoimista yrittäjyyttä sivutoimisena yrittäjänä.

Kaikki yrittäjiksi aikovat eivät uskalla heti lähteä päätoimiseksi yrittäjäksi, vaan tutustuvat yrittäjyyteen toimimalla ensin sivutoimisesti. Siitä saa jo tuntumaa, onko yrittäjyys sopiva vaihtoehto työllistyä jatkossa.

Sivutoimisesta päätoimiseksi yrittäjäksi siirtyessä ei siltikään ole välttämättä tarpeeksi asiakkaita tai alkupääomaa, että voisi itselleen maksaa kunnollista palkkaa. Tässäkin tapauksessa kestää aikansa, ennen kuin yritystoiminta saadaan käynnistettyä ja vakiinnutettua. Tällöin starttirahan myöntäminen on hyvä kannustin.

Edellä mainitun perusteella Noormarkun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että starttirahan myöntämisedellytyksiä muutetaan niin, että myös sivutoimisesta päätoimiseksi yrittäjäksi siirtyvällä on mahdollisuus taloudellisten edellytysten puitteissa saada starttirahaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Noormarkun Kokoomusnaiset esittävät, että starttirahaa saisi jatkossa myös sivutoimisesta yrittäjästä päätoimiseksi siirtyessään.

Starttiraha on aloittavan yrittäjän tuki. Starttirahan piirissä arvioidaan 2016 olevan noin 3050 henkilöä ja siihen arvioidaan kuluvan noin 27 miljoonaa euroa. Starttiraha edistää uutta yritystoimintaa ja työllistymistä. Se turvaa yrittäjän toimeentulon siltä ajalta, jonka yritystoiminnan käynnistys ja vakiinnuttaminen arviolta kestää – kuitenkin enintään 18 kuukauden ajan.

Starttirahaa voi saada työtön työnhakija ja kokoaikaiseksi yrittäjäksi esimerkiksi palkkatyöstä, opiskelusta tai kotityöstä siirtyvä. TE-toimisto myöntää starttirahan vasta, kun on selvittänyt, että yrittäjyys on hakijalle sopiva vaihtoehto työllistyä. Tuen saamisen edellytyksiä ovat muun muassa päätoiminen yrittäjyys, riittävät valmiudet

aiottuun yritystoimintaan, mahdollisuudet jatkuvaan kannattavaan toimintaan, tarpeellisuus toimeentulon kannalta ja yritystoiminnan aloitus vasta sen jälkeen, kun tuki on myönnetty.

Starttiraha on työllisyyden ja yrittäjyyden edistämiseen tarkoitettu tuki. Sen on tarkoitus on vauhdittaa omatoimista työllistymistä, lisätä talouden dynamiikkaa ja edistää yrittäjyyttä mutta se on kuitenkin tuki. Näin ollen on perusteltua, että starttirahaa myönnetään vain harkinnan ja tarkkojen kriteerien perusteella. Tulevaisuudessa erilaiset työn tekemisen tavat kuitenkin lisääntyvät. Suomessa on myös kasvava tarve yrittäjyydelle. Ottaen huomioon starttirahaan kuluva valtion talouteen verrattuna pienen summan, ei valtiontaloudellinen riski ole merkittävä. Starttirahaa myönnettäessä yrittäjyyden tuki ja koulutus ovat ensiarvoisen tärkeitä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

174. Suhdanneluonteista avustusta pientalojen ja taloyhtiöiden korjausrakentamiseen

Vuonna 2009-2010 kokeiltiin 10 prosentin suhdanneluonteista avustusta, jotta saataisiin ylläpidettyä ja parannettua rakennusalan työllisyyttä. Suhdanneavustus lisäsi asuinyhteisöjen korjausrakentamista ja vaikutti myönteisesti rakennusalan työllisyyteen ja asuntokannan laatuun. Suhdanneavustuksella lisättiin entisestään korjausrakentamisen kysyntää, ja monet taloyhtiön aikaistivatkin suunniteltuja remontejaan.

Avustus ei kuitenkaan tukenut pitkäjänteistä korjausrakentamista, ja suuren avustusten määrän sekä silloisten tietojärjestelmien takia manuaalisen työn määrä oli suuri. Taloyhtiöt ovat lykänneet muun muassa putkiremonttien ja julkisivuremonttien tekemistä. 10 prosentin suhdanneluonteinen avustus varmasti vauhdittaisi remonttien alkamista. Samoin tulisi lisäkannustimena luoda 15 prosentin energiapainotteinen suhdanneavustus energiatehokkuutta edistäviin toimenpiteisiin. Remonttien vauhdittuminen tuo myös verotuloja valtioon kassaan rakennusalan lisätyöllistymisen myötä. Lisäksi esimerkiksi vero- ja valtionhallinnon sähköisten järjestelmien kehittyminen varmasti helpottaa avustusten käsittelyä jatkossa.

Edellä mainitun perusteella Noormarkun Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että korjausrakentamisen nopeuttamiseksi ja työllisyyden lisäämiseksi suhdanneluonteinen 10 prosentin avustus sekä energiapainotteinen 15 prosentin suhdanneavustus saataisiin pientalojen ja taloyhtiöiden käyttöön.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Oulun Kokoomusnaiset on esittänyt, että valtion ohjausta ja vastuusta korjausrakentamisessa sekä kiinteistöjen kunnossapidossa tulisi kehittää ennakoivammaksi ja suunnitelmallisemmaksi. Noormarkun Kokoomusnaiset esittää, että pientalojen ja taloyhtiöiden käyttöön luotaisiin uusia avustusmuotoja.

Ympäristöpoliittisissa linjauksissaan Kokoomus on painottanut kosteus- ja homevaurioiden korjaamista ja ennaltaehkäisyä. Rakennusten terveellisyys onkin tavoite, jota Kokoomus on edistänyt voimakkaasti kuluneiden vuosien aikana.

Kokoomuslaisen ministerin johdolla lanseerattiin vuonna 2009 Kosteus- ja hometalkoot, joiden tavoitteena oli kosteus- ja homeongelmien vähentäminen niin terveyshaittojen kuin kansantaloudellisten menetysten osalta. Ohjelman yhteydessä on esimerkiksi tuotettu lukuisia sekä ammattilaisille että tavallisille kansalaisille suunnattuja oppaita, ohjeita ja muita aineistoja.

Tällä hetkellä työ jatkuu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla. Uutta rakennusterveysohjelmaa valmistellaan osana hallituksen terveyden edistämisen kärkihanketta. Projekti tuottaa lisää tietoa terveysvaikutuksista, selvittää ja ohjeistaa rakennusterveyskysymysten oikea-aikaista käsittelyä sekä viestii ja kouluttaa rakennusterveyteen liittyvistä riskeistä ja niiden hallinnasta.

Asumista tuetaan Suomessa monin eri tavoin. Sosiaalisia asumisen tukimuotoja ovat yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen asumisavustus. Asuntolainojen korkojen verovähennyksillä sekä asuntosäästöpalkkio-järjestelmään liittyvillä tuilla tuetaan asuntojen hankintaa. Asuntojen tuotantoa tuetaan korkotukilainoilla ja avustuksilla. Korkotukilainoja myönnetään vuokra- ja asumisoikeusasuntojen rakentamiseen ja perusparannushankkeisiin.

Korjausrakentamisen osalta valtio voi myöntää takauslainan asunto-osakeyhtiön perusparantamiseen. Uuden hissien asentamiseen ennestään hissittömään kerrostaloon voidaan myöntää tukea. Liikkumisesteiden poistamiseen voi saada avustusta. Kuntien myöntämiä korjausavustuksia ovat vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustus sekä kuntotutkimusavustus kosteusvaurioituneeseen, terveyshaittaa aiheuttavaan rakennukseen. Kuntien myöntämä energia-avustus on pientalojen harkinnanvarainen energia-avustus.

Korjausrakentamisen odotetaan Suomessa kasvavan, kun 1960–1980 -luvuilla rakennetut talot alkavat vaatia peruskorjauksia. Tällöin esimerkiksi odotettavissa olevien linjasaneerausten yhteydessä on usein kannattavaa tehdä talojen energiatehokkuutta ja asumisen yleistä laatua korottavia parannuksia.

Puoluehallitus jakaa aloitteiden tekijöiden huolen rakennuskannan kunnosta ja katsoo, että turvallinen ja terveellinen asuminen on Suomessa tärkeää. Puoluehallitus katsoo kuitenkin, että remonttiavustuksiin liittyy merkittävää byrokratiaa ja monimutkaista sääntelyä. Tästä aiheutuu hallinnollista taakkaa sekä avustuksen saajille että niitä

käsittelyville viranomaisille, kun avustusmuodot, niihin liittyvät hakemukset ja selvitykset, hakuajat ja määrärahat vaihtelevat. Tästä syystä puoluehallitus katsoo, että korjausrakentamista ja siihen liittyvää työvoiman kysyntää tulee ensisijaisesti edistää verotukseen liittyvillä muutoksilla. Esimerkiksi kotitalousvähennyksen käyttöalan laajentaminen ulottamalla se korjaussuunnitteluun sekä vastaavan järjestelmän luominen koskemaan taloyhtiöitä voisivat olla tällaisia avauksia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

175. Sunnuntailisästä luovuttava asteittain

Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry

Työaikalaissa todetaan sunnuntaityöstä seuraavasti: ”Säännöllisenä työaikana tehdystä sunnuntaityöstä on maksettava 100 prosentilla korotettu palkka.”

Liiketoiminnan ja kaupan toiminnan tukemiseksi tulisi sunnuntailisästä luopua asteittain kahdellakymmenellä prosenttiyksiköllä vuosittain, kunnes sunnuntailisästä on luovuttu täysin.

Sunnuntailisä kuormittaa etenkin palvelualan työnantajia. Laskemalla työnteon kustannuksia voidaan muun muassa helpottaa nuorten työllistymistä laskemalla työkustannuksia, kun monet nuoret aloittavat työuransa palvelualalla. Näkemyksemme mukaan sunnuntailisä on menneisyyden jäännös, josta tulisi päästä eroon.

Edellä mainitun perusteella Pirkanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että työaikalaissa määritellyt sunnuntailisät poistettaisiin vaiheittain.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Pirkanmaan Kokoomusnuoret esittävät sunnuntailisien poistoa vaiheittain siten, että lisää vähennettäisiin 20 %-yksiköllä vuosittain viitenä vuotena.

Sunnuntailisän alkuperäinen tarkoitus on ollut rytmittää koko yhteiskuntaa siten, että vähintään yksi päivä olisi suomalaisilla pääsääntöisesti vapaa-aikaa. Sunnuntaita koskevat rajaukset ovat säännönmukaisesti vähentyneet. Viimeisin esimerkki on kaupan aukioloaikojen vapauttaminen 2016 alusta.

Sunnuntailisä on työaikalain mukaan 100 %. Monissa työehtosopimuksissa on kuitenkin sovittu samasta ehdosta. Esimerkiksi kaupan työehtosopimuksessa kirjataan sama seuraavalla tavalla: ”Sunnuntaina tai kirkollisena juhla-, itsenäisyys- ja vapunpäivänä tehdystä säännöllisestä työstä maksetaan kaksinkertainen palkka.” Mikäli työaikalakia tältä osin muutettaisiin, sovittaisiin työehtosopimuksissa lisistä

erikseen. Ilmiselvää on, että työn korkeammat kustannukset vähentävät työn kysyntää eli yritysten mahdollisuuksia tarjota työtä.

Työsopimuslain ja työelämän sääntelyn kehittämistarpeita arvioidaan vakiintuneesti valtiovallan sekä keskeisten työnantajia ja työntekijöitä edustavien järjestöjen kesken. Kokoomus tukee työmarkkinaosapuolia joustavuutta lisäävien ja kilpailukykyä parantavien ratkaisujen aikaansaamiseksi. Suomen työmarkkinoita kannattaisi kehittää kohti pohjoismaista mallia. Työttömyyden vähentämiseksi Kokoomus on kuitenkin valmis edistämään työelämän joustoja, kuten esimerkiksi mahdollisuutta sopia lisistä vapaammin ja erityisesti paikallista sopimista myös hallituksen päätösin lainsäädännöllä, kunhan työntekijöiden riittävä turva ja palkkataso turvataan tavalla tai toisella.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

176. Suomen- ja ruotsinkielisyyden yhdistävä lukiokokeilu toteutettava

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry

Suomen perinteinen kielipolitiikka, jossa suomi ja ruotsi pidetään tiukasti erillään, ilman mahdollisuutta järkevään vuorovaikutukseen ja synergiaan, on johtanut tilanteeseen, jossa on mahdoton luoda innovatiivisia koulutusratkaisuja ilman äänekästä vastarintaa. Jyrkkä kahtiajako kotimaisten kielten välillä ei palvele suomalaista yhteiskuntaa, vaan pikemminkin luo turhia raja-aitoja. Paras hyöty saadaan, kun tulevaisuuden osaajat pystyvät vaihtamaan keskustelukieltä sulavasti kotimaisten ja vieraiden kielten välillä.

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa toteutetaan kaksikielinen, suomen- ja ruotsinkielisyyden yhdistävä lukiokokeilu.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry esittää aloitteessaan, että Suomessa toteutettaisiin lukiokokeilu kaksikielisestä, suomen- ja ruotsinkielisestä lukiosta.

Ruotsin kielellä on oma tärkeä merkityksensä suomalaisen sivistyspohjan ja kulttuurin taustalla. Puoluehallitus toteaa, että ruotsin kielen opiskelu on olennaista yleissivistyksen kannalta sekä suomalaisen kulttuurin ja pohjoismaisen yhteisön ymmärtämiseksi. Kansalliskielistä ja oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin säädetään perustuslain 17 §:ssä. Sen mukaisesti Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Jokaisella on oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisten kanssa asioidessaan asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä on turvattu lailla. Puoluehallitus pitää tärkeänä tukea elävän kaksikielisyyden säilymistä ja vahvistumista Suomessa.

Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Mitä useampi saa hyvän käytännönkielitaidon molempien kotimaisten kielten käyttämiseen, sitä paremmin ruotsinkielisten palvelut yhteiskunnassa pystytään turvaamaan. Puoluehallitus näkee vahvan molempien kansalliskielten osaamisen vahvuutena.

Toisen kotimaisen kielen osaaminen on selvitysten mukaan heikentynyt 2000-luvulla. Myös ruotsia pitkänä A1-kielenä valitsevien oppilaiden osuus on vähentynyt. Samaan aikaan myös ylioppilastutkinnon yhteydessä ruotsin kirjoittavien kokelaiden määrä on pienentynyt. Puoluehallitus katsoo, että koulutusjärjestelmässämme on syytä kokeilla ennakkoluulottomasti uudenlaisia tapoja molempien kansalliskielten osaamisen parantamiseen.

Tämänhetkinen lainsäädäntö ei tunne mahdollisuutta toteuttaa lukiokokeilua, jossa opetusta järjestettäisiin edes osittain kaksikielisenä. Puoluehallitus pitää harkitsemisen arvoisena lukiokokeilua koskevien säädösten muuttamisesta siten, että kokeilumuotoisesti olisi mahdollista järjestää sekä suomen että ruotsinkielinen lukiokoulutus yhdessä yksikössä. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että kokeilussa huolehditaan niin suomea kuin ruotsia äidinkielenään puhuvien oikeus saada laadukas äidinkielenopetus. Kaikkea muuta koulutusta voitaisiin kokeilussa järjestää joko kokonaan toisella kielellä tai erilaisin tavoin kaksikielisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

177. Suomen otettava selkeä kanta sotarobotteihin ja selvitettävä niiden rooli Suomen armeijassa

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Miehittämättömiä ilma-aluksia kehittävät esimerkiksi Yhdysvallat, Kiina, Venäjä, Ukraina, Israel, Iran ja Intia. Miehittämättömät ilma-alukset ovat paljon halvempia kuin hävittäjien ostaminen ja hävittäjälentäjien kouluttaminen. Yhdysvaltojen Reaper maksaa 12 miljoonaa dollaria kappale ja F-22-hävittäjä kymmenen kertaa niin paljon. Suomi kehittää tällä hetkellä miehittämättömiä ilma-aluksia ja tuo niitä myös Israelista, mutta ne lentävät matalalla ja ovat kestävyydeltään keskivertoa heikompia. Yhdysvallat esitteli viime vuoden syyskuun alussa Latviassa ensimmäistä kertaa MQ-1 Predator -lennokkejaan, joiden kantama on noin 3 700 kilometriä ja huippunopeus yli 200 kilometriä tunnissa.

Sotarobotit eivät rajoitu vain ilmaan, vaan niitä on myös maalla ja merellä. Muun muassa Yhdysvaltojen merivoimat on kokeillut jo aseistettuja robottisaattueveneitä ja robottirekkoja. Kiina on testannut automaattisia panssarivaunuja, Venäjä on esitellyt sotarobottiansa prototyyppejä. Lokakuussa 2014 Center for a New American Security julkaisi toisen osan sarjastaan ”Robotic on the Battlefield - The Coming Swarm”. Raportin mukaan parviälyllä varustetut robotit voittaisivat klassiset sotilasmanööverit,

koska parviäly mahdollistaa paremman järjestyksen ja kommunikaation robottien kesken. Toisessa raportissaan CNAS varoitti sotarobottien kärsivän samanlaisista vioista kuin muukin sotakalusto, kuten vaikka hävittäjät.

Sotarobotit ovat kuluvan vuoden aikana herättäneet paljon eettistä keskustelua. Esimerkiksi Future of Life Institutin tekoäly- ja robotiikkatutkijoiden avoin kirje ja Stop the Killer Robots -kampanja ovat esittäneet autonomisesti toimivien sotarobottien kieltämistä sodankäynnissä. Autonomisesti toimivia sotarobotteja tutkivat, kehittävät ja testaavat Yhdysvallat, Iso-Britannia, Venäjä, Kiina, Israel ja Etelä-Korea. Kieltämisen kannattajat varoittavat muun muassa sotarikoksista ja sodankäynnin kynnyksen alentumisesta, kun taas vastustajat muistuttavat ihmisuhrien määrän pienenemisestä robottien taistellessa keskenään ja varoittivat niiden kehittämisestä kielloista huolimatta. Lisäksi YK:ssa on järjestetty kolmena peräkkäisenä vuonna tapaaminen sotaroboteista ja Maailman talousfoorumissa on keskusteltu asiasta tänä vuonna.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että Suomi muodostaa selkeän kannan sotaroboteista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Nopeasti kehittyvä teknologia johtaa jo näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa useimpien rutiininomaisten, vaarallisten ja epämiellyttävien tehtävien automatisointiin. Sama tulee tapahtumaan myös monilla sellaisilla aloilla, joita on totuttu pitämään itsestään selvästi ihmisen hoidettavina. Robottien hyödyntäminen tulee lisääntymään tavanomaisen teollisuustyön lisäksi myös esimerkiksi terveydenhuollossa, opetuksessa ja kuljetuksissa mutta myös sotilasalalla.

Suomella on tällä hetkellä käytössään mm. miehittämätön lentotiedustelujärjestelmä Ranger, jota voidaan käyttää esimerkiksi valvontaan, tiedusteluun ja maalinosoitukseen. Vaarallisissa, epäterveellisissä tai pitkäkestoisesti valppautta vaativissa tehtävissä koneiden tarjoama etu on merkittävä, ja parhaimmillaan ne auttavat säästämään ihmishenkiä. Niitä voidaan käyttää varsinaisten tiedustelutehtävien lisäksi esimerkiksi räjähteiden ja ansojen löytämiseen ja neutralointiin sekä löytämään maastosta tai raunioista haavoittuneita tai loukkuun jääneitä.

Sotarobotteihin toisaalta liittyy vaikeasti ratkaistavia eettisiä ongelmia erityisesti, kun tullaan kysymyksiin tappavan voiman käytöstä. Taistelutehtäviin kykeneviä aseistettuja koneita on jo olemassa, ja sodankäynnin kustannusten jatkuvan kasvun takia niiden käyttöönotto käy jatkuvasti houkuttelevammaksi.

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret esittää ryhtymistä toimenpiteisiin, jotka tähtäävät selkeän kannan muodostamiseen Suomelle sotaroboteista. Tämä on kaikin puolin järkevä ja perusteltu ehdotus. Kannanmuodostuksessa on tasapainoisella tavalla

otettava huomioon robotisaatiokehityksen hyödyt ja haitat, ja asianmukaisesti arvioitava myös eettiset kysymykset. Huolelliseen analyysiin perustuva kannanmuodostus auttaa aikanaan tekemään informoituja päätöksiä ja tunnistamaan sekä ennaltaehkäisemään ongelmat mahdollisimman tuloksekkaasti.

Eräitä tavanomaisia aseita koskeva yleissopimus (CCW, Convention on Certain Conventional Weapons) kieltää ja rajoittaa sellaisten tavanomaisten aseiden käyttöä, joiden voidaan katsoa aiheuttavan tarpeettoman vakavia vammoja tai olevan vaikutuksiltaan umpimähkäisiä. Teknologisen kehityksen myötä CCW-sopimuksen puitteissa käydään nyt keskustelua autonomisista asejärjestelmistä (ns. robottiaseet).

Autonomisilla aseilla tarkoitetaan yleismääritelmänä järjestelmiä, jotka pystyvät niille annetun tehtävän osana täysin omatoimisesti valitsemaan kohteensa (maalittaminen) ja käyttämään tappavaa voimaa (tulenavaus) ilman vuorovaikutusta ihmisen kanssa. Autonomisiin aseisiin liittyy paljon teknisiä, operatiivisia, eettisiä ja oikeudellisia seikkoja koskevia avoimia kysymyksiä.

Autonomiset järjestelmät voivat toimia maalla, merellä tai ilmassa, ja tyypillisimpiä ovat tällä hetkellä aloitteen tekijöidenkin esille nostamat miehittämättömät lennokit. Autonomisen aseiden tarkkaa määrittelyä ei ole vielä kansainvälisesti tehty ja määrittelyprosessi on merkittävä niin kansainvälisen oikeuden kuin laajempien poliittisten, erityisesti turvallisuuspoliittisten vaikutustensa vuoksi. Genevessä keväällä 2016 pidetty asiantuntijatasoisen asevalvontakonferenssi päättyi suosittelemaan hallitusten edustajista koostuvan asiantuntijaryhmän perustamista määrittelyä varten.

Oikeudellisesta näkökulmasta uuden teknologian käyttöönotto asettaa haasteita kansainvälisen oikeuden noudattamiselle, erityisesti humanitaarisesta ja ihmisoikeusnäkökulmasta. Ulkoministeriön tilauksesta on juuri valmistumaisillaan selvitys, miten voitaisiin pyrkiä varmistamaan autonomisten asejärjestelmien yhteensopivuudesta kansainvälisen oikeuden velvoitteiden kanssa.

Eettiset näkökulmat nivoutuvat tiiviisti oikeudellisiin; miten autonominen ase erottaa sotilaan siviilistä ja pystyy arvioimaan sotatoimen sotilaallista välttämättömyyttä ja iskun sotilaallista hyötyä suhteessa sillä siviiliväestöön ja -kohteisiin aiheutettuihin vahinkoihin? Miten ilman empatiakykyä olevat tekoälyyn perustuvat järjestelmät pystyvät laadulliseen arviointiin erilaisten tekojen seurauksien välillä? Toisaalta autonomisten järjestelmien toiminta voi olla ennakoitavampaa ja neutraalimpaa, sillä ne eivät tee päätöksiä tunneperustein eivätkä tunne kostonhimoa.

Yleisen automatisoitumisen myötä autonomisten asejärjestelmien kehitys on vääjäämätön tosiasia ja kyseisen aseteknologian tarkoituksenmukainen hyödyntäminen on nähty myös Suomen puolustusvoimissa tärkeäksi tulevaisuudessa.

Kokoomus katsoo, että aseteknologian kehittyessä autonomiset järjestelmät tulevat olemaan tulevaisuudessa tärkeitä suorituskykyjä myös Suomen puolustukselle, mutta niiden osalta tulee ehdottomasti toimia parhaillaan muotoutumassa olevien kansainvälisten normien mukaisesti.

Suomen tulee olla tiiviisti mukana neuvotteluprosessissa, jolla em. normit määritellään. Avointa ja laaja-alaista keskustelua uuden teknologian asettamista haasteista ja mahdollisuuksista on syytä käydä paitsi kansainvälisesti myös kansallisesti, jatkaen jo käynnissä ollutta kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden ja viranomaisten vuoropuhelua.

Näiden prosessien myötä Suomi voi muodostaa Kaakkois-Suomen Kokoomusnuorten toiveen mukaisesti selkeän kannan autonomisiin asejärjestelmiin. Samanaikaisesti tulee puolustusvoimissa selvittää ko. asejärjestelmien tulevaisuuden roolia Suomen puolustuksessa, tätä arviointia voidaan mahdollisuuksien mukaan tehdä osana valmistelussa olevaa puolustusselontekoa, jonka on tarkoitus valmistua kevääseen 2017 mennessä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

178. Suomen terveydenhuoltojärjestelmä muutettava vakuutus pohjaiseksi

Helsingin Edistyskokoomus ry

Vakuutus pohjaiset terveydenhuoltojärjestelmät ovat yleisiä Euroopassa. Tämän aloitteen kantavana ajatuksena on eräänlainen modifioitu vakuutusjärjestelmä, jossa yhdistyy osia Alankomaiden vakuutus pohjaisesta järjestelmästä, Saksan vastaavasta järjestelmästä sekä osia suomalaisesta kansanterveysajattelusta tuotuna nykypäivään ja osaksi vakuutus pohjaista järjestelmää.

Ehdotamme, että Suomeen rakennettavassa vakuutus pohjaisessa terveydenhuoltojärjestelmässä jokaisen kansalaisen tulee ottaa itselleen vakuutus. Vakuutuksia tarjoavat yritykset eivät saa kieltäytyä antamasta vakuutusta, vaan jokaisella kansalaisella on oikeus listautua haluamansa vakuutusyhtiön vakuutetuksi. Tällä hetkellä vakuutusyhtiöt Alankomaissa kilpailevat asiakkaista, sillä ne pystyvät hankkimaan palvelujen tuotantoa edullisemmin, kun asiakasmäärät ovat suurempia. Toisin kuin Alankomaissa, jokainen kansalainen maksaa itse vakuutuksensa, mikä johtaa erilaisten maksuliikennejärjestelyiden yksinkertaistumiseen. Suomen järjestelmässä vakuutusta voisi vaihtaa ilman syytä vuoden välein tai mikäli ajautuu työttömäksi tai muuttaa toiselle paikkakunnalle.

Vakuutuksen tarjoavilla yrityksillä tulisi olla mahdollisuus tarjoata erilaisiin riskiprofiileihin pohjautuvia vakuutusvaihtoehtoja. Tämä järjestely kannustaa palveluiden käyttäjiä ohjaamaan omaa terveystyönsä niin, että terveellisten elämäntapojen motiivina toimii alentunut vakuutusmaksu. Valitessaan kansalaiset voivat myös elää epäterveellisesti, mutta joutuvat maksamaan suurempaa hintaa terveysvakuutuksestaan. Vakuutusyhtiöllä ei ole mahdollisuutta kieltäytyä antamasta eri riskiprofiiliin varaan rakentuvaa vakuutusta eri henkilöille, mutta omavastuuosuudet palveluiden käytöstä voivat olla suuremmat mikäli vakuutettu käyttää tiettyjä elintapasairauksiin liittyviä palveluita. On selvää, että kaikkien etu on se, että väestö, siis me kansalaiset, olemme mahdollisimman terveitä ja tämän periaatteen varaan järjestelmä tulisikin rakentaa.

Suomalaisen terveydenhuollon ongelmana ovat paljon palveluita käyttävät monisairaant ihmiset. Vakuutus pohjaisen järjestelmän etuna on se, että vakuutusyhtiöt voivat rakentaa vakuutuspalveluiden kokonaisuuksia, jotka oikealla tavalla kohdistuvat erilaisiin sairauskokonaisuuksiin. Monisairas kansalainen voi valita vakuutuksen ja vakuutukseen kuuluvat palvelut, jossa pääpaino on juuri tämän tyyppisillä sairauksilla. Monissa maissa, ja myös ehdotuksemme mukaan Suomessa, valtio voisi kustantaa erilaisia vakuutuksia samalla tavalla kuin Kela kustantaa kuntoutusta. Tiettyjen kriteerien täytyessä, henkilö voi päästä erityisen vakuutus pohjan piiriin. Erityiset kriteerit voidaan määrittellä esimerkiksi sairauden toimintakykyhaitan mukaan niin, että toimintakyvyn heikkenemisen kannalta otetaan huomioon niin fyysiset, psyykkiset kuin sosiaaliset seikat. Useissa Euroopan maissa esimerkiksi pitkäaikaistyöttömille ja sotaveteraaneille on oma vakuutusjärjestelmänsä. Vakuutusyhtiöillä on taloudellinen motiivi rakentaa tällaisia ratkaisuja, kun rahoitus tulee valtiolta ja valtiolla on motiivi hankkia vakuutus paketteja, kun kaikkein vaikeimpiin tapauksiin saadaan tehokasta hoitoa.

Nykyisessä terveydenhuoltojärjestelmässä kunnilla ei ole motiiveja eikä taloudellisia mahdollisuuksia tehokkaaseen terveyden edistämiseen. Vakuutusyhtiöillä on selkeä motiivi asiakkaidensa terveyden edistämiseen, mikäli järjestelmä rakennetaan oikein. Kun jokaisella kansalaisella tulee olla vakuutus, vakuutusmaksut turvaavat vakuutusyhtiön toiminnan taloudellisen pohjan. Mikäli vakuutetut eivät käytä palveluita ollessaan terveitä, vakuutusyhtiö saa taloudellisen hyödyn. Seuraavaksi voidaan hyvin perustein kysyä, että eikö vakuutusyhtiöllä ole tällöin selkeä motiivi rajoittaa palveluiden saatavuutta? Kyllä, mutta jokaista toimivaa vakuutus pohjaista järjestelmää tulee ohjata valtion toimesta tiettyin periaattein. Suomeen tulee rakentaa palveluvalikoimaperiaatteet, joiden mukaan vakuutusyhtiöt eivät voi rajoittaa tiettyjen palveluiden piiriin pääsyä. Keskeisin näistä on yleislääkärin vastaanotto, jolloin yleislääkäri tekee päätöksen tarvittavasta hoidosta. Yleislääkärit voisivat toimia vahvemmin ammatinharjoittajan roolissa ja rahoitus voisi muodostua kansainvälisesti parhaiten toimiviin rahoitusmekanismeihin, joissa yhdistyy sekä kapitaatio- että suorite pohjainen maksuperuste. Hoitopäätöksiä eivät siis tee vakuutusyhtiöt vaan portinvartijaroolissa olevat yleislääkärit. Valtio ohjaa järjestelmää periaattein ja ylläpitää mekanismeja, joilla ratkaistaan riitakysymyksiä. Kun vakuutusyhtiöt kilpailevat asiakkaista, riitoja halutaan luonnollisesti välttää.

Entä tuottajat eli terveysasemat, sairaalat ja yritykset. Vakuutusyhtiöt voivat hankkia palvelut vapaasti kuntapohjaisilta, järjestöpohjaisilta ja yrityspohjaisilta tuottajilta. Palveluiden tarjonta tasoittuu tarpeen mukaan, kun vakuutusyhtiöllä on motiivi hankkia palveluita oikea määrä. Tällöin tuottajien täytyy osoittaa palveluidensa hinta ja laatu avoimesti, jolloin myös vakuutetut voivat vertailla eri vakuutuksiin kuuluvien palveluiden tuottajien laatua. Mikäli kansalainen ei halua, että palvelutarpeen syntyessä häntä hoidetaan yksityisessä sairaalassa, hän voi valita vakuutuksen, jonka tuotanto perustuu kuntapohjaiseen palvelutuotantoon. Vakuutusyhtiöillä on myös mahdollisuus tarjota erilaisia vakuutuksia, joissa tuotanto nojaa erilaisiin ratkaisuihin. Kansalaiset voivat tehdä itse päätöksen, mikäli tuotannon omistajuus pohja on merkittävä tekijä.

Keskeiset syyt muutokselle:

1) Nykyinen järjestelmämme perustuu vanhanaikaisiin ajatuksiin siitä, että kansalaiset eivät kykene tekemään rationaalisia päätöksiä siitä, kuka tuottaa palvelumme. Yhteiskuntamme muuttuu muilla sektoreilla nopeasti suuntaan, jossa kansalaiset ovat aktiivisia toimijoita, joilla on mahdollisuus omilla valinnoillaan vaikuttaa asioihin. Terveydenhuolto ei voi olla poikkeus.

2) Nykyisessä terveydenhuoltojärjestelmässä ei synny uusia innovaatioita, koska kilpailua ei ole. Nykyjärjestelmän innovaatiot ovat kalliita ja järjestelmälähtöisiä.

3) Nykyisessä terveydenhuoltojärjestelmässä ei ole insentiivejä terveydelle, vaikkakin jokaisella terveydenhuollon ammattilaisella on luonnollisesti halu saada potilaansa terveiksi.

4) Nykyinen terveydenhuoltojärjestelmämme suosii erittäin paljon työssäkäyviä ja varakkaita. Vakuutus pohjainen järjestelmä on tasa-arvoinen ja kannustaa hyvään terveyteen, koska se on myös taloudellisesti järkevää.

5) Vakuutus pohjainen järjestelmä pystyy ottamaan paremmin huomioon paljon palveluita käyttävät ja tarvitsevat. Vakuutus pohjaista järjestelmää ei tehdä terveitä ja varakkaita varten, vaan niin, että jokainen saa palveluita tarpeen mukaisesti.

Nykyinen terveydenhuoltojärjestelmämme rakentuu kuntapohjaisen terveyskeskusjärjestelmän varaan. Palveluiden järjestämisen väestöpohjat ovat pieniä ja vaihtelevat taloudelliset edellytykset väestön terveyden ja hyvinvoinnin turvaamiseksi vaihtelevat huomattavasti. Keskustelemme aluemalleista, maakunnista ja sairaaloista. Vakuutus pohjainen järjestelmä poistaisi virkamies- ja poliittikolähtöisen alueellisen suunnittelun, joka ei perustu palveluiden kysyntään vaan tuotantorakenteen nykyiseen ylläpitoon.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomen terveydenhuoltojärjestelmän muuttamista vakuutus pohjaiseksi voidaan ryhtyä valmistelemaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen puoluehallitus kiittää Helsingin Edistyskokoomusta sen tuomista ajatuksista Suomen terveydenhuollon järjestämiseen. Kuten Helsingin Edistyskokoomus aloitteessaan tuo esille, on nykyinen sosiaali- ja terveydenhuoltomme kovin järjestelmäkeskeistä. Kokoomus esittikin strategisessa hallitusohjelmassaan vuonna 2015 Kokoomuksen tavoitteen siitä, että sosiaali- ja terveystaloudessa lisätään ihmisten mahdollisuuksia valinnanvapauteen

hyvinvointipalveluissa tuloluokkaan ja yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta. Valinnanvapauden Kokoomus katsoo johtavan siihen, että palveluista tulee ihmiskeskeisiä ja näin ollen palvelut ja palveluketjut rakennetaan ihmisen ympärille. Kokoomuksen puoluehallitus kuitenkin katsoo, että Kokoomus on sitoutunut julkisesti rahoitettuihin palveluihin.

Parhailtaan on meneillään hanke sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseksi. Uudistuksen tavoitteen tulee Kokoomuksen mielestä olla, että ihmiset saavat laadukasta ja tasa-arvoista palvelua ja julkisen talouden kestävyysvajetta saadaan kurottua umpeen. Uudistuksessa sekä järjestämistä että rahoitusta uudistetaan, joten sote-palvelumme ovat jo suuren muutoksen kohteena.

Kuten aloitteessa tuodaan esille, ovat rahoituksen yksinkertaistaminen ja ennaltaehkäisy eli esimerkiksi terveellisten elämäntapojen noudattaminen tärkeitä. Kokoomus haluaa edistää näitä tavoitteita sote-uudistuksessa. On totta, että vakuutusperusteinen järjestelmä olisi yksi keino edistää ennaltaehkäisyn tavoitetta, kun vakuutuksen tarjoajalla on kokonaisvastuu ihmisestä, mutta vakuutusperusteisessa järjestelmässä on omat haasteensa. Esimerkiksi OECD on arvioinut, että terveydenhuollon menot ovat suuremmat niissä maissa, joissa on käytössä vakuutusperusteinen järjestelmä kuin niissä maissa, joissa palvelut rahoitetaan verorahoista.

Ensisijaisesti kyseessä ei pidä olla kyse hallinnosta tai rakenteista, vaan siitä miten kansalaiset tarvitessaan saavat palveluita oikea-aikaisesti oikeassa paikassa. Olennaista palvelujen laadun ja saatavuuden kehittymiselle on valinnanvapaus, jonka tarkoituksena ja siirtyä pois järjestelmäkeskeisyydestä ja asettaa ihminen etusijalle. Digitalisaation, innovatiivisten ratkaisujen sekä uuden teknologian tuomien mahdollisuuksien maksimaalinen hyödyntäminen sote-uudistuksessa on tärkeää.

Helsingin Edistyskokoomus ehdottaa, että vakuutusperusteiseen järjestelmään siirryttäisiin ennen vuotta 2019. Näin isosta periaatemuutoksesta olisi syytä käydä ensin Kokoomuksen sisäistä keskustelua.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

179. Suomen valtiomuodoksi muutettava monarkia

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry vaatii, että Suomen on välittömästi alettava valmistella toimia monarkiaan siirtymiseksi nykyisen presidenttikauden jälkeen. Vuonna 1918 eduskunta valitsi Suomelle saksalaissyntyisen kuninkaan, mutta sodanjälkeinen ulkopoliittinen tilanne esti suunnitelmat. Ajat ovat kuitenkin muuttuneet, eikä enää monarkiaan siirtymiselle ole esteitä. Täten kokoomuksen tulisi palata alkuperäiseen tavoitteeseensa Suomen muuttamiseksi monarkiaksi.

Suomella on tällä hetkellä pätevä tasavallan presidentti. Presidentin valtaoikeuksia on kuitenkin viime aikoina karsittu, ja onkin tarpeen kysyä, onko enää järkevää pitää kalliita vaaleja kuuden vuoden välein. Jos valtionpäämiehen tehtävä Suomessa on enää vain edustaa ja toimia arvojohtajana, olisi eurooppalaistyyppinen monarkia tähän luontevampi ratkaisu. Monarkia on näiltä osin todettu hyväksi ratkaisuksi ympäri Eurooppaa, ja ollessaan päivänpolitiikan ulkopuolella olisi monarkki helposti samaistuttava arvojohtaja. Monarkia myös toisi valtiojohtoomme kauan kaivattua jatkuvuutta.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Opiskelevat Porvarit ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomesta tehdään perustuslaillinen monarkia.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry esittää aloitteessaan, että Suomen perustuslakia muutettaisiin siten, että Suomesta tehtäisiin monarkia. Aloitteen keskeinen tavoite koskee eduskunnan valintaa kuninkaasta lokakuussa 1918 ja kokoomuksen historiallista tavoitetta Suomen hallitusmuodosta.

Kokoomuksen perustava kokous 9. päivänä joulukuuta vuonna 1918 puolsi kuningaskuntaa itsenäisen Suomen hallitusmuotona, mutta jo ensimmäinen puoluevaltuuston kokous luopui tästä tavoitteesta maaliskuussa 1919. Pääministeri Castrénin hallitus sai laadituksi tasavaltaisen hallitusmuotosesityksen, joka annettiin eduskunnalle 13. toukokuuta 1919.

Lokakuun 9. päivänä 1918 eduskunta valitsi Suomelle kuninkaaksi Hessenin prinssi Friedrich Karlin, josta piti tulla Suomen kuningas Väinö I. Päätös syntyi Kansallisen Kokoomuksen edeltäjän, Vanhasuomalaisen puolueen, keskeisellä myötävaikutuksella. Vuoden 1918 loppupuolella kävi kuitenkin selväksi, että länsivallat eivät tunnustaisi Suomen itsenäisyyttä, jos maata hallitsisi saksalainen ruhtinas. Kuninkuus kävi siten mahdottomaksi etenkin kun Saksa hävisi sodan ja antautui marraskuussa. Friedrich Karl luopui lyhytaikaiseksi jääneestä kuninkuudestaan näkemättä koskaan valtakuntaansa.

Kuningaskysymyksellä oli Suomen sisäpolitiikkaan suuri vaikutus. Katkera kuningaskiista repi rikki porvaririntaman ja hajotti vanhasuomalaisen ja nuorsuomalaisen puolueen. Vanhasuomalaisten enemmistö oli monarkian kannalla ja heihin liittyi myös runsaasti nuorsuomalaisia. 8. päivänä joulukuuta tasavallan kannattajat ja saksalaissuuntauksen vastustajat perustivat oman puolueen, joka sai nimekseen Kansallinen edistyspuolue. Sen keulahahmoksi nousi K.J. Ståhlberg. Puolueen kannattajat olivat lähinnä nuorsuomalaisia, mutta mukana oli myös vanhasuomalaisia. Vaaleissa 1917 viisi paikkaa saanut kansanpuolue liittyi myös puolueeseen. Vanhan puoluejaotuksen hajotessa myös monarkiaa kannattavat vanhasuomalaiset ja nuorsuomalaisten itsenäisyysmiehet yhdistivät voimansa.

Nämä ryhmät ryhtyivät valmistelemaan yhteistoiminnan aikaansaamista lujaa hallitusvaltaa kannattavien voimien kokoamiseksi. Tässä tarkoituksessa valittiin nelihenkinen toimikunta valmistelemaan yleistä kokousta. Kokoomus on nimensä mukaisesti kokooma samansuuntaisesti ajattelevia ihmisiä.

Toimikunnan jäsenet, Hugo Suolahti (Palander vuoteen 1906 asti), Ernst Nevanlinna (Neovius vuoteen 1906 asti), Kyösti Haataja ja K.R. Brotherus, kutsuivat koolle kokouksen Vanhalle ylioppilastalolle joulukuun 9. päiväksi 1918. Paikalle saapui yli 600 henkeä, jotka perustivat porvarillisen yhteispuolueen, jonka tarkoituksena oli koota yhteen kaikki yhteiskuntaa rakentavat piirit. Valittu väliaikainen puoluehallitus valitsi uuden Kansallisen Kokoomuspuolueen puheenjohtajaksi Hugo Suolahden. Kokous hyväksyi puolueelle sen ensimmäisen ohjelman, jonka keskeinen vaatimus koski hallitusmuotoa. Kokous katsoi monarkian olevan edelleen parhaan hallitusmuodon uudelle valtiolle.

Puoluehallitus vaalii ja arvostaa näitä puolueen historiallisia juuria aloitteen jättäjän tavoin. Kokoomus on kuitenkin jo vuodesta 1919 lähtien kannattanut nykyisen perustuslakimme ensimmäisen lauseen mukaista Suomen valtiosääntöä, jonka mukaan Suomi on valtiomuodoltaan tasavalta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

180. Suomessa otettava käyttöön valtakunnallinen opinto-ohjausrekisteri

Akateemiset Kansalliset Nuoret ry

Lukion, ammattikoulun ja yläkoulun opinto-ohjaajat joutuvat nykyisin aloittamaan opinto-ohjauksen jokaisella koulutusasteella kuin tyhjältä pöydältä. Tiiviimpi yhteistyö ja kommunikaatio eri koulutusasteiden opinto-ohjaajien välillä ovat ensiarvoisen tärkeitä, jotta oppilaalle osataan ehdottaa juuri hänelle sopivaa opintopolkua.

Akateemiset Kansalliset Nuoret esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa otetaan käyttöön valtakunnallinen opinto-ohjausrekisteri.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Akateemiset Kansalliset Nuoret esittävät, että Suomessa otettaisiin käyttöön valtakunnallinen opinto-ohjausrekisteri.

Puoluehallitus yhtyy Akateemisten Kansallisten Nuorten huoleen opinto-ohjauksen hajanaisuudesta ja riittävästä yhteistyöstä eri kouluasteiden välillä.

Selvitysten mukaan opinto-ohjauksen käytännöt vaihtelevat eri puolilla Suomea. Myös opinto-ohjaajan vastuulla olevien ohjattavien määrä vaihtelee paljon koulujen välillä.

Koulujen oppilas- tai opiskelijamäärän kasvaminen ei aina samassa suhteessa opinto-ohjauksen resurssien nousua.

Puoluehallitus on huolestunut opinto-ohjauksen riittävydestä. Opinto-ohjauksen saumaton yhteistyö perusopetuksen ja toisen asteen kuin myös korkea-asteen välillä turvaa parhaiten joustavat ja yksilölliset opintopolut, nuorten tukemisen ja oppimisvaikeuksien havaitsemisen riittävän varhaisessa vaiheessa. Opintojen aikainen riittävä tuki ja ohjaus on koko koulu yhteisön tehtävä, joka tukee nuoren omien vahvuuksien ja kiinnostuksen kohteiden tunnistamista ja nuoren kasvamista täyteen mittaansa. Laadukas opinto-ohjaus tukee tehokkaasti myös nuorten siirtymistä korkea-asteen opintoihin ja vähentää opintojen keskeyttämistä.

Puoluehallituksen mielestä yksilökeskeistä opintojen ohjausta on vahvistettava ja opintojen ohjauksen laatuun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Yhteistyötä on lisättävä kaikkien koulutusasteiden välillä joustavien siirtymien rakentamiseksi ja koulupudokkuuden torjumiseksi. Koulujen ja oppilaitosten hyviä käytäntöjä on levitettävä laajasti kaikkien oppilaitosten käyttöön. Monissa kunnissa esimerkiksi perusopetuksen opinto-ohjaajat tekevät tiiviisti työtä yhdessä toisen asteen opinto-ohjaajien kanssa, jotta jokainen peruskoulun päättäneelle nuorelle löydetään mielekäs koulutuspaikka ja tieto opiskelijan vahvuuksista ja vaikeuksista siirtyä seuraavaan oppilaitokseen. Yhteistyön lisääminen on tehokas keino lisätä opinto-ohjauksen laatua ja tiedonkulkua.

Puoluehallitus ymmärtää aloitteen tekijöiden huolen ja yhtyy tavoitteeseen, mutta uuden rekisterin luominen merkitsisi kasvavaa hallinnollista työtaakkaa opettajille, koulujen johdolle ja opinto-ohjaajille. Koulujen henkilökunnan aika kuluisi entistä enemmän hallinnollisten tehtävien hoitamiseen, kun päinvastoin opettajien hallinnollisia työtehtäviä pitäisi vähentää – jotta korkeasti koulutetuilla opetusalan ammattilaisilla olisi nykyistä enemmän aikaa kohdata nuoria yksilöllisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

181. Suomessa otettava käyttöön Viron mallin mukainen E-kansalaisuus

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry haluaa Suomeen ns. e-kansalaisuuden, jollaisen eteläinen naapurivaltiomme Viro, ensimmäisenä maailmassa, otti käyttöön jo toissa vuonna. Maa alkoi myöntää henkilötunnuksia ja niitä takaavia sähköisten tunnisteita myös ulkomaalaisille, jotka ovat kiinnostuneita asioimaan virolaisissa palveluissa sekä ennen kaikkea harjoittamaan liiketoimintaa. Kyse ei ole varsinaisesta Viron kansalaisuudesta äänioikeuksineen, oleskeluluvasta tai valtion virallisesta henkilökortista ja matkustusasiakirjasta. Hakemuksen voi tehdä myös etänä ja noutaa sekä sirukortin että kortinlukijan Viron lähetystöstä. Näiden avulla mitä tahansa

internet-verkkoon kytkettyä tietokonetta voi käyttää asiointipisteenä, joka mahdollistaa myös tunnistautumisen ja sähköisen allekirjoituksen.

Viron e-kansalaiset voivat esimerkiksi hoitaa yritysrekisteriasioita, antaa sähköisen allekirjoituksen, hoitaa pankkien verkkoasioita, verotusasioita ja sähköisiä lääkeresptejä. E-kansalainen voi myös perustaa Viroon yrityksen, vaikka se vaatii lisäksi myös virolaista katuosoitetta. E-kansalaisuus helpottaa matkailua ja houkuttelee varsinkin yrittäjiä, tietotyöläisiä sekä teknologian edelläkävijöitä. Kokemukset e-kansalaisuudesta ovat olleet rohkaisevia ja varsinkin suomalaiset ovat olleet innokkaita sellaisen hankkimaan.

E-kansalaisuus olisi varmasti omiaan edistämään liiketoimintaa ja matkailua myös Suomessa sekä kiihdyttämään sähköisten palvelujen kehittämistä, jossa Suomi on jäänyt jälkijunaan eteläiseen naapurivaltioomme verrattuna. Sellaisenaan mallia ei varmasti voidakaan Suomeen omaksua.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa selvitetään mahdollisuudet ottaa käyttöön Viron mallin mukainen e-kansalaisuus.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 23.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

182. Suomessa säädettävä lapsen oikeuksia turvaava äitiyslaki

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Suomessa naisparille syntyneellä lapsella ei ole oikeutta molempiin vanhempiinsa heti syntymästään lähtien. Vanhemmaksi tullaan sisäisen adoption kautta, mikä voi kestää jopa puoli vuotta. Adoptioprosessin aikana naisparille syntyneen lapsen oikeudellinen asema on epäselvä. Tilanteen korjaamiseksi Suomessa on säädettävä äitiyslaki, jonka perusteella lapsen synnyttäneen äidin puolison vanhemmuus voitaisiin vahvistaa jo neuvolassa hedelmöityshoitojen aikana tehdyn suostumuksen mukaisesti.

28.11.2015 vireille pannun kansalaisaloitteen tarkoituksena on saattaa käsittelyyn oikeusministeriössä vuosina 2014-2015 valmisteltu valmis lakiesitys äitiyslaiksi. Ehdotetussa äitiyslaissa olisi säännökset äitiyden määräytymisestä niin, että lapsen synnyttäjä olisi lapsen äiti. Lisäksi lapsen synnyttäneen äidin naispuolisen kumppanin voitaisiin vahvistaa olevan lapsen äiti synnyttäneen äidin ohella silloin, kun lapsi on hankittu yhteisesti hedelmöityshoitojen avulla. Tunnustus tapahtuisi samalla tavalla kuin isyyden tunnustaminen, ja olisi mahdollista ainoastaan silloin, kun lapselle ei voida vahvistaa isää.

Menettely korvaisi lapsen sisäisen adoption, joka on osapuolille raskas prosessi ja voi kestää hyvinkin pitkään. Naisparille hedelmöityshoidoilla syntyvä lapsen oikeudellisen asema olisi myös selvä heti lapsen syntymästä lähtien. Lapsella olisi oikeus elatukseen ja perintöön toiselta vanhemmaltaan sekä oikeus myös tavata molempia vanhempiaan. Äitiyslaki turvaisikin erityisesti lapsen oikeuksia. Lisäksi se vähentäisi naisparien kohtaamaa turhaa byrokratiaa ja näin säästäisi myös yhteiskunnan resursseja.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomeen säädetään kansalaisaloitteen mukainen äitiyslaki, joka on valmisteltu oikeusministeriössä vuosina 2014-2015.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 42.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

183. Suomessa tulee vuonna 2018 siirtyä Viron yritysveromalliin

Viron yritysveromallissa yritysten saamien voittojen verotusta myöhennetään, kunnes voitot voidaan maksaa palkkana omistajille. Verottamattomalla tuotolla yrityksillä olisi edellytykset koota pääomia investointeihin ja täten lisätä työllisyyttä.

Suomessa yritysten investoinnit ovat pudonneet kolmanneksen vuoden 2008 jälkeen. Pien- ja keskiuurille yrittäjille, joita on valtaosa Suomen yrittäjistä, olisi Viron yritysverotusmalli hyvä ja kannustava. Talouspolitiikan kehityksen suuntaaminen parempaan on kansallinen kysymys. Viron yritysveromalliin siirtyminen toisi siihen mahdollisuuden.

Edellä olevan perusteella Keravan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että kokoomuksen veropoliittiseksi päälinjaksi otetaan Viron veromalli. Kokoomuksen tulee esittää selvityshankkeen, parlamentaarisen komitean tai vastaavan asettamista uudistusta valmistelemaan. Nopeammin asia voi edetä kiirehtimällä vireillä olevien verouudistusten yhteyteen liitettäväksi tähän tähtävää hanketta niin, että uudistus on toteutettavissa vuonna 2018.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Taloukasvun tavoittelemiseksi Suomen verojärjestelmän keskeisin haaste on yleinen verotuksen korkea taso. Kokonaisveroaste, eli verojen ja veroluonteisten maksujen suhde BKT:een on lähes 45 %. Verojärjestelmän sisällä suurin ongelma on työn kireä verotus – se tekee työllistämisestä kallista, eikä kannusta työn vastaanottoon eikä

työnteon määrän lisäämiseen. Kireä työn verotus nostaa myös Suomessa tehtävän työn hintaa ja ajaa osaltaan investointeja kevyemmän verotuksen maihin, joissa palkkataso on matalampi. Pitkällä tähtäimellä kireä työn verotus heikentää kannustimia kouluttautumiseen ja osaamisen lisäämiseen, mikä on tuottavuuskehityksen kannalta erittäin hankala kehityssuunta.

Yritysverotus puolestaan on Suomessa kansainvälisesti katsoen kilpailukykyistä. Yhteisöverokanta on 20 %. Taso alittaa EU- ja OECD –maiden keskiarvot, ja on EU:ssa alimpien joukossa. Yhteisövero onkin ainoita veroluokkia Suomessa, joiden osalta olemme kansainvälisesti kilpailukykyisiä. Henkilö- ja kulutusverojen osalta Suomi on puolestaan kireimmin verottavien valtioiden joukossa.

Kokonaisuudessa on myös huomattava, että yritysverotus on vain eräs talouskasvun ja yritystoiminnan edellytyksiin vaikuttavista tekijöistä – eikä välttämättä niistä keskeisin. Muut tekijät, kuten markkinoiden laajuus ja läheisyys, tuotantopanosten hinnat, sääntely-ympäristö, maariskit ja rahoituksen saatavuus, voivat vaikuttaa kasvun edellytyksiin yritysverotusta enemmän. Esimerkiksi Ruotsissa talous on kasvanut Suomen taloutta selvästi nopeammin viime vuosina, vaikka Ruotsin yhteisöverokanta on 22 % ja osinkoja verotetaan Suomea kireämmin.

Kokoomuksen veropolitiikka tähtää kasvun, yrittäjyyden ja työllisyyden vahvistamiseen. Verotuksen on oltava ennakoitavaa ja johdonmukaista ja sen on perustuttava laajoihin veropohjiin ja mataliin verokantoihin. Kokonaisveroastetta ei voi enää nykyisestä nostaa, vaan sitä tulee pikemminkin alentaa.

Vaikka verotuksen tasoa ei lähivuosina voida todennäköisesti merkittävästi alentaa julkisen talouden alijäämän takia, verotuksen rakennetta kannattaa muuttaa kasvun kannalta kannustavammaksi. Tämä on myös Kokoomuksen veropolitiikan keskeisiä tavoitteita. Verotuksen painopistettä tulee näin ollen siirtää kasvun kannalta haitallisemmista työn ja yrittäjyyden veroista vähemmän haitallisiin kulutusveroihin, erityisesti haittaveroihin.

Viron yritysveromallia tai muunnelmia siitä perustellaan useimmiten investointien liikkeelle laittamisella, sillä investointien rahoitusedellytykset ovat heikentyneet taantumien seurauksena. Ideana on, että yritysverotusta keventämällä yrityksillä olisi paremmat edellytykset rahoittaa investointeja omalla tulorahoituksella. On kuitenkin huomioitava, että myös investointien osalta rahoituksen saatavuus on vain yksi osa kokonaisuutta. Monet yritykset kertovat, etteivät investoi koska kilpailukyky on heikko ja maailmalla ei ole kysyntää. EKP:n toteuttamassa kyselyssä suomalaisista pk-yrityksistä ainoastaan 9 prosenttia raportoi suurimmaksi ongelmakseen rahoituksen heikon saatavuuden.

Kokonaisuudesta muistuttaa yritysten suuri osingonjako muun muassa tänä keväänä. Mikäli kysyntää ja kannattavia investointihankkeita olisi tarjolla, olisi odotettavissa, että yritysten omistajat leikkaisivat osinkojen määrää näiden investointien rahoittamiseksi. Myös nousevien talouksien kasvulla on kielteinen vaikutus Suomeen tehtävien

investointien kannalta. Lisäksi suomalaisen teollisuuden rakennemuutos ja tuotannon jatkunut palveluvaltaistuminen sekä työikäisen väestön supistuminen on voinut vähentää yritysten investointihalukkuutta.

Virossa on käytössä veromalli, jossa sekä yhtiöverotuksessa että ansiotuloverotuksessa sovelletaan 20 % tasaveroa. Virossa yhtiötä verotetaan voitosta vasta, kun yhtiö jakaa osinkoa. Yhtiölle määrätään vero myös eräistä piilevinä voitonjakoina pidettävistä eristä, joita ovat luontoisedut, lahjat, lahjoitukset, edustusmenot, siirtohinnoittelusäännösten mukaan tehtävät verotettavan tulon oikaisut sekä kulut, joita ei katsota liiketoiminnan kuluksi. Näistä eristä vero maksetaan sinä vuonna kun etu annetaan. Virossa osingonsaajaa ei veroteta osingosta, vaan yhtiön voittoon kohdistuu pelkästään yhtiön maksama vero.

Yhtiöiden välinen ketjuverotus poistetaan Virossa, jos yhtiö jakaa osinkoa, jonka se on saanut osinkona vähintään 10 prosenttisesti omistamaltaan tytäryhtiöltä. Yhtiön jakaessa osinkoa tytäryhtiöltä saatua osinkoa ei lueta veron perusteeseen. Poikkeuksena ovat mm. tilanteet, joissa tytäryhtiö sijaitsee matalan verotuksen valtiossa. Koska yhtiövero Virossa määräytyy voitonjaon ja piilevänä voitonjakona pidettävien erien perusteella, ei verotuksessa ole poistosäännöksiä. Myöskään aiempien vuosien tappioilla ei ole merkitystä verotuksessa – tappiot sinänsä vähentävät voitonjakokelpoisten varojen määrää. Viron veromalli koskee kaikkia yhtiömuotoja.

Mikäli Viron veromalliin siirryttäisiin Suomessa, aiheuttaisi malli valtiovarainministeriön arvion mukaan 1,4 mrd. euron veromenetyksen valtiolle. Jos osinkoa ei enää verotettaisi Viron veromallin tapaan henkilöverotuksessa, menetyksiä tulisi lisää noin 1,1 mrd. euroa. Ulkomaisille rajoitetusti verovelvollisille maksetuista osingoista ei EU-oikeuden periaatteiden takia voitaisi periä osinkojen lähdeveroa, mikä aiheuttaisi noin 300-400 miljoonan euron veromenetykset. Näin ollen kokonaisveromenetykset veronsaajille olisi arviolta noin 3-3,5 mrd. euron luokkaa, mikäli henkilötason osinkoverotus Viron mallin mukaisesti poistuisi. Staattisesti arvioiden tämä vastaisi yhteisöverokannan keventämistä 20 prosentista noin 5 prosenttiin tai kaikkien arvonlisäverokantojen alentamista 4-5 prosenttiyksiköllä.

Viron veromalliin siirtymisestä koituvat veromenetykset olisivat siten valtiontalouden tulokulmasta merkittäviä. Julkisen talouden alijäämäisyys huomioon ottaen veromalliin siirtyminen tulisi ainakin valtaosin rahoittaa muita veroja korottamalla tai menoja leikkaamalla. Mikäli nykyinen veromalli säilyisi ulos jaetun osingon osalta, tulisi tämän veroa nostaa EK:n arvion mukaan nykyisestä 20 % noin 30 %:iin. Tämä voisi olennaisilta osin myös vaikuttaa niihin kasvukannustimiin, joita Viron mallilla arvellaan olevan.

Hyviä puolia Viron veromallissa olisi puoluehallituksen näkemyksen mukaan ainakin se, että vero realisoituisi vasta osingonjakohetkellä ja kohdistuisi de facto osinkoon. Osingon maksamisen ja veron lykkääntyminen parantaisivat kiistatta mahdollisuuksia rahoittaa kasvua edistäviä toimia. Veromalli myös kohtelisi erilaisia investointikohteita

ja rahoitusmuotoja lähestulkoon samalla tavalla, asettaisi listaamattomat ja listatut yhtiöt samaan asemaan verotuksessa ja varmistaisi, ettei osinkotuloihin kohdistu moninkertaista verotusta.

Mallin haittoja puolestaan olisi selkeä verotuottojen menetys julkiselle taloudelle sekä tätä kautta kasvava verojen korotuspaine toisaalla, mikä saattaisi olennaisilta osin heikentää Viron veromallin kasvukannustimia. Myös verosuunnittelu ja muut käyttäytymisvaikutukset voisivat supistaa verotuottoja edelleen. Mallilla voisi myös olla ns. lukkiutumisvaikutuksia, kun yrityksen voiton verotuksen myöhentäminen osingonjakohetkeen saattaisi lukita varoja olemassa oleviin yhtiöihin myös niissä tilanteissa, kun varat olisivat tuottavammassa käytössä yrityksen ulkopuolella, esimerkiksi uusissa kasvavissa yrityksissä. Muutos saattaisi siten tältä osin hidastaa yrityssektorin uudistumista.

Mallin voidaan myös nähdä suosivan suuria voitollisia yrityksiä, jotka voivat rahoittaa investointinsa pidätetyillä voitoilla, pienten ja nuorten yritysten kustannuksella, joille ei vielä muodostu voittoa. Tappiollisissa yrityksissä mallilla ei olisi vaikutusta kassavirtaan. Muiden yritysmuotojen neutraali verokohtelu vaatisi puolestaan verotusta helposti monimutkaistavia erityisjärjestelyjä.

Haittapuolella huomioon on myös otettava verosuunnittelun todennäköinen lisääntyminen. Avoin osingonjako saatettaisiin muuttaa luovutusvoitoiksi ja osakaslainoiksi. Yritysjärjestelyjen avulla voitaisiin välttää osingonjaon verotusta. Myös tulonmuuntokannustimet voisivat kasvaa, kun palkkaa muutettaisiin osingoksi tai arvonnousuksi. Järjestelmä lisäisi kannustimia toimia osakeyhtiömuodossa elinkeinoharjoittajana tai palkansaajana toimimisen sijaan. Haasteena myös on, että malli sopisi huonosti yhteen OECD:n ja EU:n yritysverotusta koskevien hankkeiden kanssa.

Kokoomuksen veropolitiikan keskeisenä tavoitteena on muuttaa verotusta kokonaisuutena yritysten kasvua, työllistämistä ja työn tekoa kannustavampaan suuntaan. Näin ollen verojärjestelmään kohdistuvia uudistuksia ei voi tarkastella pala kerrallaan, vaan on aina pyrittävä arvioimaan isoa kokonaisuutta ja muutosten seurannaisvaikutuksia.

Hallituksen ohjelmaan on kirjattu laaja selvitys yhtiöverotuksen muutostarpeista ja -malleista. Osana selvitystä tutkitaan muun muassa investointivarausmallin ja Viron veromallin ja sen muunnelmien vaikutuksia suomalaisten yritysten kilpailukykyyn ja verotuksen kokonaisuuteen.

Kokoomus pitää selvitystä tarpeellisenä mm. edellä mainittujen näkökohtien kiteyttämisen ja selkeyttämisen takia. Puoluehallituksen näkemyksen mukaan selvityksen tuloksia on ensin syytä analysoida tarkoin ja vasta tämän jälkeen tehdä poliittikkalinjauksia siitä, mihin suuntaan suomalaisten yritysten verotusta ja verotuksen kokonaisuutta tulisi kehittää siten, että se olisi kokonaisuudessaan yrityksille mahdollisimman kannustava.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteiden johdosta.

184. Suomessa tutkinnon suorittaneiden kansainvälisten opiskelijoiden valmistumisenjälkeistä oleskelulupaa pidennettävä

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Suomessa tutkinnon suorittaneiden kansainvälisten opiskelijoiden valmistumisen jälkeistä oleskelulupaa pidennettävä

Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on noussut Suomessa merkittävästi 2000-luvun aikana. Keskimäärin hieman alle puolet heistä on työllistynyt Suomessa vuosi valmistumisensa jälkeen. Suurempi osa olisi kuitenkin halukkaita jäämään Suomeen työskentelemään valmistumisensa jälkeen. Heidän työllistymisensä tukemiseksi on valmistumisen jälkeistä oleskelulupaa pidennettävä kahteen vuoteen.

Sen lisäksi, että kansainväliset tutkinto-opiskelijat ovat tärkeitä korkeakouluillemme, heillä on valmistuttuaan paljon annettavaa myös Suomen työmarkkinoille ja erityisesti kansainvälisille markkinoille suuntautuville yrityksille. Suomen haasteena on supistuva työvoima ja ulkomaalaiset opiskelijat voivat olla osaltaan ratkaisemassa tätä haastetta. Monille kuitenkin vuoden mittainen oleskelulupa valmistumisen jälkeen on liian lyhyt aika työllistymiseen ja näin ollen osa kansainvälisten opiskelijoiden tarjoamasta potentiaalista jää hyödyntämättä.

Vuonna 2015 voimaantulleen lakimuutoksen myötä oleskeluluvan pituutta muutettiin kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen. Muutos oli askel oikeaan suuntaan, mutta ei riittävä. On huomioitava, että vuosi ei ole monille suomalaisillekaan riittävä aika työllistyä valmistumisen jälkeen. Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä hankaloittaa erityisesti kielitaidon ja tarvittavien verkostojen puute. Tämän takia olisi perusteltavaa suoda heille nykyistä pitempi mahdollisuus valmistumisen jälkeiseen työnhakuun. Lisäksi toimeentuloedellytyksiä tulisi arvioida uudelleen, jotta kahden vuoden oleskeluluvan vaatimukset eivät muodostuisi hakijalle kohtuuttomiksi.

Meidän tulee tehdä kaikkemme, jotta Suomi pysyy tulevaisuudessakin vetovoimaisena kohteena kansainvälisille opiskelijoille ja pyrkiä mahdollisuuksiemme mukaan helpottamaan heidän työllistymistään Suomessa. Valmistumisen jälkeistä työnhakua varten myönnettävän oleskeluluvan pidentäminen on vain yksi tapa tavoitteen edistämiseen, mutta sen avulla pyrimme varmistamaan, ettei kansainvälisten opiskelijoiden tarjoama potentiaali valu hukkaan.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehoittaa kokoomuksen eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa

korkeakoulututkinnon suorittuaan ulkomaan kansalaisen on mahdollista saada Suomeen oleskelulupa kahdeksi vuodeksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen opiskelijaliitto Tuhatkunta ry ehdottaa aloitteessaan, että Suomessa korkeakoulututkinnon suorittuaan ulkomaan kansalaisen olisi mahdollista saada Suomeen oleskelulupa kahdeksi vuodeksi. Aloitteen tekijä tuo aloitteessaan esille, että määräaika on juuri pidennetty puolesta vuodesta vuoteen. Tätä koskevassa hallituksen esityksessä (HE 219/2014 vp) arvioitiin, että pidempi aika hakea töitä valmistumisen jälkeen parantaisi mahdollisuuksia työllistyä Suomeen. Tuolloin todettiin, että oleskelulupia tutkinnon suorittaneiden työnhakua varten on vuosien 2011–2013 aikana myönnetty noin 150 kappaletta vuodessa.

Puoluehallitus katsoo, että tavoite Suomessa tutkintonsa suorittaneiden saamisesta Suomen työmarkkinoille on kannatettava. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että Suomessa opiskelleista kansainvälisistä opiskelijoista saataisiin sitoutettua mahdollisimman suuri osa jäämään Suomeen. Tätä tarkoitusta tukemaan hallitusohjelmaan kirjattiin kokoomuksen ajama linja, että tutkintonsa jälkeen Suomeen jääviä tulisi kannustaa esimerkiksi verokannustein tähän.

Puoluehallitus kiinnittää huomiota siihen, että tutkinnon suorittaneen tulisi kyetä järjestämään jotenkin toimeentulonsa. Tutkinnon suorittaneiden tulisi vähintään osoittaa, että he pyrkivät aktiivisesti hakemaan töitä. Niin kauan, kun tutkinnon suorittaneiden oleskelulupaa hakevien määrä on kohtalaisen pieni, ei asiasta muodostu ongelmaa, mutta toimeentulon saamisen arviointia tulee tehdä säännöllisesti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

185. Suullinen viestintä otettava osaksi kielten kokeita ylioppilaskirjoituksissa

Satakunnan Kokoomusnuoret ry

Syksyllä 2016 alkavat sähköiset ylioppilaskirjoitukset saksan kielessä sekä maantiedossa ja filosofiassa. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset tuovat mukanaan lukemattomia uusia mahdollisuuksia testata kokelaiden osaamista kussakin aineessa. Näitä mahdollisuuksia tulisi käyttää hyödyksi etenkin kielten kohdalla. Tällä hetkellä kokelaiden osaamista kielissä testataan vain kuullun ymmärtämisessä sekä kirjallisessa osaamisessa. Ne kokelaat, joiden vahvuudet löytyvät esimerkiksi suullisesta vuorovaikutuksesta, eivät pysty nykymuotoisessa ylioppilaskokeessa esittämään erityisosaamistaan laajamittaisesti.

Sähköisten koejärjestelyjen tuomien mahdollisuuksien myötä kielten ylioppilaskirjoituksissa voisi olla myös suullinen osio, jossa testataan kokelaiden taitoja kommunikoida erilaisissa tilanteissa. Ylioppilastutkintolautakunnalla on esimerkiksi

mahdollisuus listata muutamia small talk -tilanteita, joita opettaja kävisi läpi kokelaan kanssa. Tilanteet kuvattaisiin ja lähetettäisiin ylioppilastutkintolautakunnalle alustavien arvosanojen kera. Tämä suullisten taitojen testaaminen mahdollistaisi erilaisten oppijoiden yhdenvertaisen kohtelun myös ylioppilaskirjoituksissa.

Kuten muissakin suurissa uudistuksissa, myös tällaiseen muutokseen liittyy tiettyjä ongelmakohtia. Miten mahdollistetaan jokaisen kokelaan yhdenvertainen kohtelu, lisääntyvätkö opettajien ja lautakunnan sensoreiden työt merkittävästi ja miten tilanteiden aiheet valitaan niin, että jokaisella on mahdollisuus kommunikoida ja näin ollen näyttää taitonsa kielen hallinnassa ovat kysymyksiä, joihin ei ole vielä tarkkoja vastauksia. Mielestämme on kuitenkin aiheellista suunnata katseet tulevaisuuteen ja kehittää ylioppilaskirjoituksia modernimpaan ja yhdenvertaisempaan suuntaan.

Edellä mainitun perusteella Satakunnan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta selvittämään suullisen viestinnän testaamisen mahdollisuuksia ylioppilaskirjoituksissa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Satakunnan Kokoomusnuoret ry esittää aloitteessaan suullisen viestinnän testaamisen mahdollisuuksien selvittämistä ylioppilaskirjoituksissa.

Sähköisten ylioppilaskirjoitusten ottaminen käyttöön on merkittävä edistysaskel lukiokoulutukselle. Ensi syksynä kolmen aineen kirjoitukset järjestetään sähköisinä. Keväällä 2019 kaikki aineet kirjoitetaan sähköisessä muodossa. Lukion kehittyvä pedagogiikka, paikalliset kokeilut ja uusi teknologia tuovat valtavasti uusia mahdollisuuksia koko lukiokoulutuksen kehittämiseksi.

Ylioppilaskirjoituksia on kehitetty vastaamaan tulevaisuuden koulutusjärjestelmän tarpeisiin. Uudet, sähköiset ylioppilaskirjoitukset ovat tästä esimerkki. Sen sijaan selväksi puutteeksi voidaan nähdä, ettei kielten kokeissa arvioida suullisen kielitaidon osaamista. On tärkeää, että ylioppilaskirjoitukset mittaavat ylioppilaskokelaan osaamista monipuolisesti – kielitaidon osalta kirjoitetun kielen ja laajojen kokonaisuuksien mutta myös kuullunymmärtämisen hallintaa. Opiskelijoilla on erilaiset vahvuudet eri kokeissa: toiset pärjäävät paremmin kirjallisissa, toiset taas suullisissa kokeissa.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen tekijöiden näkemykseen siitä, että suullisen kielitaidon testaaminen lisäisi myös mahdollisuuksien tasa-arvon toteutumista ylioppilaskirjoituksissa, kun erilaiset oppijat huomioitaisiin nykyistä paremmin kokeiden arvioinnissa.

Puoluehallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria edistyksellisestä aloitteesta ja halusta kehittää tulevaisuuden lukiota. Suullisen kielitaidon merkitystä on edelleen perusteltua kasvattaa lukion kielten opinnoissa. On huolestuttava kehityssuunta, että harvinaisten kielten opiskelu on edelleen harventunut. Kansainvälisessä maailmassa

monipuolisen kielten ja kulttuurien tuntemuksen merkitys korostuu. Kielten opiskelu on rikkautta, ja jokaista lukiolaista tulisi kannustaa opiskelemaan vähintään yhtä vierasta kieltä toisen kotimaisen kielen ja englannin kielen lisäksi.

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä suullisten kokeiden ongelmakohtien, kuten opiskelijoiden yhdenvertaisen kohtelun, huomioimisesta. Suullisen kielitaidon mittaaminen ylioppilaskirjoituksissa on vielä usean vuoden kehitystyön takana, mutta kokeiden uudistamiseen liittyy paljon mahdollisuuksia. Lukion tulee elää ajassa ja vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin entistä paremmin. Suullisen viestinnän testaamisen mahdollisuuksien selvittäminen on tärkeä osa lukion tulevaisuuden kehittämistyötä. Puoluehallitus kiittää Satakunnan Kokoomusnuoria edistyksellisestä otteesta lukion kehittämiseksi ja tukee selvityksen teettämistä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

186. Sähköautojen ajoneuvoverosta sekä käyttöverosta luovuttava

Helsingin Kokoomusnuoret ry

Helsingin Kokoomusnuoret tahtoo edistää suomalaisen ajoneuvokannan uudistumista ja kehittymistä ympäristöystävällisempään suuntaan tekemällä täyssähköautoilusta verotuksellisesti kannattavampaa kuin fossiilisilla polttoaineilla autoilu.

Helsingin Kokoomusnuoret vaatii, että sähköautot vapautetaan erillisistä autoilun veroista. Suomen ajoneuvokanta on Euroopan vanhinta. Sähköautojen verovapaus loisi edellytykset uusien Suomen polttomoottoripohjaista autokantaa kohti modernia, päästötöntä ja kestävää tulevaisuutta.

Suomessa autoilun verotus koostuu pääasiassa hankinnan yhteydessä maksettavasta autoverosta sekä vuosittaisesta ajoneuvoverosta.

Autoverosta luopuminen luo selkeimmän kannusteen uuden auton ostajalle valita sähköauto. Autoveron tuli alun alkaenkin olla väliaikainen, nyt verosta luopuminen on hyvä yhdistää kuluttajan ympäristöystävällisiin ratkaisuihin kannustamiseen. Sähköautojen teknologia on toistaiseksi kalliimpaa kuin polttomoottoriautojen. Lisäksi sähköautojen kantamat ovat lyhyempiä. Tämän vuoksi sähköauton ostaminen on toistaiseksi kuluttajalle tietoinen ratkaisu luopua tietyistä polttomoottoriautoilun hyvistä ominaisuuksista ympäristöystävällisyyden hyväksi. On valtion kannalta järkevää tehdä sähköauton ostamisesta myös taloudellisesti järkevää ja tukea kuluttajaa ympäristövalinnoissaan.

Ajoneuvovero puolestaan on liikennekäytössä olevista ajoneuvoista perittävä vero. Ajoneuvovero muodostuu hiilidioksidipäästöihin perustuvasta perusverosta ja muuta kuin bensiiniä käyttävillä kulkuneuvoilla käyttövoimaverosta, niin sanotusta dieselverosta. Vuosittainen perusosan päälle maksettava ”ylimääräinen” käyttövoimaverotus koskee myös hiilidioksidipäästöttömiä sähköautoja.

Tieliikenne muodostaa noin viidenneksen Suomen hiilidioksidipäästöistä. Kööpenhaminan ilmastokokouksessa Euroopan unioni sitoutui vähentämään hiilidioksidipäästöjään 20% vuoteen 2020 mennessä. Tällä hetkellä sähköautoista maksettava käyttövoimavero luo väärän tyyppisen kannusteen lisäten käyttökustannuksiltaan edullisen ja erittäin ympäristöystävällisen sähköautoilun kustannustaakkaa. Käyttövoimavero onkin tämän vuoksi erityisen haitallinen vero kohdistettuna sähköautoihin. Esimerkiksi bensiiniauton omistaminen on verotuksellisesti lähes joka tilanteessa sähköautoa edullisempaa.

Sähköautokantaisella tieliikenteellä olisi myös merkittäviä paikallisia vaikutuksia ilmanlaadun parantuessa etenkin kaupungeissa ja suurissa asutuskeskuksissa.

Nyt teknologia on pisteessä, jossa polttomoottorit ovat jäämässä seuraavan sukupolven teknologian jalkoihin. Suomen tulisi korkean teknologian maana olla kehityksen kärjessä ja kannustaa kansalaisiaan siirtymään sähkömoottoripohjaiseen tieliikenteeseen keventämällä sähköajoneuvojen verotusta merkittävästi.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että sähköauton hankintakustannuksia lasketaan sähköautojen autoverosta luopumalla sekä omistamisen kustannuksia ajoneuvoverosta luopumalla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen pitkäaikainen verolinja on ollut siirtää verotuksen painopistettä pois työn ja yrittäjyyden verotuksesta terveys- ja ympäristöperusteisten kulutusverojen suuntaan. Liikenteen verotuksessa Kokoomus on pyrkinyt siirtämään verotuksen painopistettä auton hankinnasta vuosittaisen veron ja auton käytön suuntaan.

Hallituskaudella 2007-2011 valtiovarainministeri Kataisen johdolla toteutettiin vihreä verouudistus, jonka osana sekä auto-, että ajoneuvoveron suuruus porrastettiin auton hiilidioksidipäästöjen mukaan. Myös polttoaineverotus porrastettiin päästöjen mukaan, mikä entisestään edisti ympäristöohjausta vähäpäästöisten autojen valinnan ja käytön suuntaan.

Kuluvalla hallituskaudella on päätetty keventää autoveroa 200 miljoonalla eurolla pienipäästöisiä autoja suosien ja kiristää vuosittaista ajoneuvoveroa 100 miljoonalla eurolla. Veronkevennys kohdentuu kaikkein voimakkaimmin autoihin, joiden hiilidioksidipäästö on alle 50 grammaa kilometriltä, joita ovat käytännössä sähköautot ja sähköllä ladattavat hybridautot. Vuoteen 2019 mennessä näiden autojen vero alenee suhteellisesti jopa yli 50 prosenttia.

Vaikka autoveron hiilidioksidiporrastuksella pyritään ohjausvaikutukseen, on autovero ensisijaisesti fiskaalinen vero. Autoilla, joiden mitattu päästö on 0 grammaa

kilometriltä, eli käytännössä täyssähköautoilla, autovero alenisi tämän hetkisestä 5 prosenttiyksiköstä 2,7 prosenttiyksikköön eli suhteellisesti 46 prosenttia.

Myös sähköautot kuluttavat tieverkkoa, vaativat parkkipaikkoja ja liikennejärjestelmiä, aiheuttavat liikennemuutoksia, onnettomuuksia, katupölyä ja muita ulkoishaittoja samoin kuin muutkin autot. Tästä näkökulmasta on perusteltua, että myös sähköautojen on osallistuttava myös liikenteen kustannusten rahoittamiseen.

Sähköautojen pakoputkesta mitattu hiilidioksidipäästö on nolla, mutta niiden kuluttaman sähkön tuotannosta aiheutuu silti päästöjä. Näitä ei oteta huomioon autoverotuksessa, eivätkä ne muutenkaan tule vastaavin perustein verotetuiksi kuin liikennepolttoaineet.

Sähköautot saavat jo nykyisten liikenneverojen perusteella erittäin merkittävää veroetua. Esimerkiksi verrattaessa samanhintaiseen bensiinikäyttöiseen autoon, sähköauto saa noin 11 000 euron veroedun polttoaineveron, ajoneuvoveron perusveron ja autoveron yhteismäärässä 10 vuodenkäyttöajalla ja 18 000 kilometrin vuotuisella ajosuoritteella.

Sähköautojen nollaverokannan vaikutukset lyhyellä aikavälillä olisivat pienet, vain joitakin miljoonia euroja vuodessa. Fiskaalinen vaikutus voisi kuitenkin olla nopealla aikataululla huomattava, jos nollapäästöisten autojen määrä lisääntyy nopeasti. On tyypillistä, että autovero on erityisen pieni tai nolla erityisesti niissä maissa, joissa on paljon autoteollisuutta.

Autoilun verotuksen tavoitteena tulee olla se, että verotus suosii tekniikkaneutraalisti kaikkia vähäpäästöisiä autoja hankinnan ja käytön eri vaiheissa. Autoilun verotuksessa verotuksen painopistettä tulisi edelleen siirtää uutta autoa hankittaessa maksettavasta autoverosta vuosittaiseen autoveroon, mikä myös kannustaisi uuden auton hankintaan. Tämä myös ehkäisisi nykyiseen verorakenteeseen liittyvää ongelmaa veropohjan sulamisesta ja lisäisi valtion arvonlisäverotuottoja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

187. Sähköautojen latauksen luontoisedun verotusarvon määrittäminen

Helsingin Edistyskokoomus ry

Sähköautojen käyttö työmatkaliikenteessä on sekä kansantaloudellisesti että ympäristönsuojelullisesti järkevää. Se edellyttää yleensä akun latausmahdollisuutta työpaikalla työpäivän aikana kotimatkaa varten. Työnantajat ovat erittäin valmiita antamaan tämän mahdollisuuden työntekijöilleen, yleensä luontoisetuna, koska käytetyn sähkön määrä on pieni ja sen mittaaminen hankalaa.

Työnantajat ovat kuitenkin laajalti kieltäneet sähköautojen latauksen työpaikalla, koska käytetyn sähkön määrän mittaaminen ja todentaminen luotettavasti ja annetun luontoisedun verotusarvon laskeminen vaaditun työmäärän ja vaihtelevan sähkön hinnan takia on kohtuullisin kustannuksin mahdotonta. Käytetyn sähkön arvo voi olla paljon pienempi kuin edun laskemisen kustannukset. Näin ollen sähköauton käyttäminen työmatkaliikenteessä on Suomessa tällä hetkellä suurelta osin käytännössä laillisesti mahdotonta.

Monen muun luontoisedun verotusarvo, kuten esimerkiksi matkapuhelinedun, on määriteltä kuukausittaiseksi tasasummaksi juuri edun arvon vaikean todentamisen vuoksi.

Tasasumman määräämisellä edun verotusarvoksi olisi verotuloja kasvattava vähäinen vaikutus. Suurempi ja tärkeämpi vaikutus on sähköiseen liikenteeseen siirtymiseen kannustava vaikutus. Lainsäädännön aiheuttaman transaktiokustannusesteen poistaminen ja kohtuullinen verotus kannustaisi työntekijöitä ja työnantajia investoimaan puhtaaseen liikenteeseen sähköautojen yleistymisen alkuvuosina.

Keskimääräinen työmatka Suomessa on Tilastokeskuksen ja Suomen ympäristökeskuksen mukaan pisin Hämeessä, linnuntietä 18 kilometriä. Jos käytetään 25 kilometrin kotimatkaa, 0,4 kWh/km keskikulutusta ja 15 c/kWh sähkön hintaa ja lomat poistettuna 18 työpäivää kuukaudessa työpaikalla tapahtuvan sähköauton latauksen arvon laskennan perusteina, jotta saadaan edun arvo suurimmillaan keskimäärin, päädytään 27 euroon kuukaudessa. Suurin osa työmatkoista on kuitenkin lyhyempiä juuri siellä, missä sähköautokanta kasvaa aluksi eniten. Siksi järkevä verotusarvo on pienempi kuin 27 euroa kuukaudessa, ehdotuksemme mukaan 10 euroa kuukaudessa.

Ehdotus tasasummasta on puolueen periaateohjelman ja nykyisen hallitusohjelman sekä mukainen. Sen fiskaalinen merkitys on vähäinen, mutta verotuloja kasvattava. Ehdotetussa muutoksessa on kyse lainsäädännön tuomisesta samalle vuosituhannele sähköautojen kanssa. Suurten etäisyyksien ja vanhojen autojen Suomelle kyseessä on paljon kokoaan merkittävämpi muutos. Siksi tulevaisuuden katsovan kokoomuksen on vietävä sitä eteenpäin.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta ja ministeriryhmää toimimaan siten, että verottaja määrittelee sähköautojen latauksen luontoisedun verotusarvon kiinteäksi, esimerkiksi 10 euroa kuukaudessa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen tavoitteena on kannustaa suomalaisia tekemään ympäristön ja ilmaston kannalta vastuullisia valintoja sekä tukea vähäpäästöisten teknologioiden käyttöönottoa autoilussa.

Mahdollisuus ladata omaa sähköautoa työpaikalla on luontaisetu. Verotuksessa luontaisedulla tarkoitetaan työnantajan palkansaajalle muuna kuin rahana työstä suorittamaa vastiketta. Luontaisetu on veronalaista palkkatuloa, josta edun antaneen työnantajan on toimitettava ennakonpidätys. Palkansaajan verotuksessa luontaisetu on hänen veronalaista ansiotuloaan.

Jos työnantaja kustantaa sähköauton lataamisen työpaikalla, niin tällöin kysymyksessä on tilanne, jossa työnantaja maksaa auton polttoainekustannukset. Lataamiseen käytetystä sähköstä muodostuvan edun verokohtelu riippuu tällaisessa tilanteessa siitä, onko kysymyksessä palkansaajan oma auto vai työnantajalta saatu luontoisetuauto.

Jos palkansaaja lataa työnantajansa kustantamalla sähköllä työnantajalta vapaana autoetuna saamaansa autoa, palkansaajalle ei muodostu lataamiseen käytetystä sähköstä erillistä veronalaista etua, sillä vapaan autoedun arvoon sisältyy myös auton polttoaineen arvo.

Jos taas palkansaaja saa käyttää työnantajansa kustantamaa sähkövirtaa oman autonsa lataamiseen, palkansaajalle muodostuu veronalainen luontoisetu. Edun arvo on lataamiseen käytetyn sähköön käypä arvo, jona voidaan pitää työnantajan sähköstä maksamaa määrää. Jos taas palkansaaja käyttää työnantajan kustantamaa sähköpistoketta auton lämmitykseen, niin tämä sähkö ei ole Verohallinnon ohjeiden mukaan veronalainen etuus.

Aloitteen laatijat ovat täysin oikeassa siinä, että palkansaajan oman sähköauton lataamiseen käytetyn sähkövirran käyvän arvon laskeminen on käytännössä erittäin vaikeasti toteutettavissa tai se edellyttäisi investointeja asian mittaamiseen ja laskuttamiseen tarkoitettuihin laitteistoihin ja ohjelmistoihin.

Sähköauton lataamista koskevan luontaisedun verokohtelun näkökulmasta kiinteän verotusarvon määrittely vähentäisi hallinnollista taakkaa. Verotusarvon oikean summan määrittely voi sen sijaan osoittautua vaikeaksi. Jos sähköauton latausmahdollisuudesta peritään sama verotusarvo riippumatta käytetyn sähkövirran määrästä, niin silloin paljon sähkövirtaa käyttävät palkansaajat hyötyvät kun taas vähän sähkövirtaa käyttävät palkansaajat saattavat haluta luopua latausmahdollisuudesta kokonaan. Kiinteä verotusarvo lisäisi luonnollisesti kannustimen ladata myös yksityisajoihin kuluneet sähkövirrat täyteen työpaikalla.

Uusien sähköautojen akut ovat jo luokkaa 50-100 kWh ja akkuteknologian kehittyessä akkukapasiteetit tulevat kasvamaan entisestään. Yhden täyden latauskerran arvo voisi näin olla jopa yli kymmenen euroa. Yhden kuukauden aikana yksittäisen palkansaajan käyttämän sähkövirran käypä arvo voi nousta helposti jopa yli sataan euroon kuukaudessa. Tähän suhteutettuna esitetty kiinteä kymmenen euron verotusarvo voi olla liian alhainen.

Aloitteen laatijat ovat oikeassa siinä, että nykyinen sähkön käypään arvoon perustuva verokohtelu ei ole järkevä. Kiinteän verotusarvon asettaminen pitäisi tehdä siten, että se huomioi sekä vähän että paljon sähkövirtaa käyttävät palkansaajat. Merkittävän uuden veroedun luominen lisäisi kannusteita sähköautojen ja ladattavien hybridautojen käyttöön, mitä voi sinänsä pitää tavoiteltavana. Veroetu myös lisäisi kannustimia rakentaa työpaikoille sähköautojen latausmahdollisuuksia, mikä myös lisäisi sähköautoilun houkuttelevuutta. Autoilun verotuksen tavoitteena tulee olla se, että verotus suosii tekniikkaneutraalisti kaikkia vähäpäästöisiä autoja hankinnan ja käytön eri vaiheissa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

188. Sääntelyn aikaistettu purkaminen joukkoliikenteessä

Kanta-Espoon Kokoomus ry

Suomessa joukkoliikenne on edelleen lupaviranomaisen toimesta voimakkaasti säänneltyä, eritoten pääkaupunkiseudulla. Joukkoliikenteen järjestämisestä vastaavan viranomaisen laatimat suunnitelmat eivät täysin vastaa joukkoliikenteen nykyisten asiakkaiden tarpeita, sillä nyt toteutettavat joukkoliikennetkaisu-uhkaavat nostaa joukkoliikenteen yhteiskunnallisia kustannuksia katvealueisiin jäävien asukkaiden pitenevien matkustusaikeiden ja henkilöautoihin siirtymisen myötä sekä vaarantaa koululaisten turvallisuuden. On aika tunnustaa joukkoliikenneinvestointien toteutustavan asiakaslähtöisyyden puutteesta johtuva palvelutason lasku ja etsiä uusia ratkaisuja.

Asukkaiden joukkoliikennetarpeiden tyydyttäminen tarvelähtöisesti ei ole mahdollista voimakkaasta sääntelystä johtuen. Joukkoliikennettä on viimeaikaisissa hankkeissa ajateltu osana kaupunkisuunnittelun kokonaisratkaisua, asiakaslähtöisyyden sijaan, mikä johtaa tulevaisuudessa kohtuuttomaan haittaan osalle joukkoliikenteen käyttäjistä. Liikennettä suunnitellaan pientaloalueille tiheään kaupunkiliikenteen menetelmin, mikä johtaa kustannustehottomuuteen. Säännelty joukkoliikenne ei anna mahdollisuutta vastata joukkoliikennetarpeisiin nykyisten ketterien ratkaisujen avulla ja se hidastaa esimerkiksi robotisoituun joukkoliikenteeseen valmistautuvien palveluiden syntymistä.

Liikenneministeriö valmistelee uutta liikennekaarta, joka tähdätään eduskunnan käsittelyyn syyskuun 2016. Liikennekaarta on syytä ennakoita ja siihen valmistautua purkamalla joukkoliikenteen sääntelyä vähintäänkin kokeiluluontoisesti jo mahdollisimman pian, mahdollistaen asiakaslähtöiset kokeilut joko nykyjärjestelmän puitteissa tai sen ulkopuolella.

Avaamalla joukkoliikenne vähintäänkin kokeiluille mahdollistetaan uusien joukkoliikenteen liiketoimintainnovaatioiden kehittyminen Suomessa rinnan kilpailijamaiden kanssa. Näin saadaan myös joukkoliikenne avattua vaihtoehtoisille

palveluntuottajille sote-ratkaisun tapaan. Asiakastarpeeseen perustuva joukkoliikenne tulisi saada joukkoliikenteen julkisten tukien piiriin.

Edellä mainitun johdosta Kanta-Espoon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että joukkoliikennelain § 22 mukainen sääntely puretaan vähintään kokeiluluonteisesti Suomessa mahdollisimman pian, paikallisesti jo syysliikenteen 2016 alkaessa, ja tuodaan julkisesti tuettuun joukkoliikenteeseen valinnanvapaus.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kanta-Espoon Kokoomus esittää aloitteessaan joukkoliikennelain 22§:n mukaisen sääntelyn purkamista vähintään kokeiluluonteisesti.

Joukkoliikennelain 22 § määrittelee reittiliikenneluvan myöntämis- ja hylkäämisperusteet. Joukkoliikennelupien määrää ei ole rajoitettu, vaan lupa myönnetään kaikille lain edellytykset täyttävälle hakijoille.

Reittiliikennelupavaatimuksen poistaminen edistäisi yrittämisen mahdollisuuksia ja vähentäisi yritysten hallinnollista taakkaa. Nykyjärjestelmässä uusien toimijoiden tulo erityisesti henkilöliikenteen markkinoille on vaikeaa. Suurissa kaupungeissa markkinoille pääsy vaikuttaa edellyttävän useimmiten hyvin laajamittaista palveluntarjontaa. Uudenlaisten, pienten tai täydentävien palvelujen tarjoajien on vaikea löytää jalansijaa.

Nykyinen reittiliikennelupavaatimus koskee myös reittejä alueilla, joille ei ole palvelusopimusasetuksen mukaisesti järjestettyä liikennettä. Nämä reittiliikenneluvat eivät tuo järjestelmään lisäarvoa, sillä palveluntarjoajilla on muutoinkin velvollisuus tiedottaa liikenteestään.

Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuitenkin jatkossakin voida tarvittaessa myöntää palvelusopimusasetuksen mukaisia yksinoikeuksia ja kieltää niiden vastainen toiminta. Palvelusopimusasetuksen mukaisia menettelyitä käyttäessään toimivaltaisten viranomaisten on kuitenkin huomioitava, että palvelusopimuksen tavoitteena on markkinoiden mahdollisimman vapaa toiminta.

Reittiliikennelupavaatimuksesta luopuminen mahdollistaisi käytännössä markkinaehtoisien liikenteen syntyminen myös kaupunkiseuduille, joilla liikenne on tyypillisesti järjestetty palvelusopimusasetuksen mukaisesti. Voimassa olevan lain mukaan reittiliikennelupahakemus voidaan hylätä, jos haettu liikenne aiheuttaisi jatkuvaa ja vakavaa haittaa palvelusopimusasetuksen mukaan järjestetyille liikenteelle. Reittiliikennelupien poistamisen jälkeen markkinaehtoisien toiminnan harjoittaminen ei vaatisi erillistä lupaa, mutta myönnettyjen yksinoikeuksien vastainen toiminta voitaisiin silti kieltää toimivaltaisen viranomaisen toimesta.

Hallituksen tavoitteena on uudistaa liikennealan lainsäädäntöä liikennekaarinimisen kokonaisuuden mukaisesti. Liikennekaari kumoaisi useamman vanhan lain – sisältäen myös joukkoliikennelain. Puoluehallitus yhtyy Kanta-Espoon Kokoomuksen toiveisiin reittiliikennelupajärjestelmän purkamisesta, kuitenkin turvaten palvelusopimusasetuksen mukaiset yksinoikeudet ja menettelyt. Liikennekaaren uudistamisen vuoksi, puoluehallitus ei kuitenkaan näe järkevänä yksittäisen lakipykälän määräaikaista muutosta järkevänä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

189. Taksiliikenne avattava kilpailulle

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Kilpailu- ja kuluttajavirasto teki vuonna 2014 aloitteen taksilainsäädännön uudistamiseksi. Ehdotuksella pyrittiin ennen kaikkea lisäämään kuluttajien valintamahdollisuuksia sekä helpottamaan taksilupien saantia. Valitettavasti ehdotukseen ei kuitenkaan tuolloin tartuttu päättäjien toimesta.

Nykyinen järjestelmä, jossa taksialaa säännellään voimakkaasti, on toimimaton niin kuluttajien kuin halukkaiden taksiliikenteen harjoittajien näkökulmasta. Alalla ei ole juurikaan tarvetta kilpailla hinnalla tai laadulla, sillä markkinoilla ei päde kysynnän ja tarjonnan laki. Vaikeus saada taksilupia tekee myös alalle pääsystä erittäin vaikeaa. Viimeisen voi jopa nähdä olevan ristiriidassa perustuslain takaaman elinkeinovapauden kanssa.

Tiukka sääntely on taistelua tuulimyllyjä vastaan. Digitalisaatio tulee lähivuosina mullistamaan taksialaa globaalisti, olimme siihen valmiita tai emme. Julkisen vallan toimesta säännelty taksiliikenne ei ole tätä päivää. Suomen on avattava taksiala kilpailulle ja mahdollistettava samalla myös uusien digitaalisten palveluiden läpimurto henkilökuljetuksissa.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ne aktiivisesti toimivat taksiliikenteen vapauttamiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Nuorten Liitto esittää aloitteessaan taksiliikenteen vapauttamista.

Puoluehallitus tunnistaa Kokoomuksen Nuorten Liiton esittämät taksisääntelyn ongelmat. Taksialan voimakas sääntely on heikentänyt kilpailua taksialalla. Myös

digitalisaatio, autojen kehittyminen ja ”liikenne palveluna”-järjestelmä tulevat tulevaisuudessa muuttamaan henkilökuljetusta merkittävästi.

Nykyinen taksiliikennelaki on vuodelta 2007. Lain tavoitteena on turvata laadukkaiden taksiliikennepalvelujen saatavuus. Lakia sovelletaan ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen tiellä henkilöautolla.

Taksiyrityksiä Suomessa on noin 9 500, ja niillä on noin 10 000 taksiautoa. Suurin osa yrittäjistä omistaa siis vain yhden auton. Nykyinen liikennelupien autoehtaisuus on johtanut siihen, että pääosa yritysten pääomasta on sitoutunut kalustoon ja autojen omistus näkyy voimakkaasti yritysten taseissa. Leasing-kaluston käyttö tai muu kaluston kapasiteetin joustava käyttö kysynnän muuttuessa ei ole tieliikenteessä samalla tavalla mahdollista kuin esimerkiksi ilmailussa.

Nykyinen taksiliikennelaki sallii esimerkiksi naapuriavun ja erilaiset muut kimppekyydit, kunhan korvaus kuljetuksesta on esimerkiksi vain bensaraha tai muu vähäinen korvaus ilman tulonhankkimistarkoitusta. Vähäistä korvausta ei ole tarkemmin laissa määritelty, mutta ansiotulosta tehtävän enimmäisvähennyksen ollessa 0,25 euroa kilometriltä voidaan katsoa, ettei tämän summan alittavalla korvaustasolla kerry verotuksen näkökulmasta lainkaan ansiotuloa.

Taksiluvan hakijoita on yleensä enemmän kuin myönnettäviä lupia. Ennen taksiliikennelain säätämistä lupaviranomaisilla oli laaja harkintavalta sen suhteen, kenelle lain vaatimukset täyttävistä hakijoista luvat myönnettiin. Taksiliikennelain säätämisen yhteydessä tarveharkintaisesta lupamäärien sääntelystä luovuttiin, koska menettely oli ristiriidassa perustuslain elinkeinovapauden kanssa.

Taksien liikennöintiä rajoitetaan asemapaikkaa koskevalla velvoitteella. Asemapaikkavelvoitteella tarkoitetaan sitä, että autolla ei saa jäädä toisen asemapaikan alueelle pidemmäksi aikaa odottamaan paluukyytejä, vaan auto on vietävä viivytyksettä takaisin omalle asemapaikalle ajon tai toimeksiannon jälkeen. Tästä seuraa, että takseja ajetaan paljon tyhjänä. Autoilija voi jäädä toiselle paikkakunnalle pidemmäksi aikaa vain, jos hänellä on sopimus tällaisesta ajosta.

Taksilupa oikeuttaa kuljettamaan henkilöitä vain henkilöautolla tai esteettömyysvaatimukset täyttävällä henkilöautolla. Taksiluvan nojalla saa kuljettaa henkilöiden lisäksi myös tavaraa siten kuin tavaraliikennelaissa säädetään. Tämän lisäksi tilausliikenteessä saa kuljettaa alle 100 kilon tavaralähetyksiä.

Maaseutumaisissa kunnissa ja sellaisilla asemapaikoilla, joiden etäisyys kuntakeskuksesta on vähintään 20 kilometriä tai joiden lupa on myönnetty kuntaliitoksen vuoksi toiseen kuntaan liitetyn kunnan alueelle ja jotka eivät kuulu vahvistetun ajovuorolistan piiriin, taksiyrittäjä voi rajoittaa ympärivuorokautista ajovelvollisuuttaan ilmoittamalla sanomalehdessä tai internetin välityksellä siitä, millaisia päivystyksiä hän itse haluaa hoitaa.

Taksinkuljettajan ammattipätevyydestä annetussa laissa (369/2014) säädetään taksiliikenteessä toimivan kuljettajan kelpoisuusvaatimuksista. Kuljettajalla on oltava taksinkuljettajan ajolupa, jonka on myöntänyt vuodesta 2016 alkaen Liikenteen turvallisuusvirasto. Ajolupa myönnetään viideksi vuodeksi tai, jos hakija on täyttänyt 68 vuotta, kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Ajoluvan tulee olla näkyvillä autossa.

Ajoluvan myöntämisen edellytyksenä on voimassa oleva auton ajo-oikeus sekä tehtävässä vaadittava ammattitaito ja lupaviranomaisen arvioima henkilökohtainen sopivuus. B-luokan ajokortin on oltava myönnetty vähintään vuotta ennen luvan hakemista. Ajoluvan perusteena voi olla myös muussa EU:n tai Euroopan talousalueen (ETA) valtiossa myönnetty ajokortti. Hakijan on täytettävä ajokortin luokkaa tiukemmat raskaan kaluston kuljettajia koskevat terveystaamukset ja lisäksi hänellä on oltava sellainen lääkärin arvioima toimintakyky, joka on tarpeen matkustajien turvallisuuden ylläpitämiseksi ja näiden avustamiseksi.

Kokoomus katsoo, että taksisääntely nykyisellään rajoittaa uusien yritysten ja liikeideoiden syntymistä henkilökuljetukseen. Jo nyt markkinoilla on nähtävissä useita innovaatioita, jotka tekevät liikkumisesta helpompaa ja edullisempää. Nämä henkilökuljetusmuodot toimivat usein laillisuuden rajamailla, eikä sääntely nykyisellään mahdollista uusien henkilökuljetusliikenteen innovaatioiden syntymistä kovinkaan hyvin.

Toisaalta uusien yritysten markkinoille tuloon liittyy myös monia haasteita, jotka koskevat reilua kilpailua, yritysten toimimista samoilla pelisäännöillä ja kustannusrakenteilla, henkilökuljetusten turvallisuutta ja laatua sekä taksien alueellista kattavuutta.

Kokoomus kannattaa markkinataloutta ja uskoo yrittäjyyteen sekä ahkeruuteen. Puoluehallitus näkee, että taksiliikenteen sääntelyn purkamisella olisi mahdollisuus avata uusia markkinoita henkilökuljetusliikenteeseen sekä antaa tilaa uusille innovaatioille. Muutos on jo osin tullut, minkä takia on järkevämpää asettaa muutoksen puolelle, kuin sitä vastaan.

Taksisääntelyä tulee liberalisoida, mutta sääntelyn vapauttamisen yhteydessä tulee tarkastella sääntelyä taksiliikenteen alueellisen saatavuuden, turvallisuuden, reilu hintakilpailun sekä yritysten yhdenvertaisen sääntelyn osalta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavin muutoksin: Puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ne aktiivisesti toimivat taksiliikenteen liberalisoimiseksi, kuitenkin turvaten taksiliikenteen alueellisen kattavuuden, turvallisuuden sekä reilun kilpailun.

190. Talous- ja yrittäjyyskasvatus liitetään osaksi perus- ja lukio-opetusta

Virtuaalikokoomus ry

Suomen menestys perustuu jatkossakin osaamiseen. Suomalaiset ja Suomi menestyvät, kun varmistamme kansalaisten kyvyn toimia fiksuina kuluttajina, työntekijöinä, työnantajina ja yrittäjinä. Perus- ja lukio-opetuksessa tulisi talous- ja yrittäjyysasioiden osaamiselle antaa tärkeä painoarvo.

Pienessä maassa eri toimijat pystyvät yhteistyössä opetusviranomaisten kanssa uudistamaan koulutusjärjestelmää tämän tavoitteen mukaisesti. Tämä edellyttää julkisen sektorin ja elinkeinoelämän tiivistä yhteistyötä, jotta oman elämän hallinnan ja yrittäjyyden taloudelliset lainalaisuudet saadaan konkreettiseen ja ymmärrettävään muotoon esimerkiksi pelien muodossa. Tavoitteena on, että lapset ja nuoret ymmärtävät oman elämänsä hallintaan liittyvät taloudelliset lainalaisuudet sekä ovat kiinnostuneita ryhtymään työnantajiksi ja yrittäjiksi.

Kehittämällä Suomesta talous- ja yrittäjyysosaamisen huippumaan varmistamme ennen kaikkea Suomen menestymisen mahdollisuudet myös tulevaisuudessa.

Edellä mainitun perusteella Virtuaalikokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan siten, että kokoomus puolueena edistää talous- ja yrittäjyyskasvatuksen liittämistä osaksi perus- ja lukio-opetusta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Virtuaalikokoomus ry esittää aloitteessaan, että Kokoomus puolueena edistää talous- ja yrittäjyyskasvatuksen liittämistä osaksi perus- ja lukio-opetusta. Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry puolestaan esittää, että tulevaisuuden tutkimus tuodaan osaksi lukio-opintoja.

Puoluehallitus kiittää aloitteiden laatijoita modernista otteesta koulutuksen kehittämiseksi.

Taloustaidoista on tullut modernin yleissivistyksen yksi osa. Nuoret tarvitsevat taitoja ja valmiuksia paitsi oman taloutensa hoitamiseen mutta myös kykyä hahmottaa suurempia talouden ilmiöitä. Yrittäjyyskasvatuksen roolia on vahvistettu eri koulutusasteilla pitkään. Suomi tarvitsee lisää yrittäjyyttä ja uusia yrittäjiä luomaan kasvua, työtä ja toimeentuloa. Yrittäjyyskasvatus on mahdollisuus avata ovia nuorille työelämään jo varhain, tutustuttaa yrittäjyyteen ja innostaa luomaan uutta.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että talous- ja yrittäjyyskasvatus on vakiinnuttamassa asemansa sekä perusopetuksessa että toisen asteen koulutuksessa. Uusissa, syksyllä voimaan astuvissa perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteissa työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen ovat laaja-alaisen osaamisen alueina, jotka sisällytetään kaikkien

aineiden opetukseen. Samoin lukion uusissa opetussuunnitelman perusteissa yrittäjyys ja työelämä ovat omana aihekokonaisuutenaan.

Uudet opetussuunnitelmat valmistavat lapsia ja nuoria nopeasti muuttuvaan maailmaan, jossa korostuvat oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot, kansainvälisyys, kriittinen ajattelu ja oppiainerajat ylittävä oppiminen. Ilmiöpohjainen ja oppiainerajat ylittävän oppimisen korostaminen mahdollistavat suurten kokonaisuuksien, kuten ilmastonmuutoksen tai talouskriisin käsittelemisen koulussa.

Puoluehallitus pitää erinomaisena, että erityisesti yrittäjyyskasvatuksen rooli on vahvistunut sekä perusopetuksessa sekä toisen asteen opetuksessa viime vuosina. Yrittäjyyskasvatuksessa koulujen yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa on ollut tiivistä. Nuori Yrittäjyys ry, Taloudellisen tiedotustoimiston Yrityskylä-hanke ja YES-verkostot ympäri Suomea ovat edistäneet yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutusasteilla. Kokoomuslaisen opetusministerin johdolla yrittäjyyskasvatusta tekevien järjestöjen työn tukemista on entisestään tarkoitus vahvistaa, jotta hyvä työ saadaan levitettyä yhä useampien koulujen käyttöön.

Puoluehallitus katsoo, että nämä tärkeät teemat, kuten työelämä, yrittäjyys ja tulevaisuus on otettu jo huomioon uudistetuissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmissa. Kokoomuksen kannalta tämä kehitys on erinomaista ja puoluehallitus kannattaakin tilanteen seuraamista ja tärkeiden aihekokonaisuuksien suuremman roolin arvioimista tulevina vuosina.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteisiin 190 ja 198.

191. Tasavallan presidentin syntyperäisen Suomen kansalaisuuden vaatimuksesta luovuttava

Kansalliset Ylioppilaat ry

Suomen perustuslaki sisältää vaatimuksen tasavallan presidentin syntyperäisestä Suomen kansalaisuudesta. Myöhemmin kansalaisuuden saanutta henkilöä ei ole perustuslain mukaan mahdollista valita presidentiksi. Kansalliset Ylioppilaat ry esittää, että vaatimuksesta tasavallan presidentin syntyperäisestä Suomen kansalaisuudesta olisi luovuttava.

Suomen oikeusjärjestelmä ei tee eroa syntyperäisten ja myöhemmin kansalaisuuden saaneiden suomalaisten välillä lukuunottamatta vaatimusta tasavallan presidentin syntyperäisestä suomalaisuudesta. Vaatimus valtioneuvoston jäsenten syntyperäisestä suomalaisuudesta poistettiin perustuslain uudistuksessa 1999, mutta vaatimus tasavallan presidentin syntyperäisestä suomalaisuudesta jäi uuteen perustuslakiin. Syntyperäisen suomalaisuuden vaatimus on este demokratian todelliselle toteutumiseksi, sillä se estää osan Suomen kansalaisista asettumisen ehdolle

presidentinvaalissa. Vaatimus kaventaa myös äänestäjien mahdollisuutta löytää mieleisensä ehdokas.

Presidentin syntyperäisen kansalaisuuden vaatimus on Euroopan unionin tasolla varsin poikkeuksellinen, sillä useat Euroopan unionin jäsenvaltiot, mm. Saksa, Ranska ja Italia, eivät vaadi presidentiltä syntyperäistä kansalaisuutta. Lisäksi Euroopan turvallisuus ja yhteistyöjärjestö on tuonut ilmi pitävänsä valitettavana vaatimusta tasavallan presidentin syntyperäisestä Suomen kansalaisuudesta ja suosittelee perustuslain muuttamista tältä osin.

Edellä mainitun perusteella Kansalliset Ylioppilaat ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että tasavallan presidentin syntyperävaatimuksesta luovutaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Perustuslain mukaan tasavallan presidentin tulee olla syntyperäinen Suomen kansalainen. Valtioneuvoston jäseniltä ja kansanedustajilta edellytetään Suomen kansalaisuutta, mutta ei syntyperäistä Suomen kansalaisuutta. Tasavallan presidentin tehtävään oleva syntyperäisen kansalaisen vaatimus on otettu nykyiseen perustuslakiin sellaisenaan vuoden 1919 hallitusmuodosta. Kyseinen hallitusmuodon säädös on muotoilu vuonna 1919, kun Eduskunta päätti siirtyä tasavaltalaiseen valtiomuotoon aiemmin päätetyn perustuslaillisen monarkian sijaan. Hallitusmuotoa koskevassa hallituksen esityksessä (HE 17/1919 vp) esitettiin, että valtioneuvoston jäsenten tulisi olla syntyperäisiä Suomen kansalaisia, mutta tasavallan presidentille vastaavaa vaatimusta ei esitetty. Perustuslakivaliokunnan kyseisestä esityksestä antamassa mietinnössä esitettiin lisättäväksi vaatimusta, että tasavallan presidentin tulee olla syntyperäinen Suomen kansalainen. Perustuslakivaliokunta perusteli mietinnössään asiaa todeten pitävänsä asianmukaisena lisätä mainitu vaatimus. Eduskunta hyväksyi kriteerin ottamisen hallitusmuotoon perustuslakivaliokunnan mietinnön mukaan.

Valtioneuvoston jäseniltä edellytettiin syntyperäistä Suomen kansalaisuutta vuonna 1991 hyväksytyyn uudistukseen asti. Tämän uudistuksen taustalla oli eduskunnan perustuslakivaliokunnan vuonna 1987 mietinnössään (PeVM 3/1987) esittämä kanta, jonka mukaan syntyperäisen kansalaisuuden vaatimusta tulisi lieventää. Tällöin perustuslakivaliokunta esitti, että valtioneuvoston jäsenyyden edellytyksenä voisi olla, että henkilön tulee olla ollut Suomen kansalaisena riittävän pitkä aika, esimerkiksi kymmenen tai kahdeksantoista vuotta. Vuonna 1988 annetussa hallituksen esityksessä (HE 232/1988 vp) esitettiin kyseisen vaatimuksen poistamista. Perustuslakivaliokunta puolsi tuolloin muutosta, koska se ei nähnyt enää perusteluja kyseisen vaatimuksen säilyttämiselle.

Tasavallan presidentin kelpoisuusvaatimuksia nykyiseen perustuslakiin säädettäessä ei ole otettu kantaa syntyperäisen Suomen kansalaisen kriteeriin perustuslakia

koskevassa hallituksen esityksessä, eikä perustuslakiuudistusta edeltäneen perustuslakikomitean työssä.

Suomen vaatimusta vastaavia vaatimuksia on myös muiden Euroopan valtioiden perustuslaeissa. Esimerkiksi Virossa ja Liettussa presidentiksi voidaan valita vain syntyperäinen kansalainen. Latviassa presidentiksi voidaan valita henkilö, joka ei ole syntyperäinen kansalainen, mikäli hän ei ole kaksoiskansalainen. Syntyperäisyyttä koskevia vaatimuksia presidentin tehtävään taas ei ole esimerkiksi Saksan, Italian, Irlannin ja Islannin perustuslaeissa.

Puoluehallitus toteaa, että tasavallan presidentin Suomen kansalaisuusvaatimuksen merkitys on huolehtia, että tehtävään valittava henkilö on hoitaa tehtävää Suomen parhaaksi. Puoluehallitus ymmärtää, että vaatimuksella syntyperäisestä kansalaisesta on ollut merkittävä rooli historiassa maan itsenäisen aseman turvaamisessa. Presidentin aikaisemmillä valtaoikeuksilla on myös ollut perustellumpaa rajoittaa tehtävään pääsyä. Presidentin valtaoikeuksien muuttuessa kuitenkin tämän syntyperäisen Suomen kansalaisen vaatimuksen merkitys on muuttunut. Perustuslain muutosten jälkeen nykyisin monessa kysymyksessä pääministeri käyttää merkittävää valtaa ja tämän kelpoisuusehtona syntyperäisen Suomen kansalaisen vaatimusta ei ole.

Puoluehallitus toteaa, että perustuslain muuttaminen on aina tärkeä periaatteellinen päätös. Puoluehallitus toteaa, että perustellusta syystä on hyväksyttyä käyttää nopeasti tehtäviä muutoksia ja tarvittaessa viedä niitä läpi kiireelliseksi julistamismenettelyn kautta saman vaalikauden kuluessa. Kuitenkin puoluehallitus toteaa, että kaikkien asioiden vieminen kiireellisenä ei ole perusteltua. Puoluehallitus pitää aloitetta kannatettavana, mutta ei pidä sen vaatimaa perustuslain muutosta tarkoituksenmukaisena viedä eteenpäin kiireellisenä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

192. Tasavero

Teljän Kokoomus ry

Monissa dynaamisissa EU-maissa ansioverotus on tasavero, jolloin kaikilla on sama veroprosentti. Tällä on se myönteinen vaikutus, että kansantuote kasvaa räjähdysmäisesti, kun kenenkään ei tarvitse pohtia, kannattaako työnteko. Viro on tästä hyvä esimerkki, jota Suomen kannattaa seurata.

Edellä mainitun perusteella Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomessa otetaan käyttöön tasavero.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen puoluekokoukset ovat ottaneet kantaa tasaveromalliin ainakin Joensuun puoluekokouksessa 2006 ja Jyväskylässä 2010. Tuolloin puoluekokoukset totesivat erilaisten esitettyjen tasaveromallien (mm. palkkatulojen tasaverokanta, ns. progressiivinen tasavero ja kaikkien tulolajien verokohtelun yhdenmukaistaminen) tarkoittavan verotutkimusten mukaan joko keskituloisten palkkatulojen verorasituksen nousua tai hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjan rapautumista. Puoluekokous totesi, ettei kumpikaan näistä vaihtoehtoista ole Kokoomuksen tavoitteiden mukainen. Tältä osin Kokoomuksen kanta tuloverotuksen järjestämisen malliin ei ole muuttunut.

Leijonanosa julkisen sektorin rahoituksesta tulee työn verotuksesta. Mitä suurempi osa väestöstä on työelämän ulkopuolella, sitä suuremmat julkiset menot ovat ja sitä pienemmät julkiset tulot ovat. Näin ollen ainoastaan korkea työllisyys tuo riittävän talouskasvun ja takaa julkisen talouden kestävyuden, ja sitä kautta mahdollistaa hyvinvointiyhteiskunnan säilyttämisen. Ansiotuloverojen kokonaisuus muodostaakin suuren osan hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjasta, ja verojärjestelmään tehtävillä muutoksilla on suuri merkitys paitsi palkansaajien ostovoimaan myös hyvinvointiyhteiskunnan palveluiden ja etuuksien rahoitukseen. Verokertymän kannalta on merkitystä erityisesti sillä, millä tuloalueella suuri tulomassa sijaitsee.

Verotuksella on vaikutusta työllisyyteen ja talouskasvuun kaikilla tulotasoilla. Tutkimusten mukaan verotuksen työllisyysvaikutukset ja ns. kannustinloukkuvaikutukset ovat suurimmillaan pienituloisilla ja tämän vuoksi pienten työtulojen verotusta kannattaa keventää. Työtulosta tehtäviä vähennyksiä onkin 1990-luvulta lähtien kasvatettu, millä on haluttu lisätä työn tarjontaa keventämällä työntekijöiden verotusta suhteessa tulonsiirtojen varassa elämiseen.

Keskituloisten työtulot puolestaan muodostavat suurimman osan koko ansiotuloverokertymästä, joten heidän verotukseensa tehtävillä pienilläkin muutoksilla on tuntuva vaikutus verokertymään. Esimerkiksi 25 000 – 50 000 € vuosittain ansaitsevien maksamat verot muodostavat yli puolet ansiotuloverokertymästä. Keskituloisten osalta verotuksen tasolla voidaan vaikuttaa lähinnä tehtyjen työtuntien määrään ja haluun edetä uralla, joskin erityisesti tehtyihin ylityötunteihin vaikuttavat tutkimusten mukaan vahvasti yritys- ja työnteekijäkohtaiset tekijät.

Korkeimmilla tulotasoilla marginaaliverotus vaikuttaa erityisesti kannustimiin muuntaa palkkatuloja pääomatuloiksi, eikä korkeimpien työtulojen verotus tämän vuoksi saisikaan olla liian korkea suhteessa pääomatulojen verotukseen. Pahimmassa tapauksessa kireä korkeimpien työtulojen verotus luo kannustimen siirtyä työskentelemään Suomen rajojen ulkopuolelle, mikä heikentäisi korkeasti koulutetun asiantuntijatasoisen työvoiman saatavuutta Suomessa.

Kokoomuksen tavoitteena on työn verotuksen keventäminen kaikilla tulotasoilla. Työn verotuksen keventämiselle luodaan mahdollisuuksia kohdentamalla verotuksen painopistettä nykyistä enemmän kulutus- ja ympäristöpainotteiseen verotukseen, jolloin myös ekologinen kestävyys tulee huomioiduksi verojärjestelmän kokonaisuudessa. Tässä yhteydessä tuloverotuksen progressiivisuuden säilyminen on

tärkeää, jotta jatkossakin verotaakka jakautuu tulonsaajan maksukyvyyn mukaisesti. Verojärjestelmän progressiivisen elementin säilyttäminen tarkoittaa sitä, että hyvinvointiyhteiskunnan rahoitukseen tarvittavat määrärahat voidaan kerätä yksilön näkökulmasta kohtuullisemmalla verorasituksella.

Kokoomuksen tavoitteena on kuitenkin progression maltillinen loiventaminen kannustinloukkuvaikutusten lieventämiseksi. Ansiotuloverotus Suomessa on nykyisellään voimakkaastikin progressiivinen. Nykyistä hieman loivempi progressio vähentäisi kireän verotuksen haitallisia ohjausvaikutuksia ja kannustaisi myös keski- ja suurituloisia ottamaan vastaan nykyistä enemmän ja vaativampaa työtä, mikä hyödyttäisi kansantaloutta ja kasvua.

Puoluehallituksen näkemyksen mukaan verojärjestelmän peruseriaatteesta, eli verotuksen määräytymisestä maksukyvyyn mukaan ei kuitenkaan tule tinkiä, sillä hyvinvointivaltion rahoitus pohjasta on pidettävä huolta jatkossakin.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

193. Tehoton alueellistaminen lopetettava

Helsingin Edistyskokoomus ry

Alueellistamisen taloudelliset vaikutukset ovat Suomelle negatiiviset – kansantuote ja työllisyys laskevat, julkisen sektorin alijäämä kasvaa ja valtion maksut kunnille kasvavat, kertoo Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tutkimus. Se paljastaa lisäksi, että alueellistaminen on hyödyttänyt joitain alueita, mutta myös aiheuttanut erityisesti siirtymäkauden aikana resurssien tehotonta käyttöä.

Alueellistamisella tarkoitetaan valtion yksiköiden ja toimintojen sijoittamista nimenomaan laajasti ymmärretyn pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Näin säädetään alueellistamislaisissa. Alueellistamisella tavoitellaan maan tasapainoista alueellista kehitystä ja tavoitellaan työllisyyden tukemista maan eri osissa. Lisäksi tavoitteena on turvata työvoiman saanti ja valtion tehtävien tuloksellinen hoitaminen. Hyvän ja toimivan lainsäädännön ja politiikan tavoitteisiin täytyy kuulua se, että kirjattuihin tavoitteisiin myös todistettavasti päästään.

Toisesta VATT:n tutkimuksesta, joka käsittelee alueellistamisen vaikutuksia ja perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tilastotietoon, voi kuitenkin lukea varsin synkeän kuvan. Lain tavoitteet eivät täyty ainakaan kokonaisuudessaan. Alueellistetut valtion työpaikat eivät ole tilastollisen analyysin mukaan tukeneet alueellisesti yksityisen sektorin työpaikkojen syntymistä; pikemminkin on viitteitä siitä, että ne voivat jopa vähentää teollisuuden työpaikkoja. Alueellistamisella ei myöskään ole voitu havaita vaikutusta kohdealueen tulotasoon, asuntojen hintoihin tai yritysten lukumäärään.

Viimeistään vuodesta 2009 lähtien käynnissä ollut sekava ja riitaisa FIMEA:n alueellistaminen ja sen peruminen osoittaa, että ideologisilla

alueellistamispyrkimyksillä luodaan tarpeetonta epävarmuutta, joka uhkaa valtion tehtävien tuloksellista hoitamista. Jo muutenkin jähmeää valtion päätöksentekoa monimutkaistaa alueellistamislaki jokaiseen sijoituspäätökseen liittyvine selvityksineen, koordinaatioryhmän istuntoineen ja lausunnotomennettelyineen. Kuitenkaan alueellistamisen avulla ei tutkimusten perusteella päästä sille asetettuihin tuloksiin, vaan heikennetään koko maan tilannetta entisestään.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta ja ministeriryhmää toimimaan siten, että alueellistamisesta luovutaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Helsingin Edistyskokoomus esittää, että valtion toimintojen alueellistamisesta luovutaan.

Kokoomus ei kannata keskittämistä tai hajauttamista erityisin politiikkatoimin. Kokoomuslainen alue- ja kaupunkipolitiikka lähtee alueiden omaehtoisesta kehitymisestä ja sen vapauttamisesta. Loppujen lopuksi on kyse ihmisten omista valinnoista ja yritysten sopeutumisesta näihin valintoihin. Poliitiikkatoimia täytyy tarkastella tapauskohtaisesti niiden tarkoituksenmukaisuuden perusteella. Joskus on yhteiskunnan edun mukaista tukea esimerkiksi luonnollista kaupungistumiskehitystä esimerkiksi liikennehankkeilla, joskus tasoittaa sen vaikutuksia muuttotappioalueilla. Eheä yhdyskuntarakenne on ympäristö-, asunto-, ilmasto-, liikenne- ja kasvupoliittisesti perusteltu tavoite.

Usein monilla politiikkatoimilla on kuitenkin merkittäviä aluevaikutuksia. Tällaisiin kuuluvat esimerkiksi korkeakouluyksikköjen tai puolustusvoimien toimipaikkojen sijainnit. Näissä Kokoomus näkee, että ratkaisut tulee tehdä ennen kaikkea tarkoituksenmukaisesti, ei aluepoliittisin perustein. Esimerkiksi koulutuspoliittisten näkökulmien tulee ratkaista korkeakouluihin liittyvät päätökset ja puolustuspoliittisten näkökulmien kasarmien sijaintiin liittyvät. Tietenkin myös aluevaikutukset tulee ottaa huomioon. Hallitus kuuleekin alueellistamisen koordinaatioryhmää ennen jokaista valtionhallinnon toimipaikkapäätöstä. Joskus esimerkiksi henkilöstö- tai tilakustannukset saattavat olla matalampia eri osissa Suomea. Tämän vuoksi velvoite vertailla eri toimipaikkavaihtoehtoja on perusteltua.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

194. Tekoälyt ja robotit julkisen sektorin sote-palveluihin

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Tekoälyt ja robotit voivat auttaa lääkäreitä ja sairaanhoitajia esimerkiksi diagnosoimaan sairauksia ja helpottamaan tietojärjestelmien käyttöä. IBM:n Watson-tekoäly, jota käyttäviä sairaaloita jo löytyy maailmalla, pystyy lukemaan esimerkiksi 40 miljoonaa asiakirjaa 15 sekunnissa, mikä auttaa kasvavan lääketieteellisen sekä piiloon jäävän tiedon hallinnassa. Enlitiin Jeremy Howard esitteli viime vuonna Exponential Medicine -seminaarissa yhtiön tekoälyn tuloksia verrattuna maailman johtaviin ihmisradiologeihin keuhkosityöpien tunnistamisessa tietokonekerroskuvausten pohjalta. Radiologien todennäköisyys ohittaa syöpädiagnosi: 7 %, keinoälyn: 0 %. Radiologien todennäköisyys syövän virheelliseen diagnosointiin: 66 %, keinoälyn: 47 %. Suomessa esimerkiksi HUS:in Virtuaalisairaala-hanke 2.0 visioi tekoälyn hyödyntämistä osana palveluita.

Oikein käytettynä tekoälyt ja robotit parantavat potilaiden hyvinvointia, lyhentävät lääkärijonoja ja auttavat henkilökuntaa jaksamaan työssään paremmin.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että tekoälyt ja robotit otetaan käyttöön julkisen sektorin sote-palveluissa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Osaamisen, teknologian, tieteen ja taiteen edistäminen ovat Kokoomuksen tärkeitä tavoitteita. Teknologia on monipuolisen sivistyksen käsin kosketeltava aikaansaannos. Automatisaatio ja robotisaatio ovat Suomelle mahdollisuus. Kehittyvä robottiteknologia tekee tuotannosta entistä kilpailukykyisempää, joustavampaa, tehokkaampaa ja ympäristöystävällisempää.

Myös keinoälyn hyödyntäminen ja sen mahdollistaminen on Suomelle tärkeää. Esimerkiksi diagnooseja tekevän keinoälyn rakentaminen sosiaali- ja terveystieteisiin vaatii big datan hyödyntämistä. Edistääksemme keinoälyn mahdollisuuksia diagnosoida tarvitsemme yhtenäisiä tietojärjestelmiä ja suuria määriä dataa potilaista. Tämä on huomioitava meneillään olevassa sosiaali- ja terveystieteiden rakenneuudistuksessa.

Robottien kehitysvauhti on tällä hetkellä nopeaa. On esimerkiksi kehitetty tekniikka, joka pystyy tunnistamaan eri tunteentiloja: onko ihminen onnellinen vai ei. Toinen esimerkki on Zora-hoivarobotti, joka viihdyttää ikääntyneitä tai auttaa koulussa autisteja.

Robottiikan hyödyntämistä voidaan tehdä myös palveluissa, jossa tavoitteena tulee olla helpottaa ihmisten arkea ja arjesta selviytymistä. Esimerkiksi apuvälinerobotit auttaisivat liikuntarajoitteista nousemaan sängystä pyörätuoliin. Palvelu- ja hoivasektorilla robotit vapauttavat aikaa inhimilliselle hoivalle ja palvelulle sekä mahdollistavat kotona asumisen.

Suomen etu on olla mukana kehityksen moottorina. Kokoomuksen puoluehallitus katsoo, että kyse ei ole vain sosiaali- ja terveystaloudellisesta tai elinkeinopoliittisesta asiasta, vaan lähes kaikkeen vaikuttavasta toiminnasta.

Suomen hallituksen kärkihankkeissa on mukana robotiikka ja sen hyödyntäminen. Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee parhaillaan automatisaatiosta ja robotisaatiosta periaatepäätöstä

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

195. Terveellisyyttä ja ekologista kestävyyttä kouluruokailuun

Joensuun Kokoomusnuoret ry

Yksi koulun tärkeimmistä tehtävistä on kasvattaa lapsista ja nuorista vastuuntuntoisia yhteiskunnan jäseniä. Tähän kuuluu myös kulutus- ja ruokailutottumuksissa opastaminen ja esimerkin antaminen kestävän kulutuksen puolesta. Koulun pitää olla esimerkkinä siitä, että kasvisruokakin voi olla täyttävää ja maukasta, mikä innostaa nuoria syömään vapaa-ajallakin yhä kasvispainotteisemmin ja ekologisemmin. Tämän lisäksi lapset ja nuoret tarvitsevat myös tietoa ruokailutottumusten vaikutuksista ympäristöön sekä omaan kehoon, ja puhtaan ympäristön elintärkeästä. Valtioneuvoston antama periaatepäätös kasvisruoan lisäämisestä kouluissa ei ole riittävä. Tarvitaan konkreettisempia toimia, joilla taataan nuorten tietoisuus ruokavalionsa ympäristövaikutuksista ja hyvät kasvisruokakokemukset. Tavoitteena on, että koulussa tulee olla vähintään yksi kasvisruokapäivä viikossa sekä sen tukena tietoa terveellisestä ja ympäristöystävällisestä ruokavaliosta.

Edellä mainitun johdosta Joensuun Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministerityöryhmää toimimaan siten, että jokaisessa koulussa lisätään kasvisruokapäiviä vähintään kertaan viikossa sekä pidetään huolta lasten ja nuorten ruokailutottumuksista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joensuun Kokoomusnuoret ry:n aloitteessa viitattaneen Valtioneuvoston periaatepäätökseen kestävien ympäristö- ja energiaratkaisujen (clenattech-ratkaisut) edistämisestä julkisissa hankinnoissa. Periaatepäätöksessä on seuraava ruokapalveluita käsittelevä kohta:

Keittiöissä ja ruokapalveluissa on hankittava ravitsemussuositusten mukaista sekä luonnonmukaisesti tuotettuja, kasvispainotteisia tai sesongin mukaisia elintarvikkeita. Julkisissa keittiöissä tarjotusta ruoasta 10 prosenttia on luomua vuoteen 2015 mennessä ja 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä. Julkisissa ruokapalveluissa on pyrittävä järjestelmällisesti ruokahävikin vähentämiseen ja energiatehokkuuden parantamiseen.

Valtioneuvosto suosittelee, että kaikki muut julkiset hankintayksiköt noudattavat edellä mainittuja periaatteita ja tavoitteita.

Tämä periaatepäätös velvoittaa valtion laitoksia, mutta kunnille tämä on vain suositus. Jotta periaatepäätös saisi konkretiaa, on maa- ja metsätalousministeriössä rahoitettu muutamia hankkeita kestävien hankintojen edistämiseksi.

Lisäksi maa- ja metsätalousministeriö teetti viime vuoden lopulla selvityksen sekä ruokapalvelukyselyn julkiselle sektorille. Kysely lähetettiin 295 kunnalle ja siihen vastasi 118 kuntaa, eli 40 prosenttia. Yksi kysymys koski kasvisruokapäiväfrekvenssiä. Tulosten mukaan vastanneista (118 kpl) 29:llä oli kasvisruokapäivä kerran viikossa, 32:lla kerran kahdessa viikossa, 50:lla kerran kuussa tai harvemmin ja vain viidellä kasvisruokapäivää ei ole lainkaan. Tämän perusteella voisi todeta, että kasvisruokapäivä on yllättävänkin yleistä Suomessa, tosin sen frekvenssi vaihtelee.

Helsingin yliopisto tutki vuonna 2012 kasvisruokapäivän vastaanottoa. Ensireaktio oli selvityksen mukaan selkeän kielteinen. Vastustus kuitenkin lientyi ja ruokailuun osallistuminen ja jätteen määrä palautuivat alun jälkeen ennalleen. Selvityksen mukaan osa yläkoulujen oppilaista alkoi kasvisruokapäivän myötä suosia kasvisruokaa aiempaa enemmän.

Lapsuuden ja nuoruuden ruokailutottumuksilla on tutkimusten mukaan vaikutus myöhempään terveyteen. Joensuun Kokoomusnuoret ovat oikeassa siinä, että kouluruokailun avulla on mahdollista kehittää lasten ja nuorten tietoutta ruokailutottumusten vaikutuksista ympäristöön. Parhaimmillaan kasvisruokapäivä toimiikin erinomaisena keinona lisätä lasten ja nuorten tietämystä kasvisruoasta ja kasvattaa kasvien osuutta lasten ja nuorten ruokavaliossa. Kasvisruoasta on mahdollista tehdä maistuvaa ja monipuolista. Kysymys on pitkälti tottumuksista ja ennakkoluuloista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

196. Toisen asteen liikunnanopetuksen valinnanvapaus ja monipuolisuus taattava yhteistyöllä urheiluseurojen kanssa

Tampereen Kokoomusopiskelijat ry

Lukiokoulutuksen sisältöä ollaan uudistamassa ja oppimäärän valinnanvapautta kasvattamassa. Liikunnan opetus ja liikunnallisen elämäntavan, itsestään huolehtimisen omaksuminen perus- ja toisen asteen liikunnanopetuksen kautta on yksi tärkeä osa suomalaista yleissivistystä ja kansalliskulttuuria. Liikunnan riittävä, monipuolinen harrastaminen lisää sekä yksilön että yhteisön kokonaishyvinvointia, ennaltaehkäisee monia pitkäaikaissairauksia ja tuo myönteisiä vaikutuksia kansantaloudelle. Lukioden ja ammattikoulujen liikunnanopetus junnaa kuitenkin paikoillaan. Paljon puhuttua valinnanvapautta ei ole ainakaan toistaiseksi ollut näköpiirissä liikunnan opetuksessa.

Liikunnanopettaja ja sitova opetussuunnitelma ei takaa innostavaa ja monipuolista liikuntasisältöä toisen asteen opetukseen. Tämän päivän Suomessa liikuntalajien kirjo on valtava, eikä lukioissa ja ammattikouluissa toteutettava liikunnanopetus pääse käsiksi tuohon monipuolisuuteen vielä kovinkaan hyvin. Liikunnanopetuksen tarkoituksena on nuoren fyysisen kunnon ylläpitäminen, opettaminen itsestään huolehtimiseen, mutta tänä päivänä myös tietoisuuden ja innokkuuden lisääminen liikuntaharrastuksissa. Siksi kannustammekin lukioiden valinnanvapausuudistuksen yhteydessä luomaan valinnanvapautta ja kannustavuutta liikunnan opetukseen yhteistyössä paikallisten urheiluseurojen kanssa. Urheiluseuroista löytyy usein se ajankohtaisin tieto ja ohjaus eri liikuntamuotojen osalta. Miksi emme siis hyödyntäisi tuota osaamista ja pyyteetöntä intoa, jota urheiluseuroissa tehdään ja koetaan päivittäin?

Edellä mainitun perusteella Tampereen Kokoomusopiskelijat ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, että toisen asteen liikunnanopetuksessa kartoitetaan mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa ja luodaan kaikkia osapuolia hyödyttäviä kannustimia tuon yhteistyön kehittämiseksi ja erilaisten liikuntamuotojen kokeiluille.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Tampereen Kokoomusopiskelijat ry esittää aloitteessaan, että toisen asteen liikunnanopetuksessa kartoitetaan mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa ja luodaan kaikkia osapuolia hyödyttäviä kannustimia tuon yhteistyön kehittämiseksi ja erilaisten liikuntamuotojen kokeiluille.

Puoluehallitus yhtyy aloitteen laatijoiden näkemyksiin liikunnan tärkeydestä yhteiskunnallisesti ja nuorille itselleen fyysisen ja henkisen hyvinvoinnin kannalta. Lasten ja nuorten liikkumattomuus on todellinen haaste, sillä yhdeksäsluokkalaisista vain joka kymmenes liikkuu päivittäin riittävästi. Puoluehallitus näkee erittäin tärkeänä, että nuoria kannustetaan liikkumaan enemmän ja monipuolisemmin toisella asteella.

Kokoomus on nostanut hallituksessa lasten ja nuorten liikunnan keskiöön. Lasten ja nuorten liikkumista edistetään opetus- ja kulttuuriministeriössä laajentamalla Liikkuva koulu –ohjelma valtakunnalliseksi. Ohjelman tavoitteena on tuoda tunti liikuntaa jokaisen koululaisen päivään esimerkiksi liikunnallisilla oppitunneilla, monipuolisella koululiikunnalla, edistämällä välituntiliikuntaa ja lisäämällä yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa koulujen iltapäivissä. Koulujen tilat avataan entistä paremmin paikallisten seurojen hyödynnettäväksi ja yhteistyöstä tehdään jokapäiväistä toimintaa. Ohjelmaa rahoitetaan kolmen vuoden aikana 21 miljoonalla eurolla.

Liikkuva koulu –ohjelma tuodaan kokeilujen avulla peruskoulujen lisäksi myös osaan toisen asteen oppilaitoksista. Ohjelma tuo uusia mahdollisuuksia tiivistää yhteistyötä paikallisten urheiluseurojen kanssa, tuoda oppilaitoksiin monipuolisempaa

opetustarjontaa liikunnan kursseille ja innostaa nuoria harrastamaan liikuntaa, jopa aloittamaan uuden liikuntaharrastuksen. Puoluehallituksen mielestä Liikkuva koulu-ohjelman mukainen yhteistyö kolmannen sektorin kanssa tulisi laajentaa koskemaan kaikkia toisen asteen oppilaitoksia.

Lukion opetussuunnitelman mukaan liikunnan pitää olla yhdenvertaista, turvallista ja monipuolista. Liikunnanopetuksen tehtävänä on opettaa opiskelijalle sellaisia taitoja ja tietoja, joiden avulla hän pystyy ylläpitämään ja kehittämään fyysistä, sosiaalista ja psyykkistä toimintakykyään ja tätä kautta vahvistamaan omaa hyvinvointiaan. Opetussuunnitelman toteuttamisen tavat jäävätkin koulujen ja liikunnanopettajien omaan harkintaan ja luovuuteen. Puoluehallitus pitää tärkeänä paikallista kehittämistyötä ja kokeiluja sekä opettajien pedagogisen vapauden vaalimista tarkkaan määritettyjen ohjeiden sijasta. Myös liikunnan opetukseen, kuten muidenkin aineiden opetukseen, on jäätävä jatkossakin laaja paikallinen vapaus.

Puoluehallitus pitää aloitteen esitystä erittäin kannatettavana. Puoluehallitus kannattaa lämpimästi, että hyvien käytäntöjen jakamista urheiluseurojen ja oppilaitosten yhteistyöstä vahvistetaan hyödyntäen esimerkiksi Liikkuva koulu -ohjelman hyviä kokemuksia.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

197. Translaki uudistettava

Kluuvin Kokoomuksen naiset ry

Voimassa oleva transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annettu laki edellyttää, että henkilön voidaan vahvistaa kuuluvan vastakkaiseen sukupuoleen kuin mihin hänet on väestötietojärjestelmään merkitty, jos hän täyttää neljä laissa määrättyä kriteeriä:

- 1) esittää lääketieteellisen selvityksen siitä, että hän pysyvästi kokee kuuluvansa vastakkaiseen sukupuoleen ja että hän elää tämän mukaisessa sukupuoliroolissa sekä siitä, että hänet on steriloitu tai että hän muusta syystä on lisääntymiskyvytön;
- 2) on täysi-ikäinen;
- 3) ei ole avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa; ja
- 4) on Suomen kansalainen tai hänellä on asuinpaikka Suomessa.

Eduskunta on päättänyt keväällä kumota tasa-arvoisen avioliittolain voimaantulon yhteydessä luettelon 3. kriteerin. Translaki sisältää jatkossakin siten edellytyksen lääketieteellisen selvityksen hankkimisesta vastakkaiseen sukupuoleen pysyvästi kuulumisesta, vastakkaisen sukupuolen mukaisessa sukupuoliroolissa elämisestä ja steriloisemisesta.

Yhä useampi valtio on päättänyt luopua näistä kriteereistä. Esimerkiksi Argentiinassa, Maltalla ja Irlannissa lainsäädäntöä on muutettu siten, että juridinen sukupuoli

vahvistetaan henkilön oman ilmoituksen pohjalta. Näissä maissa on luovuttu lääketieteellisistä arviointiprosessiedellytyksistä.

Suomea on toistuvasti kehoitettu poistamaan laista ihmisoikeuksia loukkaavat ehdot juridisen sukupuolen vahvistamiselle. Asiaan ovat puuttuneet esimerkiksi Euroopan neuvoston ihmisoikeusvaltuutettu ja YK:n CEDAW-komitea. Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous (PACE) hyväksyi 22.4.2015 päätöslauselman, jossa se kannusti jäsenmaita ottamaan juridisen sukupuolen vahvistamiseksi itsemääräämisoikeuteen perustuvan, nopean, läpinäkyvän ja saavutettavan menettelyn, jossa ei ole vaatimuksia esimerkiksi iästä, sekä poistamaan juridisen sukupuolen vahvistamisesta lääketieteelliset ehdot, kuten lisääntymiskyvyttömyysvaatimuksen ja mielenterveysdiagnoosin, sekä naimattomuusvaatimuksen.

Suomen tulisi siirtyä määrittelemään juridisen sukupuolen määrittely nykyisen monimutkaisen ja nöyryyttäväksikin koetun prosessin sijaan jokaisen henkilön omaksi ilmoitusasiaksi. Tämä olisi jokaisen itsemääräämisoikeutta parantava tekijä sekä samalla yksinkertaistaisi sukupuolen vahvistamiseen liittyvää viranomaistoimintaa.

Edellä olevan perusteella Kluuvin Kokoomuksen Naiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää ja ministeriryhmää toimimaan siten, että juridisen sukupuolen vahvistaminen olisi edellä esitetyn mukaisesti jatkossa henkilön oman ilmoituksen varainen menettely.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 27.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

198. Tulevaisuudentutkimus lukioihin

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Tulevaisuudentutkimus on yhteiskuntatiede, joka keskittyy tulevaisuuden ennakkointiin esimerkiksi erilaisten skenaarioiden avulla. Suomessa tulevaisuudentutkimusta opetetaan Turun yliopistossa. World Future Society on suurin tulevaisuudentutkimuksen kattojärjestöistä.

Lukiotasolla tulevaisuudentutkimuksen tehtävä olisi valmistaa oppilaat huomisen arvaamattomuuteen. Tapauksia voitaisiin ottaa historiasta, kuten Nokian häviäminen puhelimissa tietokoneistaan silloin tunnetulle Applelle. Historiallisen jossittelun kautta voitaisiin siirtyä tulevaan, kuten vaikka robottiautojen yleistymisen vaikutukseen nuorten haluun hankkia ajokortti. Lisäksi muun muassa tieto- ja palvelutyön digitalisoinnin ja robotisoinnin käsittely auttaisi nuoria koulutusalan ja työn valinnassa.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että tulevaisuudentutkimus otetaan lukion oppiaineeksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Virtuaalikokoomus ry esittää aloitteessaan, että Kokoomus puolueena edistää talous- ja yrittäjyyskasvatuksen liittämistä osaksi perus- ja lukio-opetusta. Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry puolestaan esittää, että tulevaisuuden tutkimus tuodaan osaksi lukio-opintoja.

Puoluehallitus kiittää aloitteiden laatijoita modernista otteesta koulutuksen kehittämiseksi.

Taloustaidoista on tullut modernin yleissivistyksen yksi osa. Nuoret tarvitsevat taitoja ja valmiuksia paitsi oman taloutensa hoitamiseen mutta myös kykyä hahmottaa suurempia talouden ilmiöitä. Yrittäjyyskasvatuksen roolia on vahvistettu eri koulutusasteilla pitkään. Suomi tarvitsee lisää yrittäjyyttä ja uusia yrittäjiä luomaan kasvua, työtä ja toimeentuloa. Yrittäjyyskasvatus on mahdollisuus avata ovia nuorille työelämään jo varhain, tutustuttaa yrittäjyyteen ja innostaa luomaan uutta.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että talous- ja yrittäjyyskasvatus on vakiinnuttamassa asemansa sekä perusopetuksessa että toisen asteen koulutuksessa. Uusissa, syksyllä voimaan astuvissa perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteissa työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen ovat laaja-alaisen osaamisen alueina, jotka sisällytetään kaikkien aineiden opetukseen. Samoin lukion uusissa opetussuunnitelman perusteissa yrittäjyys ja työelämä ovat omana aihekokonaisuutenaan.

Uudet opetussuunnitelmat valmistavat lapsia ja nuoria nopeasti muuttuvaan maailmaan, jossa korostuvat oppimaan oppimisen ja ajattelun taidot, kansainvälisyys, kriittinen ajattelu ja oppiainerajat ylittävä oppiminen. Ilmiöpohjainen ja oppiainerajat ylittävän oppimisen korostaminen mahdollistavat suurten kokonaisuuksien, kuten ilmastonmuutoksen tai talouskriisin käsittelemisen koulussa.

Puoluehallitus pitää erinomaisena, että erityisesti yrittäjyyskasvatuksen rooli on vahvistunut sekä perusopetuksessa sekä toisen asteen opetuksessa viime vuosina. Yrittäjyyskasvatuksessa koulujen yhteistyö yritysten ja järjestöjen kanssa on ollut tiivistä. Nuori Yrittäjyys ry, Taloudellisen tiedotustoimiston Yrityskylä-hanke ja YES-verkostot ympäri Suomea ovat edistäneet yrittäjyyskasvatusta kaikilla koulutusasteilla. Kokoomuslaisen opetusministerin johdolla yrittäjyyskasvatusta tekevien järjestöjen työn tukemista on entisestään tarkoitus vahvistaa, jotta hyvä työ saadaan levitettyä yhä useampien koulujen käyttöön.

Puoluehallitus katsoo, että nämä tärkeät teemat, kuten työelämä, yrittäjyys ja tulevaisuus on otettu jo huomioon uudistetuissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmissa. Kokoomuksen kannalta tämä kehitys on erinomaista ja puoluehallitus kannattaakin tilanteen seuraamista ja tärkeiden aihekokonaisuuksien suuremman roolin arvioimista tulevina vuosina.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteisiin 190 ja 198.

199. Tuontielintarvikkeiden täytettävä samat ehdot kuin kotimaistenkin

Kokemäen Kokoomus ry

Olemme kaikki saaneet lukea kurimuksista, johon maataloustuottajamme ovat joutuneet. Hintakilpailun lisäksi viljelijöitä hankaloittaa moninainen byrokratia, jonka määrä vaihtelee tuotantoalan mukaan. Kaiken kaikkiaan kotimainen ruuantuotantomme on alkutuotannosta lopputuotteen myymiseen asti erittäin valvottua. Sen takia voimme luottaa kotimaisten raaka-aineiden ja ruuan puhtauteen ja turvallisuuteen. Moninainen hallinto, valvonta ja raportointi nostavat myös kotimaisen ruoan hintalappua. Maksamme siitä, että tiedämme mitä saamme.

Tutkimusten mukaan Suomessa syödyn ruuan raaka-aineesta arviolta maksimissaan kaksi kolmannesta on kotimaista alkuperää. Elintarvikkeiden tuonti Suomeen on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta. Emme kuitenkaan aseta maahan tuotavalle ruualla samoja vaatimuksia kuin kotimaassa tuotettaville elintarvikkeille.

Täysin vapaasti maahamme ei tietenkään elintarvikkeita tuoda. EU:n sisällä elintarvikkeet liikkuvat vapaasti. EU:n ulkopuolisten eläinperäisten tuotteiden on täytettävä eläinlääkintölainsäädännössä niille asetetut tuontivaatimukset eli läpäistävä EU:n eläinlääkinnällinen rajatarkastus, jonka jälkeen hyväksytyt erä voidaan toimittaa myytäväksi koko EU:n alueella. Eläinperäisten tuotteiden maahantuontia valvoo Evira. Ei-eläinperäisten elintarvikkeiden valvonta kuuluu tullille, joka ottaa näytteitä esimerkiksi lisäainepitoisuuksien tutkimista varten ja valvoo pakkausmerkintöjä. Aina silloin tällöin uutisissa törmää markkinoilta takaisinvedettäviin tuotteisiin, kun tutkimuksissa on paljastunut esimerkiksi liian suuria pitoisuuksia kasvinsuojeluaineista.

Suomessa tulisi asettaa tiukempia ehtoja maahan tuotaville elintarvikkeille, jotta kilpailuasetelma kotimaisten kanssa olisi reilumpi. Erityisesti tulisi tiukentaa kotimaisen elintarviketuotannon raaka-aineiksi tulevien tuotteiden tuontisäädöksiä. Tuontisäädöksiä tiukentaminen on perusteltua muun muassa kuluttajansuojan takaamiseksi. Moni kuluttaja menee harhaan ostaessaan kotimaisen merkin leipää, jonka vilja on kuitenkin tuotu maailmalta. Asia on myös puhtauskysymys. Suomeen tuodaan paljon lihaa esimerkiksi Saksasta ja Puolasta, joissa eläinantibiootteja käytetään tuotantoeläinkiloa kohden noin seitsemän kertaa enemmän kuin Suomessa. Espanjalaiseen lihantuotantoon antibiootteja käytetään jo yli 13-kertaisesti. Ennen kaikkea tuontisäädösten tiukentamisessa olisi kyse kotimaisen ruoantuotannon

kunnioittamisesta ja suomalaisten tuottajien arvostamisesta sekä siitä, että kotimaiset ja ulkomaiset tuotteet lähtisivät samalta viivalta kilpailuun kuluttajan valinnasta.

Edellä mainitun perusteella Kokemäen Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että ulkomaisten elintarvikkeiden tuontisäädöksiä tiukennetaan vastaamaan kotimaiselle ruuantuotannolle asetettuja ehtoja.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokemäen Kokoomus ry nostaa esiin erittäin tärkeän aiheen, eli suomalaisen ruuan. Kokoomus näkee puhtaan ja turvallisen kotimaisen ruuantuotannon brändissä valtavat kasvun mahdollisuudet. Suomalainen ruoka työllistää ja tukee huoltovarmuutta ja pitää maaseudun elinvoimaisena.

Elintarvikekauppa EU:n sisällä on harmonisoitua siten, että meillä on samat yhteiset säädökset ja vain erittäin hyvin perustelluista syistä voidaan muista EU-maista tuleville tuotteille asettaa sen ylittäviä vaatimuksia. Meillä on tällä hetkellä oikeastaan vain salmonellavalvontaohjelmaan perustuen oikeus vaatia myös muualta tulevalta raa'alta lihalla salmonellattomuutta.

EU:n ulkopuolelta tulevien raaka-aineiden ja tuotteiden tulee täyttää EU-markkinoille päästäkseen tietyt vaatimukset. Eli maa ja valmistava yritys ovat EU:n hyväksymiä ja niitä tarkastellaan säännöllisesti. Tiukkojen normien asettamisen täytyy myös läpäistä kansainväliset vapaakauppasopimukset.

Ruoan turvallisuus on Suomessa erittäin korkealla tasolla. Kokoomuksen tekemä työ kotimaisten elintarvikkeiden ja ruoan puolesta ei ole mennyt hukkaan, sillä tuoteturvallisuus ja laatu ovat markkinaetu kansainvälisessä ruoka- ja elintarvikekaupassa. Suomessa ruuan puhtaus on tietoinen valinta ja kansainvälisissä vertailuissa suomalaisen ruuan puhtaus ja turvallisuus ovat korkealla tasolla.

Koko elintarvikeketjun hygieeninen taso ja jäljitettävyys tulevat entisestään korostumaan. Tämän vuoksi Kokoomus pitää tärkeänä, että elintarvikkeiden alkuperämerkinnät saadaan sellaiseen kuntoon, että kuluttaja tietää varmasti, mistä maasta elintarvikkeet tai niiden osat ovat kotoisin ja mitä ne sisältävät. Tarkat alkuperä- ja tuotetiedot korostavat kuluttajan vapaata valintaa ja oikeutta saada tietää ostamansa tuotteen alkuperä, sisältö ja jopa tuotantoon liittyvät menetelmät. Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös harhaanjohtaviin pakkauksiin, joista voi saada virheellisen käsityksen tuotteen alkuperämaasta.

Kokemäen Kokoomus on oikeassa siinä, että kotimaiset ja ulkomaiset raaka-aineet ovat eri asemassa. Tähän pyritään hakemaan ratkaisua purkamalla kansallista lainsäädäntöä huomioiden kuitenkin kansanterveydelliset reunaehdot kuten salmonellan ja muun muassa suolamerkinnt.

Suomessa tehdään julkisia hankintoja 35 miljardilla eurolla vuodessa ja julkinen ruokapalvelu ostaa tekotarpeita 350 miljoonalla. Huhtikuussa 2016 astui voimaan uusi EU-direktiivi, jonka avulla pyritään parantamaan pienten ja keskisuurten yritysten asemaa julkisissa hankinnoissa. Suomessa hankintalain muuttaminen on vielä kesken.

Suomalaiset syövät vuosittain noin 900 miljoonaa ateriaa kodin ulkopuolella ja näistä 420 miljoonaa ateriaa tarjotaan julkisissa ruokapalveluissa. Kotimaisen ruoan osuus julkisissa ruokapalveluissa vaihtelee 60-80 prosentin välillä. Kokoomus uskoo siihen, että Suomen taloutta voidaan tervehdyttää ostamalla suomalaista ruokaa. Kokoomus haluaakin, että julkisissa hankinnoissa kotimainen ruoka laitetaan etusijalle.

Jokaisella suomalaisella tulee olla mahdollisuus syödä kotimaista kestävästi ja kannattavasti tuotettua puhdasta ja turvallista ruokaa. Kokoomus tekeekin töitä aktiivisesti sen eteen, että toimialalla koettua liiallista byrokratiaa vähennetään. Suomalaisen tuotannon normien purku on lähtenyt liikkeelle alkutuotannosta ja se tulee etenemään myös jalostavaan tuotantoon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

200. Turpeen käyttö lämmön- ja sähköntuotannossa vapaaksi turveverosta ja päästökaupasta

Kajaanin Kokoomus ry

Suomen tavoite on puunpolton lisääminen. Turve on erittäin hyvä kotimainen puunpolton tukiaine. Turvevero ja päästökauppa ovat tuoneet huomattavia lisäkustannuksia turvetta käyttäville energiatuotantolaitoksille. Mahdollisuudet uusiin vähäpäästöisempiin tuotantolaitoksiin ovat vähentyneet. Sähkö- ja kaukolämmön toimintamahdollisuudet ovat heikentyneet. Energian hinta on noussut reippaasti.

Energiayhtiöt ja kunnat ovat tehneet suuria investointeja turvevoimalaitoksiin ja lämpökeskuksiin. Turvetuottajat ja -urakoitsijat ovat tehneet suonkunnostus- ja nostokoneisiin sekä traktoreihin suuret investoinnit. Turvetuotannon joutuessa verotuksen ja päästökaupan takia vaikeuksiin, seuraa konkurssreja niin turvetuotannossa kuin turpeen polttolaitoksia omistaville.

Suurimmat turpeen energiavarat sijaitsevat Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Pohjois-Karjalan maakunnissa, joten turvevero rasittaa eniten juuri Itä- ja Pohjois-Suomen aluetaloutta.

Turve kasvaa joka vuosi vaikkakin hitaammin kuin puu. Turve on Suomessa päästökaupassa fossiilinen polttoaine toisin Ruotsissa. Suo on metaanin tuottaja. Metaani on noin 20-kertainen kasvihuonekaasu verrattuna turpeeseen. Suomen soista on noin 0,6 % turvetuotannossa.

Huoltovarmuus on Suomen kokonaisturvallisuuden tärkeä osa. Kotimaisten polttoaineiden käyttökyky on pidettävä jatkuvasti valmiina. Parhaiten käyttökyky pysyy valmiudessa, kun normaalioloissa käytetään puuta ja turvetta. Näin energiantuotantolaitokset ja polttoaineen hankintajärjestelmät pysyvät toimintakunnossa ja niitä on mahdollisuus kehittää sekä uusia.

Edellä mainitun perusteella Kajaanin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että turve saadaan biopolttoaineeksi, tai että turpeen päästökerrointa päästökaupassa alennetaan turpeen kasvuun verrannollisena kivihiilen ja öljyn muodostumisen aikojen suhteessa. Turpeen käyttöä rasittava turvevero poistetaan kokonaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Kajaanin Kokoomus esittää, että turve määriteltäisiin biopolttoaineeksi tai että turpeen päästökerrointa päästökaupassa alennettaisiin ja lisäksi että turvevero poistettaisiin kokonaan.

Turve on Suomessa määritelty hitaasti uusiutuvaksi polttoaineeksi. Kansainvälinen ilmastopaneeli IPCC ja sen myötä EU käsittelevät turvetta fossiilisen polttoaineen tavoin. Turvetta ei myöskään lueta uusiutuvien energialähteiden joukkoon energiapolitiikassa. Eräiden tutkimusten mukaan turpeen energiakäyttö sitoo hiilidioksidia, kunhan turvetta nostetaan jo luonnontilansa menettäneiltä soilta ja maa metsitetään turpeenoton jälkeen, mutta tähän kuluu jopa 100 vuotta. Ilmastonmuutoksen torjunnassa tähdätään kuitenkin pääsääntöisesti vuoteen 2050, jolloin kehittyneiden talouksien tulisi olla lähes nollapäästöisiä.

Energiaturpeen osuus Suomen vuotuisesta energian kokonaiskulutuksesta on vaihdellut viime vuosina 6 -7 % välillä. Käyttö vaihtelee jonkin verran mm. eri vuosien erilaisen sähkömarkkinatilanteen ja lämmitystarpeen mukaan. Kaukolämmön ja siihen liittyvän sähkön ja lämmön yhteistuotannon polttoaineista turpeen osuus on ollut viime vuosina 17-20 %. Käyttö vaihtelee paljon alueittain. Noin puolessa Suomen maakunnista turve on selvästi tärkein kaukolämmityksen polttoaine. Suomessa tuotetusta sähköstä turpeen osuus on noin 4-8 %.

Kotimaisena energialähteenä turpeen energiakäyttö myös parantaa huoltovarmuutta. Turpeenotolla on merkittäviä aluetaloudellisia merkityksiä. Toisaalta turpeenotolla on paikallisia ympäristövaikutuksia esimerkiksi vesistöihin ja maisemaan ja turpeenpoltosta aiheutuu pienhiukkaspäästöjä.

Päästökauppa on EU-tasolla säädeltyä, joten turvetta ei voi sisällyttää siihen kansallisin päätöksin.

Turpeella on toistaiseksi tärkeä rooli suomalaisessa energiajärjestelmässä. Se ei kuitenkaan ole ilmasto- tai ympäristöpoliittisesti ongelmaton polttoaine. Turpeen käyttöä ei pidä nopeasti ajaa alas, mutta sitä ei pidä merkittävästi edistääkään.

Turpeen energiakäyttö tulee pitkällä aikavälillä ajaa alas heti kun fossiilista polttoaineista on päästy eroon.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen

201. Turvakotipaikkoja lisättävä

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Lähisuhdeväkivalta on Suomessa muuta Eurooppaa yleisempää. Suomessa väkivaltaan menehtyy yli kaksinkertainen määrä ihmisiä muuhun Länsi-Eurooppaan verrattuna. EU:n perusoikeusviraston tutkimuksen mukaan vuonna 2014 Suomessa jopa 47 prosenttia naisista on joutunut fyysisen tai seksuaalisen väkivallan uhriksi. Lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokee joka viides nainen. Noin 20 naista kuolee vuosittain puolisonsa väkivallan uhrina.

Naisiin kohdistuva väkivalta on edelleen Suomessa vakava ja yleinen ihmisoikeusloukkaus, joka estää todellisen tasa-arvon toteutumisen. Lähisuhdeväkivalta koskettaa kaikkia suomalaisia, sillä sitä esiintyy kaikissa sosioekonomisissa ryhmissä.

Suomi on saanut toistuvasti huomautuksia kansainvälisiltä tahoilta siitä, ettei meillä ole tarjolla riittävästi palveluita väkivaltaa kokeneille naisille. Euroopan neuvoston suositusten mukaan Suomessa tulisi olla turvakotipaikkoja 500, kun niitä on tällä hetkellä vain 120.

Naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskeva Istanbulin sopimus astui Suomessa voimaan 1.8.2015. Sopimuksessa hyväksytyt toimenpiteet on kirjattu sopimusvaltioita velvoittavaan muotoon. Sopimus sisältää pitkän listan toimenpiteitä muun muassa turvakotipaikoista, auttavasta puhelimesta ja matalan kynnyksen palveluista. Toistaiseksi vain hyvin vähän on tehty sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi.

Maahanmuuttajanaiset ja -tytöt ovat erityisen haavoittuvassa asemassa, sillä heihin kohdistuva väkivalta jää usein havaitsematta. Siihen liittyy myös kulttuurisia erityispiirteitä kuten kunniaväkivaltaa, pakkoavioliittoja ja sukuelinten silpomista. Maahanmuuttajanaisten ja -tyttöjen turvaksi tarvitaan osana lähisuhdeväkivallan tunnistamista ja ehkäisemistä kulttuurisensitiivisten palveluiden ja osaamisen lisäämistä.

Edellä olevan perusteella Kokoomuksen Naisten Liitto ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että turvakotipaikkoja lisätään Istanbulin sopimuksen velvoituksen ja Euroopan neuvoston suositusten mukaisesti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä tärkeän kotimaisen ihmisoikeus- ja tasa-arvokysymyksen esiin nostamisesta.

Naisiin kohdistuva väkivalta määritellään ihmisoikeusloukkaukseksi ennen muuta siksi, että naisiin kohdistuva väkivalta liittyy niihin rakenteisiin, jotka aiheuttavat naisen alisteisen aseman perheessä, parisuhteessa ja yhteiskunnassa.

Ihmisoikeussopimukset ja linjaukset joilla naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhteistä väkivaltaa torjutaan tunnistavat väkivallan tasa-arvo-ongelmaksi.

Kansainvälisen oikeuden mukaan naisiin kohdistuva väkivalta on naisten syrjintää.

Suomi on alusta asti ollut aktiivinen Istanbulin sopimuksena tunnetun Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan vastaisen yleissopimuksen neuvotteluissa ja allekirjoittanut sopimuksen ensimmäisten valtioiden joukossa vuonna 2011. Sopimus astui kansainvälisesti voimaan 1. elokuuta ja sen on ratifioinut 14 maata. Istanbulin sopimus on ensimmäinen nimenomaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa sääntelevä Euroopassa sovellettava kansainvälinen ihmisoikeussopimus.

Istanbulin sopimus velvoittaa Suomea perustamaan matalan kynnyksen tukikeskuksia, joihin jokaisella väkivaltaa kokeneella naisella on oltava esteetön pääsy ilman ajanvarausta, sosiaaliturvatunnusta, rahaa tai suomen kielen taitoa. Velvoitteiden mukaan Suomen tulee lisäksi avata ympäri vuorokauden auki oleva auttava puhelin ja lisätä huomattavasti seksuaalisen väkivallan uhrien palveluita sekä turvakotipaikkoja. Suomen tulee myös perustaa väkivallan vastaista työtä koordinoiva ja kehittävä toimielin.

Muutokset eivät tapahdu hetkessä, vaikka kyse olisi yksinkertaisista resurssien lisäyksistä. Julkisen talouden haastava tilanne vaikeuttaa luonnollisesti lisäresursseja vaativien kansainvälisten sopimusvelvoitteiden täyttämistä. Haasteista huolimatta Suomen on kuitenkin pidettävä kiinni velvollisuksistaan sekä kansainvälistä sopimuskumppaneita että ennen muuta naisia ja tyttöjä kohtaan. Julkisen vallan velvollisuus on taata ja edistää ihmisoikeuksien toteutumista, huolehtia myös naisten ja tyttöjen turvallisuudesta sekä pyrkiä estämään kaikenlainen syrjintä, johon mm. naisiin kohdistuva väkivalta luetaan.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

202. Tuulivoiman haittavaikutuksista otettava selvää

Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry

Tuulivoiman käyttö on lisääntynyt muun Euroopan tavoin myös Suomessa. Suomen tavoitteena on moninkertaistaa maan tuulivoimakapasiteetti vuoteen 2025 mennessä. Tuulivoimaloiden sijaitseminen lähellä asutusta on kuitenkin tutkitusti aiheuttanut ihmisille erilaisia terveyshaittoja. Suurin terveyshaittojen aiheuttaja on voimaloista

lähtevä melu: isoista lavoista lähtee poikkeuksellinen ääni, joka voimaloiden korkeudesta johtuen ulottuu laajalle alueelle voimaloiden läheisyyteen. Lisäksi Suomen muita Euroopan maita pohjoisemmat ilmasto- ja luonnonolosuhteet, kuten talven lumi- ja jääpeite, auringon viistokulma sekä siitä aiheutuva pintainversioilmiö vaikuttavat melun kulkeutumiseen pidemmälle.

Ääniasiantuntijoiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön mukaan terveyshaitat ovat jääneet tuulivoimaloiden suunnittelubuumissa turhan vähälle huomiolle. Suomen tuulivoimaloiden lyhytkestoisista vaikutuksista on jo tieteellistä tutkimustietoa, mutta pitkäkestoisista terveysvaikutuksista ei ole vielä olemassa luotettavaa tutkittua tietoa.

Savo-Karjalan Kokoomusnuoret esittää huolensa siitä, että tuulivoimaa lisäämällä ihmisten terveys asetetaan tietoisesti riskialttiiksi. Etenkin tämänhetkisellä tutkimustiedolla on edesvastuutonta lisätä tuulivoimaa asutuksen lähistölle. Paitsi että tuulivoimaloilla on tiedostettuja vaikutuksia ihmisen terveyteen, vaikuttaa se myös negatiivisesti voimaloiden läheisyydessä sijaitsevien asuntojen arvoon.

Edellä mainitun perusteella Savo-Karjalan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ennen tuulivoimaloiden määrän lisäämistä Suomessa tehdään laajempaa selvitystyötä tuulivoimaloiden terveysvaikutuksista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS

Aloitteessaan Savo-Karjalan Kokoomusnuoret esittävät, että ennen tuulivoimaloiden määrän lisäämistä tehtäisiin laajempaa selvitystyötä tuulivoimaloiden terveysvaikutuksista.

Tuuli on uusiutuva energianlähde. Tuulivoimatuotannossa ei synny päästöjä ilmaan, veteen tai maahan. Tuulivoimarakentaminen on Suomessa vauhdittunut vuonna 2011 voimaan tulleen syöttötariffijärjestelmän ansiosta. Julkistettuja tuulivoimahankkeita ja -suunnitelmia on paljon. Tuulivoimalla tuotettiin 2015 noin 1 % Suomen energiasta. Tuulivoimakapasiteettia on mahdollista lisätä merkittävästi nykyisestä. Hallituksen ilmasto- ja energiastrategian mukainen tavoite tuulivoimatuotannolle on 6 TWh vuonna 2020 ja 9 TWh vuonna 2025. Kokoomuksen mielestä tuulivoimalla on merkittävä rooli Suomen energiakokonaisuudessa.

Tuulivoiman terveys- ja muita vaikutuksia on tutkittu sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Vaikutuksia ovat selvittäneet sekä sosiaali- ja terveysministeriö (STM) sekä ympäristöministeriö (YM). Ministeriöt ovat antaneet omat suosituksensa tuulivoiman rakentamisesta siten, että se ei aiheuttaisi haittaa terveydelle. Esimerkiksi STM suosittelee tietyissä olosuhteissa kahden kilometrin etäisyyttä asunnoista tuulivoimaloihin.

Työterveyslaitoksen tutkimuksessa meluhaitoista (2014) todetaan seuraavaa:

Tutkimusten perusteella tuulivoimalamelun äänitaso on yhteydessä melun häiritsevyyteen. Yksilölliset erot melun kokemisessa ovat kuitenkin erittäin suuria. Noin 10 % väestöstä kokee tuulivoimalamelun häiritseväksi asunnon sisäpuolella, kun A-painotettu äänitaso ulkona ylittää 40 dB. -- Tuulivoimalamelu koetaan yhtä häiritseväksi kuin tasoltaan samanlainen lentoliikennemelu mutta hieman häiritsevämmäksi kuin tasoltaan samanlainen tieliikennemelu. -- Yhteyttä tuulivoimalamelun äänitason ja unenlaadun välillä ei ole löytynyt. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö herkimmät yksilöt voisi kokea tuulivoimalamelun häiritsevän unta.

Lisäselvitykset tarkempien pitkän aikavälin terveysvaikutuksista voivat olla perusteltuja, vaikka toistaiseksi tuulivoiman haitallisista terveysvaikutuksista ei juuri näyttöjä olekaan.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi.

203. Tytöt ja pojat tasa-arvoisemmin koulusta ammatteihin

Lapin Kokoomusnaiset ry

Tytöt ja pojat hakeutuvat Suomessa muita EU-maita useammin koulutukseen ja ammattiin sukupuolensa perusteella. Vielä nykyään moni naispuolinen teekkariopiskelija tai miespuolinen hoitajaopiskelija on harvinaisuus suomalaisessa koulutus kentässä.

OECD ja EU-komissio ovat vuosia kehottaneet Suomea toimenpiteisiin, joilla työmarkkinoiden kahtiajakoa saataisiin lievennettyä. Hallitus on opastanut oppilaitoksia toimenpide-ehdotuksella, jotta työelämässä näkyvä kahtiajako naisten ja miesten töissä saataisiin vähenemään. Konkreettiset teot asian etenemiselle kuitenkin puuttuvat. Konkreettisen työkalun käyttö tasa-arvon edistämisen tueksi tulee aloittaa jo tarha- ja esikouluikässä.

Asenteisiin tulee kiinnittää enemmän huomiota. Pienten lasten kanssa työskentelevien ja tietysti myös vanhempien pitää osata katsoa lapsia sukupuolineutraalimpien silmälasien läpi.

Ongelma on kansantaloudellinen. Moni luonnostaan ja intresseiltään luonnontieteistä kiinnostunut tyttö tai sosiaalisesti suuntautunut poika menettää mahdollisuutensa kehittyä hänen suuntautumisensa mukaan, jos perheissä kotona, esikoulussa ja myöhemmin koulussa ei tueta tai ”nähdä” yksilöiden lahjakkuuksia tai taipumuksia yli sukupuolen. Perinteiset naisalat ovat myös palkkapolitiikassa jäljessä, joten asia on tasa-arvoon liittyvä.

Olisi siksi hyvin tärkeä uudistaa lastentarhanopettajakoulutusta tältä osin ja yleensäkin kouluttaa lasten kanssa toimivia eri työntekijäryhmiä laaja-alaiseen ajatteluun. Lapsia tulisi ohjata laajakatseisesti muun muassa lelujen valinnassa, sillä vielä nykyään tytöille

ja pojille esitellään aikuisten taholta perinteisiä sukupuoleen liitettyjä leluja, jotka ohjaavat myös lasten tulevaan ammatinvalintaan. Poikien lelut ovat innovatiivisempia eikä tyttöjä ohjata käyttämään tekniikkaa. Tämä näkyy muun muassa yläkouluissa matematiikan välttämässä ja myöhemmin teknisten alojen epäsuosiossa tyttöjen kohdalla.

Suomen kokoisessa maassa kaikki potentiaali on otettava käyttöön. Moni lahjakkuus tietyllä sektorilla jää valitettavasti sukupuolen varjoon. Tasapuolisempi sukupuolijakauma eri ammateissa toisi muun muassa teknologiaan uutta osaamista ja lisäarvoa.

Edellä olevan perusteella Lapin Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että kaikille kouluasteille laaditaan tasa-arvoa ja tasa-arvoista asennetta tukeva ohjelma lapsen ja nuoren ikätason mukaisesti siten, että se tukee lapsen ja nuoren omia kykyjä ja taipumuksia sekä toimii lasten ja nuorten kanssa toimivien henkilöiden työhajauksellisena välineenä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Lapin Kokoomusnaiset nostavat aloitteessaan esiin huolen siitä, että työmarkkinat ovat Suomessa muita EU-maita vahvemmin sukupuolittuneet. Perinteet ”naisten” ja ”miesten” ammateista elävät vahvasti, mikä näkyy edelleen siinä, että naisten ja miesten väliset palkkaerot kuroutuvat hitaasti umpeen.

Puoluehallitus toteaa aloitteentekijöiden olevan oikeassa siinä, että konkreettinen tasa-arvotyö alkaa jo varhaiskasvatuksessa. Yhteiskunnan ja päiväkodin ulkopuolelta tulleet asenteet ja odotukset eri sukupuolia kohtaan vaikuttavat myös lasten mielipiteisiin. Tutkimusten mukaan varhaiskasvattajat kokevat tällaisten asenteiden murtamisen haasteellisena, mutta myös hedelmällisinä keskusteluina.

Tasa-arvotietoisuutta päiväkodeissa on kehitetty eri hankkeiden kautta, opetus- ja kulttuuriministeriö rahoittaa parasta aikaa Tasa-arvoinen kohtaaminen päiväkodissa -hanketta. Hankkeen kautta on järjestetty täydennyskoulutusta muun muassa päiväkotien toiminnallisten tasa-arvosuunnitelmien laatimiseksi sekä koulutettu varhaiskasvatuksen ammattilaisia tasa-arvotyön osaajiksi ja jatkokouluttajiksi. Lisäksi hankkeella on kattavat verkkosivustot, joiden materiaali toimii varhaiskasvattajien tasa-arvotyön tukena.

Opetushallitus uudistaa parhaillaan varhaiskasvatussuunnitelmien perusteita, uudistetut perusteet otetaan käyttöön 1.8.2017. Uudistuksessa otetaan tasa-arvonäkökohdat nykyisiä suunnitelmia vahvemmin huomioon. Tätä puoluehallitus pitää hyvänä askelena kohti aloitteen tavoitteiden toteutumista.

Perusopetuksessa on jo käytössä opetushallituksen laatima opas sukupuolten tasa-arvon edistämisestä. Opetushallitus tukee oppilaitoksia tasa-arvotyössä ja arvioi tasa-arvosuunnittelun toteutumista. Kaikkien opettajien perus- ja täydennyskoulutuksen opetussisältöjä ja menetelmiä on kuitenkin syytä edelleen kehittää, kuten aloitteessa esitetään.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

204. Työ on parasta kotouttamista

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö vaatii puoluehallitukselta sekä eduskunta- ja ministeriryhmältä toimia turvapaikanhakijoiden nopeampaan työllistymiseen. Useissa yhteyksissä on todettu, että työ on parasta kotouttamista – aivan samalla tavalla kuin se on parasta sosiaaliturvaa. Suomessa on työvoimapula monilla sellaisilla aloilla, joihin on jokseenkin helppo työllistyä ja joissa ei välttämättä vaadita vuosikausien koulutusta. Tätä työvoimapulaa voisi paikata turvapaikanhakijoiden avulla. Turvapaikanhakijoiden keskuudessa on paljon hyödyntämätöntä potentiaalia monille eri aloille, ja kykyä ja halua tehdä töitä. Eikä tällöin puhuta pelkästään korkeasti koulutetuista vaan kaikista eri ammattikunnista. Lyhyillä täydennyskoulutuksilla turvapaikanhakijat saataisiin nopeasti töihin. Näitä koulutuksia ja kursseja voisi järjestää vastaanottokeskuksissa tai niiden läheisyydessä.

Nykyisen lainsäädännön mukaan turvapaikkaa hakevalla on oikeus tehdä työtä ilman oleskelulupaa, kun turvapaikkahakemuksen jättämisestä on kulunut kolme kuukautta, jos hakijalla on voimassaoleva matkustusasiakirja, kuten passi. Mikäli tällaista asiakirjaa ei ole, oikeus tehdä työtä on vasta kuuden kuukauden jälkeen.

Tällä hetkellä esimerkiksi EU:n ulkopuolelta tulevan lääkärin kohdalla osaamisen ja täydennyskoulutustarpeen kartoitus sekä kielikoe vievät aikaa vähintään kaksi vuotta. Vasta tämän jälkeen lääkäri voi toimia lääkärinä Suomessa. Kaksikin vuotta on pitkä aika olla toimeettomana.

Turvapaikanhakijalla on työnteko-oikeus suoraan lain nojalla eikä sitä tarvitse hakea erikseen. Turvapaikanhakijalla on kuitenkin oltava todistus työnteko-oikeudesta. Maahanmuuttovirastosta saatavasta todistuksesta peritään 20 euron käsittelymaksu. Pyyntöön on liitettävä todiste maksun suorittamisesta sekä kopio henkilöllisyystodistuksesta, passista tai muusta matkustusasiakirjasta. Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö pitää kummallisena sitä, että henkilön pitäisi pahimmillaan olla puoli vuotta toimeettomana, ennen kuin saa tehdä mitään työtä. Moni turvapaikanhakija haluaisi tehdä oleskelulupapäätöstä odottaessaan jotain hyödyllistä.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmiä edistämään turvapaikanhakijoiden oikeutta työntekoon

heti turvapaikkahakemuksen jättämisen jälkeen. Vastaanottokeskuksissa tulee aloittaa selvitystyö turvapaikanhakijoiden koulutuksesta, työkokemuksesta ja kiinnostuksen kohteista heti, kun turvapaikanhakija saapuu vastaanottokeskukseen. Mikäli turvapaikanhakija on koulutettu ja haluaa jatkaa ammattiaan myös Suomessa, tulee varmistaa, että tällainen henkilö pääsee mahdollisimman pian kielikoulutukseen ja saa luvan harjoittaa ammattiaan. Turvapaikanhakijoille tulee järjestää kieli- ja tapakulttuurikoulutusten lisäksi työllistymistä helpottavia kursseja, esimerkiksi hygieniä-, työturvallisuus- ja tulityökorttikoulutuksia.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomessa turvapaikanhakijoilla on työnteko-oikeutta koskeva odotusaika (3-6kk). Ulkomaalaislain mukaan ulkomaalaisella on kansainvälistä suojelua haettuaan oikeus tehdä ansiotyötä ilman oleskelulupaa, kun hänellä on voimassa oleva vaadittava rajanylitykseen oikeuttava matkustusasiakirja ja hän on oleskellut maassa kolme kuukautta. Mikäli vaadittavia matkustuskirjoja ei ole, saa turvapaikanhakija työnteko-oikeuden oleskeltuaan maassa kuusi kuukautta.

Suomessa käytössä oleva turvapaikanhakijoiden työnteko-oikeutta koskeva odotusaika on moniin muihin EU-maihin verrattuna lyhyehkö. Samainen kolmen kuukauden odotusaika on Suomen lisäksi Itävallassa ja Saksassa. Kuuden kuukauden odotusaika on Belgiassa, Italiassa, Puolassa ja Alankomaissa. Useimmissa muissa maissa noudatetaan yhdeksän kuukauden aikarajaa tai edellytetään erillistä työlupaa varsinaisen odotusajan lisäksi. Vain Ruotsissa ja Portugalissa ei kyseistä odotusaikaa ole.

Työnteko-oikeuden odotusajan poistaminen saattaisi osaltaan toimia ns. vetotekijänä eli lisätä perusteettomia turvapaikkahakemuksia ja laitonta maahantuloa. Turvapaikanhakijoiksi tulee myös sellaisia henkilöitä, joiden ensisijainen tarkoitus on etsiä töitä eivätkä kriteerit kansainvälisen suojelun saamiseksi todennäköisesti täyty. Vastaanottokeskuksessa asuminen on kallista, eikä tällainen turvapaikkajärjestelmän kiertäminen ole tarkoituksenmukaista. Nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa on tärkeä, että maahanmuuttoa koskeva lainsäädäntö on yleisellä eurooppalaisella tasolla, jottei erityisiä vetotekijöitä synny.

Kun turvapaikanhakijan karenssiaika täyttyy, työnteko-oikeudesta ei tehdä erillistä päätöstä, mutta Maahanmuuttovirasto antaa turvapaikanhakijalle pyynnöstä todistuksen työnteko-oikeudesta. Todistus maksaa 20 euroa. Kyseinen 20 euron maksu kattaa käsittelykulut Maahanmuuttovirastossa. Turvapaikanhakijat saavat kuukausittaista vastaanottorahaa, josta mm. tämä 20 euroa on mahdollista maksaa. Valtaosa tällä hetkellä vastaanottokeskuksissa oleva turvapaikanhakija on sellaisia, joiden osalta odotusaika on täyttynyt ja joilla siis jo olisi työnteko-oikeus. Todistuksia työnteko-oikeudesta on annettu arviolta 30 prosentille turvapaikanhakijoista.

Vastaanottoa koskeva lainsäädäntö säätää nykyisin, että vastaanottokeskuksissa on järjestettävä työ- ja opintotoimintaa kansainvälistä suojelua hakevan ja tilapäistä suojelua saavan omatoimisuuden edistämiseksi. Varsinaisen vastaanottokeskuksessa tapahtuvan työ- ja opintotoiminnan lisäksi myös ulkopuolella tapahtuvaa opiskelua on tuettu esim. täydentävällä vastaanottorahalla, mikäli siihen olevat perusteet ovat olleet kunnossa. Lisäksi vastaanottokeskuksissa on yleisesti järjestetty harrastustoimintaa ja yhteistyötä ympäröivän yhteisön kanssa. Myös vapaaehtoistöiden tekeminen esim. paikallisissa järjestöissä on mahdollista jo karenssiaikana.

Puoluehallitus pitää tärkeänä, että turvapaikanhakijoiden osaaminen kartoitetaan mahdollisimman pian, jotta kotouttamista saadaan suunniteltua heti alusta alkaen tarkoituksenmukaisesti. Tärkeätä on huolehtia, että kaikkien aikaisempi osaaminen pyritään hyödyntämään mahdollisimman hyvin. Kielitaidon opettamisen alku heti päivästä yksi alkaen on tärkeätä, jotta töihin pääsy onnistuisi mahdollisimman nopeasti. Puoluehallitus toteaa, että kuitenkin koulutustaustan arvioinnissa tulee tarkkaan katsoa henkilön aiemmin hankkiman osaamisen vastaavuus Suomessa vaadittavan osaamisen kanssa. Esimerkiksi lääkärinkoulutus on monissa maissa hyvin toisenlainen suomalaiseen koulutukseen verrattuna, eikä välttämättä Suomessa vaadittavaa koulutustasoa ole saavutettavissa nopeasti.

Laki kotoutumisen edistämisestä säätää kotoutumistoimista. Lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu voimassa oleva oleskelulupa Suomessa. Vuoden 2015 tilastojen perusteella voidaan sanoa, että turvapaikanhakijoista noin joka neljäs hakija on saanut myönteisen päätöksen ja oleskeluoikeuden Suomeen. Oleskeluluvan saamisen jälkeen turvapaikanhakija pääsee osaksi kotouttamispalveluita. Kotouttamisesta vastaavat kunnat ELY-keskusten ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on yhteistyössä keskeisten viranomaisten kanssa valmistellut toimintamallia, jolla varmistetaan asiakkaan nopea siirtyminen vastaanottokeskuksesta kunnan asukkaaksi ja välittömästi luvan saamisen jälkeen TE-toimiston kotoutumista edistäviin toimenpiteisiin.

Puoluehallitus toteaa, että Kokoomus on julkaissut tammikuussa oman turvapaikkapolitiikkaa ja kotouttamista koskevan asiakirjansa. Tavoitteeksi on asetettu, että jokainen työikäinen ja työkykyinen turvapaikan saanut saataisiin lopulta työllistymään. Ennen työllistymistä tarvitaan riittävää kielitaitoa ja koulutusta. Puoluehallitus toteaa, että kyseisessä asiakirjassa se on linjannut tavoitteeksi, että jokaiselle turvapaikanhakijalle on hyvä tarjota tekemistä hakemusprosessin aikana, ettei hakija passivoidu, esimerkiksi vastaanottokeskuksen sisällä tai ulkopuolella tehtävät työt tai talkootyypiset projektit ovat toimiva tapa järjestää arkeen rutiineja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

205. Työaikapankista joustoa pienten lasten vanhempien työaikaan

Kauhavan Kokoomusnaiset ry

Työelämän nykyinen työaikasidonnaisuus ei vastaa tätä päivää. Työpaikoilla halutaan lisää joustoa työaikoihin. Pienten lasten vanhempien ajankäyttöä halutaan järkeistää lasten ehdoilla.

Työaikapankin käyttöönotto hyödyttäisi sekä työntekijöitä että työnantajia. Työaikapankkiin kerättäisiin työtunteja kulloisenkin tarpeen ja ajankäytön mukaan. Esimerkiksi aloilla, joilla tehtävän työn määrä vaihtelee, voitaisiin joustavasti pitää vapaata silloin, kun ei ole työtä ja toisaalta tehdä pitempää päivää silloin, kun tarvetta on.

Edellä mainitun perusteella Kauhavan Kokoomusnaiset ry esittää, että aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että paikallista sopimista edistetään ottamalla käyttöön työaikapankkijärjestelmä aloilla, joilla se on mahdollista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Kauhavan Kokoomusnaiset ehdottavat, että työaikapankkijärjestelmä otetaan käyttöön aloilla, joilla se on mahdollista.

Kokoomus kannattaa työelämän kehittämistä joustavampaan ja ketterämpään suuntaan. Työelämän sääntelyn kehittämistarpeita arvioidaan vakiintuneesti valtiovallan sekä keskeisten työnantajia ja työntekijöitä edustavien järjestöjen kesken. Kokoomus tukee työmarkkinaosapuolia joustavuutta lisäävien ja kilpailukykyä parantavien ratkaisujen aikaansaamiseksi. Suomen työmarkkinoita kannattaisi kehittää kohti pohjoismaista mallia. Työttömyyden vähentämiseksi Kokoomus on kuitenkin valmis edistämään ketteryyttä, työelämän joustoja ja erityisesti paikallista sopimista myös hallituksen päätösin lainsäädännöllä, kunhan työntekijöiden riittävä turva ja palkkataso turvataan tavalla tai toisella. Työpaikkakohtainen sopiminen parantaisi työllisyyttä. Työaikapankkijärjestelmä toisi hyötyä sekä työnantajalle että työntekijälle.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

206. Työehtosopimusten yleissitovuudesta luovuttava

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Suomalainen yhteiskunta on muuttunut huimasti ajoista, jolloin nykyinen työehtosopimusjärjestelmä luotiin. Globalisaatio ja digitalisaatio ovat luoneet työmarkkinoille jatkuvan muutoksen tilan. Yhteisvaluutta euro on puolestaan poistanut mahdollisuuden ulkoiseen devalvaation. Heikko taloudellinen tilanne johtaa korkeisiin työttömyyslukuihin, kun muuta joustoa työmarkkinoilla ei ole. Jäykät työmarkkinat ovatkin tällä hetkellä yksi suurimmista työllistymisen esteistä.

Tarve työllisyystilanteen korjaamiseksi tunnistetaan läpi yhteiskunnan. Ongelmana on, että ihmisten erilaiset elämäntilanteet ja tarpeet työelämän suhteen sopivat kovin huonosti yhteen ylhäältä saneltujen työehtojen kanssa. Muun muassa Elinkeinoelämän valtuukunta EVAn tutkimukset osoittavatkin, että valmius paikalliseen sopimiseen suomalaisten keskuudessa on varsin suuri.

Erityisen suuri vaikutus yleissitovuudesta luopumisella olisi nuorisotyöttömyyteen. Esimerkiksi käyttöön tuleva koulutusopimusmalli vaatisi hyvin toimiakseen huomattavasti nykyistä joustavampia työmarkkinat. Yleissitovuus haittaakin eniten juuri nuoria, joiden pitäisi päästä työn syrjään kiinni. Työllisyyden nousun kautta yleissitovuuden poisto toisi myös säästöjä valtiontalouteen.

Suomen työmarkkinat kuuluvat maailman jäykimpiin. Maailma ympärillämme tulee väistämättä muuttumaan suuntaan, jossa kaikista työehtoihin liittyvistä kysymyksistä ei voida enää sopia keskusjohtoisesti. Suomen on aika siirtyä avoimen markkinatalouden aikaan myös työmarkkinoilla.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ne aktiivisesti toimivat työehtosopimusten yleissitovuuden poistamiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 209.

Puoluehallitus esittää puoluekokoukselle, että puoluekokous katsoo vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

207. Työehtosopimusten yleissitovuus poistettava

Puotilan Kokoomus ry

Työehtosopimusten yleissitovuutta koskeva lainsäädäntö on yleisen sopimusvapauden periaatteen vastainen, koska sen ehdot velvoittavat myös muita kuin kyseiseen työehtosopimukseen sitoutuneita sopimusosapuolia, eli myös järjestäytymättömien työnantajien ja työntekijöiden on noudatettava sen määräyksiä.

Työsopimuslain 7 §:n mukaan ”työsopimuksen ehto, joka on ristiriidassa yleissitovan työehtosopimuksen vastaavan määräyksen kanssa, on mitätön ja sen sijasta on noudatettava yleissitovan työehtosopimuksen määräystä.” Yleissitovuuden tulkinta on hyvin tiukka eli myös palkkojen yleiskorotukset sitovat järjestäytymättömiä yrityksiä. Suomessa on siis annettu määräysvaltaa yksilöiltä ja yrityksiltä ammattiyhdistyksille, vaikka vain paikallisesti sopimalla voidaan turvata yritysten toimintaedellytykset.

Nyt on aika palata yhteiskuntaan, jossa kansalaisen ja yrityksen laillisia vapauksia puolustetaan demokraattisella päätöksenteolla säädetyillä laeilla ja poistaa työsopimuslain 7 §.

Edellä sanotun perusteella Puotilan Kokoomus ry esittää, että tämän aloitteen hyväksyessään puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää edistämään kaikin käytettävissä olevin keinoin työehtosopimusten yleissitovuuden poistamista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 209.

Puoluehallitus esittää puoluekokoukselle, että puoluekokous katsoo vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

208. Työeläkeindeksi korvattava palkkaindeksillä

Imatran Kokoomusnaiset ry

Työntekijän eläkelain 98 ja 99 pykälien mukaan maksussa olevia eläkkeitä tarkistetaan nyt seuraavasti:

98 § Eläkkeiden indeksitarkistus

Maksussa oleva eläke tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien indeksillä, jota laskettaessa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,2 ja hintatason muutoksen painokerroin on 0,8.

99 § Työeläkeindeksin määräytyminen

Työeläkeindeksin perusteena käytetään Tilastokeskuksen laskemien ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia edellisen kalenterivuoden kolmannella vuosineljänneksellä.

Sen sijaan työssäolevien osalta käytetään palkkatietojen tarkistamisessa niin sanottua palkkakerrointa. Siitä säädetään samassa laissa pykälässä 96.

96 § Ansiorajojen, rahamäärien javuosiansioiden tarkistaminen palkkakertoimella
Tässä laissa säädetyt ansiorajat, rahamäärät ja rajamäärät tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien kertoimella (palkkakerroin), jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,8 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,2.

Eläkettä laskettaessa vuosiansiot tarkistetaan palkkakertoimella eläkkeen alkamisvuoden tasoon. Lisäksi osittain varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen maksettavaa muuta eläkettä tai osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen perusteen vielä myöntämättä oleva eläkeosuus tarkistetaan palkkakertoimella eläkkeen alkamisvuoden tasoon.

Kun työeläkejärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 1962, korotettiin eläkkeitä 1962-1976 palkkaindeksillä. Eläkejärjestelmän tavoitteena oli turvata eläkeläisille työnaikaisen elintason säilyminen eläkkeellä ollessa ja siihen arveltiin riittävän 60 % eläketason ja eläkkeiden sitominen palkkaindeksiin. Tavoitteena oli, että eläkeläiset pystyvät tulemaan toimeen eläkkeellään eikä heidän normaaliin elatukseensa tarvitse käyttää yhteiskunnan rahaa.

Vuonna 1976 palkkaindeksi muutettiin ns. puoliväli-indeksiksi ja 1996 nykyiseksi ns. taitetuksi indeksiksi. Sen seurauksena eläkkeiden ostovoima on romahtanut. Eläkeläisten kulutuksessa monilla elinkustannusindeksissä merkittävillä tekijöillä (esimerkiksi lainojen koroilla) ei ole käytännössä merkitystä ja toisaalta eläkeläiset joutuvat ostamaan monia palveluita, joiden hinnoittelu on tosiasiaa sidottu palkkoihin. Esimerkkinä erilaiset hoivapalvelut.

Esimerkiksi, jos joku jäi eläkkeelle v. 1995 ja hänen eläkkeensä oli v. 2014 noin 1550 euroa, eli keskimääräisen suomalaisen kuukausieläkkeen verran, olisi eläke ollut palkkaindeksiä noudatettaessa 2170 euroa. Eroa siis yli 600 euroa, merkittävä summa.

Tällaisen eläkkeiden tason laskun seurauksena yhä useammat eivät selviä kustannuksistaan ja joutuvat turvautumaan joko yhteiskunnan tai lastensa tukeen. Yhteiskunta joutuu hankkimaan tukirahat nykyisin velanotolla ja lapset joutuvat tinkimään omista säästömahdollisuuksistaan. Kumpikaan tavoista ei ole työeläkejärjestelmän tavoitteiden mukaista.

Taitetun indeksin käyttöönotto tapahtui 1990-luvun puolivälissä laman oloissa ja sitä on perusteltu kustannussyillä. Työeläkejärjestelmän suurin rahoitusongelma liittyi suurten ikäluokkien eläkkeelle siirtymiseen. Suuret ikäluokat ovat nyt eläkkeellä ja reilun kymmenen vuoden kuluessa niiden koko alkaa luonnollista tietä pienentyä.

Tällä hetkellä kuitenkin eläkejärjestelmän eläkemenon ylittää maksutulon muutamalla sadalla miljoonalla eurolla vuodessa. Suurten ikäluokkien aiheuttaman kustannuksen hallitsemiseksi arvioitiin tarvittavan nykyrahassa 50-60 miljardin euron rahastot. Nyt rahastot ovat 180 miljardia ja eläkemaksuvajeen kattamiseen riittää muutama prosentti vuotuisesta sijoitustuotosta. Pääomiin ei ole edes tarvetta puuttua.

Järjestelmän tulevasta kehityksestä on ollut saatavilla joitakin Eläketurvakeskuksen laskelmia. Niistä käy ilmi, että jos eläkelainsäädäntö säilytetään nykyisellään, eläkerahastot kasvavat nykyrahassa mitattuna erittäin voimakkaasti ja määrä saattaa

kasvaa nykyisestä 180 miljardin tasosta muutaman vuosikymmenen kuluttua 700 miljardiin nykyrahassa.

Kukaan ei ole kyennyt selittämään, miksi tällaisia valtavia rahastoja kerätään. On kuultu epämääräisiä lausahduksia nuorten eläkkeiden rahoittamisesta, mutta edellä olevasta käy hyvin ilmi, ettei sellaisesta voi olla kysymys.

Eläkejärjestelmä ei nykyisellään kykene turvaamaan eläkeläisille sellaista vanhuuden ajan indeksiturvaa kuin sillä on ollut tavoitteena. Samanaikaisesti järjestelmän rahastojen määrä kasvaa valtavasti, joten on perusteltua, että indeksin määräytymistä korjataan. Työsuhteen aikaisia palkkatietoja korotetaan eläkejärjestelmässä niin sanotulla palkkakertoimella, jossa on 80 % palkkaindeksiä ja 20 % elinkustannusindeksiä. On myös perusteltua, että eläkeaikana eläkkeitä korotetaan samalla indeksillä. Kun järjestelmä on 20 vuotta noudattanut eläkkeiden määräytymisessä taitettua indeksiä, ovat eläkkeet sen takia menettäneet suuren osan ostovoimastaan. Siksi on perusteltua, että esimerkiksi seuraavien 10 vuoden ajan eläkkeitä tarkistetaan vain palkkaindeksillä.

10 vuoden kuluttua valtion tulisi asettaa komitea tarkastelemaan asiaa senhetkisen tiedon valossa. Lähtökohtana olisi silloin, että 10 vuoden kuluttua eläkkeiden indeksikorotukset määräytyisivät palkkakertoimen mukaan. Tarkistuksen yhteydessä voidaan huolehtia esimerkiksi siitä, että rahastojen määrä säilyy suunnilleen nykytasolla, eli 200 miljardissa eurossa vuoden 2016 rahassa laskettuna. Tällä voidaan turvata nuorten ikäluokkien eläkkeiden maksu. Toisaalta eläkeindeksin korjaus lisää kotimaista kulutuskysyntää ja parantaa nuorten mahdollisuutta päästä työelämään

Tällä perusteella ehdotamme edellä olevia lakipykäläiä muutettavaksi seuraavasti:

98§ Eläkkeiden indeksitarkistus

Maksussa oleva eläke tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien indeksillä, jossa palkkaindeksin paino on 1 ja elinkustannusindeksin paino 0.

Esitys vastaa kansalaisaloitetta Työeläkeindeksin palauttamisesta palkkatasoindeksiksi.

Edellä mainitun perusteella Imatran Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää suhtautumaan myönteisesti kansalaisaloitteeseen taitetun indeksin korvaamisesta palkkaindeksillä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Eri sukupolvien välillä on merkittävä ero maksettujen eläkkeiden ja saatujen eläkkeiden välisessä suhteessa. Nyt tilanne on se, että maksettuja eläkemaksuja vastaan saadut eläkkeet tai tulevat eläkkeet eli ns. sisäinen tuotto on 1945-syntyneelle 5 prosenttia, 1965-syntyneelle 2,5 prosenttia ja 1995-syntyneelle 2,2 prosenttia. Tuotto suurilla sukupolvilla on kaksinkertainen verrattuna nuorempiin sukupolviin.

Jos kansalaisaloite indeksin muuttamiseksi hyväksyttäisiin, kuilu eri ikäluokkien välillä kasvaisi ja eläkerahastot olisivat syöty n. vuoteen 2065 mennessä. Tai jos rahastoja ei käytettäisi ja maksuja korotettaisiin tasaisesti, nousisi TyEL-maksu nykyisestä 24,4 prosentista 30 prosenttiin. Tässä vaihtoehdossa heikennettäisiin myös Suomen kustannuskilpailukykyä sekä ostovoimaa.

Eläkeläisten ostovoimaa tulee vahvistaa jatkossakin verotuksen keinoin. Mikäli verotukseen tehdään kilpailukyky sopimuksen yhteydessä kevennyksiä, on verokevennysten oltava oikeudenmukaisia myös eläkeläisille. Tarkoittaen sitä, jos yhteiskuntasopimus toteutuu, niin sen mahdollistamat veroalennukset tulee kohdentaa oikeudenmukaisesti myös eläketuloa saaville.

Eläkeläisten ostovoimaa turvataan myös pitämällä nykyinen eläkeindeksin laskentamalli ennallaan. Näin varmistetaan eläkeläisten ostovoiman kehittyminen inflaatiota vastaavasti. Lisäksi ostovoimaa turvataan tekemällä työeläkkeiden indeksikorotukset täysimääräisesti. Työeläkkeiden indeksikorotuksia ei leikata, vaan nykyisellä laskentatavalla syntyvät korotukset tehdään työeläkkeiden osalta täysimääräisinä jatkossakin.

Kokoomus haluaa pitää erityistä huolta pienituloisimmista eläkeläisistä. Takuueläkkeen taso tulee nostaa keskipitkällä tähtäimellä 766,85 eurosta kohti 800 euroa. Tehty kehyspäättös on askel kohti päämäärää. Takuueläke nousee vuodesta 2018 lähtien 8 euroa kuukaudessa 774,85 euroon. Pienituloisten eläkkeensaajien ostovoimasta huolehditaan parhaiten varmistamalla takuueläkkeen riittävyys elämiseen. Samalla vähennetään tarvetta mm. asumistukeen.

Kokoomus kannattaa laajalla konsensuksella sovittua varsin tuoretta eläkeuudistusta, joka turvaa eläkkeiden kehityksen ja ostovoiman, sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden sekä eläkerahastojen riittävyyden myös jatkossa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

209. Työelämän pelisääntöjen päivittäminen

Kupittaaan Kokoomus ry

Työelämän pelisäännöt vaikuttavat merkittävästi työllisyyteen ja hyvinvointimme perustuksiin. Suomalainen yhteiskunta on koko lailla erilainen kuin aikana, jolloin vieläkin voimassaolevat työelämää säätelevät lait ja työehtosopimusjärjestelmä luotiin. Maailma ympärillämme on ollut rajussa muutoksessa, samoin oma yhteiskuntamme. Vanhat pelisäännöt tarvitsevat päivitystä.

Tarve työllistämiseen tunnustetaan. Onko töitä, uskaltaako ja kannattaako työllistää?

Saadaanko tuotteemme kaupaksi maailmalle? Kykenemmekö turvaamaan hyvinvointimme rahoituksen? Työelämän pelisäännöillä vaikutetaan näihin kaikkiin. Nykyinen järjestelmä on auttamatta jälkeenyäännyt ja perustuslain kannalta vähintään kyseenalainen, sillä laissa taataan yhdistymisvapaus, oikeus olla kuulumatta mihinkään järjestöön. Yleissitovuus työehtosopimuksissa on ristiriidassa tämän kanssa.

Yleissitovuus on suurin syy nuorisotyöttömyyteen ja työttömyyteen yleensäkin. Oppisopimuskoulutus ja yleissitovuus eivät myöskään sovi yhteen. Yleissitovuuden poisto alentaisi työttömyyttä vähintään kaksi prosenttia. Eniten se vaikuttaa nuorisotyöttömyyteen, joka on tällä hetkellä häpeällisen suuri. Työllisyyden kautta yleissitovuuden poisto toisi myös säästöjä valtiontalouteen, mikä lienee tervetullutta.

Edellä esitetyn perusteella Kupittaaan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että työelämän pelisäännöt saatetaan ajan tasalle, ennen kaikkea yleissitovuuden poistamiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Nuorten Liitto, Puotilan Kokoomus ja Kupittaaan Kokoomus esittävät puolueen kannaksi työehtosopimusten yleissitovuudesta luopumista.

Aloitteentekijät ovat oikeassa analyysissään, että työlainsäädäntö vaikuttaa merkittävästi työllisyyteen ja hyvinvointimme perustuksiin. Suomalainen yhteiskunta ja talous ovat todella erilaiset kuin aikana, jolloin vieläkin voimassa olevat työelämä säätelevät lait ja yleissitovuuteen perustuva työehtosopimusjärjestelmä luotiin. Eurojäsenyyden tuoma kiinteä valuuttakurssi, kiihtyvä teknologinen kehitys ja erittäin kilpailtu, avoin maailmantalous asettavat talouden joustavuuden tarpeet aivan erilaiselle tasolle kuin suljetun talouden ja valuuttadevalvaatioiden aikaan. Vain toimiva ja kehittyvä kansantalous pystyy toimimaan kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla. Kuitenkin vain toimiva, joustava ja kehittyvä kansantalous pystyy toimimaan kilpailukykyisesti kansainvälisillä markkinoilla.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli helmikuun 2016 lopussa yhteensä 361 000 työtöntä työnhakijaa. Tämä on kestävä taso. Joustamaton työehtosopimusten yleissitovuus on osasy korkeaan työttömyyteen. Työehtosopimusten yleissitovuus heikentää erityisesti nuorten, maahanmuuttajien ja heikosti koulutetun väestön työllistymistä.

Työmarkkinajärjestöt eivät ole pystyneet joustavoittamaan järjestelmää yhtä nopeasti kuin olisi ollut tarve. Suomessa on kansainvälisesti vertailtuna kehittyneiden maiden joustamattomin palkanmuodostus.

Myös yleiset oikeusperiaatteet, demokratia ja sopimusvapaus ovat Kokoomukselle tärkeitä tavoitteita. Oikeuksien ja velvollisuuksien tulee muodostaa tasapuolinen kokonaisuus, joka edistää työllisyyttä, kilpailukykyä ja turvallisuutta. Työlainsäädännön

ensisijaisena tavoitteena on työntekijöiden suojeleminen, mutta tämän tavoitteen toteuttaminen ei saisi johtaa siihen, että työllistämisen kynnys nousee liian korkeaksi.

Työehtosopimusten yleissitovuuden tarkoituksena on taata myös järjestäytymättömien työnantajien palveluksessa oleville työntekijöille vähimmäispalkkataso ja eräät muut minimityöehdot, joita ei ole lailla säädetty työn tekemisen ehdoksi. Ilman yleissitovuutta samalla toimialalla samaa tai samankaltaista työtä tekevät työntekijät olisivat erilaisessa asemassa sen mukaan, onko työnantaja liittynyt työnantajaliiton jäseneksi vai ei.

Yleissitovuudella on pyritty myös asettamaan keskenään kilpailevat työnantajat tasavertaiseen asemaan. On katsottu, vähimmäispalkat ja monet muut sopimuksenvaraiset työehdot muodostavat kokonaisuuden, jonka ei tule olla työnantajien kilpailuetu tai -haitta markkinoilla.

Yleissitovuutta koskevat säännökset sisältyvät työsopimuslakiin, jonka kokonaisuudistus tuli voimaan kesäkuussa 2001. Kokonaisuudistusta laadittaessa selvitettiin ja pohdittiin perusteellisesti myös yleissitovuutta koskevien säännösten uudistamistarpeet. Tässä yhteydessä katsottiin, että yleissitovuudesta luopuminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Mikäli yleissitovuudesta luopumista alettaisiin harkinta, tulisi samalla tarkastella työehtojen sääntelyn kokonaisuutta. Tässä yhteydessä tulisi ottaa kantaa muun muassa siihen, olisiko työlainsäädäntöä syytä täydentää uusilla säännöksillä työntekijöiden suojelemiseksi ja työnantajien tasapuolisen aseman turvaamiseksi.

Yleissitovuussäännökset sisältävä työsopimuslaki on työelämän peruslaki. Työsopimuslain ja työelämän sääntelyn kehittämistarpeita arvioidaan vakiintuneesti valtiovallan sekä keskeisten työnantajia ja työntekijöitä edustavien järjestöjen kesken. Kokoomus tukee työmarkkinaosapuolia joustavuutta lisäävien ja kilpailukykyä parantavien ratkaisujen aikaansaamiseksi. Suomen työmarkkinoita kannattaisi kehittää kohti pohjoismaista mallia. Työttömyyden vähentämiseksi Kokoomus on kuitenkin valmis edistämään työelämän joustoja ja erityisesti paikallista sopimista myös hallituksen päätöksin lainsäädännöllä, kunhan työntekijöiden riittävä turva ja palkkataso turvataan tavalla tai toisella.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

210. Työmarkkinajärjestöjen ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luovuttava

Joensuun Opiskelevat Porvarit ry

Tuloverolain mukaan työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut ovat tulonhankkimisesta johtuneita menoja, jotka saadaan vähentää mistä tahansa

ansiotuloon kohdistuvasta verotuksesta täysimääräisenä ja rajoituksetta. Nykyaikaisessa, modernissa ja dynaamisessa työelämässä ei työmarkkinajärjestöön kuulumisen ole välttämätön edellytys tulon hankkimiselle. Katsomme, että nyky-yhteiskunnassa työmarkkinajärjestöjen ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen maksaminen valtion varoista työntekijöiden puolesta on perusteetonta varainkäyttöä.

Työmarkkinajärjestöjen ja työttömyyskassojen maksujen verovähennysoikeuden poistolla saavutettaisiin näkyviä taloudellisia säästöjä. Esimerkiksi kovasti keskustelua herättäneiden opintoetusleikkauksien vaikutukset valtion talouteen ovat euromäärältään pienemmät kuin mahdolliset jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamisen vaikutukset.

Edellä mainitun perusteella Joensuun Opiskelevat Porvarit ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää ryhtymään toimenpiteisiin tuloverolain muuttamiseksi siten, että työmarkkinajärjestöjen ja työttömyyskassojen jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta ansiotulon verotuksessa on luovuttava. Toissijaisesti esitämme, että verovähennysoikeudelle on asetettava 100 euron vuosittainen kattoraja.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 11.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavassa muodossa: ”Puoluekokous toteaa kokoomuksen tavoitteena olevan tehottomien verotukien, kuten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen (pl. työttömyyskassojen jäsenmaksut) verovähennysoikeuden poistaminen ja verokantojen vastaava alentaminen.”

211. Työntekijän ammattiyhdistyksen jäsenmaksu työntekijän vastuulle

Matinkylän Kokoomus ry

Suomalaisten ammattiyhdistyksiin kuuluvien työntekijöiden jäsenmaksujen laskeminen ja tilittäminen on pääsääntöisesti säilytetty työnantajien tehtäväksi. Tämä on erikoista, sillä kyseessä on kunkin työntekijän vapaaehtoinen jäsenyys yhdistyksessä, jonka maksuista hän saa varsinaisten muiden etujen lisäksi täyden verovähennyksen. Työnantajalle työntekijän jäsenyydestä ei ole varsinaista hyötyä. Työnantajan hoitaessa jäsenmaksujen tilittäminen kaikkineen hämärtyy työntekijän osalta etenkin se, paljonko hän jäsenyydestään maksaa, mutta myös jäsenyys ja sen kannattavuus kokonaisuudessaan. Työnantaja sen sijaan joutuu korvauksetta ja valtuutuksen perusteella toimimaan asiamiehenä työntekijöidensä ja heidän eri ammattiyhdistysten välissä.

Edellä mainitun perusteella Matinkylän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja

ministeriryhmää edistämään perintä- ja tilitysvastuun poistamista ammattiyhdistysten jäsenmaksujen suorittamisesta työnantajilta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Suomalainen yhteiskunta on nykyisin hyvin toisenlainen kuin aikana, jolloin nykyisinkin voimassa olevaa työelämää sääteleviä lakeja ja työehtosopimusjärjestelmiä luotiin. Työnantajan velvoite työntekijöiden ammattiyhdistysjäsenmaksujen perimiseen perustuu työmarkkinakeskusjärjestöjen allekirjoittamaan sopimukseen vuonna 1969.

Työnantaja on veloitettu perimään lakisääteisten vero- ja vakuutusmaksujen ennakkopidätysten lisäksi työntekijän palkasta muitakin suorituksia joko lain tai sopimuksen perusteella. Ammattiyhdistysjäsenmaksun perintäsopimus on työntekijän allekirjoittama valtakirja, jolla työntekijä velvoittaa työnantajan pidättämään yleensä työehtosopimuksessa sovitun mukaisesti ammattiyhdistyksen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut palkasta ja tilittämään ne ammattiliiton pankkitilille. Työnantaja on veloitettu antamaan ammattiyhdistykselle työntekijäkohtaisen selvityksen perityistä jäsenmaksuista.

Työntekijä on veloitettu saamaan kalenterivuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistuksen ennakkopidätetystä summasta. Palkkalaskelmaa käytetään nykyisin yleisesti verotusta varten annettuna palkkatositteena.

Työsopimuslain ja työelämän sääntelyn kehittämistarpeita arvioidaan vakiintuneesti valtiovallan sekä keskeisten työnantajia ja työntekijöitä edustavien järjestöjen kesken. Kokoomus puolueena tukee osapuolia tarkoituksenmukaisten ratkaisujen aikaansaamiseksi. Yrityksiä rasittavan sääntelyn purkamisen näkökulmasta on perusteltua harkita velvollisuuden poistamista ja siirtymistä vapaaehtoiseen käytäntöön.

Kokoomus on aina valmis työskentelemään yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa työelämän kehittämiseksi siihen suuntaan, että suomalainen työ ja yritystoiminnan edellytykset paranevat.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

212. Työpankkitoiminta vakinaistettava ja työpankit levitettävä koko maahan

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry

Työpankit ovat henkilöstövuokrausta harjoittavia sosiaalisia yrityksiä, joiden palkkalistoilla olevista henkilöistä vähintään 30 prosenttia on heikossa työmarkkina-asemassa olevia pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä tai vailla ammatillista koulutusta olevia nuoria. Kataisen hallitusohjelmassa ja vuonna 2013 aloitetussa työpankkikokeilun toisessa vaiheessa asetettiin tavoitteeksi työpankkien

levittäminen koko maahan. Tätä tavoitetta ei ole saavutettu. Tavoitteesta ei silti ole syytä luopua.

Työpankkikokeilussa (2009–2012) ja kokeilun toisessa vaiheessa (2013–2015) on saavutettu hyviä tuloksia. Työpankki oli vuosina 2010–2011 toteutetussa 11 EU-maan vertailussa vahvin vammaisten ja pitkäaikaissairaiden osallisuuden edistämisen hyvä käytänte (Eurofound 2012). Työpankkien määrä on kasvanut kokeilun toisen vaiheen aikana neljästä kolmeentoista. Vuonna 2015 työpankit työllistivät 1662 henkilöä, joista yli 55 % oli heikossa työmarkkina-asemassa olevia pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä tai vailla ammatillista koulutusta olevia nuoria. Heidän työllistämisensä säästävä nettovaikutus julkiseen talouteen oli työpankkien kustannusten vähentämisen jälkeen 10,5 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön laskelmien perusteella rakenteellisen työttömyyden alentaminen yhdellä prosenttiyksiköllä vahvistaa julkisen talouden tasapainon ja bruttokansantuotteen suhdetta 0,3 prosenttia, mikä tarkoittaa noin 600 miljoonaa euroa (VM 29.11.2013). Työpankkitoiminnan vakinaistaminen ja työpankkien määrän nostaminen sataan mahdollistaisi 10 000 heikossa työmarkkina-asemassa olevan työttömän työllistämisen. Tämä tuottaisi julkiselle taloudelle 185 miljoonan euron säästöt vuodessa. Kun työpankkien vuosittaiset kustannukset olisivat noin 35 miljoonaa euroa, nettosäästö olisi 150 miljoonaa euroa. Vastuun pitkäaikaistyöttömistä siirryttyä yhä enemmän kunnille myös kunnissa odotetaan työpankeista ratkaisua työllisyyden edistämiseen.

Työpankkikokeilu jatkuu sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamana vuoden 2016 ajan. Vuoden aikana toimintaa kehitetään ja arvioidaan osana hallituksen työvoimahallinnon uudistamiseen liittyvää kärkihanketta.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa kokoomuksen puoluehallitusta ja kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että työpankkitoiminnan jatkuminen varmistetaan vakinaistamalla toiminta skeä selvittämällä, mitkä tekijät ovat estäneet työpankkien leviämistä ja varmistamalla työpankkien leviäminen koko maahan poistamalla leviämisen esteitä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö esittää työpankkitoiminnan vakinaistamista sekä leviämisen esteiden purkamista.

Työpankkimallin tavoitteena on työllistää heikossa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä avoimille työmarkkinoille. Tätä ennen henkilöt työskentelevät yleensä työpankkiyrityksen omassa tuotannossa.

Nykyiset 13 työpankkiyritystä työllistävät sopimusten mukaan noin 9 000 henkilöä vuonna 2016. Työllistetyistä noin 3 500 on heikossa työmarkkina-asemassa olevia pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä tai nuoria ilman ammatillista koulutusta olevia

työttömiä henkilöitä. Heidän tekemänsä työpanos on 1 900 henkilötyövuotta. Heidän työllistämisensä säästävä vaikutus julkiseen talouteen on 42,8 milj. euroa. Työpankkien yhteenlaskettu liikevaihto on noin 60 miljoonaa euroa.

Työpankkitoiminta on erinomainen esimerkki siitä, miten erityisryhmien osallisuutta yhteiskunnassa voidaan lisätä. Työ on parhaita syrjäytymisen ehkäisemisen keinoja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

213. Työttömyysetuuden saamiselle maassaoloehto

Kokemäen Kokoomus ry

Työttömyysetuus perustuu hakijan Suomessa asumiseen. Se ei kuitenkaan vaadi, että työttömän työnhakijan tulisi olla fyysisesti Suomessa, kunhan hänen virallinen asuinpaikkansa on Suomi. Osoitteeksi kelpaa myös poste restante. Etuuden saamisen edellytyksenä on, että työnhakija ilmoittaa olevansa Suomen työmarkkinoiden käytettävissä.

Työttömyystilanne maassamme on hankala ja se aiheuttaa yhä kasvavia kustannuksia yhteiskunnallemme. Heikoimmassa asemassa olevilta on inhottava leikata, mutta työttömyysetuuden paristakin on löydettävissä säästöjä, jotka eivät suoranaisesti leikkaa kenenkään etuutta. Työttömyysturvalaissa on kirjattu (3 luku, 1 §) muutamia yleisiä rajoituksia työttömyysetuuden saamiselle. Tällaisia ovat esimerkiksi liian matala tai liian korkea ikä, asevelvollisuus, vankeusrangaistus ja sairaalahoito. Tähän joukkoon tulisi lisätä yli 14 vuorokauden oleskelu ulkomailla. Aikamääre olisi luontevaa siksikin, että työttömän kuuluu ilmoittaa TE-toimistoon myös yli 14 vuorokauden työllistymisestä.

Kokoomuksen tulee vastustaa niin työttömyysetuuden kuin muidenkin etuuksien väärinkäyttöä. Esimerkiksi virolaisille ja puolalaisille työntekijöille suomalaisella ansiosidonnaisella eläminen kotimaassaan on tehty melko helpoksi, kun riittää, että heillä on osoite Suomessa. Jonkin verran esiintyy myös sitä, että työttömäksi jäänyt suuntaa matalan kustannustason maihin moneksi kuukaudeksi. Yleensä tällaista tekevät eivät ole heikoimmassa tilanteessa ja pitkään työttömänä olleita, vaan ihmisiä joiden resurssit mahdollistavat tämän, eikä sellaista tule yhteiskunnan rahoilla tukea. Tämä lakimuutos ei tarkoittaisi, etteikö työttömän työnhakijan olisi jatkossakin mahdollista lähteä toiseen valtioon työnhakuun samoilla ehdoilla kuin nykyisin.

Edellä mainitun perusteella Kokemäen Kokoomus ry esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen ja sen hyväksyessään velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan työttömyysturvalain kiristämiseksi siten, että edun saamisen yleisiin rajoituksiin lisättäisiin maassaoloehto.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää Kokemäen Kokoomus ry:tä aloitteesta. Kokoomus vastustaa luonnollisesti niin työttömyysetuuden kuin muidenkin etuuksien väärinkäyttöä.

Oikeus työttömyysturvalain mukaisiin etuuksiin on Suomessa asuvalla työttömällä työnhakijalla. Suomessa asuminen ratkaistaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain mukaan. Jos työttömään työnhakijaan sovelletaan EU:n sosiaaliturva-asetusta tai perusasetusta taikka pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta, määräytyy oikeus työttömyyspäivärahaan sosiaaliturva-asetuksen, perusasetuksen tai pohjoismaisen sosiaaliturvasopimuksen perusteella.

Nykyisen työttömyysturvalain perusteella myös työttömällä työnhakijalla, joka ei ole Suomen kansalainen eikä asu Suomessa, on oikeus työttömyyspäivärahaan, jos häneen ei sovelleta edellä mainittuja sosiaaliturva-asetusta, perusasetusta tai pohjoismaista sosiaaliturvasopimusta, hän on ollut Suomessa yhdenjaksoisen oleskelunsa aikana työssä vähintään kuusi kuukautta ja hän edelleen jatkaa oleskeluaan Suomessa.

Työntekijöiden vapaa liikkuvuus on Euroopan unionin kansalaisille perustamissopimuksessa taattu perusoikeus. Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta 45 artikla sisältää periaatteen, jonka mukaan työvoiman on voitava liikkua vapaasti jäsenvaltiosta toiseen.

Samanaikaisesti 48 artiklan mukaisesti EU:ssa tulee olla käytössä järjestelmä, jonka perusteella eri maiden vakuutukseen kuulumisen kaudet huomioidaan tarvittaessa muissakin maissa ja etuudet maksetaan maasta toiseen. Tämä säännös on EU:n sosiaaliturva-asetusten oikeudellinen perusta.

Euroopan unionin sosiaaliturva-asetukset 883/2004 (jäljempänä perusasetus) ja 987/2009 (jäljempänä täytäntöönpanoasetus) yhdessä muodostavat toisiaan täydentävän, eri maiden sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan, oikeudellisen kokonaisuuden.

EU:n sosiaaliturva-asetusten määräykset syrjäyttävät niiden kanssa ristiriidassa olevat kansallisen lain säännökset. EU-asetukset ovat jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Niillä on etusija kansalliseen lainsäädäntöön nähden ja niillä on välitön oikeusvaikutus. EU-asetuksia ei siis ole saatettu erikseen lailla Suomessa voimaan, vaan niitä sovelletaan sellaisenaan.

EU:n sosiaaliturva-asetuksilla ei kuitenkaan muuteta kansallisia sosiaaliturvajärjestelmiä vaan ainoastaan yhteensovitetään niitä. Asetusten tarkoituksena on määrätä, missä tilanteissa ja miten kansallista lainsäädäntöä sovelletaan eri jäsenvaltioissa liikkuviin henkilöihin.

EU:n sosiaaliturva-asetuksissa on säännökset sellaisista periaatteista kuten sosiaaliturvaan liittyvien etuuksien turvaaminen EU-maasta toiseen siirryttäessä ja

henkilöiden yhdenvertainen kohtelu. Sosiaaliturvan yhteensovittamisen ajatuksena on, että työntekijä ei menetä sosiaaliturvaan liittyviä oikeuksiaan sen vuoksi, että hän liikkuu maasta toiseen.

Työntekijä, itsenäinen ammatinharjoittaja tai työelämän ulkopuolella oleva henkilö kuuluu liikkeessaan EU-alueella vain yhden valtion sosiaaliturvalainsäädännön piiriin. Yleensä tämä valtio on työskentelyvaltio. Sosiaalivakuutusmaksut maksetaan vain tähän valtioon, ja etuudet myönnetään tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisina ja kustannuksella. Työelämän ulkopuolella olevaan henkilöön sovelletaan asuinvaltion lainsäädäntöä.

Henkilöllä, johon EU:n sosiaaliturva-asetuksia sovelletaan, on oltava samat jäsenvaltion lainsäädännön mukaiset etuudet ja velvollisuudet kuin kyseisen valtion kansalaisilla. Kun ratkaistaan, onko henkilö kuulunut jäsenvaltion lainsäädännön piiriin riittävän kauan, jotta hänelle voisi syntyä oikeus etuuksiin kyseisen valtion lain mukaan, otetaan tarvittaessa myös toisessa jäsenvaltiossa täytetyt vakuutuskaudet huomioon.

Myönnettyä etuutta ei saa yleensä lakkauttaa, keskeyttää tai etuuden määrää vähentää pelkästään sen vuoksi, että etuuden saaja muuttaa jäsenvaltiosta toiseen. Perusasetuksessa laajennetaan etuuksien maastaviennin periaatetta kaikkiin rahaetuuksiin erikseen mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

214. Työttömän ammattitaitosuoja säilytettävä

Porin Kokoomus ry

Nykyinen laki takaa työttömäksi jäävälle kolmen kuukauden mittaisen ammattitaitosuojan, jonka turvin voi ensimmäisten työttömyyskuukausien aikana kieltäytyä koulutustaan tai työkokemustaan vastaamattomasta työstä ilman karenssia. Maan hallitus on kuitenkin väläyttänyt ammattitaitosuojan poistamista tai lyhentämistä osana säästötoimenpiteitä.

Ammattitaitosuojan poistaminen voi näinä työllisyystilanteen kannalta epävarmoina aikoina laskea motivaatiota kouluttautumiseen. Lisäksi poistamisella haaskattaisiin maksuttomaan koulutukseen jo sijoitettuja veroeuroja ja luotaisiin työnantajille tilanne, jossa työpaikkoja hakisi tai niihin työllistyisi entistä enemmän alalle kouluttamatonta väkeä, jonka työmotivaatio tuskin olisi paras mahdollinen ja jonka haaveissa olisi jatkuvasti koulutusta tai kokemusta vastaava työ. On myös huomioitava, että näissä tilanteissa työnantaja saattaisi panostaa työntekijään, jonka sitoutuneisuus työntekijänä ei vastaa panostusta.

Edellä mainitun perusteella Porin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta toimimaan niin, että voimassa oleva laki ammattitaitosuojasta pysyy jatkossakin voimassa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Porin Kokoomus esittää, että ammattitaitosuojaa ei poistettaisi.

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli helmikuun 2016 lopussa yhteensä 361 000 työtöntä työnhakijaa. Tämä on kestävä taso. Vuonna 2015 työttömyysjaksoja alkoi ja päättyi noin 1,4 miljoonaa. Pelkästään julkisessa työnvälityksessä oli lähes 500 000 uutta avointa työpaikkaa. Jonkinlaista työtä on siis koko ajan tarjolla jossain päin maata.

Työttömyysjaksojen pituudella on merkittävä vaikutus kokonaistyöllisyyteen ja työttömyysturva. Yhden päivän keston lyheneminen alkaneissa työttömyyksissä laskisi työttömyyttä noin 2700 hengellä. Työttömyysturvan peruspäivärahan kustannuksena tämä merkitsisi vuositasolla noin 22 miljoonaa euroa. Vastaavasti jos työnhakijalla ei ole riittäviä kannusteita, näkyy tämä työnantajien työvoiman saatavuudessa. Yhden päivän hidastuminen rekrytoinnissa laskee työllisyyttä noin 1900 hengellä.

Nykyisin henkilöllä on työttömyysturvalain perusteella kolmen kuukauden ajan ammattitaitosuojaa, jonka perusteella työttömän työnhakijan ei tarvitse ottaa vastaan työtä, joka ei vastaa hänen koulutustaan ja ammattitaitoaan.

Kokonaisuutena työn kohtaannon parantaminen edellyttää sekä myönteisiä kannustimia että jonkin verran patistelevia kannustimia. Hallituksen esitys on poistaa ammattitaitosuojaa sellaisissa tilanteissa, joissa työttömän osaamista vastaavaa työtä ei ole tarjolla. Kokoomus näkee, että työn tekeminen on parempaa työkyvyn ylläpitämistä myös koulutusta ja osaamista vastaaviin tehtäviin. Työllisen on helpompi vaihtaa työpaikkaa kuin työttömän saada kokonaan uusi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

215. Työturvallisuusrikosten rangaistusasteikkoa kiristettävä ja työpaikkakiusaamisen määritelmä lisättävä työturvallisuuslakiin

Korson Kokoomus ry

Suomalaisten työuria on jo pidennetty ja tullaan myös jatkossa pidentämään. Samanaikaisesti on kriittistä huolehtia, että työyhteisöjen hyvinvointiin kiinnitetään tarpeeksi huomiota ja pitkät työurat mahdollistetaan. On sekä yksittäisen yrityksen, työntekijän että valtion etu että suomalaisilla työpaikoilla voidaan hyvin, töissä jaksetaan mahdollisimman pitkään ja lainsäätäjät tukee hyvinvointia työyhteisöissä. Esityksemme tavoitteena on tuoda konkreettista helpotusta yhteiskunnalliseen ongelmaan useilla työpaikoilla sekä lähettää selkeä viesti työhyvinvoinnin puolesta.

Työpaikkakiusaamisen kohteeksi joutuu vuosittain 140 000 henkilöä. Joka viides suomalainen joutuu jossain vaiheessa työuraansa kiusatuksi. Työpaikkakiusaamisen kustannukset ovat laskutavasta riippuen jopa puolet valtion vuosibudjetista. Tilastokeskuksen työolotutkimuksen mukaan kiusaaminen on suomalaisessa työelämässä jatkuvasti kasvava ja raa'istuva ilmiö. Työpaikkakiusaamisen kustannukset ovat pitkälle ehkäistävissä. Erityisesti turhat työkyvyttömyyseläkkeet olisi mahdollista ehkäistä tehokkaana ongelmiin puuttumisena.

Ongelma koskettaa suoraan koko palkansaajakuntaa, välillisesti häirinnän kohteeksi joutuneita työtovereita ja häirityn läheisiä. Tutkimuksen mukaan vuonna 2008 kiusaamisen esiintyvyys oli kohonnut 44 prosenttiin kaikista palkansaajista. Euroopan työolotutkimuksen (Eurofond) mukaan Suomi on EU-maiden keskinäisessä vertailussa työpaikkakiusaamisen kärkimaa. Teeman tärkeys ja merkitys työssä jaksamisen, työhyvinvoinnin ja työurien pituuden kannalta on tunnustettu ja havaittu monessa yhteydessä.

Asian tunnistamisen johdosta viime vuosina on havahduttu siihen ongelmaan, että vakavan kiusaamisen kohteeksi joutuvat jäävät usein vaille oikeutta. Teot jotka kuuluvat työturvallisuuslain piiriin, vanhenevat kahdessa vuodessa tekoajan päättymisestä lukien eivätkä näin ollen päädy oikeusistuimiin käsiteltäväksi tutkinnan pitkän keston ja monimutkaisuuden takia. Tiedossa on useita tapauksia, joissa tutkintaa ei ehditty saattaa loppuun ja syytöseen saakka, vaikka näyttö olisikin ollut jo tutkinnan aikana vahva. Työpaikkakiusaamistapaukset ovat näytöllisesti erittäin haastavia. Tapausten selvittäminen ja näytön hankkiminen on vaikeaa, sillä työ- tai virkasuhteessa toimivat henkilöt eivät välttämättä uskalla kertoa avoimesti havainnoistaan tutkinnassa olevaa tapausta koskien. Mahdolliset todistajat pelkäävät, usein aiheellisesti, joutuvansa kiusaamisen tai koston kohteiksi, mikäli avoimesti kertovat huomioistaan. Uhriksi joutunut joutuu usein turvautumaan terveydenhuollon ammattilaisten (lääkäri, psykologi, psykoterapeutti) apuun, joten terveydellisistä seuraamuksista on hankittava selvitystä. Poliisilaitoksilla ei useinkaan ole työturvallisuusrikosten tutkintaan erikoistuneita tai perehtyneitä tutkijoita, vaan tapaukset tutkitaan usein massa- tai päivittäisrikostutkinnassa. Edellä mainituista seikoista johtuen esitutkinta vie niin pitkän ajan, että kahden vuoden vanhentumisaika on auttamatta liian lyhyt. Työturvallisuusrikosten rangaistusasteikkoa on korotettava ainakin kahteen vuoteen vankeutta.

Lainsäätäjän tulee myös harkita, pitäisikö työturvallisuusrikoksissa säätää erityinen vanhentumisaika. Tämä tarkoittaa, ettei rikos vanhenisi alle viidessä vuodessa tekoajan päättymisestä tai seurausten syntymisestä. Työpaikkakiusaaminen aiheuttaa uhrilleen merkittäviä ja pitkäkestoisia terveydellisiä seuraamuksia. On siis perusteltua, että edellä mainittuun rikokseen syyllistyneen henkilön vastuun selvittäminen ja vastuuseen saattaminen olisi mahdollista viiden vuoden aikana seurausten ilmenemisestä.

Lisäksi lakimme ei tunne työpaikkakiusaamista, sitä ei ole määritelty rikoslaisissa ollenkaan eikä sitä koskevia suoria säädöksiä löydy – joka omalta osaltaan mutkistaa

ja vaikeuttaa vakavien työpaikkakiusaamistapausten tutkintaa sekä myöhemmin oikeudenkäyntiä. Työturvallisuuslakiin on sen vuoksi lisättävä säännös kiusaamisen määritelmästä.

Edellä mainitun perusteella Korson Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että edellä mainitut muutokset työturvallisuusrikosten osalta sekä lisäys työpaikkakiusaamisen määritelmästä saatetaan voimaan kuluvan eduskuntakauden aikana.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Korson Kokoomus ry esittää työturvallisuusrikosten rangaistusasteikon kiristämistä, työturvallisuusrikosten vanhentumisajan pidentämistä ja työpaikkakiusaamisen kriminalisoimista.

Puoluehallitus yhtyy aloitteentekijän huoleen työpaikkakiusaamisen määrän kasvamisesta ja tunnistaa ongelman ja tarpeen reagoida siihen.

Nykyisin työturvallisuusrikoksena on kriminalisoitu teko, jolla henkilö rikkoo työturvallisuusmääräyksiä tai aiheuttaa työturvallisuusmääräysten vastaisen puutteellisuuden tai epäkohdan taikka mahdollistaa työturvallisuusmääräysten vastaisen tilan jatkumisen laiminlyömällä valvoo työturvallisuusmääräysten noudattamista alaisessaan työssä tai jättämällä huolehtimatta taloudellisista, toiminnan järjestämisestä koskevista tai muista työsuojelun edellytyksistä. Työturvallisuusrikoksesta rangaistusasteikko on sakosta yhteen vuoteen vankeutta.

Puoluehallitus pitää harkinnan arvoisena rangaistusasteikon ylärajan uudelleenarvioimista. Vakavammat työturvallisuusrikokset vaikuttavat jopa pysyvästi työntekijän kykyyn tehdä työtään. Tällainen henkilön mahdollisuuksiin vakavalla tavalla vaikuttava teko on tuomittava ja sen tulee olla riittävän ankarasti rangaistu teko.

Puoluehallitus ymmärtää aloitteentekijän esityksen työpaikkakiusaamisen kriminalisoinnista. Kuitenkin puoluehallitus katsoo, että ennen työpaikkakiusaaminen-nimisen teon kriminalisointia tulisi arvioida, onko olemassa sellainen sääntelyaukko, johon tulisi uudella kriminalisoinnilla puuttua.

Rikosten vanhentumisajat on säädetty rikoslaisissa perustuen rikosten maksimirangaistuksiin. Rikoslaisissa on säädetty eräitä poikkeuksia yleisiin vanhentumisaikoihin teon vakavuuden ja vaikean selvittämisen perusteella. Puoluehallitus pitää harkitsemisen arvoisena myös työturvallisuusrikoksen vanhentumisajan uudelleenarviointia.

Työpaikkakiusaamisen kriminalisoinnilla voisi olla kyseisiä rikoksia yleisestävä vaikutus, kuten muillakin kriminalisoinneilla. Se olisi selvä viesti teon tuomittavuuden ilmaisemiseksi. Kuten aloitteessakin kerrotaan, kiusaamisen näyttö toteen oikeudessa

voi olla erittäin vaikeaa. Tarkkaa rajaa kriminalisoidun kiusaamisen ja huonon tai epäasiallisen käyttäytymisen välille on äärimmäisen vaikea asettaa. Toisaalta erilaisten häilyvien rajojen piirtäminen on tuomioistuimissa arkipäivää nykyisinkin.

Kiusaamisen tehokas ennaltaehkäisy olisi monin tavoin tehokkaampi tapa estää syntyvät vahingot. Kiusaamisen ennaltaehkäisy vaatii koko työyhteisöltä ja sen johdolta erityistä huomiota. Ennen edellisiä eduskuntavaaleja julkaistiin kattava Kokoomuksen työlista, jossa luoteltiin pitkä listaus tavoitteista työelämän uudistuksiksi. Osana työlistaa asetettiin tavoitteeksi panostaa sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyyn ja valmistella paremman johtamisen ohjelma yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Tällaisen ohjelman laatimisen yhteydessä on syytä paneutua työpaikkakiusaamisen ennaltaehkäisyyn. Suomalaisilla työpaikoilla on oltava nollatoleranssi kiusaamiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

216. Työuupumus ehkäistävä

Satakunnan Kokoomusnaiset ry

Työelämän vaatimusten kasvaminen, uusien työmenetelmien hallitseminen, jatkuva kiire ja pitkät työmatkat sekä ristiriita työn antamien etenemismahdollisuuksien ja henkilön omien toiveiden, tarpeiden ja taitojen välillä aiheuttavat työssä turhautumista ja uupumista. Työpaikan sosiaalinen ilmapiiri, ristiriidat ja erilaisten näkökantojen sietäminen ahdistaa ja aiheuttaa väsymistä.

Työuupumus ei ole ainoastaan yksilön ongelma silloin, kun uupumus johtuu työstä ja työympäristöstä. Sairausloma ei riitä korjaamaan uupumusta. Riittävän aikainen puuttuminen ja oikeanlaiset toimenpiteet ristiriitajärjestelmien poistamiseksi ovat ensiarvoisen tärkeitä uupumusta kokevalle henkilölle ja koko työyhteisölle. On myös työnantajan ja työpaikan etu saada henkilö nopeasti takaisin töihin.

Edellä mainitun perusteella Satakunnan Kokoomusnaiset ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin, jotta resursseja kohdennetaan työssä jaksamisen tukemiseen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä huomion kiinnittämisestä työssä jaksamiseen ja sen merkitykseen koko työuralle.

Ennen edellisiä eduskuntavaaleja julkaistiin kattava Kokoomuksen työlista, jossa luoteltiin pitkä listaus tavoitteista työelämän ja työmarkkinoiden uudistuksiksi. Osana työlistaa asetettiin tavoitteeksi panostaa sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyyn ja valmistella paremman johtamisen ohjelma yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Puoluehallitus näkee, että Satakunnan Kokoomusnaiset ry:n aloite on linjassa Kokoomuksen työlistassa esitettyjen tavoitteiden kanssa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

217. Upseerin oikeuksia parannettava

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Rikoslaki määrittelee puolustusvoimien tehtävänkuvaan liittyviä rikosnimikkeitä. Kyseisessä luvussa määritellään muun muassa mikä on sotilaille soveltuvaa käytöstä ja millaisiin asioihin sotilas ei saa osallistua.

Luvun 45 18 § *Sotilaan sopimattomasta käyttäytymisestä* ja 19 § *Luvattomasta poliittisesta toiminnasta* ovat olleet viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana ongelmallisia kohtia niin itse sotilaita kuin poliitikkoja kohtaan. Sotilas ei saa 19 § mukaan kuulua poliittiseen puolueeseen, koska kyseessä on lain mukaan luvaton poliittinen toiminta.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee lain järkevänä, kun puhutaan aktiivipalveluksessa olevista sotilaita (aliupseeristo/upseeristo). Kyseisillä aloilla tarvitaan vahvaa esivallan kunnioitusta, mikä on myös yksi kokoomuksen perinteisistä arvoista.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee lainkohdissa kuitenkin ongelman. Sotilasasioihin tai erityisesti Nato-keskusteluihin viitaten on esiintynyt tilanteita, missä poliittiset päättäjät ovat painostaneet sotilasalan asiantuntijoita ja rajoittaneet upseerien sananvapautta kysyttäessä faktapohjaisia perusteita muun muassa sotilasliitoista ja materiaalihankinnoista.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee kokoomuksen Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisen aihekokonaisuuden tosiasiallisena asiantuntijana ja suunnannäyttäjänä. Täten piirimme haluaa edistää tervettä ja faktapohjaista keskustelua turvallisuuspolitiikasta, johon myös upseerit saisivat täysipainotteisesti osallistua ilman pelkoa rikoslain 18 § ja 19 § väärinkäytöksistä poliittisin perustein. Sananvapautta tulee edistää, kuitenkin niin, ettei edellä mainittuja lakeja käytetä poliitikkojen toimesta poliittisina lyömäaseina sotilaita vastaan kun keskustellaan faktapohjaisista asioista, joihin tarvitaan sotilasasioihin perehtyneiden (eli ammattisotilaiden) näkemys.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että kokoomus edistää upseerien sananvapautta niin puolustusvaliokunnan kuin yksittäisten kansanedustajien kautta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry kiinnittää huomiota tärkeään kysymykseen sananvapaudesta. Puoluehallitus yhtyy aloitteentekijän huoleen siitä, että turvallisuuspolitiikassa tulee voida käydä riittävässä määrin faktoihin perustuvaa asiantuntijakeskustelua. Keskusteluun osallistumista ei tule ilman hyväksytyä syytä rajoittaa.

Kuten aloitteen tekijä toteaa, on virassa olevien sotilaiden oikeutta poliittiseen toimintaan rajoitettu. Rikoslaisissa sotilasvirassa olevalta ja sotilasvirkaan koulutettavalta on kurinpitorangaistuksen uhalla kielletty puolueeseen tai puoluepoliittista toimintaa harjoittavaan yhdistykseen tai sitä selvästi tukevaan yhdistykseen liittyminen taikka tällaisesta eroamatta jättäminen. Aloitteen tekijä toteaa ilmeisesti myös, että sotilaille sopimattoman käytöksen kriminalisoinnin kautta jossain olisi rajoitettu sotilaiden sananvapautta. Puolueeseen kuulumisen rajoittamisen lisäksi perustuslaissa on rajoitettu, että sotilasvirassa olevaa henkilöä ei voida valita kansanedustajaksi. Puoluehallitus pitää näitä rajoitteita perusteltuna sotilasorganisaatioiden poliittisen riippumattomuuden turvaamiseksi.

Puoluehallitus toteaa, että sotilasvirassa palvelevien osallistumista turvallisuuspolitiikasta käytävään keskusteluun ei sinänsä ole kielletty. Puolustusvoimat ja Rajavartiolaitos päättävät työnantajina itse, miten ne virallisesti kommentoivat asioita ja millaisia rajoja ne antavat työntekijöilleen työnantajansa asioiden kommentoimisesta. Puoluehallitus toteaa, että näillä organisaatioilla on työnantajina sinänsä oikeus määritellä, miten työntekijät saavat kommentoida työnsä sisältöä. Kuitenkin puoluehallitus yhtyy siihen aloitteiden tekijöiden huoleen, että turvallisuuspoliittisesta keskustelusta ammattisotilaiden osallistumista ei tule perusteettomasti rajoittaa. Puoluehallitus pitää tärkeänä, että Puolustusvoimat, Rajavartiolaitos ja Maanpuolustuskorkeakoulu antavat sotilasviroissa olevilla selkeitä ohjeita siitä, millaiseen turvallisuuspoliittiseen keskusteluun osallistuminen on sallittua ja millä tavoilla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

218. Uusi eläkejärjestelmän laskentaperuste tasapuolisen eläkejärjestelmän luomiseksi

Espoon Kokoomusseniorit ry

Aloitteen tavoitteena on saattaa eläkeläisten ostovoima oikeudenmukaiselle tasolle verrattuna palkansaajien ostovoimaan, luoda uusi tapa laskea eläkkeet ja sitä myötä taata tasa-arvoinen kohtelu seniorikansalaisille.

Eläkeläisten ostovoima pienenee vuosi vuodelta suhteessa palkansaajien ostovoimaan. Keskieläke vuonna 2014 oli 1500 €. Eläkkeiden pienuus on johtanut

siihen, että monet pienituloiset eläkeläiset joutuvat hakemaan sekä vuokratukea että tukea elinkustannuksiinsa.

Edellä mainitun perusteella Espoon Kokoomusseniorit ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että Suomeen luodaan uusi eläkejärjestelmän laskentaperuste, mikä saattaa eläkeläisten ostovoiman oikeudenmukaiselle tasolle suhteessa palkansaajien ostovoimaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 208

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

219. Uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksien käyttöönotossa tuettava pientalouksia

Nakkilan Kokoomus ry

Euroopan unionin ilmastopolitiikkaa ohjaavat YK:n ilmastopöytäkirja ja sitä täydentävä Kioton pöytäkirja. Koko EU:n päästöjen tuli olla pöytäkirjan ensimmäisellä velvoitekaudella, vuosina 2008–2012, kahdeksan prosenttia pienemmät kuin vuonna 1990. Toisella velvoitekaudella, 2013–2020, EU:n tulee vähentää päästöjään kaksikymmentä prosenttia vuoteen 1990 verrattuna. EU:n linjauksen mukaan päästövähennystavoitetta voidaan nostaa, mikäli muut maat sitoutuvat vastaaviin tavoitteisiin.

EU:n ilmastopolitiikan ytimessä on ilmasto- ja energiapaketiksi kutsuttu, jäsenmaita sitova lainsäädäntökokonaisuus vuodelta 2009. Ilmasto- ja energiapaketissa vahvistettiin EU:n tavoitteeksi vähentää yhteisön kasvihuonekaasupäästöjä vuoteen 2020 mennessä 20 prosentilla vuoden 1990 tasosta sekä samalla lisätä uusiutuvalla energialla tuotetun energian osuus 20 prosenttiin energian loppukäytöstä laskettuna.

Suomalaisissa kiinteistöissä energiaa kuluttavan henkilön tulisi olla yksilötasolla mukana vaikuttamassa parempaan ilmanlaatuun. Valtiovallan taholta pitää uusiutuvaan energiantuotantoon suhtautua kannustavasti ja kaikkia kohden tasavertaisesti.

Vähintäänkin vastaava määrä rahaa, jota käytetään tuulienergian tukemiseen, on ohjattava lähienergiaa tuottaville pienikiinteistöjen omistajille. On tuettava rahallisesti niitä, jotka omalla kustannuksellaan ovat valmiita muuttamaan olemassa olevia, ilmaston kannalta haitallisia lämmitys- ja energiantuotantomuotoja ekologisempiin järjestelmiin. Samoin on tuettava niitä, jotka ovat valmiita investoimaan uudistuotannossa kalliimpiin ja ekologisempiin järjestelmiin jo rakentamisvaiheessa. Kaikki energia, jota pystytään hyödyntämään auringosta, maasta, ilmasta tai vedestä, on oltava tuen piirissä. Erilaisia laitekokonaisuuksia on tuettava yhdessä ja erikseen.

Usein hybridijärjestelmät tuovat erittäin suuren hyötysuhteen. Maksuperusteena pitää olla ympäristöystävällisesti tuotettu kilowatti per vuosi (=vuosihyötysuhde).

Edellä mainitun perusteella Nakkilan Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että kotitalouksia tuetaan uusiutuvan energian tuotantomahdollisuuksien käyttöönotossa ehdotetuin keinoin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Nakkilan Kokoomus esittää, että kotitalouksia tuetaan uusiutuvan energian käyttöönotossa monin eri tavoin. Maksuperusteena pitää Nakkilan Kokoomuksen mukaan olla ympäristöystävällisesti tuotettu kilowatti per vuosi (=vuosihyötysuhde). Yhdistyksen mukaan tukeen olisi käytettävä vähintään sama määrä kuin tuulivoiman tukemiseen ja *kaikki energia, jota pystytään hyödyntämään auringosta, maasta, ilmasta tai vedestä, on oltava tuen piirissä. Erilaisia laitekokonaisuuksia on tuettava yhdessä ja erikseen.*

Kokoomuksen ympäristöpoliittisen ohjelman (*Vihreällä on viisi miljoonaa sävyä*, 2011) mukaan Kokoomuksen tavoite on tehdä Suomesta maailman ensimmäinen hiilineutraali yhteiskunta. Tämä kunnianhimoinen tavoite tulee edellyttämään myös kotitalouksilta merkittäviä toimia. Ennen kaikkea tämä tarkoittaa energiatehokkuutta, mutta jossain määrin myös pientuotantoa.

Uusiutuva energia pientuotannossa tarkoittaa käytännössä tuulivoimaa, aurinkovoimaa ja pienen mittakaavan biovoimaa. Geotermistä energiaa toteutetaan suuremmissa kokonaisuuksissa.

Tällä hetkellä uusiutuvan energian lisäämistä tuetaan yhteisöille. Työ- ja elinkeinoministeriö voi hankekohtaisen harkinnan perusteella myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille energiatukea sellaisiin ilmasto- ja ympäristömyönteisiin investointi- ja selvityshankkeisiin, jotka edistävät uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä tai energiantuotannon tai käytön tehostamista taikka vähentävät energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja.

Pientaloille myönnetään jo nykyisin harkinnanvaraista energia-avustusta laite- ja materiaali-investointeihin, joilla parannetaan energiataloutta ja vähennetään energiankäytöstä aiheutuvia päästöjä sekä lisätään uusiutuvien energiamuotojen käyttöä. Tuen myöntää kunta, jatkossa maakunta. Avustusta voidaan myöntää ympärivuotisessa, omassa asuinkäytössä olevien pientalojen omistajille (yksityishenkilöille). Asuinrakennuksessa voi olla enintään kaksi asuinhuoneistoa. Varallisuus ei vaikuta avustuksen myöntämiseen. Avustuksen määrä on enintään 25 % kunnan hyväksymistä kustannuksista. Tuettavalta toimenpiteeltä edellytetään, että sillä parannetaan energiataloutta tai otetaan lämmityksessä käyttöön uusiutuvaa energiaa. Tällaisia ovat esimerkiksi maalämpöpumppujärjestelmä, joka hyödyntää maaperästä, kallioperästä tai pintavesistä saatavaa lämpöä, ilma-vesilämpöpumppujärjestelmä, pelletti- tai muu puulämmitysjärjestelmä sekä uusiutuvaa energiaa hyödyntävä

yhdistelmälämmitysjärjestelmä. Tuettavia voivat olla myös ulkovaipan lisäeristäminen, ikkunoiden parantaminen tai uusiminen sekä lämmitystapamuutokset.

Myös kotitalousvähennystä voi hyödyntää energiahankkeissa.

Tuulivoiman syöttötariffitukeen arvioidaan 2016 kuluvan 157,6 miljoonaa. Vastaavan summa lisääminen pientuotannon tukeen kotitalouksille olisi finanssipoliittisesti nykytilanteessa erittäin haastavaa, tai edellyttäisi joko veronkorotuksia tai menoleikkauksia.

Tulevaisuudessa voi olla perusteltua kehittää uusia kannustimia pienimuotoisen energiantuotannon tukemiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

220. Uuteen aikaan - kellojen siirrosta luovuttava

Helsingin Edistyskokoomus ry

Suomessa ja muualla Euroopan unionin alueella siirrytään vuosittain yhtenäisesti kesä- ja talviaikaan, kuten EU:n kesäaikadirektiivi määrää. Norjassa, Sveitsissä ja Turkissa kelloja käännetään samaan aikaan kuin EU-maissa. Yhdysvalloissa kesäaika alkaa ja päättyy eri päivinä kuin EU:ssa. Venäjällä, Kiinassa ja Japanissa ei kesäaikaa ole.

EU:n harmonisoitu kellojen siirto ja muuttumattomat aikaerot ovat sisämarkkinoiden ja erityisesti liikenteen aikataulujen sujuvuuden kannalta parempi, kuin jos jokainen jäsenmaa kääntäisi kelloja eri ajankohtina.

Kesäajan keskeisin hyöty on, että valoisa aika iltaisin kestää vuoden kesäpuoliskolla myöhempään. Tämän on ajateltu saavan aikaan energiansäästöä ja parantavan liikenneturvallisuutta. Jonkin verran voidaan arvioida, että pidempi valoisa vapaa-aika kesäiltoina on hyödyllistä muun muassa matkailun tai vaikkapa kesämökkeilyn kannalta.

Kuitenkin jopa EU-komission selvitysten mukaan ei voida missään selvästi osoittaa, että kesäajalla olisi merkittävää vaikutusta energiansäästöön. Myöskin liikenneturvallisuuteen kohdistuvat vaikutukset ovat hyvin vähäisiä, elleivät kielteisiä. Hälyttävintä ovat kuitenkin tiedot terveysvaikutuksista. EU-tasolla tutkijoiden mukaan kellojen siirto aiheuttaa karkeasti 131 miljardin euron kustannukset terveyshaittojen vuoksi vuosittain.

Suomessa valtioneuvosto on aiemmin perustellut, ettei Suomessa voida yksipuolisesti poiketa EU:n kesäaikadirektiivistä. Toisaalta EU-komissio perustelee direktiivin pitämistä voimassa myös sillä, etteivät jäsenmaat ole esittäneet kesäajasta luopumista. Vuosittainen keskustelu kellojen siirron järjestyksestä mediassa, niin Suomessa kuin muuallakin, ja toistuvat kyselyt Euroopan parlamentissa osoittavat asian

merkityksellisyyden kansalaisten kannalta. Asiasta tehdyt vähäiset mielipidetiedustelut kertovat myös, ettei nykyinen kellojen siirto saa varauksetonta kannatusta.

Nykyaikaisen viestintäteknologian aikakaudella auringon asemalla tai aikavyöhykkeellä on erilainen merkitys ihmisille kuin vielä muutama vuosikymmen sitten. Valoisan ajan hyöty on suurin, kun työelämän käytännöt ovat joustavia ja ihmiset voivat järjestellä menonsa paremmin virka-ajoista riippumatta. Uudet teknologiat taas mahdollistavat tehokkaan energiansäästön.

Kellojen siirrosta luopuminen ei luo mitään uusia terveyshaittoja vaan mahdollisesti vähentää merkittävästi vuorokausirytmien muutoksesta johtuvia raskautuksia yksilö- ja väestötasolla. Lisäksi kellojen siirrosta luopuminen ei vaadi lainkaan uusia investointeja tai muutoksia mihinkään järjestelmiin - täytyy ainoastaan olla siirtämättä kelloja kahtena yönä vuodessa.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Edistyskokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää sekä kokoomuslaisia Euroopan parlamentin jäseniä toimimaan siten, että Suomi ottaa kannakseen kesäaikadirektiivin 2000/84/EY muuttamisen siten, että Euroopan unionin alueella ei siirrytä kesäaikaan.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kuten Helsingin Edistyskokoomus ansiokkaasti kuvaa, kesäaikajärjestelmälle on aikanaan ollut perusteita. Tänä päivänä ei ole enää kovin uskottavia syitä puoltaa kellojen siirtelyä. Siitä aiheutuvat haitat ovat ilmeiset, toisin kuin hyödyt, jotka ovat suopeastikin tulkiten kyseenalaiset. Kokoomuksen eduskuntaryhmä on jo meneillään olevalla vaalikaudella pitänyt kesäajasta luopumista esillä osana sääntelyn sujuvoittamisen ja normien purkamisen kärkihanketta. Kuten Helsingin Edistyskokoomuskin aivan oikein toteaa, asia ei ole kansallisen lainsäädännön keinoin ratkaistavissa, vaan muutos vaatii EU-tasolla tapahtuvaa vaikuttamista. Ongelma ei ole EU:n suurin eikä merkittävin, mutta se näkyy jokaisen kansalaisen elämässä ja ansaitsee tulla ratkaistuksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

221. Valinnaisuutta kielio-pintoihin

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö esittää, että ruotsin kielen pakollinen opiskelu poistetaan opinto-ohjelmasta. Nykyisenkaltainen kieltenopiskelu, jossa yhtenä pakollisena kielenä on ruotsi, ei enää ole nykypäivää. Uusien opinto-ohjelmien mukaisesti kieltenopiskelu alkaa jatkossa jo alakoulun toiselta luokalta, jolloin tutkimustenkin mukaan lapset ovat vastaanottavaisimmillaan uusille kielille. Uudistus on erittäin tervetullut kansainvälistyvässä maailmassa, jossa Suomenkin on syytä

pysyä mukana. Uudistus ei kuitenkaan sisällä sitä, että ruotsin kielen opiskelu pakollisena poistuisi. Kokoomuksen puoluekokous hyväksyi vuonna 2010 aloitteen, jossa toisen kotimaisen kielen pakollisuus poistetaan ja että peruskoulun ja toisen asteen pakolliset kielet voisi itse valita eri vaihtoehtojen joukosta. Tämä turvaa kuitenkin sen, että lapset ja nuoret opiskelisivat kieliä.

Ruotsin kielen opiskelun pakollisuus ei riipu millään tavalla perustuslaista, vaikka näin on joissain yhteyksissä väitetty. Perustuslaki ei nimittäin määrittele koulujen opinto-ohjelmia. Hyvä kielitaito ja sen aktiivinen käyttäminen edistävät kansainvälistymistä. Ja toisinpäin: kansainvälistyvä maailma edellyttää tulevilta sukupolvilta monipuolista kielitaitoa. Kaikkien korkeakouluista valmistuneiden haaveena ei enää välttämättä ole virka julkishallinnossa, jossa ruotsin kielen osaaminen on välttämättömyys. Suomi tarvitsee jatkossa yhä enemmän muiden kielten osaajia. Englanti on yksi tärkeimmistä maailmanlaajuisista kielistä, mutta tulevaisuudessa varmasti korostuvat myös sellaiset kielet kuin venäjä, kiina ja espanja, sekä nyt jo tärkeät kielet saksa ja ranska.

Ymmärrämme toki ruotsin kielen tärkeyden esimerkiksi suurissa kaupungeissa ja ruotsinkielisillä alueilla. On kuitenkin kohtuutonta, että esimerkiksi Itä-Suomessa, jossa on jatkuvat venäjänkieliset turistivirrat, tulee kaikkien koululaisten ja opiskelijoiden opiskella ruotsia, kun venäjistä olisi enemmän hyötyä. Lapin matkailukeskuksissa puolestaan käytetyimpiä kieliä alkaa olla italian ja ranskan lisäksi kiina, sillä kiinalaisten turistien määrä on lisääntynyt.

Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus saada palvelua omalla äidinkielellään, mutta lyömme vetoa, ettei jokainen julkishallinnon virkamies osaa esimerkiksi arabiaa, jonka puhujat lienevät nopeimmin kasvava ryhmä Suomessa. Nykyaikainen teknologia mahdollistaisi sen, että jokaisella kuitenkin olisi yhtäläiset oikeuden palveluun omalla äidinkielellään, kun esimerkiksi videoyhteyttä voitaisiin käyttää paljon nykyistä tehokkaammin. Ruotsia äidinkielenään puhuvat osaavat pääsääntöisesti myös suomen kielen, joten näin laajan mittakaavan järjestelmä, jossa jokaisen tulee osata ruotsia, ei ole tarpeellinen.

Aloitteessamme emme voi vedota kaksikielisyyden kustannuksiin, koska niitä ei tiedetä. Virallisia laskelmia kaksikielisyyden kustannuksista ei ole, mikä aiheuttaa sen, että varsinkin internetissä esitetään hyvinkin hurjia arvioita kustannuksista. Luotettavat laskelmat kustannuksista olisivat kaikkien osapuolten etu.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä ministeri- ja eduskuntaryhmiä toimimaan niin, että ruotsin kielen opiskelu pakollisena oppiaineena poistetaan ja että sen tilalle voi jokainen koululainen ja opiskelija itse valita opiskelemaisensa kielen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Satakunnan Kokoomusnuoret ry esittää aloitteessaan kieltenopiskelun vaatimusten ja virkamiesten kielitaitovaatimusten keventämistä siten, että toisen kotimaisen kielen osaaminen ei olisi enää velvoite, vaan äidinkielen (suomi tai ruotsi) lisäksi tulisi osata vähintään kahta muuta kieltä. Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry esittää, että ruotsin kielen pakollinen opiskelu tulisi poistaa ja tilalle tulisi voida valita toinen kieli.

Ruotsin kielellä on tärkeä merkityksensä suomalaisen sivistyspohjan ja kulttuurin taustalla. Puoluehallitus toteaa, että ruotsin kielen opiskelu on olennaista yleissivistyksen kannalta sekä suomalaisen kulttuurin ja pohjoismaisen yhteisön ymmärtämiseksi. Kansalliskielistä ja oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin säädetään perustuslain 17 §:ssä. Sen mukaisesti Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Jokaisella on oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisten kanssa asioidessaan asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä on turvattu lailla. Puoluehallitus toteaa, että kielitaitovaatimusten keventämisen rajan määrittäminen aloitteessa esitetyllä tavalla olisi vaikeata. Kun julkisen palvelujen ruotsiksi tarjoavien henkilöiden määrä pienenisi, heikentyisi perusoikeuksien toteutuminen väistämättä. Virkamiehillä tulisi säilyttää nykyiset kielitaitovaatimukset molemmista kotimaisista kielistä perusoikeuksien turvaamiseksi.

Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Kielilaisissa määritellään ruotsin kieltä äidinkielenään puhuville oikeudet käyttää omaa äidinkieltään esimerkiksi asioidessaan viranomaisten kanssa. Tällä hetkellä ruotsin kielen opinnot aloitetaan peruskoulun 7. luokalla, joka aikaistuu uuden opetussuunnitelman myötä 6. luokalla aloitettavaksi. Lisäksi toisen asteen tutkintoihin sekä korkeakoulututkintojen tutkintovaatimukseen on sisällytetty toisen kotimaisen kielen opintoja. Vahvalla toisen kotimaisen kielen opinnoilla on pyritty varmistamaan äidinkielenään ruotsin kieltä puhuvien oikeudet saada palvelua omalla äidinkielellään.

Suomalaisnuorten kielten opiskelu on yksipuolistunut viime vuosina, eikä opetus keskity riittävästi suullisen kielitaidon vahvistamiseen. Olemme kulkemassa taaksepäin tilanteessa, jossa yksipuolinen pelkkä englannin tai ruotsin kielen osaaminen ei enää riitä, tarvitaan laajaa kielitaitoa. Suomea on tärkeää kehittää monien kielten osaajien yhteiskuntana, sillä laaja kielitaito on yksi tärkeimmistä pääomistamme. Useat tutkimukset osoittavat, että suomalaisoppilaiden kielitaito on 2000-luvulla rapautunut. Esimerkiksi Opetushallituksen TOKI-projektin (2007–2010) tulokset kertovat, että perusopetuksen päättövaiheessa ruotsin osaamisen taso on heikkoa eikä asetettuihin tavoitteisiin ole päästy kuin osittain. Tulokset koskevat myös lukio-opetusta. Samoin Opetushallituksen kaksikielisyys selvityksessä vuodelta 2011 todetaan, että 95 % ylioppilaista ei ilman huomattavaa lisäopiskelua saavuta sitä tasoa, jonka voidaan katsoa vastaavan edes tyydyttävää ruotsin kielen taitoa. Enemmistö ruotsinkielisistä ylioppilaista sen sijaan saavuttaa jo kouluopintojen aikana hyvän suomen kielen taidon.

Ponnisteluista huolimatta suomalaisnuorten kielten osaaminen on yksipuolistunut ja vapaavalintaisia kielivalintoja tehdään perusopetuksessa aikaisempaa vähemmän. Perusopetuksen päättyessä neljä viidestä oppilaasta on opiskellut vain ruotsia ja englantia. Ensimmäisenä vieraana kielenä englantia opiskelee 90 % oppilaista. Kokoomuksen mielestä on selvää, että ruotsin kielen opetus kaikilla koulutusasteilla ei painota tarpeeksi käytännönläheisen ja suullisen kielitaidon kehittymistä. Kokoomus kannattaa elävää ja monipuolista kieltenopetusta, joka tarjoaa mahdollisuuksia lapsille ja nuorille toimia kansainvälistyvässä ympäristössä.

Kotimaisten kielten ja vieraiden kielten opiskelun asettaminen vastakkain ei ole kuitenkaan luonteva tapa asian edistämiseksi: kielitaidon kehittäminen vahvistaa sivistyksellistä pohjaa, kansainvälistymisen edellyttämiä taitoja sekä kielellistä osaamista. On kuitenkin selvää, ettei pelkkä englannin tai ruotsin kielen taito ei enää riitä. Monipuolinen ja harjoitettu kielitaito vahvistaa kansainvälistymistä ja suomalaista sivistyksen pohjaa.

Kotimaisten ja vieraiden kielten opiskelu eivät ole toisensa poissulkevia vaihtoehtoja, vaan niitä molempia tarvitaan sivistyksen ja vahvan kielitaidon hankkimisessa. Puoluehallitus katsoo, että kielten opiskelun pakollisuudesta ja vapaaehtoisuudesta keskustelun sijaan tulisi painottaa keskusteluun siitä, miten kielten opetusta saadaan uudistettua ja kielitaitoa vahvistettua. On selvää, että jo edellä mainittujen perusteiden valossa tarve kieltenopetuksen monipuolistamiselle ja opetuksen määrän lisäämiselle on vahva. Puoluehallitus suhtautuu myönteisesti uudistuksiin, joiden avulla edistetään elävää kaksikielisyttä Suomessa. Kielten opiskelun vähentämisen sijasta on varmistettava, että opetus tarjoaa riittävän suullisen kielitaidon ja edellytykset kielen elävään käyttämiseen.

Kielikeskustelussa on syytä katsoa eteenpäin. Puoluehallitus toteaa, että Kokoomus haluaa uudistaa Suomea siten, että sivistyksen pohja vahvistuu eikä rapaudu. Koulutuksen uudistamisessa rakentavalla keskustelulla on keskeinen merkitys. Puoluehallitus muistuttaa kieltenopiskelun resurssien olevan kiinni kuntien toimintamahdollisuuksista. Mikäli kuntia velvoitettaisiin järjestämään äidinkielen lisäksi vähintään kahta muuta kieltä, voisi se aiheuttaa pienemmissä kunnissa resurssiongelmia ja vaikeuksia saada ammattitaitoisia opettajia. Lisäksi kahden pakollisen vieraan kielen opiskelun säätäminen tuskin helpottaisi ainakaan opiskelujen suorittamista.

Viime vaalikaudella eduskunta käsitteli toisen kotimaisen kielen valinnaiseksi tekemistä esittävää kansalaisaloitetta. Aloite hylättiin, mutta samassa yhteydessä hyväksyttiin Kokoomuksen kansanedustajien tekemä lausuma, joka kuului seuraavasti: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää lainsäädännölliset edellytykset alueellisiin kokeiluihin kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua." Lausuman mukainen kirjaus alueellisista kielikokeiluista tuli myös hallitusohjelmaan. Alueellisia kielikokeiluja koskevassa keskustelussa on syntynyt ikävä polarisaatio ruotsin ja venäjän kielten välille. Joissakin puheenvuoroissa on pyritty jopa rajaamaan kokeilut koskemaan vain Itä-Suomea ja vain venäjän kieltä.

Mitään tällaista rajausta ei eduskunnan lausumassa tai hallitusohjelmakirjauksessa ole tehty. Kokeilujen toteuttaminen vaatii tiettyjä lainsäädännöllisten edellytysten selvityksiä, joiden osalta valmistelutyö on parhaillaan käynnissä.

Puoluehallitus katsoo, että korkean osaamisen Suomen edellytyksenä on mahdollisimman laaja ja monipuolinen kielitaito jokaisella. Puoluehallitus toteaa, että molempien kotimaisten kielten osaaminen on tarpeen niin kielellisten oikeuksien turvaamiseksi kuin yleissivistyksen ylläpitämiseksi. Puoluehallitus ei jaa aloitteidentekijöiden näkemystä siitä, että molempien kotimaisten kielten osaaminen estäisi kielten osaamisen laajentamista. Koulutuspoliittisessa päätöksenteossa tuleekin huolehtia, että mahdollisimman laajan kieliosaamisen rakentaminen on jatkossakin mahdollista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteet.

222. Valtatie 4:n uudistamisen loppuun saattaminen välillä Kemi-Oulu

Kemin Kokoomus ry

Valtatie 4:n uudistaminen välillä Kemi-Oulu on saatettava loppuun, eli moottoritieosuutta jatkettava koko välille. Tällä hetkellä moottoritie puuttuu väliltä Simo (Maksniemi) - li.

Elinkeinoelämän näkökulmasta Lapin tärkein tiehanke tällä hetkellä on valtatie 4:n uudistamisen saattaminen loppuun välillä Kemi-Oulu. Tieverkkoa on kehitettävä, jotta alueen yritykset ovat kilpailukykyisiä Euroopan pohjoisosien investoinneissa. Alueen metsäteollisuuden puukuljetuksista valtaosa tulee tällä hetkellä tehtaille ja kuormausalueille autokuljetuksina, kaivosteollisuuden tuotteet kuljetetaan kokonaan maanteitse. Myös huolto-, kunnossapito- ja muu tavaraliikenne hoidetaan rekoilla. Maantiekuljetukset tulevat oletettavasti edelleen lisääntymään, sillä Lapin rautatiekuljetusten määrää on vaikea lisätä. Kuljetussuoritteet maanteitse Helsingistä Meri-Lappiin ovat jo jopa päärataa suurempia. Meri-Lapin alueen vientiyritysten merkitys on valtakunnallisesti korvaamaton, sillä alueella tuotetaan 8-10 % koko Suomen tavaraviennistä.

Nelostien kunto välillä Kemi-Oulu on tällä hetkellä paitsi elinkeinoelämän kasvun este niin myös turvallisuusriski tienkäyttäjille.

Edellä mainittuun perustuen Kemin Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin jotta valtatie 4:n uudistaminen välillä Kemi-Oulu saatetaan loppuun.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kemin Kokoomus esittää aloitteessaan toimenpiteitä Valtatie 4 uudistamisen välillä Kemi-Oulu saattamiseksi loppuun. Aloitteessa toivotaan moottoritietä koko yhteysvälille.

Hallitus sopi kevään 2016 kehysriihessä liikennehankkeista. Valtatie 4 kehittäminen Oulu-Kemi välillä hyväksyttiin osaksi hallituksen liikenneinvestointeja. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 155 miljoonaa euroa. Rakentaminen voidaan kehyspäätöksen jälkeen aloittaa välittömästi.

Kehyspäätöksen hankkeella parannetaan yhteysvälin turvallisuutta ja sujuvuutta sekä vähennetään Oulun kohdan ruuhkia. Toimenpiteet kohdistuvat Oulun ja Haukiputaan kohdalle. Hankkeessa ei esitetä koko tievälin moottorisointia. Koko tievälin moottoritie ei myöskään kuulu liikenneviraston VT 4 Oulu-Kemi suunnitelman tavoitetilään.

Kokoomus perustaa tiehankepäätöksensä asiantuntijavalmisteluun ja katsoo, että toistaiseksi kehysriihen päätös VT 4 kehittämisestä voidaan lukea uudistamisen saattamiseksi loppuun.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

223. Valtion myytävä ei-strategisia omistuksia 20 miljardin arvosta ja sijoitettava ne pitkäjänteisesti maailman indeksirahastoihin

Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry

Suomessa on suurin valtio-omisteisten yhtiöiden arvo suhteessa BKT:seen (53 %) verrattuna EU-14 maiden keskiarvoon (13 %). Valtionomistajuus on aina kaksisuuntainen riski: poliittisten omistajien intressien ailahtelut vaikeuttavat yrityksen toimintaa eivätkä omistajaa edustavat poliitikot kykene varautumaan esimerkiksi markkinatilanteisiin ja yritystoimintaan liittyviin riskeihin. Elinkeinoelämän valtuuskunnan julkaisemassa analyysissä *Laiska Jättiläinen – Viisi syytä, miksi valtion omistusten keventäminen hyödyttäisi Suomea* todetaan, että valtio voisi saada 20 miljardia euroa myymällä ja yksityistämällä valtion yhtiöitä sekä kaupallista toimintaa harjoittavia yhtiöitään.

Valtionomistajuutta pystyttäisiin karsimaan esimerkiksi jo pörssiyhtiöistä 11 miljardin euron edestä. Miksi rahat sitten pitäisi sijoittaa maailmalle eikä Suomen pörssiin? Suomi on pieni ja riskialtis markkina, jonka pörssin arvo on vain noin 0,33 % koko maailman osakemarkkinoista. Suomen pörssiin sijoittamalla hyödyntämättä jäisi siis 99,77 % markkinoista. Maailman osakemarkkinoiden vuotuinen keskituotto viimeisen 210 vuoden ajalta (Jeremy S. Siegel) on ollut inflaatiokorjattuna 6,6 %. Sijoittamalla 20 miljardia euroa kertyisi 100 vuodessa siis noin 12 000 miljardin euron omaisuus. Tuolla summalla pystyisimme keventämään kokonaisverotusasteemme nollaan tai lähelle sitä huolimatta siitä, että historiallinen inflaatio on 210 vuoden ajanjakson aikana ollut 1,4 % vuodessa, joten jos valtion vuosittaiset menot pysyvät nykyisessä 55 miljardissa

eurossa, valtion budjetti on 100 vuoden päästä inflaatiokorjattuna jo 220 miljardia euroa.

Omaisuu den turvaamiseksi rahat olisi syytä säätiöittää, etteivät nykyiset tai tulevat poliitikot pääsisi käyttämään rahoja esimerkiksi omien äänestäjäryhmiensä preferensseihin.

Suuret ikäluokat ovat jo tarpeeksi syöneet tulevien sukupolvien kakusta. Kylvetään me yhdessä tuo tuottoisa siemenperuna, joka tekee valtiostamme vauraan, velattoman ja verottoman. Pääsemme tällä ratkaisulla tulevaisuuden historiankirjoihin kunniapaikalle.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että valmistelut valtion omaisuuden myymiseksi ja uuden kasvurahaston perustamiseksi voidaan aloittaa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Valtion yhtiöomaisuuden arvo on noin 30 miljardia euroa.

Valtion yhtiöomistus jaetaan kaupallisin perustein toimiviin yhtiöihin ja erityistehtävayhtiöihin. Kaupallisesti toimivien yhtiöiden omistajaohjaus on erotettu sääntelytehtävästä ja liiketoiminnallinen päätöksenteko kuuluu yhtiöiden omille elimille. Yhtiöt toimivat samoilla edellytyksillä kuin kilpailijansa, jotta niiden omistus ei aiheuta kilpailuvääristymiä. Omistuksen intressin perusteella kaupalliset yhtiöt jaetaan lisäksi strategisen intressin tai finanssi-intressin yhtiöiksi.

Erityistehtävayhtiöillä on joko tietty valtion niille osoittama tehtävä tai jokin sellainen erivapaus, jonka vuoksi ne eivät toimi puhtaasti kaupallisin ehdoin, eikä niitä ohjata kaupallisin ehdoin kilpailullisessa ympäristössä. Yhtiöiden talouden täytyy kuitenkin toimia terveellä pohjalla.

Vuoden 2014 lopussa valtion yhtiömuotoinen omistaminen jakautui 63 yhtiöön, joista 23 on erityistehtävayhtiöitä ja 40 kaupallisesti toimivia yhtiöitä.

Kokoomus kannattaa aktiivista omistajapolitiikkaa sekä valtion omistaja-arvon maksimointia. Tämä tarkoittaa, että yksittäisten yhtiöiden osalta on oltava valmiutta ratkaisuihin, jotka parhaalla tavalla kasvattavat omistuksen arvoa ja tuottoa yhteiskunnalle. Hallituksen hiljattain valmistelemassa omistajaohjauksen strategian uudistuksessa pyritään näiden tavoitteiden saavuttamiseen.

Valtion yhtiöomaisuutta, kuten muutakin omaisuutta on hoidettava huolellisesti pääomaa vaalien. Omistusten tuotot on pyrittävä maksimoimaan hyvällä omistajapolitiikalla ja tuotot käytettävä budjettitalouteen valtion velan lyhentämiseen tai hyvin harkiten uuden lisäarvoa tuottavan toiminnan edistämiseen – kuten esimerkiksi tuottavuutta, osaamista tai tutkimusta kannustaviin investointeihin.

Aikaisempina vuosina myös poliittista päätöksentekoa on pyritty eriyttämään erityisesti finanssi-intressiyhtiöiden hoidosta siirtämällä näitä omistuksia omistusyhtiö Solidiumiin. Myös Solidiumin toimintaa on tarpeellista kehittää, jotta yhtiöstä muodostuisi entistä toimivampi sinivalkoisen omistajuuden edistäjä ja yhtiöiden arvon kasvattaja.

Vaikka valtion omistajapolitiikkaa on kehitettävä määrätietoisesti, on valtion yhtiöomistuksen peruslinjauksena kuitenkin jatkossakin oltava, että omistamisella on jokin lisäarvo ja tarkoitus. Pitkäjänteiseen omistajuuteen kuuluu myös vuosittainen tuotto omistuksista. Valtion talousarviossa päätetään vuosittain yhtiöomaisuuden tuoton palautuksesta valtiolle joko pääoman palautuksina, osinkoina tai muussa soveltuvassa muodossa. Valtion yhtiöiden tuloutuksilla on siten myös merkittävä budjettitaloudellinen tehtävä.

Puoluehallituksen näkemyksen mukaan on lisäksi oikeudenmukaista, että eri sukupolvet pääsevät hyötymään valtion yhtiöomaisuuden tuotosta, koska ovat sen hankkimista myös omilla verovaroillaan rahoittaneet.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

224. Vammaisille taattava yhdenvertaiset mahdollisuudet omaan kotiin ja palveluihin

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Tällä aloitteella halutaan tuoda esiin ja saada muutoksia suunnitelmiin, joita norminpurkureformissa on kaavailtu vammaisten henkilöiden mahdollisuuksiin elää yksilöllisen tuen avulla yhdenvertaista elämää valtaväestön joukossa. On pohdittava tarkasti, miten vammaisen henkilö voi itse vaikuttaa omaan elämäänsä ja valintamahdollisuuksiinsa, esimerkiksi tuetun päätöksenteon ja henkilökohtaisen budjetin avulla. Palveluvalinnoissa ensisijaisesti on tarkasteltava laatua hinnan sijasta, jotta vammaisen henkilö saa oikeamittaisen palvelun oikeaan aikaan. Valtioneuvosto on tehnyt vuosina 2010 ja 2012 periaatepäätökset kehitysvammaisten ihmisten yksilöllisestä asumisesta ja palveluista linjaten tavoitteet vuoteen 2020 asti, jolloin laitosasuminen loppuisi kokonaan.

Nyt valtioneuvosto on asettanut tavoitteen karsia kuntien lakisääteisiä tehtäviä ja velvoitteita säästöjen saamiseksi. Keinoina on esitetty, että vammaisten asumista, palveluja ja laitosasumisen lakkauttamista koskevat periaatepäätökset kumotaan ja periaatepäätösten keskeiset tavoitteet yhdistetään uuteen periaatepäätökseen.

Tällöin vammaisten yksilölliseen asumiseen liitetyt laatusuositukset ja tavoitteet vammaisten henkilöiden yhdenvertaiseen oikeuteen omasta kodista ja osallisuudesta yhteiskunnassa eivät toteudu. Erilaisten erityisryhmien asumisen yhdistäminen tai asunnon jakaminen toisen henkilön kanssa tai asumisyksikköjen sijoittaminen samalle

tontille eivät tue vammaisten henkilöiden yksilöllistä asumista, eikä yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa.

Riski uuslaitostumiselle on näin ollen suuri ja vastoin YK:n vammaissopimusta, jota Suomi on viimeinkin ratifioimassa.

Kokoomuksessa voidaan osoittaa pidettävän huoli kaikkein heikoimmistakin. Kuuntelemalla vammaista henkilöä itseään palvelun tarpeista voidaan säästää karsimalla ylimitoitettut palvelut.

Edellä mainitun perusteella Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että normipurun yhteydessä vammaisten henkilöiden yksilöllinen asuminen ja palvelut on turvataan tulevaisuudessakin siten, että heille varmistetaan samanlaiset yhdenvertaiset valinnanmahdollisuudet omaan kotiin ja tarvitsemaansa tukeen kuin valtaväestöllekin ja samalla tuetaan heidän elämäntaitojaan sekä voimavarojaan yksilöllisen tuen ja palvelujen toimilla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

YK:n vammaissopimuksen ratifiointi on tärkeä askel vammaisten oikeuksien toteuttamisessa. Kokoomus haluaa olla ja on vahvasti mukana tätä askelta ottamassa.

Myös hallituksen työssä Kokoomus vaikuttaa vahvasti vammaisten oikeuksiin. Muun muassa vammaislain uudistuksessa lähtökohta on parantaa vammaisten ihmisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Tavoitteena on säilyttää nykyiset hyvin perusoikeuksia turvaavat, vahvat oikeudet, kuten oikeus palveluasumiseen, henkilökohtaiseen apuun ja liikkumista tukeviin palveluihin. Lisäksi tavoitteena on kehittää muun muassa henkilökohtaista apua ja lyhytaikaista huolenpitoa sekä valmennusta ja tukea uudenlaisena palveluna. Lain valmistelu käynnistyy keväällä 2016. Lain on tarkoitus tulla voimaan vuonna 2019.

Vammaisen henkilön on voitava itse vaikuttaa omaan elämäänsä ja valinnanmahdollisuuksiinsa. Erilaisissa valintatilanteissa annettu päätöksenteon tuki ja aloitteessakin mainittu henkilökohtainen budjetointi voivat olla toimivia keinoja toteuttaa tätä tavoitetta. Julkisen talouden säästöpainet näkyvät jokaisella sektorilla, mukaan lukien vammaisten palvelut. Huolimatta säästöistä, laadullisten tavoitteiden ja vammaisten itsemääräämisoikeuden sekä valintamahdollisuuksien ja riittävän valintojen tukemisen on toteuduttava.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

225. Vanhustyön leikkaukset

Itä-Helsingin Kokoomusnaiset ry

Itä-Helsingin Kokoomusnaiset ry tahtoo kiinnittää huomiota hallituksen kaavailemiin ikäihmisiin kohdistuviin leikkauksiin hoitoalalla.

Hallituksen säästöt ovat systemaattisesti osuneet hoitoalaan.

Haluamme kertoa, että paineet ovat synnyttäneet sekä positiivista että negatiivista muutosta ja kehitystä.

Vanhusten hoitopalveluissa on tällä hetkellä valtakunnallisesti suuria tasoeroja, kun moni- ja muistisairaiden vanhustenhoito yhä enemmän lisääntyy.

Jotain on tehtävä nykyisten hoitopalveluiden pahimpien epäkohtien poistamiseksi.

Vanhustyön kehittäminen on haasteellista, koska asiantuntijoita kartoitus- ja kehittämistyöhön ei asiantilan parhaiten tuntevista kenttätyöntekijöistä löydy, vaan ne on haettava tutkimuslaitoksista ja korkeakouluista. Kenttätyötä tekevien kuuleminen on kuitenkin ehdottoman välttämätöntä.

Vakituista henkilöstöä on vähennetty systemaattisesti hoitoalalla ja vaikka hoitotyössä on kaikki mahdolliset resurssit nyt käytössä luo jatkuva kiire ja paine vaaratilanteita, jossa loukkaantumisriski kasvaa. Työntekijät uupuvat fyysisesti ja psyykkisesti ja hoidon laadukkuus ja eettisyys on vaakalaudalla, kun työntekijä ehtii tehdä vain välttämättömimmän perushoidon.

Hallitus aikoo karsia vuonna 2013 voimaan tulleen lain mukaisia vanhustenpalveluja. Tarkoitus on saada aikaan 35 miljoonan säästöt. Kotihoitoa pyritään laajentamaan, vaikka jo nyt kodeissa asuu turvattomia vanhuksia. Kunnan velvoitteita vähennetään koskien työntekijöiden asiantuntemusta, vastuutyöntekijöitä ja hoitojärjestelyjen pysyvyyttä. Suunnitelmissa on myös alentaa hoitajamitoitusta, jonka laatusuosituksena nyt on 0,50 pienennettäväksi 0.40. Käytännön kannalta tämä on erittäin merkittävä muutos. Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden yliopiston Harriet Finne-Soveri on todennut, että 75 %:lla asukkaista on liian vähän henkilökuntaa päivittäisissä toiminnoissa ja lääketieteellisissä asioissa. Tarkoitus on siirtää 30 miljoonaa kotihoitoon vanhustenhoidosta, vaikka suurin osa vanhuksista ei enää pärjää kotihoidossa. Kotihoidon avustajat eivät saa kertoa hoidettavistaan julkisesti.

Edellä mainitun perusteella Itä-Helsingin Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan niin, että vaikeuksissa olevan vanhustyön uudistamista lähdetään toteuttamaan perustuen vankkaan ruohonjuuritasolle ulottuvaan tutkimustietoon sekä selvityksiin. On syytä selvittää digi- ym. teknologioiden tarjoamat mahdollisuudet, jotka voisivat helpottaa vanhuspalvelujen järjestämistä, että vajainkin resurssein pystytään hoitamaan yhä vaativammiksi muuttuva vanhuspalvelujen tehtäväalue inhimillisesti ja ikäihmisiä arvostavalla tavalla eikä niin, että siirretään rahoja laitoshoidon puolelta kotihoitoon eikä mikään muutu paremmaksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Puoluehallitus kiittää aloitteen tekijöitä siitä, että aloite nostaa esiin kehittyvän teknologian tarjoamat mahdollisuudet hoitotyössä ja palveluiden uudistamisessa.

Kokoomus edistää hallituksessa voimakkaasti ikäihmisten palveluiden kehittämistä. Hallituksen *Kehitetään ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistetaan kaikenikäisten omaishoitoa* -kärkihanke tähtää nykyistä huomattavasti vaikuttavampiin, laadukkaampiin ja ennen kaikkea asiakaslähtöisempiin iäkkäiden ihmisten palveluihin. Uudistetussa rakenteessa kotiin annettavat ja kotoa käsin saavutettavat palvelut ovat ensisijaisia. Hanke rahoittaa laajoja kuntakokeiluja, jotka kokeilevat uusia ja ottavat käyttöön jo toimiviksi osoittautuneita toimintamalleja.

Normien purkaminen on ollut Kokoomuksen yksi keskeisistä tavoitteista. Osana norminpurkoa Kokoomus on sitoutunut tavoitteeseen, että kuntien velvollisuuksia ei lisätä. Normien purkamien koskee osittain myös erilaisten henkilökuntamitoituksia sekä pätevyysvaatimusten uudelleen arviointia. Ylimääräistä byrokratiaa ja pakottavia määräyksiä on pyritty järjestelmällisesti karsimaan kaikilla hallinnon tasoilla. Käytännössä kaikille byrokratiaa kasvattavilla normeilla on taustanaan hyvä tarkoitus. Tosiasiassa kuitenkin monet näistä sinänsä hyvistä tavoitteista voidaan saavuttaa joko kevyemmällä sääntelyllä ja ohjauksella tai jopa kokonaan ilman sääntelyä.

Aloitteessa nostetaan erinomaisesti esiin tarve toteuttaa uudistuksia perustuen vankkaan ruohonjuuritasolle ulottuvaan tutkimustietoon sekä selvityksiin. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilöstö on keskeisin voimavara kaikissa vaativissa uudistuksissa. Sosiaali- ja terveysalalla henkilöstön osaamisen hyödyntäminen palveluita uudistettaessa ei ole ainoastaan järkevää, vaan lisäksi välttämätöntä.

Puoluehallitus ei kuitenkaan yhdy aloitteen tekijöiden näkemykseen, jossa käynnissä oleva kotihoidon kehittäminen ei parantaisi palveluita ja tekisi niitä osaltaan inhimillisemmiksi. Puoluehallitus on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä siitä, että kotihoidon lisäksi muita vanhuspalveluiden muotoja on kehitettävä ja tässä kehitystyössä on otettava huomioon kehittyvä teknologia, sen tarjoamat mahdollisuudet sekä hyödynnettävä vahvasti henkilökunnan osaamista.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

226. Verotusmenettelylain palauttaminen yritysverotuksen osalta vuotta 2006 edeltävään sanamuotoon

Helsingin Kokoomusyritykset

Luottamus instituutioihin ja virkamiehiin sekä heidän toimintaan on yksi suomalaisen yhteiskunnan peruspilareista. Eduskunta päätti vuonna 2006 muuttaa verotusmenettelylakia yritysten osalta asiantuntijoiden vastalauseista huolimatta. Aiemmassa verotusmenettelylaissa määrättiin, että verottajan tuli tutkia kaikki verotusasiakirjat huolellisesti. Uudessa ja edelleen voimassa olevassa verotusmenettelylaissa määrätään, että verottajan tulee tutkia verotusasiakirjat soveltuvin osin ja verottaja päättää mitkä asiat tutkitaan ja mitä

ei. Verottajan ei tarvitse julkistaa mitä on tutkittu ja mitä ei. Lakimuutos tehtiin siitä syystä, että verottaja voi automatisoida verotusta ja pienentää toimintakustannuksiaan. Tilanne on kuitenkin yritysverotuksen suhteen riistäytynyt käsistä. Kun verottajan ei tarvitse ilmoittaa mitä asioita verotuksessa on tutkittu, voi verottaja milloin tahansa ilmoittaa verovelvolliselle ristiriitatilanteessa ettei kyseistä asiaa ole tutkittu ja verotuksessa sovellettu luottamuksen suoja ei toteudu. Luottamuksen suojan edellytyksenä on, että verottaja on antanut kyseisestä asiasta kirjallisen ohjeen tai päätöksen. Räikein esimerkki on, että kirjallisella verotuspäätöksellä ei enää ole painoarvoa, koska verotuspäätökset ovat koneellisia päätöksiä jolloin verottaja voi aina todeta että verotuspäätös on annettu tutkimatta eikä verotusasiakirjojen käsittelystä ole jäänyt merkintää. Asiasta on Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätös. Lisäksi Korkein hallinto-oikeus on linjannut ettei verovelvollinen voi valittaa verotuspäätöksestä ellei valitus muuta euromääräistä verosummaa. Tällöin esim. tulolähteestä ei voi verotuksessa valittaa.

Mikäli ennen vuotta 2006 voimassa ollut verotusmenettelylaki saadaan takaisin voimaan, palautuu yrittäjien sekä yritysten usko verottajan toimintaan ja uskomme sen kasvattavan veronmaksuhalua. Suomen valtion suurin omaisuuserä ovat veronmaksukykyiset sekä veronmaksuhaluiset verovelvolliset.

Edellä mainitun perusteella Helsingin Kokoomusyrittäjät r.y. esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että yritysverotuksen osalta selvitetään ja selvityksen perusteella ryhdytään toimiin verotusmenettelyn palauttamiseksi ennen vuotta 2006 olevaan sanamuotoon ja näin toimien luottamuksen palauttamiseen verottajan toiminnan suhteen.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kymmenen vuotta sitten verotusmenettelyuudistuksen yhteydessä uudistettiin verotuksen toimintatapaa siten, että se vastaisi paremmin verotuksen massamenettelyluonnetta. Verotus toimitetaan verovelvollisen ilmoituksen, sivulliselta tiedonantovelvolliselta saatujen tietojen ja asiassa saadun muun selvityksen perusteella. Verotuksen massaluonteisuuden takia veroviranomainen tutkii nämä tiedot ja selvitykset tavalla, joka asian laatu, laajuus, verovelvollisten yhdenmukainen kohtelu ja verovalvonnan tarpeet huomioon ottaen on perusteltua. Säännös mahdollistaa sen, että verotettavaksi valikoidaan riskienhallinnan ja analyysimenetelmien avulla tietyt asiat. Näin verotus voidaan toimittaa vaikuttavasti ja tehokkaasti olemassa olevilla resursseilla.

Verotuksen toimittamistavalla ei ole merkitystä verotuksessa sovellettavan luottamuksensuojan kannalta, vaan luottamuksensuojalle on säädetty omat edellytykset, jotka sitovat veroviranomaista (VML 26 §:n 2 mom). Luottamuksensuojan saaminen edellyttää, että asia on tulkinnanvarainen tai epäselvä ja verovelvollisen on tullut toimia vilpittömässä mielessä viranomaisen omaksuman käytännön tai sen ohjeiden mukaisesti. Kyse voi olla edellisten vuosien verotuksessa tehdyn ratkaisun sitovuusvaikutuksesta verovelvollisen myöhempien vuosien verotukseen tai

esimerkiksi viranomaisen yleisestä ohjeesta. Jos johonkin asiaan ei ole verotuksen toimittamisen yhteydessä puututtu, ei siitä muodostu sellaista viranomaisen noudattamaa käytäntöä, jonka nojalla verovelvolliselle syntyisi luottamuksensuoja.

Myös verotuksen oikaisulle on omat nimenomaiset säännöksensä, joihin verotuksen toimittamistapa ei vaikuta. Verotusta voidaan tuloverotuksessa oikaista yhden vuoden ajan (käytännössä kaikkien virheiden osalta), kahden vuoden ajan (kirjoitusvirheiden osalta) tai viiden vuoden ajan (virheiden osalta, jotka johtuvat verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä). Verotuksen oikaisua rajoittaa mahdollinen luottamuksensuojan soveltuminen tai se, että asia on ratkaisu valitukseen annetulla päätöksellä.

Verotuksen toimittamistavalla ei ole merkitystä myöskään muutoksenhakuun verotuksessa. Se, onko kyseinen asia verotusta toimitettaessa tutkittu tai jätetty tutkimatta, ei vaikuta mahdollisuuteen hakea muutosta. Verotukseen, myös esimerkiksi aloitteessa mainittuun tulolähdetarkaisuun voi määräaikojen puitteissa aina hakea muutosta.

Valtiovarainministeriössä on paraikaa käynnissä iso, monivuotinen uudistus veromenettelylain uudistuksesta ja päivittämisestä 2020-luvulle. Kokoomus tukee tätä Valmis-uudistusta, sillä sen tarkoitus on purkaa ylimääräistä byrokratiaa, sujuvoittaa sääntelyä ja parantaa verovelvollisen asemaa sekä oikeusturvaa.

Uudistuksen myötä muun muassa kaikkien Verohallinnon kantamien verojen muutoksenhakua ja verotuksen oikaisua koskevat säännökset yhdenmukaistetaan. Lisäksi myöhästymismaksuja ja –seuraamuksia kohtuullistettaisiin verovelvollisen kannalta. Myös esimerkiksi arvonlisäveron ja työnantajasuoritusten ilmoittamiseen ja maksamiseen sovellettavien pidennettyjen verokausien soveltamisalaa laajennetaan ja verokausia koskevia menettelyjä joustavoitetaan. Neljänneskalenterivuosimenettelyn liikevaihtoraja nostetaan 50 000 eurosta 100 000 euroon ja vuosimenettelyn liikevaihtoraja 25 000 eurosta 30 000 euroon. Pidennettyjen verokausien piiriin pääsee näin 73 000 uutta arvonlisäverovelvollista ja suorituksen maksajaa. Mahdollisuus soveltaa pidennettyä verokautta vähentää pienyritysten hallinnollista taakkaa, kun kausiveroilmoituksen voi antaa kuukauden sijaan neljännesvuosittain tai kalenterivuosittain.

Valmis-hankkeen yhteydessä ei ehdoteta muutoksia verotuksen toimittamistapaan. Valmis-hankkeen eduskunnalle keväällä annetussa ensimmäisessä lakipaketissa säädetään kuitenkin uutena menettelynä uudelleenharkinnan kiellosta, mikä parantaa verovelvollisen oikeusturvaa. Uudelleenharkinnan kieltä tarkoittaa sitä, ettei verotusta voida verottajan toimesta oikaista, jos asia on nimenomaisesti ratkaistu ja selvitetty verotuksessa. Tämä periaate ilmenee verotuskäytännöstä ja oikeuskäytännöstä, mutta olisi nyt jatkossa säädetty myös lain tasolla.

Kyseinen säännös tuo puoluehallituksen näkemyksen mukaan oikeusvarmuutta luottamuksensuojaperiaatetta laajemmin, joka koskee siis aiemmin annetun päätöksen tai ohjeen sitovuutta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

227. Vertikaaliviljelyä edistettävä

Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry

Vertikaaliviljely on maanviljelyn muoto, jossa sadot kasvatetaan kerrostaloissa tai erilaisissa rakennuksissa tai maan alla perinteisen maanviljelyn sijaan. Vertikaaliviljely tunnetaan myös nimellä hyllyviljely, jonka nimi viittaa sadon kasvattamiseen hyllyissä. Perinteinen viljely ei pysty ruokkimaan kasvavaa maailmanväestöä, kun taas vertikaaliviljelyn merkittävin etu verrattuna tavalliseen maanviljelyyn tulee suuremmista sadoista ja vertikaaliviljelyyn kuluva pienemmästä vesimäärästä. Esimerkiksi vertikaaliviljely-yritys AeroFarmsiin sijoittanut Goldman Sachs raportoi vertikaaliviljelyn kuluttavan 95 prosenttia vähemmän vettä ja tuottavan 22-kertaisen sadon kolmen sijaan perinteisiin viljelymenetelmiin verrattuna. Lisäksi vesistöihin ei menisi saasteita, koska vertikaaliviljely ei tarvitse lannoitteita, maaperää tai myrkkyyä.

Vertikaaliviljely takaa satoa ympäri vuoden poistaen lyhyen kesän, kuivuuden ja huonon maaperän vaikutuksen satoon, mikä nostaa huoltovarmuutta ja vähentää samalla valtion riippuvuutta muista maista. Lisäksi rakennukset hidastavat tuholaisparvien leviämistä. Vertikaaliviljely on ympäristöystävällistä ja hyvä saatavuudelle, koska ruoka tuotetaan kaupungeissa, mikä pienentää kuljetuskustannuksia ja parantaa ilmanlaatua. Tuotannon on helpompi kohdata kysyntää, sillä vertikaaliviljelmissä ei ole pakko kasvattaa yhtä lajia. Käytännössä ei ole kasvilajia, jota ei voisi kasvattaa vertikaaliviljelmillä, mikä lisäisi trooppisten kasvien tuotantoa Suomessa vähentäen tarvetta niiden tuomiseen ulkomailta.

Vertikaaliviljelyn hinta ja vielä alussa oleva kehityskaari selittävät, miksei vertikaaliviljely ei ole vielä yleistä. Etelä-Korea lopetti vertikaaliviljelyprojektinsa 2009, koska se ei ollut riittävän kustannustehokasta, ollen kymmenen kertaa kalliimpaa kuin kasvihuoneviljely. Pääkaupunki Soul päätti kuitenkin tänä vuonna yrittää uudelleen vertikaaliviljelyä keskittymällä uuden teknologian ja osaamisen kehittämiseen. AeroFarms rakensi maailman suurimman vertikaaliviljelmän 30 miljoonalla dollarilla Newarkiin, Yhdysvaltoihin. Siellä tuotettavien kasvien hinnat ovat verrattavissa tavallisesti tuotettuihin kasviin. Yrityksen vierailijoihin ovat kuuluneet muun muassa kuvernööri Chris Christie ja ensimmäinen nainen Michelle Obama. Kirjoitushetkellä Japanissa on 160 vertikaaliviljelmää ja Yhdysvalloissa on 30 sekä satoja muita ympäri maailmaa.

Edellä mainitun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaisi puoluehallituksen ja kehottaisi eduskuntaryhmää edistämään vertikaaliviljelyä Suomessa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Heikot signaalit ovat merkkejä tällä hetkellä marginaalissa olevista, mutta mahdollisesti vahvistuvista nousevista ilmiöistä, joiden varhainen tunnistaminen antaa kilpailuetua. Tällaisena orastavana ilmiönä voidaan pitää esimerkiksi juuri vertikaaliviljelyä.

Vertikaaliviljely tarjoaa yhden mahdollisuuden ratkaisun viljelypinta-alaongelman ratkaisemiseksi. Kuten Kaakkois-Suomen Kokoomusnuoret esittää, vertikaaliviljely tarjoaa myös muita etuja niin sanottuun perinteiseen viljelyyn verrattuna. Huonosti toteutettuna vertikaaliviljelyssä voi kuitenkin syntyä home- ja kosteusvaurioita. Niiden ehkäisemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Lisäksi ainakin toistaiseksi vertikaaliviljelyn puutteena on mm. automaation kehittymättömyys. Joka tapauksessa vertikaaliviljelyn mahdollisuudet ovat merkittävät ja esimerkiksi pilottihankkeiden toteuttaminen olisi kannatettavaa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

228. Viinit ja oluet vähittäiskauppoihin ja ravintoloille sekä panimoille ulosmyyntioikeus

Helsingin Edistyskokoomus ry

Vastoin yleisiä uskomuksia ja pitkän linjan terveystietoa, suomalainen alkoholikulttuuri on jo pitkään muuttunut sekä käytännössä että tilastoissa parempaan suuntaan. Kohtuukäyttö on lisääntynyt, väkevien suosio laskenut ja erityisesti nuoriso on raitistunut.

Myös toimintaympäristö on muuttunut kieltolain ajoista. EU:n sisämarkkinoiden ansiosta kansalaiset voivat ostaa vapaasti alkoholituotteita kotiinkuljetettuina koko EU:n alueelta. Alko onkin käytännössä enää yksi alkoholin ostopaikka eurooppalaisten nettikauppojen ohella.

Aloitteessa ehdotetaan, että käymisteitse valmistettujen, enintään 16 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien, mietojen alkoholijuomien, eli useimmiten oluen, siiderin, viinin, sahdin ja siman, vähittäismyynti sallitaan vähittäiskaupoissa sekä ulosmyyntinä ravintoloista ja panimoista.

Viinit, oluet ja ruoka kuuluvat yhteen. Niiden keräily eri myymälöistä on byrokraattis-teennäistä ja haittaa terveen juomakulttuurin kehitystä. Alko ei tosiasiassa ole kuin monopolihinnoilla pyörivä marketti, joka vääristää kilpailua ja vähentää valinnanvapautta. Mitään viranomaistehtäviä sillä ei ole ollut pitkiin aikoihin.

Vähittäiskauppojen, ravintoloiden ja panimoiden vähittäismyyntioikeus suoraan asiakkaille edistää kansalaisten valinnanvapautta, tuotevalikoiman monipuolisuutta, palveluiden asiantuntemusta sekä alkoholikulttuurin muutosta kohti eurooppalaisempaa kohtuukäytön kulttuuria.

Aloitteessa esitetyt muutokset lisäävät kotimaisia tuotannon, jakeluketjun ja vähittäiskaupan työpaikkoja ja valtion verotuloja sekä vahvistavat erityisesti hajaasutusalueen kauppojen ja palveluiden toimintaedellytyksiä.

Vähittäismyyntin laajentaminen parantaa suomalaisten panimoiden ja ravintoloiden asemaa, lisää työpaikkoja, bruttokansantuotetta ja verotuloja. Se myös neutraloi osin Alkon aiheuttamaa kilpailun vääristymää ja parantaa pienten kyläkauppojen asemaa: Alko tyypillisesti löytyy kauppakeskuksista, automarketeista tai suurten S- ja K-kauppojen yhteydestä.

Vähittäismyyntin ohella Alkon monopoli vääristää kilpailua tuotannossa, sillä monopolihinnoittelu ja Alkon ostopolitiikka syrjivät markkinoille pyrkiviä tuotteita. Alko on käytännössä hidastanut merkittävästi uusien pienpanimo ja muiden alkoholituotteiden myyntiin tuloa, maahantuontia ja heikentänyt pienpanimoiden kannattavuutta. Vain noin viitisen prosentin pienpanimoiden tuotteista pääsee Alkoon myyntiin.

Alkon toimitusjohtaja on julkisuudessa esittänyt uhkakuvan, että jos viinien myynti vähittäiskaupassa sallitaan, vähenee Alkojen määrä 50-75:een nykyisestä 350:stä. Alkoholien saatavuuden rajoittamiseksi perustettu monopoli siis uhkaa rajoittaa alkoholien saatavuutta, mikäli viinit ja oluet tuodaan ruokakauppohin. Surkuhupaisan byrokratian kukkaisparadoksin takaa siintää totuus: Alkojen määrän väheneminen vähentäisi väkevien alkoholijuomien kulutusta ja ohjaisi kulutuksen mietoihin alkoholijuomiin.

Yllä esitetyin perustein Helsingin Edistyskokoomus esittää, että puoluekokous hyväksyy tämän aloitteen ja siihen sisältyvän päätöslauselman:

Puoluekokous velvoittaa puoluejohdon ja kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmää aktiivisesti edistämään alkoholipolitiikan muuttumista siten, että käymisteitse valmistettujen, enintään 16 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien, mietojen alkoholijuomien vähittäismyynti sallitaan vähittäiskaupoissa sekä ulosmyyntinä ravintoloista ja panimoista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Helsingin Edistyskokoomus on ansiokkaasti analysoinut perusteita Alkoholiyhtiön nykyiselle asemalle suhteessa markkinaosuuksiin, päivittäiseen asiointiin ja verkkokaupan aiheuttamiin muutoksiin eri tuotteiden saatavuudessa paikasta riippumatta. Itä-Vantaan Kokoomus esittää Alkon vähittäismyyntimonopolin täyttävä purkamista.

Meneillään olevan alkoholilain kokonaisuudistuksen yhteydessä Kokoomuksen eduskuntaryhmä ja ministeriryhmä ovat ajaneet vahvojen oluiden ja muiden panimotuotteiden myynnin sallimista Alkon lisäksi myös päivittäistavarakaupassa. Muita Kokoomuksen tällä kaudella ajamia tavoitteita ovat olleet esimerkiksi valmistustaparajoitteesta luopuminen, anniskelualueiden sääntelyn ja lupavaatimusten keventäminen sekä eräiden muiden, pienempien muutosten tekeminen.

Ravintola-alan toimintaa helpottavia uudistuksia Kokoomus on johdonmukaisesti kannattanut, koska kulutuksen ohjaaminen mahdollisimman suurelta osin ravintolassa tapahtuvaksi on sekä työllisyyden, verotuottojen että järjestyksen ja sosiaalisten näkökohtien valossa hyvin perusteltua. Kaikissa edellä mainituissa tavoitteissa on myös tapahtumassa edistystä.

Hallituspuolueiden eduskuntaryhmien välisissä neuvotteluissa saavutetun yhteisymmärryksen mukaan vähittäiskaupassa myytävien juomien valmistustaparajoite poistuu ja vahvuusraja nousee 5,5 tilavuusprosenttiin. Myös pienpanimotravintolat ovat saamassa ulosmyyntioikeuden kauppavahvuisiin juomiin, ja pienpanimoille haetaan erällä edellytyksillä ulosmyyntioikeutta tätä vahvempiinkin omiin tuotteisiinsa. Ravintola-alalle tulee laaja-alainen normien purku, kun esimerkiksi anniskeluaikojen jatkoaikaluovista luovutaan, anniskelutyön muodolliset osaamisvaatimukset kevenevät ja anniskelualueiden sääntelyä lievennetään.

Alkon vähittäismyyntimonopolin kumoamista vähittäiskaupan vahvuusrajan ylittävältä osin Kokoomus ei kuitenkaan ole ollut muilta osin toistaiseksi halukas purkamaan. Alkoholiyhtiön olemassaolon ja vahvojen juomien vähittäismyyntimonopolin perustelu on kokonaiskulutuksen hillintä ja haittojen torjunta. Vaikka Alkon kautta kulkeekin enää vain noin kolmasosa kokonaiskulutuksesta, sillä on silti roolinsa varsinkin väkevien juomien kulutuksen hillitsemisessä. EU-oikeudellisesti kysymys on siitä, olisiko Alkon nykyisen roolin toteuttamat kansanterveydelliset tavoitteet mahdollista saavuttaa nykymallia vähäisemmällä tavaran vapaan liikkuvuuden ja kaupan rajoittamisella. Toistaiseksi tämä kysymys on lopullista ratkaisua vailla, ja tulosta voi lähinnä spekuloida.

Aloitteissa esitetään sinänsä laajat ja hyvät perustelut sen puolesta, että alkoholipolitiikassa toteutettaisiin rohkeampia askelia kohti vapaampaa sääntely-ympäristöä ja eurooppalaisempaa alkoholikulttuuria. Perustelut ovat monelta osin saman suuntaiset, joiden pohjalta Kokoomuksen eduskuntaryhmä ja ministeriryhmä ovat osallistuneet alkoholilain kokonaisuudistuksen valmisteluun. Suomen alkoholisääntely on Euroopan tiukimmasta päästä, ja tilaa vapauttamiselle on monilla osa-alueilla. Erityisesti ravintola-ala kärsii raskaasta ja pikkutarkasta sääntelystä, mutta kansainvälisessä vertailussa myös päivittäistavarakaupan valikoimaa säännellään Suomessa huomattavasti tiukemmin kuin useimmissa muissa EU-maissa. Tämä aiheuttaa hyvinvointitappioita esimerkiksi menetettyinä työpaikkoina.

Toisaalta Helsingin edistyskokoomus ei esitä perusteluja sille, miksi he haluaisivat edelleen säilyttää valmistustaparajoitteen eli rajoittaa vähittäiskaupan vahvuusrajan noston vain käymisteitse valmistettuihin juomiin. Tätä rajoitetta on pidetty keinotekoisena, koska juomassa olevan alkoholin vaikutukset eivät millään tavalla riipu siitä, onko alkoholi tullut juomaan biologisen prosessin tuloksena vai puhtaasta alkoholista laimentamalla. Neuvotteluissa alkoholilain kokonaisuudistuksessa Kokoomus on yhtenä tavoitteistaan ajanut valmistustaparajoitteen poistamista päivittäistavarakaupassa myytäviltä juomilta. Tältä osin aloite tarkoittaisi rajoittavamman linjan omaksumista siihen verrattuna, mitä puolue on hallituksessa tällä kaudella ajanut.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen 7 johdosta

ja hyväksyisi aloitteen 228 seuraavalla muuetulla ponsiosalla: Puoluekokous velvoittaa puoluejohdon ja kehottaa kokoomuksen eduskuntaryhmää aktiivisesti edistämään alkoholipolitiikan muuttumista siten, että enintään 16 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien, mietojen alkoholijuomien vähittäismyynti sallitaan vähittäiskaupoissa sekä ulosmyyntinä ravintoloista ja panimoista.

229. Vinjettimaksujen asettaminen ulkomaalaisille raskaan liikenteen ajoneuvoille

Joulukolmion Kokoomus ry

Ulkomaalainen raskas ajoneuvoliikenne hyödyntää Suomen tiestöä maksamatta aiheuttamiaan kustannuksia mitenkään. Vastaavasti suomalaiset kuljetusyrittäjät maksavat diesel – verojen ja käyttömaksujen kautta tiestön kulumista, rahoittaen näin valtiovallan toi-mesta ulkomaisten kilpailijoiden toimintaa. Samaan aikaan yhä nopeammin rapautuvan tiestömme korjausvelka kasvaa, ja teiden kunto heikkenee. Yksi pahimmista esimerkeistä on valtatie 21, joka kulkee Tornion ja Kilpisjärven välillä. Siitä on muodostunut Norjasta kassilohta rahtaavien ulkomaalaisten rekkojen pääväylä, joka ei jätä mitään rahaa alueelle. Valtatie 21 rapistuu kovaa kyytiä, ja vaikka kunnostus-määrärahoja onkin alueelle luvattu, ei tilanne ole helpottumaan päin. Tie on usein poikki, koska ulkomaalaisia ajoneuvoja nostetaan penkoista ja ojista. Vastaavia esimerkkejä löytyy runsaasti muualtakin Suomesta.

Schengen – maihin kuuluvat Ruotsi ja Norja veloittavat ulkomaalaisilta ajoneuvoilta, mukaan lukien suomalaiset ajoneuvot, vinjetti – eli käyttömaksun päiväkohtaisesti aina silloin, kun ajoneuvo liikkuu ko. maassa ja käyttää sen teitä. Maksulipukkeet ovat myynnissä paikallisilla huoltoasemilla, ja niiden käyttöä valvoo poliisi ja osin myös tulli. Koska malli on käytössä jo naapurimaissa, sen käyttöönotto Suomessa ei pitäisi olla kovin haastavaa ja aikaa vievää. Vinjettimaksun myötä ulkomaalaiset raskaan liikenteen ajo-neuvot kompensoisivat sitä kilpailuetua, jonka he nyt saavat suhteessa suomalaisiin kuljetusyriityksiin, ajaessaan Suomen teillä ilman minkäänlaisia maksuja.

Edellä mainitun perusteella Joulukolmion Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että vinjetti- eli käyttömaksu käyttöön otetaan mahdollisimman nopeasti ulkomaalaiselle raskaalle ajoneuvoliikenteelle. Käyttömaksusta saatava tulo ohjataan täysimääräisesti maantieverkon kunnossapidon rahoittamiseen. Lisäksi esitämme, että suomalaiset kuljetusyrietykset vapautetaan käyttömaksusta kokonaan, kuten Ruotsissa ja Norjassa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Joulukolmion Kokoomus esittää vinjetti- eli käyttömaksun mahdollisimman nopeaa käyttöönottoa ulkomaalaiselle raskaalle ajoneuvoliikenteelle. Aloitteen mukaan käyttömaksusta saatava tulo ohjattaisiin täysimääräisesti maantieverkon kunnossapidon rahoittamiseen.

Raskailta ajoneuvoilta kannettavista veroista, käyttäjämaksuista ja tietulleista säädetään EU:n ns. vinjettidirektiivissä. Direktiivi mahdollistaa sen, että jäsenvaltiot voivat halutessaan kantaa kuorma-autoliikenteeltä joko vinjettiä tai tietullia. Vinjetillä, eli käyttäjämaksulla tarkoitetaan maksua, joka oikeuttaa käyttämään tieverkkoa tietyn ajan.

Direktiivissä säädetään vinjetille ja tietulleille enimmäismäärät. Vinjetit tai tietullit eivät saa olla suoraan eivätkä välillisesti syrjiviä. Jäsenvaltio ei voi asettaa pelkästään ulkomaista kuorma-auto-liikennettä koskevia veroja tai maksuja, jolloin Suomessa mahdollisesti käyttöön otettava vinjetti koskisi myös kotimaista liikennettä.

Vinjettidirektiivissä säädetään tavarankuljetukseen käytettäville raskaille ajoneuvoille myös pakollinen vero sekä tämän veron minimitaso. Suomessa direktiivi on pantu täytäntöön ajoneuvoverolailla, jonka nojalla Suomeen rekisteröidyistä kuorma-autoista kannetaan käyttövoimaveroa.

Vinjetin kantamisessa jäsenvaltiot voivat harjoittaa yhteistyötä, jolloin yhteen maahan maksetulla vinjetillä voi liikennöidä koko vinjettialueella. Vaihtoehtona Eurovinjettyhteisöön liittymiselle, Suomi voisi ottaa käyttöön oman vinjetin. Tällöin veron taso voitaisiin itse päättää direktiiviin sallimaan enimmäismäärään saakka. Jos vinjetin määrä olisi suurin sallittu, perittäisiin ulkomaisilta kuorma-autoilta 11 euron päivämaksu ja kotimaisilta 797 – 2 233 euron vuosimaksu. Vinjetin tuotto kotimaiselta liikenteeltä olisi 58 - 98 milj. Ulkomaiselta liikenteeltä maksutulo olisi vuonna 2008 tehdyn arvion perusteella noin 12 milj. euroa. Veronkantokustannukset olisivat noin 5 milj. euron suuruusluokkaa. Ulkomaiselta liikenteeltä saatava nettotuotto olisi silloin noin 7 milj. euroa.

Vinjetin aiheuttamaa kustannusrasitusta voitaisiin osittain kompensoida kotimaisille kuorma-autoille alentamalla ajoneuvoveron käyttövoimaveroa vinjettidirektiivin minimitasolle. Yli 12 t kuorma-autoilta kannettiin käyttövoimaveroa 56,4 milj. euroa vuonna 2014. Käyttövoimaveron maksimikompensaatio yli 12 t autoille olisi noin 25 -

35 milj. euroa. Tarkkaa kompensatiovaraa on vaikea laskea, sillä Suomen ajoneuvorekisterissä ei tietoa ajoneuvojen jousitustyyppistä, joka vaikuttaa direktiivin mukaan minimiveroon. Vinjetin kustannusrasitus kotimaiselle yli 12 t raskaalle liikenteelle ajoneuvoveron kompensatio huomioon ottaen olisi noin 20 - 30 milj. euroa. Lisäksi kotimaisille 3,5 - 12 t kuorma-autoille saattaisi tulla ajoneuvoveron kompensatio huomioon ottaen noin 30 milj. euron lisäkustannus.

Koska ajoneuvoveron alentamismahdollisuus ei riittäisi kattamaan täysimääräisen vinjetin kotimaisille kuljetusyriyksille aiheuttamaa kustannustaakkaa, on ehdotettu kompensointia polttoaineveron palautusjärjestelmällä. EU:n lainsäädännön mahdollistama veronpalautuksen määrä olisi kuitenkin vähäinen (enintään 5 - 6 snt /l). Palautusta voidaan maksaa vain yli 7,5 tonnin kuorma-autoille. Lisäksi veronpalautus olisi hallinnollisesti erittäin raskas ja kallis toteuttaa ja se olisi altis väärinkäytöksille. Palautusjärjestelmää olisi sovellettava myös ulkomaisiin kuorma-autoihin. Ympäristötavoitteiden kannalta palautusjärjestelmä olisi kielteinen, sillä se heikentäisi liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteiden sekä energiatehokkuustavoitteiden toteutumista.

Kotimaisten kuorma-autojen verorasitus nousisi siis kaikissa vaihtoehdoissa selvästi enemmän kuin ulkomaisten. Ulkomaisilta kuorma-autoilta perittävät maksut ylittäisivät vinjettijärjestelmän veronkantokustannukset vain joillain miljoonilla. Vuoden 2008 laskelmiin verrattuna Venäjältä saapuvien kuorma-autojen määrä on vähentynyt selvästi, mikä edelleen pudottaisi ulkomailta ajoneuvoilta kertyvää verotuloa.

Vinjettimaksuilla aikaansaatu liikenteen ohjausvaikutus olisi heikko tai olematon. Järjestelmä lisäisi byrokratiaa hallinnolle ja yrityksille ja olisi siten norminpurkutavoitteiden vastainen.

Kun otetaan huomioon vinjettijärjestelmän huomattavat hallinnolliset kustannukset suhteessa verotuottoon ja erityisesti ulkomaisten kuorma-autojen maksamaan osuuden vähäisyyteen, tällaisen järjestelmän käyttöönotto ei ole tarkoituksenmukainen eikä tehokas toimenpide kotimaisten kuljetusyriysten kilpailukyyn parantamiseksi tai tienpidon rahoittamiseksi.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

230. Virkistys- ja harrastustoiminta verovähennyskelpoiseksi myös liikkeen- tai ammatinharjoittajalle

Vantaan Kokoomusnaiset ry

Työnantaja voi järjestää työntekijöilleen virkistys- ja harrastustoimintaa ja vähentää siitä aiheutuvat kulut verotuksessa.

Vuodesta 2009 alusta lukien myös työntekijän omaehtoinen liikunta ja kulttuuritoiminta on ollut työnantajayritykselle verovähennyskelpoinen kulu.

Työnantaja voi antaa työntekijöilleen liikunta-, kulttuuri tai virikeseteleitä maksimissaan 400 eurolla vuodessa niin, ettei näistä muodostu työntekijälle veronalaista etua. Työnantajan järjestämän virkistys- ja harrastustoiminta on aikoinaan säädetty verovähennyskelpoiseksi, sillä sen katsotaan olevan työkykyä ylläpitävää toimintaa. Fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää ja se on perustellusti ollut vahvasti esillä niin työterveyshuollossa kuin työkykyä ylläpitävässä toiminnassakin.

Suomen yrityksistä 65 prosenttia on yksinyrittäjiä ja yksinyrittäjien määrä on yhä kasvamassa. Yritysmuotona suurimmalla osalla yksinyrittäjistä on yksityinen elinkeinonharjoittaja eli ns. toiminimiyritys. Fyysisen ja psyykkisen työkyvyn ylläpitäminen on yksinyrittäjille yhtä tärkeää kuin työntekijällekkin. Siksi virkistys- ja harrastustoiminta pitää olla verovähennyskelpoista myös elinkeinonharjoittajalle.

Vantaan Kokoomusnaiset ry esittää, että puoluekokous velvoittaisi puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta virkistys- harrastustoiminta säädetään verovähennyskelpoiseksi myös elinkeinonharjoittajalle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa työnteko, yrittäminen, omistaminen, investoiminen ja oman osaamisen kehittäminen kannattaa. Elinkeinoharjoittajat ovat tärkeä joukko, joiden työ, yrittäminen ja taloudellinen toimeliaisuus mahdollistavat nykyisenkaltaisen hyvinvointiyhteiskunnan säilyttämisen Suomessa. Elinkeinoharjoittajien kannustaminen ja jaksaminen ovat tämän vuoksi Kokoomukselle niin tärkeitä kysymyksiä.

Aloitteessa esitetään, että virkistys- ja harrastustoiminta säädetään elinkeinoharjoittajalle verovähennyskelpoiseksi. Elinkeinoharjoittaja ei voi maksaa itselleen verovähennyskelpoista palkkaa. Elinkeinoharjoittajan elinkeinotoiminnan tulos verotetaan hänen henkilökohtaisena tulonaan. Tämä on aivan olennainen osa elinkeinoharjoittajan verotuksen rakennetta. Kun elinkeinoharjoittajan itselleen maksama palkka ei ole verovähennyskelpoista, niin myöskään muut edut eivät hänelle itselleen maksettuina ole verovähennyskelpoisia.

Hallitus on kuitenkin ohjelmassaan sopinut uudesta viiden prosentin yrittäjävähennyksestä, joka kohdistuisi liikkeen- ja ammatinharjoittajille, maa-, metsä- ja porotalouden harjoittajille sekä elinkeino- ja verotusyhtymille. Yrittäjävähennys tullaan kohdentamaan työllistävään toimintaan, jotta se kannustaisi kasvuun ja uusien työpaikkojen luomiseen. Yrittäjävähennys on merkittävä, 130 miljoonan euron kannustin yrittäjätoimintaan.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

231. Väylä- ja luotsausmaksujen taseus Suomen satamakaupunkien kesken

Turun Kokoomusnaiset ry

Turun Kokoomusnaiset ry esittää väylä- ja luotsausmaksujen tasausta maamme satamakaupunkien kesken niiden elinvoimaisuuden sekä kestävä kehityksen huomioon ottamisessa.

Sataman ja siihen liittyvän meriliikenteen kehitys on oleellinen osa Turun kaupungin kehitystä. Nykyisellään Turun satama häviää risteilijäalusliikenteessä Helsingin ja Rauman satamilla korkeiden väylä- ja luotsausmaksujen vuoksi. Valtio kerää vuodessa väylämaksuilla noin 80 miljoonaa euroa ja luotsausmaksuilla noin 40 miljoonaa euroa. Valtion monopoli luotsausliiketoiminnassa voitaisiin sitä paitsi lopettaa ja kilpailuttaa työ yksityisillä markkinoilla.

Muita satamia korkeampien luotsausmaksujen vuoksi varustamot ohjaavat laivojaan Raumalle, mistä lasti siirtyy Turun sataman varastotiloihin kumipyörillä. Kestävä kehityksen näkökulmasta toiminta ei ole hyväksyttävää eikä järkevää.

Siksi väylä- ja luotsausmaksujen taseus maan satamien kesken on saatava nopeasti aikaan.

Edellä mainitun perusteella Turun Kokoomusnaiset ry. esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että väylä- ja luotsausmaksut tasataan samansuuruisiksi satamakaupunkien kesken. Lisäksi keskustelua luotsaustoiminnan yksityistämisestä pitää tarkastella vakavasti.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Turun Kokoomusnaiset esittää aloitteessaan väylä- ja luotsausmaksujen tasaamista samansuuruisiksi satamakaupunkien kesken.

Luotsausmaksun perusteista on säädetty luotsauslain (940/2003) 6§:ssä, jonka mukaan kiinteään yksikköhintaan perustuva maksu määräytyy luotsattavan aluksen nettovetoisuuden ja todellisen luotsatun matkan perusteella.

Luotsauksen hinnoittelu on yhtenäistä koko maassa ja hinnoittelu on ns. verkostoperiaatteen mukaista. Yhtenäisillä perusteilla kerätään tietty summa vuodessa, jolla ylläpidetään luotsauspalvelua kaikilla luotsattavilla väylillä riippumatta siitä kuinka paljon luotsauksesta saadaan tuottoa kullakin väylällä.

Ainoastaan Saimaan kanavalla ja Saimaan vesialueella peritään alennettua luotsausmaksua. Saimaalla yksikköhinta on enintään 2/3 varsinaisesta yksikköhinnasta. Saimaan alueen alennetusta yksikköhinnasta aiheutuvat tulonmenetykset korvataan valtion talousarviossa (vuonna 2015 korvaus oli 3,9 miljoonaa euroa). Saimaan pitkät luotsausmatkat, laaja palveluverkosto koko järviolueella ja jatkuva palveluvalmiuden ylläpitäminen sekä liikennemäärien

voimakkaat vaihtelut aiheuttavat kustannuksia ja haasteen paremman kustannustehokkuuden saavuttamiselle.

Merkittäviä kustannussäästöjä Saimaalle saataisiin lyhyellä aikavälillä aikaiseksi ilmoittamalla nykyisiä väyliä luotsivapaiksi väyliksi. Luotsivapaiden väylien käyttöönoton seurauksena on lähes aina turvallisuuden heikkeneminen ja ympäristöuhkan kasvu. Saimaan järvi-alueen vesistössä ympäristövaikutukset ovat hyvin laajat ja niillä olisi merkittävä vaikutus myös ympäröivään yhteiskuntaan. Kokoomus ei pidä luotsausmaksujen täysimääräistä tasaamista Saimaan osalta lyhyellä aikavälillä mahdollisena erityisesti ympäristöuhkiin vedoten.

Suomen aluevesillä kauppamerenkulkua harjoittavasta aluksesta suoritetaan valtiolle väylämaksua siten kuin väylämaksulaissa (1122/2005) säädetään. Väylämaksu on perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan vero. Väylämaksu huomioidaan Liikennevirastolle talousarviossa osoitettavassa rahoituksessa ja maksu käytetään kauppamerenkulun väylien ylläpidosta, jäänmurrosta ja alusliikennepalvelusta (VTS) aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Väylämaksu määräytyy siten, että aluksen nettovetoisuus kerrotaan aluksen jääluokkaan perustuvalla yksikköhinnalla. Myös väylämaksu kannetaan koko maassa yhtenäisin perustein ns. verkostoperiaatteen mukaisesti.

Kokoomus tulee tarkastelemaan keskustelua luotsaustoiminnan yksityistämisestä vakavasti.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

232. Yhdistysten jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luovuttava

Virtuaalikokoomus ry

Erityyppisten yhdistysten tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi tulisi yhdistysten jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luopua.

Tämä lisäisi valtion verotuloja useita satoja miljoonaa euroja vuodessa (lähteenä mm. verohallinto), ja vähentäisi siten tarvetta leikata esimerkiksi kaikkein heikoimmassa asemassa olevien palveluja sekä koulutus- ja sivistysmäärärahoja.

Edellä mainitun perusteella Virtuaalikokoomus ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehoittaa eduskunta- ja ministeriryhmiä toimimaan siten, että Kokoomus puolueena edistää yhdistysten jäsenmaksujen verovähennysoikeudesta luopumista.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 11.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen seuraavassa muodossa: ”Puoluekokous toteaa kokoomuksen tavoitteena olevan tehottomien verotukien, kuten työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen (pl. työttömyyskassojen jäsenmaksut) verovähennysoikeuden poistaminen ja verokantojen vastaava alentaminen.”

233. Yhdistysten verkkosivujen perusmaksun kattaminen Naisten Liiton puolesta (aloite vedetty pois)

234. Yhteisöllisyys nähtävä vahvuutena ja rikkautena

Salon Kokoomusnaiset ry

Yhdenvertaisuuden merkitystä pitää nostaa sekä rinnalla kulkemista ja kannustamista vaalia. Sydämen sivistyksen tarvitaan nyt enemmän kun koskaan ennen.

Yhdistyksien on tarpeen kouluttautua turvallisuustietoisuuden lisäämiseksi ja varautumisosaamista vaalien. Ensiaputaitojen yhteistä opettelua, tiedon lisäämistä ja vuorovaikutteista keskustelua on edistettävä.

Edellä mainitun perusteella Salon Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta edistämään aloitteessa mainittuja asioita.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessa esitetyt asiat ovat hyviä ja kannatettavia ja niiden edistäminen puolueessa on tärkeää. Puolue jatkaa hyvää koulutusyhteistyötä Kansallisen sivistysliiton kanssa ja pitää yllä mainittuja asioita tärkeänä koulutuksen osa-alueina.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi asian johdosta.

235. Yhteisöveron pientuloskevennys

Teljän Kokoomus ry

Kokoomuksen tulisi ajaa yhteisöveroon ns. pientuloskevennystä, jossa yhteisöveroa kerättäisiin yhtiöiden tuloksista vain 100,000 € ylittävältä osuudelta. Tämä parantaisi erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä, mahdollistaisi varojen kerryttämisen investointeja sekä rekrytointeja varten, vähentäisi verokikkailua sekä yritysten ja yrittäjien mielenkiintoa yritystoiminnan siirtämiseksi Viroon tai muihin edullisemman verotuksen maihin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen tavoitteena on verotuksen järjestäminen mahdollisimman tehokkaasti, sillä tämä mahdollistaa kasvun ja työllisyyden kannalta tärkeän verorakenteen, eli mahdollisimman laajat veropohjat mutta matalat verokannat.

Sama periaate koskee myös yritysverotuksen järjestämistä. Eri verolajeihin tehtävät verotuet, verokevennykset tai muut vastaavat järjestelyt johtavat helposti veropohjan kapenemiseen ja tätä kautta yleiseen verotuksen kiristymispaineeseen.

Pientuloskevennyksen ideana on parantaa pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä ja tätä kautta kannustaa niitä kasvuun. Veromallin keskeisenä haasteena kuitenkin on riski verosuunnittelun merkittävästä lisääntymisestä ja tätä kautta veropohjan rapautumisesta. Konsernissa tulos voidaan konserniavustuksella jakaa useisiin eri yhtiöihin. Pientuloskevennyksen takia liiketoiminta voidaan verosuunnittelutoimena jakaa pieniin palasiin. Esimerkiksi kymmenen yhtiötä, jossa kussakin on 100 000 euron tulos, mahdollistaa miljoonan euron verovapaan tuloksen tekemisen konsernitasolla.

Pientulosvähennyksellä tarkoitettu enimmäiskevennys veroihin on 20 000 euroa per yhtiö per vuosi, yhteisöverokannan ollessa 20 %. Enimmäiskevennys on siten melko pieni ja on paikallaan kysyä, kuinka suuriin investointeihin tällä summalla päästäisiin. Investointeihin kannustava vaikutus kohdistuisi lisäksi vain voitollisiin yhtiöihin. Mikäli puolestaan haluttaisiin tukea yritysten työllistämistä, olisi vaikuttavuusnäkökulmasta rekrytointikannustin parempi kohdistaa suoraan palkkakuluihin yrityksen tuloksen sijasta. Tulos voi vaihdella huomattavasti vuodesta toiseen. Mahdollista on myös, ettei tulokseen suunnattavaa kannustinta käytettäisi investointeihin tai työllistämiseen, vaan vaikkapa osingonjakoon. Tämä olisi entistä todennäköisempää nykyisenkaltaisessa tilanteessa, jossa yritysten investointihalukkuuteen vaikuttavat verotuksen tasoa merkittävästi enemmän yleinen kysynnän heikkous sekä kilpailukyvyn puute muun muassa tuotantokustannusten kallistumisen takia.

Valtiontukimielessä pientuloskevennykseen liittyy myös ongelmia. Tietyt yritysmuodot (yhteisöveroa maksavat) vapautettaisiin mallissa verosta. Tämän jälkeen olisi vaikea perustella, että elinkeinoharjoittajia ja henkilöyhtiöiden yhtiömiehiä verotettaisiin koko tuloksesta (tai yrittäjävähennyksen voimaantumisen jälkeen 95 % tuloksesta), kun samalla osakeyhtiöt voisivat toimia verovapaasti.

Puoluehallituksen näkemyksen mukaan Kokoomuksen tulee pyrkiä pikemminkin kehittämään koko verojärjestelmän sekä yritysten yleisen toimintaympäristön kannustavuutta ja kilpailukykyä. Tämä tarkoittaa verotuksen kehittämistä mieluummin vähennysten karsimisen kautta yleisen verotason alentamiseksi. Lisäksi olennaista on kehittää työmarkkinoita joustavammaksi, purkaa sääntelyä sekä parantaa suomalaisten yritysten kustannuskilpailukykyä.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi asian johdosta.

236. Yhtenäinen valtion aluehallintojako

Tapiolan Kokoomus ry

Viimeaikainen ”vatulointi” aluehallinnon järjestämisestä ei tuota tehokasta ja toimivaa lopputulosta. Eri hallinnonalojen toisistaan poikkeavat aluejaot pitää yhtenäistää. Tämä helpottaa viranomaisyhteistyötä ja kansalaisten asiointia.

Edellä olevan perusteella esitämme, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta valtion aluehallintojako yhtenäistetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Aloitteessaan Tapiolan Kokoomus esittää valtion aluehallintojaon yhtenäistämistä.

Kokoomus kannattaa selkeää ja tehokasta julkista hallintoa.

Meneillään olevan alueuudistuksen - johon Kokoomus on sitoutunut - myötä Suomessa on tulevaisuudessa kolme julkisen hallinnon tasoa: kunnat, maakunnat ja valtio. Samassa yhteydessä valtion aluehallintojakoa kehitetään.

Nykyisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristö (ELY)-keskusten tehtävät siirtyvät pääasiassa tuleville maakunnille. Aluehallintovirastot yhdistetään yhdeksi valtakunnalliseksi aluehallintovirastoksi, jonne siirtyy myös ympäristöasioita. Ratkaisu on itsessään huomattavan selkeyttävä. Samalla myös kuntapohjainen hallinto selkeytyy huomattavasti, kun lukuisa joukko sote-kuntayhtymiä, maakuntien liitot sekä pelastuslaitokset siirtyvät maakunnille.

Uudistuksen jälkeen valtiolle jää vielä poliisilaitokset, tulli, verohallinto, maistraatit, ulosottovirastot, syyttäjänvirastot, oikeusapupiirit ja metsäkeskuksen alueet. Näiden osalta tulee vielä tarkastella, tarvitaanko nykyään vastaavia sektorikohtaisen aluehallinnon muotoja, vai voisivatko yllä olevat toimia osana valtakunnallista aluehallintovirastoa, yhdessä keskenään tai osana hallinnonalan valtakunnallista virastoa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi asian johdosta.

237. Yksilön oikeudet omiin geenitietoihin kirjattava osaksi lainsäädäntöä

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry

Geenitekniikan nopea kehitys on mahdollistanut geenimuunneltujen viljelyskasvien kehittämisen sekä erilaiset lääketieteelliset sovellukset. Tutkijoiden arvioiden mukaan geenitiedon avulla voidaan tulevaisuudessa ehkäistä tehokkaasti muun muassa perinnöllisiä sairauksia. Geenitekniikan jatkuva kehitys ja monipuolistuminen kuitenkin pakottaa meidät ottamaan kantaa uudenlaisiin eettisiin kysymyksiin.

Hallitus päätti kehysriihessä osoittaa 17 miljoonaa euroa kansallisen genomikeskuksen perustamiseksi ja näin vauhdittaa kansallisen genomistrategian edistämistä. Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Sitra uskovat genomistrategian toteuttamisen nostavan Suomen genomitiedon mallimaaksi ja kansainvälisesti houkuttelevaksi genomiikan tutkimus- ja liiketoimintaympäristöksi. Määrärahojen ja tavoitteiden lisäksi tarvitaan hyvää lainsäädäntöä turvaamaan yksilön asema geenitietojen soveltamisen yhteydessä.

Tällä hetkellä genomeihin ja geenitietoon liittyvä lainsäädäntöä on määritelty vuonna 1995 voimaan astuneessa geenitekniikkalaissa, jonka tarkoituksena on edistää geenitekniikan turvallista käyttöä ja suojella ihmisten sekä eläinten terveyttä. Tämän lisäksi geenitiedon käyttöä käsitellään potilaan yksityisyyden suojaan ja asemaan liittyvin asetuksin.

Politiikan tehtävänä on varmistaa, että kehittyvää geenitietämystä hyödynnetään viisaasti ja ihmisläheisesti. Tulevaisuutta ja erityisesti yksilön perusoikeuksia koskevaa lainsäädäntöä on kyettävä valmistelemaan ennakoivasti. Geenitietoihin liittyvä liiketoiminta tulee kehittymään lähivuosina huomattavalla tahdilla.

Vaikka konkreettista geenitietoon liittyvää liiketoimintaa on toistaiseksi hyvin vähän, on siihen liittyvien yksilön perusoikeuksien määrittely ja turvaaminen tehtävä jo ennakoivasti. Näin varmistetaan niin yksilön oikeuksien kuin geenitiedonkin mahdollisimman laajan hyödyntämisen toteutuminen.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomeen tulisi säätää lainsäädäntö, jossa määritellään yksilön perusoikeudet omiin geenitietoihinsa.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Hallituksen kehysriihessä 2016 genomikeskuksesta tekemän päätöksen myötä tullaan Suomeen tekemään genomikeskukseen liittyen lainsäädäntöä. Yksilön oikeuksia tullaan käsittelemään tässä genomikeskukseen liittyvässä lainsäädännössä. . Genomitiedon hyödyntämiseen, mukaan lukien siihen liittyviin yksilön oikeuksiin, tullaan tekemään eettinen tarkastelu ja vahvistamaan eettiset periaatteet.

Kaiken liiketoimintapotentiaalin ja sitä kautta uusien innovaatioiden pohja on ihmisten luottamus siihen, että heidän tietojaan käsitellään oikein ja luottamuksellisesti. Suomessa ihmisillä on ollut halua osallistua tutkimuksiin, sillä ihmisten luottamuksesta tutkimuksen tietoturvaan ja muihin seikkoihin on kannettu Suomessa perinteisesti huolta.

Geenitietoihin liittyen tuleekin huolehtia tietoturvallisuudesta. Lisäksi ihmisillä tulee olla oikeus päättää, haluavatko he osallistua tutkimuksiin ja haluavatko he saada tietoa tutkimuksiin liittyvistä tai niissä muuten esille tulevista geenitiedoistaan.

Kun yksilö on antanut suostumuksensa antamansa näytteen tutkimukseen, ei hänellä sinänsä ole oikeutta itse näytteen tietoon, vaan siihen, miten tietoa käytetään. Jos ihminen antaa suostumuksensa, on hänen voitava saada tietoa siitä, miten hänen tietojaan käytetään. Ihmisen on myös pystyttävä tekemään ilmoitus, jos hän ei halua, että hänen tietojaan jatkossa käytetään. Suostumuksen hallinnointi kuuluu olennaisena kysymyksenä yksilön oikeuksiin tietoihinsa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

238. Yleisen asevelvollisuuden ulottaminen naisiin selvitettävä

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Suomen perustuslaki sanoo selkeästi, miten jokainen ”Suomen kansalainen on velvoitettu osallistumaan isänmaan puolustukseen tai avustamaan sitä sen mukaan kuin laissa säädetään” Yleinen asevelvollisuus on kirjattu asevelvollisuuslakiin, jossa säädetään yleinen asevelvollisuus koskemaan miespuolisia Suomen kansalaisia.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee ajan koittaneen lain tulkinnan päivittämiseksi. Asevelvollisuuslain ulottaminen naisia koskevaksi olisi täten selvitettävä joko kokoomuksen eduskuntaryhmän sisällä tai vaihtoehtoisesti puolustusministeriön kautta erillisessä selvitystyöryhmässä.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret tarkastelee asiaa pääasiassa hyötynäkökulmasta. Rauhan aikana ikäluokasta vain puolet suorittaa ja tulee koulutetuksi poikkeusoloja varten. Asevelvollisuuden ulottaminen koskemaan koko ikäluokkaa vahvistaisi myös naispuolisten ihmisten henkistä maanpuolustuskykyä. Positiivisena sivuvaikutuksena myös naiset oppisivat keskitetysti perusteet muun muassa poikkeustilanteissa toimimisesta ja sen lisäksi muita yleishyödyllisiä asioita myös arkielämää ajatellen. Lisäksi selvitys vastaisi kysymykseen sukupuolien välisestä tasa-arvosta, josta on käyty laajaa keskustelua viimeisten vuosien aikana.

Euroopan mantereen maista Norjassa on käytössä molempia sukupuolia koskeva asevelvollisuus. Suomi voisi olla seuraava edelläkävijä Euroopassa, minkä takia Pohjanmaan Kokoomusnuoret esittää myös naisia koskevan asevelvollisuuden selvittämistä.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että aloitteessa mainittu selvitys toteutettaisiin joko eduskunnan tai puolustusministeriön toteuttamana selvityksenä tällä vaalikaudella.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 21.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

239. Ylioppilaskuntien jäsenmaksu uudistettava

Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry

Suomessa on yhteensä 15 yliopistoa, jotka antavat korkeakoulututkintoihin ja tieteelliseen tutkimukseen tähtäävää opetusta. Lisäksi yliopistoilla on Suomessa itsehallinto ja rahoitus tulee valtiolta. Tämä aloite kiinnittää huomion yliopistolain 46 §, jossa säädetään muun muassa ylioppilaskunnan asemasta ja jäsenmaksusta.

Pohjanmaan Kokoomusnuoret näkee yliopistojen ylioppilaskuntien jäsenmaksujen olemassaolossa selkeän ongelman. Lain mukaan ylioppilaskunnan tarkoituksen ja tehtävien toteuttamiseen soveltuvasta toiminnasta aiheutuvat menot suoritetaan ylioppilaskunnan omaisuudesta ja toiminnasta saaduilla tuloilla sekä jäsenmaksuilla.

Eri lähteissä ja keskusteluissa ylioppilaskunnan pakollinen jäsenyys ja jäsenmaksu on kyseenalaistettu opiskelijoiden ja erilaisten poliittisten nuorisojärjestöjen toimesta. Eniten kritiikkiä ovat aiheuttaneet ylioppilaskuntien poliittinen toiminta, mikä ei ole yleensä heijastanut kaikkien opiskelijoiden maailmankatsomusta.

Yliopistolaki sanoo selväsanaisesti, miten kaikki alemman ja ylemmän korkeakoulututkintoa opiskelevat kuuluvat ylioppilaskuntaan. Tämä on ristiriidassa muun muassa Suomen perustuslain kanssa, jossa selkeäsanaisesti todetaan, miten jokaisella on yhdistymisvapaus, eli kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen. Jokaisella ihmisellä tulisi olla mahdollisuus 1. kuulua tai olla kuulumatta ylioppilaskuntaan 2. jäsenenä ollessaan päättää jäsenmaksunsa maksamisesta tai maksamatta jättämisestä.

Yliopistolain 46 § toteaa selkeästi, miten ”Ylioppilaskunnan tehtävänä on osallistua 2 §:ssä säädetyn yliopiston kasvatustehtävän hoitamiseen valmistamalla opiskelijoita aktiiviseen, valveutuneeseen ja kriittiseen kansalaisuuteen.” Pohjanmaan Kokoomusnuoret kannattaa tätä jaloa ajatusta, mutta näkee ajan koittaneen yliopistolain 46 § uudistamiselle.

Edellä mainitun perusteella Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan siten, että nykyistä yliopistolain 46 § uudistetaan perustuslaillisen yhdistymisvapauden edellyttämään suuntaan. Jäsenmaksun vapaaehtoisuus on myös kirjattava lakiin.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry ja Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittävät, että ylioppilaskuntien pakollisesta jäsenyydestä tulisi luopua ja säätää tilalle pakollinen terveydenhoitomaksu. Pohjanmaan Kokoomusnuoret ry esittää, että ylioppilaskuntien pakollisesta jäsenyydestä tulisi luopua. Aloitteissa esitetään pakollisesta jäsenyydestä luopumista, koska aloitteiden tekijät katsovat pakollisen jäsenyyden yhdistymisvapautta rajoittavaksi.

Ylioppilaskunnan jäsenyys perustuu nykyisin pääosin automaattiseen, pakolliseen jäsenyyteen. Ylioppilaskunta ei ole yksityisoikeudellinen normaali yhdistys, vaan julkisoikeudellinen yhteisö, jonka jäsenenä voi olla vain yliopiston opiskelija.

Yliopistot ovat toistaiseksi olleet pisimmän aikaa Suomessa sitä osaa valtionhallintoa, joille on perustuslaissa turvattu itsehallinto. Yliopisto-opiskelijat on veloitettu koko suomalaisen yliopistohistorian ajan kuulumaan pakollisesti joko ylioppilaskuntaan tai osakuntaan, jossakin välissä jopa molempiin. Ruotsin vallan aikana opiskelijat veloitettiin kuulumaan osakuntiin (vuodesta 1643). Vuonna 1852 säädettiin ylioppilastiedekunnista, joihin opiskelijat veloitettiin kuulumaan tiedekunnittain. Ylioppilastiedekuntia koskevat säännökset kumottiin vuonna 1948. Venäjän vallan aikana osakunnat olivat lakkautettuina vuodesta 1853 vuoteen 1868. Ylioppilaskunta katsotaan tunnustetuksi keisarillisella kirjelmällä vuonna 1868 (oikeus kokoontua yhteisiin kokouksiin). Ylioppilaskunnan kokoontumisoikeus kumottiin vuonna 1871. Vuodesta 1880 ylioppilaskunta on yhteisönä tunnustettu säännöstasolla. Pakollinen jäsenyys osakunnissa poistettiin lailla 1937. Ylioppilaskuntaan kuulumisen taas on ollut pakollista koko ylioppilaskunnan olemassaolon ajan.

Perustuslakivaliokunta on viimeisimmän kerran arvioinut automaatiojäsenyyden perusteita vuonna 2009 ja päättänyt lausunnossaan (PeVL 11/2009 vp) siihen, että ylioppilaskuntien automaatiojäsenyys ei ole perustuslain vastaista. Perustuslakivaliokunnan tulkintakana automaatiojäsenyyden perustuslainmukaisuudesta on säilynyt 1990-luvun alun perusoikeusuudistuksesta alkaen. Suomen perustuslaki ja ihmisoikeussopimukset mahdollistavat julkisoikeudellisten yhteisöjen pakollisen jäsenyyden, vaikkakin pakolliseen jäsenyyteen tulee suhtautua pidättyvästi.

Viimeisimmän kerran perustuslakivaliokunta on arvioinut kysymystä automaattisesta, pakollisesta jäsenyydestä vuonna 2014. Tällöin perustuslakivaliokunta antoi lausunnon (PeVL 24/2014 vp) esityksestä ammattikorkeakoululaiksi, jossa esitettiin ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnilla pakollista jäsenyyttä. Kyseisessä lausunnossa perustuslakivaliokunta katsoi, että ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnille ei voinut perustuslain mukaan säätää automaatiojäsenyyttä. Perustuslakivaliokunta on kyseisessä tulkinnassaan toistanut aiempaa linjaansa, aiemmin perustuslakivaliokunta on katsonut ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien automaatiojäsenyyden perustuslainvastaiseksi vuosina 2002 ja 2004. Tässä vuoden 2014 perustuslakivaliokunnan asiantuntijakuulemisessa osa asiantuntijoista esitti, että

myös ylioppilaskuntien pakollista jäsenyyttä tulisi arvioida uudelleen. Kyseistä vaatimusta on perusteltu sekä yhdistymisvapausperusteilla että ylioppilaskuntien perinteisestä tehtäväkentästään irrottautumisella.

Nykyisen yliopistolain säätämisen jälkeen perustuslakivaliokunta on katsonut myös saamelaisalueen koulutuskeskusta koskevassa lausunnossaan, että koulutuskeskuksen oppilaskunnalle ei ole ollut mahdollista säätää pakollista jäsenyyttä.

Puoluehallitus katsoo, että perusteluita ylioppilaskuntien automaattiselle jäsenyydelle ei enää vastaavassa muodossa ole käsillä, kuin yliopistolakia säädettäessä oli. Puoluehallitus toteaa, että nykymuotoisen lainsäädännön mukaan ylioppilaskuntien ja ammattikorkeakoulujen opiskelijakuntien tehtävät ovat käytännössä toisiaan vastaavia. Perustuslakivaliokunnan todettua, että kun vastaavat tehtävät omaavan opiskelijakunnan pakollisen jäsenyyden säätäminen ei ole mahdollista, ei ylioppilaskunnan pakolliselle jäsenyydelle ole osoitettavissa aiemman kaltaisia perusteita. Puoluehallitus pitää sinänsä mahdollisena säilyttää ylioppilaskunnilla laissa erikseen säädetty rooli esimerkiksi osakuntia vastaavasti.

Tuhatkunnan ja Kokoomuksen Nuorten Liiton aloitteessa ehdotetaan, että ylioppilaskunnan automaatiojäsenyyden tilalle tulisi säätää pakollinen terveydenhoitomaksu. Nykyisin ylioppilaskunnat perivät jäsenmaksunsa osana terveydenhoitomaksua. Aloitteen tekijät ehdottavat, että tämä ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön toimintaa rahoittava maksu säilytettäisiin. Puoluehallitus pitää esitystä pakollisesta terveydenhoitomaksusta mahdollisena tapana opiskeluterveydenhuollon rahoituksen keräämiseen.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi Kokoomuksen Nuorten Liiton ja Tuhatkunnan aloitteen ja toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi Pohjanmaan Kokoomusnuorten aloitteen johdosta.

240. Ylioppilaskuntien jäsenyys vapaaehtoiseksi

Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry ja Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Yliopistolain 46 §:n mukaan jokainen tilauskoulutukseen osallistumaton yliopiston perustutkinto- opiskelija kuuluu ylioppilaskuntaan. Saman lainkohdan nojalla ylioppilaskunta voi määrätä jäsenilleen jäsenmaksun, jonka suorittamista yliopisto valvoo lukukausi-ilmoittautumisen yhteydessä. Tällä hetkellä jokainen ylioppilaskunta perii perustutkinto-opiskelijoilta noin sadan euron jäsenmaksua, josta noin 50 euroa tilitetään YTHS:lle opiskelijaterveydenhuollon järjestämiseksi. Eräässä ylioppilaskunnassa jäsenmaksu on jo rikkonut 140 euron rajapyykin.

Perustuslakivaliokunta on useaan otteeseen todennut, että tietyillä edellytyksillä kuuluminen julkisoikeudelliseen yhteisöön voidaan säätää pakolliseksi perustuslain turvaaman negatiivisen yhdistymisvapauden sitä estämättä. Perustuslakivaliokunta on

kuitenkin edellyttänyt, että pakkojäsenyyden oikeuttavat julkisten tehtävät tulevat kirjatuksi lakiin ja negatiivisen yhdistymisvapauden turvaavat vaihtoehtoiset mallit näiden julkisten tehtävien hoitamiseksi selvitetään asianmukaisesti.

Keväällä 2014 perustuslakivaliokunta sai käsiteltäväkseen lausunnon antamisen hallituksen esitykseen, jossa ammattikorkeakoulujen opiskelijakunnille oltaisiin määritetty asiasisällöllisesti täysin samat julkiset tehtävät kuin ylioppilaskunnille on tällä hetkellä säädetty. Syksyllä 2014 perustuslakivaliokunnan antaman lausunnon mukaan opiskelijakunnille esitetyt ja asiasisällöllisesti täysin ylioppilaskuntia vastaavat tehtävät eivät muodosta riittävää perustetta pakkojäsenyyden säätämiseen opiskelijakunnissa. Perustuslakivaliokunta perusteli kantaansa sillä, että negatiivinen yhdistysvapaus voidaan säilyttää, mikäli opiskelijakuntien tehtäväksi asetetaan ainoastaan YTHS:lle tilittävän terveydenhoitomaksun periminen.

Koska perustuslakivaliokunta lausui syksyllä 2014, että asiasisällöllisesti samat julkiset tehtävät voidaan hoitaa ilman pakkojäsenyyttä, niin ainoat perusteet, joilla yliopisto-opiskelijoiden pakkojäsenyyttä voidaan enää puolustaa ovat ”historialliset syyt.” Historiallisia syitä ei mielestämme voida käyttää ainoana perusteena perusoikeuksien kaventamiselle.

Ylioppilaskuntien toiminta on myöskin oleellisesti muuttanut merkittävästi muotoaan viime vuosina opintoaikojen rajauksien sekä opintotuen ehtoihin liittyvien ehtojen kiristysten vuoksi. Ylioppilaskunnat eivät enää pysty aktivoimaan jäsenistöä entiseen malliin. Edustajistovaaleissa ehdokkaiden määrä on pienentynyt neljänneksellä kuudessa vuodessa. Edustajistovaaleissa äänestysprosentti on ollut jo pitempään alle 30 %. Entistä suurempi osa ylioppilaskuntien toiminnasta tehdään palkattujen työntekijöiden voimin, joita on ylioppilaskuntien palveluksessa entistä enemmän. Palkattuja työntekijöitä tarvitaan lisää, koska luottamushenkilöt keksivät aina uutta toimintaa, mutta kukaan luottamushenkilö tai työntekijä ei halua ottaa vastuulleen vanhoista toiminnoista karsimista.

Huomioitavaa on, että ylioppilaskunnan jäsenmaksuista hyvin pieni osa eli alle 3 % kuluu (pl. terveydenhoitomaksu) sellaisten toimintojen järjestämiseen, jotka ovat yliopistolaisissa asetettu pakkojäsenyyden perusteeksi. Valtaosa jäsenmaksuvaroista menee ylioppilaskuntien itsensä kehittämän toiminnan pyörittämiseen.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Opiskelijaliitto Tuhatkunta ry ja Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että ylioppilaskuntien jäsenyys muuttuisi vapaaehtoiseksi ja ylioppilaskunnille säädettäisiin oikeus kerätä pakollista terveydenhoitomaksua nykyisen opiskeluterveydenhuollon järjestämiseksi.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 239.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

241. Yrittäjyyden esteet purettava

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry

Työttömien tai työttömyysuhan alaisten edellytyksiä ryhtyä yrittäjiksi on parannettava yrittäjyyden esteitä purkamalla.

Sivutoimisena yrittäjänä palkkatyön ohella toimineen siirtymistä päätoimiseksi yrittäjäksi vaikeuttaa se, ettei hän voi saada starttirahaa. Vaarana on myös se, että osa-aikaista yrittäjää pidetään hänen työttömäksi jäädessään yrittäjänä ja hän putoaa työttömyysturvan ulkopuolelle, vaikka osa-aikainen yritystoiminta ei takaa riittävää toimeentuloa. Sama riski on olemassa yleensäkin työttömän ryhtyessä yrittäjäksi. Erityisesti toiminnan alkuvaiheessa tulotaso jää myös päätoimisella yrittäjällä usein alhaiseksi. Tämä ei kannusta yrittäjyyteen, etenkin kun huomioidaan yritystoiminnan aloittamisesta aiheutuvat kulut. Myös yrittäjän perheenjäseniä voidaan heidän työttömiksi jäädessään pitää yrityksessä työskentelevinä ja kyseenalaistaa heidän oikeutensa työttömyysturvaan.

Kokoomuksen yhtenä päämääränä on ollut aina se, että työnteon tulee olla kannattavaa ja ennen kaikkea kannattavampaa kuin joutenolon. Kannustinloukkuja on kuitenkin edelleen eikä moni työtön uskalla ryhtyä yrittäjäksi yrittäjyyteen liittyvien taloudellisten riskien vuoksi.

Edellä todetun perusteella Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa kokoomuksen puoluehallitusta sekä kehottaa ministeri- ja eduskuntaryhmiä ryhtymään toimenpiteisiin, joilla kannustetaan työttömiä yrittäjyyteen ja itsensä työllistämiseen ja turvataan yrittäjän alkuvaiheen tulotaso. Yrittäjiksi siirtyvillä on oltava sama mahdollisuus soviteltuun päivärahaan kuin osa-aikatyössä olevillakin, tai heidän toimeentulonsa on turvattava esimerkiksi perustulon avulla.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö kiinnittää aloitteessaan huomion kahteen sellaiseen tekijään, jotka viime kädessä ratkaisevat, nouseeko Suomi nykyisistä talousvaikeuksistaan vai ei. Nämä tekijät ovat työ ja yrittäjyys. Kokoomuksen linja on jo pitkään ollut työn ja yrittäjyyden edistäminen erilaisin keinoin.

Tilastokeskuksen mukaan maaliskuun 2016 työttömyysaste oli 10,1. Vaikka luku onkin hieman alhaisempi vuoden takaiseen tilanteeseen nähden, luku on aivan liian korkea. Suomella ei olisi varaa tällaiseen inhimillisten voimavarojen hukkaamiseen, ja työelämän ulkopuolelle jääminen on yksilötasollakin murheellinen asia.

On välttämätöntä madaltaa kynnyksiä työttömyyden ja työn väliltä, ja yhtä tärkeää on poistaa ja madaltaa yrittäjäksi ryhtymisen esteitä. Toimenpiteitä täytyy kohdistaa sekä työn tarjonta- että kysyntäpuolelle. Työn teettämisen kustannuksia ja palkkaamiseen liittyviä riskejä on madallettava. Myös yrittäjäksi ryhtymistä on helpotettava. Tähän kysymykseen vastaavia toimenpiteitä Kokoomus onkin ollut hallitusneuvotteluissa ja hallituksessa edistämässä.

Yrittäjyyttä voidaan edistää monenlaisin tavoin. Kokoomuksen Oulun kunnallisjärjestö nostaa esiin erityisesti yrittäjien ja heidän perheenjäsentensä sosiaaliturvan puutteet. Suotuisia vaikutuksia voi odottaa myös valmistelussa olevilla tai jo toteutetuilla uudistuksilla. Esimerkkejä ovat yrittäjävähennys, maksuperusteinen alv ja kotitalousvähennyksen korotus. Myös työttömyysturvan käyttäminen starttirahana on tulossa mahdolliseksi.

Aloitteessa mainittu perustulo yhtenä mahdollisena keinona yrittäjäksi ryhtyvän henkilön toimeentulon turvaamiseksi on aloitteessa esitetystä muodosta ongelmallinen, koska jää epäselväksi, minkä tyyppistä ja tasoista perustulomallia aloitteen tekijä tarkoittaa. Kokoomuksen suhtautuminen perustuloon on ollut epäilevä, koska monet laskelmat ovat osoittaneet sen tulevan pahimmillaan erittäin kalliiksi ja aiheuttavan merkittäviä veronkorotuspaineita. Nykyisten sosiaaliturvan muotojen joustavampi käyttö ja tuloloukkujen purkaminen ovat tiukassa taloustilanteessa turvallisempi etenemistapa.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

242. Yrityksen tulos ohjattava investointeihin ja suunnitteluun

Turun Kansallisseura ry

Yhteisöverotuksen lasku 20 prosenttiin oli rohkea ja ennakkoluuloton toimenpide, jonka vaikutukset eivät vielä suuresti ole näkyvissä. Samaa linjaa tulisi jatkaa. Yritystä tulisi verottaa vain siltä osin, kun siitä otetaan tulosta ulos. Mikäli yritys jättää tulosta yritykseen, sen investointien tekoon ja suunnitteluun, sitä osaa tuloksesta ei pitäisi verottaa ollenkaan.

Osingonmaksu on tuloksen ulkoistamista, ja siltä osin yritystä on verotettava yhteisöverolla. Samalla osingon saajaa ei verotettaisi ollenkaan kaksinkertaisen verotuksen ehkäisemiseksi. Tällä toimenpiteellä kannustettaisiin osakesäästämiseen ja varojen suuntaamiseen yritysten käyttöön.

Veropohjan paikkaamiseksi ammattiyhdistysten jäsenmaksujen verovähennysoikeus on poistettava.

Edellä mainitun perusteella Turun Kansallisseura ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen ja kokoomuksen

eduskuntaryhmän ryhtymään pikaisiin toimenpiteisiin veropohjan korjaamiseksi ja uudistamiseksi, jotta maamme saadaan innovatiiviselle nousu-uralle.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 183

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

243. Yrityksen voitot verotettava vasta osingonmaksun yhteydessä

Tapiolan Kokoomus ry

Virossa yritykset maksavat voitostaan veroa vasta osingonmaksun yhteydessä. Siirtymällä Viron mallin mukaiseen yritysverotukseen yritysten rahoitusasema paranee ja yritysten kasvu helpottuu.

Edellä olevan perusteella Tapiolan Kokoomus ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotta yritysverotusta muutetaan siten että voitosta maksetaan veroa vasta osingonmaksun yhteydessä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 183

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

244. Yritystukia karsittava

Kokoomuksen Nuorten Liitto ry

Yritystuet ovat olleet viime vuosina valtavassa kasvussa. Esimerkiksi aikavälillä 2009-2013 tukisummat kasvoivat 522 miljoonasta eurosta lähes miljardiin, kasvun ollessa 85 prosenttia. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa *Toimialojen tuottavuuden kasvu, sen yritystason mekanismit ja yritystuet* arvioitiin yritystukien vaikuttavuutta. Aineisto oli poikkeuksellisen laaja kattaen yli 10 000 yritystä vuosilta 2003–2010.

Tulosten perusteella yritystuilla ei ollut positiivista vaikutusta niin yritysten kuin toimialojenkaan tuottavuuteen – vaikutus oli pikemminkin negatiivinen. Tutkimuksen ekonometrisen analyysin mukaan T&K-tuet eivät vaikuttaneet yritysten tuottavuuteen tilastollisesti merkittävästi, muut tuet ja työllistämistuet taas vaikuttivat jopa negatiivisesti työn tuottavuuteen. Sama tulos päti toimialoittain, alueittain sekä kuntatyypeittäin eriteltyinä.

E erityisen nurinkurista on, että suurimmat yritystuet uppoavat viihdemerenkulun kaltaisiin kohteisiin. Yleisradion selvityksen mukaan vuonna 2014 yli puolet valtion maksamista merenkulun tuista kohdistui nimenomaan viihdemerenkulkuun. On perusteltua kysyä, onko tämä mahdollisimman viisasta verovarojen käyttöä – varsinkin, kun risteilybisnestä voidaan pitää sekä kansanterveydelle että ympäristölle suhteellisen haitallisena.

Yritystukijärjestelmä on tehoton ja se vääristää kilpailua. Suorien tukien sijaan tulisi keskittyä alentamaan yrityksiin kohdistuvia veroja. Sikäli kuin julkisia yritystukia maksetaan myös jatkossa, tulisi niitä myöntää ensisijaisesti lainatakausten muodossa.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Nuorten Liitto ry esittää, että puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että yritystukia karsitaan ja yritysten verotaakkaa kevennetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Taloustieteen piirissä on varsin laaja yhteisymmärrys siitä, että yritystuet eivät kokonaistaloudellisesti tarkastellen ole hyödyllisiä.

Yritystuilla on monia negatiivisia vaikutuksia. Ensinnäkin yritystuet rahoitetaan verovaroista, käytännössä siis ottamalla rahaa myös niiltä yrityksiltä, joille tukia maksetaan. Yritystukien olemassaolon vuoksi verorasitus ja siitä aiheutuvat hyvinvointitappiot ovat suuremmat kuin ilman niitä.

Toiseksi, yritystuet vääristävät markkinoiden toimintaa. On havaittu, että tietyt samat yritykset ovat vuodesta toiseen suurimpien yritystukien saajina. Yritykset saattavat myös tulla tuista riippuvaisiksi, ja ne oppivat muuttamaan toimintaansa tavalla, joka edesauttaa maksimaalisten tukien saamista. Yritystukien voi siis ajatella ohjaavan ajan ja resurssien käyttöä todellisen arvonluonnin näkökulmasta toissijaisiin asioihin. Lisäksi ne hidastavat yrityskentän uusiutumista ylläpitämällä sellaisia toimintoja, jotka eivät ehkä ilman tukea olisi elinkelpoisia. Heikosti tuottavassa tai täysin tuottamattomassa toiminnassa ei kannata pitää sidottuna pääomia eikä muita tuotantotekijöitä, joilla olisi saavutettavissa suurempaa tuottoa muussa käytössä.

Tutkimustieto tukee lähinnä joidenkin hyvin rajallisten yritystukimuotojen hyödyllisyyttä. Esimerkiksi innovaatiotukia voidaan perustella merkittäväillä positiivisilla ulkoisvaikutuksilla. Tällaista toimintaa voi olla vaikkapa yleiskäyttöisten teknologioiden kehittäminen, joka johtaa siihen, että myös muut yritykset ja yhteiskunta hyötyvät innovaatiosta saadessaan käyttöönsä tehokkaampia ja parempia työvälineitä.

Kokoomuksen Nuorten liitto ei aloitteessaan esitä yritystukien lopettamista kokonaan, vaan ainoastaan niiden karsimista ja syntyvän fiskaalisen liikkumavaran kohdentamista yritysten verotaakan keventämiseen. Tämä mahdollistaisi edelleen esimerkiksi innovaatiotuet ja johtaisi todennäköisesti suurempiin hyötyihin kuin tilanteen pitäminen nykyisellään tai toisaalta kaikkien tukien lopettaminen. Verotuksen

tehokkuuden kannalta olisi järkevää karsia suoria ja epäsuoria tukia (esimerkiksi verotuet) ja madaltaa vastaavasti verokantoja.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

245. Äitiyslaki Suomeen

Kluuvin Kokoomusnaiset ry

Oikeusministeriössä valmisteltiin vuosien 2014-2015 aikana esitys äitiyslaiksi. Käytännössä äitiyslaki mahdollistaisi sen, että mikäli naisparille on syntymässä lapsi, toisen – ei-synnyttävän – naisen vanhemmuus voitaisiin varmistaa jo äitiysneuvolassa ennen lapsen syntymää. Näin välttyttäisiin paitsi aikaa vievältä myös usein nöyryyttävältä byrokralialta, jossa lapsen täysipainoisen vanhemman täytyy käydä läpi raskas perheen sisäisen adoption prosessi.

Haaste nykyisessä järjestelmässä on se, että perheen sisäisen adoption prosessi saattaa kestää jopa puoli vuotta. Koko tämän ajan lapsen oikeudellinen asema on epäselvä. Jos vanhemmat eroaisivat, syntyisi erimielisyyksiä, tai toinen vanhemmista kuolisi, adoptio saattaisi jäädä toteutumatta. Lapsen oikeus tavata molempia vanhempiaan ei tällöin toteutuisi, eikä lapsella olisi oikeutta elatukseen molemmilta vanhemmiltaan. Kokoomus on turhan sääntelyn ja byrokralian purkamisen puolesta – miksei myös tässä asiassa?

Äitiyslain mahdollistama tunnustamismenettely ei koskisi kuin niitä lapsia, jotka ovat saaneet alkunsa hedelmöityshoitoklinikalla siten, että siittiöiden luovuttaja on kieltänyt mahdollisuuden isyytensä vahvistamiseen. Kenenkään isyys ei olisi äitiyslain säätämisen myötä vaarassa.

Turvatut perhesuhteet on lapsen etu. Kluuvin Kokoomusnaiset toivovat, että Kokoomus olisi mukana edistämässä lapsen etua myös tässä suhteessa.

Edellä mainitun perusteella Kluuvin Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen sekä kehottaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan siten, että Suomeen säädetään äitiyslaki, joka turvaa samaa sukupuolta olevien naisparien lapsille oikeuden molempiin vanhempiin jo ennen syntymäänsä.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 42.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hyväksyisi aloitteen.

246. Äänestyksen ja muun asioinnin suorittaminen sähköisesti

Teljän Kokoomus ry

Naapurimaamme Viro on sähköisessä asiointissa paljon Suomea edellä. Siellä kansalaisilla on sähköinen, pankkikorttia muistuttava muovikortti, jolla voi muun muassa äänestää - myös ulkomailla - asioida apteekissa ja eri virastoissa. Kansalaisille on tehty erittäin vaivattomaksi hyödyntää nykytekniikkaa kansalaispalveluissa.

Jostakin käsittämättömästä syystä Suomi arastelee tietoyhteiskuntaan siirtymistä. Tähän arkuuteen ei ole mitään perusteita – ei edes se kysymys, miten vanhukset pystyvät käyttämään nykytekniikkaa.

Edellä mainitun perusteella Teljän Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta toimimaan siten, että e-kansalaisuuden käyttöönoton mahdollisuudet Suomessa selvitetään.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ks. aloite 23.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

247. Äänestyslippujen värit vaihdettava

Liedon Kokoomus ry

Tällä hetkellä puolueen kokouksissa käytetään äänestyksissä vihreitä ja punaisia äänestyslippuja. Mielestämme äänestyslippujen värit tulee vaihtaa. Kokoomuslaisten tulisi käyttää äänestyksissä sinisiä ja valkoisia äänestyslippuja. Samalla tulisi huomioiduksi myös puna-vihersokeat.

Edellä mainitun perusteella Liedon Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaisi puoluehallituksen toimimaan siten, että kokoomuksen tuleviin kokouksiin äänestyslippujen väri vaihdetaan niin, että jatkossa sininen äänestyslippu on yhtä kuin kyllä ja valkoinen ei.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

Ajatus äänestyslippujen värin vaihtamisesta on kaunis ja isänmaallinen. Visuaalisesti olisi hienoa äänestää sinivalkoisilla äänestyslappuilla. Äänestykset asiakysymyksissä suoritetaan avoimina äänestyksinä. Äänestystilanne on yksi keskeisimmistä tavoista vaikuttaa puolueen poliittisiin linjoihin. On hyvin tärkeää, että äänestystilanne säilyy selkeänä ja tulos aukottomana kaikissa tilanteissa. Punaiset ja vihreät värit ovat perinteiset ja tunnetut. Ne kertovat selkeästi äänestystuloksesta myös ulkopuolisille kokousta seuraaville tahoille. Äänestyslipuissa lukee aina JAA tai EI, jotta myös värisokeudesta kärsivät erottavat ne varmasti toisistaan. Punavihreät äänestysliput varmistavat äänestystuloksen selkeyden parhaalla mahdollisella tavalla.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous hylkäisi aloitteen.

SÄÄNTÖMUUTOSesitykset

1. Äänioikeus henkilöjäsenille puolueen puheenjohtajavaalissa

Kulosaaren Kokoomus ry

Ollakseen olemassa kokoomus tarvitsee ihmisiä - eikä mitä tahansa ihmisiä, vaan sellaisia, jotka haluavat liittyä puolueeseemme henkilöjäseniksi. Näillä henkilöjäsenillä pitää olla aito ja todellinen mahdollisuus vaikuttaa puolueen toimintaan, linjaan ja yhteiskunnan kehitykseen. Jokaisella jäsenmaksunsa maksaneella henkilöjäsenellä tulee olla oikeus osallistua puolueen puheenjohtajan valintaan.

Johtajakeskeinen päätöksentekokulttuurimme juontaa juurensa historiaamme Venäjän alaisuudessa. Sen perintöä ovat eliitin autoritaarisuus ja kansalaisten alamaisuus. Useissa tutkimuksissa on todettu, että suomalainen poliittinen kulttuuri on vähemmän keskustelevaa kuin esimerkiksi ruotsalainen, sveitsiläisestä puhumattakaan. Demokratiamallimme on peräisin ajalta, jolloin suurin osa kansasta oli lukutaidottomia. Viime vuosikymmeninä kansan ja sen myötä myös meidän kokoomuslaisten jäsenyhdistysten jäsenten koulutustaso on noussut kohisten. Siitä huolimatta elitistinen, ylhäältä alaspäin suuntautuva päätöksentekomalli elää sitkeästi puolueemme toiminnassa ja traditioissa.

Monelta taholta on jo todettu, että politiikka on rikki. Ehkä kokoomuksenkin bisnesmalli on tullut tiensä päähän. Edustuksellinen demokratia ei enää toimi ja houkuttele jäseniä siten kuin on totuttu. Puolue-eliitin arvostus ja legitimizeetti – henkilöjäseniltään saama valtakirja – on hiljalleen haalistumassa. Tietoisesti puolueeseen liittymättä jättävien määrä kasvaa. Kuitenkin puolue on aidosti henkilöjäsentensä summa.

Kokoomus ja me kokoomuslaiset haluamme mielellämme olla uudistuskykyisiä, nykyaikaisia, tulevaisuuteen suuntaavia ja ajan hengessä mukana kulkevia kehittäjiä. Korjataksemme kokoomuslaisen politiikan ja täyttääksemme uuden ajan vaatimukset meidän tulee ottaa askel suoran demokratian suuntaan niin, että otamme omat kokoomuslaiset henkilöjäsenemme päätöksentekijöiksi. Pelkkään edustukselliseen demokratiaan takertuminen on pitäytymistä autoritaarisessa alamaiskulttuurissa, jossa eliitti päättää asiat henkilöjäsenten puolesta, ei heidän kanssaan, kuten voisi toivoa.

Osallistavaan demokratiaan siirtyminen edellyttää, että poliittinen johtomme uskaltaa luottaa meihin kokoomuslaisiin ihmisiin osana päätöksentekokoneistoa. Suoran demokratian on todettu lisäävän ihmisten kiinnostusta ja tietoisuutta yhteisistä asioista.

Osallistava demokratia tekee yhteisöstään keskustelevan ja ratkaisukeskeisen. Demokratiasta tulee aito elämäntapa, ei juhlapuheiden sanahelinää.

Edellä mainitun perusteella Kulosaaren Kokoomus ry esittää, että hyväksyessään aloitteen puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta valmistelemaan Kansallinen Kokoomus ry:n sääntömuutoksen siten, että puolueen puheenjohtajan vaali on jatkossa suora jäsenvaali, jossa jokaisella jäsenyhdistyksen jäsenellä (henkilöjäsen) on yksi ääni. Vaali on tarvittaessa kaksivaiheinen. Mikäli ensimmäisessä äänestyksessä kukaan ehdokkaista ei saa yli puolia annetuista äänistä, järjestetään toinen äänestyskierrös. Tällöin ehdokkaina ovat ensimmäisellä kierroksella kaksi eniten ääniä saanutta ehdokasta.

PUOLUEHALLITUKSEN VASTAUS:

(Vastaus on ehdollinen, päätös sääntöuudistustyöstä tehdään 12.5. puoluehallituksessa)

Aloitteen tekijät kiinnittävät huomiota aivan oikeisiin asioihin. Jäsenten osallistuminen ja osallistaminen on tärkeä asia, ja sitä tulisi edistää kaikin keinoin. Asiaan on jo osin kiinnitetty huomiota muun muassa verkostotoimintaa uudistamalla ja erilaisia vuorovaikutuksen keinoja lisäämällä. Nämä keinot eivät kuitenkaan ole vielä riittäviä.

Puolueen toimintaa kehitetään jatkuvasti. Toiminta perustuu kuitenkin aina voimassaoleviin sääntöihin. Uudet osallistumistavat ja vuorovaikutteisuus vaativat joiltain osin myös sääntömuutoksia.

Puolueen sääntöjä on uudistettu 2010-luvun alusta alkaen vastaamaan uutta yhdistyslakia.

Tämän lisäksi on aiheellista pohtia laajempaa kokonaisuudistusta, jossa tehtäisiin alemman kynnyksen osallistumismahdollisuuksia, vuorovaikutusta ja jäsenistön parempia suoria osallistumismahdollisuuksia mahdolliseksi myös sääntötasolla.

Puoluehallitus onkin päättänyt käynnistää sääntöuudistuksen syksyllä 2016 vuoden 2018 puoluekokoukseen tähdäten. Tässä uudistuksessa voidaan käsitellä myös aloitteen tekijöiden esitykset osana kokonaisuudistusta.

Puoluehallitus esittää, että puoluekokous toteaisi vastauksen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.